Eſicius. Querēdū eſt q̄re iſte liber Leuiticus dica
tur: q2.ſ. in hoc noīe toti⁹ libri argumētū manifeſtat̄
Trib⁹ leui tabernaculi miniſteriū ſortita eſt: in quo
ſacrificia ⁊ p̄mitias p̄mogenitoꝝ oblatiōes offerri p̄ceptū eſt:
q̄ oīa ſic̄ cetera ad leuitas ptinēt. A qb⁹ liber iſte ꝯgruū ſortit⁹
ē nomē: qb⁹ hec oīa digerit p ordinē.
Vaijkra hebraice: leuitic⁹ grece: ⁊ lati
ne offertori⁹ vl' ſacrificatiu⁹: q2 de ſacri
ficijs et cerimonijs agit. Hic bñ poſt
Exodū ponit̄. In eo eniꝫ tabernaculū
ordinat̄: in h̄ ea ꝯtinent̄ q̄ dñs moyſi
de tabernaculo loq̄bat̄: ⁊ tabernaculi
cerimonie. ¶ Eſi. Si q̄s querat: q̄re li
bri legis diuiſi ſūt/ cū hiſtoria tp̄e indi
uiſa ſit: Rñdēdū ē: vt faſtidiū.ſ. lecto
ri auferret libroꝝ diuiſio: ſic̄ ⁊ vie ſpa
cia diuidit viatori: tāq̄ diuiſus minuat̄
labor. ¶ Gilb. Rabbanus ab Eſicio
hieroſolymoꝝ ep̄o (q̄ leuiticū ſatis ple
ne expoſuit) multa collegit: ab alijs q̄ꝫ
p̄ribus q̄ ei⁹ aliq̄s ſnīas expoſuerūt: q̄
dā opi ſuo appoſuit: ⁊ ex cōfuſo ſnīarū
ordine quēdā expoſitiōis ordinē mul
toꝝ doctoꝝ ſnīas alternādo cōpoſuit.
¶ Eſici. Pre oībus neceſſe eſt interp̄
tationē legis ad anagogen trahi: ⁊ ſpūalē ītelligētiā in lr̄a p
ſcrutari. Hoc enī nō ꝯ̄dicit legi/ ſꝫ eā defendit. Spūalē q̄ppe
intellectū diligēter eē ītelligendū: etiā ip̄e xp̄s oñdit: q̄ in pa
13.d rabolis ſuis agrū mūdū: agricolā ſeminātē ſemē bonū iuſtos
çiçania malignos/ meſſores q̄ꝫ angelos: ⁊ inimicū ſupſeminā
tē çiçania diabolū appellauit. Quis ḡ vetat bouē eū q̄ opat̄
iuſticiā appellare: ſicut ouē ſimplicē ⁊ innocentē: colūbā ⁊ tur
19.a turē ſublimi⁹ agētes ⁊ ꝯtēplatiōi vacātes: Nūq̄d nō eçechiel
hierl'm leenā dixit: ⁊ catulū ei⁹ eliachim q̄ duct⁹ eſt in egyptū:
⁊ aliū catulū Joachim in babylōe ductū: Nō ſolū q̄ in pabo
lis dicta ſūt: ſꝫ ⁊ q̄ ſm hiſtoriā ſunt: ad ſublimiorē ducēda eſſe
intellectū Paul⁹ oñdit dicēs: Scriptū eſt q̄m abraā du.f. ⁊c.
Gal.iiij.c. poſt q̄ addidit q̄ ſūt p allegoriā dicta: Hec enī ſūt
duo.t. ⁊c. Fortaſſis aūt noxia erit lr̄a ſpoliata ſpūali intelligē
tia/ ⁊ varijs rep̄hēſiōib⁹ obnoxia. Vñ p eçechielē ⁊ bonā legē
B ⁊ nō bonā dñs appellat dicēs: Dedi eis precepta mea ⁊ iudi
20.d cia mea oñdi eis: que faciat hō ⁊ viuat in eis. Et alibi: Dedi
eis mādata nō bona: ⁊ iudicia in q̄b⁹ nō viuāt. Patꝫ ḡ bona
eſſe ⁊ nō bona ⁊ in q̄b⁹ viuāt: ⁊ in q̄bus nō viuāt. Qui enī cu
ſtodit ſm ſpm̄: viuit in eis. Qui aūt ſm carnē/ morit̄: q2 vitā
nō agnoſcit in eis. Deinde legiſlator nō ſemp/ ſꝫ certo tp̄e vo
luit cuſtodiri legis ſupficiē: vt rep̄meret durā iudeoꝝ ceruicē:
vñ Exo.xxxij.c. Scio ꝙ pp̄ls iſte dure ceruicis ſit. Oſeas aūt
10.c vocat iudeos vitulā conternantē: que.ſ. nullo mō domat̄. Et
alibi: Ephraim vitula docta diligere triturā: tranſiui ſup pul
chritudinē colli ei⁹ in quo obediētia ſignificat̄. Jugū enī leg̃
impoſuit: vt hūiliati libēter ſuſciperēt leue ⁊ ſuaue iugū euā
gelij. ¶ Orig. Si ſm quoſdā etiā nr̄oꝝ ſimplicē intellectū ſe
q̄mur: ⁊ abſq̄ vlla (vt ipſi nos deridere ſolēt) ſtropha ṽbi et
allegorie nubilo vocē legiſlatoris excipiam⁹: ego eccl'iaſticus
ſub fide xp̄i viuēs: ⁊ in medio eccl'ie poſit⁹/ ad ſacrificādū vitu
los ⁊ agnos: ⁊ offerēdā ſimilā cū thure ⁊ oleo: diuini p̄cepti
auc̄tate cōpellor. Ipſe ḡ dñs / ipſe ſpūſſctūs dep̄candus eſt:
vt oēm nebulā pctī/ q̄ viſum cordis nr̄i obſcurat/ auferre dig
net̄: vt ſpūalē intelligentiā intueamur: ſm illud Pſ.cxviij.c
Reuela oculos meos ⁊ cōſi. ⁊c. ¶ Iſid. Omēs hoſtiarū di
uerſitas/ xp̄i hoſtiā p̄figurabat. Vñ ṽitate oblata ceſſauit vm
bra/ verū ſacrificiū veri ⁊ eterni ſacerdotis p̄figurās. Jō autē
hoſtijs aīaliū ꝑpter emūdationē oblatis vna vera hoſtia xp̄i
ꝑmittebat̄: in q̄ fieret remiſſio pctōꝝ: de carne ⁊ ſanguine cō
15.f tractoꝝ q̄ regnū dei nō poſſidebūt: q2 ſubſtātia corpalis in ce
leſtē mutabit̄ q̄litatē. Chriſt⁹ in vitulo ꝑpter ṽtutē crucis of
ferebat̄. In anno ꝑpter innocētiā. In ariete ꝑpter p̄ncipatū.
In hirco ꝑpter ſimilitudinē carnis pctī. In turture ⁊ columba:
q2 de⁹ ⁊ hō. Mediator enī dei et hoīm in duarū ſubſtātiarū
cōiunctiōe monſtrabat̄. In ſimilaginis ꝯſperſione credētiū p
aquā baptiſmi collectā eē eccleſiā.i. corp⁹ xp̄i oñdebat̄. Nos
aūt moralr̄ offerim⁹ vitulū cū carnis ſupbiā vincim⁹. Agnuꝫ
cū irrōnabiles mot⁹ corrigim⁹. Hedū/ dū laſciuiā ſupamus.
Columbā/ dū ſimplices ſum⁹. Turturē/ dum caſti ſum⁹. Pa
nes açymos/ cū nō in fermēto malicie: ſꝫ in açymis ſincerita
tis epulamur. ¶ Rab. Hiero. Singula ſacrificia īmo ſingu
las pene ſyllabas ⁊ veſtes aarō: ⁊ totū leuiticū ordinem: cele
ſtia dicit

ſtia dic̄ ſperare ſacra ¶ Orig. quoq̄ ait: Quia ſicut ī nouiſſi
mis diebus ṽbū dei ex maria ṽgine carne veſtitū ꝓceſſit in
mundū/ cui⁹ caro ab oīb⁹ videbat̄/ diuinitas paucis ⁊ electis
cognita tegebat̄: ſic verbū dei p ꝓphetas ꝓferr̄ ad hoīes ibi
carnis: hic lr̄e velamine tectū. Lr̄a tanq̄ caro aſpicit̄: ſpūalis
ſenſus tanq̄ diuinitas ſentit̄. C

Incipit liber Vaijkra id eſt Le
uiticus. Ca. I
¶ Lxx. reuocauit.
Vocauit autē moy- a
ſen et locutus eſt ei
a ¶ celo vl' ſcptura ī q̄ ima
gines ⁊ figure myſterioꝝ
futuraꝝ rerū teſtimoniū
dominus de taber
naculo teſtimonij / dicens: Lo
¶ iudeis. a ¶ carnalis vel ſpūalis. Nō
enī q̄ in manifeſto iudeus eſt: nec q̄ palā in
carne eſt circūciſio: ſꝫ q̄ in occulto cui⁹ laus
nō ex hoīb⁹: ſed ex deo eſt: Roma.ij.d.
q̄re filijs iſrael: et dices ad eos:

Vocauit autē Ca. I
moyſes ⁊c. Eſici⁹. Per
v cōiunctionē ſequētia iun
git p̄cedētibus/ initiū.ſ. li
bri huius fine p̄cedentis.
Vnius enī ⁊ eiuſdē diei opus in vtro Hiſtori.
q̄ ꝯtinet̄. Liber quoq̄ Numeri: q2 ni
hil habet mediū inter ſe ⁊ leuiticū ſimi
le ſortit̄ ꝓhemium: hoc eſt/ Locutuſq̄ Nu. 1.a
eſt dñs ad moyſen in deſerto ſinai ⁊c.
Nihil ergo poſt hiſtoriā leuiciti añ hi
ſtoriā numeri pp̄ls egit. neq̄ enī locū
mutauerat: q2 nec duꝫ tabernaculū de
dicauerat: nec multū tēporis p̄terierat
In primo quippe menſe ſecundi anni
eiuſdē mēſis initio agere ceperūt. In
Exodo autē ⁊ Geneſi: q2 multū tēpus
mediū mort' ioſeph ⁊ egreſſiōis filioꝝ
iſrl' fluxerat: ꝯiūctio nō obtinet p̄ncipiū: ſꝫ oportunū diſpēſa
tioni eorum

Nico. de lyra

Ca. I

Incipit poſtilla fratr' Nicolai de lyra ſup Leuiticū
Vocauit autē moyſen ⁊c. Sicut dictū fuit in
v p̄ncipio Exo. Lex diuina que dāda eſt pp̄lo adu Dupliciter
nato ſub cultu vnius dei: dupliciter datur. Vno datur lex
modo generaliter ⁊ ſuccincte. et hoc modo eius
datio deſcribit̄ in Exo.a.xx.ca. ⁊ citra. ⁊ hoc q̄ꝫtū
ad p̄cepta moralia/ iudicialia ⁊ cerimonialia: vt ibidē fuit de
claratū. Alio modo datur magis particulariter ⁊ explicite: et
hoc modo datur in hoc libro ⁊ ſequēti/ qui ſic adinuicē diſtin
guunt̄: quia oīa p̄cepta legis diuine ordinant̄ ad dilectionē
dei ⁊ ꝓximi. ſm ꝙ dicit ap̄ſus.j. Timoth.j.a. Finis precepti
eſt charitas. Et ſaluator Matth.xxij.d. dicit ꝙ in duob⁹ p̄ce
ptis charitat̃.ſ. dei ⁊ ꝓximi tota lex pēdet ⁊ ꝓph̄e. Et ī h̄ lib. D
ponūt̄ in ſpēali p̄cepta ordinātia ad deū. In libro ṽo Nume
roꝝ ponūt̄ illa q̄ ordināt ad ꝓximū. Iſta tñ diuiſio nō eſt ita p̄
ciſa: q̄n in h̄ libro ponant̄ aliq̄ etiā ordinātia ad ꝓximū ⁊ ī illo
aliq̄ ordinātia ad deū. Nec mirū: q2 dilectio dei mouet ad di
lectionē ꝓximi. ⁊ dilectio ꝓximi ad dilectionē dei finalr̄ ordi
nat̄: ⁊ ſic illa q̄ ordināt ad deū ⁊ ꝓximū: ſup ſe inuicē reflectū
tur. Qr̄tū ṽo ſpectat ad p̄ſentē librū ꝯſiderādū ꝙ hō ordinat̄
ad deū p debitū latrie cultū: q̄ cult⁹ p̄ncipalr̄ ꝯſiſtit in actu īte
riori mētis: ſm ꝙ dic̄ Aug⁹. in enchiridion: Fide/ ſpe/ charita
te colit̄ de⁹. Scd̄ario ṽo ꝯſiſtit in q̄buſdā actib⁹ exteriorib⁹ q̄
ſūt q̄dā ꝓteſtatōes īterioris cult⁹. ⁊ de talib⁹ tractat̄ in hoc li
bro: videlꝫ d̄ ſacrificijs ⁊ oblatōib⁹ q̄ debebāt deo fieri ī reco
gnitionē fidei ⁊ dilectiōis ad ip̄m: ꝓp̄t qd̄ vocat̄ iſte lib Leui
ticus: q2 talia offerre ad ſacerdotes leuitici gener̃ ptinebat.
Hmōi ṽo ſacrificia in veteri lege fuerūt multa: ⁊ h̄ triplici rō Sacrificia
ne. Prima eſt q2 fuerūt īſtituta ad reuocādū iudeos ab idola ve. teſtam̄.
tria ad quā ꝓni erāt: ⁊ iō rōnabil'r fuerūt multitudīe ſacrificio quare inſti
rū onerati: vt eis nō vacaret idolis īmolare. Et ꝓp̄t eādē rō tuta
nē.ſ. vt ab idolatria elōgarēt̄: fuerūt eis īpoſita ſacrificia alia
a ſacrificijs idoloꝝ ⁊ freq̄nt̄ ꝯ̄ria: vt patebit ī ſeq̄ntib⁹. Scd̄a
eſt: q2 fuerūt inſtituta vt iudei ī cultu vni⁹ dei exercerēt̄ ⁊ p ta
le frequēs exercitiū habit⁹ in eis generaret̄: quo ad dei cultū
delectabil'r adducerent̄. Tertia rō eſt: q2 ſacrificia ve. le. fue
rūt figura vni⁹ veri ſacrificij no. le.ſ. xp̄i in ara cruc̃ īmolati:
Illud aūt qd̄ ē pfectū p vnū vl' pauca impfecta nō pōt ſufficiē
ter rep̄ſentari: ⁊ iō ſicut pfectio diuīa vnica exiſtēs in pfectiōi
b⁹ creaturaꝝ varie ⁊ mltipl'r rep̄ſentat̄: ſic decēs fuit vt ſacrifi
ciū noſtrū pfectiſſimū per multa ⁊ varia ſacrificia in veteri le
ge figuraret̄: q2 illa erāt impfecta: ſm ꝙ dicit Ap̄ls ad Heb.
vij.c. Nihil ad pfectum adduxit lex. Igit̄ liber iſte qui eſt de
oblatiōibus ⁊ ſacrificijs diuidit̄ in q̄ttuor partes p̄ncipales.
In p̄ma agit̄ de ſacrificijs ⁊ oblationib⁹. In ſcd̄a de ip̄is of
ferētib⁹.ſ. ca. viij. In tertia d̄ offerēdi tp̄ib⁹. videlicꝫ.xxiij.ca.
In q̄rta de votoꝝ

Moraliter. a ¶ Vocauit aūt dñs ⁊c. In hoc libro p̄n Moralr̄
cipaliter agit̄ de ſacrificijs offerēdis dño inter que principali
us eſt holocauſtum. igitur de ipſo agitur primo/ cum dicitur:
Si holocauſtū

E [tioni eoꝝ diſpenſat̃ exoꝛdiũ: hec ſunt noĩa filioꝝ iſrl̃ q̃ ingreſſi ſunt egyptũ. ¶ Eſi. Uocauit aũt ⁊c̃. Scõm Lxx. reuocauit. Sicut ſm eos reuocauit de⁹ beſeleel ex noĩe qñ p̃cepit fieri tabernaculũ ſm figurã q̃ oſtẽſa eſt in mõte: ĝ ⁊ nũc quãdã ſacrificioꝝ intelligibiliũ imaginẽ deſcribere p̃cepit: hec reuocatio quippe quandã diſpenſationẽ rerum vel verboꝝ ad ſuperioꝛa reſpicientiũ innuit. ¶ Oꝛig. Uocauit aũt ⁊c̃. In
Sacrificioꝝ inſtituto p̃ncipio leges ſacrificioꝝ ⁊ muneꝝ pro mulgãs ait: Si hõ munus offert deo: offeret de bob⁹ vel pecoꝛibus. i. agnis et hedis. Si ṽo ex auib⁹ turtures vel pullos colũbe. Si aũt nõ hõ ſed aĩa offerat munus deo: ex ſimila offerat azymos panes coctos in clibano: vel ſimilam ex ſartagine ꝯſperſam in oleo aut
ĩ.2.c ex craticula. Deinde dicit: q2 fermẽtatum nõ opoꝛtet offerri/ neq3 mel ſacrificijs admiſceri: ſed ſale oĩe ſacrificium
Ibidẽ.d vel munus ſaliri. Scdo p̃mitiaꝝ ſacrificia recentia et purgata offerri iubet. Poſt hec ſub eadẽ legis ꝯtinentia de ſacrificijs ſalutaribus adiũgit. p̃mo ex bobus. ſcdo ex ouibus in quib⁹ liceat vl̃ in agnis vel ĩ hedis mares vl̃ feminas offerri. Nihil aũt preter hec in ſacrificijs ſalutarib⁹ offerendũ decreuit. Uidendũ ṽo q̃d ſit ꝙ dixit: Homo ex vobis ⁊c̃. tanq3 poſſit nõ hõ offerre: cũ ſi q̃s ex vobis offerat ſuffeciſſet dicere. In ſequẽtib⁹ aũt dicit: Si aĩa offerat mun⁹. In poſterioꝛib⁹ cũ ſcdo ad moyſen loquit̃ deus de ſacrificijs ꝓ pctõ offerẽdis adiungit: Si põtifex peccauerit offerat illud
Ibidẽ.4.c vel illud. Si aũt oĩs ſynagoga: ſi prínceps: ſi aĩa vna peccauerit mandat̃ quid offerãt ſinguli. Nõ putem⁹ hãc diſtinctionẽ pſonarũ vel rerũ inanẽ. Beati enĩ oculi q̃ abiecto velamine lr̃e ſpm̃ pñt videre: ⁊ beati q̃ ad hec audiẽda interioꝛes aures afferũt mũdas. ¶ Oꝛig. Uocauit aũt ⁊c̃. Q2 nõ diligat
Sacrificia iudeoꝝ nõ placẽt deo de⁹ iudeoꝝ ſacrificia/ Eſaias oñdit dicẽs Eſa. xxxiiij. b. Quo mihi multitudo victimaꝝ veſtraꝝ dicit dñs: Plenus ſum: holocauſta arietũ ⁊ adipẽ pinguiũ ⁊ ſanguinẽ vituloꝝ ⁊ arietũ ⁊ hircoꝝ nolui. Quis q̃ſiuit hec de manib⁹ vr̃is: Q̃ð ĝ p̃ceperat/ abnuit. vnde Amos. v. g. Nunquid victimas ⁊ ſacrificia obtuliſti mihi in deſerto. Frequẽter tñ obtulerãt/ ſed q̃ grata nõ habebat/ q̃ſi nõ oblata refutabat. ¶ Hinc Hiero. Comedite carnes q2 nõ locutus ſum p̃ribus vr̃is: ⁊ nõ p̃cepi eis de ṽbo holocauſtomatũ. Sed negat idẽ q̃ mãdauerat: q2 intẽtionẽ datoꝛis q̃ acceperãt p̃teribãt. Erat enĩ ſubtilis lex/ ⁊ ſub lr̃e abſconſa velamine: vt eã pſcrutantes ⁊ ſeſe emendarent ⁊ futura intelligerent. Rationabiliũ ergo ⁊ intelligibiliũ ſacrificioꝝ imago deſcribit̃: ⁊ aperte hec vocatio diſpenſationem verboꝝ/ vel rerũ reſpicientiũ ad ſuperioꝛa innuit. a ¶ Homo qui obtulerit ⁊c̃. Oꝛig. All̃. Hoĩem quẽ p̃imũ ponit
Allego. ad offerendũ dño genus humanũ intelligit: qð vitulu3 offert
Luc̃.15.e ſaginatũ. ſ. quẽ pater ꝓ filio regreſſo: q̃ oẽm ſubſtantiã ſuã dilapidauerat iugulauit: magnũ ꝯuiuiũ fecit ⁊ leticiã habuit/ vt letarent̃ in celo angeli ſup vno pctõꝛe penitẽtia3 agente. Iſte quia nõ habuit ꝓpꝛiã ſubſtãtiã quã offerret/ q2 oĩa diſſipauerat: obtulit vitulũ celitus miſſũ/ de armẽto. i. de patriarcharũ generatiõe: maſculũ nihil feminee fragilitatis habentẽ: ĩmaculatũ qui pctm̃ nõ fecit: nec inuẽtus eſt dolus in oꝛe ei⁹. Ad
1. Pe.2.a.
Ioh.1.a. oſtiũ tabernaculi/ nõ intra: q2 in ꝓpꝛia venit: ⁊ ſui eũ nõ receperũt.
Heb.13.b Ad oſtiũ quoq3 oblatus eſt: q2 extra caſtra. i. extra ciuitatẽ paſſus eſt.
mat.21.d. Mali enĩ coloni filiũ patriſfamilias extra vineã eiecerũt ⁊ occiderũt. Hic ergo offert̃ ad oſtiũ tabernaculi teſtimonij/ acceptus cõtra dñm. Quid enĩ tam acceptũ deo q̃3 hoſtia chꝛiſti q̃ ſeip̃m obtulit: Ponet manũ ſua3 ſup caput: q2 pctã hũani generis poſuit ſup coꝛp⁹ ſuũ. Ip̃e eſt enĩ caput coꝛpis eccl̃e. Foꝛtaſſis ṽo nõ ſine cã ſit qð ſupꝛadictũ eſt ad oſtiũ tabernaculi te. Et infra ad altare qð eſt ad oſtiũ tabernacl̃i teſtimonij. Quaſi nõ eundẽ locũ ſemel deſignaſſe ſufficeret: ſed foꝛtaſſe intelligi voluit: q2 ſanguis chꝛiſti nõ ſolũ hieruſalem effuſus eſt vbi altare ⁊ baſis ei⁹ ⁊ tabernaculũ teſtimonij: ſed ⁊ ſupnũ altare qð eſt in celis: vbi eſt ecclia pꝛimitiuoꝛũ aſperſit: ſm illð Coloſ. i. c. Pacificauit p ſanguinẽ crucis q̃ in t̃ra ſunt ⁊ que in celis/ quod añ duplex hoſtia fuerit/ Paulus ad
Heb.10.d hebꝛeos dicit: dũ p velamen. i. carnẽ ſuam. Et iterũ interi⁹ velamẽ celũ interp̃tat̃ qð penetrauit ieſus. Si ĝ duo velamina velut põtifex ingreſſus eſt. Sacrificiũ q̃3 duplex eſt qð ⁊ terrena ⁊ ce-

a ¶ gen⁹ hũanũ. ¶ hoĩs. i. rõnalis ẽ deũ offerẽdo placare: q2 nõ placet hoſtia ſine rõne. ¶ Eſi. Poſſibile eſt eũdẽ hoĩem appellari: ⁊ que ſunt iumẽtoꝝ agere. vñ: Hõ cũ ĩ honoꝛe eſſet nõ ĩtellexit. Pſ. xlviij. c. b ¶ actiue vite operibus de q̃b⁹ hic agit. de contemplatione ṽo in ſequẽtibus vbi de auibus mandatur. ¶ voluntarie.

a Homo qui obtulerit ex vobis a
a ¶ hoſtia dicit̃ ab hoſte: vel ab hoſtio q̃ adducebat̃: vl̃ q2 añ bellũ ĩmolabat̃: poſt victoꝛiam ṽo victima. b ¶ quaſi quales ſunt: talia offerunt.

hoſtiã dño de pecoꝛibus: id eſt
a ¶ pietatis operib⁹. b ¶ ĩnocẽtie ſimplicitate. ¶ ouiũ noĩe etiã capꝛarũ genus incluſit.

b bobus ⁊ ouibus/ offerens victi
¶ opus. ſ. omnino perfectum.

c mas: ſi holocauſtu3 fuerit eius b

na ⁊ celeſtia ſaluet. ¶ Oꝛige. All̃. Hõ q̃ obtu. ⁊c̃. Homo q̃ ad imaginẽ dei ⁊ ſilitudinẽ fact⁹ eſt rõnabil̃r viuit. Moꝛal̃r. Offert vitulũ/ ouẽ/ hedũ/ par turturũ/ ⁊ duos pullos colũbarũ cũ caſtũ cõiugiũ ſeruauerit/ et myſteriũ intellexerit: q̃ oculi ſpõſe ſicut colũbe dicũt̃ ad plenitudinẽ aq̃rũ/ et collũ ei⁹ ſicut turturis. b ¶ De bob⁹ ⁊ oui. Eſic⁹. Simplicẽ deſignat hoĩem q̃ nihil acuminis vel ad maliciã habet vel ad ṽtutẽ: ſed ab alio trahit̃. hec enĩ aĩalia mãſueta/ ⁊ trahẽtes facile ſeq̃ntia. Uñ iudeoꝝ tm̃ hec pñt eſſe munera/ q̃ ſi ṽtut? aliq̃d nõ opant̃: ſufficit mala nõ facere: de q̃b⁹ Pſ. xxxv. b. hoĩes ⁊ iumẽta ſal. d. Prim⁹ oꝛdo hoĩb⁹ dat̃: iumẽtis etiã ſalus cõcedit̃. c ¶ Si holocauſtũ fuerit ei⁹. Eſi. Moꝛa. Sacrificiũ de⁹ exigit vt nobis ꝓficiat non ſibi. vñ Roma. xij. a. Obſecro vos vt exhibeatis coꝛpoꝛa veſtra hoſtiã viuã: ſanctã: deo placentẽ: ⁊ rationabile obſequium veſtrũ ⁊c̃. Placẽs eſt ĝ ſacrificiũ deo: coꝛpoꝛũ nr̃oꝛũ moꝛtificatio/ qua ⁊ a peccatis abſti

Ni. de ly.

* I q̃rta de votoꝝ ſolutõib⁹ ⁊ redẽptionib⁹. q̃ ſũt q̃dã oblatões ſp̃ales ca. xxvij. Circa p̃mũ agit̃ p̃mo de ſacrificioꝝ ⁊ oblationum actu. ſcdo de eoꝝ vſu ca. vj. ibi: Hec eſt lex ſacrificij ⁊c̃. Circa pꝛimũ ſciendũ ꝙ aliqua offerebant̃ interpolate. de q̃bus p̃mo agit̃. Aliqua ṽo continue. i. oĩ die: cuiuſmodi erat iuge ſacrificiu3. de quo agit̃ in pꝛincipio. vj. ca. Circa pꝛimũ ſciẽdũ ꝙ aliqua offerebãt̃ ex mera deuotõe: de q̃b⁹ agit̃. j. ca. ⁊. ij. Aliq̃ aũt ꝓ bñficij ĩpetratione: de q̃b⁹ agit̃. iij. ca. Aliqñ aũt fiebat oblatio ꝓ pcti remiſſione: ð q̃ agit̃. iiij. ca. Circa p̃mũ ſciẽdũ ꝙ aliqñ fiebat oblatio de viuẽtib⁹: ⁊ talis oblatio vocat̃ ꝓp̃e ſacrificiũ: de qua p̃mo agit̃. Aliqñ aũt fiebat de nõ viuẽtib⁹ vt de pane: farina ⁊ ꝯſimilib⁹: ⁊ talis oblatio retinebat ſibi nomẽ cõe oblationis: ð q̃ agit̃. ij. ca. Circa p̃mũ adhuc notãdũ ꝙ viuẽtia hic accipiunt̃ aĩalia greſſibilia: de q̃ꝝ oblatõe agit̃ p̃mo. et volatilia de q̃b⁹ agit̃. ij. ibi: Si aũt ð auib⁹. Adhuc circa greſſibilia p̃mo agit̃ ð oblatõe maioꝝ. ſcdo mĩoꝝ/ ibi: Q2 ſi ð pecoꝛib⁹. Circa p̃mũ d2: Uocauit aũt moyſen ⁊c̃. ad oñdẽdũ ꝙ leges iſte nõ fuerũt a moyſe ĩuẽte/ ſ3 a deo date. a ¶ Hõ q̃ ob. ex mera deuotõe: b ¶ Si holocauſtũ. Dicit̃ holocauſtũ ſacrificiũ total̃r incẽſu3 ad honoꝛẽ diuinũ ⁊ dicit̃ ab holõ qð eſt totũ. ⁊ cauma/ qð eſt incendiũ: ⁊ p hoc deſignabat̃ ꝙ aĩa offerẽtis debebat totaliter reſolui ſeu referri ad honoꝛẽ diuinũ. ſm ꝙ d2: Deu. vj. a. Diliges dñm deũ tuũ ex toto coꝛde tuo: ⁊ ex tota anima tua.

* Ac de ar

* b ¶ Si holocauſtũ. Holocauſtũ ṽo dicebat̃ ſacrificiũ incẽſum total̃r ad honoꝛẽ diuinũ: ꝓpter qð moꝛaliter ſignificat op⁹ bonũ de genere factũ ex charitate ꝓpter deũ: ⁊ ſi tale op⁹ ſit p̃latoꝛũ eccl̃ie vel doctoꝝ: ſignificat̃ p holocauſtũ de armẽto. i. de bob⁹. boues enĩ ſũt aĩalia in agro laboꝛantia: ꝓpt̃ qð ſignificãt p̃latos ⁊ doctoꝛes q̃ laboꝛãt in agro dñico. Propter qð dĩc paul⁹. i. Coꝛ. iij. c. Dei adiutoꝛes ſum⁹: dei agricultura eſt?. Si ṽo bonũ op⁹ ex charitate ꝓcedẽs ſit ſimpliciũ xp̃ianoꝝ: ſignificat̃ p holocauſtũ ð ouib⁹ ⁊ capꝛ?. eo ꝙ ſũt aĩalia ſimplicia: ꝓpt̃ qð ſignificat ſimplices xp̃ianos: ſm qð d2. j. Paral. xvj. c. Iſte ãt grex q̃d cõmeruit. Si ṽo bonũ op⁹ ex charitate factũ ſit religioſoꝝ vl̃ clericoꝝ ſignificat̃: p holocauſtũ ex auib⁹. Nã religioſi vl̃ clerici deputati ſũt ad cultũ dei: ⁊ ſic itẽdere debẽt diuine ꝯtẽplatiõi. Propt̃ qð ſignificãt̃ p aues volantes. Dicit̃ aũt in textu ꝙ aues iſte debẽt eſſe turtures aut colũbe. Per turtures q̃ gemitũ habẽt ꝓ cãtu: ĩtelligũt̃ ꝓpꝛie religioſi q̃ gemere debẽt ꝓ pctĩs ꝓpꝛijs ac etiã ppl̃i. vñ d2 in Decre. xvj. q. j. Monach⁹ nõ docẽt? ſ3 plãgẽtis hab3 officiũ. Per colũbas ṽo clerici deſignãt̃. nã in eoꝝ ꝯuerſatõe debet colũbina ſimplicitas refulgere. ¶ Allegoꝛice ṽo p̃t totũ h̃ ex poni de chꝛiſto. Nã ĩmolat⁹ fuit ꝓ nobis ex maxima charitate dei p̃ris Ioh. iij. b. Sic de⁹ dilexit mũdũ vt filiũ ſuũ vnigenitũ daret. Ip̃e enĩ xp̃s ex maxĩa charitate moꝛtẽ ſuſtinuit. Eſa. liij. c. Oblat⁹ eſt q2 ip̃e voluit. Et ſic pt3 ꝙ chꝛiſt⁹ pfectiſſime fuit holocauſtũ: ꝓpt̃ qð figurat⁹ fuit in triplici holocauſto p̃dicto. ſ. de bobus ouib⁹ ⁊ auib⁹. dicit̃ enĩ bos rõne laboꝛis quẽ in mũdo ſuſtinuit: ⁊ ouis ꝓpter innocẽtiã quã ſp tenuit: dicit̃ etiã turtur rõne caſtitat?: ⁊ colũba rõne ſimplicitatis.

tis abſtinemus: ꝛ virtutes acq̄rim⁹: hoc alij pleniſſime: alij fa ciunt ex ꝑte: qui ſe oīno mortificāt ꝛ ſeculo renūciāt: holocau/ ſtū fiunt: dum ſe totos per intelligibilē ignē deo offerūt: non iam terreni/ ſed celeſtes effecti. Si ergo talis iuſticiā legis fe cerit q̄ eſt ſm litterā: bos cōgrue noīat / qui poꝛtat iugū terre noꝝ operū legē ſuſtinēs: q̄ſi iugū de q̄ petrus ait Act. xv. c. Quid tēptatis deū imponere iugum ſup ceruices ꝛc. Paul⁹ q̄ꝙ ait. j. Coꝛ. ix. b. Nō alliga bis os bouis triturantis. Qḋ exponit ſic: Nunq̄d de bob⁹ cura eſt deo? an ꝓ pter nos dicit: q2 debꝫ ī ſpe q̄ arat ara/ re. Maſculū debꝫ eſſe mun⁹/ ne ope/ rato2 legis vllaten⁹ effeminet. Imma culatū/ ne labē iniq̄tatis vel ſimulatio nis admiſceat ad oſtiuꝫ tabernaculi te ſtimonij. In celo enī debꝫ eē nr̄a ↄuer ſatio. In ↄſciētia q̄ꝫ cogitatiōes habi/ tāt/ q̄ tandē ꝓ nob aut ↄtra nos teſti/ moniū dicāt. Ad placādū dn̄m: Iuxta ſeptuaginta aūt hoc acceptū dicit offe/ renti. ſ. Si enī acceptū nobis vere ſit: ꝛ coꝛ nr̄m recte iudicans: nulliꝙ adhe rēs paſſiōi: mun⁹ ad ſuſcipiēdū dignū ꝓbauerit: tūc oꝛare in cōſpectu dn̄i. i. remiſſionē poſſum⁹ obtinere. Vn̄ corā ipſo ſuadebim⁹ coꝛda nr̄a: q2 ſi repꝛhen derit nos coꝛ nr̄m: ſcim⁹ q2 maioꝛ ē de us coꝛde nr̄o: et cognoſcit omnia ꝛc.

b Ponetq̄ꝫ man⁹ ſup ca. ho. ꝛc. Qḋ nos hoſtiā dicim⁹/ grece carponia dicit: in quo intelligibile holocauſtū ſi gnificat. Spūaliter eniꝫ fructificat: q̄ ꝑ ſpūalem ↄuerſationē efficit holocau ſtū: ꝓpter qḋ qui offert: manū in caput hoſtie ponit/ qḋ ſignificat initiū p̄dicte cōuerſationis: quā q̄ offert / ip̄e ſibi cā ꝓmiſſiōis eſt. Spōte enī offert/ q2 do/ nū eſt: ꝛ om̄e donū voluntariū eſt. Si enī ꝓmiſſionē ſuaꝫ trāſgreſſus fuerit: ſeip̄m accuſat cū penas luerit. Sic aūt acceptabilis erit: ꝛ ad expiationē ſuā ꝓ ficiens/ cū poſitiōe man⁹ manifeſtaue/ rit: q2 ſponte nō neceſſitate obtulerit.

a De armēto ma. ꝛc. Iſid. All. Primū ſacrificiū eſt vitulus. i. xp̄s. de armēto. i. de patriarchaꝝ ſtirpe ꝓgeni tus: qui aratro ſue crucis terrā carnis nr̄e ꝑdomuit: ꝛ ſpūſſancti ſemen virtu tū fruge ditauit. Vitulus ſupb⁹ ca/ ro nr̄a: hāc offerim⁹/ duꝫ caſtā cuſtodim⁹. Ad oſtiū tabernacu li: vbi diuīoꝝ ſuſcipiet auditū. Maſculū ſit mun⁹/ femineā ne ſciat/ cōcupiſcentiā: fragilitatē diſſolutionē et mollicie fugiat. Ponit man⁹ ſup hoſtiā: vt dn̄o ſit accepta: frenū. ſ. ↄtinentie ꝛ man⁹ diſcipline: ſm illud. j. Coꝛ. ix. d. Macero coꝛp⁹ meū: ꝛ ſeruituti ſubijcio: ne cū alijs p̄dicauero: ip̄e repꝛob⁹ efficiar. Iugulat cōtra/ dn̄m dū moꝛtificant mēbꝛa. Filij aaron ſacer dotis offerūt ſanguinē/ ſacerdos in te eſt: ꝛ filij ei⁹ mens ꝛ ſen ſus ei⁹: q̄ ſoli intelligūt dn̄m: ꝛ capaces ſciētie ei⁹ ſunt. Vult ꝙ vt rōnabilē ſenſum ꝛ carnē tuā caſtā offeras deo. Vn̄ hoſtiaꝫ viuā ſanctā deo placētē: rōnabile obſequiū vr̄m: Rom. xij. a Hoc eſt enī ꝑ ſacerdotē vel filios ei⁹ offerri ſanguinē ad alta re/ cū q̄s coꝛꝑe ꝛ ſpū caſtus efficit. Sūt enī qui carnē offerūt in holocauſtū nō ꝑ ſacerdotis miniſteriū. Non enī ſciēter nec ſm legē q̄ eſt in oꝛe ſacerdot/ coꝛꝑe caſti/ aīo inceſti. Aut enī cōcupiſcētie glīa maculant: aut cupiditate/ aut auaricia pollu/ unt/ aut alijs vitijs vexant. Nō eſt enī in eis cōſiliū ꝛ pꝛudē/ tia q̄ ſacerdotio funguntur apud deū: ſed q̄ſi ſtulte v̄gines ſunt q̄ coꝛꝑe caſte fuerūt: oleū aūt charitatis ꝛ pacis ꝛ alioꝝ virtu/ tū nō habuerūt. c Immolabitq̄ꝫ ꝛc. Eſici⁹. Nō ſolum enī ꝓpꝛiā ↄſciētiā ꝛ ↄuerſationē deo offerre debem⁹: ſed etiā ſicut placet ei moꝛtificādo coꝛp⁹ nō ad inferioꝛa ſꝫ ad ſuꝑioꝛa tendētes. hoc eſt enī corā dn̄o: filij aaron occidūt/ ꝛ ſanguinē offerūt: q̄ aūt offerat nō deſignat ex noīe. Oblationē enī q̄li/ bet adducere. i. ꝓmittere pōt: implere aūt ꝓmiſſa: q̄ſi bouem occidere ꝛ ſanguinē effundere: filij aaron ſoli/ ꝓ dignitate ſa cerdotij. Aaron v̄o arcan⁹ vel montan⁹ interp̄tat. Quiſq̄s ꝙ templū dei ꝛ excelſū v̄tutib⁹ ſe edificauerit: fili⁹ aarō debꝫ di/ ci ꝛ ſacerdos

ci ꝛ ſacerdos. Sacerdos enī vnctiōe efficit: ꝛ oēs ſacerdotes ſum⁹ qui myſtice vnctiōis dignitatē ſeruam⁹: vn̄. j. Ioh. ij. c. Vos vnctionē habet a ſctō. Et. j. Pet. ij. b. Vos aūt genus electū: regale ſacerdotiū ꝛc. Hi ſāguinē fundūt. i. aīe nō par cūt: illḋ audiētes Mat. x. d. Qui ꝑdiderit aīaꝫ ſu. ꝓ me ꝛc. Sāguis nāq̄ꝫ aīaꝫ ſignificat: ſm illḋ. Aīa carnis ī ſanguīe ē. In circūitu al/ tar. i. dn̄ici coꝛꝑis: q2 ſic ſuꝑ altare ſa crificiū ponit: ſic oēꝫ aīe v̄tutē ſuꝑ coꝛ p⁹ xp̄i. i. ad imitationē ei⁹ opant ſacer dotes. vn̄ Exo. xx. d. Altare de t̄ra fa. Chꝛiſti enī coꝛp⁹ de t̄ra nr̄a ē. Et alibi Si altare lapideū fecer mihi: nō edi ficabis illḋ de ſectis lapidib⁹. Si eniꝫ cultrū ſuꝑ illḋ leuauer/ polluet. Chꝛi ſti enī caro nec ſecta nec dolata manu hūana ad oſtiū tabernaculi in circūitu vt in oīb⁹ eū imitemur. Per oſtiū aūt tabernaculi aplīcam doctrinā intelligi mus: ꝑ quā introim⁹ ī celeſte taberna/ culū: in quo habitat deus. Unde Eſa. lxiij. d. Reſpice dn̄e de celo. Sic xp̄s oſtiū appellat: ſic doctrina aplīca quā largit. d Filij aarō ꝛc. Oꝛi. De genere aaron fuit anna et cayphas et alij q̄ xp̄m ꝓnūciauerūt eſſe reū moꝛt ꝛ effuderūt ſanguinē eius ad baſim al tar. ibi enī eſt occiſus: vbi altare erat ꝛ baſis ei⁹: vn̄ Luc. xiij. g. Nō capit ꝓ phetam perire extra hierl̄m. e De tractaq̄ꝫ pelle ꝛc. Oꝛige. All. Sa/ cerdos pellē detrahit qua tegunt mē/ bꝛa: qui velamē lr̄e a v̄bo ſeparat: ꝛ in terna ſpūalis intelligētie mēbꝛa denu dat: nec ponit in loco humili: ſed in al/ tari. Indignis enim ꝛ terrenis myſte ria nō pandit: ſꝫ his q̄ ſunt altare dei: in q̄bus ſemꝑ ignis diuin⁹ accendit ꝛ caro cōſumit. Membꝛatī vitulū diui/ dit: q̄ ꝑ oꝛdinē diſtīcte explanat q̄s ſit ꝓfectus: chꝛiſti fimbꝛiā contigiſſe: pe/ des lachꝛymis lauiſſe/ ꝛ capilis extre/ ſiſſe: ꝛ q̄ꝫto poti⁹ caput vnxiſſe: vel q̄d habeat p̄roga.

C (margin) Iob. ij. c. — Leui. xvij. d — Ioh. 10. b. — Allego. — † Exo. 19. b — Leui. 3. a.

a ¶ de ſtirpe p̄riarchaꝝ. b ¶ xp̄m nihil fe/ minee fragilitat habētē. ¶ foꝛtia ꝛ virilia

a oblatio ac de armento/ maſculū a b

opera. a ¶ qui peccatū nō fecit nec inuēt⁹ eſt dol⁹ in oꝛe ei⁹. ij. Pet. ij. d. b ¶ q2 extra poꝛtā paſſus eſt ꝛ in ꝓpꝛia venit ꝛ ſui eū nō recepert. ¶ apoſtolicā doctrinā iuxta quā nobis viuendū eſt ꝛ operandū.

immaculatū offeret ad oſtiuꝫ ta c d

a ¶ fact⁹ eſt enī maledictū: vt nos a maledi

bernacl̄i teſtimonij ad placādū e

cto liberaret. ¶ L. xx. acceptū contra dn̄m. a ¶ pctā nr̄a poſuit ī coꝛꝑe ſuo ſuꝑ lignuꝫ. ¶ offerēs q̄ nō deſignat ex noīe. b ¶ oꝑa/

b ſibi dn̄m: Ponetq̄ꝫ manus ſuꝑ f

tiones. a ¶ initiū bone cogitatiōis vt ſta tim ſequat ꝑfectio opis. ¶ ip̄ſe ē caput coꝛ/ poꝛis eccl̄ie. ¶ deo.

caput hoſtie/ ꝛ acceptabilis erit/

atq̄ꝫ in expiationē eius ꝓficiēs.

a ¶ fidē moꝛt xp̄i habebit in mēte. ¶ frā get carnis petulātiā. b ¶ q̄ alacer leticiā ſi gnificat ſpiritualē. hilarē enī datoꝛē diligit de⁹. c ¶ animi imperio vbi deus videt.

c † Immolabitq̄ꝫ vitulū corā dn̄o g

¶ electi ſūt mēbꝛa veri ſacerdotis. i. xp̄i: vn̄ ij. Pet. ij. b. Vos eſt gen⁹ electū: re. ſa. ꝛc.

d ꝛ offerēt filij aarō ſacerdotis ſan h

a ¶ ſic. ¶ ī hac fide mūdātes coꝛda. ¶ Oꝛi. Quia nō capit ꝓphetā ꝑire iuxta hierl̄m.

guinē eius/ fundētes ꝑ altar cir i

a ¶ aplīcam doctrinā. b ¶ a ſacerdotib⁹.

cūitū qḋ eſt an̄ oſtiū tabernacl̄i.

a ¶ Eſi. i. diuitijs ꝓ xp̄o diſperſis. ¶ vela mine lr̄e. b ¶ verbi dei. ¶ oſtēdendo q̄d cuiq̄ꝫ cōueniat q̄s ſinguloꝝ ꝓfect⁹. c ¶ om nes ſenſus coꝛpoꝛis dn̄o cōſecrando vel cer ta diſcretione ſingula examinādo.

e Detractaq̄ꝫ pelle hoſtie/ artus i

Nico. de lyra

a ¶ Ac de ar. Armētū ē ↄgrega tio boū ſic grex ē ↄgregatio ouiū: ꝛ ſic ptꝫ ꝙ hic loquit de oblatiōe boū: q̄ ſūt maioꝛa aīalia immolatica. b ¶ Ma/ ſculū/ q2 femina eſt mas occaſionat⁹: ꝛ q̄d imperfectū reſpe ctu maſculi: ꝛ ideo offerri nō poterat in holocauſtū: qḋ eſt ſa/ crificiū ꝑfectiſſimū: poterat tn̄ offerri ī hoſtijs pacificis: vt ha bet. ī. ca. iij. c ¶ Immaculatū. i. abſq̄ꝫ defectu membꝛoꝝ ꝛ etiā carēs alijs q̄ reddebāt aīal maculatū ꝛ ineptū ad ſacrifi ciū dn̄i: ſicut eſt aīal languidū: ꝛ debile: ꝛ cōtaminatū ex cōcu bitu cū aīali alteri⁹ ſpeciei vel ex cōtactu rei īmūde poſtq̄ꝫ ve/ nerat ad vnā exedrā tēpli vbi reponebant aīalia mūda q̄uſq̄ꝫ eſſet tp̄s ꝛ hoꝛa offerēdi. d ¶ Offeret ad oſtiū taberna. Dicūt expoſitoꝛes nr̄i cōiter ꝙ ꝑ hoc intelligit oſtium atrij ſa cerdotū vbi ꝓbabant aīalia: vtrū eſſent apta ad offerendum anteq̄ꝫ introducerent in atriū. Hebꝛei aūt dicūt ꝙ nō ꝓbabā tur ibi: ſꝫ extra atriū totalr̄ in vna exedra ad h̄ parata: ꝛ iō qḋ ḋr hic: Ad oſtiū tabernacl̄i exponūt ḋ loco q̄ erat extra atriū: ꝛ ille locus erat an̄ oſtiū tabernaculi: ī quo erat arca ꝛ ꝓpitia toꝛiū ꝛc. ꝛ hoc magis ↄcoꝛdat lr̄e in q̄ addit. e ¶ Teſtimo nij/ q2 arca teſtamēti in q̄ ↄtinebāt tabule vocat teſtimoniū. f ¶ Ponetq̄ꝫ ma. ſuꝑ ca. hoſtie/ ad denotādū ꝙ offerēs aīal renūciabat iuri qḋ habebat ī eo. g ¶ Immolabitq̄ꝫ vi. Oſtēſo q̄d debebat facere laic⁹ offerēs aīal ī holocauſtū: hic ↄn̄r oñdit q̄d ꝑtinebat circa hoc ad ſacerdotis officium. ſ. īmolare/ ſanguinē offerre/ excoꝛiare/ ꝛ incēdere: ꝛ hoc notat cū ḋr: h ¶ Filij aaron ꝛc. ipſi enī erāt minoꝛes ſacerdotes ſub patre miniſtrātes: vn̄ in hebꝛeo habet. Filij aaron ſacer/ dotes. i ¶ Fundentes ꝑ altaris circūi. Dicit Ra. Sa. ꝙ ponebāt de ſanguine in duobus angulis altaris contradi/ ctoꝛie oppoſit. q̄libet aūt angul⁹ reſpicit duo latera ī eo ↄiū/ cta: ꝛ ſic tal̄ poſitio ſanguinis reſpiciebat totū circūitū altar

D (margin)

Et ſubijciēt

E ☞ habeat prerogatiue in pectore ei⁹ recubuiſſet/hoꝝ cauſas diſ/
ſerere. Alia incipiētib⁹/alia pficiētib⁹ in fide chriſti coaptare.
Alia vo iā pfectis ſciētia τ charitate: vituli dimembratio eſt.
Qui etiā nouerit q̄ ſūt pncipia legꝫ oñdere: q̄s pfect⁹ ī phe
tis: q̄ pfectio in euāgelijs/ q̄ lacte alant puuli/ quo oleo foueā
tur infirmi/ q̄ ſolido cibo impinguent
athlete chriſti. Holocauſtū vituli p di/
ſcreta membra ꝯuenieter diſponit/ li/
gna ſubijcit altari q̄ ardeat ignis: q̄ nō
ſolū vtutes copales chriſti/ ſed aliqua
tenus diuinitatē oñdit. Deſurſum eſt
enī chriſti diuinitas/ q̄ ignis iſte feſti/
nat. Conuenient ḡ oīa q̄ in corpe ſalua
toris geſta ſūt/ celeſtis ignis abſūpſit/
τ ad diuinitatis ei⁹ naturā oīa reſtitu/
it. Lignis tñ adhibitis ignis iſte ſuccē
dit/ vſq̄ ad crucē enim paſſus eſt. vbi
aūt ī ligno ſuſpēſus eſt: diſpēſatio car/
nis finita eſt. Reſurgens enī a mortu
is aſcēdit in celū: quod iter ei⁹ natura
ignis oſtendit. vñ. ij. Cor. v. c. Si co
gnouim⁹ chriſtū ſm carnē: ſed iā nunc
non nouim⁹. Holocauſtū nāq̄ carnis
ei⁹ p lignū crucis oblatū: terrena cele/
Moralit ſtib⁹ τ diuinis hūana ſociauit. Mora
lit. Inteſtina cū pedib⁹ iubet aq̄ dilui
in ſignificatōez baptiſmi. Inteſtina la
uat/ q̄ ꝯſciētiā purgat: pedes abluit/ q̄
ꝯſummationē ſuſcipit ſacramēti. Qui
enī mund⁹ eſt/ nō indiget niſi vt pedes
lauet: ſed eſt mūdus tot⁹: nec q̄ſq̄ pōt
habere partē cū ieſu niſi lauerit pedes
Moralit ei⁹. ¶ Eſici⁹. Mor. Detractaq̄ τc.
Pellis detrahit cū diuitijs et q̄buſq̄
ſecularibus expoliamur. vñ Iob. ij. b.
Pellē p pelle: τ vniūſa q̄ habet hō da
bit p aīa ſua. Mēbra cōciduntur: dum
ſinguloꝝ ꝯuerſatio in augmētū corpis
in mēſura cuiuſq̄ mēbri edificat. Filij
aaron ignē ſubijciūt/ dum ſpm̄ accen/
dūt: cōponētes ſtruē lignoꝝ: meditati/
ones. ſ. τ doctrinas ſcripturaꝝ: q̄bus
F ſpūs dei nutrit: τ ꝯtinue accendit/ vt
nullis turbinib⁹ extīguat. vñ. j. Tes.
v. d. Spm̄ nolite extīguere: phiaſ no
lite ſpnere τc. Cōciſiōes vo aīaꝫ τ cor
pus ītelligim⁹. Cū enī vni⁹ ſint aīalis
inuicē aduſant ſibi. Caro ꝯcupiſcit ad
uerſus ſpm̄: ſpūs aūt aduerſus carneꝫ
τc. Gal. v. c. Caput aūt mentē ſignifi/
cat. vñ Eſa. j. b. Omē caput lāguidū τ
oē cor merēs: Hec enī ſibi cōpati īuicē
dicūt: τ rōnale nr̄m in vtroq̄ habitās
in vtriuſq̄ ſalute fouet. Caput nō diui
dit: q: mēs p diuerſa nō debet vagari/
ſed a pace dei cuſtodiri: ſm illō: Phil.
iiij. b. Pax dei q̄ exuperat oēm ſen. cu. τc. Cūcta que adherēt
iecori: vel adeps iux. Lxx. q̄. ſ. deſideriorū appetit⁹ mouent.
Supiacet enī renib⁹ τ inguinibus q̄ ſunt organa coit⁹. Hec
aūt offerim⁹: cū deſiderijs nō corpaliter/ ſed ſpūaliter vtimur.
Sup altare lignis ſuppoſitis īponim⁹: vt ſcripturis ſpūalib⁹
q̄ de altari dñici corpis dicte ſunt coaptem⁹. Inteſtinis. i. ab/
ditis cogitationibus lotis aq̄ baptiſmi vel pnīe lachrymis et
pedibus. i. actionib⁹. Sup altare in hoc fit dño in ſuauē odo/
rem. Sacrificiū nr̄m holocauſtū fit dño τ odor ſuauitatis: qñ
oīa ſup intelligibile altare offerim⁹ chriſtū imitātes ſicut poſſu
Moralit mus. ¶ Greg. Mor. Detractaq̄ τc. Pellē hoſtie detrahi/
mus: cū ab oculis mentis ſupficiē virtutis amouem⁹. Artus
in fruſta ꝯcidimus: cū diſtinguētes ſubtiliter mēbratimq̄ in/
tima ei⁹ cogitemus. Si idcirco nōnunq̄ impulſu illicite cogi/
tationis affligimur: q: in quibuſdā terrene cogitatiōis actib⁹
q̄uis licitis libēter occupamur: cunq̄ vel in minimis terrena
actio p deſideriū tangit: creſcēte diaboli fortitudīe mens nr̄a
tētatione inq̄nat. vñ mēbra hoſtie fruſtatim cōciſa: caput et q̄
circa iecur ſūt iubent ignib⁹ cremari. Pedes vo et inteſtina
prius aq̄ dilui. Nos enī ipos ſacrificiū deo offerim⁹: deū vi/
te nr̄e opa vtutibus diſtinguētes īmolamus. Caput τ q̄ circa
iecur ꝯtinent incendimus: cū in ſenſu nr̄o q̄ omē corp⁹ regit:
τ in oc/

τ in occultis deſiderijs flāma diuini amoris ardemus. Et tñ
pcipit vt pedes τ ītestina lauēt: Pedib⁹ enī tra tāgit/ inteſti
nis ſtercora geſtāt: q: plerūq̄ iā ex deſiderio in etnitatē ſuccē
dimur: toto ſenſu deuotōiſ ad appetitū nr̄e mortificatōis ībia
muſ: ſꝫ q: adhuc aliq̄d trenū p īfirmitatē agim⁹: mlta etiā q̄ iā
ſubegim⁹ illicita/ ī corde toleram⁹. Cū
q̄ cogitatōeſ nr̄as īmūda tēptatio inq̄
nat: ītestina hoſtie ſterc⁹ portāt: ſꝫ vt cō
buri debeāt/ lauant: q: īmūdas cogita
tōes fletus diluit: q̄s in acceptōe ſacri
a ficij ſupn⁹ amor īcēdat: τ q̄cq̄d mēs vel
inexpto certamīe vl' de pſtine cōuſatio
nis mēoria patit lauat: vt tāto ſuaui⁹
in ꝯſpectu dei ardeat: q̄to cū aſſiſtere
cepit: nihil trenū: nihil lubricū in arca
ſue orōnis īponat. a ¶ Or ſi de pe.
Eſic. Pauc̄ īmutat eadē dicit. Et no
tādū ꝙ nō ſolū de bob⁹: ſed τ de ouib⁹
pcepit iſraelitā offerre. Holocauſtū ḡ
efficit nō ſolū bos q̄ opat mādata: ſꝫ τ
ouis. i. ſimplex τ ſine malicia. vñ Hie
re. xj. d. Ego q̄ſi agn⁹ māſuet⁹ q̄ portat
ad victimā τc. De capris q̄ꝫ oblatio ſit
poſſibile. eſt enī pctōrē operā dare ſim
plicitati: τ q̄ſi ouē factū holocauſtū cō/
uerſatōis ſue deo offerre iubēti/ q̄uis
h̄ nō putarēt iudei/ putātes filiū here/
ditare pctm̄ prīs. vñ Ezech. xviij. c. Fi
b lius nō portabit iniquitatē patris τc.
b ¶ Anniculū τc. Iſi. Al. Agnus
oblat⁹ chriſt⁹ innocēs crucifix⁹. vñ Io
hā. j. d. Ecce agn⁹ dei: ecce q̄ tollis pcā
mūdi. Vñ hed⁹ offert: q: p mortē chri
c ſti iugulatur diabolus auctor peccati.
c ¶ Immolabitq̄ ad lat⁹. Eſic⁹.
Hoc de bob⁹ nō pcepit: ſꝫ corā dño im
molari. Vñ vba ꝯtrarietatē τ differē/
tiā hr̄e vident/ cū vtrūq̄ ſit holocauſtū
d ſed habeāt differentē locū. Scōm lr̄aꝫ
ergo vtriſq̄ eundē locū dedit. Altare
e enī holocauſtomatū ante tabernaculū
ex latere ianue erat cōſtitutū: vt mini/
ſtrātibus non oſtrueret ſctōꝝ aditus.
Sicut in Exodo dicit: Et impoſuit ve/
lū ianue tabernaculi teſtimonij: τ araꝫ
holocauſtomatū poſuit circa hoſtiū ta/
bernaculi: Exo. xl. c. Quecūq̄ ergo ad
ſacrificiuꝫ offerebant ex latere altaris
ab aq̄lōe ſtabāt: τ ſic corā dño celebra
bat ſacrificiū. i. in ꝯſpectu ſcōꝝ. facies
enī dei ſctm̄ſctōꝝ dicit: q: in ipſis glīa
f dei habitabat. Vñ in ipa ſemel in an/
no ſacerdotē intrare iubebat. Verbo/
g rū ergo differētia ꝯtemplatiōi fuit ne/
ceſſaria. Altare enī chriſt⁹ oues ſimpli
citati ſtudentes. Nō abſolute ergo ob
latio ouiū offert in directū intelligibilis altaris ſicut boū: ſed
ex latere. In directū enī offert q̄ mādata pficit. Ex latere autē
☞ qui abſtinet

a ¶ cū vitā nr̄am deo dicam⁹: mēbra hoſtie fruſtatim cōciſa ſup ignē ponimus.
b ¶ tanq̄ fideles diſpenſatores.
¶ intermiſcentes ſermonē diuinitatis.

fruſta cōcident: τ ſubijciēnt in al a

a ¶ Spūſſcti q̄ opa et vota excoquēda ſūt τ examinānda. b ¶ exemplis patrū ad quoꝝ imitationē oīa faciēda. ¶ vſq̄ ad lignū crucis: paſſio xp̄i ibi finita eſt diſpēſatio carnis

tari ignēm/ ſtrūe lignorum ante

poſita/ et mēbra q̄ ceſa ſūt deſup

a ¶ non infimis τ indignis cōmunicantes.
b ¶ pncipale mentis τ intelligētie τ qd̄ pci/pue dño ꝯſecrandū eſt. ¶ .i. mens que cor/poris τ aīe ſalute fouet: τ in vnum vtriuſq̄ motus colligit nō debet diuidi.

ordinātes/ caput videlicꝫ τ cun/

a ¶ in quo ſm phyſicoſ eſt initiū oīs deſiderij: τ ſedes caloris q̄ excoquūt cibi. oīs aūt intētio nr̄a τ deſideria dño ſunt deuouēda.
b ¶ cogitationibus īmūdis. ¶ cōſcientia.

cta que adherēt iecori/ inteſtinis b

a ¶ puluereis actib⁹: q: vix ſine pctō aliq̄d agimus. ¶ aliter non ſunt offerēda. ¶ conſummatione ſacramenti ſuſcepta.
¶ cōpunctionis lachrymis.

et pedibus lotis aqua/ adolebit c

¶ chriſtum.

q̄ ea ſacerdos ſuper altare in ho

¶ quia ſuper altare.

locauſtum: et ſuauem odorem d

¶ adhuc actiuam vitam inſtruit.

a **domino. Or ſi de pecoribus ob** e

a ¶ Simplicibus. ¶ quibus innocentia et ſimplicitas ſignificat. b ¶ peccatoribus.
¶ aſperrimis capraꝝ pilis penitētie habit⁹ ſignificat q̄ dño offerēd⁹ eſt.

latio eſt: de ouib⁹ ſiue de capris

a ¶ Moraliter perfectū opus offerre debet ille qui penitet. b ¶ chriſtū qui oblat⁹ eſt in āno placabili dño. vñ: Ps. lxiiij. c. Benedices corone an. be. tue. Et alibi. Erit aūt agnus abſq̄ maculam agni. τc. Exo. xij. a.

b **holocauſtum anniculum et ſi/** f

a ¶ vel abſq̄. b ¶ q: pctm̄ nō fecit.

c **nē macula offeret/ immolabitq̄** g

Nico. de lyra

a ¶ Et ſubijciēt. Nō eſt intelligēdū ꝙ apportarēt ignē aliūde: q: nadab τ abiu offerētes ignē alienū ſtatim īterfecti fuert a dño: vt hr̄. ī. x. c. τ iō qd̄ dr̄ h̄: Et ſbijciēt ignē: ītelligit de lignis q̄ īponebāt ad nutritōeꝫ τ ꝯtinuatōeꝫ ignis de celo dati: vt. ī. ix. ca. b ¶ Inteſtinis τc. Quia inteſtina ꝯtinēt ſordes: τ pedes calcāt lutū. c ¶ Adolebitq̄ ea τc. i. cōburent in holocauſtū. d ¶ Et ſuauē odorē d. Nō ītelligēdū ꝙ odor inde pgrediēs eſſet ſuauis ſeu accept⁹ dño ex re oblata: ſed ex obediētia τ fide offerentiū: inq̄tū illa ſacrificia figurabāt chriſtū p ſalute hūani generis īmolādū. e ¶ Or ſi de pecorib⁹. Hic ꝯñr agit de oblatōe holocauſti ī aīalib⁹ minorib⁹: qd̄ notat cū ſbſeq̄nter dr̄: ¶ De ouib⁹ ſiue de capris τc. Sequit: f ¶ Anniculū. Iſta lr̄a vitio ſcriptoꝝ vel alio mōvidr̄ falſificata: Tū q: hec lr̄a refert ad ſpēꝫ ouis vl' capre. fetus aūt capre nō pōt dici agnus: Tū q: in holocauſtū offerebant aliqñ arietes magni τ nō ſolū vni⁹ anni/ vt ptꝫ in pluribus locis. vñ in hebreo hr̄: Maſculū τ abſq̄ macula offeret. g ¶ Immolabitq̄ ad latus. ſ. holocauſti qd̄ erat in atrio
sub diuo

qui abſtinet a malis: ſicut in aulã regiã meli⁹ eſt ꝑ oſtiũ rectũ ingredi: bonũ tñ etiã ex latere introire. Deo enĩ q̃libet mõ offerre bonũ eſt. Ad aq̃lonẽ neceſſario addidit. Nebuloſa eniꝫ fere ſemꝑ hec ꝑs eſt. Obſcurant̃ ſiquidẽ nebula. i. ignoꝛãtia: q̃ ſe oĩno innocẽtie tradũt: ꝓpterea holocauſtũ dicit̃ etiã ſine operatiõe iuſticie. a ¶ Ad lat⁹ altaris ⁊c̃. i. gentilitatẽ altare reſpicit: q2 ꝓ gẽtibus celebꝛata eſt paſſio chꝛiſti. Nos ꝟo ad aq̃lonarẽ partẽ altaris ſacrificiũ offerim⁹ / dũ memoꝛiter paſſionẽ chꝛiſti ꝓ gentibus factã credimus. b ¶ Omĩa adolebit ⁊c̃. Hec omĩa ſuꝑ altare offerenteꝫ ponere iubet / vt omnẽ nr̃m hominẽ ſpũalib⁹ ſcripturis q̃ ð itelligibili altari dñici coꝛꝑis dicte ſunt coaptem⁹: ⁊ ad imitationẽ ei⁹ viuere ſtudeam⁹. c ¶ Et odoꝛem ⁊c̃. Quando ſacrificiũ nr̃m holocauſtũ fit et offerim⁹ oĩa ſuꝑ intelligibile altare tanq̃ꝫ imitatoꝛes chꝛiſti cõuerſationeꝫ vite nr̃e cõfoꝛmãtes ei: tũc offert̃ dño odoꝛ ſuauiſſimuſ. d ¶ Sin autẽ de auibus. Iſid. Alle. Turtur caro xp̃i ſm̃ illud ſalomonis: Pulchꝛe ſunt gene tue ſicut turturis: Cañ. j. c. Colũba ſpiritũſanctum ſignificat: vñ Ioh. j. c. Suꝑ quẽ videris ſpm̃ deſcẽdẽtẽ ſicut columbã: hic eſt fili⁹ me⁹. Turtur ꝗ et colũba caro chꝛiſti eſt ſpiritui ſociata. hec tria ſacrificia offert hõ. i. chꝛiſt⁹ de bobus. ſ. pecoꝛib⁹ ⁊ auib⁹. ¶ Eſicius. Admirabilis verboꝝ ſubtilitas / nõ ſolum q2 differẽtias cõuerſationũ deſcribit ſed quaſdã ſm̃ legẽ / quaſdã ſignificat ſupꝛa legẽ. Scd̃m legẽ enĩ ſunt boum ⁊ ouiuꝫ oblatiões / q̃ꝫuis ſpõtanee dicant̃: q2 ⁊ ſi offerre in ptãte ſit offerẽtis. homo enĩ eſt liberi arbitrij: nõ tñ q̃le operat̃. Neceſſe eſt ergo aut bouẽ offerre / aut ouẽ. i. aut iuſticiã operari: aut abſtinere a malis. Vñ ſupꝛa: Hõ q̃ obtulerit ex vob̃ hoſtiã dño ð pecoꝛib⁹. i. de bob⁹ ⁊ ouib⁹ offeret victimas. Predicte aũt oblatiõi nõ ſunt volatilia cõnumerata. Perfecti⁹ enĩ ⁊ mai⁹ eſt hoc ſacrificiũ et paucoꝝ. Volatilia enĩ ſunt hoĩes ꝯtemplationi vacãtes: q̃ ſi neceſſitate terrenis negocijs ſe immiſceãt: mox ad celeſtia reuolãt. vnde: Nõ ſeminãt neq̃ꝫ metũt: et pater celeſtis paſcit illa. Talis de turturib⁹ et colũbis offerat. i. in ſciẽtia ⁊ mãſuetudine ſpirituali: vt cognitio legis nõ excedat in vanis occupata: turtur nãq̃ꝫ cognitionẽ ſignificat: Vnde: Turtur ⁊ hyrundo ⁊ ciconia cuſtodierũt tẽpus aduentus ſui: ppl̃s aũt me⁹ nõ cognouit iudiciũ dñi. Colũba autẽ mũda et ſimplex ſpm̃ſctm̃ ſignificat: ⁊ ãnũciat q̃les eſſe debẽt q̃ ſcꝛiptur̃ ſctis ꝯtẽplãdis ſtudẽt: Vñ Ezechias: Meditaboꝛ vt colũba. Vn⁹ ſacerdos offert: nõ multi: q2 ꝯtẽplatio paucoꝛũ eſt: vnde offert ad altare: cũ cetera ad tabernaculũ teſtimonij offerãt̃. Cõtẽplatiui enĩ poſtponũt terrena / ꝯtẽplãt ⁊ ſapiũt celeſtia: vbi xp̃s eſt in dextera dei ſedẽs. ¶ Retoꝛto ad col. ⁊c̃. Moꝛal̃r. Caput ad collũ retoꝛq̃t ⁊ nõ abſcidit̃ / cũ caro ita ieiunijs macerat̃ ⁊ vigilijs: vt nõ penitus vita rumpat̃. Vñ dicit apl̃s ad Rom. xij. a. Hoſtiã viuentẽ ⁊c̃. f ¶ Ac rupto ⁊c̃. Abꝛupta. ſ. pelle q̃ ſuꝑiacet collo nõ valde ſeparata a coꝛꝑe. nõ ꝑ̃cipit vt auis occidat̃ ſed abꝛumpat̃ vl̃ refringat̃. Paulatim enĩ caput. i. mens diuidẽda eſt a pelle. i. a carne. Vñ nõ effundit̃ ſanguis / ſed decurrit. g ¶ Ad oꝛientalẽ plagã ⁊c̃. Pꝛime cõditionis nr̃e reminiſci debem⁹. Pꝛimus enĩ pater ad oꝛientalẽ plagã in felicitate paradiſi factus eſt: ſꝫ exigẽte pctõ / in miſerias huius vite deuolutus: factus eſt vermis ⁊ cinis: dum hoc cogitamus ⁊ nos eſſe tales ꝑpendimus: quaſi veſiculã ⁊ plumã in loco cinerum ꝓijcimus. i. mentis diſcretionẽ qua nos felicitatẽ amiſiſſe et in cineres reddituros non dubitamus. ☞ Et nõ ſecabit

a ad lãt⁹ altarꝭ qð reſpicit ad aq̃lonẽ corã dño. Sanguinẽ ꝟo illi⁹ fundẽt ſuꝑ altare filij aaron ꝑ circũitũ / diuidẽtq̃ꝫ membꝛa / caput ⁊ oĩa q̃ adherẽt iecoꝛi / ⁊ ipo nẽt ſuꝑ lignã qb⁹ ſubijciend⁹ eſt ignis. Inteſtina vero ⁊ pedes la b uabũt aqua / ⁊ oblata oĩa adolebit ſacerdos ſuꝑ altare in holo c cauſtũ ⁊ odoꝛẽ ſuauiſſimũ dño. d Sin aũt ð auib⁹ holocauſti obla a tio fuerit dño / de turturib⁹ ⁊ pul b lis colũbe offeret eã ſacerdoſ ad e altare / et retoꝛto ad collũ capite f ac rupto vulnerꝭ loco / decurrere c faciet ſanguinẽ ſuper crepidinẽ altaris: veſiculam ꝟo gutturis ⁊ d g plumas ꝓijciet pꝛope altare ad e oꝛientalẽ plagaꝫ / in loco in quo cineres effundi ſolẽt. Cõfringet

a ¶ Si nõ ꝑ directũ. ¶ chꝛiſti. ¶ memoꝛia dñice paſſiõis in q̃ omẽ ſacrificiũ offerẽdũ ⁊ omẽ bonũ ꝑagendũ. b ¶ q2 hec pars vel res nebuloſa. ¶ Sãctos timoꝛe frigidos. verent̃ enim oĩa opera ſua incerti ad quẽ finem ꝑducant̃ ⁊ quõ apud deũ penſent̃.

a ¶ . i. aĩas dño cõſecrabũt. ſedes enĩ aĩe in ſanguĩe eſt. ¶ aĩam: vñ aĩa carnis ĩ ſanguine ẽ: huic nõ debem⁹ ꝑcere ſꝫ ꝓ xp̃o ponere.

a ¶ chꝛiſtũ. ¶ vt oẽs actus ſuos memoꝛia paſſiõis cõſecrẽt. b ¶ montani vel arcani.

a ¶ diſcernẽdo. ¶ oẽs ſenſus vl̃ vim ꝯtemplatiõis certa diſcretiõe cõponẽt. b ¶ mẽtẽ.

¶ in quo deſideriũ.

a ¶ patrũ exẽpla. b ¶ vt fundamẽtũ omnis boni. ¶ Spirituſſancti.

a ¶ Latẽtes cogitatiões q̃ aliq̃ñ fimo pctĩ ſoꝛdẽt. b ¶ actiões q̃ ſepe terrã cõtingũt.

a ¶ baptiſmi vel compunctionis. b ¶ deo patri. c ¶ igne ſpirituſſancti.

¶ chꝛiſtum.

¶ ꝯtemplatiue vite inſtructio incipit.

¶ contemplatiuis.

a ¶ caſtimonie ſanctitate. b ¶ Scientia ſcꝫ ⁊ manſuetudine ſpiritali.

a ¶ Simplicitate. b ¶ vnus nõ multi. paucoꝛũ enim contemplatio.

a ¶ dñicũ coꝛpus. b ¶ chꝛiſt⁹ qui eſt nr̃m caput nũq̃ꝫ eſt a coꝛꝑe ſuo. i. eccl̃ia auulſus

a ¶ vel collo. ¶ . ſ. pelle. b ¶ Lxx. excolet vbi ꝑ ꝑtes. ſ. ⁊ ꝑfecte curas deſpiciat ꝑ̃ſentꝭ vite q̃ totã ſuam animã vult deo offerre.

a ¶ alij baſim. i. euangeliũ in quo opoꝛtet nos maxime deſpicere ꝑ̃ſentem vitam.

a ¶ xp̃i. b ¶ iflationẽ. ¶ vt iflationẽ ⁊ ſuꝑfluã oĩno inq̃ſitionẽ ðponat: vñ ſcĩa inflat.

a ¶ Superbiã. ¶ leuitatẽ ⁊ inſtabilitateꝫ. ¶ altioꝛa te ne queſieris: Eccĩ. iij. c. b ¶ extra. c ¶ q2 nõ neceſſaria ſed ſuperflua.

¶ q2 inq̃ſitio ſublimiũ ad oꝛientẽ videt̃ eẽ.

a ¶ vt cognoſcat q2 hec digna ſunt cinere ⁊ in terra manere nõ in celũ aſcẽdere. b ¶ q2 membꝛa opoꝛtet cõterere ⁊ affligere.

Nico. de lyra

☞ ſub diuo / vt dictuꝫ fuit Exo. xxvij. cetera patẽt ex ꝑ̃dictis. a ¶ Sin aũt de aui. ⁊c̃. Hic ꝯñr agit̃ de oblatiõe holocauſti facta ex deuotõe ĩ volatilib⁹ voluit enĩ lex ĩmo dñs ĩ lege ꝓuidere deuotiõi pauꝑũ: vt q̃ nõ haberẽt aĩalia maioꝛa poſſẽt offerre mĩoꝛa. ⁊ q̃ nõ haberẽt minoꝛa poſſent offerre auiculas: ⁊ hoc eſt qð dicit̃: b ¶ De turturibus ⁊ pul. co. Et dicit de turturib⁹ q2 maioꝛes turtures ſunt melioꝛes et pinguioꝛes. Ecõuerſo aũt eſt de colũbis: qm̃ minoꝛes plus valẽt. c ¶ Ac rupto vulne. lo. Dicit Ra. Sa. Oꝛ talis ruptio debebat fieri cum vngue: nõ cũ ferro. d ¶ Veſiculã ꝟo guttu. vbi cõgregat̃ cibus. e ¶ Et plumas ꝓijciet. Dicit Ra. Sa. ꝙ hoc erat: q2 volauerãt ad capiendũ cibum de alieno: ⁊ ꝑ hoc deſignabat̃ ꝙ ſacrificium de rapina nõ placet deo. cetera patent ex dictis. Circa hoc ca. q̃rit̃ q̃re fiebat deo ſacrificiũ de tribus ſpecieb⁹ animaliũ tm̃. ſ. bouis / ouis / et capꝛe: et de duabus ſpecieb⁹ auiũ. ſ. turturis ⁊ colũbe. Itẽ q̃re non fiebat de piſcibus ſicut de alijs viuẽtibus. Ad ſolutionẽ autẽ iſtoꝝ ⁊ cõſimiliũ conſiderandũ ꝙ ſicut ꝑ̃dictũ eſt: ſacrificia veteris legis fuerunt inſtituta ad tria: ſcꝫ ad reuocandum iudeos ab idolatria: ⁊ ad inducendum eos ad colendũ deũ: ⁊ ad figurandum xp̃i verũ ſacrificiũ: ⁊ ex hac triplici rõne cõueniẽs fuit ſacrificiũ fieri de trib⁹ ſpẽbus aĩaliũ ꝑ̃dictis: ꝓpter ꝑmã: q2 idolatre egyptij ĩter q̃s iudei fuerãt ꝯuerſati ꝑ̃dicta aĩalia colebãt vt deos. Agnũ vl̃ arietẽ: q2 talis foꝛma q̃ꝫtum ad aliq̃d ipius iouis fingebat̃: vnde ⁊ cũ capite arietino pingebat̃. Bouẽ: q̃ api qð maximũ numẽ apud egyptios reputabat̃ in ſpecie tauri apparebat. Hircũ: q2 demon aliq̃ñ apparebat eis in ſpecie hirci: ⁊ ideo nephas reputabant dicta aĩalia ĩmolare: ꝓpter qð moyſes dixit Exo. viij. g. Si mactauerim⁹ ea q̃ colũt egyptij corã eis: lapidibus nos obꝛuent: ⁊ iõ ꝑ oppoſitũ dñs ꝑ̃cepit iſta aĩalia ſibi ĩmolari. Simil̃r ꝓpter ſcðam rõnem. tũc enĩ hõ debite deũ colit qñ bona q̃ habet / ab eo ſe habere recognoſcit ⁊ de eis oblationẽ ei facit: ſm̃ illð qð dicit dauid. j. Paral. xxix. d. Tua ſunt oĩa: ⁊ q̃ de manu tua accepimus dedim⁹ tibi: ⁊ ideo cõuenienter oꝛdinauit dñs ſibi ſacrificiũ fieri de illis aĩalibus que cõmuni⁹ veniũt in eſum hoĩs: que ſunt tres ſpecies ꝑ̃dicte. cetera aũt aĩalia vel ſũt ſilueſtria q̃bus hoĩes cõiter nõ vtunt̃: vel ſi ſunt domeſtica / ſunt ĩmũda: vt poꝛcus ⁊ ſimilia q̃ non debẽt deo offerri. Simil̃r ꝓpter tertiã rationẽ: quia bos ſignificat chꝛiſti foꝛtitudinẽ: ouis eius innocentiã: capꝛa vel hircus ſimilitudinem carnis peccati. De turturibus vero et pullis colũbe fiebat ſacrificiũ: Tum q2 ſunt ĩ magna abundantia in terra ꝓmiſſionis / ⁊ cadũt frequẽter in eſum hoĩs: ſunt etiã mũdi nutrimẽti. Cetere ꝟo aues vl̃ ſunt magꝭ ſilueſtres ☞ vel ſi ſunt domeſtice

Turtures

Queſtio

Sacrificiũ de trib⁹ ſpecieb⁹ aĩaliũ

E ⁋ a ¶ Et non ſecabit/nec ferro diuidet eã. Nõ faciet aũt ſic bouẽ aut ouẽ ꝑ diuiſiões. Cõtẽplatiuus enĩ tãtuʒ celeſtibus inheret: nec caro ei⁹ ↄcupiſcit aduerſus ſpm̃. vñ Pſ. lxxxiij. b. Cor meũ ⁊ caro mea exultauerũt in deũ viuum. Integer enĩ ſup intelligibile altare: ⁊ ſup ligna qbuſ ignis ſubijcit offert. Aliter ſacrificium nõ accipit/niſi meditatione legis ↄdiat. Sic autẽ in holocauſtũ ⁊ odor ſuauiſſimus dño efficitur: qꝛ ſacrificium nr̃m odoratur: ſic cuiuſqꝫ vita ⁊ ↄuerſatio ſm̃ legem ſibi offeratur.

a ¶ aſcelle a motu dicte. in his enĩ brachia mouent: nã cillere mouere dicim⁹. b ¶ Lxx ſicut bouẽ vel ouẽ. integer enĩ ſpũs ⁊ aĩa et corp⁹ ſine q̃rela ↄſeruet. ¶ nihil ferro heretice prauitatis ſecandũ ſed boni operis manu faciendum.

a ꝙ aſcellas eius/⁊ nõ ſecabit/nec ferro diuidet eam/⁊ adolebit ſu- a ¶ doctrine. Spiritusſancti. per altare lignis ignẽ ſuppoſito: ¶ totum incenſum. Holocauſtũ eſt ⁊ oblatio ſuauiſſimi odoris dño.

✱ vel ſi ſũt domeſtice veſcẽ in mũdo nutrimento: vt galline ⁊ anates ⁊ cõſimiles. Itez quia turtur ſignificabat chriſti caſtitatẽ: colũba que felle caret/eius dulcedinẽ ſeu mititatẽ. de paſſeribus ꝟo fiebat oblatio tm̃ in emundatione leproſi: de qua dicetur infra. xiiij. ca. de piſcib⁹ autẽ nõ fiebat ſacrificiũ: qꝛ nõ habitant inter hoĩes: ſed latent in aquis. Itez qꝛ extracti de aqua cito moriunt: ⁊ ideo nõ poſſent viui deferri ad templũ: oblatio aũt nõ fiebat de mortuis. Itẽ qꝛ aliq̃ idolatre vtebant piſcib⁹ in ſuis ſacrificijs.

Additio

¶ Sequit additio. j. Pauli Burgeñ. in primũ capitulũ.

¶ Additio. j. Licet verũ ſit ꝙ ſacrificia ve. le. principaliter figurabãt ſacrificiũ chriſti ꝑfectiſſimũ: ⁊ ideo fuerunt multa vt in poſtilla dicit: ſecundario tñ tãta ſacrificiorum multitudo: ⁊ ſub tot modis ſignificãdi põt intelligi fuiſſe figuratiua multitudinis ſacrificiorꝝ martyrũ qui amore chriſti ⁊ in ſue fidei teſtimoniũ multipliciter ſanguinẽ ſuum fuderũt: ita tñ ꝙ ſacrificia illa/que per totã multitudinẽ offerebãt: vt agnus paſchalis/⁊ iuge ſacrificiũ vel hm̃oi: ad ip̃m ſacrificiũ chriſti ſolũ referant: cuius meritũ ad totũ genus humanũ redimendũ fuit ſufficiẽs. Sacrificia ꝟo particularia que ꝓ quibuſdã ſingularibus ꝑſonis offerebant: nõ ſe extendẽtes ad totius ppl̃i expiationẽ: referant ad figuranda ſacrificia martyrũ: q̃ꝝ merita nõ attingunt ſufficientiã vniuerſalis expiatiõis. Vñ in rõne figurali multitudĩs ſacrificiorꝝ ve. le. ſicut chriſt⁹ caput p̃ncipaliter figurat/ſic etiã mẽbra: ſicut ſtatus ꝑfectorꝝ figurat in holocauſtis: ⁊ ſtatus ꝓficiẽtiũ in hoſtijs pacificis: vt in p̃ma ſcde. q. ij. ar. iij. in rñſiõe ad. viij. ar. ¶ In eo. ca. vbi dꝛ poſ. Ponetqꝫ

¶ Additio. ij. Per hãc manuũ (manus ſup caput hoſtie. poſitionẽ poti⁹ videt denotari ꝙ homo offerẽs illud aĩal eſſet dign⁹ occiſiõe ꝓ ſuis pctĩs/ ⁊ ꝙ loco illi⁹ illud aĩal oblatũ vel ĩmolatũ occideret: vt in p̃ma ſcda. q. cij. ar. iij. in rñſiõe ad. v. ar. vñ. s. Geñ. xxij. c. dicit ꝺ Abraã ꝙ obtulit arietẽ loco filij: quem deus quẽ deus preceperat immolari ⁊c.

¶ In eodem ca. vbi dicit in poſtilla: Circa hoc capitulũ queritur quare fiebat deo ſacrificium de trib⁹ ſpecieb⁹ aĩalium.

¶ Additio. iij. Om̃ia que in hoc ca. ⁊ in ſeq̃ntibus a poſtillatore ponunt de his que ꝑtinẽt ad particulares rõnes ſacrificiorꝝ ve. le. cum multis alijs ad rõnẽ hm̃oi ſacrificiorꝝ tam litteralẽ q̃ꝫ myſticã ꝑtinentibus tradunt ad plenũ in prima ſcde q. cij. vñ qui de his plene vult inſtrui videat ibi.

Replica

Replica correctorij cõtra Burgeñ. ad ſaluandũ poſtillatorẽ in ca. primo. ¶ In p̃mo ca. Leui. cum poſtillator exponeret ĩpoſitionẽ manuũ offerentis ſup caput hoſtie ꝑ ſpontaneã ſui iuris reſignationem: Burgeñ. allegando ſctm̃ Tho. dicit illam impoſitionẽ potius debere intelligi/ꝙ homo offerens ſe ꝓteſtet ꝓ pctĩs ſuis dignum morte: ⁊ ꝙ per occiſionẽ aĩalis per ip̃m oblati vita eius redimetur: ſed iſta expoſitio eſt falſa ⁊ ↄtra Glo. ordinariã dicẽtẽ: ꝙ manus impoſitio ſignificat ꝙ ſponte fiebat oblatio. Hec enĩ oblatio de qua hic dicit erat ex mera deuotione nõ ꝓ pctõ: ideo nõ eſt neceſſariũ/vt ſic offerens ꝓteſtet ſe morte dignũ: qꝛ deuotio ſic iudicari non debet: ſed tranſgreſſio ſic iudicat: qñ fit oblatio ꝓ peccatis: de qua infra. ca. iiij. dicet: Nec exẽplũ qđ Burgẽ. adducit de iſaac eſt ad propoſitum: quia iſaac et ſi fuit immolandus propter obedientiã: nõ tamen propter peccatũ neqꝫ fuerit dignus morte.

Glo. ordi.

F ⁋ Anima ⁊c. Ame/ Ca. II liori parte totũ hoĩem ſignificat. req̃rit enĩ ſpũalẽ ⁊ ꝑfectũ auditorẽ: qꝛ aĩa eſt ſapiẽtie capax/ nõ caro. ¶ Iſid. All̃. Aĩa ⁊c. Quartũ ſacrificiũ offert aĩa. Simila eccl̃iam ſignificat/ q̃ de multis ꝑſonis q̃ſi granis eſt collecta: legis et euãgelij mola inter lr̃am ⁊ ſpm̃ ſeparata: ꝑ aquã baptiſmi adunata chriſmate puncta: ⁊ ſolidata ſpũali igne/ꝑ humilitatẽ fit accepta hoſtia. ¶ Orige. Aĩma: Que. ſ. nec vitulũ habꝫ: nec ouẽ: nec hedũ: nec par turturꝝ: aut duos pullos columbarum: hic eſt aĩalis homo / q̃ ſi pctĩs nõ vrget: nec ꝑ vitia precipitat: nõ tñ habet aliquid in ſe ſpũale/ vel figuraliter carnes verbi dei. vñ. j. Corꝝ. ij. d. Aĩalis hõ non ꝑcipit ea q̃ ſunt ſpũs dei. Spũalis autẽ oĩa dijudicat. Hic ergo q̃ aĩa noĩat/nõ põt offerre oĩa: qꝛ nõ põt examinare oĩa. Sed ſolã ſimilã ⁊ panes azymos. i. cõmunẽ hãc vitã in agricultura: ⁊ in ceteris vite vſibus: offert tñ ſimilã oleo

Allego.

Myſtice cõſperſam. Oĩs enĩ aĩa eget oleo diuĩe miſericordie vel grẽ. ¶ Eſici. Aĩa cũ obtulerit ⁊c. Aĩa totũ hoĩem ſignificat. Sicut ibi: Cũcte aĩe q̃ ingreſſe ſunt cũ iacob in egyptũ ⁊c. Geñ. xlvj. c. Lucas aũt ait: Act⁊. xxvij. f. Eram⁹ aũt oẽs aĩe ĩ naui. cclxxvj. forſitã ꝑ aĩaꝫ gẽtilẽ ſignificat. Supra enĩ filijs iſrl̃ p̃cepit vt ſacrificia offerrẽt cũ ſanguĩe. Hic aũt q̃ ẽ ſine lege offerre p̃cipiẽs: nõ dicit hõ ſic. s. ſed aĩa. Aĩalis erat gentilis/nõ intelligens ea q̃ ſunt dei: ſed vocat ad oblationẽ miſericordia dei: vt ꝑcipiat ſalutẽ cum ꝓ pctĩs ſacrificia diſponit: q̃ nec habet ouẽ nec caprã: turturẽ vl̃ colũbã offerre p̃cipit. q̃ nec habet illud: ſimilã. Nõ enĩ iã ex opibus: vt paup ꝟtutibus/ ſed ſola cognitiõe dei ſaluat. q̃ licꝫ principiũ ſit ſalutis: tñ thus ⁊ oleũ ſupponendũ vt grã de elemoſynis ⁊ orõnibus miſceat. Vñ angelus ad corneliũ ait: Act⁊. x. a. Orões tue ⁊ elemo- ⁋ ſyne tue

a ¶ tria ſacrificia offert homo. i. chriſt⁹: q̃rtũ aĩa. i. eccleſia. ¶ paup quis. ¶ nõ hõ. ¶ eccl̃ia. ¶ gentilis.

a Anima cũ ob Ca. II a tulerit oblationẽ ſacrificij dño/ b a ¶ ſimila q̃ eſt delicatiſſima farina ex q̃ fit panis optim⁹: hec eſt ſapiẽtia ĩter dona dei optima: ⁊ requieſcet ſup cũ ſpiritus dñi: ſpiritus ſapiẽtie ⁊ intellectus. Eſa. xj. a. ſimilã erit ei⁹ oblatio: Fundetqꝫ c a ¶ quicquid ſapit gratie ſpũs imputãdo. b ¶ elemoſynã. c ¶ orõnem. ¶ vt ſapiẽtia augeat corã deo. vñ iacobus: Qui indiget ſapientia poſtulet a deo: Iaco. j. a. ſuper eã oleum/⁊ ponet thus/ac

Nico. de lyra

Anima cũ ob. ⁊c. Ca. II Hic ↄſequẽter agit de oblationibus factis ex rebus nõ viuentibus. voluit enĩ deus ꝓuidere deuotioni pauperũ: vt qui nõ haberẽt aĩalia vel aues poſſent offerre farinã crudã vel coctã vel ſpicas. ⁊ ideo p̃mo agit de oblatiõe farine crude. ſcđo de oblatiõe farine cocte/ibi: Cũ aũt obtuleris. tertio ĩterponunt aliq̃ in oĩ ſacrificio obſeruãda/ibi: Oĩs oblatio. q̃rto de oblatõe ſpicaꝝ/ibi: Si aũt obtuleris ⁊c. In p̃ma parte dꝛ: Aĩa cũ ob. ⁊c. Dicit hic Ra. Sa. ꝙ hic vbi agit de oblatione paupeꝝ ↄueniẽter dicit: a ¶ Aĩa cũ ob. ⁊c. qꝛ oblatio pauperis apud deum reputat ac ſi obtuliſſet aĩam ſuã. i. vitã. Et ſimilẽ ſnĩam dicit ſaluator: Mar. xij. d. de vidua paupe q̃ obtulit duo minuta. b ¶ Oblationẽ ſacrificij dño. Sicut dictũ fuit ca. p̃ce. ſacrificiũ ꝓprie eſt de viuẽtibus: ſed hic accipit large ꝓ oblatione qualibet. c ¶ Simila erit ⁊c. Simila eſt farina tritici purgata ⁊ delicata: de melioribus debet fieri oblatio deo.

✱ Memoria

Moraliter. a ¶ Aĩa cũ obtulerit. In hoc ca. deſcribit oblatio facta de panib⁹ ⁊ q̃buſdã alijs q̃ reducunt ad panẽ. ſ. farina q̃ eſt materia panis ꝓpinqua: ⁊ de granis adhuc exiſtẽtibus in ſpica q̃ ſunt materia panis magis longinqua. Moraliter igit ꝑ panẽ intelligit verbũ dei. Deu. viij. a. Nõ in ſolo pane viuit homo: ſed in oĩ verbo dei qđ ꝓcedit de ore dei. Igit farinã q̃ eſt materia panis ꝓpinqua offerũt dño ſcholares theologi: q̃ ad hoc ſtudent vt de ꝓpinq̃ cõpetẽter valeant p̃dicare verbũ dei. Panes coctos in clibano offerũt docẽtes ſacrã ſcripturã in ſcriptis ex charitate occupati in ſtudio q̃ſi in clibano clauſo. Panes coctos in ſartagĩe. i. frixos offerũt docentes in ſcholis ex charitate. nã frigunt magna ſollicitudine ✱ ꝓponendi:

ſyne tue aſcẽderũt ad dñm. In thure ĩteriores curanť paſſio/
nes: ⁊ fumo ei⁹ ſananť oculi ex ĩfirmitate lachrymãtes. Orõ
q̇ppe aĩe paſſiões ſanat: oculos ĩteriores curat ab ĩgratia: la/
chrymas ex egritudine pctĩ accedentes fugat. a ¶ Filios.
Miſtros ecclie: q: q̇cq̇d offerim⁹ cũ ſctĩs ecclie doctorib⁹ ꝯfer
re debem⁹. Vñ Paul⁹ cũ aplis ꝯtulit
euãgelium ꝑne in vacuum cucurriſſet.
b ¶ Quoꝝ vn⁹ ⁊c̃. Vnitas ecclie pu
gillũ ſiſe tollit: q: ꝓ capacitate ſenſus
vnuſq̇ſq̃ fideľ ſcripture ſciaꝫ dꝫ appe/
tere. vñ Rom. xij. a. Nõ plus ſape q̃
oportet: ſꝫ ſape ad ſobrietatẽ. ¶ Mo
ralit. Quoꝝ vn⁹ ⁊c̃. Notãdũ ꝙ pugil/
lus ſimile ⁊ olei: totuꝫ ṽo thus offerri
iubeť: q: ſapĩa q̃ in ſimila: ⁊ charitas
vel miſicordia q̃ in oleo ſignať in hac
vita nõ pñt eẽ plena. vñ. j. Coꝛ. xiij. d.
Videm⁹ nũc ꝑ ſpeculũ in enigmate. Et
nũc cog̃ſco ex ꝑte ⁊c̃. Olei ãꝫ ꝑs offerť
q: miſicordia nũq̃ ĩpleť: q: ⁊ ſi miſere
aris q̃tuꝫ potes: plus tñ debes velle.
Charitas etiã q̃ oleo figurať in pñti ĩ/
choať: ⁊ ĩ futuro ꝑficieť. Thus aũt to
tũ cremať: q: ſꝑ orõni inſiſtiť. c ¶ Si
mile. Scĩe vel cognitiõis dei. Acce/
pta eñ ẽ ſcĩa deo quã fides comꝑhẽde
re põt. ⁊ ſicut q̇ pugillo vult pl⁹ comꝑ/
hendere / nihil ꝓficit: totũ q̇ppe decur/
rit. Sic fides ẽ mẽſura ſcĩe dei. Crede
re eñ oportet accedentẽ ad deũ: ⁊ qđ
nõ ẽ ex fide pctm̃ eſt. d ¶ Meõriale
⁊c̃. Cognitiõis dei ꝑfectã ſciaꝫ: cui⁹ me
mores erim⁹: q̃ nunq̃ deſtruiť / ⁊ eã q̃
nũc eſt nõ vt ꝯriã deſtruit: ſꝫ ꝑtẽ mini/
mã eẽ ꝑ plenitudinẽ ſuã oñdit. j. Coꝛ.
xiij. c. Cũ eñ venerit qđ ꝑfectũ ẽ: eua/
cuabiť qđ ex ꝑte eſt. e ¶ De ſacrifi/
cio ⁊c̃. Eſici⁹. De illa. ſ. ꝑfecta ⁊ in celľ
abſcõdita in chriſtoq̃ repoſita ſcĩa: in
q̇ ſunt oẽs theſauri ſapĩe ⁊ ſcĩe abſcon
diti: Coloſ. ij. a. f ¶ Aarõ. Mõtan⁹
iterꝑtať. i. altiora de deo intelligens.
Vel arcan⁹ q̃ſi in ſe legẽ dei ⁊ eloq̃a ha
bẽs: ꝟ tale ſacrificiũ offerre põt. San/
ctũſctõꝝ ẽ đ oblatiõib⁹ dño. partile eñ
eſt qđ reliquũ ẽ: oẽs tñ ſcĩas ſupans ⁊
ad ꝑfectionẽ exaltat. g ¶ Cũ ãt ⁊c̃.
Eſic⁹. Alľ. Sacrificiũ chriſt⁹ ꝓ nob ĩ/
molat⁹. h ¶ Coctum in clibano.
Virgis. ſ. vtero. Cliban⁹ eñ panẽ ſu/
ſcipit ⁊ ignẽ: ſic vter⁹ ṽginis panẽ vi/
te. i. dei ṽbũ: ⁊ ignẽ ſpũſſctĩ de celo ſu/
ſcepit. vñ Luc. j. d. Spũſſctũs ſupue/
niet ĩ te ⁊c̃. Si ğ offers mun⁹ ĩcarna/
tiõis chriſti q̃ facta ẽ in vẽtre ṽginis:
nõ ẽ acceptũ deo niſi de ſimila. i. đ ſcĩa
vel noticia dei fiat. De hac re ſiq̇dẽ lo/
cutionẽ ab aplis ⁊ a ꝓphis ſuſcipim⁹.
Verba aploꝝ ſũt panes: lagana ꝓpha
rũ. Qꝫto eñ panes laganis ad nutriẽ
dũ aptiores: tm̃ ꝑcellũt ṽba aploꝝ ver
bis ꝓphaꝝ. Vtriq̃ ãt açymi ſine fermẽto ſcĩe ſecľarꝫ. Vtraq̃
tñ in oleo fiũt. ꝯcordiť eñ ab ilľ de xp̄i miſeratiõe ſcꝑtũ eſt: q:
apli ⁊ ꝓphe ſcꝑſerũt: ſꝫ apli pleni⁹ ſcꝑſeřt: q̇ cõpletũ oñdeřt qđ
illi nũciabãt futuꝝ. i ¶ Lagana. Panis lat⁹ ⁊ tenuis: q̇ ꝓ
phetiã ⁊ legẽ ſignificat. q̃tũ eñ diſtat inť ſoliditatẽ panis: ⁊
tenuitatẽ lagani: tãtũ inť euãgeliũ ⁊ ṽba legꝫ ⁊ ꝓphaꝝ: hec tñ
oleo lita: q: lex ⁊ ꝓphetia charitatẽ chriſti ꝑdixerũt: q̃ in ſalu/
te hũani generꝫ venit. k ¶ Si oblatio ⁊c̃. Eſici. Alľ. Ob
latio de ſartagĩe: diſpẽſatio paſſiõis de cruce. Sartago igne
ꝯſumiť: cibos ſuppoſitos aut ſtatĩ aut nõ lõgo ĩteruallo eſui
reddit aptos. crux ãꝫ ſuꝑ oĩa fortꝫ: oẽꝫ creaturã crucifixo ſbie/
cit: ⁊ carnẽ q̃ añ paſſionẽ eſui nõ videbať apta: poſt aptã fec̃.
Si eĩ nõ fuiſſet crucifix⁹: ſacrificiũ corꝑis ei⁹ nõ comederem⁹:
qđ mõ in mẽoria paſſiõis ei⁹ facim⁹. vñ ad Ezechielẽ đr: Su/
me tibi ſartaginẽ ferreã: ⁊ pones eã muꝝ ferreũ inť te ⁊ ciui/
tatẽ hierľm. ſ. q̃ maxĩe ĩ cruce dñi oſtendit: ⁊ iđ ab ei⁹ ſcĩa re/
ceſſit. l ¶ Simile cõ. ⁊c̃. Quia mortu⁹ eſt: ⁊ miſertus nrĩ.
Abſq̃ fer.

a deferet ad filios aarõ ſacerdotꝫ:
¶ Chriſtus q̇ nos offert deo.
b Quoꝝ vn⁹ tollit pugillũ plenũ
a ¶ miſcđie ⁊ charitatꝫ. b ¶ q: ſꝑ oportet orare. vñ. j. theſ. v. d. Sine ĩtermiſſiõe orate
c ſimile / ⁊ olei ac totũ thus / ⁊ po/
a ¶ vñ. ij. Coꝛ. ij. d. Chriſti bon⁹ odor ſum⁹ ĩ his q̇ ſal. ⁊c̃. ¶ dei noticia: ſm illđ. ij. Co/ rith. ij. d. Odorẽ noticie ſue mãifeſtat ꝑ ⁊c̃.
d net mẽoriale ſuꝑ altãre in odorẽ a
a ¶ ſecretũ myſterij qđ vulgus capeř ñ põt. ¶ Scĩe in chriſto abſcondite.
ſuauiſſimũ dño. Quõd aũt reli/
a ¶ ei⁹. ſ. q̇ alia põt ĩtelligere: ⁊ legẽ dei q̃ſi arcana ꝯtĩere: alta recõdẽs myſteria: donec
e f quũ fuerit đ ſacrificio / erit ãarõ b
oportũe auditorib⁹ ꝓfert. a ¶ imitatoꝝ. b ¶ Omnem ſcientiam ſuperãs.
ẽt filioꝝ ei⁹ ſãnctũſctõꝝ de obla/
a ¶ Credendo: ꝑdicando: venerando.
g tionibus dñi. Cũ autẽ obtũleris c
a ¶ chriſtũ. b ¶ ṽginis vtero. ¶ de clibano offerim⁹ cũ de xp̄i ĩcarnatiõe diſputam⁹.
h ſacrificiũm coctuꝫ in clibãno / de
a ¶ Dei noticia. b ¶ euãgelicã doctrinã q̃ ſolida ⁊ ꝑfecta. ¶ aploꝝ ṽba. c ¶ vel ſi/ ne. d ¶ Seculari ſcientia.
ſimilã panẽs ſcꝫ ãbſq̃ fermẽnto
a ¶ Abundanter. b ¶ Chriſti miſericor/ dia. c ¶ Prophetarum preconia.
i cõſpẽrſos olẽo: ⁊ lagãna açyma
a ¶ q: q̃ charitate xp̄s ĩcarnatus ẽ: vľ ſit ⁊ paſſus ãnũciat. b ¶ nõ ꝯſperſa. c ¶ diſpẽ
k olẽo litã. Si oblãtio tua fuerit đ
ſatio. a ¶ cruce. b ¶ Noticie dei c ¶ q: gr̃a dei ꝓ nob miſerãdo guſtauit mortem.
l ſartãgine ſimilẽ conſperſę oleo ⁊
a ¶ Exterioris doctrĩe. b ¶ ſingulas ꝑtes paſſionis diſtinguẽdo ꝓditionẽ. ſ. ſputa: colaphos: coronã ſpineã ⁊c̃.
m n abſq̃ fermẽnto / diuides eam mi
a ¶ xp̄us paſſus ẽ ꝓ nob: vt ſeq̇mur veſti.
nutatim ⁊ fundes ſuper oleũm.
ei⁹. j. Pe. ij. d a ¶ de craticľa ſacrificiũ offerimus: cũ mortꝫ xp̄i pie remiſcimur. ¶ morte ⁊ ſepultura. In clibão eñ natiuitas: ĩ ſartagĩe paſſio: ĩ craticula deſignať mors.
p Sin ãt de craticũla fuerit ſacrifi

m ¶ Abſq̃ fer. Sine macula. n ¶ Diuides eã mi. Vt ſer
mone paſſionũ ei⁹ q̃ ꝑ ꝑtes ꝓceſſerũt: diuidam⁹ alapas. ſ. cola/
phos / ſputa / ⁊ vulnera diligẽter diſtĩguam⁹. Et fundes ſuꝑ eũ
oleũ: vt queẽadmodũ miſicordiť ꝓ nob mortu⁹: nos ãꝫ ꝓ frĩb⁹
vſq̃ ad mortẽ miſereamur. o ¶ De ſartagĩe. Sic eñ ſarta/
go media inť ignẽ ⁊ cibũ: ſic quodãmõ
crux inť ĩpaſſibilẽ diuinitatẽ ⁊ hũanita
tẽ q̃ igne paſſiõis ẽ aſſata. Et ſic in ſar/
tagĩe mollia dureſcũt / dura molleſcũt:
ſic in paſſiõe crucꝫ lapidea corda molli/
ta: mollia ⁊ fluxa ſolidata. De ſartagĩe
ğ ſacrificiũ offerre: ẽ de myſterio crucꝫ
cũ veneratiõe diſputare. p ¶ Sin ãt
⁊c̃. Eſici⁹. Sic in ſartagĩe crucẽ: ſic in
craticula mortẽ ⁊ ſepulturã accipimus.
Sartago eñ ſuꝑ ignẽ ardentẽ ⁊ accen
ſum. Craticula ãt ſuꝑ carbones arden/
tes ⁊ olĩ accẽſos poniť: ſic mors chriſti
nõ fuit initiũ paſſiõis / ſꝫ ſbſiſtẽtia. Hoc
mun⁹ ex ſimila. i. ex dei cognitõe ꝑficiť.
Oportet eñ chriſtũ deũ ⁊ ĩmortalẽ ꝑ/
dicari: q̇ ſm carnẽ mortu⁹ ẽ. In oleo fit
mun⁹: q: oportet diſputãtẽ ⁊ đ morte ⁊
de reſurrectiõe miſicordiã ãꝫ addere /
ex miſericordia q̇ppe mortẽ ſuſtinuit: ⁊
reſurrectionẽ diſpẽſauit. ¶ Moralit. Moralit
Sin ãt ⁊c̃. ſimilã offert: q̇ in aliq̇b⁹ cõis
vite vſib⁹ bñ ꝯuerſari ſtudet. Hec oleo
ꝯſꝑgẽda ẽ: q: oĩs aĩa oleo eget miſicor
die: nec vitã pñtẽ euadẽ põt: niſi miſi/
cordia celeſtꝫ affuerit. Cliban⁹ ãt põd⁹ tẽ
ptatõis exꝑmit. ſartago ꝯſtãtiã ⁊ robur
animi craticula mľtiplicẽ ĩpugnationẽ.
Oĩs obla.

Nico. de lyra

a ¶ Meõriale. ſ. ꝙ totũ qđ hꝫ of/
ferens hꝫ a deo: ⁊ illud cedebat in ꝑtẽ
dñi. b ¶ Erit aarõ ⁊ fi. ⁊c̃. Quia ce
debat ĩ vius eoꝝ. c ¶ Cũ ãt obtule/
ris. Hic agiť de oblatiõe farine cocte.
qđ poterat fieri q̇drupliciť. Vno mõ in Quattuor modis farina coquiť
clibano: ⁊ ſic erat oblatio panum. Alio
mõ in aq̃ calida: ⁊ taľ oblatio notať cũ
diciť: Et lagana açyma. ⁊ ꝟ mõ italici
vocãt lagana cibos factos de paſta in
aq̃ coctos. Tertio mõ coq̇bať in patel/
la. ⁊ q̃tũ ad ꝟ đr: Si oblatio tua fuerit
de ſartagine. Quarto mõ ſuꝑ craticu/
lã. qđ notať cũ đr: Si ãt đ craticľa ⁊c̃.
Eque ſimila
ꝓponẽdi: ⁊ auditores ſollicitudine Moralit
capiẽdi. Panes coctos ſuꝑ craticulã q̃
poniť in patenti loco: offerũt ꝑdicãtes
ꝑplis in publico. Lagana ṽo q̃ ſũt pa/
nes in aq̃ calida: offerũt ꝯfeſſores q̇ bo
nis exhortatiõib⁹ pctõres ĩducũt ad la/
chrymas ꝯtritiõis: q̃ ſunt aq̃ calide ꝓ/
cedẽtes ex cordis dolore. Spicas ãt ad
huc virẽtes: offerũt boni pedagogi: q̇
pueros ĩducũt ad bonos mores ſm ca
pacitatẽ illi⁹ etatꝫ: q: ſm Phm li. eth. nõ paꝝ ĩmo multũ fac̃ ad
ṽtutẽ aſſuefactio ad opa ṽtutꝫ ab odoleſcentia: Proũ. xxij. a.
Adoleſcẽs iuxᷓ viã ſuã: ⁊ cũ ſenuerit nõ recedet ab ea. ¶ Notã
dũ ãt ꝙ ĩ dictꝫ ſacrificijs ⁊ oblatiõib⁹ tria generaliť ĩcluduntť. ſ.
thus / oleũ / ⁊ ſal. Per thus ſignificať mẽtꝫ deuotio. Per oleũ
pietatꝫ vnctio. Per ſal diſcretio. ⁊ duo generaliť excluduntť. ſ.
mel ⁊ fermẽtũ: q: mel ſignificat laſciuie diſſolutionẽ: ⁊ fermẽtũ
pctĩ corruptionẽ. j. Coꝛ. v. b. Modicũ fermẽti totã maſſã corrũ
pit. ¶ Allegorice ṽo expõi pñt ꝑdicta đ chriſto. ip̄e nãq̃ ꝓ nob
oblat⁹ ꝯducienť đr farĩa molita mola tribulatiõis. paĩs coct⁹ ĩ cli
bano. i. ĩ vtero ṽgĩali: vbi corp⁹ ei⁹ formatũ fuit ṽtute ſpũſſctĩ.
Silr panis frix⁹ in ſartagĩe. i. ãxietate. nã ĩminẽte paſſiõe fact⁹
fuit ei⁹ ſudor ſic̃ gutte ſanguĩs decurrẽtꝫ ĩ terrã: vt hř Luc. xxij
e. Itẽ panis coct⁹ ĩ craticula. i. ĩ ſctẽ crucꝫ ara. Diciť etiã panis
coct⁹ in aq̃ calida. ſ. deuotiõis: q̃ñ clamãs ſpm̃ emiſit cũ lachry/
mis: Heb. v. b. Preces ſupplicatiõis cũ clamore valido ⁊ la/
chrymis offerẽs: exauditus ẽ ꝓ ſua reuerẽtia.

E a ¶ Om̄is oblatio ⁊c̄. Orige. Dicat aliq̄s: Meliꝰ fere agebat cū antiq̄s/ quibus diuerſis ſacrificijs venia p̄ſtabat: apud nos vna tm̄ venia pctōꝝ ꝑ baptiſmi lauacrū/ nulla poſt pcti miſericordia. Decet enī diſtrictioris diſcipline eſſe chriſtianū ꝓ q̄ chriſtꝰ mortuꝰ eſt: boues/ hyrci ⁊ oues/ iugulabant̄ ⁊ aues: et ſimilia oleo cōſpergebat̄: ꝓ te dei filiuſ iugulatꝰ eſt: et iteꝝ te peccare delectat. Nō tm̄ deſperes/ audiſti quāta ī lege ſacrificia ꝓ pctīs/ audi quāte ſūt remiſſiones in euāgelijs. Pria eſt in baptiſmo

Remiſſio pctōꝝ ex euāgelio

Secūda in martyrio. Tertia ꝑ elemoſynā. vñ Luc. xi. f. Date q̄ habetis: et ecce oīa mūda ſūt vob̄. Quarta q² fratribꝰ remittimꝰ. Vñ Mat. vj. b. Si remiſerit̄ fratribꝰ ex corde/ et vob̄ remittet paṫ veſter ⁊c̄. Quinta q² ꝯuertimꝰ pctōrē ab errore vie ſue: ſm̄ illḋ Jaco. v. d. Qui cōuerti fecerit pctōrē ab errore vie ſue ⁊c̄. Sexta per abūdātiā charitatis. Vñ dr̄ Luc. vij. g. Dimittūt̄ ei pctā multa: qm̄ dilexit multū. Et alibi: Charitas opit multitudinē pctōrum. j. Pet. iiij. b. Septima ꝑ penitentiā durā ⁊ laborioſā/ cū pctōr lauat lachrymiſ lectū ſuū: ⁊ fiunt ei panes die ac nocte: nec erubeſcit ſacerdoti dn̄i pctm̄ ſuū cōfiteri/ ⁊ medicinā q̄rere: ſm̄ illud q̄ ait Pſ. xxxi. b. Dixi ꝯfitebor adūſū me ⁊c̄. Hic Jacobꝰ: Si q̄s infirmat̄ vocet p̄ſbyteros eccl'ie Jaco. v. c. Tu ergo cum venis ad gr̄am baptiſmi/ vitulū obtuliſti: q² in morte chriſti bapticaris. Cum ad martyriū ducer̄/ hyrcū obtuliſti: q² auctorē pctī diabolū iugulaſti. Cū elemoſynā fecer̄/ ⁊ erga indigētes miſericordie affectū īpēder̄/ ſacrū altare hedis pinguibꝰ honoraſti. Si fratri tuo ex corde dimiſeris/ ⁊ iracūdie tumorem depoſuer̄/ mitē ⁊ ſimplicē animuꝫ habueris/ arieteꝫ vl' agnū ſacrificaſti. Si diuinis lectionibꝰ inſtructꝰ/ meditando vt colūba: ⁊ in lege dn̄i vigilādo ꝯuerteris pctōrē ab errore vie ſue/ ⁊ ad ſim- F plicitatē colūbe reuocaueris: ⁊ ſanctis adiūgēdo ſocietatē turtur̄ fecer̄ imitari: par turturū aut duos pullos columbarū obtuliſti. Si aūt ꝓxim tuū nō tātū ſicut teip̄m dilexeris/ ſꝫ ſic̄ chriſtꝰ (q̄ ait) Maiorē hac charitatem nemo hꝫ/ vt animā ſuā pōat q̄s ꝓ amic̄ ſuis ⁊c̄. Joh̄. xv. b. Panes açymos ſimilatios charitat̄ oleo ſubactos ſine fermēto malicie ⁊ neq̄tie: ſed in açymis ſinceritat̄ et veritat̄ te obtuliſſe cognoſce. Si in amaritudīe fletꝰ fuer̄/ ſi carnem tuā macerauer̄ ⁊ ml'ta abſtinētia a refeceris: vt dicas/ ſic̄ in frixorio confrixa ſunt oſſa mea: in ſacrificio similā a ſartagine vl' a craticula obtuliſti. Hoc mō veriꝰ ⁊ ꝑfectiꝰ ſm̄ euāgeliū ſacrificia offers: q̄ iam ſm̄ legē nō pōt offerre iſrl'. b ¶ Fermēti ac ⁊c̄. Nihil voluptuoſū/ nihil ſuaue placet deo: ſed q̄ḋ hꝫ aliq̄d mordacitatis ⁊ ſeueritat̄. Vñ paſcha cū amaritudinibꝰ māducat̄.

Sacrificia veriꝰ offerunt̄ ī euāgelio q̄ ſm̄ legem

† De cōſe. diſ. 4. c. ſal

c ¶ Ac mellis. Gentil' eloquētie/ q̄ voce ſuauis ē/ nō re. Vñ Prou. v. a. Fauꝰ diſtillās labia meretric̄. Qḋ aūt dicit̄ in cāticis: Mel ⁊ lac ſub lingua tua. p̄ſentibꝰ nō ꝯtradicit. Sub lingua enī dicit̄/ nō in lingua: vt oſtendat̄ paganoꝝ ſapiētia/ ⁊ iudeoꝝ lr̄a lingue eccl'ie. i. doctrine ſubiecta eſſe. Horū nō vult ītegrā doctrinā offerri. Vñ ait: Nō adolebit̄ in ſacrificiū. i. holocauſtū: p̄mitias tm̄ eorū offeret̄. Primitias enī illiꝰ ſapiētie offerimꝰ/ nō totā ſic̄ Paulꝰ ad athenienſes īquit/ ſic̄ veſter poeta dixit: Huiꝰ ⁊ genꝰ ſumus. Qḋ enī inuēit ꝯgruū ſciētie dei/ nō reſpuit: nō tñ vltra teſtimōia ml'tiplicauit: q² placuit deo ꝑ ſtulticiā p̄dicationis ſaluos facere credētes. Vñ Moyſes ait: Sup altare ꝟo nō īponent̄: et cū liceret dici nō ponent̄. dixit: Nō imponent̄ in odorē ſuauitatis ſignificās: q² ſi tētauerimꝰ de exterioribꝰ diuīnitat̄ adipiſci noticiā: tale ſacrificiū ad altare nō aſcēdit/ ſꝫ dep̄mit̄ in terrenis/ q² de terra eſt. d ¶ Sale condi ⁊c̄. Ap'lica ſapiā/ vñ Mat. v. b. Vos eſt̄ ſal terre ⁊c̄. Sic̄ oīs

Cañ. 4. c

Actl. 17. e

Sal in ſacrificio

Sicut oīs cibꝰ ſale cōdit̄/ ita ap'lica doctrina ſm̄o p̄dicatiōiſ. Ideo p̄cipit̄ ſal in om̄i ſacrificio offerri: vt ſm̄ ap'licā doctrinā ⁊ inſtitutionē ⁊ imitationē opis viuamꝰ. Vñ Paulꝰ ait. j. Coꝝ. iiij. d. Imitatores mei eſtote/ ſicut ⁊ ego chriſti. Et ad Ephe. ij. d. Supedificati ſup fūdamētū ap'loꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ. Vñ ⁊ legiſlator non dixit ſimpl'r ſal/ ſꝫ ſal feder̄ dei tui. Sicut enī fedꝰ rationale/ ſic etiā ſal rōnale. Teſtam̄ti ergo euāgelici ⁊ ſalis ap'lici nos cōmonere voluit. Oleū ī ſacrificiū offert̄/ ſi cū hilaritate offeramꝰ/ nō ex triſticia aūt ex neceſſitate. Hilarē enī datoreꝫ diligit deꝰ. ij. Coꝝ. ix. b. e ¶ Si āt ob. ⁊c̄. Orige. Secūdo in loco p̄mitiarū. i. de initijs frugū mādat̄ oblatio/ qḋ in die pētecoſtes lex dei iuſſit fieri: ſed ill' vmbra data ē/ nobis veritas reſeruata ē. In die aūt pētecoſtes oblato ſacrificio orationū/ ſp̄ūſācti p̄mitias ap'lorū ſuſcepit eccl'ia. Et vere hec fuer̄t recētia/ q² nouū erat. Vñ ⁊ muſto pleni dicebant̄. ¶ Igne toſta. Igne nanq̄ꝫ lingue ſupra ſingulos cōſederūt. ¶ Eficius. Si autē obtuler̄ ⁊c̄. Nō modo p̄cipit eos dei noticiā ſiue ſciāꝫ offerre/ ſꝫ qui in ea

G

Levitici Capitulum II

a ¶ noticia vl' ſcīa a palea ſepata: trita vl' ſb tiliata. b ¶ ex miſcōia eī mortuꝰ ē ⁊ reſurre.

ciū eque ſimilā cōſperget oleo: a quā offerēs dn̄o trades in mani

a ¶ xp̄i ꝑ quē offerimꝰ. b ¶ altare qḋ ē ī cel'

bus ſacerdotis. Qui cū obtulerit eā/ tollet memoriale de ſacrificio/ ⁊ adolebit ſup altare ī odorē ſuauitatis dn̄o. Quicq̄d aūt reliquū eſt/ erit aaron ⁊ filioꝝ eius: ſanctū ſanctoruꝫ de oblatiōibus dn̄i.

a ¶ abundātiā ſciētie vl' cognitiōis ꝑfecte: cuius ſemꝑ memores erimus: quādo eius capaces fuerimus.

¶ cuſtodiens apud ſe et in futurum.

a ¶ .i. ſcire q̄ntū noſ ⁊ ꝑſcrutari p̄cepit: aaron ⁊ filiorū eiꝰ erit: eorū ſcꝫ q̄ ſublimia de deo cogitare poſſunt vel ſentire.

¶ ſctā enī ē oīs bōa ꝯſcīa: vl' ſctāſctōꝝ que de dei ſcientia ſicut oportet diſputat.

a Om̄is oblatio q̄ offert̄ domino/ abſq̄ꝫ fermento fiet/ nec q̄cq̄ꝫ fermēti ac mellis adolebitur in b c ſacrificio dn̄i. Primitias tm̄ eorū offeret̄ ac munera: ſup altare c d vo nō ponent̄ in odorem ſuauitatis. Quicq̄d obtuleris ſacrificij/ ſale ꝯdies: nec auferes ſal federis dei tui de ſacrificio tuo† In d e oī oblatiōe offereſ ſal. Sin autē obtuleris munus primitiarum f g

a ¶ corruptiōe heretica. ¶ exterior̄ doctrine. Attēdite a fermēto phariſeo. Lu. xij. a.

¶ philoſophice eloquentie.

a ¶ elemēta litterarū ⁊ alia philoſophi reperierūt: que diuinis eloquijs neceſſaria ſūt: diſcende ergo aures: vt ꝑ eas diuīa ſcriptura quaſi inſtrumēto proferatur.

¶ quia terrena ſunt.

¶ vt quicq̄d ad chriſti honorē offerimus: ſale rōnis ⁊ diſcretiōis condiamus.

a ¶ Orig̃. d̃ p̄mis frugibꝰ vt ſimila ſit recēſ ⁊ noua. ¶ Initijs bonoꝝ opeꝝ ⁊ doctrīe.

Nico. de lyra

a ¶ Eque ſimila cō. oleo. i. ſimila ſic cocta ꝯſperget̄ oleo/ eodē mō ſic̄ ⁊ alie ſimile p̄cedentes. b ¶ Ois obla. Hic īterponūt̄ aliq̄ q̄ in om̄i ſacrificio ⁊ oblatiōe ſūt obſuāda excluſiue ſiue incluſiue: ītelligēdū tm̄ vt dr̄ p̄mittunt̄ duo/ q̄ ab om̄i oblatiōe excludunt̄. ſ. fermētū ⁊ mel: q² iſt̄ idolatre in ſuis ſacrificijs vtebāt̄. Itē q² fermētū corruptionem ſignat. ſm̄ illḋ ap'li. j. Coꝝ. v. b. Modicū ferm̄ti totā maſſā corrūpit. Dulcedo ꝟo mell' ſignificat laſciuiā carnis/ q̄ nō dꝫ eſſe in ſacrificijs diuīs. Dic̄ āt Ra. Sa. ꝙ noīe mell' h̄ ītelligit̄ oīs fructꝰ dulc̄. c ¶ Primitias tm̄ eorū offeretis. Vñ. j. xxiij. ca. duo panes ſimile fermētate p̄cipiunt̄ offerri ꝓ primitijs in feſto pētecoſtes. Itē. j. vij. ca. dicitur: Paneſ quoq̄ꝫ fermentatos cū hoſtia gratiarū que immolat̄ ꝓ pacificis/ ex quibꝰ vnꝰ pro primitijs offertur dn̄o. d ¶ Super altare ꝟo nō impo. ſ. aliq̄d de ipſis ibi cremet̄. vñ. j. vj. ca. dicit̄ de ſimila: cuius vna pars erat cremata ī altari/ ꝙ totū reſiduū cedēs in vſū ſacerdotis nō poterat fermentari. Cuiꝰ ratio ibidē aſſignat̄ ſic: ideo autē nō fermentabat̄/ q² pars eiꝰ in īcenſū dn̄i offert̄. Ex dictis patꝫ ꝙ illud qḋ dicit̄ h̄: Omnis oblatio q̄ of. dn̄o abſq̄ꝫ fermēto fiet. intelligit̄ tm̄ de omni oblatione q̄ ſꝫ ſe totā vl' ſm̄ partē ſup altare cremat̄. Cōſequent̄ ponit tertium qḋ in omni ſacrificio īcludebat̄/ cū dicit̄: e ¶ Quicq̄d obtulerit ſacrificij ſale cōdies. Cuius ratio eſt: quia ſal a corruptiōe preſeruat/ q̄ debet eſſe lōge a dei ſacrificijs. Itē quia ſal diſcretionē ſignificat: ſm̄ illḋ ap'li Coloſ. iiij. a. Sermo veſter in gratia ſemꝑ ſit ſale cōditꝰ: et ideo pōebat̄ in omni ſacrificio/ ad deſignandū ꝙ nullū ſacrificiū deo placet/ niſi fuerit cū diſcretiōe factū. f ¶ Si autē obtuler̄. Hic agitur de oblatione que fiebat de ſpicis nondū ad maturitatem deductis: que debebant igne torreri/ ⁊ grana excuti ⁊ frāgi: ⁊ tūc ſacrificiū fieri ꝑ modū qui in littera exprimit̄: et patꝫ intellectus ex predictis. g ¶ Munus primitiarū. Sciendū ꝙ primitie ter in anno reddebāt̄. primo in paſchate de ſpicis virentibus. ſecūdo in pentecoſte de nouis panibus/ ⁊ de his fiebat oblatio. tertio in feſto tabernaculorū collectis frugibus: ⁊ ille cedebāt in vſum ſacerdotū/ ſicut decime in vſuꝫ leuitarū. Ex dictis aūt in iſto ca. ⁊ dicēdis in ſequētibꝰ ptꝫ ꝙ q̄nq̄ꝫ offerebāt̄ ī ſacrificiū de terrenaſcētibꝰ. ſ. panis ſub q̄ cōtinet̄ oblatio farine ⁊ ſpicaꝝ: q² ſūt materia panis. vinū de q̄ fiebat libatio

qui in ea pmāſerūt. Sꝫ ⁊ rudes. vñ apl's. j. Pe. iij. d. Mox
vt vocatus ē p̄dicauit. Primitiuus deo ē q̄ nouit credere ce/
pit: qui dudū ei nullū ſcie fructū obtulit. Tales q: necdū ſub
tiliter myſteria ꝓferūt: vt farinā offerāt aut ſimilā: neceſſe eſt
vt virētia ac torrida atqꝫ ꝯfracta offerāt. Quēadmodum em̄
fructus humidos necdū mole aptos vt
fiāt farina vel ſimila: igne ꝯfringētes
paleas ſepamus: ſic q̄ nōdū ſolidā ſciāꝫ
hñt nec ſubtilē theologiā: igne ſpūſſan
cti indigēt: vt lr̄e paleas ſepent: q̄ ſuffi/
cientē dei ſciāꝫ poſſideāt. Oportet aūt
nos oleū ſupeffundere: ⁊ thuſ ponere.
Per elemoſynā quippe ⁊ orationē ſci/
entia diuina nobis pficit̄.

Nico. de lyra

✻ fiebat libatio in ſacrificijs: vt pate/
bit. j. oleū ſal ⁊ thus. Cuiꝰ rō pōt acci/
pi ex p̄cedētibus: q: ſupra dictū ē ꝙ ob
latio debebat fieri deo de his q̄ cōiter
veniūt in eſuꝫ hoīs ad ſuſtētationē vi/
te. De terrenaſcētibꝰ vō aliq̄ cōius ve/
niūt in ſuſtētationē homīs ꝑ modū nu
trimēti: ⁊ iſta ſunt panis ⁊ vinū. Aliq̄
ꝑ modū ꝯdimēti: cuiuſmōi ſūt ſal ⁊ ole/
um. Aliq̄ ꝑ modū medicamēti: ⁊ q̄ꝫtum
ad h̄ ponebat̄ thus: qđ eſt aromaticū ⁊
ſolidatiuū. Rō etiā ſpālis ad h̄ eſt: q: ꝑ
thus ſignificat̄ deuotio: ſm illđ Ps.
cxl. a. Dirigat̄ orō mea ſicut incenſum
in ꝯſpectu tuo. ⁊ ideo ponebat̄ in obla
tiōibus: ad deſignandū ꝙ nō erāt acce
pte deo ſm ſe: ſꝫ tm̄ ex fide ⁊ deuotiōe
offerentiū. ꝓpt̄ qđ in ſacrificio zeloty/
pie nō ponebat̄ thus: vt habet̄ Nūe.
v. d. q: nō ꝓcedebat ex deuotione: ſꝫ ex
ſuſpitione ꝯ vxorem. ¶ Additio ca. ij.

Additio Freqntiſſime ī ſacra
ſcriptura accipit̄ aīa
ꝓ pſona hūana: in q̄ aīa eſt ꝑs p̄ncipa/
lior/ ſiue ſit paup/ ſiue diues/ ſiue offe/
rat aīal/ ſiue oues/ ſiue ſilīa: vt patebit
infra. ca. v. Aīa ſi peccauerit ⁊ audie/
rit vocē iurātis ⁊c̄. Aīa q̄ tetigerit ⁊c̄.
Aīa q̄ iurauerit ⁊c̄. ⁊ ſic de mult' alijs.
vñ expoſitio Ra. Sa. in h̄ loco nō vi/
det̄ habere fundamentū.

Glo. ordi.

Quod ſi hoſtia ⁊c̄. Ca. III
Orige. Trāſmiſſis ceter' de
ſalutaribꝰ ſacrificijs dic̄ q̄ de
aīalibus. i. bobꝰ ⁊ capris ⁊ ouibꝰ offerū
tur: ⁊ nihil vltra ad īmolādū ſubſtitui/
tur. Nec aues q̄dē q̄ in offerēdis mūe/
ribꝰ ſubſtitute ſunt ſupiꝰ. Qui em̄ ſalu/
tares offert hoſtias: ſalutis ſue iā cōſcius ē. Neceſſe ḡ hꝫ vt
magna ⁊ pfecta offerat. vñ ad Heb. v. d. Perfectoꝝ aūt ſoli
dus cibus ⁊c̄. ¶ Eſicius. Qꝫ ſi hoſtia ⁊c̄. Sunt ſm leges di
uerſe hoīm ꝯuerſatiōes. ſūt ī modū ſcalaꝝ ordīate vtutes: vt
aliꝰ q̄ſdā: aliꝰ aſſequat̄ oēs: vt q̄ſqꝫ ſubleuet̄ a terra. Qđ ſigni
ficat ſacrificioꝝ differētiā. Uñ h̄ holocauſtū. i. ſe totū offert. ſi
cut Paulus: q̄ chriſto ꝯfigit̄ cruci. Aliꝰ ſacrificiū pacificoꝝ/
vel ſalutare: q̄ ſalutē deſiderat: nec pōt aſcendere ad ſblimia.
Qui em̄ nō pōt eē vgo ſi in ſctō ꝯuerſat̄ ꝯiugio: vitā ꝑcipit a
dño. q̄ ait Matth. xix. b. Nō oēs capiūt vbū iſtđ: ⁊ int̄ ſalua
tos neceſſario ordinat̄. Hocipm̄ de ꝯtēptu reꝝ/ đ iuſticia/ de
cibo cū grāꝝactiōe ꝑcipiēdo. Magnꝰ ē em̄ q̄ magna: ꝑuus
nō minimꝰ q̄ ſalutē pōt ꝯſeq̄. mediocria. ſ. Ergo ſm duas cō/
uerſationū ſpēs: duas ſacrificioꝝ ſpōtaneoꝝ ponit diffinitio/
nes. Ait em̄ ī Exo. Altare de terra facietis mihi: ⁊ īmolabit'
ſup illud holocauſtomata ⁊ pacifica vr̄a: oues ⁊ boues ⁊c̄.
Subīfert pacifica: tāq̄ꝫ ſcđi ordīs ⁊ vtut'. Qui ḡ ſibi putat
ſufficere ſi ſaluet̄: ſiq̄dē đ bobus offert. Boues aūt ſunt q̄ ea
q̄ leg' ſunt faciūt: maſculū ⁊ feminā īmaculatū offert munus.
Cū aūt q̄ holocauſtū offert/ nō p̄cipit offerre feminā: nō ꝙ fe/
mina puet̄ a ꝯuerſatiōe: ſꝫ q: viroꝝ. i. fortiū ē pfecta ſape. vñ
Prou. xxxj. b. Mulierē fortē q̄s īueniet: Fortitudo em̄ vir ī
mulieribus in

¶ Uel fructuum.
frugū tuaꝝ dño/ đ ſpic' adhuc
a ¶ rudibus. b ¶ adurēdo ꝯſecrare de
bes. ¶ Spūſſancti.
virētibꝰ: torrēbis eas igni: ⁊
¶ Sepando lr̄am a ſpū.
ꝯfriges in morē farris: ⁊ ſic of/
feres pmitiaſ tuas dño/ fūdēs
a ¶ miſcēdo. ¶ elemoſynā. b ¶ Chriſti
bonus odor ſumus deo. ¶ Orationē:
Dirigat̄ oratio mea ſicut incenſum in cō/
ſpectu tuo: Ps. cxl. a.
ſup ea oleū/ ⁊ thus īponēs/ q:
oblatio dñi eſt: de q̄ adolebit
¶ vt ſupra.
ſacerdos in mēoriā mūer'/ ptē
farr' fracti ⁊ olei ac totū thus.

a Quod ſi ho/ Ca. III a
a ¶ Orige. Salutar' q̄
ex bobꝰ tm̄ offert̄ ⁊ oui/
bus vel capris. Nam ꝓ
pctīs aīa generalit̄ iube
tur offerre: ſꝫ poſt hec ꝑ
variaſ pſonas itur: vt ſi pōtifex delīquat
⁊ offerat ꝓ pctō offeret vitulū nō ſicut ꝓ
ſtia pacificoꝝ fuerit eiꝰ oblatio/
mūere. a ¶. i. fortia opa. ¶ vtroſqꝫ em̄
digne oportet ꝯuerſari ſi volunt ſaluari.
b ⁊ đ bobꝰ voluerit offerre mārē b
¶ infirma. ¶ labe peccati.
ſiue feminā/ imaculatā offeret
¶ in beneplacito dñi. ¶ vt ſupra
corā dño. Ponetqꝫ manū ſup
caput victie ſue/ q̄ imolabit̄ ī i/
troitu tabnaculi teſtioniȷ̄. †Fū
dētqꝫ filij aarō ſacerdot' ſāgui
nē ꝑ circūitū altaris/ ⁊ offerēt
de hoſtia pacificoꝝ in oblatio
a ¶ irā. hec em̄ opit cor. ¶ irā quā offeri
mus dū tpamꝰ: vel cū ꝓ deo iraſcimur:
⁊ irā in eius cauſam reflectimus.
c nem dño: adipēm qui operit c

mulieribꝰ inuenit̄. Pacificoꝝ ſacrificiū viroꝝ ē ⁊ mulieꝝ: opor C
tet em̄ eas digne ꝯuerſari vt ꝑueniāt ad ſalutem. b ¶ Ma/
rē ſiue fe. ⁊c̄. Eſiciꝰ. Supiꝰ in holocauſtū tm̄ mares offerunt̄.
Per holocauſtū ḡ ſūme vtutes deſignant̄: vginē. ſ. eſſe: mūdo
renūciare ⁊ ſilīa: q̄ paucoꝝ ſacrificia. Hoſtie vō pacificoꝝ vtu
tes miores: ⁊ cōia vota fideliū: q̄bus pa
cat̄ deꝰ. Uñ femīe offerunt̄ cū maribꝰ. i.
īfirma opa cū fortioribꝰ. c ¶ Adipem
qui ⁊c̄. Eſiciꝰ. Oportet ītelligibilē adi/
pē offerri. i. deſideriū. qđ greci epithimi
am dicūt: q̄ opit ꝑus ſupiorē vētrē: dein
de inferiorē: vt ⁊ cogitādi ⁊ faciēdi deſi/
deriū offeramꝰ. p̄cedit em̄ cogitatio: ſuc/
cedit īpletio. Hoc aūt in vētre. i. ī corde
facimꝰ: in q̄ prius actiōes ꝓponimus
tāq̄ꝫ appetamus: deinde pficere feſtina/
mus tanq̄ꝫ digeramus. Nihil ergo pra/
uū ꝓponamus

Nico. de lyra

Quod ſi hoſtia ⁊c̄. Ca. III
Hic agit̄ de ſacrificio quod fi/
ebat ꝓ beneficij impetratiōe.
⁊ ſi illud beneficiū iaꝫ erat obtentū: tale
ſacrificiū habebat rōnē grāꝝactiōis. ſi
aūt obtinendū habebat rōnē poſtulatio/
nis. ⁊ iđo vocabat̄ hoſtia pacifica: q: qñ Hoſtia
deus exhibet bñficiū homini: videt̄ ei pa pacifica
cificatꝰ. Siľr hō recipiēs bñficiū poſtu/
latū pacificat̄ in aīo: q: cōplet̄ ſuū deſide
riū. Dicit aūt h̄ Ra. Sa. ꝙ vocabat̄ ho
ſtia pacifica: eo ꝙ facit pacē reddēdo cui/
libet qđ ſuū eſt. ſ. deo ⁊ homini cuiꝰ ē ob
latio. ⁊ ſacerdoti offerēti: q: huiꝰ ſacrifi/
cij vna ꝑs incēdebat̄ ad honorē diuinū:
vt habet̄. j. Alia aūt cedebat in vſum ſa
cerdot'. ſ. armꝰ dexter ⁊ pectuſculū: ⁊ eti/
am lingua cū genis. ⁊ vt dic̄ Ra. Sa. ce
tere carnes erāt offerētiū. Ex h̄ etiā ptꝫ Aues in ſa
ꝙ tale ſacrificiū nō poterat fieri đ auibꝰ: crificijs
ſic̄ ſacrificium holocauſti fieri poterat: vt
fuit dictū. j. ca. q: h̄ ſacrificiū diuidebat̄
in tres ꝑtes. aues vō in ſacrificijs nō di
uidebant̄: vt habet̄ Gen̄. xv. c. ⁊ iō ho/
ſtia pacifica fiebat de bobꝰ ⁊ ouibꝰ vel ca
pris. ⁊ ſm h̄ iſtud ca. diuidit̄ in tres par †Exo. 29. b
tes. ſcđa/ ibi: Si vō de ouibꝰ. tertia ibi: Diuiſio
Si capra fuerit. ⁊ q̄rto ponit̄ correlariū
rōne dictoꝝ in h̄ caplo/ ibi: Oīs adeps.
Prīa ꝑs ptꝫ ex dict' in h̄ ca. ⁊. ſ̄. q: in di D
uerſis ſacrificijs eadē freq̄nt̄ repetunt̄:
vt ptꝫ in lr̄a. Aliq̄ tm̄ vocabula ſūt expo/
nēda. b ¶ Marē ſiue fe. ⁊c̄. Iſtud ſa
crificiū nō erat ita pfectū ſic̄ ſacrificiū ho/
locauſti. iō ī iſto poterat nō ſolū maſculꝰ
ſꝫ etiā femīa offerri. c ¶ Adipē q̄ ⁊c̄.
Adeps ē pinguedo exiſtens in interioribꝰ ꝑtibꝰ aīalis. Aruina Adeps
vō ē pinguedo q̄ ē exterius int̄ cutē ⁊ carnē: q̄ in porco voca/ Aruina
tur lardus. vnū tamen vocabulū frequenter ponitur pro alio.
✻ Duos renes.
Allegorice. a ¶ Qꝫ ſi hoſtia pacificoꝝ ⁊c̄. Per hanc Allego.
aūt hoſtiā allegorice chriſtꝰ intelligit̄. nā ꝑ ipm̄ tanq̄ꝫ ꝑ hoſtiā
pacificā: deus pr̄ pacificauit ea q̄ in celis ſunt ⁊ in terris: vt di/
cit̄ Col. j. Hoſtia vō pacifica fiebat in lege de bobus/ ouibꝰ/
⁊ capris: ꝑ q̄s oēs figurabat̄ oblatio chriſti facta in cruce: ſicut
vnū pfectū ꝑ multa impfecta. Figuratus em̄ fuit ꝑ hoſtiā factā
de boue ꝓpter eius fortitudinē laborantē: ⁊ ꝑ hoſtiam de oue
ꝓpter innocentiā pſeuerantē. ꝓpter qđ in hoc ſacrificio pone/
bat̄ cauda: que pſeuerātiā ſignificat: ſicut dicit Gregꝰ. Home.
xv. In cauda quippe finis eſt corpis. Et ille bñ īmolat qui ſa/
crificiū boni opis vſqꝫ ad finē debite pducit actiōis. Itē ſigni/
ficat̄ ꝑ hoſtiā de capra ꝓpter carnē chriſti ſimilē carni peccati:
Rom. viij. a. Miſit filiū ſuū in ſilītudinē carnis pctī. ¶ Mo
raliter aūt nos deo hoſtiā pacificā de boue offerimus/ cū forti/
tudinē noſtrā in diuinis laboribus exercemus: ſed de oue cum
cauda hoſtiā facimus cum in innocētia pſeueramus. de capris
vō hoſtiā pacificā offerimus: cū carnem ꝓpriā ad peccata pro/
nam ꝑ penitētie rigorē coartamus. In fine vō huiꝰ ca. vbi dr̄:

✻ Oīs adeps.

E ☞ num ꝓponam⁹: nihil expleam⁹. Vñ aūt sup vētrē supiorez. i. appetitū describit: adipē q̄ opit vētrē: q̄ maxīa ps ꝺsiderij circa appetitū ē vl' ꝓpositū. Inferiori vētri duos renes ꝯiūxit: q̄ affinitas q̄dā est renuz ⁊ cordis. Vñ Ps. xxv. a. Vre renes meos ⁊
Heb. 11. d. cor meū. Alibi q̄z cōiūgunt: q̄ ꝓbas renes ⁊ corda. Motū siq̄dē irascē/di medici ponūt in corde/in renib⁹ aūt memoriā. hui⁹ rei dicūt iacere ī q̄b⁹ ⁊ semīs cā ē. Vñ etiā eis cum femorib⁹ cōmunio ē. Vult ḡ nuptiaꝝ desideriū deo offerri/vt fiat cā ꝓlis nō fornicatiōis: vt sit honorabile cōiugiū ⁊ thor⁹ īmaculat⁹. Irā q̄z deo offeram⁹/vt cōtra pctm̄ irascamur. Vñ Ps. iiij. a. Irascimini ⁊ nolite
Exo. 32. d peccare. Hinc moyses iratus valde ꝓiecit tablas ⁊ ꝯfregit. Quia vo ī epate ꝯcupiscētia ē: pinā. i. sūmitatē ꝑcipit cū renib⁹ auferri ⁊ offerri: vt p̄mitiua cogitationū nr̄aꝝ deo offeramus/⁊ ꝑ delibationem massā sāctificem⁹. a ¶ Vitalia. Lxx. Vētrē: Id est cor. Cui⁹ secūdo facit mentionez iuxta. Lxx. q̄ duplicē hz opationē ſm medicos: q̄ ꝑ vnā partē alimēta trahit/quā vocat ventrē supiorē. Per alterā purgatiōez discernit quā vocāt inferiorē. Renes sūt genitaliū seminū ministeria/cū vētre ⁊ femorib⁹ cōicātes. Primū ergo adipē q̄ supra vētrē est ⁊ duos renes ⁊ adipē q̄ sup eos est. i. sup femora q̄ renib⁹ sūt vicina iubet offerri. ī medio enī femoris ⁊ vētrꝭ sūt positi.
b ¶ Reticulū iecoris: Id ē epatis/in q̄ delectatio vl' cōcupiscentia.
f Vñ iuxta. Lxx. pinna epatꝭ cū renibus aufereē. Iecur enī ī renib⁹ vim opatiōis ministrat. c ¶ Si vo de ouib⁹ fuerit ⁊c. Esici⁹. Quē ꝑcipiat offerre bouē/quē rursus ouez/et quē caprā/supi⁹ diximus. Bos enī est q̄ legꝭ mādata opat. Oues/simplices. Capre q̄z simplices añ pctōres/mō ꝑcitētes. Sz ibi ouib⁹ capras miscuit di. Oꝫ si de pecorib⁹ oblatio est de oui. siue de ca. ⁊c. Lxx. vo si ab ouib⁹ mun⁹ ei⁹ ab agnis ⁊ hedis immaculatum offeret. ouis eī ⁊ agnoꝝ et hedoꝝ gen⁹ esse vidr. Vñ
ſm. Lxx. Amos. vij. d. Opilio ego sū: Et sustulit me dn̄s de gregib⁹ ouiū: cum opilio ꝓprie dicat: q̄ capris vescit. Quia ergo lex q̄dā agnos/q̄dā capras dr. Agni aūt tm̄ simplices sūt/q̄ nihil peccauerūt. capre aūt simplices q̄ peccauerūt ⁊ cōuersi sūt/recte quodāmodo sacrificiū ī holocaustū vnum est. Qui enī post pctm̄ ꝑfecta vult sapere/dꝫ ꝯuersari sic qui non peccauerit añ. In sacrificio aūt pacificorū cū in ouib⁹ ⁊ capris ⁊ bobus cetera eadē custodisset: hz vnū plus ī ouib⁹ posuit/q̄ꝺ nō solū adipē reticulūq̄ȝ iecorꝭ. vel ſm. Lxx. pinnam epatꝭ et renes/sꝫ et caudā: vl' etiam ſm Lxx. lūbū īmaculatū cū renibus iussit offerri. Quia enim vt simplex multa q̄ facere debuit omisit/virtute sua dꝫ vti in bonū faciēdū/non vt simplex in malū tm̄ vitandū/vt manifestū sit: q̄ q̄ scire pōt nō omittit. Iure cauti reddunt simplices/q̄ ex simplicitate facile possūt ad volūta/
Ij. 4. d. tē trahi/vt nō solū renes ⁊ adipē q̄ sup ipos est: sꝫ ⁊ lumbū offerāt q̄ in renib⁹ est. Lumb⁹ enī virtutē significat. Vñ Roboā ait. iij. Reg. xij. c. Minim⁹ digit⁹ me⁹ grossior ē lūbis patris mei. Et alibi: Lūbos vr̄os ꝑcingetꝭ. In lūbis q̄z opatio generatiōis. d ¶ Et caudā. Lxx. Lūbuz sine macula integrum/ne. s. aliud offeratur deo/aliud aduersario. Sufficit enī huic ad veniā q̄ virtutꝭ sūt non agere: sin aūt mala opat/veniā nō cōsequit. Vñ Mat. x. b. Estote simplices sic colūbe. Colūbe enī nimiam simplicitatē habēt: maliciā nullam. Qui de bob⁹ sacrificiū offert. Lumbū deo offerre nō eget/quē in bonis opibus cōstringit ⁊ exercet. Qui de capris immolat nō hꝫ lumbū immaculatū quē offerat: q̄ eum oliꝫ pctō maclauit. Qui ḡ nō fuit ī pctīs/īmaclatū lūbū offerre pōt/nō q̄ pctōr fuit. Hac cā ī sacrificio pacificoꝝ ab agnis capras distinxit.
☞ Nec adipem

a ¶ cor ⁊ iecur cordiq̄ȝ adherētia. b ¶ Lxx. Omnem adipem qui in ventre est.
a vitalia: et quicquid pinguedinis in/
a ¶ in q̄b⁹ vis libidīs. ¶ in q̄b⁹ vis generandi.
trinsec⁹ ē/duos renes cū adipe quo a b
a ¶ in quo sedes calorꝭ ⁊ initiū desiderij: in q̄ appetit⁹ gule notat: quez offerim⁹ cū dei amore re/ c
b teguntur ilia: ⁊ reticulū iecoris cū re/ d e
frenamus. ¶ supernum.
nūculis: adolebūtq̄ȝ ea sup altare in
¶ exemplis patrū. a ¶ spūssācti. ¶ ſm māda/ta spūs ꝯuersādo. ¶ q̄ fūdamētū toti⁹ boni.
holocaustū lignis ignē supposito in
a ¶ cui placet perficere fructū: nō solū cētesimum vel sexagesimum: sed etiā tricesimum.
c oblationē suauissimi odorꝭ dn̄o. Si f
a ¶ in oue īnocētia: sicut ⁊ in agno figuratur.
vo de ouibus fuerit eius oblatio et
¶ fortia.
pacificoꝝ hostia/siue masculū siue fe
¶ infirma opera. ¶ a labe peccati.
minā obtulerit imaculata erunt oīa.
Si agnū obtulerit coram dn̄o: ponet g
¶ vt supra.
manū suā sup caput victime sue que
imolabit in vestibulo tabernaculi te h
stimonij. Fundētq̄ȝ filij aaron sāguinē ei⁹ ꝑ altarꝭ circumitū/⁊ offerēt de
a ¶ desiderij vel cōcupiscētie.
pacificoꝝ hostia sacrificiū dn̄o: adi/
a ¶ cauda finis est corporꝭ: hec immolat cū op⁹ bonum ad finem perducitur.
d pē ⁊ caudā totā cū renib⁹ ⁊ piguedīe i
¶ hec iam exposita sunt.
q̄ operit vētrē atq̄ȝ vniuersa vitalia/
⁊ vtrūq̄ȝ renūculū cū adipe q̄ ē iuxta
¶ Lxx. pinnam.
vitalia: reticulūq̄ȝ iecorꝭ cū renūcul'/⁊
adolebit ea sacerdos sup altare ī pa/
a ¶ spūalis. ¶ ignis absumens sacrificia: absorbēs mortē victoria. b ¶ simplex q̄ añ peccauit ⁊
bulū ignis ⁊ oblatiōis dn̄i. Si capra k
penituit. ¶ que habitū penitētie significat.
fuerit ei⁹ oblatio ⁊ obtulerit eā dn̄o/
a ¶ q̄ pniaz offert ī ꝑncipio bōis opib⁹ operā det
pōet manū suā sup caput ei⁹/imola/ l
bitq̄ȝ eā in itroitu tabernacli testimonij: Et fundēt filij aarō sāguiez ei⁹ su/
ꝑ altarꝭ circūitū: tollētq̄ȝ ex ea ī pastū
¶ spūscti. a ¶ irā vt supra. b ¶ q̄ impedit ira animū ne possit cernere verum.
ignis dn̄ici adipē q̄ operit ventrē ⁊ q̄
¶ cor ⁊ iecur ⁊ q̄ his adherēt.
tegit vniuersa vitalia/duos renūculos cū reticulo q̄ ē sup eos iuxta ilia/
⁊ aruinā iecoris cū renūculis: adole/
bitq̄ȝ ea sacerdos sup altare ī alimōiā
a ¶ vt omē desideriū nr̄m offerat dn̄o nō ꝑtī mūdo. ij. Tio. ij. a. Nemo militās dō: īplicat se ne. se.
ignis ⁊ suauissimi odorꝭ † Oīs adeps m
a ¶ nō q̄ꝺ figura semꝑ obseruet: sed q̄ꝺ ꝑ eaz intelligitur. b ¶ per singulas etates.
dn̄i erit iure ꝑpētuo in generatiōib⁹

Ni. de lyra

☞* a ¶ Duos renes. i. renūclos. ⁊ sic ē in hebreo. ⁊ iō lr̄a vidr̄ h̄ corrupta vitio scriptoꝝ: ⁊ in sequētib⁹ vbi ponit renes ꝓ renūculos: q̄ renes nō cremabāt cū adipe/sꝫ renūculi. Dicūt tn̄ aliq̄ ꝙ h̄ ꝑ renes ſm lr̄am nr̄am intelligit q̄dā piguedo existēs circa renes. b ¶ Quo tegunt ilia. Quedā mēbra sūt adiacētia renib⁹ dicta ab ilion/q̄ꝺ est intestinū: ⁊ inde dicit iliaca passio. Ili
c ¶ Et reticulū. Quia q̄dā adeps ē fact⁹ ad modū retꝭ. d ¶ Iecorꝭ. In hebreo habet epatꝭ/⁊ sic cōit exponūt doctores. e ¶ Cū renūculis. Repetio ē eiusdē q̄ꝺ p̄dictū ē. b Intellect⁹ igit hui⁹ lr̄e ē ꝙ piguedo debebat auferri de ꝑtib⁹ iterioꝝ p̄dictꝭ/⁊ īcēdi sup altare cū renūcul'. f ¶ Si vo de. Hic agit de hostia pacifica ꝺ ouib⁹. g ¶ Si agnum ob. Licꝫ aūt hostia pacifica fieret ꝺ mare ⁊ femina/⁊ nō solū de iuuenibus/sꝫ etiā de arietib⁹ ⁊ ouib⁹ magnis: tn̄ ponit h̄ exēplū de agno: q̄ tal' hostia pacifica freq̄nti⁹ fiebat. et ideo quod dicit hic de modo oblationis et immolationis agni: intelligēdum ē etiā de alijs. h ¶ Immolabit ī ves. ta. i. in atrio q̄ꝺ erat añ tabernaculū. i ¶ Et piguedinē q̄ ope. vē. Nō a ꝑte exteriori sꝫ īteriori. cetera patēt ex p̄dictꝭ. k ¶ Si capra. Hic ꝯnr̄ pōit oblatio pacifica q̄ fit de capra. l ¶ Immolabitq̄ȝ eā ī itro. i. ī atrio q̄ꝺ erat añ itroitū tabernacli. cetera patēt ex dictꝭ. m ¶ Omis adeps. Hic infert correlariū: q̄ in p̄cedētibus dixit adipē esse incēdēdū ad honorē diuinū. iō ꝯcludit generaliter Oīs adeps dn̄i erit iure ꝑpetuo. i. incendet ad honorez dn̄i: hoc tn̄ intelligendum est de sacrificijs.
☞* Nec sāgui
* m ¶ Omnis adeps ⁊c. Eius adipis ⁊ sāguinis generalit ꝓhibetur. Per adipē vo bonū tꝑale ⁊ ēt spūale designat. diuites eī tꝑalit diuncunt pigues. silr̄ donū grē piguedo nōiat. Ps. lxij. b. Sic adipe ⁊ pinguedīe reple. aīa mea ⁊c. Ille igit adipē cōedit/q̄ bonū tꝑale vl' spūale suis meritꝭ ⁊ nō deo attribuit. Silr̄ sanguinez comedere/est de labore alieno iniuste viuere.

a ¶ Nec adipē ⁊c̄. Propriā ↄcupiſcentiā. i. carnalē habere nō debemus. q̄ſq; eñi tēptaŕ a ↄcupiſcentia ſua abſtractus ⁊ illectus: ſanguinē ꝓhibet comedi: ne quēq; īterficiam⁹. Sanguinē eñi edere beſtiaꝝ. i. crudeliū ē. Ido aūt oīno addit: vt ⁊ ꝓximis parcam⁹ ⁊ nob. deo aūt dꝫ aīa īmolari. vñ iuſſit ſanguinē fundi circa baſim altaris.

Nico. de lyra

a ¶ Nec ſanguinē nec adipē oīno comedetis. Occaſiōe hui⁹ dicti ſunt varie opiniōes de comeſtione adipis. Dicūt eñi aliq̄ ꝙ h̄ tm̄ intelligē dū ē de aīalibus īmolaticijs. ſ. adipe bouis / ouis / ⁊ capre. Adeps eñi aīalis morticini ⁊ capti a beſtia cedebat in varios vſus iudeoꝝ: vtpote ad lucernas vel vnctiōes ⁊ hmōi: vt habeŕ. ī. vij. ca. Adeps ꝟo aīalis liciti ad comedendū: nō tñ ad offerendū poterat comedi. ſm ꝙ habeŕ. ī. xvij. ca. vbi dicit ꝙ ſi aliq̄s venatiōe vel aucupio feram vel auē accepit / dū tñ eſſꝫ fera licita ad comedendū: vt ceru⁹ poterat comedi: ita tñ ꝙ prius ſāguis effunderet. ⁊ ſic de tali beſtia vel aue videŕ eſus ſāguinis tm̄ eſſe ꝓhibit⁹: ⁊ ꝑ ↄſeq̄ns adeps poterat comedi. ⁊ eodē mō ſentiēdū videŕ de alijs aīalib⁹ nō īmolaticijs: tñ licitis ad eſum. Cōfirmaŕ etiā h̄ dictū: q: moderni iudei ſic vtunŕ. Alij ꝟo dicūt ꝙ eſus adipis erat generaliter iudeis ꝓhibitus. ꝑ illud qđ dicit h̄: Nec ſāguinē nec adipē oīno comedet᷑: ita ꝙ vniformiŕ ꝓhibeaŕ h̄ eſus ſanguis ⁊ adipis. Eſus aūt ſanguis generaliŕ erat ꝓhibitus de oīb⁹ aīalib⁹: etiā ſm iudeos. ⁊ ideo idē videŕ dicēdum de adipe. Qui aūt vult tenere hāc viā q̄ eſt cōſona textui in h̄ loco: pōt dicere ad id qđ obijcit de adipe aīalis venatiōe capti: ꝙ h̄ nō arguit ꝓpoſitū: ſꝫ magis oppoſitū: q: Deuŕ. xij. dicit ꝙ in locis lōginq̄s a hierl̄m poterāt occidi ⁊ comedi etiā aīalia īmolaticia: de q̄bus dicit ibidē: Sic comedit capra ⁊ ceruus: ita

B veſceris eis / abſq; eſu dūtaxat ſanguis. Ex q̄ ↄcludit ꝙ ſi argumentū inductū ꝓ eis valet ꝙ etiā de adipe aīalis īmolaticij in caſu iſto poterat comedi / qđ ipi negāt: ⁊ pari rōne ꝺ adipe alioꝝ debēt negare. Qđ aūt obijcit de eſu iudeoꝝ moderni tpis nō valet: q: a tpe chriſti doctores iudeoꝝ multa illicita in lege relaxauerūt: ⁊ multa licita reſtrinxerūt male interp̄tātes ſcripturam: vt habeŕ a ſaluatore Marci. vij. Si āt velit aliq̄s tenere primā viā hꝫ ↄſequēter dicere ꝙ illud qđ h̄ dicit: Nec adipē oīno comedetis. nō ē intelligendū ſic generaliter ſicͭ de ſanguīe: ſꝫ ē referendū ad adipē aīaliū īmolaticiorū: de quoꝝ īmolatiōe lr̄a p̄cedēs loquiŕ. ⁊ huic dicto ↄſonat illud qđ habeŕ. ī. vij. ca. Adipē ouis ⁊ bouis ⁊ capre nō comedetis. ⁊ ſic adipes alioꝝ aīaliū videnŕ ↄceſſi ad eſum. Sciendū tñ ꝙ ſm vtrāq; opinionē eſus ſanguis ⁊ adipis ꝓhibetur duplici rōne. Una eſt ꝓ vitatiōe idolatrie: q: idolatre adipes ſuaꝝ hoſtiaꝝ comedebāt: ſm ꝙ dicit Deuŕ. xxxij. e. De q̄rū victimis comedebāt adipes ⁊c̄. de ſanguine bibebāt ſilr̄. Alia ē: q: ſicͭ dictū eſt. ꝯ. de ill̄ potiſſime debebat fieri deo oblatio: q̄bus vita hūana maxīe ſuſtentaŕ. ſanguis aūt eſt hmōi in q̄ ↄſiſtit vita aīaliū: adeps etiā cauſaŕ ex abūdātia nutrimēti q̄ vita ſuſtentaŕ: ⁊ ideo vt hoīes recognoſcerēt ſe habere a deo vitā ⁊ ſuſtētationē: adeps ad honorē dn̄i cremabaŕ: ⁊ ſāguis ad crepidinē altar᷑ effundebaŕ. Itē ꝓhibebaŕ eſus ſanguis ne ſi ſanguinē licite comederēt effuſionē hūani ſanguis nō abhorrerēt: ad quā iudei erāt ꝓni. Silr̄ eſus adipis ꝓuocat ad luxuriā: ⁊ iō ꝓhibit⁹ fuit iudeis: q̄ erāt ꝓni ad ipaꝫ.

a ¶ eccl̄ijs vel q̄buſlibet locis. ¶ id ē oī ↄuſatiōe ſiue ſociali ſiue ſolitaria. b ¶ carnis appetitū vel deſideriū.

a ⁊ cūctis hītācul᷑ vr̄is: nec ādipē

a ¶ oīs ratio ⁊ ītellectus animi q̄ ſanguis ſignificat: deo ↄſecrāda ſunt. anima eñi in ſanguine eſt.

nec ſangūinē oīno comedet᷑. a

LOcutuſq; Ca. IIII b eſt dn̄s ad moyſen /

a ¶ q: h̄ oībus p̄cipiŕ.

dicēs: Lōq̄re filijs

a ¶ Nō generalis vel p̄lati eccl̄ie ⁊ ꝑfecti. In ſeq̄ntibus aūt excipit dicens: Si ſacerdos q̄ eſt vnctus. ¶ nō enim corpus tm̄ cauſa peccati. ¶ Boni.

b iſrl̄: Anīā cū peccauerit ꝑ ignorātiā / ⁊ de vniuerſis mādat᷑ dn̄i c d que p̄cepit vt nō fierēt q̄ppiā fe

a ¶ Chriſtus q̄ ē ſacerdos in eternū. ¶ De genere tranſit ad ſpecies. b ¶ Oleo leticie p̄ conſortibus ſuis: Pſ. xliiij. b.

c cerit: †ſi ſacērdos qui eſt vnctūs e

Glo. ordi.

LOcutuſq; ⁊c̄. b ¶ Aīa cū pecca. Ca. IIII Orige. Recte aīaꝫ dicit quā peccare ꝺſcribit. Nō eñi ſpm̄ vocaret / quē peccatuꝝ diceret: ſꝫ nec hoīeꝫ in q̄ pctō interueniēte imago dei nō ↄſtaret. Nō eſt ḡ ſpūs q̄ peccat. Fructus ei ſpūs vt ait Apl̄s ē charitas / gaudiū / pax / patiētia / ⁊ ſilr̄a. Alibi ꝟo ait: Qui ſemīat in carne: ꝺ carne ⁊ metet corruptionē: ⁊ q̄ ſemīat in ſpū: de ſpū metet vitā eťnā. qm̄ ḡ alius eſt q̄ ſeminat: ⁊ aliud in q̄ ſeminaŕ. Seminaŕ eñi ī carne cū peccaŕ: vt inde metaŕ corruptio. Uel in ſpū cuꝫ ſm deū viuiŕ: vt vita eťna metaŕ. Cōſtat aīaꝫ eſſe q̄ vel in carne vl̄ in ſpū ſeminat: ⁊ q̄ in pctā ruere poſſit: ⁊ ab eis auerti. Corp⁹ eñi ē ſeq̄la eius: ad q̄cūq; delegerit / ⁊ ſpūs dux ad ꝟtutē / ſi eū ſeq̄ velit. ¶ Eſicius. Aīa cū peccauerit ⁊c̄. Nihil neceſſariū legiſlator omiſit: ꝺrias ↄuerſationū aſſignauit / ⁊ in oblatione ſacrificioꝝ vias ↄuerſandi: tādē chriſti ſacrificiū exponit: ꝑ qđ nob pctōꝝ remiſſio ⁊ redēptio data ē. Et notādū ꝙ peccatū aīe eē dixit ↄ̄ eos q̄ accuſant corp⁹ q̄ſi cāꝫ pctī. Sꝫ ſi aīa ē īmunis: nihil nocet ei luxuria carniſ. Immo ſi aīa bñ regit: ſtatī ceſſat ⁊ recedit. Si aūt peccat aīa ꝑ igr̄ātiā / nō tñ a carne cogiŕ: ſꝫ negligētia ⁊ imitatiōe deterioꝝ / ꝑ quā q̄ noxia ſūt vtilia putat. Notādū q̄ꝫ ꝙ ſacerdotē in mult᷑ admiſcet q̄ſi ſilr̄ꝫ alijs ꝓ pctīs offerentē. Chriſt⁹ eñi frīb⁹ ſilis eſſe debuit: vt fieret miſ̄icors ⁊ fidel̄ ſacerdos. Sꝫ legiſlator pctm̄ ſacerdotis pctm̄ ppl̄i diͨ. Sacerdos eñi ſenſibilis negligēs / aut peccās / aut nō vindicās / ppl̄m peccare faͨ: ītelligibil̄ āt nll̄o mō pctm̄ feͨ. Scđm tñ ꝙ poſſum⁹ q̄ dicunŕ ītelligibili ſacerdoti coaptem⁹. Si eñi patiētia dei q̄s abuſus fuerit: videŕ illi de⁹ licētiā dare peccādi. vñ Eſa. lxiij. d. Quare errare feciſti nos dn̄e ꝺ vijs tuis: īduraſti cor nr̄m ⁊c̄. Abaͨ. i. d. Abacuk q̄ꝫ ſilr̄a q̄riŕ: Quare nō reſpic᷑ ſup iniq̄ agētes: taceſ ꝺuorāte īpio iuſtiorē ſe ⁊c̄. Uideŕ ḡ legiſlator ſignificare ſacerdotē: cui dictū ē Pſ. cix. a. Tu es ſacerdos ī eťnū ſm ordinē melchiſedech. Et q̄ a p̄re vnct⁹ ē. ſm illud Pſ. xliiij. b Propťea vnxit te de⁹ deus tu⁹. Hic ꝓ pctīs nr̄is ſeipm̄ ſacrificiū obtulit. vñ ⁊ Paul⁹ ait: Chriſt⁹ ſemel mortu⁹ ē: ad ml̄toꝝ exhauriēda pctā. Offert tñ ſe ꝓ pctō ſuo: q: pctm̄ nr̄m in ſe ſuſcepit. vñ. ij. Coꝝ. v. d. Qui neſciebat pctm̄ ꝓ nobis pctm̄ fecit. c ¶ Si ſacerdos ⁊c̄. Orige. Obſ̄uādū ē ꝙ in pctō pōtific᷑ legiſlator nō addit: ꝙ igr̄ās aut nolēs peccauerit: neq; eñi igr̄ātia in eū cadere pōt: q̄ vt doceret ceteros ꝓuect⁹ eſt. ¶ Orige. Si ſacerdos ⁊c̄. Terror ſil̄ ⁊ miſ̄icordia in diuīs legib⁹ oſtentaŕ: Ita ne nihil tutū: nec ipē pōtifex q̄dē. Qui pōtifex: q̄ vnct⁹ eſt: q̄ ſacr᷑ ignib⁹ diuīs ſuccēdit altaria: q̄ mūera ⁊ ſalutares hoſtias īmolat: q̄ inŕ deū ⁊ hoīes repropitiatoꝛ inuenit: nec iſte īmunis a ↄtagiōe pctī. Sꝫ vide miſ̄icordiā dei. vñ Paulus: Oīs pōtifex ab hoīb⁹ aſſumpt⁹: ꝓ hoīb⁹ ↄſtituiŕ ad offerēdas hoſtias. Et poſt: Lex hoīes ↄſtituit ſacerdotes īfirmitatē habētes: vt poſſint ſicͭ ꝓ ſua ita ⁊ ꝓ ppl̄i infirmitate offerre: nō. ſ. q̄ oīno peccare nō poſſent: alioq̄n hoīes nō eſſent: ſꝫ q̄ imitenŕ eū q̄ pctm̄ nō feͨ. In q̄ p̄cipue mirādū ē / nō ꝙ ſacerdos nō peccat ſꝫ coḡſcit pctm̄ ſuū. Nō eñi q̄ ſe peccaſſe nō putat / ſꝫ emēdat: ⁊ ꝙ facili⁹ īdulget peccātib⁹: q̄ ↄſcīa īfirmitatis mordeŕ. ¶ Orige. Moral̄. Si ſacerdos ⁊c̄. Pōtifex ſenſus pietat᷑ ⁊ religionis: q̄ in nob

Peccatū eſt anime

Nota de pctō ſacerdotum

† De voto. c. magne

Heb. 9. g

D

Pontifex

Heb. 5. a

Moraliŕ

Nico. de lyra

Ca. IIII

LOcutuſq; eſt. Hic ↄn̄r agiŕ de hoſtia q̄ fiebat ꝓ pctī remiſſiōe. ⁊ p̄mo de ea q̄ fiebat ꝓ pctō facto ꝑ ignorātiā. ſcđo de ea q̄ fiebat ꝓ pctō facto ex paſſiōe vl̄ negligētia. in p̄nci. v. ca. tertio de ea q̄ fiebat ꝓ pctō facto ꝑ malicīā: circa finē eiuſdē ca. ibi: Locutuſq; ē dn̄s. Circa p̄mū p̄mo loquiŕ in generali / cū ꝺr: c ¶ Aīa cū pec. ⁊c̄. Quecūq; ſit illa. Et accipiŕ h̄ aīa ꝓ hoīe: q: ē ꝑs p̄ncipal̄ hoīs. d ¶ Et de vniuer. ⁊c̄. Ex h̄ qđ ꝺr h̄: vt nō fierēt: dicūt aliq̄ iudei ꝙ ītelligiŕ tm̄ de p̄cept᷑ negatiuis ſi trāſgrediānŕ. Expoſitores āt nr̄i dicūt cōiŕ ⁊ meli⁹ vt videŕ: ꝙ ītelligiŕ etiā ꝺ trāſgreſſiōe p̄ceptorū affirmatiuoꝝ: vt ſi q̄s ꝑ igr̄ātiā omiſerit qđ p̄ceptū ē fieri: q: in ſacra ſcp̄tura maxīe ī trāſgreſſiōe p̄ceptoꝝ ꝑ cōmiſſionē ītelligiŕ omiſſio ⁊ ecōuerſo: aliŕ nō eſſet inſtitutum ſacrificiū ꝓ pctō omiſſionis: qđ videŕ incōueniēs: q: ſic lex videreŕ inſufficienŕ data. e ¶ Si ſacerdos. Hic deſcēdit ī ꝑticulari: q: tale pctm̄ pōt eſſe ſacerdot᷑ vel multitudīs: ſeu p̄ncipis / vel ꝑſone ſingularis. ⁊ ſm hoc Moraliŕ. a ¶ Locutuſq; ē. Hic agiŕ de ſacrificio ꝓ pctō: ⁊ qm̄ ſacerdos q̄ ꝓ alioꝝ pctīs offert ſacrificia dꝫ eſſe mūdus a pctō. ideo p̄mo agiŕ de ſacrificio ſummi ſacerdotis / cum diciŕ: e ¶ Si ſacerdos qui ē vnctus peccauerit delique. ⁊c̄. Nam a peccatis ſacerdotum aſſumit populus peccandi argumentū dicēs:

Diuiſio

Diuiſio

Moraliŕ

E nis q̄ in nobis ꝑ oꝛōnes quas deo fūdim⁹/quaſi ſacerdotio fū/
git: hic ſi delinq̄t/pplm bonoꝝ actuū delinq̄re facit: q̄ ītra nos
eſt. Nec aliq̄d recte gerim⁹: ſi dux bonoꝝ operū deprauat ſen
ſus. Ideo ad emēdationē hui⁹ ſingularis hoſtia vitul⁹ ſagina
tus requirit. Silr ſynagoga. i. virtutū noſtraꝝ emūdatio chri
ſti moꝛte reparat. a ¶ Vitulū ima/
culatū dn̄o ꝛc. Secūdo īuenim⁹ offer/
ri a pōtifice vitulū ī holocauſtū ſemel ꝓ
munere: ꝛ ſemel ꝓ pctō: ſꝫ q̄ ꝓ munere
ſuꝑ altare holocauſti ꝯſumit: q̄ ꝓ pro
pctō extra caſtra ꝛ ī loco mūdo: ſolꝰ adi/
Allego. pib⁹ ꝛ renib⁹ oblatis in altari. Hic eſt
foꝛte ieſus q̄ ꝑ ſāguinē ſuū pacificauit:
ꝛ q̄ in terris ꝛ q̄ in celꝭ. In celis ꝓ mu/
nere. In terris autē vbi ab adā vſq3 ad
moyſen regnauit pctm̄/oblat⁹ ꝓ pctō.
Hoc āt ē paſſū eſſe ex caſtra. ſ. angeloꝝ
dei. Vn̄ Jacob Gen̄. xxxij. a. Caſtra dī
hec ſunt. Extra hec eſt loc⁹ oīs hic terre
nus/in q̄ habitam⁹/ī quo paſſus ē chri/
ſtus. b ¶ Hauriet q̄ꝫ ꝛc. Sāguinē
vituli in tabernaculū. i. in celū intulit:
cū poſt reſurrectionē celos cōſcendēs
vultui patrꝭ aſtitit: quaſi offerēs ſāgui/
nem paſſionis interpellās ꝓ nobis.
c ¶ Septies. Pro dimiſſiōe. ſ. pctō/
rū: et ſubminiſtratiōe ſpūaliū donoꝝ.
Sāguis aūt paſſionē ſignificat: ſm il/
lud Mat. xxvij. c. Mūdus ego ſū a ſā/
guine iuſti hui⁹. Et alibi: Sāguis eius
ſuꝑ nos ꝛc. de hac aſpſione Petr⁹ ait:
In obediētiā ꝛ aſpſiōeꝫ ſanguis chriſti
Velum ꝛc. j. Pet. j. a. d ¶ Velū. Humani/
tatē chriſti. Nā ſic velū erat int̄ ſctāſcō
†De voto. rū ꝛ exteri⁹ tabernaculū. Ita caro xp̄i ē
c. magne int̄ nos q̄ exteri⁹ tabernaculū ſum⁹: ꝛ di
uinitatē q̄ ꝑ ſanctaſctōꝝ ſignificat. Cō/
s. 1. b tra velū ergo teſtimonij ſacerdos ſan/
s. 3. a guinē vituli aſperſit: q꞉ chriſt⁹ carnē ſu
am ſāguīe paſſiōis cruētauit. d ¶ Cō/
tra velū ꝛc. Multꝭ noīb⁹ carnē dn̄i
Joh. 6. e appellat: q꞉ opatio ei⁹ multa. Vn̄ ipſe
Ibidē. 10. c dn̄s ſeipꝫ modo ſacrificiū/mō paſtoꝛē/
ibidē. 15. a. rurſus vitē: deinde panē vite ꝛ granū
tritici/trāſlatꝭ vocabulis noīauit. Sic
ꝛ Moyſes carnē ei⁹ velū appellauit.
Vn̄ Paulus ad Hebr̄. x. d. Initiauit
nobis viā ꝑ velamē. i. carnē ſuā. Velū
quoq3 ſanctuarij ex hinc appellat: q꞉ ī
eo ſctīſctōꝝ caro figurat. e ¶ Super
coꝛnua. Hoc altare ſedē dei. i. ſera/
phin ſignificat: vn̄ Eſa. vi. b. Volauit
ad me vn⁹ de ſeraphin/et in manu eiuſ
calculus/quē foꝛcipe tulit de altari ꝛc.
Thymiama ſm Lxx. cōpoſitiones oīm
virtutū. vbi enī decet cōpoſitas eſſe vir
tutes niſi in ſede dei: de celo nanq3 ad
nos deſcēdūt. Vn̄ Jac. iij. d. Que aūt
deſurſū eſt ſapiētia. Quattuoꝛ aūt vir/
tutes/ſapiētia/iuſticia/foꝛtitudo/tēpe/
rantia (q꞉ ceterarū virtutū genera cōti
nēt) nominātur coꝛnua. Has īūgit de⁹
ꝓpꝛio ſanguīe: cōfoꝛtās. ſ. maioꝛi ꝛ ꝑ/
fectioꝛi virtute/vt poſſint cōtra aduer/
ſarias poteſtates foꝛtitudineſq3 ſpūale/
re. f ¶ Altaris ꝛc. Angelicaꝝ virtu
tū. Si enī homīes gratū deo odoꝛē bo
noꝝ operū reddūt: q̄ntomagꝭ ſācti an/
geli in puritate nature ꝑmanentes. Si
aūt pctm̄ qd̄ chriſti ſanguīe piaret non
admiſerūt: ꝑ ſāguinē tn̄ ei⁹ nobis paci
ficati ſūt: ꝛ numer⁹ eoꝝ reparat⁹.
g ¶ In ba. Baſis ꝑs altarꝭ īferioꝛ/īfirmos hoīes ſignificat.
Sāguine enī chriſti nō ſol⁹ numer⁹ angeloꝝ reſtitut⁹: ſꝫ ꝛ hō re
dempt⁹: ideo angeloꝝ q̄ꝫ redēptio chriſt⁹ dicit. h ¶ Altaris
holocauſti. Coꝛpus chriſti. Ipe enī ſacerdos/ipē ſacrificiū/
ipē ꝛ altare. Sicut enī multa opat: ita ꝯuenient multis noīb⁹
appellat. Vn̄ Paul⁹ ad Hebre. xiij. c. Habem⁹ altare de q̄ nō
habēt po

a ¶ Chriſt⁹ peccare dr̄: dū nos peccamus q̄
mēbra ei⁹ ſum⁹. b ¶ lōganimitate patiētie:
dū enī nō ſtatī punit putat hec vl̄ nō cura
re: vl̄ neſcire: ꝛ ita impij in pei⁹ animāt. vn̄
patiētia dei ad pn̄iaꝫ vl̄ ad patientiā te ad/
ducit: tu āt theſaurizas tibi irā ꝛc. Ro. ij. a.

peccauerit/dlinq̄re faciēs pplm/ a b
a ¶ patri. b ¶ qd̄ in ſe ſuſcepit q̄ pctā nr̄a
poꝛtauit ī coꝛpe ſuo ſuꝑ lignū. c ¶ carnē ſu
am. ¶ Lxx. Addūt de bob⁹. i. de patribus
q̄ ī iuſticia legꝭ fuere glīoſi. ¶ q̄ in cruce ī/
imicos nr̄os vētilauit. d ¶ Qui pctm̄ nō
fecit: nec īuētus ē dol⁹ ī oꝛe ei⁹. j. Pe. ij. d.
a offeret pro pctō ſuo vitulū imā/ c
culatū dn̄o: Et adducet illū ad d
a ¶ crucē. ¶ q꞉ cruci ſe tradidit: vn̄ oblat⁹
ē: q꞉ ipē voluit. ¶ doctrinā ꝛ traditioneꝫ
apl̄oꝝ ſm quā factū eſt ſacrificiū. h eſt eniꝫ
introit⁹ ad celū qd̄ eſt tabernaculū teſtimo
nij. vn̄ Eſa. xl. e. Expādit celū ſic taberna/
culū ad habitādū. b ¶ Inſpiciēte pr̄e. cui
dr̄: Pater in man⁹ tuas cōmendo ſpiritum
meum: Lu. xxiij. f
oſtiūm tabernacli teſtimonij cō/
a ¶ ſeipm̄ enī obtulit: nemo coegit. vn̄ Jo/
hā. x. c. Ptāteꝫ habeo ponendi aīam meaꝫ
ꝛc. Ipē opus ſue paſſiōis fec꞉ ipē ꝯſūmauit
ram dn̄o: †ponetq3 manū ſuper e
¶ pncipiū paſſiōis. ¶ ꝓ pctīs noſtris.
caput eius: ꝛ imolabit euꝫ dn̄o.
b Hauriet quoq3 de ſanguīe vitu f
a ¶ vn̄ Paul⁹. Per ꝓpꝛiū ſāguinē ītroi/
uit ſemel in ſctā. Heb. ix. c. b ¶ celuꝫ. Qui
poꝛtās cicatrices ſue paſſiōis a moꝛtuis re/
ſurrexit: et ſic introiuit.
li/inferēns illū in tabernaculuꝫ g
a ¶ q̄ ē virt⁹ dei. h in ſāguīe tingit: q꞉ paſ/
ſio dn̄ice carnis x̄tute diuitatꝭ agit qd̄ ꝓ/
bat ſolꝭ recēſſus: petraꝝ ſciſſura: ꝛ mlta ſilīa
teſtimonij. Cūq3 intinxerit digi/
a ¶ ſepties aſperſit cū pctā nr̄a: ſui ſangui/
nis effuſiōe plene deterſit: vl̄ ſeptifoꝛmi ſpi/
ritu nos ditauit.
c tū in ſanguinē/āſpget eū ſepties h
a ¶ corā dn̄o hec facta ſūt: q꞉ volūtati pa/
tris in omnibus īpleuit. b ¶ humanitatē
vel carnem chriſti.
d coꝛāꝫ dn̄o cōtra velū ſāctuarij: i
e ponetq3 de eodeꝫ ſanguine ſuꝑ k
a ¶ quattuoꝛ pꝛincipales virtutes. b ¶ ſe
raphin. c ¶ Lxx. cōpoſitiōis virtutū.
f coꝛnūa altāris thymiāmatꝭ gra/
¶ celo.
tiſſimi dn̄o/qd̄ eſt in tabernacu/
lo teſtimōij. Deꝫ aūt reliquū ſā
a ¶ euāgeliū. b ¶ coꝛpoꝛis chriſti.
g h guinem fundet in bāſim altāris
holocauſti in ītroitu tabernacli:
i Et adipē vituli offeret ꝓ pctō: l
tam euꝫ qui vitalia operit/q̄ oia

hn̄t ptātē edere q̄ tabernaculo deſeruiūt: hoc ē coꝛp⁹ chriſti: d
quo nō licet edere iudeis. hoc ē in introitu tabernaculi. i. ce/
li: q꞉ ꝑ ipm̄ ingreſſū habem⁹ in celū. i ¶ Et adipē. Myſti.
Delectatiōes ꝛ deſideria carnis: q̄ tn̄ oīa nō ſunt in chriſtuꝫ
recipienda: ſicut gule et coitus deſiderium: que antē habue/
rat habuit ex nobis: vt ſitim/eſurieꝫ et
huiuſmodi. hec autē patri obtulit: ad
cuius tranſtulit gloꝛiam: ꝛ nobis ī ex/
emplū pꝛotulit/vt ad deū deſideria no
ſtra perferamus.

¶ Duos venun

Nico. de lyra

laris: ꝛ ſm hoc iſtud capitulū diuidit ī
quattuoꝛ partes. ſecūda īcipit ibi: Or
ſi omnis turba. tertia ibi: Si peccaue/
rit pꝛinceps. quarta ibi: Or ſi peccaue
rit anima ꝛc. Circa pꝛimū dicit ſic: Si
ſacerdos qui vnctus eſt. Hic eſt ſacer/
dos magnus: quia inferioꝛes ſacerdo
tes non vngebantur: ſed tm̄ ex quadā
cōmixtiōe q̄ fiebat ex ſāguine victime
immolate ꝛ vnctiōis oleo: ipi ꝛ veſtes
eoꝝ aſpgebant: vt habet Exo. xxix. et
j. viij. vn̄ ī veteri teſtamēto ſoli reges
ꝛ pōtifices dicunt ꝓpꝛie vncti.
a ¶ Peccauerit. ſ. ꝑ ignoꝛātiā: q꞉ h
totum refert ad pncipiū capituli.
b ¶ Delīq̄re fa. po. Quia pctm̄ ſa/
cerdotꝭ eſt pplo occaſio peccādi. vn̄ di
cit beat⁹ Grego. in paſtoꝛali. Cum pa
ſtoꝛ per abꝛupta gradit/cōſequēs ē vt
grex ad pꝛecipitium ſequat. Aliter ex/
ponūt hebꝛei. Delīquere faciēs pplm
ꝑ ignoꝛantiam: quia credit de aliquo
ꝙ ſit licitum: et ſic facit et docet popu/
lum: quod tamē poſtea percipit eſſe il/
licitum. c ¶ Offeret pro peccato.
in memoꝛiam vituli conflatilis quē fe/
cit aaron. Exo. xxxij. a. d ¶ Et addu
cet illum ad oſtiuꝫ tabernaculi:
Id eſt ad atrium quod eſt ante oſtium
tabernaculi. e ¶ Ponetq3 manuꝫ
ſuper caput eius. Ad reſignanduꝫ
iuri quod habebat in vitulo: et ad deſi
gnandum ꝙ ſicut vitulus erat occidē/
dus pro peccato ſuo: ita ipſe offerēs eſ
ſet moꝛte dignus pꝛo tranſgreſſione p̄
cepti domini: niſi accepta eſſet eius ob
latio ex miſericoꝛdia dei. et idem intel
ligendum eſt in alijs ſacrificijs ꝓ pec/
cato. f ¶ Hauriet quoq3 de ſan/
guine vituli. In vaſe ad hoc apto.
g ¶ Inferens illuꝫ in tabernacu
lum teſtimonij. De hoſtijs autē ſu/
pꝛadictis non inferebat aliquid de ſā/
guine intra tabernaculū. h ¶ Aſper
get eum ſepties corā dn̄o ꝛc. Ad
denotandum perfectam expiationem
que per ſeptenarium ſignificatur.
i ¶ Contra veluꝫ ſanctuarij. Co/
ram altari thymiamatis: quia illud ve
lum diuidebat ſanctū et ſanctūſancto/
rum. Sanguis enim iſte nō infereba/
tur intra ſanctūſanctoꝝ. ideo dicitur
hic: Contra velū. et nō intra: vn̄ ſequi
tur: k ¶ Ponetq3 de eo ꝛc. Quod
altare erat in illa parte tabernacli que
dicebat ſctā: ꝛ nō in alia q̄ dicebat ſā/
ctaſctōꝝ. l ¶ Adipē vitu. of. ſ. ſuꝑ
altare holocauſti qd̄ erat in atrio.
* Pellē ꝓ

* mentum dicens: Quare non facereꝫ hoc ex quo ſacerdus
meus facit h. Vnde Grego. in paſtoꝛa. Cū paſtoꝛ ꝑ abꝛupta
gradit: ꝯn̄s ē vt grex ad p̄cipitiū ſequat. l ¶ Offeret pꝛo
pec. ſu. vi. Vitul⁹ ē aīal guloſū. Hiere. l. b. Effuſi eſtꝭ ſic vi/
tuli ſuꝑ herbā. Eſt ꝛ aīal geſticuloſū. Mala. iiij. a. Salietꝭ ſic
vitul⁹ d armēto. Sacerdos igit vitulū īmolat q̄n caſtrimar/
* giam ꝑ abſtinētiā

a ¶ Duos renũculos et reti/
culum quod eſt ſuper eoſ iu
xta ilia. Eſici⁹. Que fiũt ꝛ ĩ ſacri
ficio pacificoꝛũ vl' ſalutari. Et in
duo ſacrificiũ diuidit: vt ſacrificiũ
chꝛiſti liceat oĩbus imitari: tã his
.ſ. q̃ ĩferioꝛis ſũt cõuerſatiõis: q̃/
bus ſacrificiũ pacificoꝝ cõuenit:
q̃ his q̃ altioꝛa ſequunt̃: q̃b⁹ ſuf/
ficit ſi ſequẽtia imitãt̃. Pellẽ ṽo
ꝛ oẽſ carnes cũ ca. ꝛ pe. ꝛc̃. Hoc
p̃cipit vt chꝛiſtũ nõ diuidas/ ſic q̃
dã dicẽtes: q̃ de maria paſſus/ q̃
de deo paſſus nõ eſt. Nobis aũt
vn⁹ ẽ de⁹ Jeſuſ chꝛiſt⁹/ p quẽ oĩa.
Caro enĩ in dño oĩs hũanitas ẽ.
ſm qđ đr Joh. i. b. Verbũ caro
factũ eſt. Vñ ait: Carnes ei⁹ cuꝫ
capite ꝛ pedib⁹ vl' extremis ſꝫ ali
os: vt p hec ṽba eũ q̃ ꝓ nob paſ/
ſus eſt: pmũ ꝛ nouiſſimũ eſſe cre/
dam⁹. Jp̃e enĩ ẽ añ oĩa: ꝛ in ip̃o
cõſtãt oĩa. Cũ inteſtinis ꝛ fimo.
Lxx. cũ vẽtre ꝛ iecoꝛe. Venter ãt
ſignificat mentẽ. Eũ ergo qui ꝓ
nobis paſſus eſt/ mentẽ humanã
habuiſſe minime dubitem⁹: ſꝫ q̃ſ
dã hereticoſ q̃ xp̃m ἄφσυχημ
dixerũt. i. ſine mente. Fim⁹ pecca
tũ humani gener' qđ crucifix⁹ in
ſe ſuſcepit. Fimus cũ ſit immũduſ
gerẽtẽ nõ polluit: neq3 nature no
ſtre ẽ: q̃uis in nob ſit: ſic pctã no/
ſtra q̃ dñs poꝛtauit aliena ab illo
fuerũt/ nec eũ polluert̃. b ¶ In
teſtinis ꝛ fimo ꝛc̃. Oꝛige. Foꝛ
te ad cõparationẽ celeſtiũ coꝛpoꝝ
coꝛp⁹ hũanũ ſterc⁹ appellat̃. Sꝫ
ꝛ cophin⁹ ille ſtercoꝛ' q̃ ad radi/
ces ficulnee mittit̃: myſterium ſu
ſcepte in coꝛpe diſpẽſatiõis teſta
tur: nec ĩterioꝛa deeſſe dicũt̃. Q̃/
uis enĩ vilẽ ſerui foꝛmã geſſerit/ ĩ
eo tñ fuit plenitudo diuĩtat'. Ea
dẽ q̃ꝫ de ſynagoge vitulo ĩtelligẽ
da ſũt. Cum p ſingula figura dñi
ce paſſiõis appareat/ pleni⁹ legiſ
latoꝛ in ſequẽtib⁹ figurat ei⁹ my/
ſteriũ. c ¶ Q̃ ſi oĩs turba ꝛc̃.
Eſici⁹. Jdẽ p̃cipit ĩ ſacrificio tur/
be ꝛ ſacerdot' vitulũ. ſ. ĩmolari ꝛ
extra caſtra incẽdi/ ꝛ ſãguinẽ ĩ ta/
bernaculo offerri. Vñ aptiſſime
oſtẽdit eadẽ eſſe pctã ſacerdot' et
pleb: q̃re idẽ ſacrificiuꝫ ꝓ vtriſq3
oblatũ. Hoc q̃ꝫ qđ immutatũ eſt
oñdit: q2 ſacrificiũ vnũ ẽ. In ſa/
cerdote enĩ nõ dixit: Si cognoue
rit pctm̃ ſuũ. Nõ eniꝫ pctm̃ deus
ignoꝛauit/ qđ vt ſuſcipet/ carnẽ ſu
ſcepit. De turba aũt. i. de ſynago
ga/ vl' de plebe adiũxit: ꝛ poſtea ĩ
tellexerit pctm̃ ſuum. Pꝛius igit̃
ignoꝛauit/ ſꝫ poſtea cognuit. Vñ
Joh. xv. d. Si nõ vẽiſſẽ ꝛ locut⁹
eis non fuiſſẽ/ pctm̃ nõ haberent/
tañq3 ignoꝛãtes. Nũc aũt excuſati
onẽ nõ hñt de pctõ ſuo/ tanq3 co/
gnoſcẽtes. Qñ g̃ ſuũ cognouert̃
pctm̃/ ad ſacrificiũ vnigẽiti ſe ver
terũt. In ſacrificio q̃ꝫ ſacerdotis
ip̃e ſup caput vituli manũ põit: h
aũt ſacerdotes. In chꝛiſti enĩ ſa/
crificio ſenioꝛes poppuli ꝛ ſcribe
ꝛ caypħas/ q̃ ait Joh. xi. f. Expe/
dit vt vn⁹ moꝛiat̃ hõ ꝓ pp'lo ꝛc̃.
agebãt: ꝛ chꝛiſt⁹ q̃ ſeip̃m ꝓ nobis
tradidit ad diſpẽſãdũ remiſſionẽ
nr̃am. Vñ

a q̃ intrinſec⁹ ſũt. Duos renũculos ꝛ reticulũ
¶ Lxx. pinnam epatis.
qđ ẽ ſuper eos iuxta ilia/ ꝛ adipẽ iecoꝛ' cũ re
¶ vt ſuperius ſignificat eſſe intelligendum.
nuncul'/ ſicut offert̃ de vitulo hoſtie pacifico
rũ: ꝛ adolebit ea ſup altare holocauſti. Pel
¶ quia pꝛincipiũ. ¶ quia finis.
lẽ ṽo ꝛ omnes carnes cum capite ꝛ pedibus
a ¶ Oꝛig'. Integre ſbſtãtiã hũanitat' xp̃m aſſũpſiſſe đmõ
ſtrat. ¶ Lxx. cũ vẽtre ꝛ ſtercoꝛe. ¶ mẽte. b ¶ pctõ hũani
b ꝛ inteſtinis et fimo et reliquo coꝛpoꝛe efferet
gener'. a ¶ q2 extra caſtra paſſus ẽ dñs. i. extra ciuitatẽ.
b ¶ golgotha. c ¶ q̃ totũ mũdauit mũdũ. ¶ q2 ibi mũda
ti ſũt. d ¶ q2 ĩ eo extĩcta ſũt pctã hũani gener': ꝛ caloꝛ pec
cati refrixit.
extra caſtra ĩ locũ mũdũ vbi cineres effũdi
a ¶ .i. ꝓphaꝝ dicta: q2 ꝛ paſſio ꝛ cũcta hũanitat' myſteria
ſꝫ ꝓphaꝝ oꝛacula cõpleta ſũt. vñ Matth. xxvij. e. Vt adi/
pleret̃ qđ dictũ ẽ p ꝓphas. ¶ Scripturarum. quecunq3
enĩ in tp̃e paſſiõis geſta ſũt: ꝓphetias ĩpleuerũt. Vñ: Hoc
aũt totũ factũ ẽ vt adimpleret̃ ſcp̃ture ꝓphaꝝ. Mat. xxvj. f.
Et alibi. Vt impleretur ſcriptura dixit: Sitio Joh. xix. e.
ſolẽt/ incẽdetq3 ea ſup lignoꝝ ſtruem/ q̃ in lo
a ¶ patet oẽꝫ ſynagogã poſſe dliq̃re p ignoꝛãtiã. vñ Luce
xxiij. e. Pater ignoſce illis: quia neſciũt qiud faciunt ꝛc̃.
¶ Synagoga vel pleb ſq̃ue clamauit: Crucifige crucifi/
ge. ꝛ Sãguis ei⁹ ſup nos ꝛ filios noſtros Matth. xxvij. d
c co effuſoꝝ cineꝝ cremabũt̃. Q̃ ſi oĩſ turba fi b
a ¶ nõ ſcient̃ vt ſacerdotes. vñ Petr⁹ Act. iij. c. Scio q2 p
ĩgrãtiã feciſt' ꝛc̃. Sacerdotes ãt ſcient̃ peccauert̃ ĩ ſcp̃tur'
añ oĩa p̃nũciata vidẽtes: ꝛ ideo grauius delinquẽtes.
lioꝝ iſrl' ignoꝛauerit: ꝛ per imperitiaꝫ fecerit:
a ¶ conuerſa ad penitẽtiã ꝛ p̃dicationẽ apoſtoloꝝ. b ¶ h
de ſacerdote non dicitur.
qđ cõtra mandatũ domini eſt: ꝛ poſtea intel
a ¶ cũ cog̃ſcẽs pctm̃ ſuũ ꝯuertit̃ ad ſacrificiũ xp̃i. ¶ cre/
dẽdo ĩ crucifixũ: q̃ redemit gen⁹ hũanũ. ¶ chꝛiſtum
lexerit peccatũ ſuũ/ offeret ꝓ pctõ ſuo vitulũ. c
a ¶ eadẽ quoq3 de ſynagoge vitulo intelligẽda ſũt. ¶ fidẽ
ſuã. ſ. doctoꝛibus eccl'ie offerat ꝛ oſtẽdat. b ¶ vt ſupꝛa.
Adducetq3 eum ad oſtiũ tabernaculi/ ꝛ po/ d
a ¶ ſicut ſacerdos in ſacrificio ſuo. ¶ q2 p̃ncipes iudeoꝛũ
ꝛ ſũmi ſacedotes xp̃m pilato tradiderũt crucifigẽdũ. ¶ vñ
Joh. xj. f. Collegerũt põtifices ꝛ phari. cõſi. vt ieſum moꝛti
traderẽt ꝛ occiderẽt. vñ Caypħas ait: Expedit vt vnus hõ
moꝛiat̃ ꝓ pp'lo ꝛc̃. Joh. xj. f.
nẽnt ſenioꝛes populi man⁹ ſup caput ei⁹ co/
¶ beneplacito.
rã dño. Jmmolatoq3 vitulo in ꝯſpectu dñi/
a ¶ chꝛiſtus. b ¶ Oleo leticie p̃ cõſoꝛ. ſuis Pſ. xliiij. b.
c ¶ de ſãguĩe chꝛiſti coꝛnua altaris. i. bꝛachia cruc' reſper/
inferet ſacerdos q̃ victus eſt/ de ſãguinẽ eiuſ e
ſa ſunt. a ¶ qđ expoſitũ eſt nõ exponas: actũ ne agas.
in tabernaculũ teſtimõij: tincto digito aſper
gens ſepties cõtra velũ. Ponetq3 de eodẽ f
a ¶ qđ ẽ gen⁹ hũanũ qđ ſãguĩe xp̃i aſperſũ ẽ ꝛ redẽptuꝫ: q̃
xp̃s quotidie ſaluat ꝛ redemit. b ¶ quattuoꝛ virtutibus.
ſanguine in coꝛnib⁹ altar': qđ ẽ coꝛã dño in
tabernaculo teſtimonij. Reliquũ aũt ſãgui/
nẽ fundet iuxta baſim altaris holocauſtoꝛũ/
qđ ẽ in oſtio tabernacl'i teſtimõij† Omẽq3 ei⁹
¶ vt ſupꝛa. ¶ fidem crucis.
adipem tollet/ ꝛ adolebit ſup altare: Sic fa/
¶ apte oſtẽdit hec eodẽ mõ eſſe facienda et intelligenda.
ciens ꝛ de hoc vitulo quomodo fecit ꝛ pꝛi⁹:
a ¶ chꝛiſto qui ĩterpellat ꝓ nobis. ¶ pater.
ꝛ rogante pꝛo eis ſacerdote/ pꝛopiti⁹ erit do/
d minus. Jpſum autem vitulum efferet extra
a ¶ q2 extra poꝛtã paſſus ẽ xp̃s. exeũdũ eſt g̃ extra caſtra ꝛ
poꝛtãdũ ĩpꝛoperiũ ei⁹. b ¶ q2 xp̃s igne paſſiõis aſſat⁹ eſt.
caſtra/ atq3 cõburet ſicut ꝛ pꝛioꝛẽ vitulũ: q2

nr̃aꝫ. Vñ ait: Sic faciet' quo C
modo fecit ꝛ pꝛi⁹. Et rogãte
ꝓ eo ſacerdote/ ꝓpitius erit
dñs. Chꝛiſt⁹ enĩ fact⁹ ẽ ꝓ no
bis pꝛopitiatio in ſanguine
ſuo: pꝛo ipſis enim crucifixo
rib⁹ oꝛauit. Luc. xxiij. e. Pa
ter ignoſce illis: quia neſci/
unt quid faciunt ꝛc̃.
d ¶ Vitulum efferet ex/
tra caſtra atq3 cõburet
ſicut et pꝛioꝛem vitulũ.
Eſicius Sufficit nobis con
cluſio legis ad manifeſtãda
pꝛeſentia. nihil enim pꝛeci/
pitur hic mutari pꝛo peccato
multitudinis. Manifeſtum
eſt ꝙ idem peccatum plebis
ꝛ ſacerdotis intelligit: ideo
in vtroq3 idem ſacrificiuꝫ oꝛ
dinauit.

Si peccauerit

Nico. de lyra

a ¶ Pellẽ ṽo ꝛc̃. Per h đ
ſignabatur ꝙ ſacerdos de/
bebat eſſe elongatus de ce/
tero: non ſolũ a peccato/ ſed
etiam ab occaſiõibus eius.
b ¶ Q̃ ſi omniſ turba fi
lio. ꝛc̃. Hic agitur đ hoſtia
pꝛo peccato multitudĩs/ cuꝫ
dicitur: Q̃ ſi oĩs turba ꝛc̃.
Dicit Ra. Sa. ꝙ intelligit̃
per turbã cõgregatio iudicũ
oꝛdinarioꝛũ/ qui erãt. lxx. ſe/
nes populi ad hoc p impoſi/
tioneꝫ manuũ oꝛdinati: ꝛ in
iſtis totus populus virtuali
ter continebat̃. Poteſt etiã
ĩtelligi de toto populo inq̃/ D
tum per ignoꝛantiã ſenũ po/
pulus delĩquebat. c ¶ Of/
feret ꝓ pctõ ſuo vitulũ.
In memoꝛiam vituli ꝯflati/
lis/ in quo peccauit popul⁹.
Exo. xxij. d ¶ Et ponent
ſenio. ppl'i manus ſup
caput eius. Pꝛoteſtãtes
pꝛo ſe et tota multitudine:
Jllud dictũ eſt. ſ. de ꝓteſta/
tione ſacerdotis. e ¶ Jnfe
ret ſacerdos q̃ vnct⁹ eſt:
Jd ẽ ſacerdos magn⁹: vt. ſ.
f ¶ De eodeꝫ ſã. Hoc ex/
ponat̃ ꝛ totũ qđ ſequit̃ q̃tũ
ad iſtã ptẽ ſic expoſitũ ẽ. ſ. ĩ
ſacrificio ꝓ pctõ ſacerdotis.
Si peccaue
giã p abſtinẽtiã: ꝛ leues Moꝛalit̃.
geſtus/ p maturitatem fun/
ditus mactat. b ¶ Q̃ ſi
omniſ turba filioꝛũ iſra
el ignoꝛauerit. Sicut po/
pulus ſequitur ſacerdotẽ in
maluꝫ/ ita ſequi debet in bo/
num: et ideo poſt ſacrificiuꝫ tõ. 3. d.
pꝛo peccato ſacerdotis poni
tur ſacrificium pꝛo peccato
multitudinis. Et ponitur ſi/
mile facrificium/ cũ dicitur:
c ¶ Offeret pꝛo peccato
ſuo vitulum. Et expona/
tur eius immolatio ſicut de
ſacerdot' peccato: tamẽ ma/
ioꝛ gradus virtutis requiri/
tur in ſacerdote pꝛopter ex/
cellentioꝛem gradum eccl'ie.

E a ¶ Si peccauerit princeps ⁊ fecerit ⁊c̄. Eſicius. Sicut in ſpōtaneis ſacrificijs ſm̄ differētias ꝯſulationū differētias ordīauit ſacrificioꝝ: ita ꝓ pctīs q̄ȝ ſacrificia ipīs iubet eſſe eq̄lia / quoꝝ magnitudo nō mō ex pctō / ſȝ ex ꝑſona peccantiū po/nit. vñ Luc̄. xij. f. Seruus em̄ ſciēs voluntatē dñi ſui ⁊ nō faciēs: vapulabit multis. neſciēs paucꝭ: q: cui plus cōmittit: pluſ ab eo exigit. Hic ē pnceps / q̄ ſi peccauerit: hircū offeret. Si q̄s aūt de pplo. i. idiota vl̓ popularis nō q̄ diſtinct⁹ ē forte ad meditādā legē dñi (nā h̄ q̄ȝ pnceps ē) ꝓ minori pctō caprā offert. Capra ḡ ſacrificiū ꝓ pctō ſignificat. hircus maſculini generꝭ: capra feminini: vim diſtinguit ſacrificij. ¶ Lxx. Chimarrum vel chimarram in greco: quod latine interp̄tatur hedum ex capris maſculum: ſcilicet ⁊ capram de hedis femellam. Chimarrus ꝟo ⁊ chimarra fetus caprarū ſunt chimarrini: qui circa tempus naſcunt hyemis. pariunt em̄ bis: ſcȝ hyeme ⁊ eſtate. In hyeme ſignificatur triſticia penitentie. penitens em̄ in triſticia ⁊ fletu filios facit: ſed nō ſunt a ſacrificio aliēi. Chimarros ergo offerūt penitentes vtpote fluctuantes: et varijs peccatoꝝ fluctibus repugnantes: qui ſi ꝑſeuerauerint: nec deſperantes velut in tempeſtate gubernacula reliquerint / liberabunt. vnde Matth. xxiiij. b. Orate ne fiat fuga veſtra hyeme vel ſabbato. hyeme penitētia deſignatur. ſabbato ocium bonoꝝ. Sabbatuȝ em̄ ad ociuȝ maloꝝ datū eſt. ¶ Origenes. Moraliter. Princeps iſte poteſt dici vis rationis: que intra nos ē: que ſi peccet vt aliquid ſtultū agamus: ſententiam illā timeamus: Uos eſtis ſal terre: Matth. v. b. Si ꝟo ſal infatuatum fuerit: ad nihilū valet / niſi vt ꝓijciatur foras ⁊ conculcetur ab hominibus. b ¶ Hircum de capris. Non capram facilem: ſcilicet vel mediocreȝ: ſed difficilem ⁊ aſperam penitentiam. q̄to em̄ quis intellectu preualet: tanto ſi peccat ꝓ maiori culpa maiorem penā ſuſtinet. c ¶ Ponet manū ⁊c̄. ꝑ ſemetipm̄ pctm̄ manifeſtās ⁊ offerēs confeſſionem ſuam. ipē aūt iuxta. Lxx. nō occidit: Sed alij: quia illi eſt neceſſariū alioꝝ auxiliū: vt penitentia ſuſcipiatur: nec ſacerdos occidere precipit. ait ei: d ¶ Cūq̄ȝ imola. ⁊c̄.. nec addit qui immolare debeat. licet em̄ in ſacrificio penitentie alterius vti adiutorijs: vt Jacobi. v. d. Orate ꝓ inuicem vt ſaluemī. e ¶ Ubi ſolet mactari ⁊c̄. Quia ſimiliter placent deo digna peccatoꝝ penitentia ⁊ fortia iuſtorum opera. f ¶ Cornua altarꝭ ⁊c̄. Super crucem offerunt primitie ſanguinis qui ꝓ peccato offert: quia opuſ crucis ⁊ effectus / peccatoꝝ noſtrorum ꝑfecta remiſſio eſt. g ¶ Et reliquuȝ fundens. Omnem ſcilicet penitentiam euangelice predicationi tribuens: cuius intentio eſt vt ſe corrigat et ſaluetur qui penitet. Unde in principio euangelij dominus inquit prouidenter: Matth. iij. a. Penitentiam agite appropīq̄bit eī regnū celoꝝ. b ¶ Oꝛ ſi pec. ⁊c̄. Orige. Faciēs vnū ab oīb⁹ mādatis dñi: q̄ nō fiet. Diu me in h̄ ſermone ſtupor attonitū tenuit. Nō eī cōſeq̄nt dictū video: Oꝛ ſi peccauerit aīa ⁊ fecerit vnū ex mādatꝭ dñi: q̄ nō fiet. Si em̄ mādatū dñi ē quō fieri nō debuit cū mādata vt fiāt ſint data. Ui deo tñ oēs iterp̄tes ſilr̄ ꝓtuliſſe. Nō eſt ḡ error īterp̄tatiōis: ſȝ ſenſus ꝓfūd⁹. Mādata em̄ dñi q̄dā data ſunt vt fiāt: q̄dā vt nō fiāt: ſȝ q̄ fieri debēt neceſſitas popoſcit hūana: vt illꝭ inſerta eſſent q̄ fieri nō debēt. Agn⁹ īmolari ī paſcha iubet: ñ vt agni hoſtiā ꝑ ſingulos annos req̄reret deus: ſȝ vt deſignaret agnū debere īmolari: qui tollit pctā mundi. Hoc ergo voluit: illō noluit. vñ Eſa. j. c. Quo mihi mlītitudinē ſacrificioꝝ vroꝝ ⁊c̄. Mādauit tñ quō h̄ fieri deberēt. Qui hec carnalit̄ obtulerit: aīa ē ꝺ pplo t̄re: q̄ peccat nolēſ faciēdo vnū de mādatꝭ dñi q̄ nō fiet. Et cū notū ſit ei pctm̄: mun⁹ adducit añ dñm cū cog̃uerit ꝙ de⁹ nō q̄rit tale ſacrificiū: q: ſacrificiū deo ſpūs ꝯtribulat⁹. ⁊ mauult de⁹ miſicordiā q̄ȝ ſacrificiū. Adducit mun⁹ ſuū cum agnoſcit īmolare ſacrificiuȝ laudis: i ¶ De pplo ⁊c̄. Orige. Ad diſtictionē ei⁹ q nō ē ꝺ t̄ra. Neq̄ȝ em̄ pōt h̄ cōuēire illi q̄ dicebat: Nr̄a ꝯuerſatio in celꝭ ē ⁊c̄. Phil. iij. d. Aīa em̄ ñ eſt de pplo terre q̄ nihil h̄ȝ cū terra: q̄ in celꝭ ꝯuerſat: vbi chriſt⁹ ē ī dextera dei ſedēs: q̄ cupit diſſolui ⁊ eē cū chriſto: ſed manere in carne propter nos neceſſarium ducit: Philip. j. d.

Moralit̄

Mandata data vt nō fiant

a ¶ Synagoge vel hūani generis. b ¶ Cui plus cōmittit ab eo plus exigit.

a ꝓ pctō ē multitudis. Si peccauerit
a ¶ Sapīa ꝑditus q̄ ignorare nō debet.
rit pnceps ⁊ fecerit vnū e plurib⁹
ꝑ ignorantiā q̄ dñi lege prohibe/
a ¶ ꝑ ſe vel ꝑ aliū. ¶ alit̄ eñi nō penitet.
tur / ⁊ poſtea intellexerit peccatum
¶ ꝓ pctō. ¶ nō holocauſtum.
b ſuum / offeret hoſtiā domino hir/ b
a ¶ tāq̄ȝ maiorē hoſtiā ꝓ maiori pctō. ¶ Lxx chimarrū. ¶ q: ſacrificiū ꝓ pctō. b ¶ imaculatā oportet eē pniaȝ. i. ſine pctō cuius penitet ne vel voto vel facto ſe ad aliud inclinet.
c cum de capris imaculatū / ponet/
d q̄ȝ manuȝ ſuā ſuꝑ caput ei⁹. Cūq̄ȝ
e imolauerit eū in loco vbi ſolet ma
a ¶ in ꝯſpectu dñi pctm̄ neceſſe ē cōfiteri. Uñ Pſ. l. b. Delictū meū cognitū tibi feci.
ctari holocauſtum corā dño / q: ꝓ
a ¶ opus paſſiōis implēs ꝑ quā pnīa ꝓfecit.
pctō eſt / tinget ſacerdos digitū in
a ¶ Chriſti ꝓ nobis īmolati. b ¶ Crucē: vñ Cornua in manibus eius vel angelicas ꝟtutes hūanis altiores: Abacuk. iij. a.
f ſanguie hoſtie ꝓ pctō / tāgēs cor/ c
¶ Dñici corpis.
g nua altarꝭ holocauſti: ⁊ reliquū fū
a ¶ hoīes expiādos. b ¶ vt oē deſideriū pēitētis ſurſū aſpiciat. tūc em̄ pnīa offerētis ī ſacrificio pacificoꝝ pōt reputari. ¶ reliquū ꝟo remanebit ſacerdotibus ad edendum.
dēs ad baſim ei⁹: Adipēȝ ꝟo ado
a ¶ Eſicius. Quecūq̄ȝ ī vtroq̄ȝ ſacrificio cōia ſunt: cōiter intelligenda ſunt.
lebit ſuꝑ ſicut ī victiſ pacificoꝝ fie
a ¶ ſacerdos. ſ. ¶ nō enī ſum⁹ idonei dimittere pctā nobiſmetipīs. chriſtus enī nob̄ ꝓpiciari ſolet: rogabitq̄ȝ ꝓ eo ſacerdos ⁊ d
tionē acq̄rit. a ¶ finalē cām ſuppoit eoꝝ. ſ. que ſupradicta ſunt.
b ꝓ pctō ei⁹: ⁊ dimittet ei. Oꝛ ſi pec e
a ¶ vna. b ¶ q̄ nō occupat ī meditatiōe legꝭ.
i cauerit aīa ꝑ ignorātiā ꝺ pplo t̄re
a ¶ Nō dicit: ꝙ ſi preuaricauerit in vno: omnium reus efficitur vel ſit: Jaco. ij. b.
vt faciāt quicq̄ȝ ex his q̄ dñi lege
ꝓhibent atq̄ȝ delinq̄t / ⁊ cognoue/
¶ Chimarram.
rit pctm̄ ſuum / offeret capram im/ f
a ¶ mediocrē pnīaȝ. ¶ vt a pctō abſtineat dū pctm̄ mūdat. b ¶ . i. opationē addat: ſtatim ꝑme cogitatiōi penitentie.
maclatā / pōetq̄ȝ manū ſuꝑ caput g
hoſtie q̄ ꝓ pctō ē / ⁊ immolabit eā
¶ Ut ſuſcipiat quaſi in holocauſtū.
in loco holocauſti. Tolletq̄ȝ ſacer
dos ꝺ ſanguie ī digito ſuo ⁊ tāgēs
cornua altarꝭ holocauſti: reliquū
fūdet ad baſim ei⁹: † Oēȝ āt adipē b
auferēs / ſicut auferri ſolet ꝺ victi/
mis pacificoꝝ / adolebit ſuꝑ altare
a ¶ his oblat⁹ pnīa nr̄a ⁊ oblatio nō ſufficit niſi ſacerdos magnus oret ꝓ nobis.
ī odorē ſuauitatꝭ dño: rogabitq̄ȝ

Nico. ꝺ lyra

Sin āt

✱ a ¶ Si pecca. Hic agit de hoſtia ꝓ pctō pncipis. b ¶ Offeret ho. ⁊c̄. In q̄ deſignat eius pncipatuſ: q: ē dux ppli ſic hirc⁹ capraꝝ. Intelligit etiā ꝑ h̄ grauitas ſui pcti: q: hirc⁹ ē aīal fetidū. c ¶ Tāgēs cornua ⁊c̄. Sāguis em̄ hui⁹ victie nō īferebat ītra tabnaculū: ſic ī duob⁹ p̄dictꝭ ſacrificijſ. d ¶ Rogabitq̄ȝ ꝓ eo ⁊c̄. ſ. ꝓ deuotōe ⁊ orōne ſacerdotꝭ ⁊ ipī⁹ offerētis: q̄ fiebāt in fide chriſti vēturi: nō aūt dimittebat ꝟtute ipīus ſacrificij: ſm̄ q̄ dic̄ apl̓s ad Heb. x. a. Impoſſibile ē ſāguie hircoꝝ aut vitulorum auferri peccata. e ¶ Oꝛ ſi pec. ⁊c̄. Hic agit ꝺ ſacrificio ꝓ pctō ꝑſone ſingularꝭ. q̄ notat cū ꝺr: de pplo terre. f ¶ Offerat ca. Ad denotādū igrātiā ſuam. g ¶ Ponetq̄ȝ manū ⁊c̄. Rōnib⁹ p̄dictis. h ¶ Oēȝ aūt ⁊c̄. ꝓut. ſ. dictū ē. iij. ca. Cetera patēt ex p̄dictꝭ.

✱ a ¶ Si pec. pn. h̄ agit ꝺ ſacrificio ꝓ pctō pncipis / q̄ determiat cū ꝺr: b ¶ Offeret ho. ⁊c̄. Nā hirc⁹ dux ē capraꝝ: ſic pnceps ſbditoꝝ. eſt etiā aīal fetidū: ⁊ ꝑ hoc ſignificat ꝙ pctm̄ pncipis ē īfamie ⁊ ſcādali plenū. ⁊ iō pnceps ꝓ pctō ſuo hircū offert: q̄ñ ꝑ emēdatiōeȝ debitā ſcādalū ⁊ infamiā aufert: ſic legit Dauid feciſſe. ij. Reg. xij. d. ⁊ manaſſes. ij. Paral. vlti. e ¶ Oꝛ ſi pec. aīa. h̄ agit ꝺ ſacrificio ꝓ pctō ſinglarꝭ ꝑſone / cū ꝺr: f ¶ Offeret ca. Uel ouē vt ꝺr. ī. eo. ca. h̄ āt moralit̄ fac̄ q̄ ſtoliditatē vl̓ igrātiā q̄ ſibi cā pcti fuit ꝑ attētionē diuie legꝭ ⁊ ipletionē ei⁹ q̄ȝtū ad ea q̄ ſūt ꝺ neceſſitate ſalutꝭ excludit. ¶ Allegorice ꝟo pōt de chriſto totū exponi. ꝺr ei. j. Joh. ij. ꝙ ipē ē ꝓpiciatio ꝓ pctīs nr̄iſ: ⁊ ñ ꝓ nr̄is tm̄: ſȝ etiā ꝓ toti⁹ mūdi. ꝓpt̄ q̄ figurat⁹ fuit ꝑ ſacrificiū ſacerdotꝭ. mlītitudīs pncipis ⁊ ꝑſone ſinglarꝭ. ꝓpt̄ q̄ ꝑ vitulū īmolatū figurat⁹ fuit rōne ſue paſſionis: ⁊ ꝑ hircū ⁊ caprā ꝓpt̄ ſilitudinem carnis pctī: ⁊ ꝑ ouē rōne vite innocētis.

Moralit. b ¶ Sin aūt de peco. ₰c. Eſicius. Oblatiōi capre quā offe/rūt q̄ de pplo ſunt/ouē cōiunxit. In pplo enī pn̄t eſſe ſimplices aliq̄/q̄bus cōueniat ſacrificiū ouis: qd in holocauſti ſacrificijs ₇ pacificoꝝ demōſtrat. Nō enī ſolū p̄nceps. i. ſciētia ſublimi/or vl̄ pplar. Sz ſi q̄s/eſt in pplo ſimplex/ſi forte peccaueit/pe/nitere deb3 ad redemptionē pctī. Ideo aūt nō arietē/ſed feminā offerri p̄cepit: q: popularib' ſacrificiū feminarū depu tauit. In his euidenē cōteſtās: vt prin/ceps qui ſciētia p̄eminet/nō ſolū exhi/beat ſimplicitatē colūbe/ſed et ſerpen/tis aſtutiā. Qui ꝟo in pplo ē q̄uis ſim plex/ſi forte peccet/nō ignoſcit ei niſi ꝑ oblationē penitētie pctm̄ diluerit. Ce/tera expoſitiōe nō indigēt. Cū eni3 pro pctō ſacrificiū fit/de capra ₇ oue ſimilia

Si peccaue/rit ₰c. (p̄cipit. Ca. V Aug'. Uidē dicē pec/care hominē/ q̄ audit aliquē3 falſū iurare/et ſcit eū falſū iurare ₇ ta/cet. Tūc aūt ſcit/ſi rei de qua iurat te/ſtis fuit aut vidit. ſ. aut cōſcius fuit: id ē aliquo mō cognouit/aut oculis conſpe/xerit: aut q̄ iurat īdicauit illi. Ita enī cō ſcius eſſe potuit. Sed inter timorē hu/ius peccati ₇ ꝑditiōis non parua extat plerūq3 tētatio. poſſum' enī paratū ad ꝑiuriū admonēdo vl̄ ꝓhibēdo a tā gra ui pctō reuocare. Sed ſi nō audierit/₇ corā nobis falſū iurauerit/vtrū ꝓdēdus ſit etiā ſi ꝑditus incurrat periculū mor tis/difficilima q̄ſtio eſt. Sed q: nō ex/preſſit cui indicādū ſit/aut cui iurat: an ſacerdoti/an cuipiā q̄ nō ſolū nō pōt eū pſequi irrogādo ſuppliciū/ſed ꝓ illo p̄t orare. Uidē mihi ꝙ ſe a tali pctō exuit/ q̄ talib' indicat/ q̄ magis ꝑiuro ꝓdeſſe q̄3 obeſſe pn̄t/corrigēdo. ſ. vl̄ orando: ſi ipe cōfeſſiōis ſibi adhibeat medicina3. Notādū tn̄ ꝙ ꝓ hoc pctō ſacrificiū non iuſſit offerri/ſed ſtati3 ſubiūxit: Anima q̄ tetigerit aliq̄d immūdū ₰c. ¶ Eſici'.

Ergo. Si peccauerit ₰c. Nō repetit q̄ ſup' dixit/generalit̄ d̄ oī pctō agēs: ₇ q̄ de/beant offerre p̄cipiēs. Cū enī dixit: Si peccauerit aīa de pplo terre ₰c. Carna lē iſrl̄ oñdit/q̄ cognoſcēs mādata legis

B dei/nō debuit q̄ppiā trāſgredi/trāſgreſ ſus aūt debuit pēitere. Nūc aūt dicēs: Si peccauerit aīa. nō addit/d̄ pplo ter re. Ait enī de pctīs q̄bus ſit neceſſe eti am gētes abſtinere. i. idoloticiſ ſuffoca tis ſanguine ₇ fornicatiōe/ſicut ₇ in ſe/quentib' inuenies. Superius q̄3 pctm̄ ꝑ ſemetipm̄ delinquētis/hic aūt alieniſ pctis ꝯtamīatū demōſtrat. hoc enī in/nuit tact' immūdi morticinij ₇ a beſtia capti: apertiſſime oſtēdēs/q: alteri' pec catis vl̄ errori nō debem' cōſentire/ſed arguere. c ¶ Anima que tetigerit immundum/ ſiue qd oc. Eſicius.

Moralit. Mora. Nō corporis/ ſed rei īmūdas tactiōes oſtendit. Uñ Mat. xv. b. Qd intrat in os nō coinq̄nat hoīe3: ſed que exeunt a corde praue cogitatiōes. ſ. ho micidia/adulteria ₇ hmōi. hec ſūt q̄ co/inquināt hominē: ideo īmunda dicunt Morticinū enī hoīe3 in pctō mortuu3 ſignificat. Uñ Luc. ix. g. Dimitte mor/tuos ſepelire mortuos ſuos. A beſtia captus eſt: q: diabolo ad peccādum il/lect' ē. Lxx. addiderūt īmundū. nō enī omnis qui a beſtia capitur omni modo occidit: vt Petrus: ſ3 poteſt dicere cū Dauid: Anima nr̄a ſicut paſſer erepta

Moralit. de laqueo venātiū. Ps. cxxiij. ¶ Grego. Mor. Iuramētu3 ꝓferre eſt voto nos diuīe ſeruituti alligare. cū bōa ꝓmittim' bn̄ facere ſpōdem'. cū abſtinētiā ₇ cruciatū carnis vouem': no bis male facē iuram'. Sed q: nemo ē q̄ īterdū īter pia vota ñ peccet: ꝓ pctō agna ſiue capra offerri p̄cipit. ꝑ agnā actiue vite innocētiā

L. Actiua vi/ta et cōtem/platiua

a ꝓ eo/ ₇ dimittet ei. Sin autem de pecorib' obtulerit victimā ꝓ
a ¶ q̄ ſimplex in pplo ē. ¶ q: ꝑ ſimplicita/tē peccauit b ¶ vt pnīa ſit mūda.
pctō: ouē3 ſc3 īmāculatā: ponet
a ¶ expoſita ne exponas. grādis ei tibi re/ſtat via
mānū ſupra caput ei': et īmola/bit eā in loco vbi ſolēt cędi holo cauſtoꝝ hoſtię. Sumetq3 ſacer/dos de ſanguine ei' digito ſuo: et tangens cornua altaris holo/cauſti/ reliquū fundet ad baſim eius. Omnem quoq3 auferens/ adipe3 ſicut auferri ſolet adeps quo immolatur pro pacificis: et cremabit ſuper altare incenſum domini: rogabitq3 pro eo et pro peccato ei et dimittetur illi.

Capitulum: V

b a ¶ quelibet non de popu/lo terre vt ſupra. ¶ hic pro peccato ſacrificiu3 non pre cipitur offerri.
Si peccauerit animā a
¶ falſum.
et audierit vocem iurantis /te/ b c
¶ rei que iuratur.
ſtiſq3 fuerit ꝙ aut ipſe vidit/ aut d
n ¶ ſacerdoti: vl̄ ei q̄ ꝓſit non obſit
conſcius eſt: niſi indicauerit/por e f
c tabit iniquitatē ſuam. Anima q̄ g
a ¶ imitando. b ¶ qd ꝓcedit de corde coī q̄nat hominē. c ¶ peccatū alterius.
tetigerit aliquid immūndū / ſiue
a ¶ ſpiritualit. ¶ ſpiritualia vitia ſignifi/cat: q̄ inſtigāte diabolo ꝑpetrant: vt eſt odi um: inuidia ₇ hmōi. b ¶ diabolo. ſ. c ¶ ꝓ pria concupiſcentia.
qd occiſum a beſtiā ē: aut per ſe
a ¶ i carnalib' pctīs: q̄ ſunt gula: luxuria ₰c. q̄ ex hūana ꝯcupiſcētia ꝓcedūt b ¶ eos ſignificat q̄ tātum terrena cupiūt ₇ curāt: nihil de celeſtib' cogitāt: ḡ polluit q̄ tales imitatur. c ¶ qd pectore ₇ ventre gradit.
mortuū/vel qdlibet aliud repti
a ¶ obliuio enī anime inq̄natio ē. ¶ pati ens fluxū ſanguīs vl̄ ſemīs: ₇ mēſtruatas ₇ quoſdā alios ſignificat: de quibus paulo poſt ſubtilius legiſlator agit.
le/ ₇ oblita fuerit īmundicię ſuę/ h
¶ conſentiendo vel faciendo.
rea ē ₇ deliq̄t. Et ſi tetigerit q̄cq̄3 k
¶ nō oīs immūdicia hoīs polluit tāgētē.
de īmūdicia hoīs iuxta oēm im/puritate3 q̄ pollui ſolet/oblitaq3 l

Nico. de lyra

Si peccauerit anima. Hic conſequēter Ca. V agitur de oblatione ſeu ſacrificio pro peccato ex paſſione vel negligentia fa cto. Et p̄īo in his q̄ ꝯtigūt in cōuictu hoīm. Secundo in abuſu ſacrorū/ibi: Locutuſq3 eſt ₰c. Anima ſi. Prīma diuiditur in tres partes ꝟm tria ge/nera peccatorum. ſecunda ibi: Anima que tetigerit. tertia ibi: Anima que iu rauerit. Primū contingit ex inordina ta affectione amoris vel odij vel huiuſ modi: videlicet quando requiritur ab aliquo iuramentum de dicenda verita te in caſu teſtimonij: et tacet veritatem ex inordinato amore ad illum qui dam nificaretur vel alia pena puniretur/ ſi ipſe deferret teſtimonium veritati: vel econuerſo quando tacet veritatem ex odio: ſc3 in caſu in quo aliquis libera/retur a calumnia ſi veritatem diceret. ₇ hoc eſt qd dicitur: Si peccauerit ani ma. ₇ ſubditur modus peccandi/cū di citur: b ¶ Et audierit. Et accipitur et pro id eſt. c ¶ Uocem iurantis. Id eſt adiurantis eius. ſ. qui requirit ab eo iuramentū. Unde in hebreo ha/betur: Uocem iuramenti: ſcilicet quod ab eo requiritur. vnde ſubditur: d ¶ Teſt/ fuerit/ ꝙ aut ipe vidit/ aut cō. eſt: Id eſt vocatus in teſtē de eo qd vidit/aut per aliu3 modū ſciuit. e ¶ Niſi indicauerit. Judici requi/renti: ita ꝙ ꝑ eius taciturnitatem defi/cit declaratio veritatis. Ex quo patet ꝙ iſta lex non loquitur de occultis om nino que non poſſunt probari. f ¶ Portabit iniquitatem ſua3. Quia ſi talis taciturnitas declaretur poſtea coram iudice debet ab eo puni/ri: ſi autem fuerit occlta/debet pro pec cato ſuo ſacrificiū deo facere: ₇ cū hoc damnū reſtituere ꝓximo: qd per ſuam taciturnitatē intulit. g ¶ Anima q̄ tetigerit. Hic ponit ꝟm gen' pecca/ti: ₇ accidit ex negligētia. ſ. qñ aliq̄s ex tactu rei īmūde polluit/₇ negligit ad purificationē recurrere: ₇ tūc oblitus ſue īmundicie ītrat atriū tabernaculi: vl̄ comedit de ſāctificatis q̄ nō ſūt lici/ta/niſi hoīb' mūdis. ₇ hoc ē qd dicit: h ¶ Et oblita fuerit im. ₰c. Et ſic ī geret ſe intra atriū: vl̄ comedet ſctīfica tū. i ¶ Rea eſt ₇ de. Debet enī pur gari ſacrificio ſi fuerit ignorant factū. ſi aūt ſcient d3 puniri: vt d̄r. ī. vij. ca. k ¶ Et ſi tetigerit quicq̄3 de im. ho. i. hominis mortui/ vel ſemiflui/ vl̄ menſtruate/ vl̄ aliorum quibus pollui tur homo ex cōtactu. l ¶ Oblitaq3 Sue īmūdicie: fecerit ea q̄ p̄dicta ſūt.

D

✱ Cognouerit po

Moralit. a ¶ Si peccaue. aīa. Hic ſenſus lr̄alis ē moral. nam ille q̄ tenet teſtificari ꝟitatē quā nouit ₇ ta/cet/peccat. de quo debet ſatiſfactione3 facere ꝑ debitā pnīam. ₇ ſi ꝑ taciturni/tatem ꝓximū dānificauit tenet ad re/ſtitutionē. g ¶ Anima que tetige rit aliquid immūdum. Nihil apd deum immundū reputatur niſi pecca/tum. ₇ ideo moraliter immundū tan/git qui peccato corde conſentit: vel quod peius eſt opere per/ficit. i ¶ Et ſi tetigerit quicq̄3 de immūdi. ₰c. Immū/diciā hoīs tāgit/ q̄ eo ſuadēte ꝟbo vl̄ exēplo pctm̄ ꝯſile facit.

Moralit.

✱ Subiacebit de/

C vite innocētiā. Per capꝛā que in ſummis rupibus paſcit̃/cō
templatiua vita ſignificat̃. Qui ḡ ſe aſpicit ꝓmiſſa nō īplere:
ſeipm̄ debet vel innocētia boni opis: vel in ſublime paſtu cō/
templatiōis aſcēdere. Et notādū q: agna de gregibus: capꝛa
ꝟo de gregibꝰ nō iubet̃ offerri: q: actiua vita multoꝝ ē: ꝯtem
platiua paucoꝝ: ⁊ cū agimus q̄ multos
agere ꝯſpicimꝰ: q̄ſi agnā de gregibꝰ da
mus. Sꝫ ſi offerētis ꝟtus ad agnā ca/
pꝛāqꝫ nō ſufficit: in remedio pnīe duo
pulli colūbaꝝ vel duo turtures offerun
tur. Pulli colūbaꝝ gemitū hn̄t ꝓ can/
tu. Ergo ꝑ duos pullos columbaꝝ/aut
duos turtures duplex penitētiū gemi/
tuſ deſignat̃: q: .ſ. recta neglexīmꝰ/pꝛa
ua fecimꝰ/vnū turturē ꝓ pctō offerimꝰ
cū ꝓ culpa gemimꝰ. de altero holocau/
ſtū facimus: cū ꝓ bonis neglectis noſ/
metipōs fūditus ſuccēdētes igni dolo/
ris ardemus. a ¶ Aīa que iuraue. ⁊c̃. Angꝰ. Quid ē ꝙ ꝓ tacito ꝑiurio/
vel tacto moꝛticino/vel aliq̄ īmūdo nul
lū ſacrificium ꝑcipit. Pꝛo eo ꝟo ꝙ q̄ſqꝫ
falſum neſciēs iurat: agnā vel capꝛā of
ferri decernit: an ꝓ oībus ſupdictis h̄
ſacrificiū opoꝛtet intelligi. Oībus em̄
enūciatis intulit ſacrificiū expiationis.
b ¶ Intellexerit delictū ⁊c̃. Eſicꝰ.

Delictū — Notandū ꝙ delictū aliqn̄ ſignificat qđ
cōtra ſolū ꝑſumit̃ deū: vt in ſctīs vel in
iuramēt. Aliqn̄ oēe pctm̄ qđ ad ſcīaꝫ
ꝑuenit: legiſlatoꝛ delictū dic̃. Vbicūqꝫ
aūt cognitio pctī ſiue ꝓferat̃ ſiue ſubin/
ferat̃/delictū vocat̃. Cū em̄ delictū co/
ij.12.d. — gnoſcit̃ in deū delinquit̃. Nō em̄ fru/
ſtra legiſlatoꝛ h̄ ſermone vtit̃: nā quē/
admodū differētes ꝯuerſatiōes hoīm
in exoꝛdio ꝑ holocauſta ⁊ ſacrificia ſalu
taria deſignauit: vt vias mľtas apiret:
ita nō vnā ſꝫ multas ſpēs oblationū ꝓ
pctō ſanciuit: vt plures modos pnīe ꝓ
poneret: qm̄ nō oīa poſſumus oēs: nec
Virgiliꝰ in buccolicis — omīs pnīa oī pctō ꝯueīt. Vel cōgrua:
Saccū nāqꝫ ieiuniū lachꝛymas oꝛōnē
ꝯtinuā: ⁊ ſiľia. ſenex vel infirmꝰ quō ſu
ſtinebit: ſꝫ hꝫ aliū penitēdi modū/ſic̃ ſe
quētia oñdūt: Sin aūt nō potuerit ⁊c̃.
¶ Eſicꝰ. Hoc adijciamꝰ vt ſi q̄d hoꝝ
ꝑnceps peccauerit: hircū offerat de ca/
pꝛis: ꝯdignā .ſ. pnīaꝫ ſibi/q̄ nec pecca/
re debuit/nec cōicare alijs: nec ſubdi/
tos ad peccandū ꝓuocare. Qđ ḡ eue/
nire non debuit: indiſcuſſum reliquit.
Moralit̃ et dignū nota — c ¶ Sin aūt ⁊c̃. Eſicius. Qui nō pōt
affligere ſe ꝯtinue: cinerē vt panē man
ducare/potū cū fletu tpare/⁊ his ſiľia:
ſemetipm̄ ad ꝯtemplandū deū: legľ ſtu
diū penitēdo offerat: totā mentem ſuā
celeſti ꝯuerſatiōi ꝯſecrās: terrena ple/
niſſime deuitās: vn̄ ſperat̃ remiſſio pec
catoꝝ ⁊ iuſtificatio. Ideo vnū fit ꝓ pec
cato: id eſt ꝓ emūdatione peccati. alte/
rū in holocauſtum: quia ſeipm̄ pleniſſi
me deo ſanctificat. d ¶ Retoꝛque/
Allego. — bit caput ⁊c̃. Gregꝰ. Alleg. Moꝛs
chꝛiſti ad cōiunctionē ſui coꝛpis .i. eccle
ſie nō ad ſeꝑationē valuit. Mediatoꝛ
em̄ ē dei ⁊ hoīum ⁊ caput nr̄m: ⁊ vere
mūdatiōis hoſtia: ⁊ dū ꝓ nob h̄ moꝛtē
ꝑtulit verius inheſit. Poſt ſectionē er
go caput turturis ſuo coꝛꝑi inhēret: q:
chꝛiſtū ab eccľia nec moꝛs diuidere va/
let. Perſecutoꝛes intulerūt moꝛtē: vt
ab eo abſcinderēt fideliū deuotionē: ſꝫ
inde fides creuit/cū crucifixū ⁊ ſepultū
viderūt: cū ab amoꝛe oīm diuiſiſſe cre/
diderūt. Sꝫ caput turturľ īciſum ē: nec
a ſuo coꝛꝑe abſciſum. ex eo em̄ ꝙ ꝓ nob
moꝛtē ꝑtulit: oēs nos ſibi veriꝰ in ipāꝫ
moꝛtē ſuā ꝯiūxit. ¶ Gregꝰ. Moꝛaľ. Retoꝛq̄bit ⁊c̃. In ſacrifi/
cio dei turtur eſſe debemꝰ: vt caput nr̄m ad pēnulas retoꝛque/
at̃ .i. ſenſus ad ꝟtutes. Per caput mētē ītelligimꝰ: q: ſic̃ caput
coꝛpꝰ: ita ⁊ mēs actiōes regit. Sꝫ caput collo īheret/nec fūditꝰ
abſcīdit̃: q: mēs nr̄a a carnis delectatiōe ē ſeꝑanda: nō a car
nis neceſſaria cura: ne curā carnis facia/
mus in deſiderijs. caput ḡ turturis par/
tim abſcindat̃: ⁊ partim collo inhereat.
e ¶ Abꝛumpat̃ ⁊c̃. Vult nos non ſer
uire coꝛꝑi/ſꝫ abꝛūpi vel retoꝛq̄ri: ne lex
peccati regnet in mēbꝛis nr̄is. Quia ꝟo
coꝛpus noſtrū nō debemꝰ odio habere:
nec diaboli facturā ꝭm hereticos extima
re: ſꝫ mēti ſupponere nō ꝑcipit ſeꝑari coꝛ
pus a collo. vtrūqꝫ em̄ vniꝰ eiuſdēqꝫ crea
tura ē. f ¶ Fundamentum ⁊c̃. Lxx.
Baſim qđ eſt euangeliū: q: ꝭm intentio/
nē ſacrificij chꝛiſti ⁊ euāgelij dꝫ ſacrifici/
um pꝛo peccatis offerri. Unde addit:
Quia ꝓ peccato eſt. nihil em̄ ſic a pecca
to eripit quemadmoduꝫ imitatio chꝛiſti:
⁊ obedientia euangelice pꝛedicationis.
Qꝛ ſi nō q̄.

cognouerit/ poſtea ſubiacebit
¶ Aperte ꝓnuncians.
a delicto. Aīa q̄ iurauerit ⁊ ꝓ/
a ¶ Lxx. diſtinguēs labijs ſuis .i. diffini
ens ⁊ ſecernēs a ceterľ q̄ ſolo dicto nō te
nent̃. b ¶ vt herodes herodiadis filie.
tulerit labijs ſuis/vt vel male
a ¶ ⁊ nō fecerit. b ¶ bn̄ vel male facere.
quid faceret vľ bene: et idipm̄
iuramento ⁊ ſermone firmaue
a ¶ ꝑus ig̃rās. b ¶ In oībꝰ q̄ dicta ſūt.
b rit/ oblitaqꝫ poſtea intellexerit
delictū ſuū: agat penitentiā ꝓ
¶ q: de populo.
peccato/⁊ offerat de gregibus
a ¶ Perfectā innocētiā. ¶ aptā ſimpli/
cibus. b ¶ Perfectā pniāꝫ c ¶ ꝑrēꝫ.
¶ Id ē oꝛare nos faciet vel ſctōs ꝓ nob.
agnūm ſiue capꝛā: oꝛabitqꝫ ꝓ
a ¶ Chꝛiſtus. b ¶ Cōſuetis vtit̃ ꝟbis
ad memoꝛiā reuocās ea que in deꝑcatio
ne ꝓ peccatis accepit.
ea ſacerdos ⁊ ꝓ peccatľ eius.
c † Sin aūt non potuerit offerre
a ¶ Agnā vel capꝛā. b ¶ Cōtēplatiuā
vitā ⁊ meditationē legis intentā. c ¶ ſe
culum relinquat. turtur em̄ ſolitagus ſo
litudinem ſignificat.
pecus/ offerat duos turtures
a ¶ Mūdiciā ⁊ ſimplicitatē. b ¶ Iugē
gemitū ⁊ luctū mente ⁊ coꝛꝑe.
vel duos pullos columbarum
a ¶ ꝓ emundatione peccati.
dn̄o: vnum pꝛo pctō/⁊ alteruꝫ
a ¶ Quia tota conuerſatio deo conſecra
tur. ¶ Quia nō offerebatur ſacrificiū
ꝓ pctō: cum autem de holocauſto loq̄/
bat̃ turturē noīauit: ⁊ duos non dixit.
in holocauſtum: dabitqꝫ eos
a ¶ Chꝛiſto. q̄ eni ꝭm ipm̄ ſunt ⁊ eo me/
diāte offerunt̃ accepta ſūt. b ¶ Nemo
offerēs pōt holocauſtum fieri: niſi ꝑus a
pctō liber fuerit: modū libertatis ſuppo/
nit dicens: retoꝛquebit.
ſacerdoti. Qui pꝛimū offerēs
¶ Mentem.
d ꝓ peccato/retoꝛquebit caput
a ¶ Lxx. ſpōdili toti .ſ. coꝛꝑi: q: colli fir/
mitas ſanitas ⁊ ſubſtantia coꝛꝑis eſt
eius ad pennulas/ita vt collo
e adhereat/⁊ nō penitus abꝛum
a ¶ vn̄ Ioh. ij. d. Soluite tēplū hoc ⁊c̃.
patur: ⁊ aſperget de ſanguine
¶ Coꝛꝑis chꝛiſti.
eiꝰ parietē altarľ. Quicq̄d aūt
reliquuꝫ fuerit/faciet diſtillari
f ad fundamentum eius: quia
a ¶ Omnino abꝛenuncians ſeculo.
ꝓ peccato eſt. Alterum ꝟo in
holocauſtū adolebit vt fieri ſo
a ¶ admirabilis legiſlatoꝛ deuſ q̄ hūane
imbecillitati ꝯdeſcēdit: ⁊ modū repperit
ꝑ quē nō minoꝛa mereant̃ infirmi.
let: rogabitqꝫ pꝛo eo ſacerdos

Nico. de lyra

a ¶ Cognouerit poſtea. Pctm̄
ſuum per recoꝛdationem ſue īmundicie.
b ¶ Subiacebit delicto. Nō pꝛedi
cto. Cōſiderandū ꝙ in iſtis duobꝰ gene/
ribus peccatoꝝ ꝑdictis nō determinat̃ h̄
aliqđ ſacrificiū: quo debeāt expiari. ⁊ iō
dicūt aliqui ꝙ tale debet fieri ſicut in ca/
ſu ſequēti: vbi ponit̃ foꝛma ſacrificij pꝛo
illo caſu ⁊ duobꝰ ꝓcedētibus. Alij dicūt
ꝙ ſacrificiū h̄ nō determinat̃: q: dꝫ fieri
ꝭm arbitriū ſacerdotľ. c ¶ Aīa q̄ iura
uerit. Hic ponit̃ tertiū genꝰ peccati qđ
ſiľr accidit ex negligētia. videlicet qn̄ ali/
q̄s iurat ſe facturꝝ aliq̄d: ⁊ negligit adim
plere: ⁊ ex tali negligētia dat obliuiōi: ⁊
poſtea recoꝛdat̃. ⁊ h̄ eſt qđ dr̄: Aīa q̄ iu/
rauerit ⁊c̃. Sequit̃: d ¶ Ut vel male
quid faceret. Dicunt h̄ aliq̄ ꝙ h̄ intelli
git̃ de malo pene ſibi infligēde: vtpote
ſi iurauerit ꝙ ſe affligeret ieiunio: vľ alio
mō ad carnis moꝛtificatiōeꝫ. Dicūt aliq̄
ꝙ hoc etiā pōt intelligi đ malo culpe: vt
ſi q̄s iurauerit dānificare ꝓximū iniuſte:
vel aliquod huiuſmodi: non quia tale iu
ramentum ſit adimplendum: ſed quia ſic
iurando peccauit. e ¶ Oblitaqꝫ po/
ſtea intellexerit delictum ſuū: Sci/
licet male iurando: vel iuramentum lici/
tum non implendo. f ¶ Offerat de
gregibus agnam ſiue capꝛam. Si
facultas eius ad h̄ ſe extēdit. g ¶ Sin
autē ⁊c̃. offerat duos turtures vel
⁊c̃. Cetera patent ex pꝛedictis vſqꝫ ibi:
Et dimittet

b ¶ Subiacebit delicto: Id eſt
pene ꝓ peccato ꝭm arbitriū boni ꝯfeſſo/
ris. c ¶ Aīa q̄ iura. Hic agit̃ de trāſ/
greſſiōe iuramēti ꝑ obliuionē implendi.
Ideo ſubdit̃: e ¶ Poſtea ītellexe. ꝑ
recoꝛdationē. † ¶ Agat penitentiā.
De omiſſione eius quod iurauerat face/
re. f ¶ Et offerat đ gregibꝰ agnā:
Id eſt redeat ad innocentiā que ꝑ agnā
ſignificat̃: ⁊ hoc facit cū fideliter implet
qđ omiſit. † ¶ Siue capꝛā. i. agat pe
nitētiā coꝛꝑalē: ſi eiꝰ qđ omiſerat nō hꝫ ī
plēdi facultatē. † ¶ Vel duos turtu
res. ſ. coꝛde ⁊ oꝛe gemēdo: ſi fuerit ipo/
tens ad pnīam coꝛꝑalem. † ¶ Duos
pulloſ ⁊c̃. i. actꝰ gemīe charitatľ. nā vni
uerſa delicta opit charitas: Pꝛou. x. b.
Vel ſimilā. i. farinā tritici q̄ ꝑfectā ſigni/
ficat ꝯtritōeꝫ: eo ꝙ farīa terit̃ int̃ molaſ.
Aīa ſi ꝓuari.

A a ¶ Or ſi nō quiuerit ⁊c. Quia nō oīe tp̄s ad penitētiā facile/ qn̄. ſ. ip̄a penitētia abutimur/ ⁊ fructū eiꝰ ad pctm̄ redeuntes abolemꝰ: legiſlatoꝛ innuit dicens: Or ſi nō quiuerit manꝰ eius ⁊c. ¶ Augꝰ. Queriť vtrū vbiq̄ʒ accipiendū ſit qđ dictuʒ eſt: ſi nō valet manꝰ eiꝰ offerre ouē eū debere par turturū aut duos pullos colūbarū. Et ſi hoc q̄ʒ nō valet/ certā ſimilaginis quantitatem. Si enī vbiq̄ʒ intelligiť/ non pōt dici ſacerdotē nō habere vitulū/ aut ſynagogā/ aut pn̄cipē nō habē caprā aut ouē. Et ſi ita eſt/ q̄d opus erat poſtea dicere tacitū periuriū: aut tactū immūdū. ⁊ piuriū p ignorantiā factū purgari ſacrificio agne vl' capre: cū idē p̄ceptū ſit in illa generalitate ad quā iſta potuerūt ptinere: Si aūt iſta diſcernunť ꝙ licebat ꝓ eis turtures vl' colūbas: vl' ſi hec nō eſſent ſimilā offerri. vbi autē nō dictū ē nō licebat: nō videť ſubuctū eſſe pauperibꝰ: qm̄ multa poſſūt eſſe delicta nō ſpecialiť exp̄ſſa: q̄ ad illā generalitateʒ referunť/ vbi grauarenť inopes: ſi tm̄ caprā ⁊ agnā: nō etiā et illas auiculas/ ⁊ ſimilā offerri licebat: niſi foꝛte q̄s dicat diſcerni iſta noīatim exp̄ſſa ab illis q̄ generaliť ſūt memoꝛata: q: hic agnā dixit/ ibi ouē/ vt etas aliquā faciat differentiā/ dū tm̄ ītelligať pauperibꝰ ſb̄uētū: vt ſi nō habeāt illa q̄drupedia/ memoꝛatas aues vl' ſimilaginē offerant ꝓ pctis ignoꝛātie. Si aūt mouet/ q̄re cuʒ generaliť oīa pctā ignoꝛātie ꝯcluſerit: ⁊ ſacrificia nō ꝓ diſtātia pctōꝝ/ quā nō fecerat: ſed ꝓ diſtantia pſonarū diſtinxerit/ poſtea noluerit etiā pctā diſtiguere ⁊ ſacrificia ꝓ eoꝝ varietate ⁊ diuerſitate p̄cipere: Quaſi nō ad illā generalitatē pertinerēt oīa: ſic factā poſtea exceptionē opoꝛtet intelligi: vt q̄cūq̄ʒ remāſerint his exceptꝭ q̄ ſpecialiť memoꝛata ſūt in illa generalitate ītelligamꝰ: q̄ modꝰ locutiōis in ſc̄pturꝭ tm̄ ſctīs reperiť. tale eſt illud. j. Coꝛ. vj. d. Oīe pctm̄ q̄dcūq̄ʒ fecerit hō: extra coꝛpꝰ eſt. Nihil enī pctī p̄termiſiſſe videť. poſtea tn̄ excipit: Qui aūt foꝛnicať/ in coꝛpus ſuū peccat. qđ ſm ꝯſuetudinē locutiōis ita diceret: Oīe pctm̄ q̄dcunq̄ʒ fecerit hō/ foꝛnicatiōe excepta extra coꝛpꝰ eſt. Qui aūt foꝛnicať in coꝛpꝰ ſuū peccat. ⁊ hic cū priꝰ generaliť illa oīa ignoꝛātie pctā dixerit/ q̄ illis cōmemoꝛauit ſacrificijs expiāda: poſtea excepit illa q̄bꝰ diſtincte poſitis certā ſacrificioꝛū purgationē adhiberet: vt cetera oīa ab iſtis ad illā gn̄alitateʒ ptinerēt. b ¶ Ephi. Eſi. Allego. Mēſura eſt triū mēſurarū. i. tres modios cōtinēs. Chꝛiſtus ergo ē q̄ ſacrificiū offert/ ⁊ ip̄e ſacrificiū eſt. Quia ephi mēſura triuʒ modioꝛū trinitatē innuit: q: vna mēſura ē: q: in ea vna deitas eſt. Tres v̄o hʒ mēſuras. i. tres pſonas pfectas/ ⁊ totidē ſubſiſtētias vt nō peccemꝰ: ſi partē carnē dn̄i dicimꝰ ꝓpter inſeparabilē incarnati v̄bi vnionē: ps aūt eſt trinitatꝭ: q: gl'ia eiꝰ ⁊ virtꝰ eſt indiuiſibil'. Vn̄ ad Coloſ. ij. b. In ip̄o habitat oīs plenitudo diuinitatꝭ coꝛpoꝛaliť. Et Iohēs: Qui negat filiū nec patrē habet. i. Ioh. ij. d. Qui ꝯfiteť ieſū/ ⁊ patrē hʒ. Chꝛiſtꝰ ḡ ē ephi habēs in ſe plenitudinē trinitatꝭ. decima eiꝰ caro: in q̄ oſtenditur ſublimitas diuīitatꝭ eiꝰ hūanitatis reſpectu: ꝓpť qđ ⁊ pars dr: ⁊ integro homī v̄bū incarnatū ē: q̄ ⁊ legē impleret. Denarius pfectus eſt: ⁊ decē legis ꝯtinet mādata. Vn̄ et decime decimā p̄cipuā ſacerdoti. i. chꝛiſto lex deputauit q̄ſi maſſe nr̄e p̄mitias habēti. Qui ḡ poſt p̄uaricationē pnīam vult agere/ in ſpe chꝛiſti agat/ q̄ ait Mat. xviij. c. Nō dico ſepties/ ſʒ vſq̄ʒ ſeptuagies ſepties. in quo frequēter peccātibꝰ ſpem penitētie nō auffert. ideo implet pugillū in memoꝛiā eiꝰ q̄ obtulit. i. memoꝛ verbi ſui quo ait: Deuť. xxxij. Nō peribūt in eternū: ⁊ non rapiet eos quiſq̄ʒ de manu mea. pugillū. i. monimētū. i. v̄bū ſm qđ ꝓmiſit nō perire eos q̄ ſub manu eiꝰ fueriut. c ¶ Nō mittet in eam ⁊c. Quaſi nō ē hec pfecta pnīa: ideo oleū nō hʒ. i. ſpūalē leticiā hilaritatꝭ. nec thus: q: nec cōfitendū ē ei in oꝛōnibus. C Sed tradat q̄ offert oblationē ſacerdoti. i. ſpem ſalutꝭ cōmittat diuine pietati. d ¶ Quia ꝓ pctō ⁊c. Quia neſcit vtꝝ boni odoꝛis ſit oꝛatio eius q̄ frequenť p̄uaricať. Vn̄ Iobeť ij. c. Quis ſcit ſi cōuertať et ignoſcat/ ⁊ re. p. ſe bene. Non ſinit ergo deſperare: nec tn̄ p̄ſumere ne iterū negligētes ſint. e ¶ Pugillū. In pugillo ſcriptura ſignificať q̄ ſcribitur: Scriptū eſt aūt Mat. xviij. c. Nō dico tibi ſepties/ ſed vſq̄ʒ ſeptuagies ſepties. Per pugillū ḡ innuiť deū exoꝛādū eſſe/ vt meminerit ſcp̄te miſcđie ſue: vt eā nob donet ſic fr̄ibꝰ donari iubet. h enī oꝛantē mūdabit ſacerdos magnꝰ. f ¶ Aia ſi p̄uaricās ⁊c. Eſicius. Ab oīi pctō abſtinēdū ē. Sʒ maxīe ab eo qđ ꝯtra ſctā cōmittiť: q̄ntū aūt ſit hoꝛrēdū oblatio teſtať. Nuſq̄ʒ enī a pn̄cipio hiſtoꝛie/ niſi h in loco arieſ offerri iubeť in q̄ necītas ⁊ vtilitas ſacrificij phibeť: nō offerť h hyrcꝰ/ nō capꝛa/ nō ouiſ/ nō par turtuꝝ/ aut duo pulli colūbaꝝ. Peccatum ꝯtra ſancta g ¶ Cerimonias per er. ⁊c. Oꝛige. Multe ſpecies ſctificatiōis ſūt. Eſt oleum q̄ vngiť ſolū tabernaculū. Et thymiama/ de quo dr: Quicūq̄ʒ talē cōpoſitionē fecerit/ peribit de populis ſuis. Panes q̄ʒ ꝓpoſitiōis ſoli mares comedūt/ qui ſūt de ſtirpe aaron. ¶ Myſtice autē in his q̄ ſctīficata ſūt peccat qui in ſacro loco aliquid irreuerenter vſurpat: vel res diuinas indigne tractat. Myſtice

a ⁊ ꝓ pctō eiꝰ: ⁊ dimitteť ei. Or ſi
a ¶ Lxx. nō inuenerit: q. ſ. diuitijs potētie abutēdo impoꝛtune expendit. b ¶ minus ergo hedum vel ouem offerre poteſt.
nō q̄uiuerit mānꝰ eiꝰ offerre duos turtures/ aut duos pullos columbaꝝ/ offeret ꝓ pctō ſuo ſimi c
a ¶ pfecte credēdo in ſctām trinitatē. Ephi nāq̄ʒ tres modios ꝯtinet: ⁊ denariꝰ pfectꝰ ē. b ¶ timere dʒ ne foꝛte nō ſuſcipiať cuiꝰ penitētia macłať: q̄ſi miſcđia ⁊ cōpaſſiōe īdignꝰ
b c le partē ēphi decimā. Nō mittet d
a ¶ leticiā hilaritatis. ¶ nec ſpem ſalutꝭ ponat in oꝛationibus.
in eā oleūm/ nec thuris aliq̄d im
d ponet: q: ꝓ pctō ē: tradetq̄ʒ eam
¶ xp̄o. a ¶ q̄ ſcp̄ta ſignificať miſericoꝛdia
e ſacerdoti: Qui plenū ex eā pu
a ¶ altare coꝛpꝰ eiꝰ qđ oīe ſuſcepit pctm̄: etiā qđ videbať n̄ purgādū. ideo addit: q: ꝓ pctō ē: oſtēdēs q: xp̄s oīa pctā ſuſcipiet
gillū hauriēs cremābit ſup altare in monimētū eiꝰ q̄ obtulit/ rōgās ꝓ illo ⁊ expiās: reliquaʒ v̄o e
a ¶ q: miſeri coꝛs ⁊ fidelis ſacerdos eſt qui oꝛat pꝛo peccatis populi. a ¶ ſolꝰ. b ¶. i. gr̄a ſua offerētē ſaluabit. c ¶ hic in pleriſq̄ʒ capitulū ſextū inchoať.
ptē ip̄e hābebit ī munere. Locutuſq̄ʒ eſt dn̄s ad moyſen/ dicēs: f
f g Aia ſi p̄uaricās cerimōias per errorē in his q̄ dn̄o ſūt ſāctificāta †
a ¶ vſurpauerit. ſ. qđ debetur ſanctis vl' ſacerdotibus vel oblationibus.
a ¶ firmiť credat: plenā fiduciaʒ habeat in redēptiōe ſāguīs xp̄i. h eſt enī aries inť vepꝛes herēs coꝛnibꝰ. b ¶ delictuʒ appellat qđ ī cōſciētia ē: ⁊ qđ ī iurādo aut ī ſctā agēdo cōmiſſum eſt: q: eque ꝯtra deū eſt.
peccauerit: ōfferet ꝓ delictō ſuo †
¶ ſaluatoꝛē. ¶ qui pctm̄ non fecit.
arietē immaculatuʒ de gregibꝰ/

Duobꝰ ſiclis

Nico. de lyra

※ a ¶ Et dimitteť ei. Dic̄ hic Ra. Sa. ꝙ ſi eſſet iuramētū de pecunia vel alia re que pōt pecunia mēſurari: vt ſi iuraſſet ſe daturū alteri. c. ſolidos vel hmōi: nō eſſet liber ꝓ hmōi ſacrificijs: ſed tenereť īplere iuramētū/ niſi excuſareť p impotētiā ſupuēientē/ vl' alio mō. b ¶ Or ſi non q̄uerit ma. eiꝰ. i. facultas ipſius offerre aues. c ¶ Offeret ꝓ pctō ſimile ptem ephi deci. D Quāta aūt ſit mēſura ephi dictum fuit Exo. xvj. d ¶ Nō mittet ī eā oleuʒ neq̄ʒ thus. Dicit Ra. Sa. ꝙ oblatio ē ꝓ pctō/ ideo nō dʒ. decoꝛari. oleū aūt īmiſſū decoꝛat q̄tū ad coloꝛē: q: lucidū facit illud in q̄ immittiť. Thus aūt qđ eſt aromaticū/ decoꝛat q̄tū ad odoꝛem. Doctoꝛes aūt nr̄i aliā cauſā aſſignāt: videlicet q: p oleū deſignať dei miſericoꝛdia. per thus v̄o qđ eſt odoꝛiferū acceptatio diuīa: ⁊ ideo in oblatiōe ꝓ pctō nō ponebať oleū nec thus: q: pctōꝛ nō dʒ ſeip̄m aſſecurare ꝙ pctm̄ ſit ſibi dimiſſuʒ vel munꝰ ſuū deo acceptū/ ſed debet ſemp timere. e ¶ Reliquā v̄o partē ⁊c. Rōne laborꝭ ſui in īmolatione ſacrificij. f ¶ Locutuſq̄ʒ. Hic ꝯn̄r deſcribiť oblatio ꝓ pctō qđ ꝯſiſtit in abuſu ſacroꝝ. ¶ Circa qđ ſciēdū ꝙ aliq̄ fueŕt ſacra q̄bꝰ nō erat licitū vti: ſic̄ thymiamate ꝓ delectatiōe odoꝛꝭ: ⁊ oleo vnctionis ꝓ medicamīe infirmitatꝭ: ⁊ de abuſu taliū p erroꝛem facto loquiť hic ſcriptura/ vt dicūt aliq̄. alij aūt dicūt ꝙ loquiť h de abuſu p̄mitiarū que erāt ſāctificate dn̄o/ eo ꝙ ſacerdotes dn̄o miniſtrātes debebāt inde ſuſtētari: ⁊ ideo ſi aliq̄s p errorē aliq̄d de talibꝰ ſuis vſibꝰ applicaret: debebat facere ſacrificiū qđ hic determīať/ ⁊ huic dicto ꝯſonat lr̄a ſequēs/ cū diciť: Ip̄mq̄ʒ qđ intulit dāni reſtituet. Et quītā ptē ponet ſu. tra. ſacer. Ex quo enī reſtitutio iſta debebat fieri ſacerdoti: videť ꝙ illa quibꝰ homo abuſus fuerat ad vſum ſacerdotꝭ ptinebant. Quibꝰ ſacris erat licitum vti

※ Duobus ſiclis

✱ † ¶ Anima ſi p̄uaricans ⁊c. Hic agiť de ſacrificio ꝓ pctō illiꝰ qui res diuino cultui deputatas indigne tractat vel ſuis vſibꝰ applicat/ cū dr: † ¶ Offeret ꝓ de. ⁊c. Per quē ſignificať chꝛiſtꝰ q̄ dux ē ſimpliciū ſic̄ arietes ouiū. offert xp̄s vno modo ī euchariſtie ſacramento: vel in oꝛatione deuota/ ip̄m dep̄cādo/ ſeu quodcūq̄ʒ aliud bonū amoꝛe ipſiꝰ faciēdo. Moꝛaliť

✱ Ip̄mq̄ʒ qđ intulit

a ¶ Duob⁹ ſiclis. Duo ſicli: duo p̄cepta charitat̃ ſūt q̄bus
E pctõꝛ emit ſibi ꝯfidētiā remiſſiōis. Nihil em̄ valet pnīa ſine
gr̃a remiſſiōis. vñ iuꝛ. Lxx. Aries q̄nq̄ginta ſiclis emit̃: q꞉ ꝑ
pnīaꝫ ⁊ gemīe charitat̃ obſeruantiā ꝑfecta reḡes acq̄rit̃: q̄ñ
remiſſio pctōꝝ dat̃. ¶ Lxx. Argēti q̄nq̄ginta ſiclis: ſiclo ſan-
cto. Nemo em̄ acq̄rit dñi ſacrificiū ni-
ſi ꝑ ſpm̄ſctm̄: q꞉ nec pōt dicere dñs ie-
ſus niſi in ſpūſancto. Quinq̄ginta ꝟo
ſpūſſancti aduentū ſignificat: q꞉ die pē-
tecoſtes. i. q̄nq̄geſima ad apl'os venit.
Lxx. ſiclo ſctō. In ſiclo vel ſctō: ſpūſſā-
cti ꝟtutē ⁊ oꝑationē ſignificauit. Si-
clus. xx. oboloꝝ ē: vicenari⁹ obnoxius
pctī nō ē. Vñ q̄ de egypto exierūt cum
eſſent. xx. annoꝝ: pctī ppl'i penā nō ſu-
ſceperūt. Mūdus q̄ppe eſt ab oī pctō
ſpūalis hō. b ¶ Et quintā ꝑtē ⁊c.
Eſicius. Qui vaſe ſctō vel cibo vel vn-
gēto abutit̃: in ſctā peccare dꝛ: ipm̄ q̄ꝫ
reddat: ⁊ quintā ꝑtē eius ſacerdoti tra-
dat. Quīqꝫ ſenſus habemus: ſi ꝑ quē-
libet peccauerimus: ſi oculo in tēplo. ſ.
⁊ in loco ſctō adulterando abuſi fueri-
mus / lingua in detrahēdo / aurib⁹ ma-
le audiēdo / odoꝛatu male odoꝛādo / ta-
ctu male tāgēdo. Primū ē ab illo pctō
oīno abſtinere: ⁊ pnīaꝫ ꝑ arietē offer-
re. i. chꝛiſtū rogare: vt a pctō in ſe com-
miſſo eripiat nos. Deinde q̄ntā ꝑtē. i.
quēlibet ſenſum q̄ pctm̄ cōmiſſum ē / of-
feram⁹ chꝛiſto: ne vltra in malo ſenſum
illū exerceam⁹: ſꝫ deo ꝯſecremus. Sic
em̄ ꝓ pctō nr̃o dep̄cabit̃. c ¶ Aia ſi
peccauerit ⁊c. Eſici⁹. Videt̃ oblitus
qd̄ p̄cepat. q̄b⁹ em̄ pctīs caprā vel ouē
offerri p̄cepit: nūc arietē offerri p̄cipe
videt̃: ſꝫ nec oblit⁹ āterioꝛa / nec ꝯria p̄-
cepit. Ibi em̄ ꝑ aīaꝫ gentilē ſignifica-
uit: ħ aūt eū q̄ ꝑ ignoꝛantiā trāſgredit̃
mādata legis. ¶ Aug⁹. Querit̃ quō
diſcernat̃ ħ delictū ab eis q̄ generalit̃
cōplex⁹ ē. cert̃ em̄ generib⁹ pctōꝝ cer-
ta vident̃ adhibēda ſacrificia expiatio-
nū. Hic aūt nō ſpālit̃ exp̄mit pctm̄: ſed
videt̃ in generalitate verſari cui ꝯſti-
tuit ſacrificiū. ſacerdoti vitulū: ſic ⁊ ſy-
nagoge ⁊ principi caprā: ⁊ cuiqꝫ aīe. i.
homini vel caprā vel ouē: ⁊ tm̄ femini-
nū pec⁹. deīde excipit q̄dā genera pctō-
rū: ⁊ noīatim exp̄ſſit q̄d ꝓ q̄bus ſit offe-
rendū. Sic de audito ⁊ tacito ꝑiurio.
de tactu moꝛticino ⁊ īmūdo ⁊ iuratiōe
falſa ꝑ ignoꝛātiam agnā aut caprā aut
par turturū aut duos pullos colūbaꝝ:
vel decimā ꝑtē ephi ſimilā. Pro eo āt
qui ꝑ obliuionē aliq̄d ſctōꝝ vſurpauit arietē ⁊ eiuſdē rei reſti-
tutionē ⁊ q̄ntas. Nūc ꝟo nō exp̄ſſa ſpecie pctī generalit̃ ad-
dēs: aīa q̄cūqꝫ deliq̄rit ⁊ fecerit ab oīb⁹ p̄cept̃ dñi: q̄ nō opoꝛ-
tet fieri (ſic in illa generalitate dicebat) vnū ex p̄cept̃ dñi qd̄
nō fiet. ⁊ nō cognouerit ⁊ deliq̄rit. i. ꝑ ignoꝛantiā nolēs pec-
cauerit: arietē iubet offerri nō caprā aut ouē femineā: ſicut in
tali pctōꝝ generalitate ꝯſtituerat. Quid ſibi vult ḡ iſta ꝑmi-
xtio: niſi ꝙ ħ dic: deliq̄t em̄ delicto: delictū añ dñm. ħ aūt qd̄
ait ante dñm: in his voluit delictū intelligi q̄ fiūt añ dñm. i.
q̄bus dño in tabernaculo deſeruit̃. Vñ ſupꝛa: peccauit autē
ſanctis. i. vſurpauit aliq̄d ſanctoꝝ q̄ etiam reſtitui p̄cepit: ac ꝑ
hoc nō ſic tm̄ peccari pōt in his. Multis em̄ aliȷ̄s modis pōt
quis ꝑ ignoꝛantiā delinq̄re in his q̄ ſeruituti dñi exhibent̃.
hoc voluit poſtea genus delictoꝝ generalit̃ mēoꝛare: ⁊ ideo ħ
⁊ illic arietē iuſſit offerri. Sepe aūt dicit̃ ante dñm: ⁊ intelli-
git̃ ꝙ dño exhibet̃ ſacrificiū. ſ. vel pꝛimitie: vel aliq̄ in ſacris
ſeruitȷ̄s. d ¶ Offeret arietē ⁊c. Allego. Supius p̄cepit:
vt penitēs caprā offerret: ħ arietem īmolari iubet: quia nihil
ꝓdeſt aſperitatem penitentie īmolare: niſi ſtuderis in chꝛi-
ſti immolatione plenā confidentiā habere.

Nicolaus de lyra

a ¶ Duobus ſiclis. ſ. argenteis. Q̄tū aūt valet ſiclus dictū fuit Exo. xxx. Alia ꝟo erant ſacra q̄ nō poterāt venire in vſum hominū mō p̄dicto ſicut vaſa ſanctuarȷ̄: peccabāt tñ illi q̄ ea tangebāt niſi eſſent deputati ad illud officiū in q̄ erat neceſ-ſarius vſus illoꝝ vaſoꝝ: ⁊ de tali abuſu ꝑ ignoꝛantiā facto loq̄tur ħ ſcriptura / cū dicit̃: b ¶ Aia ſi peccauerit ꝑ ignoꝛantiā ⁊c. vt dicūt aliq̄. Alȷ̄ aūt dicūt ꝙ loquit̃ de abuſu decimaꝝ q̄ leuitis debebant̃. ⁊ ideo ſi aliq̄s cōuerteret eas in vſum ſuū debebat facere oblationem ħ deſcriptā: ⁊ cū hoc etiā reſtituere damnū: lꝫ nō expꝛimat̃ hic: q꞉ ſatis ſufficiēter intelligit̃ ꝑ illud qd̄ p̄mittit̃ de reſtitutiōe fiēda ſacerdoti. Sciendum tñ ꝙ ꝟm vtrāqꝫ opinionē p̄dictā: abuſus p̄dictus circa ſacra ꝓueniebat ex negligentia. ſ. p̄cauēdi ſibi de abuſu vel tactu ſacroꝝ ſibi illicito: vel ex negligētia ſeꝑandi p̄mitias ⁊ decimas ab aliȷ̄s rebus ſuis: ita ꝙ ꝑ erroꝛē nō accipet deo dedicata in vſum ꝓpꝛiū. Cōſiderandū etiā ꝙ cū dicit̃: Aia ſi peccauerit ⁊c. nō pōt cōuenienter dici ꝙ hoc intelligat̃ generalit̃ de pctīs ex ſimplici ignoꝛātia factis: q꞉ de ħ dat̃ lex. ſ. iiȷ̄. ca. ideo exponitur modo dicto.

✳ † ¶ Ipſumqꝫ qd̄ intulit dānū reſtituet / ⁊ quintā ꝑtē ponat ſupꝛa ⁊c. Si em̄ accepit res eccl'ie reſtituere debet. ꝑ hoc aūt ꝙ ꝑs quinta ſupaddēda dicit̃: dat̃ intelligi ꝙ quiqꝫ ſenſus homīs ad diuinū obſequiū debeāt applicari. b ¶ Anima ſi peccauerit ⁊c. Hic agit̃ de ſacrificio ꝓ peccato ꝑ ignoꝛantiā ⁊ generalit̃ ſumpto: qd̄ patet ex hoc qd̄ ſb̄dit̃: † ¶ Feceritqꝫ vnū ex his q̄ in lege dñi ꝓhibentur ⁊c. Per ħ aūt qd̄ ſb̄dit̃: † ¶ Iuxta menſurā eſtimationēqꝫ peccati ⁊c. Deſignat̃ ꝙ in noua lege ⁊ foro ꝯſciētie pene ſunt arbitarie ꝟm iudiciuꝫ diſcreti ꝯfeſſoꝛis niſi ꝑ ſupioꝛes eccleſie aliud fuerit determinatū.

¶ Dilectiōe dei ⁊ ꝓximi cū innocētia.

a qui emi pōt duobus ſiclis iuxta a
pōdus ſanctuarȷ̄: ipm̄qꝫ qd̄ in- †
a ¶ Quinqꝫ ſenſus ſignificat quoꝝ vnus q̄nta ꝑs vt guſtus: in q̄ etiā lingua intelligit̃: hāc penitēs offerre dꝫ: vt coꝛde ⁊ lingua deū ꝯfiteat̃ ⁊ laudet.
b tulit damni reſtituet / ⁊ quintam
partē ponet ſupꝛa tradēs ſacer-
doti: qui rogabit ꝓ eo offerens
a ¶ Simpl'r nō de ꝓpl'o q̄cūqꝫ ſit gētilis vl' iudeus: vel ſciaꝫ legis hñs vel nō.
c arietem / et dimittet̃ ei. Animā ſi b
peccauerit ꝑ ignoꝛātiā / feceritqꝫ †
¶ Quodlibet.
vnū ex his q̄ dñi lege ꝓhibent̃:
a ¶ Cuiuſcūqꝫ. b ¶ Poſtea. c ¶ Sic em̄ peccatum in ſe relidit.
et pctī rea intellexerit iniq̄tātem
d ſuā / offeret arietē imaculatū de
a ¶ Quia ꝓ q̄litate ⁊ q̄titate culpe menſurant̃ flagella penitentie.
gregibus ſacerdoti iuxta menſu †
rā eſtiationēqꝫ peccati. Qui oꝛa
a ¶ Hoīe. ſ. aīaꝫ em̄ ꝓ hoīe poſuit ſicut ſolet. b ¶ Iuxta illud: Veniā ꝯſecutus ſuꝫ: quia ignoꝛans feci. j. Timo. j. c.
bit pꝛō eo ꝙ neſciēs fecerit: ⁊ di-
mittetur ei: quia ꝑ erroꝛem deli-
quit in dño. Ca. VI

e Locutus eſt dñs ad c
moyſen dicēs: Ani- d
ma q̄ peccauerit / et
a ¶ p̄ceptis dñi: duꝫ vel negligit vl' ñ putat eū vlciſci.
ꝯtēptō dño negauerit ꝓxio ſuo
¶ Oꝛige. Quālibet rē ſibi cōmiſſam: vel aīaꝫ ⁊ coꝛpus a deo ſuſceptū: vel imagineꝫ ⁊ ſimilitudinē dei vel rationabilē ſenſum: vel quemcūqꝫ motum.
depoſitū qd̄ fidei eius creditum

Glo. oꝛdi.

Locutus ē dñs. Ca. VI
e ¶ Anima q̄ pec. ⁊c. Eſicius. Idē peccatum eſt qd̄ in ſancta ⁊ iureiurādo cōmittit̃. Quia eodem ſacrificio. i. ariete expiat̃. Peccatū aūt iuramēti: ⁊ qd̄ fit in ſancta ꝯiunxit: q꞉ vtrūqꝫ ꝑtinet ad dñm. Qui enim falſo iurat: nō ſolū ꝓxīo ſꝫ ipī deo queꝫ mediatoꝛē ꝯſtituit iniuriā facit: nec eſt parui reatus in ꝯſpectu dei fraudulenter negare depoſitū: vel vi aliq̄d extoꝛq̄re / aut calūniari: aut rē ꝑditā cū inuenerit q̄s abiurare. Multi em̄ putāt ħ ſine pctō eſſe. Sꝫ ſi q̄s inuētū nō reddat: ſil'e ē rapine. ¶ Oꝛige. Aia q̄ pecca. ⁊c. Ego puto ꝙ aīaꝫ nr̃aꝫ ⁊ coꝛpus depoſitū accepim⁹ a deo: ⁊ qd̄ ē depoſitū mai⁹ aīe tue imaginē ⁊ ſil'itudinē ſuā cōmēdauit: ħ tā īte gre reſtituēdū ē quā a te ꝯſtat eſſe ſuſceptū. Si miſ̄icoꝛs ſis ſic ⁊ pr̃ tu⁹ miſ̄icoꝛs eſt: imago dei in te ē: ⁊ īte gre ſeruas depoſitū. Et ſi ꝑfect⁹ ſis: ſic ⁊ pr̃ tu⁹ ꝑfect⁹ ē: ⁊ ſil'ia q̄ in deo ſūt ꝑ naturā: tibi ꝑ imitationē aſ-ſiſtāt: depoſitū apud te diuīe imagīs ſaluū ē. Si ecōtrario fueris crudel' / īpius / violētus ⁊ ſil'ia: imagine dei abiecta / diaboli imaginē ſuſcepiſti: ⁊ bonū depoſitum abnegaſti. Vñ o Timothee bonū depoſitū cuſtodi. Ego q̄ꝫ illud addo: ꝙ chꝛiſtū depoſitū ſuſcepim⁹ ⁊ ſpm̄ſctm̄. vidēdū ḡ ne ſctō depoſito nō ſctē vtamur: ⁊ cum

Nico. de lyra

Locutus ē dñs. Hic ꝯñr agit̃ de oblatione ꝓ pctō ex certa malicia facto. quod notat̃ cū dicitur: d ¶ Aia q̄ peccaue. ⁊ cōtēpto dño ⁊c. et in fi. inſuper peie. Quia requirebatur a talibus iuramentum.
✳ Cōuicta delicto

Moꝛalit̃. ¶ Locutus ē dñs ⁊c. d ¶ Aia q̄ pecca. ⁊c. Hic agit̃ de pctō fraudis in negatiōe depoſiti. ⁊ idē intelligit̃ de quocūqꝫ alio ꝑ fraudē vel violentiā habito. de q̄bus dicit̃:
✳ Reddet oīa

mur: ⁊ cũ nos in cõſenſum ſui pctã ſollicitãt: iurem⁹ nõ ſuſce/
piſſe depoſitũ/ qđ ſi haberem⁹: peccato cõſentire non poſſem⁹.
Sẽſus quoq; rationalis q̃ in me ẽ: cõmendat⁹ mihi ẽ: vt vtar
ad intelligẽtiã diuinoꝝ. Ingeniũ: intel
ligẽtia: memoria: iudiciũ: ratio ⁊ oẽs q̃
ĩtra me ſunt mot⁹: cõmẽdati mihi vidẽ
tur: vt in his vtar his que lex p̃cipit di
uina. Si vero ad malas artes ſolers ⁊
pſpicax vertat̃ ingeniũ/ ⁊ reb⁹ dei abu/
tat̃ in his q̃ nõ vult: hoc ẽ abiurare de/
poſitũ ⁊ bñficia vertere in pfidiã. Rap
tores ſunt boni ⁊ mali. Boni q̃ regnuȝ
dei diripiũt. Mali de q̃b⁹ dr̃ Eſa. iij. c.
Rapina pauperũ in domib⁹ vr̃is. Vñ
j. Coꝛ. vj. b. Raptoreſ regnũ dei ñ poſ
ſidebũt. Aliq̃ ettiã ꝰm ſpũalẽ intelligẽ
tiã culpabiliter rapiũt: ſicut alij laudabi
liter rapiũt regnũ celoꝝ. Si q̃s a vicijs
nondũ purgat⁹: nec a ſordidis actibus
nõdũ ſegregat⁹ velit ſe cetui ſctõꝝ latẽ
ter ĩgerere: ⁊ ſermonẽ quo pfecta ⁊ my
ſtica tractant̃ audire: ſecretoꝝ ⁊ pfecto/
rum ſciẽtiã nõ bñ rapit. Nemo eñ mit/
tit vinũ nouũ vtres vetes: Mar. ij. d.
a ¶ Rem pditã ⁊c̃. Orig. Lxx. pditi
onem. Laborant heretici in ſcripturis
pditionẽ ĩuẽire vñ poſſint errorẽ aſtru
ere: ſed forte eccleſiaſtica verba audien
tes reſipiſcũt: ⁊ q̊d ĩuenerãt: pditõeȝ eẽ
ĩtelligũt ⁊ reddunt. i. errorẽ alienũ au/
ctori ſuo dimittũt b ¶ Et q̊ntã ĩſup
ptem ⁊c̃. Linguam. ſ. in q̃ vn⁹ de q̊nq;
ſenſib⁹: hec offert̃ vt de cetero non pec/
cet: q: per ipſam vnũ q̊dq; p̃dictoꝝ con
miſſum eſt. Orige. Lxx. Non q̊ntã ptẽ
ſed q̊ntas vt bis q̊nq; ĩ vno ſup addito
reddant̃. Quinari⁹ ꝓ q̊nq; ſenſib⁹ acci
pit̃ Quinq; aũt ſenſus hoc mõ poſſunt
reſtitui/ ſi eis ĩ ſecularib⁹ abuſi fuerim⁹
⁊ ĩ his que nõ ſunt ꝰm deum geſſimus
ipſos ſanctis actib⁹ reſtituam⁹: ⁊ alios
q̊nq;: id ẽ ĩterioris hoĩs ſenſus: vt mũ/
di corde deũ videamus: ⁊ andiam⁹ que
ieſus docet: ⁊ odorẽ capiam⁹ vt xp̃i bo/
nus odoꝛ ſimus. Guſtem⁹ illuȝ de quo
dicit̃ Ps. xxxiij. b Guſtate ⁊ videte q̊
niã ſuauis eſt dñs. Palpem⁹ ꝰm Iohã
nem de verbo vite. his omnib⁹ vnũ ad
dam⁹: ⁊ hec cũcta ad vnũ deum refera/
m⁹ c ¶ Locutuſq; ẽ dñs ad moy/
ſen dicẽs. Eſicius Hic de iugi ſacrifi
cio loquit̃: quod in Exodo q̊tidie ſacer/
dotes offerre p̃cipiũt̃. Ait enĩ: Hoc ẽ
ſacrificium q̊d facies in altari: Agnos
anniculos duos/ p ſingulos dies iugit̃
⁊ paulopoſt: oblatione ppetua in gene
ratões vr̃as. Et addit: Facies holocau
ſtũ vnũ agnũ mane: ⁊ alium facies ve/
ſpere. p hoc ergo intelligim⁹ ꝙ ĩ eoꝝ q̊
ſunt de plebe volũtate ẽ: ſi volũt offer/
re holocauſtũ. Vñ ſacrificiũ illud mun⁹
eoꝝ q̃ſi ſpontanea oblatio nominat̃. ne
q; eñ ab omnib⁹ pfecta ſapiẽtia exigit̃.
Sacerdos aũt pfecte debet ſape: q̊ ppe
tuũ ſacrificiũ. i. cõtinuũ holocauſtũ ma/
ne ⁊ veſpe p̃cipit̃ offerre: vt a pfecta ſa
piẽtia incipiat: ⁊ ĩ eadẽ finiat: ⁊ totã vi
tam ſuã ad pfectionẽ cõponat. d ¶ Li
neis. nõ laneis tunicã ⁊ femĩalia linea
vult eſſe non lanea. Veſtis enim linea
abilis ⁊ moll'ẽ ⁊ adherẽs corpori. La/
nea ãt aſpera: q: abiles multũq; cohe/
rẽtes ſunt aĩe iuſticia ⁊ caſtitas. Linea
q̊ȝ feſtis facile põt haberi: ſic ⁊ ꝟtutes
ſi q̊s voluerit ea ꝯſequi: e ¶ Tollet/
q; cineres ⁊c̃. Cinis cõſũmatio boni
opis. Cinereſ extra caſtra efferet aarõ:
q̊ poſt hanc vitã bona opa p xp̃m ponti
ficem magnum
ficẽ magnũ deo patri p̃ſentãt. Et ibi in fauillã redigunt̃: dũ aſ
ſiſtit vultui dei pro nobis. Caſtra enĩ ſunt p̃ſens vita: ĩ q̃ ſp ꝯ
ſpirituales neq̃cias pugnam⁹. Iuxta altare ponunt̃: dũ ꝯſũma
tio bonoꝝ opeꝝ. in arca cordis recõdit̃.
Altare enim in hoc loco coꝛ ſignificat.
Vñ. ij. Coꝛ. j. c. Glã nr̃a hec ẽ teſti. ⁊c̃.
f ¶ Indutuſq; alijs ex. Orige. Ob
ſeruãdũ ꝙ alijs indumẽtis vtitur ſacer
dos in ſacrificioꝝ myſterio: ⁊ alijs quã/
do ꝓcedit ad populũ. Vñ. j. Coꝛ. ij. b.
Sapientiam loquimur inter pfectos.
Et alibi. Longe inferiori ſtola indutus
nihil iudicaui inquit me ſcire inter vos
niſi ieſuȝ xp̃m ⁊ hũc crucifixũ. g ¶ Ig
nis in altari ⁊c̃. Aug⁹. Non vult ig/
nẽ proꝛſus extingui: ſȝ cũ vſq; mane ar
ſerit holocauſtũ: ablatis reliquijs iterũ
renouari: q̊ ardeant alia q̃ imponunt̃.

a ¶ rapia: Raptoreſ regnũ dei ñ poſſide.
fuerat/ vel vi ãliquid extorſerit/
¶ abſtineam⁹ a fallacia: caueam⁹ auariciã.
a aut calumniã fecerit/ ſiue rẽ pdi
tã iuenerit/ ⁊ ificiãs iſup peiera
uerit/ et q̊dlibet aliud explurib⁹
fecerit/ ĩ q̊b⁹ peccare ſolẽt hoĩes:
cõuicta delicti/ reddet oĩa q̃ per a
b fraudẽ voluit obtinere itegra/ ⁊
a ¶ cõtra ipſum cnĩ qui damnũ paſſus ẽ ⁊
contra ipſum deuȝ fallacia ⁊ piurio actũ ẽ.
quitã inſup ptẽ dño cui dãmnũ †
intulerat. Pro peccato aũt ſuo †
offeret arietẽ imaculatũ đ grege
⁊ dabit eũ ſacerdoti iuxta eſtima
tiõeȝ mẽſurãq; delicti: Qui ro
gabit ꝓ eo corã dño/ ⁊ dimittet̃
a ¶ lauabo p ſingulas notes lectũ meum.
illi ꝓ ſingũlis que faciẽdo pec/
c cauit. Locutuſq; eſt domin⁹ ad b
moyſen dicẽs: Precipe aarõ et c
¶ iugis
filijs ei⁹: Hec ẽ lex holocauſti:
¶ id eſt ignorãtia hui⁹ vite q̊ holocauſtũ
dei facti ſum⁹: ignem accẽdam⁹: vt ſpũalit̃
viuam⁹. ¶ preſentis vite obſcuritate.
Cremabitur ĩ altari tota nõcte d
a ¶ charitas oĩ tẽpore ĩ nobis debet ferue/
re vſq; mãe future vite q̊ orıet̃ nobis ſol iu
ſticie. ¶ nõ ꝙ ĩ die nõ ĩcẽderet̃. ſecũdo eñ
fiebat ſingulis dieb⁹ holocauſtũ: ſȝ diurnũ
ignẽ q̃ſi mãifeſtũ tacuit nocturnũ addidit.
¶ charitatis
a ¶ quaſi in altari nutrietur.
ũſq; mane: Ignis ex eodẽ altã/ e
b ¶ iuſticie. c ¶ quiſq; perfecte ſapiẽs q:
a ¶ Sic ſacerdotiũ eſt pfectionis exẽplũ.
ri erit. Veſtiet̃ ſacerdõs tunica f
a ¶ caſtitate. ¶ his ĩdut⁹
d e ⁊ feminãlibus lineis: tolletq;
a ¶ ꝯſũmatas ope ꝟtutes
¶ ſpirituſſancti
cinẽres/ quos vorans ignis ex/
a ¶ vt ſimile ſacrificiũ offerat̃. Nos quoq;
virtutes cooperãte ſpiritu alternatĩ pona/
m⁹ de virtute ĩ virtutẽ aſcẽdam⁹: q: aliter
ad brauium nõ perueniem⁹ vñ cõſummatũ
igne holocauſtũ iuxta altare ponitur.
b ¶ chriſtum qui reddet iuſtus iudex.
cuſſit: et põnens iuxta altãre/
a ¶ veteri conuerſatione b ¶ non cõtenti
ſpoliabit̃ põrib⁹ veſtimẽtĩ: indũ
p̃cedentib⁹ bonis alia adiungim⁹. ¶ iuſti
cia veritate ⁊ ceteris virtutib⁹: vñ Ps. cx/
xxj. b. Sacerdotes tui induant̃ iuſticia.
b ¶ preſentis ſeculi. a ¶ ante deũ.
f tuſq; alijſ extra cãſtra efferẽt eoſ
¶ p̃mittẽdo ad futuꝝ iudiciũ q̊ ẽ loc⁹ mũ/
dus ab oĩe corruptione.
⁊ loco mũdiſſimo vſq; ad fauil/ g
a ¶ aſſiſtens vultui dei ꝓ nobis.
¶ qui pfecte ſapientie operationẽ quaſi ho
locauſtum vult offerre ignẽ ſpũſſancti nõ ſi
nat per negligentiam deficere.
b ¶ qđ eſt corpus chriſti. ¶ cordis.
g lã ꝯſãmi faciet. Ignis aũt ĩ alta

Ni. de lyra

Quẽ nutriet

a ¶ Cõuicta delicti. hoc nõ habet̃ ĩ
hebreo. ⁊ videt̃ male additũ in trãſlati
one nr̃a ex ignorãtia aliq̃ꝝ expoſitoꝝ q̊
ħ poſuerũt ĩ gloſa ĩterlineari. ⁊ poſtea
ſcriptores neſciẽtes diſtĩguere int̃ glo
ſã ⁊ textũ ĩſeruerũt ĩtra textũ. ⁊ ſil'e fac
tũ ẽ ĩ plurib⁹ locis: ꝰȝ oẽs q̊ textũ biblie
diligent̃ viderũt ⁊ correxerũt: q: ſi aliq̃s
eẽt ꝯuict⁹ de tali fraude ñ ſolũ redderet
đfraudato dãnũ/ ſȝ etiã duplũ: vt habet̃
Exo. xxij. idõ videt̃ ꝙ lex ħ loquat̃ đ eo
q̊ nõ ẽ ꝯuict⁹ ſȝ penitẽs de pctõ volũta/
rie reddit dãnũ: ⁊ idõ ñ reſtituit niſi ſim
plũ: ⁊ q̊ntã ĩſup ptẽ dat dño. b ¶ Lo
cutuſq; ẽ dñs. Supius deſcripta ſũt
ſacrificia q̃ fiebãt int̃ polate. ħ ꝯñter de
ſcribit̃ ſacrificiũ qđ fiebat oĩ die idõ vo
cabat̃ iuge ſacrificiuȝ. ⁊ q̊tũ ad ħ dicit̃: Iuge ſacrificium
c ¶ Precipe aarõ ⁊ filijs ei⁹. q: iu/
ge ſacrificiũ fiebat p ſacerdotes miſtrã
do: ⁊ ipm aĩal ſacrificijs exhibẽdo vt di
cũt aliq̊. ſȝ ħ nõ videt̃ veruȝ: ſi ĩtelligat̃ h
ꝙ ſoluerẽt de ſuo: q: ſacrificia q̃ fiebãt
ꝓ cõmunitate ppl'i: int̃ q̃ maxĩe erat iu
ge ſacrificiũ: fiebãt de ſũptib⁹ cõmũib⁹
vt dictũ fuit Exo. xxx. verũtñ pecũia il'a
tradebat̃ ſacerdotib⁹ vt aĩalia ĩde eme
rẽt: q̃ ⁊ ħ mõ ſic̃ ĩ lr̃a ptȝ exhibebãt: ſpe
ciali etiã mõ in ħ ſacrificio miſtrabant.
Itẽ ioſeph⁹ dicit exp̃ſſe ĩ. iij. li. antiq̊ta/
tũ ꝙ iuge ſacrificiũ fiebat de ſumptu pu
blico. d ¶ Cremabit̃ ĩ altari tota
nocte. Loquit̃ ħ de ſacrificio veſperĩo
p qđ ĩtelligit̃ etiã matutinũ. de q̊ habet̃
Exo. xxix. e ¶ Ignis ex eodẽ alta
ri erit. dat⁹ a deõ de celo vt habet̃ ĩfra
ix. ca. ĩ fine. f ¶ Veſtiet̃ ſacer. ⁊c̃.
habebãt eñ ſacerdotes ꝓp̃as veſtes q̊
b⁹ vtebant̃ ĩ miſterio tabernaculi ⁊ nõ
alibi. đ q̊b⁹ veſtib⁹ dictũ fuit Exo. xxviij.
g ¶ In loco mũdiſſimo. Iſte loc⁹
erat paratus
a ¶ Reddet oĩaq̃ p frauaẽ vo Moraliter
luit obtinere. Et ħ ẽ de iure naturali
qđ aũt ſbdit̃: † ¶ Et quitã inſup ⁊c̃
p ħ dat̃ ĩtelligi ꝙ ñ ſolũ reddẽdũ eſt id
qđ ẽ ablatũ vi vel fraude: ſȝ etiã dãnũ
qđ hõ habuit ex ſbtractione rei ſue ſiue
q̊nta pars fuerit ſiue alia pl⁹ vel min⁹.
† ¶ Pro pctõ. q: p̃t dictã reſtitutiõeȝ
tenet̃ ſatiſfacẽ deo ꝰm arbitriũ diſcreti
cõfeſſoris: q: ñ ſolũ peccauit ĩ hoĩeȝ ſed
etiã ĩ deũ. b ¶ Locutuſq; eſt dñs.
Hic agit̃ de cultu altaris holocauſti de
quo dr̃ infra: e ¶ Ignis aũt ĩ alta/
ri ſp ardebit. ħ altare myſtice dr̃ coꝛ
hũanũ ĩ q̊ debȝ offerri đuotõiſ ⁊ oꝛoniſ
holocauſtũ. ⁊ ĩ ħ altari debȝ igniſ chari
tat' ſp ardere p feruorẽ dilectõis diuĩe.

R ✳ Quem nutriet

E ¶ a ¶ Quē nutriet ſacerdos ⁊c. Alleg. Mane iudicat⁹ eſt
Allegoriæ. xp̄s: veſpe crucifix⁹. Ignis ergo mane ⁊ veſpe ſb̄ijcit̄: quia
charitas dei ī nobis nutrit̄/dū xp̄m mane iudicatū/veſpe cru
Tropologice cifixū recolim⁹. ¶ Greg⁹. Tropo. Altare dei cor nr̄m ē: ī q̄
iubet̄ ignis ſp̄ ardere: q2 neceſſe ē ex illo charitat̄ flām̄ā inde
ſinent̄ aſcēdere. Cui ſacerdos ſb̄ijcit
ligna ne extīguat̄. Quilibet. ſ. p̄dica/
tor chriſti mēb̄ꝝ ſummi ſacerdotis: et
quiſq3 fidelis ſanctorū exempla ⁊ ſcri
pture teſtimonia in corde ſuo conge/
rere nō ceſſat: his ignez forte langue/
ſcētē nutrire ⁊ excitare debem⁹. Ma
ne ſb̄ijciūt̄ ligna/cū nox cecitat̄ extin/
guit̄. Vl' q2 mane p̄ma ps diei ē/ poſt
poſitis terrenis cogitatōib⁹ hoc in p̄n
cipio quiſq3 fidelis cogitet: et impoſi/
to holocauſto deſup̄ adolebit adipes
pacificoꝝ. Quiſq3 em̄ in ſe hūc ignem
charitatis accēdit: ſemetip̄m holocau/
ſtū deſup̄ imponit: ⁊ omne vitiū qd̄ in
ſe male viuebat exurit. Tunc em̄ in/
terna ſua conſiderat/⁊ vitā reprobaz
immolationis gladio mactat: cū ſe in
ara cordis ſui impoſuerit: ⁊ igne cha/
ritatis accēderit. De hoſtia pacificorū
adolebit adipes pacificoꝝ: q2 noue vi
te impīguatio inter nos ⁊ deū pacez
fac̄: ⁊ ſuauiſſimū reddit odorē. Quia
v̄o eadē charitas in cordibus electoꝝ
inextinguibilis manet/bene ſubdit̄:
Iſte eſt ignis p̄petuus ⁊c. Ignis iſte
de altari nō deficit: quia in futuro in
mentibus ſanctorū charitatis feruor
accreſcit. Eterna quippe cōtemplatio
Queſtio literalis ne hoc agit̄/vt quo mag̃ videt̄ deus
magis diligat̄. b ¶ Et impoſito
holo. Aug. Videndū eſt vtꝝ nullus
dieſ p̄termitteret̄ quo nō inueniretur
holocauſtū ⁊ adeps ſalutaris/an non
imponeret̄ niſi mane quacūq3 die im/
poneret̄. Si em̄ quotidie intellexeri/
mus/quid ſi nullus offeret? Si autē
tanq3 de publico vel de ſuo ſacerdos
quotidiana holocauſta p̄curabat: ſup̄
ip̄a imponebant̄ ea q̄ iuſſit dn̄s a po/
pulo oblata p̄ p̄ctis ſup̄ holocauſta im
poni: ⁊ nō erat neceſſe offerēti ſacrifi/
ciū p̄ p̄ctō etiā holocauſtū offerre ſup̄
qd̄ illd̄ īponeret̄/ niſi vbi offerat̄ par
turtuꝝ aut duo pulli colūbaꝝ. Ibi em̄
diffinit vnū p̄ p̄ctō/⁊ alteꝝ ī holocau/
ſtū offerri: ⁊ pri⁹ p̄ p̄ctō/deinde ī ho/
locauſtū. Querit̄ etiā vtꝝ holocauſtū
qd̄ mane iuſſit īponi etiā p̄ totā noctē
arderet vſq3 ad alteꝝ mãe? An qd̄ ait
tota nocte ardere debere/holocauſtū
fiat veſp̄tinū? ⁊ inde cep̄it de lege ho/
locauſti dicere/vt a veſp̄tino holocau
ſto incip̄et: qd̄ miꝝ ē ſi taceret: nec ad/
moneret talia veſpe offerri. c ¶ Hec
ē lex. Videt̄ legiſlator iterare q̄ dixit
mēoriā renouās repetitiōe mādati: et
oñdēs vtilitatē ⁊ neceſſitatē leg̃. In/
terponit tñ aliq̄d noui ī q̄ mādatū neceſſariū ⁊ inexcuſabile ī/
nuit. Sicut ḡ de holocauſtis ſacrificia iterauit/p̄miſcens eis
aſſiduitatē: vt ē illud: Ignis ī altari ſp̄ ardeat ⁊ nunq3 defici
at: ſic ī ſacrificio ſimile. i. theologie addit: q2 oportet eā ī loco
Vera theologia tm̄ ſctō ⁊ a maſcul' comedi. d ¶ Et corā alta. ⁊c. Scd̄m q̄
xp̄s reuelauerit q̄ ē veꝝ altare. In his ergo theologiā conſti/
tuam⁹ q̄ nobis tradidit xp̄s incarnat⁹: vt patrē ī eo/⁊ ip̄m in
p̄re cogitem⁹: ⁊ q2 ſp̄ūs ē filij ⁊ a p̄re p̄cedit. e ¶ Reliquā
aūt. vt nō ex toto a theologia ceſſem⁹: q2 ſūma ſcie ī futuꝝ cō
ſeruat̄. f ¶ In loco ſā. Eccl'ia q̄ ē introit⁹ ⁊ veſtibulū celi/
ī ea op̄tet de diuīitate loq̄. vñ pſ. lxvij. f. In eccl'ijs bn̄d. deo.
Eſt q̄ſq3 ſibi domeſtica eccl'ia/duz a terrenis negocijs ceſſat:
hic ſibi de deo loq̄ ⁊ theologiā exercere pōt. Tales ſunt q̄b⁹
p̄s ſacrificij dat̄/de deo. ſ. meditari ⁊ loq̄. g ¶ Sicut pro
pec. Sile īnuit h̄ ſacrificiū ei qd̄ ē p̄ p̄ctō atq3 delicto: p̄mo ei
de deo

a ¶ igne ſp̄ūſſancti. b ¶ chriſtus vel qui/
libet p̄dicator fidelis mēbrū veri ſacerdot̄.
a ri ſp̄ ardebit: quem nutriet ſacer a
a ¶ ſanctoꝝ exēpla ⁊ ſcripture teſtimonia.
b ¶ quo iudicatus. ¶ fugata nocte ce
citatis.
dos/ſubijciēnſ ligna mane p̄ ſin †
¶ a ſeipſo.
b gulos dies: ⁊ īpoſito holocau/ b
a ¶ impīguatio noue vite pacē nobis cuz
deo facit: ⁊ odorē ſuauiſſimū reddit.
ſto deſuper adolebit adipes pa
¶ q2 poſt hanc vitā in mentibus ſctōꝝ fer/
cificoruz. Ignis eſt iſte perpetu
uor charitat̄ ardeſcit. ¶ cordis.
c us: q̄ nūq3 deficiet ī altari. Hec c
eſt lex ſacrificij ⁊ libamentoꝝ/q̄
¶ Soli a ¶ ſublimes ī ſapīa. b ¶ ſc̄m
dei voluntatē nō ſup̄flue in diuino eloquio
d offerēt filij aaron corā dn̄o et co
diſputantes. ¶ chriſtus.
rā altari: Tollet ſacerdos pugil d
a ¶ q2 ſūma ſcientie apud deū. b ¶ cum ele
moſyna ſc3 ⁊ oratiōe ūb⁹ theologia cōp̄at̄:
nec excidunt a veritate qui de celo loquūt̄.
lū ſimilē q̄ ꝯſp̄ſa eſt oleo/⁊ totuz
thus qd̄ ſup̄ ſimilā poſitū ē/ado
a ¶ q2 imp̄p̄etuū manebit illa ſcientia: q2 p̄
fecta nō deſtruet̄ ſicut noſtra.
lebitq3 illd̄ ī altari in monimētū †
¶ nobis traditā.
e odor' ſuauiſſimi dn̄o: Reliquā e
¶ intelligēdo ⁊ op̄ando.
aūt p̄tē ſimile comedet aaron cū
a ¶ iudaice doctrine vel gentilis. b ¶ ope
rabitur.
filijs ſuis abſq3 fermētō: ⁊ cōme
¶ celi ī quo deus habitat.
f det in loco ſāctuarij tab'naculi.
Ideo autē nō fermētabit̄: q2 p̄s f
eius in dn̄i offert̄ incenſū. San/
¶ q2 ſanctiſāctoꝝ ꝯtēplationē poſſidebūt.
g ctūſāctorū erit ſicut p̄ peccato
h atq3 delicto. Mares tm̄ ſtirpis g
aarō comedēt illd̄: Legitimū ac
ſempiternū ē ī generationib⁹ ve/
i ſtr' d̄ ſacrificijs dn̄i. Ois q̄ teti/

de deo maxīe ad expiationē ⁊ emūdationē aīe habet̄/ q̄n oleo
⁊ thuri. i. elemoſyne ⁊ orōni ſacrificiū v̄bi dei. i. theologie ꝯiū
gūt̄. h ¶ Mares tm̄. Nō ē oīm d̄ deo diſputare/ſ3 eoꝝ q̄ ni
hil femineū/nihil fluxū ī cogitatiōib⁹ vl' op̄ib⁹ hn̄t. Legitimū ⁊
ſempit̄nū ē. de deo em̄ diſputare p̄ſumere nō debem⁹/ dū p̄ ſe/
culares fantaſias a maſculoꝝ dignita/
te decliām⁹. i ¶ Ois q̄ te. Eſi. Hoc
ad lr̄az ſtare nō pōt: Nūquid em̄ ſi teti
gerit homicida aut p̄phan⁹ ſctificabit̄?
null⁹ em̄ excipit̄. S3 xp̄s ī cui⁹ typo hec
p̄ceſſerūt immolat̄: hui⁹ carnē qui teti/
gerit. i. q̄

Ni. de lyra

* erat paratus extra caſtra q̄diu fi/
lij iſrael fuerunt in deſerto/et ſimiliter
extra hieruſalem q̄diu ſtetit templuz.
a ¶ Quē nutriet ſa. ⁊c. Dicit Ioſe/
ph⁹ q̄ apponebant̄ ligna duo p̄ua q̄ti/
die p̄pter iſtud p̄ceptū/nō p̄pter neceſ/
ſariuz: q2 ignis ꝯtinuari poterat abſq3
tali lignoꝝ appoſitōe. b ¶ Et impoſi
to ho. h̄ d2 de iugi ſacrificio matutio:
qd̄ p̄cedebat oē aliud ſacrificiū illi⁹ di
ei: ⁊ iō adipes alioꝝ ſacrificioꝝ p⁹ ip̄m ī
altari cremabant̄: ſicut ⁊ iuge ſacrificiū
veſp̄tinū erat vltimū reſpectu oīm ſacri
ficiorum illius diei. c ¶ Hec eſt lex
ſacrificij. Poſtq3 determinauit de ſa/
crificioꝝ ritu/hic cōſequēter agit de eo/
ruz vſu. ſ. a quib⁹ ⁊ quādo/vbi ⁊ quali/
ter debeant comedi: ⁊ ideo pars iſta di
uiditur ſc̄m varietatem materie ſacrifi/
ciorum/que cedebat in eſum miniſtro/
rum: ⁊ primo agit̄ de eſu materie inani
mate: ſecūdo de eſu animate: ibi: Locu
tus eſt aūt dn̄s. Iſta tamē diuiſio non
eſt ita p̄ciſa/quin etiam in p̄te ſequenti
interponat̄ aliquid de eſu materie ina/
nimate. Sed ē iſta diuiſio a p̄ncipalio/
ri ⁊ a maiori p̄te. Prima in duas: q2 p̄
mo oſtēdit̄ que materia inanīata come/
debat̄: ſcd̄o que nō/ſed tota cremabat̄:
ibi: Locutuſq3 eſt dn̄s. Circa primū d2
ſic: Hec ē lex ſacrificij ⁊ libamētoꝝ ei⁹.
Sicut ſupra dictū ē/ſacrificiuz p̄p̄rie d2
de aīalibus: oblatio v̄o de aridis īani/
matis/vt eſt ſimila/panis ⁊ ſimilia. Li
bamentū v̄o eſt de liquidis/vt de vino
⁊ oleo: vnū tñ accipit̄ freq̄nter p̄ alio.
Vñ hic ſacrificiū accipit̄ p̄ oblatiōe: qd̄
patet ex hoc qd̄ ſubdit̄: d ¶ Tollet
ſacer. pu. ſimi. que ꝯſperſa ē oleo: q2
ī ei⁹ p̄iſtatiōe ponebat̄ oleū: ⁊ cōſequē/
ter oſtēdit̄ q̄d de ea cedere debeat ī eſū
ſacerdotū/cū dicit̄: e ¶ Reliquam
aūt p̄tē ſi. ⁊c. hāc tamen partē ſimile
quā accipiebāt ſacerdotes bn̄ poterant
fermētare/vt panis eēt aptior ad come
dēdū/cui⁹ cā ſubdit̄ cū d2: f ¶ Quia
pars eius in dn̄i offert̄ incē. ſicut
em̄ dictum eſt de tota ſimila oblata/ſa/
cerdos p̄mo accipiebat pugillum/⁊ cre
mabat̄ cū thure ī altari. g ¶ Mares
tm̄ ſtir. ⁊c. p̄pter em̄ ſctītatē ſacrificij nō erat licitū comedi a
mulierib⁹: ⁊ ex eadē cā ſubdit̄: Ois q̄ tetigerit illā ſctificabit̄.
* Locutuſq3 ē

* a ¶ Quē nutriet ſa. ſacerdos āt accēdēſ ⁊ nutriēs ignē
charitat̄ ī cordib⁹ hūanis ē ſp̄ūſſctūs/ q̄ bn̄ d2 ſacerdos. i. ſacra
dās: q2 dat ſacra dona. † ¶ Subijciēs lig. ligna v̄o nutriē
tia ignē charitatis/ſunt diuina bn̄ficia ⁊ ſanctoruz exempla ad
dei dilectionē ⁊ p̄ximi inflām̄antia: que ſubijcit ſp̄ūſſanctus in
altari cordis noſtri/nobis hec ad memoriā reducēdo/ſicut dici
tur Ioh. xiiij. d. Sp̄ūſſanct⁹ docebit vos oīa: ⁊ ſuggeret vo/
bis oīa. b ¶ Et impoſito holocauſto ⁊c. holocauſtū iſtud
eſt opus bonum de genere: ſed tūc cremat̄ in altari quando fit
ex charitate. Ideo dicit apoſtol⁹. i. Coꝝ. xvi. c. Oīa veſtra in
charitate fiant. † ¶ In monimentum odoris ſuauiſſi/
mi dn̄o. Naz talis oblatio benigniter acceptatur a domino.
* Locutuſq3 ē

gerit.i.q̄ fideli corde totā ſpē ſalut̄ ī paſſiōe ei⁹ ⁊ reſurrectōe poſuerit/ ꝯtinuo ſctificabit̄. ¶ Eſi. Ois q̄ ⁊c̄. Ois cōmēora tio dei ſctificatiōꝫ p̄ſtat: vn̄: ſctificat̄ aūt p verbū dei ⁊ orōnē. Sꝫ cū dicit tāgētē ſctificari/ plane oñdit q: diſputādo d̄ deo: id ē theologiçādo ſufficit nob̄ tm̄ tāgere. Qui em̄ vult calefi/ eri ſi manū ī ignē miſerit ꝑ calefactōe vſtionē ſuſtiebit. a ¶ Hec ē obla. Aug. alia fiūt ſacrificia q̄ cōmēorauit ī Exo. q̄b⁹ p. vij. dies ſctificant̄ ſacer/ dotes vt fungāt̄ ſacerdotio. Aliud ē qđ cōmemorat qđ offerat ſūm⁹ ſacer/ dos qn̄ conſtituit̄.i.qn̄ vngit̄: vn̄ ad dit: In die q̄ vnxerit eū ñ eos: cū etiā ſcđos ſacerdoteſ vngi p̄cipiat: ħ ſacri ficiū ē ſempit̄nū p ſucceſſiōeꝫ.ſ. ſacer/ dotū. Vel q: qđ ſignat ē ſempiternū. Hec ē ⁊c̄. Aarō mōs fortitudinis .i. xp̄s. Filij ei⁹ oēs fideles. Dies vncti/ onis tp̄s īcarnatōis: q̄ vnct⁹ ē oleo le/ ticie p̄ ꝑticipib⁹ ſuis. b ¶ Ephi: xp̄i hūanitatē. Ephi q̄dē tres modios ca/ pieſ/ ſignificat trinitatē: ſi tn̄ ephi dñi caro ē: vt demōſtret̄ diuīitat̄ eminen tia/ ⁊ dñice carnis cū ea īſeꝑabilitas: nihilomin⁹ ī ſacrificiū ꝑpetuū ē. Vna ei oblatōe ꝯſūmauit ī ſempit̄nū ſctifi catos: vn̄ ⁊ ſaluare imꝑpetuū pōt. c ¶ In ſacrificio. Orig. Lex moy/ ſi ſacrificiū ē ſacerdotis: q̄ ī duas p̄teſ diuidit̄: in lr̄am.ſ. ⁊ ſpm̄. Lr̄a offert̄ mane/ p̄mo.ſ. legis tp̄e q̄ nouā lucē ⁊ nouū ꝑtulit lux diē. Veſp̄a dat̄ ſpūs: ī xp̄i.ſ. aduētu/ ſpirital̄ leḡ ītellectus: oleū miſcđiaꝫ ſignat/ q̄ dꝫ ī ſacerdoti b⁹ abūdare. In ſartagīe: q: mlta cōti/ nētia aridū ⁊ toridū vult eē ſacerdo/ tē: ī q̄ nihil ſit r̄miſſū/ nihil luxurioſū. d ¶ Mane: cepit paſſio dñi ex q̄ ī a/ trio cayphe alapis ceſ⁹ ē ⁊ vſq; ad ve ſpeꝝ ꝑtelata ē: tenebr̄ ei eā īterpolā/ tib⁹: a ſexta hora vſq; ad horā nonā ī mane ⁊ veſpe diuidit̄. e ¶ Que in ſar. Gre. Moral. Nullū tale ſacrifi/ ciū ē đo q̄le ē çel⁹ aīaꝝ. vn̄ pſ. lxviij. b Zel⁹ dom⁹ t. co. me. Iđ ſimila ī ſarta/ gine oleo ꝯſp̄ſa frigit̄. Offert eī cali/ dā ī odorē ſuauiſſimū dño ſacerdoſ q̄ p̄ri ſuccedit. Simila ī ſartagīe frigit̄ cū mūda mēſ iuſti p çelū ſcti odor̄ cre mat̄. Que cōſp̄gi oleo p̄cipit̄: q: ole/ os grece miſcđia d̄r/ q̄ ī ꝯſpectu đi ar det ⁊ lucet. Diſtrictio ḡ ſcti çeli miſeri cordie v̄tute ardeat ⁊ clareſcat. Amat eī etiā q̄ īſeq̄t̄: vn̄: Calida ī odorē ſu auiſſimū dño offert̄. ſi eī çel⁹ amorē ñ hꝫ/ ſimila ī ſartagīe calorē amiſit. Sa cerdos offert eā q̄ p̄ri ſuccedit: q̄.ſ. dei filiū morib⁹ oñdit nec ab ei⁹ nobilitate degenerat. In altari tota cremat̄ vt holocauſtū fiat. Holocauſtū totū īcē/ ſū ē/ ⁊ oē holocauſtū ſacrificiū: ſꝫ ñ cō uertit̄: ſūt multa bōa q̄ agūt̄ ſacrificia ſꝫ ñ holocauſta. Qui eī ſic opāt̄ q̄ ſūt đi/ vt ñ reliquāt q̄ ſūt ſcti/ ſacrificiū of fert ñ holocauſtū. Qui v̄o oīa q̄ mū/ di ſūt deſert: ⁊ tota mēte igne diuini amor̄ accēdūt̄/ deo ſacri ficiū fiūt ⁊ holocauſtū. Simila ḡ ī ſartagīe mēs iuſti ī ſpirita lis çeli afflictiōe q̄ p ſollicitudinē anīaꝝ frigit̄: ⁊ holocauſtuꝫ deo deputat̄. f ¶ Sacerdos. Lxx. Sacerdos vnctus pro eo ex filijs ei⁹ faciat ea: xp̄s eī ꝑ aarō ē/ nō ī loco ei⁹: q: trāſtu lit ī ſe ſacerdotiū ⁊ abſtulit aarō. Ex filijs ei⁹: q: d̄ iacob p ma riā deſcēdit ⁊ ex eadem tribu. g ¶ Qui pa. Vn⁹ dñs ieſus xp̄s p quē oīa. Dñs eī glīe crucifix⁹ ē: ⁊ īcarnati v̄bi paſſio ē q̄ fuit in carne xp̄i: q̄ ſemetip̄m totū exinaniuit for. ſer. acci. et obe. pa. vſ. ad mor. cru. h ¶ De ei ſa. Quecūq; ī ſacrificio pacificoꝝ ī ħ q̄ꝫ iubet fieri. i ¶ Nec q̄ſq̄ꝫ. Qđ comedit̄ mi nuit. Sacrificiū xp̄i minuit q̄ ꝑ pctīs mortuū dicit/ cū pctm̄ nō fecerit. ¶ Orig. Nec q̄ſq; co. Sacrificiū ī ħ loco v̄bū ipꝫ ac cipiēdū ē ⁊ doctrina de q̄ null⁹ edit.i. diſputat vel retractat/ ſed holocauſtū ē. Quicq̄d em̄ dixit/ q̄cq̄d ſtatuit/ eterna cōſecratiōe ꝑdurat. k ¶ Sacerdos qui ⁊c̄. Aug. Nō quod imponit il/ lud em̄ igne gerit illa/ ſctificabit̄.

Et locutus ē dñs ad moyſen dicēs: Hec ē oblatio aaron ⁊ filiōꝝ eius quā offerre debent dño in diē vnctiōis ſue. decimā p̄tē ephi offerēt ſimile ī ſacrificio ſempit̄nō. Mediū ei⁹ māne/ ⁊ mediū veſpe/ q̄ ī ſartagine oleo ꝯſperſa friget. Offerēt aūt eā calidā ī odorē ſuauiſſimū dño ſacerdoſ q̄ p̄ri iur̄ ſucceſſerit. Et totā cremabit̄ ī altari. Omē eni ſacrificiū ſacerdotū igne ꝯſumet̄: nec quiſq; comedet ex eo. Locutus eſt dñs ad moyſen dicens: Loq̄re aaron ⁊ filijs eius: Iſta eſt lex hoſtię ꝑ pctō: In loco vbi offert̄ holocauſtū: immolabit̄ corā dño. Sanctumſanctoruꝫ eſt. Sacerdos qui offert

a ¶ oē ſacrificiū ſacerdot̄ ſignificat ſacrifi/ ciū xp̄i. a ¶ xp̄i. b ¶ fideliū. m ¶ ſtoꝝ.ſ. ſa cerdotū. Sꝫ vno vncto offert̄: q: oīs ſacer/ dotij firmitas ē ſacrificiū chriſti.

a ¶ .i. īcarnatiōis qua vnxit eū ſpūſctō ⁊ v̄ tute: vn̄: Spūſſctūs ſupue. in te ⁊c̄. Lu. j. d.

a ¶ q: xp̄s p⁹ incarnatiōeꝫ ꝑfectiōꝫ bonoꝝ opeꝝ in fide trinitatis offerre docuit.

a ¶ lex ſempit̄nū ſacrificiū ē ſm̄ q̄ ſpūal̄ ē. ñ ē em̄ ī loco q̄ ſubuertit̄: aut ī tp̄e q̄ īmutat̄ ſꝫ ī fide offerētis ⁊ corde ſacrificātis.

a ¶ q: ſtetit añ p̄ſidē. b ¶ q: ꝑacta paſſiōe ī ſepulchro iacuit. c ¶ cruce q̄ dñicā carneꝫ eſui noſtro aptam reddidit.

a ¶ ex miſericordia paſſus ē. b ¶ aſtās p̄ri ⁊ offerēs paſſionē ſuā ꝑ nobis.

a ¶ igne charitat̄. b ¶ q: hūano generi ſa lutē đdit: q̄ nihil creatori nature ſuaui⁹ fuit

¶ xp̄s q̄ ſucceſſit ſacerdotio veti ſic euāge/ liū legi. a ¶ q: paſſio xp̄i ñ temere diſcutiē/ da: ſꝫ ſpū ſcīe reſeruāda. b ¶ myſteriū īcar/ nationis nō temere diſcutiendū: ſed ſpūi re ſeruandum. ¶ q: holocauſtū ē.

a ¶ Lxx. ītegꝝ erit. ¶ .i. ñ diuidet̄: xp̄i eī ſa crificiū īdiuiſū: qđ eī cōedit̄ dētib⁹ diuidit̄.

a ¶ q: ꝑ peccato offerre ſacrificiū.i. peniten tiā ſanctoꝝ eſt. ¶ in eccleſia.

¶ q: qui offert penitentiā iā imitatur eum qui offert totum ſeipſum.

a ¶ cui placet qđ ſm̄ ip̄m offert̄. ¶ ideo. ¶ aliter nō introduceret penitentē in ſctm̄/ ſanctoꝝ qui expulſus ē p peccatū.

a ¶ chriſtus qui peccata noſtra ſuſcepit: re/ cte noſtrā offert penitentiā.

Nico. de lyra

a ¶ Locutuſq; eſt do. Hic ꝯſr oñdit̄ d̄ q̄ oblatiōe nō erat licitū edere: videlicet de illa quā ſacerdotes offere/ bāt ꝑ ſe: p̄mo tn̄ ħ oſtēdit̄ d̄ oblatiōe ſa cta ꝑ eis tp̄e ſue ꝯſecratōis/ cū d̄r: Hec ē oblatio aarō: ⁊ ſequit̄: b ¶ In die. vn.ſ.ſ. ip̄i⁹ aarō q̄ ſol⁹ dicebat̄ vnct⁹: vt ſ. dictū eſt. iiij. ca. Vn̄ ī heb. hr̄ ſic: In die q̄ vnxit eū. Sciēdū aūt q̄ dies vn/ ctiōis hic vocat̄ dies octaua a p̄ncipio ſue cōſecratiōis: q: tūc et nō añ poterāt aarō ⁊ filij ei⁹ offerre: ſꝫ filij aarō q̄ erāt īferiores ſacerdoteſ obtulerīt tūc ſimilā aarō aūt q̄ erat ſūm⁹ ſacerdos obtulit a/ dipes ⁊ cetera q̄ ꝑtinebāt ad maiorē ſa cerdoteꝫ/ vt dicit Ra. Sa. ſꝫ ħ videt̄ ꝯ textū ſeq̄ntē vbi dicit̄ de oblatiōe hui⁹ ſimile. c ¶ Offeret āt eā. ſacerdos q̄ iure p̄ri ſucceſſit. hic ē ſumm⁹ ſacerdos: nec pōt cōuenieter dici vt videt̄/ q̄ filij aarō illa die obtulerūt niſi ꝑut erat eis licitū offerre poſtea cū eēt dies īcrema tiōis inſtitutionū ipoꝝ ī ſacrificijs offe/ rēdiſ. ⁊ iō qđ d̄r hic: Hec ē oblatio quā offerre debēt aarō ⁊ filij ei⁹: pōt dici q̄ hoc d̄r ꝑ tāto: q: ī oblationib⁹ aarō filij ei⁹ mīſtrabāt ei: nō ſicut offerentes ſuꝑ altare/ ſꝫ ſicut offerēti mīſtrātes: et ptꝫ p hoc qđ habet̄. ī. ix. ca. vbi agit̄ de ſa/ crificijs hui⁹ octaue diei: et nō d̄r ibi q̄ filij aarō obtulerūt niſi mīſtrādo patri. d ¶ Tota cre. q: nihil d̄ ea cedebat ī vſū ſacerdotū: ⁊ idē cōcludit̄ generalit̄ d̄ oī oblatiōe quā faciebāt ſacerdotes ꝑ ſe/ cū d̄r: Oē em̄ ſacrificiū ſacerdotū ⁊c̄. e ¶ Locutus eſt do. Hic ꝯſr agit̄ d̄ vſu ſacrificij ī re aīata: ⁊ p̄mo q̄ꝫtū ad ſacrificiuꝫ ꝑ pctō. ſecundo quantum ad ſacrificiū qđ vocat̄ hoſtia pacifica. c. vij. Adhuc crica p̄mū agit̄ p̄mo d̄ ſacrific̄ d̄ ꝑ pctō cōmiſſiōis: ſcđo d̄ ſacrificio pro pctō omiſſionis/ ibi: Hec q̄ꝫ ē lex ho. ꝑ pec. tertio ponunt̄ q̄dā regule cōes ad vtrūq;/ ibi: Ad ſacerdotē. Circa primū oñdit̄ p̄mo vbi hoſtia ꝑ pctō debeat ī/ molari/ cū d̄r: f ¶ In loco v. of. ⁊c̄. nō ē ītelligēdū d̄ oblatōe holocauſti ad īcēdendū q̄ fiebat ſuꝑ altare: ſꝫ d̄ obla/ tiōe holocauſti ad īmolādū q̄ fiebat ī a/ trio añ altar̄. Scđo ſb̄dit̄ q̄s debeat eā cōedere ⁊ vbi cū d̄r: g ¶ Sacerdos. ñ ſb̄ diuo: q: ille loc⁹ erat ꝑ ſacrificijs ⁊ oblatiōib⁹: ſed a ¶ Locut⁹ eſt dñs ⁊c̄. Hic agit̄ de oblatiōe ſacerdot̄ ī die ſue ꝯſecra/ tiōis cū d̄r: ¶ Hec ē obla. aa. ⁊c̄. ⁊ ſignificat oblationē: quā moralit̄ dꝫ fa/ cere ſacerdos noue leḡ ī die ſue ordīa tiōis. Per ſimilā em̄ q̄ ē farina tritici purgatiſſima: intelligit̄ puritas vite q̄ maxīe req̄rit̄ ī nouo ſacerdote: ſꝫ hec ſimila dꝫ oleo ꝯſꝑgi: nā puritati vite dꝫ pietas adiūgi et frigi ī ſartagine p çelū iuſticie diuine: ne pietas ſit nimis remiſſa: ⁊ çelus ſine pietate eēt ni/ mis dur⁹: dꝫ etiā offerri calida: q: ſine calore charitat̄ nō ꝑſūt opa iuſticie nec etiā pietatis. j. Cor. xiij. b. Si diſtribuero ī ci/ bos pauperū oēs facultates meas: Et ſi tra. corpus meū ita vt ardeā ⁊c̄. f ¶ Iſta ē lex ho. pra pec. Per hāc hoſtiaꝫ pnīa deſignat̄/ p quā delictū expiat̄: ⁊ de hac hoſtia d̄r: g ¶ Sacer/ dos qui offert comedet eā. Hec aūt hoſtia a ſacerdote no/ ue legis offert̄: qn̄ pctōr ī foro ꝯſciētie ab eo vere penitēs iudi/ cat̄: ſꝫ tūc ab ip̄o comedit̄: qn̄ p abſolutionē debitā pctōr xp̄o re/ cōciliat̄: ⁊ iteꝝ ei incorporat̄: ſicut Act̄. x. b. dicit̄: Surge petre occide ⁊ manduca.

Litteralit̄

Aaron vn/ ctus

Diuiſio

Moralit̄

E ☞ lud em̄ igne cōſumit̄: ſed qd̄ inde remanet. Dicit aūt poſtea: Oīa q̄ ꝓ pctō ſūt ex q̄bꝰ illatū fuerit a ſāguine eoꝝ in taberna

Queſtio culū teſti. exorari / ī ſctō nō edet̄ / ſꝫ igni cremabit̄. Quō ḡ ad ſacerdotes ptinēt mādicāda q̄ remanēt d̄ ſacrificijs ꝓ pctīs: Quare intelligēdū ē hec excepta eē de q̄ꝝ ſāguīe tāgit̄ altare incēſi. Hoc enī fieri iuſſit de vitl'o quē ꝓ peccato ſuo offert ſacerdos: ⁊ de vitulo ꝓ pctō ſynagoge / vt carnes q̄ remāſerit extra caſtra cōburātur: hoc ⁊ mō breuit̄ cōmēorat. ¶ Orig. Que dā hoſtiaꝝ ſunt ſoliꝰ dei: q̄dā aarō ⁊ filioꝝ eiꝰ: q̄dā ipſiꝰ ⁊ filioꝝ ⁊ filiaꝝ eiꝰ: vt etiaꝫ vxori ſacerdotis edere liceat. Ex his q̄dā ſunt ſacerdotū ⁊ filioꝝ et filiaꝝ eoꝛū: ſꝫ de q̄bꝰ edere liceat etiaꝫ filios iſrl'. In ill' autē q̄s edere licet filijs iſrl' / pticipiū habēt ſacerdotes ⁊ filij eoꝝ: nō tñ̄ ex oī hoſtia quaꝫ edit ſacerdos etiā filios iſrl' edere licet. Prima ḡ hoſtia holocauſtū ē. Nō enī dꝫ eē p̄ma niſi q̄ oīpotēti deo offert̄. Secūda ē q̄ a ſacerdotibꝰ edit̄. Tertia d̄ q̄ filios iſrl' q̄ offerūt edere licet mundos. ſ. tm̄. Soli em̄ mūdi iubent̄ ede-

Myſtice re de ſacrificijs. ¶ Myſtice. Has

† j.11.e hoſtias intra temetip̄m reqre / habēs intra temetip̄m greges boum: q̄ bn̄dicūt̄ ī abraā: ⁊ greges ouiū ⁊ capraꝝ: ī q̄bꝰ bn̄dicti ſūt et multiplicati p̄triarche. Sunt intra te etiā aues celi. Ne mirer': intellige te eē aliū mūdū: ⁊ intra temetip̄m eē ſolē ⁊ lunā ⁊ ſtellas. Vñ abrae d̄r Geñ. xv. b. Aſpice celū ⁊ vide ſtellas / ſi di. pn̄t p̄ mul. ⁊c: Sic erit ſemē tuū ſicut ſtelle celi: illi. ſ. q̄ ex fide eiꝰ geniti rōnabilit̄ viuūt: ⁊ diuinas leges ⁊ p̄cepta cuſtodiūt. Saluatoꝛ q̄ꝫ ait Matth. v. b. Vos eſtis lux mūdi. Nō ḡ dubites ītra te eē ſolē ⁊ lunā: audi aliq̄d maiꝰ ne vitā tuā tan-

☞ q̄꜡ vilē negligas. Hꝫ h̄ mūdꝰ gubernatoꝛē ſuū q̄ ī ip̄o habitat oīpotētē deū. Vñ dicit Hiere. xxiij. e. Nonne celū ⁊ ter. ego im. Audi q̄d de hoībꝰ dicat oīpotēs Leui. xxvj. b. Habitabo ī eis ⁊ inam. Addit ḡ ad ꝑſonaꝫ tuā aliq̄d plus: Ero eis ī p̄rem: ⁊ ipſi erunt mihi ī filios ⁊ filias: vbi holocauſtū iugulat̄ qd̄ ſoli deo offert̄: ibi etiā hoſtia ꝓ pctō / vt. ſ. ītelligat ſe qui peccauit ⁊ penitet: et cōtriti ſpñs hoſtiā offert: ſtare ī loco ſctō ⁊ his q̄ ptinēt ad deū aſſociari. Corā dn̄o offert vel ī cōſpectu dn̄i: q̄ nō

Geñ.4.c erit a cōſpectu eiꝰ ſicut cain / ſed fiducialit̄ ſtat: nec aſpectū eiꝰ pctī ꝯſciētia declinat. Ideo hāc hoſtiā dicit eē ſctm̄ſctōꝛum. Audi aliq̄d maius. Que ē hoſtia q̄ ꝓ pctīs offert̄ ⁊ ē ſctāſctōrū / niſi vnigenitꝰ dei dn̄s meꝰ ieſus xp̄s: ipſe eſt hoſtia ꝓ pec-

Oſee.4.b catis ⁊ ſctāſctōꝝ. Sacerdos q̄ offert illud edet. Hic eſt ſacerdos q̄ pctā ppl'i comedit ⁊ cōſumit: q̄ ē ſacerdos in eternū. Et deus nr̄ ignis ꝯſumēs ē: pctā. ſ. hūana. Illa abſumit / illa de-

Deu.4.d. uoꝛat / illa purgat. Vñ alibi dicit: Et purgabo te igni ad purū. Ipſe em̄ pctā nr̄a ſuſcepit: ⁊ ī ſemetip̄o tanq̄꜡ ignis comedit. Sacerdos q̄ obtulerit edet illd̄ ī loco ſctō ī atrio tabernaculi. Cōſequēs em̄ ē vt ſm̄ eū q̄ ſacerdotiū eccl'ie dedit / ſacerdotes eccl'ie accipiāt pctā ppl'i: ⁊ imitātes mgr̄m tribuant remiſſionē pctōꝝ. Qui debēt ita eē ꝑfecti ⁊ ī officijs eruditi: vt

Exo.3.b ī loco ſctō ipſi nō peccādo ꝯſumāt pctā ppl'i. In locū ſctm̄ venerat moyſes: cui dictū ē: Locꝰ ī quo ſtas terra ſctā ē: ⁊ in eccleſia locꝰ factꝰ ē: fides charitas / ꝯſcīa bona. Sacerdos edet carnes ſacrificij ī atrio tabernaculi teſtimonij: cum ītelligere potuerit q̄ ſit rō vel q̄ myſteria ī his q̄ ſcribūt̄ de atrijs tabernaculi teſtimonij: ad q̄ nullꝰ accedit: nulli niſi ſacerdotibꝰ patēt / q̄ ſcīa ⁊ myſtico ītellectu pn̄t eoꝝ ſecreta penetrare. Sūt alia dogmata ī eccleſia ſecretioꝛa / q̄ nec adire ſacerdotibꝰ licet: vbi. ſ. arca recōdit̄ ⁊ vrna tabule teſti. ſꝫ vni tm̄ pōtifici: ⁊ huic ſemel ī anno certis tpibꝰ ⁊ myſticis purgatiōibꝰ. Sunt alia ad q̄ pn̄t ꝑuenire etiā leuite. Sūt ⁊ alia ad q̄ pn̄t accedere filij iſrl'. i. laici: nec tm̄ alienigene niſi aſcp̄ti iā fuerint ī eccleſia dn̄i. Egyptiꝰ em̄ ī tertia generatiōe ītrabit ī eccleſiā dei. i. ī fide p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti: q̄ credit oīs q̄ ꝯſociat̄ eccl'ie dei. Sciendū ē aūt / q̄ licet ex hoſtijs q̄dā ꝯcedant̄ ſacerdotibꝰ ad edendū: nō tñ̄ oīa. Aliqua em̄ ps deo offert̄ ⁊ altar' ignibꝰ tradit̄. q̄ ſi ꝯcedit̄ nobis aliq̄ ex ſcp̄tur' cognoſcere: aliq̄ tñ̄ deo reſeruant̄ q̄ ſuꝑant nr̄os ſenſus / ne aliter a nobis q̄꜡ v̄itas hꝫ ꝓferant̄: melius iſta igni reſeruamꝰ. a ¶ Quicq̄d te. Cuius oblatio fit alterius. i. penitēt': ſctificabit̄ ⁊ ſi nō peniteat. Silr' ſi puulꝰ baptiçatꝰ fuerit / q̄ ꝑ ſe nōdū peccauit / mūdat̄ ab oꝛigīali. b ¶ Si de ſāguine: Id ē ſi ſubſtātia carnis pctis fuerit im̄maculata. vñ Eſa. ix. a. Veſtimētū mixtū ſāguīe erit ī cōbuſtione: ⁊ cibꝰ ignis infernalis. ſ. lauabit̄ ī loco ſctō. i. ſpem habebit ī baptiſmo: qui nō ſolū p̄terita abluit / ſꝫ inſtruit vt de futur' penitere poſſit. c ¶ Vas aūt ⁊c. Lxx. Infirmus. ſ. imbecillis / q̄ ꝑacta pnīa relabit̄ ad pctā: hic ꝯf. ī gēdus ē terroꝛe iudicij. d ¶ Oīs maſculꝰ ⁊c. Sacerdos integrū ſacrificiū offerēs ⁊ comedēs xp̄s ē / qui nr̄am pnīam offert: ⁊ comedit peccatoꝝ ſalutē. Carnes aūt ſacrificij: q̄ ꝑtinēt ad penitentiā / oīs maſculꝰ: d̄ ſacerdotibꝰ comedit foꝛtis. ſ. ⁊ ſtrenuꝰ: cui d̄r pſ̄. xxvj. d. Viriliter age ⁊ ꝯfoꝛtet̄ coꝛ tuū: ⁊ ſuſtine dn̄m. e ¶ Nō comedet̄ ⁊c. Quia ad xp̄m ꝑtinet / q̄ ꝓpria auctoꝛitate ⁊ ꝓpria diuītatis v̄tute remiſſionē tribuit. Eiꝰ em̄ paſſio / per quā nob' ꝓcurat̄ remiſſio: nō fuit hoīs puri ſꝫ dei īcarnati. Iō nō edit̄ ab hoībꝰ ſꝫ igne ꝯſumit̄: q̄ remiſſiōꝫ dare dei ē ſoliꝰ / q̄ ꝑ ignē ſignificat̄. Deꝰ em̄ noſter ignis conſumēs eſt.

a ¶ ad ſacerdotes ꝑtiēt mādücādū. ¶ q̄ xp̄s ī ſe ſuſcepit ⁊ ꝯūtit pnīaꝫ nr̄aꝫ. b ¶ eccl'ia ī q̄ xp̄ſ penitētiū ſalutē opat̄: q̄ cibꝰ eiꝰ d̄r: Ioh. iiij. e. Meꝰ inq̄t cibꝰ ē vt faciā volūtate p̄ris q̄ miſit me. i. ſalutē hūani generis.

comedet eā ī loco ſctō ī atrio tab- a

a naculi. Quicq̄d tetigerit carnes

a ¶ pnīe ieiuniū: vigilias: ciliciū lachꝛymaſ oꝛōnē: elemoſynā: ex his pnīa ꝯſiſtit: hec q̄ tāgit recte ſctificat̄. b ¶ ī baptiſmo: ſic̄ ei vi

b eiꝰ / ſctificabit̄. Si d̄ ſanguīme il b

ta carnis ſanguis eſt: ita penitentie vis baptiſmus ē: ſine quo pnīa nō ꝓdeſt.

a ¶ caro que veſtis anime.

lius veſtis fuerit aſperſa / laua-

a ¶ ip̄a aſꝑſiōe. b ¶ eccl'a gētiliū aſꝑſiōeſ extra ſūt: ⁊ iō ñ abluūt: vel q̄cūq̄꜡ extra ſunt. c ¶ vñ ī magna domo ſūt lignea ⁊ fictilia:

c bitur in loco ſancto. † Vas autē

pctōꝛes. ſ. a ¶ vñ: pſ̄. ij. c. tāq̄꜡ vas fig. ꝯfr. eoſ. ¶ q̄ bōa male ꝑcepit. ¶ terroꝛe iudicij

fictile ī quo cocta eſt / cōfringet̄.

a ¶ foꝛt' ⁊ ſolidꝰ q̄ nō redit ad pctā h̄ fricat̄ . i. caloꝛe ſpūſſcti iflāmat̄. b ¶ nō franget̄:

Qꝛ ſi vaſ ēneū fuerit / defricabit̄

q̄ vidēs aliū penitentē mouet̄ ad cōpūctionē. ¶ lachꝛymaꝝ compunctionē.

d ⁊ lauabit̄ aq̄. Oīs maſculꝰ de ge- c

nere ſacerdotali veſcet̄ carnibuſ

¶ vituli. ſ. ſynagoge vel ꝓ pctō pōtificis.

eiꝰ: q̄ ſctm̄ſāctoꝝ ē. Hoſtia em̄

q̄ cedit̄ ꝓ pctō: cuiꝰ ſāguis infert̄

ī tabernaculū teſtimonij ad expi-

e andū ī ſāctuario / nō comedet̄ / ſꝫ

cōburet̄ igni. C. VII

¶ ſcꝫ q̄ dicta ē ꝓ pctō.

f Hec q̄ꝫ lex ē hoſtie ꝓ d

delicto. Sctāſctōꝛū e

Nico. de lyra

✱ oblatiōibꝰ: ſed ī exedra ad h̄ ꝑata. a ¶ Quicq̄d teti. ⁊c. Iſtud ſm̄ aliq̄ſ refert̄ ad hoīes q̄ nō debebāt tāgere talia niſi ſctīficati. Scōm alios refert̄ etiam ad alias res comeſtibiles: et maxīe eiuſdē gener' vel ſpeciei: q̄ ſi tāgerent carnes p̄dictas ex tali tactu ſctīficabāt̄: nec poterant comedi aliter q̄꜡ dicte carnes ſacrificij. b ¶ Si de ſāg. il. Iſta dicūt̄ ꝓpt̄ ſctītatē ⁊ reuerētiā hoſtie: q̄ ſi aliq̄d de hūoꝛe eiꝰ ꝑ tactū eēt impſſuꝫ / iſtis rebꝰ debebat purgari mō q̄ h̄ exp̄mit̄. c ¶ Oīs maſculꝰ ⁊c. q̄ nō ſolū ſacerdotes / ſꝫ etiā filij eoꝝ poterāt de carnibꝰ huiꝰ ſacrificij comedere. Cōſeq̄nt̄ excipit oblatiōꝫ ꝓ pctō: de q̄ nō erat licitū comedere. ſ. hoſtiā: cuiꝰ ſāguis inferebat̄ ītra tabnaculū / cuiuſmodi erat hoſtia oblata ꝓ pctō pōtificis / ⁊ hoſtia oblata ꝓ peccato multitudinis: vt dictū eſt ſupꝛa. iiij. ca.

Glo. ordi.

☞ Hec q̄ q̄ꝫ ⁊c. f ¶ Delicto: Eſiciꝰ. Ali. Ca. VII. q̄ñ dicit peccatū recognituꝫ. Aliq̄ñ qd̄ ī ip̄m cōmittit̄ deū: quod difficile ignoſcit̄. Vñ. j. Reg. ij. e. Si peccauerit vir ī viꝝ / ſacerdos oꝛabit ꝓ eo: ſi v̄o in deū / q̄s oꝛabit ꝓ eo? Neceſſario ḡ aries ī ſacrificio offert̄ / eū ſignificās de q̄ dicit̄ Ioh. j. d. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mūdi: q̄ ſolus quod in ſe cōmiſſum eſt pōt relaxare: Aries aūt nō omnis in holocauſtuꝫ fit: ſicut vitulus oblatus ꝓ ppl'o et ꝓ ſacerdote: ☞ qui xp̄m ſilr

Nico. de lyra

Hec quoq̄꜡ ē lex hoſtie pꝛo deli. Hic cōſequenter agit̄ de vſu hoſtie oblate ꝓ pctō omiſſionis: et iō vocatur pꝛo delicto: delictum em̄ dicit̄ quaſi derelictuꝫ: ⁊ hoc ē q̄ñ aliq̄d omittit̄ quod q̄s facere tenet̄. e ¶ Sancta / ſanctoꝝ eſt. Nō accipitur hic ſanctaſanctoꝝ ꝓ illa ꝑte tabernaculi que dicebat̄ ſanctaſanctoꝝ: ſed eſt ſenſus: ē de numero ſanctoꝛum: quia oīa ſacrificia dicebantur ſancta inq̄꜡tū erant ✱ ad diuinū cultum

✱ Moꝛaliter. d ¶ Hec quoq̄ꝫ ē lex hoſtie. Sequit̄: ✱ Hec ē lex hoſtie

F qui xp̄m ſimiliter ſignificat. Sed ibi generaliter remiſſio hūa/ni gener̄ diſpēſatur. Ido neceſſario om̄e xp̄i ſacrificiū offert. hic autē ꝑ eis fit qb⁹ ſacrificium ꝛ remiſſio ꝓcurat. Quecūqꝫ ergo ſaluare poſſunt: ſuſcipiunt in xp̄i ſacrificiū: pax ſcꝫ ꝛ ſācti monia: ſine q̄ nemo videbit deū. oblatiōes eni interiorū cogi tatiōes ſunt: qb⁹ pacatis cū oib⁹ pacez habem⁹. Oblatio aūt renū ꝛ pennule epat̄ ꝛ femorū ſctimonia ē. ¶ Orige. Quidā dicūt eſſe delictū cū non facim⁹ qd debem⁹: peccatū ꝟo cuz facim⁹ qd non debem⁹: ſed nō vbiqꝫ hoc obſerua tur. a ¶ Sanguis ei⁹ ꝛc̄. Eſi. Que cūqꝫ ī ſacrificio pacificorū in hoc q̄z iu bet fieri. b ¶ Sicut ꝑ peccato ꝛc̄. Orige. Peccatū ē ꝑpetratio mali: de/lictum deſertio boni. Sicut enim aliꝺ ē declinare a malo: aliudqꝫ facere bo/num: ita et aliud abſtinere a bono: et aliud facere malū. Vel delictū ē qd ig/noranter: peccatū qd ſcienter cōmittit. ¶ Orige. Sicut pro peccato ꝛc̄. Si/militer iubet adipes arietis q̄ circa re nes ſūt ꝛ q̄ interiora operiunt imponi ſuper altare: vt q̄cquid in te craſſum ē ꝛ operit interiora tua: altaris ignibus offeras: vt purgatis īteriorib⁹ dicas: Bn̄dic aīa mea dn̄o ꝛ oīa q̄ ītra me ſūt noī ſctō ei⁹. Alit̄ em̄ ſpūalē ſenſum nō poſſūt habere: vl̄ deū laudare. Si aūt interiora purgauer̄ ab oī vitio libidi/nis hoſtiā ꝑ delicto iugulaſti: ꝛ ſacrifi ciū ī odorē ſuauitatis obtuliſti. Sacer dotis q̄ offert illud ꝛ repropitiauit pro delicto: ipiuſ erit. Diſcāt ſacerdotes q̄ pars data ē eis cū his. ſ. q̄s ad penitēti am adduxerīt ꝛ tales effecerīt: vt ꝓpi tius ſit eis de⁹. Meritū em̄ ſubditorū merces erit ꝛ gloria taliū ſacerdotuꝫ. Intelligāt ergo ſacerdotes vbi ſit da/ta vera portio: in h̄ vacēt: nec ſe ſupflu is actib⁹ īplicēt: ſed ſciāt ſe ī nullo alio habere partē apud deū: niſi ī eo qd ꝑ pctō offerūt. i. ꝙ a via peccati peccato/rez cōuertūt. c ¶ Ad ſacerdotē ꝛc̄. Chriſtū q̄ nobis ꝓpitiatio fact⁹ eſt. In ipō ergo oē ſacrificiū miniſtrat ꝛ agit: ꝛ qd ex penitētia cōſequit ad eū refer/tur. Ipē em̄ vt nos ſaluaret vēit dicēſ: Nō veni vocare iuſtoſ ſꝫ peccatores. d ¶ holocauſti victimā / ha. ꝛc̄. Eſi. Nō boū. ſ. aut ouiū aut ſiliū: ſꝫ ho minis: vbi em̄ n̄ ab hiſ q̄ offerūt ſꝫ q̄ of ferūt ſacrificia cōſideāt: neceſſario aīa lia memorāt hic aūt q̄ aperti⁹ voluit ī troducere pſonam dn̄i: ſacerdotē poſu it offerētē holocauſtuꝫ homīs. Intelli/gibilia em̄ holocauſta offert ſol⁹ xp̄s: ad cui⁹ imitationē hoſtia noſtra ꝛ con/uerſatio formatur: ī cui⁹ reſpectu patiē tiā habem⁹ in paſſionib⁹. e ¶ Habe bit pellē. Circūſtantiā diuitiaꝝ quas debet offerre vero ſacerdoti: q̄ volunt holocauſtū fieri. Sathan circūſtantiā diuitiaꝝ pellē nominauit dicēs: Pel/lem ꝑ pelle: ꝛ oīa q̄ habet homo dabit ꝑ aīa ſua. Hāc dedit Iob vt pellē. i. patiētiā retineret: que pellis dicit ex q̄ fiūt mlta vtilia. f ¶ Et quicq̄d ī cra ticula ꝛc̄ ¶ Quia hec theologie īcar natiōis ꝓxima ſunt: neceſſario offeren tis ſacerdotis ſunt. i. xp̄i nati paſſi ꝛ q̄ reſurrexit. g ¶ Siue oleo cōſpſa ꝛc̄. Orige Sacrificiū ſa/lutare iubet fieri in oleo. Sacrificio ꝑ peccato nō ſuppōit ole um: q̄ ꝑ peccato eſt. Ideo nec oleum leticie nec thus ſuauitat̄ habet Luctus em̄ cōuenit peccantib⁹: nō leticia vel odor ſuaui tatis: q̄ ex pſona peccatoris dicit: Cōputruerūt et corrupte ſūt cicatrices mee a facie īſipiētie mee Cor hoīs cliban⁹ ē. qd ſi vi/tia vel diabol⁹ ſuccēderit: nō coquet: ſed exuret. Sed ſi ille ſuc

cenderit

cēderit q̄ venit ignē mittere ī terrā: panes ſcꝑturarū nō exu rit ad ꝑditionē: ſꝫ coquit ad ſacrificiū: Fortaſſis ī clibano coq̄ dicunt: q̄ bn̄ recondita ſūt: nec facile ꝓferri ad vulgus poſſūt. Sunt em̄ multa hmōi q̄ ſi in clibano nō coquūt cruda ſūt/ co/medi nō poſſūt: ſicut ī viſione Ezechielis. Nō em̄ credēdū ꝙ

Lu. 12. f

Ezech. 1.

a ¶ q̄ eq̄ placz ꝺo x̄t⁹ iuſtoꝝ: ꝛ digna pnīa pctōꝝ: q̄ reſtituit ī gdū ꝑſtinū dauid ꝛ petꝝ

ē Idcirco vbi imolabit holocau ſtū / mactabit ꝛ victīa ꝑ delicto:

a ſanguis ei⁹ ꝑ gyrū fūdet altarꝭ.

a ¶ Greg⁹. Cauda finiſ ē corpiſ. ille ꝺo bn̄ īmolat q̄ ſacrificiū bōi opis ad finē ꝑducit. b ¶ euz ſcꝫ q̄ gula cōmiſit pctā xp̄s ſaluare

Offerēt ex ea caudaꝫ ꝛ adipē q̄

deſcēdit. a ¶ vult xp̄s penitētis mūdari ī teriorem hoīem ꝛ habere caſtitatē

opit vitalia: duos renunculos ꝛ

¶ Lxx. pinnā epatis. b ¶ vt ꝓpriā concu piſcētiā n̄ habeat ſꝫ eā oīno offerat.

pinguedinē q̄ iuxta ilia ē: reticu lūqꝫ iecoris cū renūcul̄/ ꝛ adole bit ea ſacerdos ſup altare. Incē

a ¶ Nō mollis nō femine⁹ nō debilis.

ſū ē dn̄i ꝑ delicto. Oīs maſcul⁹ a

¶ legitīa gn̄atōe ſuccedēs vita ꝛ ſcīa ꝑcellēſ

de ſacerdotali genere/ ī loco ſctō veſcet his carnib⁹: q̄ ſanctū ſan

. ſ. ¶ q̄ſi n̄ fruſtra differt h̄ ſacrificiū ab his q̄ ſūt ꝑ pctō: q̄ pro delicto h̄. ſ. ē qd ī deū cō miſſum eſt.

b ctoꝝ ē. Sicut pro peccato offer tur hoſtia: ita ꝛ ꝑ delicto. Vtri/ b

c uſqꝫ hoſtie lex vna erit. Ad ſa/ c d

cerdotē qui eā obtulerit ꝑtiebit.

a ¶ xp̄s. ſ. exteriorē ſōſtātiā ī mēbris ſuis. i. paupibuſ ſuſcepit. b ¶ hoīs n̄ ei addit boū vl̄ ouiū vl̄ ſiliū: ꝑ qd īuuit ſpūale holocau/

d Sacerdos qui offert holocauſti

e victimaꝫ / habebit pellem ei⁹. Et

ſtum ¶ theologie

om̄e ſacrificiū ſimile qd coquit ī

a ¶ in q̄ ſignificat partū virginis. b ¶ in qua ſignificatur reſurrectio.

f clibano: ꝛ q̄cq̄d in craticula vel

¶ que ſignificat crucem

in ſartagine preparat ei⁹ erit ſa/

a ¶ . i. ſi eloquēs fuerit vl̄ nō. Oleū aūt elo quentiā ſignificat. vn̄. Nitidi⁹ oleo guttur eius ꝛc̄. Prouer. v. a.

¶ . i. ſi diuit̄ fuerit q̄ hꝫ vn̄ miſicors ſit.

g cerdot̄ a quo offertur / ſiue oleo

¶ . i. paupis q̄ qd largiat nō habet aut ſa/

conſperſa / ſiue arida fuerit Cun

pīa īdiget. a ¶ q̄ ſilit̄ accipit deus bonā deuotiōez paupis ꝛ diuit̄: ſimplic̄ ꝛ ſapiēt̄

ctis filijs aarō eq̄ua menſura ꝑ

a ¶ ſeptimū capitulum a pleriſqꝫ hic īcipit. ¶ ſalutare ſacrificiū ī duaſ diuidit partes: vnā laudationiſ: alteram voti.

ſingulos diuidetur. † Hec ē lex e hoſtie pacificoꝝ q̄ offertur dn̄o.

Nico. de lyra

G ſit aīal ad diuinū cultuꝫ oblata. Cetera pa tēt vſqꝫ ibi: a ¶ Oīs maſcul⁹. vbi determinat a q̄bus ꝛ vbi debeant car nes huius hoſtie comedi. b ¶ Vtri/uſqꝫ hoſtie. ſ. ꝑ peccato ꝛ ꝑ delicto. c ¶ Lex vna erit. ſ. q̄tum ad vſuꝫ. ī pluribus tamē differunt. d ¶ Ad ſa cerdotez. Hic ponūtur q̄ttuor regu/le generales reſpectu p̄cedētiū. Pria ē ꝙ carnes hoſtie ꝑ pctō: cōmiſſionis ꝛ omiſſionis erant ſacerdotis offeren tis: q̄ illi ꝑ quib⁹ offerebant nō habe bant in ea ꝑtem aliquā: ad denotādū ꝙ debebant elōgari a peccato ꝑpetra/to: cauēdo a recidiuo. Secūda ē de ho ſtia holocauſti q̄ tota incēdebat: excep ta pelle: ꝛ illa erat ſacerdotis offerētiſ. ꝛ h̄ notat cū dr̄: Sacerdoſ q̄ offert ꝛc̄. Tertia ē de oblatiōe ſimile que q̄liter cūqꝫ coquat ſeu piſtet debet eſſe ſacer/dotis offerentis: vt notat cum dicitur: Et om̄e ſacrificiū ſimile ꝛc̄. Quarta ē ꝙ predicta q̄ cedebāt in vſum ſacerdo/tis cūctis filijs aaron equaliter diuide bant: qd notatur cum dr̄: Cūctis filijs aaron. Que q̄dē equalitas ſm̄ Ra. Sa. ſic ſeruabat: ꝙ q̄libꝫ d filijs aarō habebat ſibi diē ꝺputatū ad offerēdū ꝛ oblationes illi⁹ diei ꝑtinebāt ad ipm̄ pro ſe ꝛ domo ſua. Alij vero dicunt ꝙ ibi ſeruabatur equalitas ꝓportionis: non tamen quantitatiua: q̄ oblatiōes diuidebant ſic ꝙ vnuſq̄ſqꝫ qualibꝫ die accipiebat ſm̄ proportionem ſui labo ris: ſꝫ dictū Ra. Sa. magis cōcordat textui p̄cedēti: vt ptꝫ ītuēti. e ¶ Hec eſt lex hoſtie pacificorū. Hic con/ſequenter determīat de vſu hoſtie pa cifice. ꝛ primo determinat hmōi vſus ſcdo offerēdi modus. ibi: Locutuſqꝫ ē dn̄s. tertio ponit epilogus. ibi: Hec ē vnctio. Prima ī duas: q̄ p̄mo ponit dicti vſus determīatio: ſcdo circa hoc ponitur quedam expoſitio. ibi: Locu/tuſqꝫ eſt dn̄s. Adhuc circa primū pre/mittit vſus ex parte temporis. ſecūdo ſubditur determinatio vſus ex ꝑte rei comeſtibilis ꝛ comedentis. ibi: Caro que aliquid tetigerit. Circa primum ſciendum ꝙ hoſtia pacifica dupliciter offerebat. Vno mō

Quattuor regule circa ſacrificia

Diuiſio

D

* e ¶ Hec ē lex hoſtie pacificoꝝ ꝛc̄. Si pro gratiaꝝ actione ꝛc̄. Hec autem hoſtia euchariſtiam figu/rauit. ꝛ hic ponuntur quinqꝫ modi pa num per quos figuratus fuit vnus pa nis viuus ꝛ perfectus qui de celo de/ſcendit. ſicut vnum perfectum per plu/ra imperfecta: vt ſupra dictū eſt ca. ij. Hunc autem panem offert ſacerdos grat⁹ de beneficijs a deo ſibi collatis deuote celebrando. ꝛ homo non ſacer/dos ſi pro gratiarumactione pro bene ficijs ſibi collatis facit ſacerdotem cele brare: ꝛ ſimiliter pauper non habens vnde hec faciat/ nihil/ominus hunc panem offert ſuo modo miſſam deuote audien do: ꝛ aliquando plus proficit ſibi q̄ ſacerdoti celebranti. Hic autem panis dicitur conſperſus oleo. nam gratia dei que per oleum deſignatur conuertur largiter in hoc ſacramē to: ꝓpter qd nomīat euchariſtia. i. bona gratia. cū panibus aūt p̄dictis offerebat aīal īmolaticium: ptꝫ ex hoc qd ſeq̄tur.

Moraliter

 * Cuius carnes

E ☞ ſit animal in forma leonis quo vehaṫ deus: vel vituli vel aquile. Tria ſunt in quib⁹ ſacrificia preparanṫ. In clibano/ ī ſartagine/ in craticula. Clibanus ſm̄ ſui formā ꝓfundiora in diuinis ſcripturis ſignificat. Sartago ea que ſi frequēter verſenṫ/ intelligi poſſunt ⁊ explicari. Craticula que palā ſūt. Eſt em̄ in diuinis ſcripturis hiſtoria/ moralitas/ myſticus ſenſus: ſicut corp⁹ ⁊ anima ⁊ ſpūs. Hoc quoq̧ caniſtrū ꝑfectionis ſignificat: ī quo tres panes haberi mandanṫ. In ſcṗtura enī diuina cibi auditorib⁹ tripliciter apponuntur. In euāgelio quoq̧ dr̄: Amice cōmoda tres panes. Luce. xi. f. Un⁹ coquiṫ in clibano: alter in ſartagine: tertius in craticula. ¶ Eſi. Cōſperſum oleo ſacrificiū de ſimila dicit: qđ nec ī clibano nec in ſartagine nec ī craticula mittiṫ: hec ē theologia q̄ ad humanitatē chriſti nō referṫ/ ſed de patre ē vel de ſpūſancto: vel de ipſo filio ſm̄ deitatē. Ideo hoc filijs aaron ꝑ medi-

Tria in q̄bus ſacrificia ṗpanṫ.

theologia tatōēꝫ ſcripturaꝝ ad theologiā ꝓficiētibus deputauit equaliter: vt oēs idē de deo ſentiāt. Hoc ſacrificiū heretici ñ guſtāt/ cū diuerſa ſapiāt. Eſt ſacrificiū nō cōſperſū oleo de ſimila: qñ decima ꝑs ephi abſq̧ oleo ⁊ thure ꝓ peccato offerṫ: ab his. ſ. q̄ hircū aut oueꝫ aut turtures aut colūbas offerre non pñt. Hoc et ſi ſacrificiuꝫ ſaluatoris ſignificat: q: nō theologie gr̄a/ ſed pro vtilitate offerētis ṗceptū filijs aaron deputauit. a ¶ Si ꝓ gratiarūactiōe. Ad lr̄am ꝓ gr̄arūactiōe fit oblatio: cū quis de magna tribulatiōe liberat⁹ gr̄as agit: ſicut moyſes p⁹ tranſitū maris rubri. ¶ Myſtice q̄ꝫ qui

Myſtice maiora crimina nō cōmiſit/ dei miſericordie laudes ꝑſoluit/ q̄ ſe īmuneꝫ ab horrēdis crimib⁹ cuſtodiuit. b ¶ Et lagana. Panē. ſ. tenuē ⁊ latū qui ſcientiaꝫ ꝓphetaꝝ ſignificat. Q̄tū autē diſtat inter ſoliditatē paniſ ⁊ teneritudinē lagani: tātū inter ſciētiā ve. ⁊ noui teſta. panes ergo ſpargūṫ oleo: lagana vngunṫ: q: maius ē lumē ⁊ gratia noui teſtamēti q̄ꝫ veter̄. c ¶ Coctāq̧ ſimilā ⁊c̄. Diuinā. ſ. ſapiētiā/ que coquiṫ igne charitat̄. Nā xp̄s di ſapīa ꝓpṫ nimiā charitatē ſe tradidit:

Gal. 2. d. ſcꝫ morti. d ¶ Offerṫ do. ⁊c̄. Lxx. Et offeret de om̄ib⁹ munerib⁹ ſuis laudationē deo ſacerdoti ꝓfundēti ſāguinē ſalutaris illi erit. Nō em̄ volēt̄ ne

Rom. 9. c q̧ currētis/ ſꝫ dei miſerētis ē. Chriſto admīſtrāti ⁊ ꝑficiēti ſacrificiuꝫ ṗmitie offerēde ſunt. e ¶ Cui⁹ car. ea. ⁊c̄. Orig. Solid⁹ aīe cibus ē cibus lact̄:

Solidus cibus ē cib⁹ oleꝝ: eſt cib⁹ carnis. vñ. i. Cor. iij. a. Lacte vos potaui ñ eſca. Et alibi Ro. xiiij. a. Qui īfirm⁹ ē o. mā. Et alibi Heb. v. d. Perfectoꝝ eſt ſoli. ci. Carnes ḡ ſacrificij ſalutar̄ qđ offerṫ ꝓ laudatōe dñi iubenṫ eē ſacerdotis. Solid⁹ em̄ cib⁹ ⁊ ꝑfecta ſcīa ſacerdotibus deputaṫ: q: ī om̄ib⁹ debēt eē ꝑfecti: ī doctrina/ ī morib⁹/ ī ỽtutib⁹: alioquin de ſacrificioꝝ nō edēt carnibus. Caro q̄ ex ſacrificijs ſacerdotibus deputaṫ verbū dei ē qđ ī eccleſia dei docent. Admonenṫ ergo ne heſterna ꝓferāt: ſꝫ noua ꝑ gr̄am dei ⁊ ſpūalia ſemꝑ inueniāt. Si ea que heri a iudeis didiciſti hodie ī eccleſia ꝓferas/ heſternā ſacrificij carnē ediſti. Supra q̄ꝫ ī obla-

S. 2. c tiōe ṗmitiaꝝ ſint inq̄t noua ⁊ vetera. f ¶ Uſq̧ mane. Futuꝝ ſeculū vbi erit verus dies q̄ nocti hui⁹ ſeculi ſuccedit/ non vult noſtrā vitā imꝑfectā relinqui/ ꝑ quā nos optet ſaluari: ī futuro em̄ nō licebit opari. g ¶ Si voto vel ſpōte quiſpiā ⁊c̄. Om̄e ſacrificiū pacificoꝝ vel ſalutare ſpōtaneuꝫ eſt. Uñ inter dona ſuꝑius poſitū ē. Sed gr̄arūactionis vel laudis ſacrificiū dis ſacrificiū q̄ꝫuis ſpēs eius ſit: q: rōnabile ē/ volūtarium nō dr̄: q: cū rōnales ſum⁹/ debitū quodāmodo ṗcipuū creatori debem⁹ rōnale ſacrificium. h ¶ Eadē ſilr̄ ⁊c̄. Quia q̄daꝫ poſt huius vite finē aliā talē deſcṗſerūt: introducētes quoddā ſeculū mille annoꝝ/ ī quo hierl̄m edificabiṫ ⁊ tēplū ei⁹: ⁊ ſctāſctōꝝ reſtaurabunṫ ⁊ ſacrificia offerenṫ. Sꝫ ſi q̄s hoc credit ⁊ quodāmodo ī mente comedit/ ſperās ſe eo tempe comedere quod ē impoſſibile: oblatio eius nō ſuſcipiṫ/ quia polluta: peccatū quoq̧ contrahit. vnde ait: Quecūq̧ anima tali ſe edulio cōtaminauerit ⁊c̄. i ¶ Sed et ſi quid ⁊c̄. Orig. Duos dies quibus licet veſci carnibus ſacrificij: puto duo teſtamenta poſſe intelligi: in q̄bus liceat om̄e verbū quod ad deū ꝑtinet: hoc em̄ eſt ſacrificiū requiri et diſcuti. Si quid ſuꝑfuerit qđ diuina ſcriptura nō decreuerit tertiā ſcripturam non debere ſuſcipi/ que hic dies tertia nominaṫ: ſed quod ſuꝑeſt igni tradamus: id eſt deo reſeruemus: quia in ṗſenti vita deus ſcire nos voluit omnia que nunc ſcimus ex parte. Cuꝫ autem venerit quod ꝑfectum eſt/ deſtruēturque ex parte ſunt. Non ergo aſſumamus nobis cunctorum ſcientiā.

☞ Tertius dies

¶ Lxx. laudatiōe. vñ Ps. xlix. c. Immolā deo ſacrificiū laudiſ: ⁊ redde altiſ. vota tua.

a **Si ꝓ gr̄aꝝ actiōe fuerit oblatio:**

a ¶ .i. habeāt ſcientiā euāgelicā q̄ ꝑfecta et ſolida. b ¶ apl̄icos libros. c ¶ corruptione aliene doctrine.

offerent pānes ābſq̧ fermēto/ cō-

a ¶ vt q̄cq̄d ſapit imputeṫ gr̄e et dei miſericordie. b ¶ ꝓpheticos libros q̄ nō tā plane annūciāṫ miſericordiaꝫ dei ꝑmiſcētes minas ꝓ importunitate iudaica ꝓprie lagana nō dicunṫ conſꝑſa ſed vncta.

b **ſperſos ōleo: ⁊ lāgana aʒyma vn-**

a ¶ theologiā. ſ. ſed cū elemoſyna quam ꝓpter ſubtilitatē ſimilā vocat.

c **cta oleo: cōctamq̧ ſimilaꝫ/ ⁊ collyridas olei admixtiōe cōſꝑſas:**

a ¶ ꝑfectionē ⁊ firmitatē fidei: nā fermentū panē roborat. ¶ ſcꝫ in modū circini tortos: hi ſūt diuīe ſcṗture expoſitores: quoꝝ expoſitiōis ſciētiā hr̄e debem⁹. b ¶ nō aʒymoſ. ¶ ſeculari ſciētia ſicubi neceſſaria ē: vt ē grāmatica: rhetorica: dialectica.

pānes quoq̧ fermētātos cū hoſtia gratiarum quę immolatur ꝓ

a ¶ quia vnus dñs: vna fides: vnū baptiſma: vnde apoſtolus: Unuꝫ ſentiamus omnes in dño ⁊c̄.

pacificis: Ex quib⁹ vnūs ꝓ pri-

a ¶ xp̄i ad quē ꝑtinet vnus panis: q: fides nr̄a ad eū ⁊ ꝑ eū ⁊ in ipo eſt.

d **mitijs offerṫ dño: et erit ſacērdotis qui fundet hoſtię ſanguineꝫ:**

¶ q: incarnatiōis. ſ. myſteria in ṗſenti vita ꝑſcrutāda ſunt ⁊ miranda: nihil indiſcuſſuꝫ debet remanere vſq̧ in mane: id eſt, initium alterius vite.

e **Cui⁹ carnes eadē comedenṫ die:**

f **nec remanebit ex eis quicq̄ꝫ vſq̧**

a ¶ voto q̄s offert qñ ſe deo ſeruituꝝ ⁊ ſcl̄o renūciatuꝝ vouet. Spōte qñ ſubito ꝯuertitur: ⁊ diuinitus inſpiratus compungiṫ.

g **mane. Si vōto vel ſpōte q̄ſpiaꝫ**

a ¶ pñs vita pñs ſeculū hodie dr̄: vñ: Ps. xciiij. b. Hodie ſi vocē eius au. ⁊c̄. ¶ in ṗſenti votuꝫ ſoluendū eſt: in futuro em̄ ſolui nō poterit. vñ: Quicquid pōt manus tua inſtāter operetur. Eccs. ix.

h **obtulerit hoſtiā: eādem ſimiliter**

a ¶ Craſtinus dies tempus poſt votū ſignificat: vſq̧ ad finem enī vite votum noſtrum poſſumus implere.

i **edeṫ die. Sed ⁊ ſi q̄d in crāſtinū remāſerit veſci licitū ē. Quicq̄d**

Nico. de lyra

☙ offerebatur: vno modo pro beneficio iam adepto: alio modo pro beneficio habendo. Primo vocabaṫ hoſtia laudatiua: ⁊ comedebaṫ eadē die qua offerebaṫ. Secunda vocabaṫ votiua vl̄ ſpōtanea: quia nō habebat ratiōeꝫ ita debiti ſicut ṗma: quia ꝓ bñficio accepto magis teneṫ homo ad ſeruiendū deo q̄ꝫ ꝓ beneficio ſperato: et ideo ſi de hoſtia votiua aliquid remanebat in craſtinū poterat comedi ſecūda die: igiṫ premittiṫ cōditio ṗme hoſtie cum dicit: Si ꝓ gratiarūactōe ⁊c̄. a ¶ Offerent panes: ſcꝫ clibano coctos. b ¶ Cōſperſos oleo: q: ī piſtatione nō ſolū ponebaṫ aqua/ ſed etiā admiſcebaṫ oleū. c ¶ Et lagana. facta ď paſta cocta ī aqua calida. d ¶ Coctāq̧ ſimilā. quedā ſpēs erat panis primo cocti aliquātuluꝫ in aqua calida: ⁊ poſtea ī clibano. e ¶ Et collyridaſ. panes ſūt valde tenues: ⁊ alibi vocantur cruſtule: q: totū erat quaſi cruſta: ⁊ modicū aut nihil erat ibi de mica. f ¶ Panes quoq̧ fer. hoc videṫ eē cōtrariū ei quod dictum ē ſupra. ij. ca. Omnis oblatio que offerṫ dño abſq̧ fermēto fiet. Dicendū q̧ ibi loquiṫ de oblatione ponēda ſuꝑ altare: vnde ibi ſubdiṫ: Suꝑ altare ỽo nō īponēṫ: ſcꝫ fermētati: hic aūt loq̄ṫ ď oblatiōe q̄ nō ponebaṫ ſuꝑ altare: ⁊ ſic pāis fermētatus offerebaṫ cū hoſtia pacifica ad eſū carniū. g ¶ Ex quib⁹ v. In heb. hr̄: Ex oīb⁹ vn⁹. q: de q̄ttuor modis panū ṗdictis pl̄es panes offerebāṫ: ⁊ de q̄libet mō vn⁹ pāis tradebaṫ ſacerdoti ꝓ primitijſ: ⁊ iđ panis fermētat⁹ poterat ſic offerri. q: ď fermēto debebāt primitie dari/ vt dictū ē ſupra ca. ij. h ¶ Cuius carnes comedenṫ eadē die. ⁊ ideo ſi quid remanebat in craſtinum igne comburebatur. Conſequēter proſequitur de hoſtia votiua/ cum dicitur. i ¶ Si voto vel ſponte quiſpiam obtulerit/ eadeꝫ ⁊c̄. ⁊ patet littera ex predictis vſq̧ ibi: ☙ Si quis de

✳ h ¶ Cui⁹ carnes ⁊c̄. ⁊ ꝑ h̄ ſignificabaṫ q̧ ſb̄ ſpēb⁹ panis vera caro xp̄i ꝯtineṫ/ ſicᷓ ipē dicit Ioh. vi. e. Paniſ quē ego dabo caro mea eſt ꝓ mūdi vita: cui⁹ effect⁹ ſugiṫ fide charitate formata/ que nō compatiṫ ſecū mortale peccatum: ideo ſubditur: ✳ Qui fuerit

k ¶ Terti⁹ dieſ ꝛc̃. Futuꝝ ſeculũ ĩ q̃ generał reſurrectõ quã
xp̃i reſurrectio ſignificauit. Mane facto tertij diei: tũc qđ reli
quũ ẽ igne ꝯſumet. Q̃dcũqꝫ eñ ſalutare impfectũ reliq̃rim⁹
aut malũ fecerim⁹/ tãqꝫ ligna/ aut fenũ/ aut ſtipulã igne conſu
met: nos aũt detrimẽtũ patiemur. b ¶ Caro q̃ ꝛc̃. Orige.
Carnes ſctẽ diuĩa v̾ba ĩtelligũt. Se
pe aũt accidit mũdas carnes contingi
ab aliq̃ ĩmũdo: vt ſi q̃s de deo p̃re atqꝫ
ei⁹ vnigẽito ꝛ ſp̃ũſctõ dignũ deitat' my
ſterio puꝛ faciat ſincerũqꝫ ſmonẽ: ꝛ de
oĩb⁹ rõnabilib⁹ creatur' tanqꝫ a deo fa
ctis vt ip̃m ĩtelligerẽt: nec aſſerat ꝯñr
carnis reſurrectionẽ. Prim⁹ ſmo e⁹ ſo
lid⁹ cib⁹ ẽ: carnes ſunt ſctẽ. Qui v̾o car
nis reſurrectiõꝫ negat/ q꞉ alienũ a fide
ẽ: ſupioꝛib⁹ iũctũ carnes ſuas polluit.
Precipit̃ ẽ ne hmõi carnes mãducẽt/
qb⁹ ĩmũdicia ĩfidelitat' adiũgit̃. Vñ.i.
Coꝛ.v.c. Epulemur ĩ açymis ſin. ꝛ ve
ri. Scđm ĩmũdicie gen⁹ ẽ: ne q̃ carnes
edit ĩmũd⁹ ſit/ ꝛ ĩmũdicia ei⁹ ĩ ip̃o ſit: vt
ſi ſit aliq̃s natura floꝛẽtis ꝛ ardẽt' ĩge
nij: nõ ꝯtinuo apt⁹ videbit̃ ad ſuſcipiẽ
da dei v̾bi myſteria. Sepand⁹ ẽ pri⁹ a
ꝓphanis ꝛ ĩmũdis oꝑib⁹: vt eruditõis
capax ſit: ſi prius capax fuerit ſctĩtatis.
Tertia ſpẽs ẽ ĩmũdicie: q̃ is q̃ mũd⁹ ali
q̃d ꝯtingit ĩmũdũ: nec tã ſuo pctõ q̃ꝫ ali
ena cõtagiõe polluit̃: vt ſi q̃s ſociet̃ in
uido vł iracũdo vel adultero: et ꝓpriis
actib⁹ nõ inſerat̃ ſcelerib⁹ ei⁹: videat tñ
eũ frẽꝫ odiſſe: ĩſidiari vxoꝛi aliene: ꝛ ſi
milia facere: nec diſcedat a ꝯſoꝛtio ei⁹:
hic ẽ q̃ ꝯtingit ĩmũdũ/ vel aĩaꝫ vel auẽ
vel moꝛticinũ/ ꝛ aliena ĩmũdicia pollu
tus ẽ. c ¶ Vł iumẽti. Iumẽta ĩmũ
da ſũt q̃ ĩmũdis ꝛ terrenis actõib⁹ intẽ
ti ſũt: vñ foꝛnicatoꝛes eq̃ emiſſarij dicti
ſũt. c ¶ Adipẽ ouis ꝛc̃.i. nec foꝛtis
nec innocẽt'/ nec penitẽt' bona intẽtio
vel deſideriũ ſiniſtra ĩterp̃tatõe dep̃uã
dũ tãqꝫ ꝑ hypocriſim ſit factũ: ne q̃s ve
lit meritũ alteri⁹ extermĩare: ꝛ q̃ſi come
dẽdo ĩminuere. ¶ Aug. Dixit ſupi⁹.
Oĩs adeps dño: ꝛ q̃eram⁹ vtꝝ oĩmſ
coꝛpis mũdi dũtaxat: nã de ĩmũdiſ nul
la q̃ſtio ẽ: ꝛ q̃d đ adipe fieret quẽ vetu
it comedi: Nũc autẽꝫ dixit q̃d fieret de
adipe moꝛticini ꝛ a fera capti: vt ſit.ſ.ĩ
oĩe op⁹ cui tale aliq̃d neceſſariũ ẽ. Vñ
remãſit q̃ſtio q̃d fieret de adipe eoꝛũ q̃
mũda ſunt ad veſcẽdũ: Sꝫ cũ dicit oẽꝫ
aĩam ꝑire de ppło ſuo q̃ ederit adipem
eoꝝ ex q̃b⁹ offert̃ dño: videt̃ tñ ꝓhibe
re adipẽ eoꝝ ex q̃b⁹ fit ſacrificiũ. Iudei
v̾o nõ inueniunt q̃d de adipe faciãt vñ
abſtinẽt: ꝛ quõ ꝓijciãt: cũ dict ſitũ: oĩs
adeps dño. ſi nõ adipẽ ſacrificioꝛũ tñ/
ſed etiã eoꝝ de q̃b⁹ nõ ſacrificat̃/ q̃ꝫuis
mũdoꝝ hic volunt ĩtelligi: q꞉ ꝑ q̃ſdã im
pudicitias vel cetera vitia ſibi elegẽrt
moꝛtem pctĩ. e ¶ In varios vſus.
Nõ ſolum bonoꝝ ĩmitãdo oꝑa: ſꝫ etiã
maloꝛũ nob̃ ĩ exẽplũ trahẽdo. Legim⁹
eĩ herodẽ natał ſui diẽ celebraſſe ꝛ epu
las ſãguĩe fedaſſe: tale deſideriũ ĩ vſũ
hẽm⁹ vt caueam⁹: ſꝫ ecõtrario nr̃i natał
diẽ q̃ ĩ paradiſo fuim⁹ cũ luctu ꝛ afflictõe
mẽoꝛem⁹. Phariſe⁹ ſupbiẽs ait Lu.x
viij.b. Grãſ ago tibi/ q꞉ ñ ſũ ſi.c.h.ꝛc̃.
Nos ecõtrario dicam⁹: Dñe miſerere
mei: q꞉ nõ ſũ ſił's ſeruis tuis q̃ ãgelicã
ducũt vitã ĩ terris. f ¶ Si q̃s a.ꝛc̃.
Orige. Allego. Quaſi nemo ſcãdaliçet vnũ ex his mĩmis q̃
me credũt ꝛc̃. Sãguis comedi ꝓhibet̃/ q̃ſi ne gloꝛieris aduer
ſus fractos ramoſ/ ne tu excider': ꝛ illi ſi ñ ꝑmãſerĩt ĩ ĩcreduli
tate ĩſerãt̃. Sãguis ãt iudeoꝝ ppł's recte intelligit̃. Nõ eĩ ex
fide neqꝫ ex ſpũ abꝛae: ſed tñ de ſanguine eius deſcendit.
Qui offert victi.

a aũt terti⁹ iuenerit dies: ignis ab
ſumet. Si q̃s đ carnib⁹ victiẽ pa a
a ¶.i. ſcp̃tura p̃ter duo teſtamẽta.
b ¶.i. poſt hanc vitã temp⁹ bñ oꝑandi ſpe
rauerit: ꝛ ideo diſtulerit.
cificoꝝ diẽ t̃tio cõmederit/ irrita
fiet oblatõ: nec ꝓderit offerẽti q̃n
poti⁹ q̃cũqꝫ aĩa tali ſe edulio ꝯta b
a ¶ q̃libet v̾t⁹ vt caſtitas ꝛ iuſticia ꝛ hmõi.
b miauerit p̃uaricatõiſ rea erit C̃a c
¶ aliq̃d malũ fecerit. ¶ velut caſtitas ha
bita ad vanã gloꝛiam.
ro q̃ aliq̃d tetigerit ĩmundũ/ nõ
¶ nemo imitabit̃. ¶ futuri iudicij.
comedet̃: ſed cõburet̃ igni. Qui d
¶ hypocrita.
fuerit mũdus/ veſcet̃ ea. Anima e
a ¶ hypocriſi. ¶ frauduleter operando.
c ¶.i. virtutibus q̃ deo ſunt dicate.
polluta q̃ꝫ ederit de carnib⁹ ho
ſtiẽ pacificoꝝ que oblata ẽ dño/
¶ vt ñ dicat̃ ouis ſꝫ lup⁹ rapax. a ¶ imitã
ꝑibit de populis ſuis: ꝛ que teti f
do. ¶ ꝯſẽtiẽdo. a ¶ igenioſi. b ¶ velut di
c gerit ĩmũdiciã hoĩs/ vł iumenti/
uiatõis ſõnioꝝ ꝛ ſiłiũ. a ¶ ĩmũda oꝑando
ſiue oĩſ rei q̃ polluere põteſt: ꝛ co
mederit đ huiuſcemodi carnib⁹/
¶ de conſoꝛtio eoꝝ qui ſunt ſaluandi.
ĩteribit de popuł ſuis. Locutuſ
qꝫ ẽ dñs ad moyſen dicẽs: Loq̃
a ¶ deſideriũ.ſ. q̃đ totũ ad deũ referẽdũ ẽ.
b ¶ ſimplic' ĩnocẽt'. c ¶ foꝛt'. ¶ q̃ oꝑat̃
mãdata leg'. ¶ q꞉ taliũ noxiũ ẽ deſideriũ.
nec deo iubet offerri: q꞉ deſideriũ pctõꝝ ꝑi
d re filijs iſrł: Adipẽm ouis ꝛ bõ b
bit. ¶ pctõꝝ penitẽtiũ. ¶ q꞉ ꝑ caprã ſigni
ficãt̃ que ꝓ peccatis fiunt ſacrificia.
uis ꝛ capꝛẽ ñ comedet'. Adipẽ i
¶ q꞉ ſpõte peccat nullo ĩſtigãte.
cadaueris moꝛticini et ei⁹ aĩalis k
a ¶ diabolo ĩſtigãte. b ¶ q꞉ neglexit ſui cu
ſtodiã: nec audiens q̃đ đꝛ: Sobrij eſtote ꝛ
vi.ꝛc̃.j. Pe.v.b. c ¶ q꞉ trãſferre illđ ad v̾
tutẽ debem⁹ vt ad iuſticiã vel caſtitatẽ vel
elemoſynã vł quãlibet oꝑationeꝫ bonã re
ſoluentes ſcꝫ et ſubtiliantes.
q̃đ a beſtia captuꝫ eſt/ habebitis l
e f in vſus varios. †Si quis adipẽ m
qui offerri debet ĩ incenſum dñi
¶ cogẽs vel ſuadẽs ei q̃ ſeip̃m obtulit nõ
ad ſupnũ deſideriũ ĩtẽdere: ſꝫ ad voluptatẽ
ſuã inclinari. ¶ congregatione ſctõꝝ.
comederit: ꝑibit de populo ſuo.
¶ aĩaꝫ q̃ſi nihil faciaſ ad ꝓximi tui moꝛtẽ.
†Sãguinẽ quoqꝫ oĩs animalis
¶ iuſtis quoꝝ cõuerſatio in celis eſt.
nõ ſumetis ĩ cibo: tã de auibus n

a ¶ Si quis de carnib⁹ vi.ꝛc̃.i. nõ ꝯſequet̃ effectuꝫ.ſ. C
bñficiũ a deo poſtulatũ: ꝓ quo impetrãdo fuit oblata: quia per
iſtud pctm̃ reddidit ſe indignum: iõ ſubdit̃: b ¶ Quecunqꝫ
aĩa tali ſe edu. ꝯtami. pua.ꝛc̃.i. trãſgreſſiõis legis hui⁹.
c ¶ Caro. Hic ꝯñr deſcribit̃ vſus ex pte rei comeſtibilis/ cum Caro
dicit̃: Caro q̃ aliq̃d tetigerit ĩmũdũ nõ
comedet̃ ꝛc̃. ꝛ accipit̃ hic caro nõ gene
raliter/ ſed caro hoſtie pacifice tñ. Cõ
ſeq̃nt̃ determinat̃ vſus ex pte comedẽ
tis/ cũ đꝛ: d ¶ Qui fuerit mũdus
veſ. ex ea. Aliq̃ libꝛi habẽt ĩmũdus:
ſed lr̃a talis eſt falſa: quia libꝛi coꝛre
cti habẽt mũdus: ꝛ ĩ hebꝛeo habet̃ ſic:
Oĩs mũd⁹ veſcet̃ ea. Poſſet eñ foꝛ
ſitan aliq̃s credere ꝙ nõ eẽt licituꝫ co
medere carnes hoſtie pacifice niſi offe
rentib⁹: ꝛ ꝓpter hoc dicit̃ hic/ ꝙ oĩs hõ
poterat comedere dũ tñ eẽt mũd⁹. Car
nes eñ hoſtie pacifice poterãt comedi
ab offerentibus vbiqꝫ: tñ intra hieruſa
lẽ: ꝛ ad illud conuiuiũ poterat admitti
quicũqꝫ erat mũdus. Sed ſi aliq̃s im
mũdus inde comederet ꝛ ſcienter: pu
niri debebat moꝛte. Iſta tñ immũdicia Immundi
poterat eſſe duplex. Vna ab intrĩſeco: cia duplex
vtpote ſi aliquis eẽt lepꝛoſus vel ſemĩ
fluus vel hmõi: ꝛ hoc notat̃ cum dicit̃:
e ¶ Aĩa pol.ꝛc̃.i. hõ pollut⁹: q꞉ ibi
ꝑs accipit̃ ꝓ toto. Alia ab extrĩſeco: vi
delicet ex tactu rei immunde: ꝛ hoc no
tat̃ cũ dicit̃: f ¶ Et que tetige. im
mundiciã homis vel iumenti ſi
ue ꝛc̃. vt.ſ. g ¶ Locutuſqꝫ ẽ do.
Quia dictũ ẽ ꝙ carnes hoſtie pacifice
poterãt comedi a quolibet homĩe mun
do: ne igit̃ crederetur ꝙ eſus adipis ꝛ
ſanguĩs ſilr̃ cõcederet̃: ideo excipit̃ cũ
dicit̃: h ¶ Adipeꝫ ouis ꝛc̃. Ex hoc h
aũt dicũt aliqui/ ꝙ adeps animaliũ ali
oꝛũ: dũ tamẽ eſſent licita ad comeden
dũ/ erat iudeis veſci licitus. Alij auteꝫ
oppoſitũ: ꝓut dictũ eſt ſupꝛa. iij. ca.
i ¶ Adipem cada. moꝛti.i. aĩalis
ꝑ ſe moꝛtui. k ¶ Et eius aĩa. q̃đ a
be. cap. ẽ.i. interfectũ ſiue laceratuꝫ.
l ¶ Habebitis ĩ va. vſ.ſ. ad vnctio
nes coꝛioꝝ: ꝛ fomẽtũ lucernaꝝ ꝛ hmõi.
quia talis adeps etiã ſi eſſet animalis
mundi: nõ poterat offerri domino: nec
etiã comedi. m ¶ Si quis adipeꝫ
qui of. de.ꝛc̃. Id eſt cremari ſuper al
tare holocauſti. Conſequenter ꝓhibet
eſum ſanguinis cũ dicit̃: Sanguinem
quoqꝫ oĩs ꝛc̃. Sequit̃: n ¶ Tam
de quib⁹ q̃ꝫ de pecoꝛib⁹. Ex hoc di
cit Ra. Sa. ꝙ eſus ſãguĩs piſciũ ꝛ lo
cuſtaꝝ nõ erat iudeis int̃dict⁹. Rõnes
aũt quare eſus adipis ꝛ ſanguinis ꝓ
hibitus eſt: tacte ſunt ſupꝛa ca. iij.
Locutuſqꝫ ẽ dñs
d ¶ Qui fuerit mundus/ ve Moꝛalit̃
ſcet̃ ea ꝛ nõ ali⁹: q꞉ ſcribit̃. j. Coꝝ.
xi.f. Probet autem ſeipſum homo: et
ſic de pane illo edat/ et de calice bibat:
Qui eñ mãducat et bibit indigne: iu
dicium ſibi manducat ꝛ bibit: non diju
dicans coꝛpus domini. ¶ Notandum
autem ꝙ hoſtia pacifica in tres partes
diuidebat̃: nam totus adeps in parteꝫ †ꝫo. diſ.c.ſi
dñi cedebat: ꝛ ad eius honoꝛem in al q̃s carnẽ
tari cremabat̃: pectuſculum et armus
dexter erant ſacerdotis offerentis: re
lique vero carnes cedebant in vſum il
loꝛum pro quibus hoſtia pacifica offerebatur: vt patet ex ſe
quentibus: ꝛ ꝑ hoc ſignificabatur ꝙ ſacramentum eucharíſtie
pꝛimo et pꝛincipaliter ad honoꝛem dei offertur. Secundo ad
bonum ſacerdotis celebꝛantis. Tertio ad bonum illoꝛum pro
quibus offertur.

E G a ¶ Qui offert victimã ꝛc. Orige. Alia lr̃a: Qui offert ſa
crificium ſalutaris ſui dño: offerat mun⁹ ſuuꝫ dño in ſacrificio
ſalutaris ſui. Man⁹ ei⁹ offerent ſacrificiũ hoſtiam dño: adipẽ
qui ſup pectuſculũ eſt ꝛ pinnam iecoris: offeret ea ita vt ponatur
donum contra dñm: et imponet ſacerdos adipẽ q̇ eſt ſup pectu/
ſculũ ſalutare: ꝛ erit pectuſculũ aarõ ꝛ
filijs ſuis: ꝛ brachiũ dextrũ debet̃ als
dabit̃ ſeparationẽ ſacerdoti a ſacrificijs
ſalutarib⁹ vr̃is. Qui offert ſãguinẽ ſa
lutar̃ ꝛ adipẽ ex filijs aarõ: ipi erit bra
chiũ dextrũ ĩ pte. Pectuſculũ eĩ ipoſiti
onis ꝛ brachiũ deptiõis accepi a filijs
iſrael: a ſacrificijs ſalutarib⁹ vr̃is: ꝛ de
di ea aarõ ſacerdoti ꝛ filijs ei⁹ legitimũ
eternũ a filijs iſrael. Et ſacrificiũ qđ dr̃
ſalutare nemo offert dño niſi q̇ ſan⁹ ẽ: ꝛ
ſalutis ſue conſci⁹ gratias dño refert.
Moralit̃ ¶ Orige. Sacrificiũ qđ dicit̃ ſalutare
ſan⁹ tantũ ꝛ ſalutis cõſci⁹ in gratias of
fert: nõ eger aĩo: nõ lãguidus in opib⁹
math.13.a offerre poteſt. Leproſus ille euãgelic⁹
ñ potuit offerre niſi curat⁹: ſꝫ vbi a dño
mũdat⁹ ẽ: iuſſus eſt offerre munera ad
altare que p̃cepit moyſes in teſtimoniũ
illiſ. Mũd⁹ ergo offerre põt. Sed quõ
man⁹ ei⁹ offerẽt hoſtiaſ dño: nõ hõ: ſed
man⁹. i. opa ei⁹. hec em̃ cõmẽdãt hoſtiã
dño. Si em̃ cõtracta ſit man⁹ tua ad dã
dũ: adhuc leproſus es: ꝛ offerre nõ po/
tes. Ubi habem⁹ hoſtiã: greci habẽt ho
locarpomata: qđ ſignificat omnem fru
ctũ quẽ nõ poteſt ĩfructuoſus offerre: q̇
nõ affert fructũ iuſticie ꝛ miſericordie ꝛ
ſimilia. Or aũt ait: adipes q̇ ſupra pe/
ctuſculũ ſunt. Pectuſculũ cor intelligẽ:
de quo auferẽde ſũt oẽs cogitationes
Math.5.a male (Inde enim pcedũt) vt poſſit cor
mũdũ deũ videre. Pinnã q̃ꝫ iecoris p̃/
cepit offerri: ĩ q̇ iracũdia vl̃ cupiditas.
Offert pinnã iecoriſ q̇ irã ꝛ furorẽ a ſe
abſcidit. Adipes q̇ ſunt ſuper pectuſcu/
lũ imponunt̃ altari. pectuſculũ aarõ et
filijs ei⁹ brachiũ dextrum precipit ſepa
ri. Quale ẽ pectuſculũ ſacerdot̃ plenũ
ſapiẽtia ꝛ diuĩa ĩtelligẽtia: q̃le ꝛ brachi
F uꝫ qđ ei offerũt filij iſrael p ſalute ſua.
Forme ſunt iſta q̇ ĩ eccl̃ia ñ gerunt̃: ſed
legunt̃. Nõ em̃ legerent̃ niſi ex hiſ edi
ficatio audientib⁹ p̃beret̃. Si ergo ſa/
cerdos p doctrinã / p mltã ſollicitudinẽ /
p vigiliaꝝ laborẽ peccatorẽ cõuerterit:
melioꝛa ſeq̇ docuerit. Si tale op⁹ ĩquã
fecerit: debet q̇ in ipſius labore ſaluat̃
deo gr̃as agere: ꝛ offerre hoſtiã ſaluta
ris: q꞉ ſalutẽ cõſecut⁹ ſit. Dicit aũt pe/
ctuſculũ appoſitionis ꝛ brachiũ demp/
tiõis. Cũ em̃ ablatũ fuerit de corde tuo
omne craſſum ꝛ mũdatũ fuerit ab om̃i
operimẽto qđ igni tradẽdũ ẽ: reſtat vt
apponat̃ ei / gratia ſpũſſancti: ꝛ tũc fiet
pectuſculũ appoſitiõis. Brachiũ ṽo ſeparatiõis erit. Si ſcias
diſcernere q̇ ſũt opa lucis ꝛ tenebraꝝ. Si ſepaueris opa tua a
2.theſ.3.b tenebris vt in lumĩe ſint: brachiũ tuũ efficit̃ ſeparatiõis. Ul̃ cũ
Eſa.52.c. ſeparaueris te ab omni fratre ambulãte inquiete. Ul̃ cũ exierĩt
Myſtice de medio peccatorũ q̇ portant vaſa dñi: b ¶ Tenebit mani/
bus adipẽ. Hiero. ad fabiolã. Qui eſt ſup pectuſculũ ꝛ pin/
nam iecoris ꝛc̃. De victimis ſalutarib⁹ adipẽ offerunt ſacerdo
tes: pect⁹ ꝛ brachiũ dextruꝫ in cibũ accipiũt. Senſus ẽ ĩ corde:
Pliinius cor in pectore: voluptas ſm phyſicos eſt ĩ iecore. vñ Plinius
Pinnula aduerſa voluptãte: ꝛ p oculoꝝ feneſtras erumpẽte.
Poſtq̃ꝫ ergo pingue holocauſtũ fecerint: ꝛ cõcupiſcẽtiã libidi/
nis igne ſpũſſancti cremauerĩt: pectus ꝛ brachiũ accipiũt ĩ pre/
miũ. In pectore mũdas cogitatiões: legis noticiã. In brachio
bona opatio: ꝛ pugna cõtra diabolũ: ꝛ armata man⁹: vt qđ mẽ
Act.1.a. te cõceperint ope pbẽt. Jeſus em̃ cepit facere et docere. Pect⁹
malach.2.b q̃ꝫ appellat̃ additamẽtũ vel p̃cipuũ vel egregiũ. Labia em̃ ſa/
cerdotis cuſtodiũt ſciẽtiã ꝛc̃. hec debet eſſe p̃cipua: ꝛ additamẽ
to ſpũalis gratie talem virũ inſtituit q̇ poſſit cõtradicẽtibus re/
ſiſtere ꝛ

ſiſtere ꝛ in ſe nihil ſiniſtri operis habere. Dextrũ ſit brachiuꝫ G
ꝛ ſeparatũ: vt opa ſacerdot̃ cõparatiõe ṽtutũ a cũctis ſepara
ta ſint. Alia tria exceptis primitijs hoſtiarũ / que dant̃ ſacer/
doti de priuato macello ꝛ publico: vbi nõ religio ſed virt⁹ ne/
ceſſitatis eſt brachiũ de q̇ iã dictũ eſt. maxilla ꝛ vẽter. Max/
illa eloquẽtẽ et eruditum ſignificat: vt
qđ pectore cõcipit ore pponat. Uẽter
receptaculũ ciborũ ĩ ſorto madianitide
ſacerdotali pugione pfoſſus: omneſ la
bores ꝛ momentanea blãdimẽta gule
ſtercoris fine cõdẽnat: oſtẽdẽs menti/
bus deo ſacratis: totũ in ſeceſſuꝫ pijci
qđ voram⁹. vñ: Eſca vẽtri: ꝛ vent̃ eſce
de⁹ aũt hunc ꝛ hãc deſtruit. Dituli pul
uerẽ quẽ adorauerũt filij iſrael incon/
tẽptũ ſuperſtitiõis ĩ potũ accipit: vt di/
ſcat contemnere que ſe videt in ſeceſ/
ſum proijcere. Lxx. Offerens ſacrifici/
um ſalutare domino: offeret munus ſu
um dño d̃ ſacrificio ſalutari ei⁹. Qđ ex
ponẽs adiungit: Tenebit manib⁹ adi
pẽ hoſtie. Ul̃ iuxta Lxx. man⁹ ei⁹ offe
rent ex ea dño. Ipſum enim oportet q̇
ad ſalutẽ ſuã ptinẽt opari: Quia iuſti/
cia iuſti ſup eum erit: ꝛ impietas impij
ſup eum erit. c ¶ Pectuſculuꝫ au
tem erit ꝛc̃. Iſid. Pectus datur ſa/
cerdoti: vt cogitationẽ mundam ꝛ do/
ctrine habeat noticiam. Brachium de/
xtrum vt bona opera habeat: ꝛ ad pu/
gnam contra diabolum armata manu
procedat: ꝛ quod corde conceperit / ope
rum exemplo perficiat. Datur ꝛ de pri
uato maxilla: vt eloquẽtia polleat. dat̃
ꝛ venter vt luxuriam extinguat: ꝛ gu/
lam contemnat. d ¶ Sacerdotis.
Aug⁹. Chriſti ĩ ſacerdote figurati. Un
de ſolus ſacerdos poteſt ſacrificium p/
ficere. Incipere enim noſtrum bonum
eſt: perficere ꝛ ad finem ducere diuine
gratie eſt. Non eſt volent̃ neq̃ꝫ currẽ
tis: ſed dei miſerẽtis dirigere actiões.
Unde ꝛ brachiuꝫ dei nominatur. Un
de recte armuꝫ: Uel iuxta Lxx. brachi
um accepit. e ¶ Qui obtulerit ꝛc̃.
Chriſtus ẽ qui verum ſanguineꝫ paci/
ficorum ꝛ adipem animas. ſ. ꝛ deſide/
ria ſalutarium offert qui eſt de filijs aa
ron ſacerdos ſcꝫ ſingularis: ꝛ in omni
bus precipuus cui cedit armus dexter
ĩ portioneꝫ. i. oĩs actio bona ꝛ pfectio.
Hec eſt vnctio

¶ peccatoribus qui obediunt ventri.

q̃ꝫ de pecorib⁹. Oĩs aĩa q̇ ede/
rit ſanguinẽ: peribit de populis
ſuis. Locut⁹ eſt dñs ad moyſen a
a dicẽſ: Loquere filijſ iſrael: Qui b

¶ hoſtie pacificorum gratiaꝝactiões has charitate condire debemus qua conditur omne opus bonum.

offert victimaꝫ pacificoꝝ dño/

¶ .i. charitatem

offerat ſimꝲ ꝛ ſacrificiũ: id ẽ liba

a ¶ ipẽ nõ alius p illo: q꞉ iuſticia iuſti ſup eũ erit. b ¶ Lxx. adipem q̇ eſt ſuper pectuſculum ꝛ pinnam iecoris. ¶ deſideriũ

b mẽta ei⁹: Tenebit manib⁹ adipẽ c

a ¶ cogitationẽ vl̃ fidem. b ¶ q꞉ fides de chriſto ꝛ mũda cogitatio ipi ↄſecrãda ¶ fidẽ ꝛ cõfidẽtiã q̇ fortitudini iũcta ſũt q̇ ĩ pe/

hoſtie ꝛ pectuſculũ C ũq̃ꝫ ambo

ctore ſignificant̃: hec debet offerre q̇ ſaluari deſiderat: q꞉ ſine fide ĩpoſſibile ẽ placere

oblata dño cõſecrauerit / tradet

deo. a ¶ omẽ deſideriũ nr̃ꝫ vult fieri holo

ſacerdoti qũi adolebit adipẽ ſu

c p altare: pectuſculũ aũt erit aa/

cauſtũ. a ¶ q̇ vita ſublimes. b ¶ fidem ꝛ operationẽ offerat q̇ ſaluari deſiderat ¶ q̇ ſi chriſt⁹ q̇ ſãguinẽ ꝛ vitã p nobis obtulit bonã operationẽ noſtram recipiet.

rõ ꝛ filioꝝ ei⁹. Armus q̃ꝫ dexter
de pacificorũ hoſtijs cedet ĩ pri
d e mitiaſ ſacerdot̃. Qui obtulerit
ſãguinẽ ꝛ adipẽ filioꝝ aarõ / ipẽ
habebit ꝛ armũ dextrum in por

a ¶ hec ẽ fideſ recta: vl̃ cognitio ſctã q̇ noſ de terrenis ad celeſtia ſubleuat. b ¶ q꞉ ſcꝫ precellere debet ſcientia ſacerdotis.

tiõe ſua. Pectuſculũ ei eleuatõ

¶ hec ẽ opatio bõa q̇ iuſtoſ a reprob̃ ſepat ¶ q꞉ op⁹ ſacerdot̃ ſepatũ debꝫ eẽ ꝛ vnicũ.

nis ꝛ armũ ſepatiõis tuli a filijs d
iſrael de hoſtijs eoꝝ pacificꝲ / ꝛ
dedi aarõ ſacerdoti ac filijs ei⁹

a ¶ q꞉ ſignificatio ei⁹ ĩ ppetuũ durat

lẽge ppetua ab om̃i pplo iſrael.

Nico. de lyra

✻ a ¶ Locutus eſt domin⁹ ꝛc̃.
Hic conſequenter deſcribitur circa vi/
ctimam pacificam offerendi modus /
cum dicitur: b ¶ Qui offert victi/
maꝫ pacifico. ꝛc̃. Iſtud additur ad
deſignandum quid ſignificatur per ſacrificium. ſ. illa que ſi/
mul offerebantur cũ animali immolando pro pacifica hoſtia:
ſicut ſunt panes ſupradicti. licet enim proprie loquendo ſacri
ficium ſit de animali. oblatio de aridis inanimatis. libamen/
tum de liquidis: tamen vnum frequenter ponitur pro alio vt
dictum eſt ſupra. c ¶ Tenebit manib⁹ adipem hoſtie
et pe. Sacerdotes enĩ ſupponebant manus ſuas manibus
offerentis: ꝛ ſic illud ſupperpoſitum eleuabatur verſus celũ:
ꝛ poſtea retrahebatur verſus terram: ꝛ poſtea ad quattuor
partes orbis: ad denotandum ꝙ offerebatur illi qui eſt domi
nus celi ꝛ terre ꝛ orbis. ꝛ poſtea ſacerdos accipiens iſta de
manu offerentis cremabat adipem ſuper altare. Pectuſcu/
lum autem ꝛ armus dexter de hoſtijs pacificis cedebant in
vſum ſacerdotum. vt hic determinatur: cetere carnes cede/
bant in vſus offerentium. d ¶ Tuli a filijs iſrael. ſ. pec/
tuſculũ ꝛ armum dextrum. ad euitandum quandam ſpeciem
diuinatiõis q̇ vocat̃ ſpatulomãtia: q̇ vtebant̃ idolaratre: q꞉ ĩ
ſpatula ꝛ oſſe pectoris de ſuis ſacrificijs ſupſticioſe diuĩabãt.
Hec eſt vnctio

a ¶ Hec eſt vnctio ⁊c. Eſi. Videt̃ ꝙ hec ad vnctionē ſacer/ dotū ptinere: ſʒ legiſlator hoc in pſenti nō intēdit. Quā enī cuʒ vnctione ſacerdotū ſocietatē habēt pdicta ſacrificia: ſed tm̄ eoꝝ dignitatē: ⁊ quē ꝓfectū pſtēt cuſtodientib⁹ oñdere voluit. Or enim ait: Hec eſt vnctio aaron ⁊ filioꝝ eius in cerimonijs dñi: ad ſupiora reddit: vt ſcias ꝙ ſi q̇s ea cuſtodierit: pueniet ad eam dignitatē ſacerdotis, nec aliter. Hec eſt em̄ vn/ ctio in cerimonijs dñi: quaſi ex predi/ ctis ſacrificijs acq̇ritur. Unde addit: ī die q̄ obtulit eos moyſeſ vt ſacerdotio fungerētur: ⁊ que precepit dari eiſ a fi lijſ iſrael. In his ergo nobis vnctionē dedit. In his nos vocauit deus die q̄ obtulit eos: qua die ſcʒ vnxit eos vt fū gerent̃ ſacerdotio: p vnctionē ſcʒ que nunc dicta eſt. Qui em̄ ſanctius ⁊ ſub limi⁹ viuūt excellētiores ſunt in pplo. Unde oportūe ſubdit: religiōe ppetua in generatiōibus veſtris: vt ſcires qr apud deū hec religio incōcuſſa eſt. Ne mo dignitate vel ſapiētia vl̓ reb⁹ ſubli mib⁹ excellit: ſʒ q̇ fecerit q̄ ſupius pce pit. Sic em̄ ſacerdoſ fit ſm cognitionē chriſti veri ſacerdot. q̇ īmaculatā ⁊ pfe ctā demōſtrauit vitā. Quid aūt p pdi ctā vnctionē ītellexerit ī ſequētib⁹ oſtē dit. b ¶ Iſta ē lex holocauſti ⁊c. Orige. Cū ꝓpoſuerit legiſlator hec ē vnctio aarō ⁊ filioꝝ ⁊c. Nō ſubiūxit q̄ eēt: nec q̄lit̃ vnxiſſet expoſuit: ſʒ h̓ q̇dē ī ſequētib⁹ facit. Nūc ꝟo poſtq̄ dixit. hec ē vnctio aarō nihil d̓ vnctiōe ſub/ iūgit: vt oſtēderet hec q̄ ſupra dixerat ſ. pectuſculū īpoſitiōis: ⁊ brachiū ſepa ratiōis eē īpam vnctionē aarō ⁊ filioꝝ ei⁹: ne putarem⁹ iſta ꝓ carnibus dicta vt doceret etiā ipa ſub ſacramēto inſer ta vnctionis: poſtea repetit ea q̄ ſupra expoſuerat dicēſ: Hec ē lex holocauſti ⁊c. Hec ē q̄ ſupra expoſita ē: ⁊ vid̓r re capitulatio eſſe ſacramētoruʒ / q̄ ſupra narrata ſunt: ſicut ⁊ illud ſcʒ: hec eſt vnctio: prelibatio ſequen/ tium. tranſiens enim ⁊ alia tangit dicenda ⁊ dicta. dicēda ibi: Hec ē vnctio dicta. ibi: Hec eſt lex. Unctio chriſti partim com/ munis ē ſuis. Sūt ei ⁊ ipi pticipes: vn̄ ⁊ nos pticipatiōe chri/ ſti dicimur chriſtiāi. Sʒ ieſtiabili dignitate excellit. Ungit̃ ⁊ ipe ſbſtātialit̃: nos ꝟo ei⁹ opatiōe ⁊ grā. Ungūt̃ ꝙ cū aarō filij ei⁹: ſʒ ñ talia ī vnctiōe eoꝝ / q̄lia fiūt ī vnctiōe aarō: qd̓ ī ſequē/ tib⁹ māifeſtat̃. de chriſto aūt hoc ītelligit̃. Sciēs em̄ legiſlator ad ecclīā hec ptinere myſteria: pcepit cōuocari oēm cetū vel ſy nagogā / quā greci eccleſiā dicunt. Synagoga em̄ ñ poteſt hāc legē habere niſi ad ecclīā cōueniat: in q̄ figurarū veritas cōſer uat̃. ¶ Iſta ē lex ⁊c. Eſi. Uides differētes cōuerſatiōes q̄ deo cōiungūt. honorē ſcʒ ſapiētie pfectū: q̇ ſignificat̃ p holocau ſtū. Uel iuſticiā mediocrem / q̄ operat̃ ea q̄ ſunt ad ſalutē. Sa crificia em̄ pacificoꝝ vel p holocauſtū vel p oblatiōem recte eē vtilia ad ſacerdotalē dignitatē lex intellexit. Un̄ in die q̄ legeʒ vnctiōis mandauit: ſubdidit ea q̄ ſūt de ſacrificijs: ſimulq̧ om/ nia breuit̃ memorauit. c ¶ In monte ſinai. q̇ rubus vel tē tatio interpretatur Similis ē aūt rubo tēptatio. aſperū em̄ vir gultū eſt ⁊ difficile capit̃: ſic corona bone vite ī tēptationib⁹ et tribulatiōib⁹ vix hr̃. Unde: Beat⁹ vir q̇ ſuſtinet tentationē: qr cū probatus fuerit accipiet coronā vite.

¶ Supra dicta. a ¶ eoꝝ. ſ. qui per ea que dicta ſunt proficiūt ad dignitatē ſacerdotij

a Hec ē vnctio aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ a in cerimonijs dñi ī die quo ob/ tulit eos moyſes vt ſacerdotio fūgerent̃: ⁊ q̄ pcepit dari eis dñs

¶ inconcuſſa

a filijſ iſrael religiōe ppetua ī ge

¶ pfecte ſapientie.

b nerationib⁹ ſuis. Iſta ē lex holo b

¶ mediocris iuſticie.

cauſti ⁊ ſacrificij ꝓ pctō atq̧ de licto: ⁊ pro cōſecratiōe ⁊ pacifi/ c coꝝ victimis / quas cōſtituit do d c minus moyſi in monte ſinai qn̄ mandauit filijs iſrael vt offerrēt oblatiōes ſuas domino ī deſer/ to ſinai.

Ca. VIII

Locutuſq̧ ē dñs ad e moyſē dicēs: Tolle f aarō cū filijs ſuiſ: ve ſtes eorum ⁊ vnctionis oleum: g d vitulum pro peccato: duos arie

a ¶ vas pplexo vimine factū. ⁊ ſcripturaꝝ ſignificat q̄ multiplici ſentētiaꝝ conficit̃ tex tura. b ¶ diuina ſapīa in aꝗ. ſin. ⁊ veri.

tes / caniſtrum cum azymis.

bit de pplis ſuis. ⁊ ſilit̃ in multis alijs dicit̃ ſilit̃. qd̓ intelli git̃ ſm glo. nr̃am vt nō dicat̃ ouis ſʒ lup⁹ rapax. vn̄ ī q̄pluri/ b⁹ locis vbi ſilis ſnīa ponit̃ ſm hebreos diuīe vltioni ītelligi tur tale pctm̄ relinq̇: nō ꝙ p hoīeʒ ad penā capitalē iudicet̃: ⁊ eſt humanior ſnīa. nā de illo ī cuius domo īueniret̃ ſeu appa reret q̄tūcunq̧ modicū fermēti in tpe paſchali. ⁊ ī q̄plurimis caſib⁹ leuiſſi/ mis talia ꝟba in veteri lege legunt̃ / ī quibus duriſſimum eſſet crimen capi/ tale ītroducere. In eodem ca. vij. vbi dicit̃ in poſtilla. ¶ Tenebit manibus adipeʒ hoſtie ⁊c. ¶ Additio. ij. Sa cerdos ī hmōi oblationib⁹ faciebat q̄t tuor motus tm̄. ſ. eleuare ꝟſus celū. ⁊ retrahere ꝟſus terram: ⁊ mouere an/ trorſum / ⁊ retrahere retrorſuʒ: ⁊ ſic in huiuſmodi motibus proprie fiebat ſig num crucis: vt patet conſideranti ⁊c. Crucis ſig/ num

Replica correctorij Ʒ. Bur/ geñ. In. vij. ca. Le/ uitici cum poſtillator exponeret illū paſ ſū: Qui fuerit mūd⁹ veſcet̃ ex ea. Int̃ cetera cū dixit: Sed ſi aliq̇s īmundus inde comederet ſcient̃ pūiri morte de/ bebat. Burgeñ. eū notat inquiēs. Du riſſimū eēt dicere vt p talē comeſtionē hō puniret̃ capitalit̃. Et dicit ſm nr̃aʒ glo. (vbi de trāſgreſſoribus ſm hebre os pena his ꝟbis pfigat̃: Peribit vl̓ interibit de pplis ſuis) hoc ītelligi: vt tale pctm̄ diuine vltioni relinquat̃: vn̄ inq̇t. hec ē hūanior ſnīa Quid ē tūc qd̓ d̓r: Nu. xv. d. de homīe q̇ ī die ſabbati ligna collegit: quē cū moyſes ⁊ aaron carcere incluſiſſent: neſciētes q̇d ſup eo facere deberēt: nūq̇d iuxta ꝟbū qd̓ lo/ cutus fuit dñs ad moyſen: vt ibi legit̃: Aīa ꝟo q̄ p ſuperbiā aliq̇d commiſerit ſiue ciues ſiue peregrinus ſit ille: q̄m aduerſus dñm rebellis fuit: peribit de populo ſuo ⁊c. Dñſ hoc ipm ꝟbū moy ſi ⁊ aaron neſcientibus q̇d cū eo tranſ/ greſſore agere deberent / clarius expoſuit: vt ibidē ſbdit̃: Dix itq̧ dñs ad moyſē: Morte moriat̃ hō iſte: Obruet eū lapidi bus oīs turba ex̄ caſtra ⁊c In q̇ em̄ magis ille peccauit ligna colligēdo / q̄ q̇ ſcienter ex cōtēptu vl̓ p ſuperbiā cōtaminatus ⁊ īmūdus de hoſtia pacifica veſceret̃ Nec poſtillator de eo q̇ ignorāter faceret hoc dixit: cū apte inq̇t: ſʒ ſi aliq̇s īmūd⁹ inde cōederet ſcient̃ q̄ſi ex cōtēptu vl̓ ſupbia diceret. D

Glo. ordi.

Ca. VIII

Locutuſq̧ eſt dñs ⁊c. d ¶ Duos arie. Chriſti paſſio ſignificat̃ q̇ ē dux populi. Bene aūt duo ari/ etes immolant̃: qr chriſtus bis nobis myſteria ſue paſſiōis cōmiſit. Primū quādo agnū myſticū ī cena cōedit. Scd̓o qn̄ eadē myſteria in panis ⁊ vini cōſecratiōe cōſtituit. Diuiſio

℟ Et congregauit

Ni. de lyra

Ca. VIII

Locutuſq̧ ē dominus. Superius actum eſt de ſacrificijs ⁊ oblationibus. Hic conſequēter agitur de ipſis offerentibus. ⁊ primo agitur de offerenti/ bus ratione officij cuiuſmodi erāt ſacerdotes. ſecūdo de offe/ rentibus ex profeſſione fidei. cuiuſmodi erant alij inferiores: quia ſacrificia illa erāt quedam proteſtationes fidei offerēti/ um: ⁊ de his agitur ca. xi. Prima ī tres: quia primo deſcribi tur circa ſacerdotes cōſecrationis ritus. ſecundo conſecrato/ rum vſus. ca. ix. tertio eorundem caſus. ca. x. Circa primum premittuntur ea que erant ad conſecrationem ſacerdotum ne ceſſaria / cuʒ dicit̃: f ¶ Tolle aaron cum filijs ſuis. ⁊ ve ſteſ eoꝝ. quaꝝ forma ⁊ materia deſcripta fuit Exodi. xxviij. g ¶ Et vnctiōis oleū. Cui⁹ cōfectio deſcpta fuit Exo. xxx.

⁂ Et cōgregabis

Moraliter. e ¶ Locutuſq̧ eſt domin⁹ ad moyſen ⁊c. In hoc capitulo agitur de induitione aaron ⁊ filiorum eius veſtib⁹ ſuis ⁊ eoruʒ conſecratione eo modo quo precipi tur ſupra Exo. xxviij. ⁊. xxix. ⁊ ibi poſite fuerunt expoſitiōes myſtice ꝓpt̃ qd̓ nō oportet eas hic repetere ſʒ ibi recurrat q̇ voluerit videre: tn̄ in fine hui⁹ capituli vnū addit̃ / cū dicitur: Moraliter

Nico. de lyra

⁂ a ¶ Hec ē vnctio. Hic ponit̃ breuis epilog⁹ reſpectu pre cedentiū / cū dicit̃: Hec eſt vnctio aaron ⁊ filiorū eius. i. obla/ tio in die vnctionis eoꝝ / de q̄ dictū eſt ca. pcedēti qualiter debe at fieri. ſʒ eius executio ponit̃ ca. ix. b ¶ Iſta ē lex holocau ſti ⁊ ſacrificij ⁊c. de q̇bus dictum ē ca. precedēti. c ¶ Et pa cificoꝝ victimis. de q̇b⁹ dictū ē in hoc ca. d ¶ Quas cō/ ſtituit do. h̓ addit̃ ad oſtēdēdū locū ī q̇ iſte leges date ſūt. ¶ In ca. vij. vbi d̓r ī poſtilla. Sʒ ſi aliq̇s ī mūd⁹ inde comede ret ſcient̃ debeat puniri morte.

Additio. j. Duriſſimū eſſet dicere vt p talē comeſtio/ nem homo puniret̃ capitaliter: ſʒ aliter eſt dicendū: nā in h̓ loco d̓r de tali trāſgreſſore: Peribit vel interi/ bit de populi

R v ⁎ De oſtio

c ¶ Ꝭ factū ē qñ ꝓdicātib⁹ aplis vna die cre
diderūt q̄nq; milia poſt reſurrectionē: alia
die duo milia.

a et ꝯgregab oēʒ cetū ad oſtiū ta- a
bnacli. Fec moyſeſ vt dñſ ipaue
rat: ꝯgregataq; oīs turba añ foreſ
a ¶ euāgelic⁹: vñ Petr⁹: Hoc ē ꝟbū qđ ā-
nūciatū ē vobis: euāgelica.ſ.myſteria.
tabernacli / ait: Iſte ē ſermo quē
iuſſit dñs fieri.† Statiq; obtulit b
a ¶ xp̄m q̄ offerť pr̄i: vñ daniel: Oblat⁹ ē ī
ꝯſpectu ei⁹ q̄ nobiſcū ⁊ ꝓpter nos offerť.
b ¶ q̄ imitāť eū: vñ: Imitatores mei eſtote
ſic ⁊ ego xp̄i. c ¶ q̄ꝛ hec oblatio ꝑ xp̄m ce-
lebrať: baptiſatus ē em̄ xp̄s vt aqua baptiſ
mi ſanctificareť.
b aārō ⁊ filiōs eius. Cūnq; lauiſ- c
a ¶ ꝓcedētia cōia ſūt aarō ⁊ filijs ei⁹.i.xp̄o
⁊ nob: hec āt ſoli deo ⁊ vero ſacerdoti ꝯue-
niūt veſtiuit pō.⁊c. b ¶ veſte imortalitat⁹.
c ſet eos / vēſtiuit pōtificē ſubūcu
¶ vt lumbi ī veritate ſtringanť: ⁊ turpitu-
do peccatorum celetur.
la linea accingens euʒ baltheo:

E ☞ a ¶ Et ꝯgregabiſ. Cōuocauit moyſes oēʒ ſynagogā: q̄uiſ
Quiſ ad ſacerdotiū eligendus — dñs elegiſſet ⁊ p̄cepiſſet: ꝯuocať tñ ſynagoga. Reqriť em̄ in
ordinādo ſacerdote p̄ntia ppl̄i: vt ſciant oēs ⁊ certi ſint: q̄ꝛ q̄ p̄
ſtātior ē om̄i pplo / doctior / ſāctior / ꝟtute eminētior ille eligiť
Ecci.45.a ad ſacerdotiū. Lauit ḡ eū ⁊ īduit. Quali īdumēto: tunica: ⁊ p̄
2.Re.15.d cinxit eū ꝣona. Et iteꝝ: Veſtiuit eū tu-
nicā talarē: vł vt alibi legim⁹ īteriorē.
Video aūt duab⁹ tunicis īdutū pōtifi-
Mat.10.b cē. Ieſus aūt ꝓhibet aplos duab⁹ tūi-
cis īdui: cū moyſes ⁊ ieſus.i.lex ⁊ euā
geliū ꝯuenire debeāt. Dicūt alij / vt ꝙ
ieſus p̄cepit duas tunicas nō hr̄e: non
eē ꝯ̄riū legi / ſʒ ꝑfecti⁹ lege: ſicut et cum
lex homicidiū vetat: ieſus ꝟo iracūdiā
reſecat: ⁊ cū lex ꝓhibet adulteriū: ieſuſ
Tropolo. ꝟo ꝯcupiſcētiā abſcidit. Ego nō intro
hui⁹ intelligētie anguſtiā: pontificalia
†21.diſ.c.1 in prin. ſacrā cōcludo: ampli⁹ mihi aliq̄d ex iſta
forma videť oñdi. Sciebat pōtifex ille
quē tūc ordīabat moyſes / q̄ꝛ circūciſio
eēt ſpūalis: ſeruabat tñ ⁊ carnis: q̄ꝛ in
circūciſus eē ñ poterat: habebat ḡ du-
as tunicas: vnā carnał myſterij: aliā ī-
telligētie ſpūał. Nō em̄ poterat eē pō-
tifex eoꝝ q̄ tūc erāt / niſi carnalia opera
vel ſacrificia offeret: q̄uis ſpūalia eſſe
debere ſciret. Cōueniēter ḡ hēbat du-
as tūicaſ. Apl̄i ꝟo q̄ dicturi erāt Gał.
v.a. Si circūcidimini xp̄s nihil vob ꝓ
derit: ⁊ lr̄alē obſeruantiā penit⁹ repro
baturi / merito duas tunicas hr̄e ꝓhi-
benť: ſufficit eis vna: ⁊ hec īterior: eaʒ
ꝟo q̄ foris ē leg⁊ tunicā noluit: q̄ꝛ vnā
ieſus ⁊ ipāʒ interiorē habere ꝑmittit.
b ¶ Cūq; lauiſſet. Hiero. Iaʒ tunc
purgatiōʒ mūdi ⁊ reꝝ oīm ſctītatē baptiſmi ſacramēta ſigna-
bāt. Nō accipiunt veſtes niſi loti: nec ornanť ad ſacra niſi in
Mat.9.a. xp̄o noui hoīes renaſcanť. Vinū em̄ nouū ī vtres nouos mit
tiť. Moyſes lauat.i.lex. Vñ Lu.xvi.g. Habēt moyſen ⁊ ꝓ-
Rom.5.c phetas / audiāt eos. Ab adā vſq; ad moyſen oēs peccauerūt:
p̄cept⁊ dei lauamur: ⁊ pati ī aduētū xp̄i tunicas pelliceas de-
ponim⁹: vt induam⁹ veſtē lineā nihil ī ſe mortis habētē: ſʒ to-
tā cādidā: vt de baptiſmo ſurgētes ſtrīgam⁹ lūbos ī ꝟitate: et
tota priſtinoꝝ pctōꝝ turpitudo celeť. Vñ pš.xxxi.a. Btī q̄ruʒ
remiſſe ſūt iniq.⁊ q̄ꝝ ⁊c. P⁹ femīalia ⁊ lineā tunicā īduimur
hiacynthina veſte / de terra ꝯdeſcēdētes ad alta: hec ē ſubucu
la iuxta Lxx. q̄ ſublimiū rōeʒ ſignificat tātū patere maiorib⁹
atq; ꝑfect⁊. Hāc habuerť ꝓphe / moyſes ⁊ aarō ⁊ oēs q̄b⁹ d̄r:
Eſa.xiiij.b. In mōtē excelſū aſcēde tu q̄ euā.ſiō. Nō ſufficit p̄
or ablutio pctōꝝ / baptiſmi gr̄a / ſecretior doctrina: niſi habea-
mus opa.i.ſuphumerale qđ rōnali copulať: vt nō ſit laxū nec
diſſolutū. Rō em̄ opibus / ⁊ opa rōne indigēt: vt qđ mēte cō-
cipim⁹ ope ꝑpetrem⁹. ¶ Orige. Lauet te moyſes .i. lex q̄ te
lauat / ⁊ diluit ſordes tuas. Lex ſacerdotes ꝯſecrat. Non pōt
eē ſacerdos quē lex nō cōſtituit. Si lot⁹ fueris ꝑ moyſen / pote
ris ꝑuenire ad indumēta q̄ ꝓfert moyſes: ſʒ nō ſolū indumē-
Geñ.3.d. tis op⁹ ē ad ſacerdotales infulas / veꝝ ⁊ cinguł. Tunicis pel-
liceis indut⁹ ē adā ⁊ vxor eiuſ: talib⁹ pctōrē indui optebat / que
eēnt mortalitat⁊ īdicia / quā peccādo ꝯ̄traxerat: ⁊ fragilitat⁊ que
ex corruptiōe carnis veniebat. Sed ſi ab his purgat⁹ fuer⁊ ꝑ
Exo.28.g legē dñi / induet te moyſes indumēto corruptiōiſ: vt nuſq; ap
pareat turpitudo tua: et abſorbeať mortale Ꝭ a vita. Videa-
mus q̄li ordine pōtifex cōſtituať. b ¶ Veſtiuit. Hiero. ad
Fabiolā: Diſcam⁹ pri⁹ cōmunes ſacerdotū veſtes atq; pōtifi-
Feminalia linea cū. Lineis feminalib⁹ vſq; ad genu verēda celāť: q̄rū ſupior
ꝑs ſub vmbilico vehemēter aſtrīgiť: ne dū expediti victimas
mactāt: onera portāt: caſu femora reuelenť: ⁊ pateat qđ optū
Exo.20.d. ē. Inde etiā grad⁹ altaris aſcēdere ꝓhibenť: ne aſcēdentiū ve
rēda cōſpiciat inferior ppl̄s. Hec ſm̄ Ioſephū de byſſo retor
ta ꝓpter fortitudinē texebanť: ⁊ inciſa ꝯſuebanť: q̄ꝛ ī tela nō
Byſſina pōt fieri hm̄ōi op⁹. ¶ Hiero. Scđa ē ex lino poderis.i. tala
ris duplici ſyndone quā Ioſeph⁹ vocat byſſinā: hec adheret
corpi / ita arta ⁊ ſtrictis manicis / vt nulla ī veſte ruga ſit: et vſ
q; ad crura deſcēdat. Tales ſolēt habere milites lineas quas
camiſias vocāt: aptas mēbris et aſtrictas / vt ad oīa expediti
ſint: hac ſacerdotes vtunť tunica / habētes veſtitoꝝ pulchritu
Cingulum dinē / ⁊ nudoꝝ celeritatē q̄ d̄r linea. ¶ Tertiū cingulū ſerpē-
tis pelli quā ī eſtate exuit ſimillimū: vt lōgū marſupiū ī rotū-
dū textū

dū textuʒ / ſub tegmine cocci / purpure ⁊ hiacynthi ⁊ byſſi: ꝓpť
decorē ⁊ fortitudinē: ita polymite diſtinctū / vt diuerſos flores
⁊ gēmas artificis manu nō textas ſed additas putes: hoc bal-
theo inter vmbilicū ⁊ pect⁹ linea tunica ſtringiť: q̄ q̄ttuor digi-
toꝝ habēs latitudinē: ⁊ magna ex ꝑte ad crura deſcēdēs / cū ex
peditōe ad ſacrificia op⁹ ē / ī leuū hume
rū retorqueť. ¶ Ideʒ. Quartū ē rotū
dū pileolū: qđ greci ⁊ noſtri thyarā / nō
nulli galeꝝ vocāt: nō habet acumen in
ſūmo: nec totū vſq; ad comas caput te-
git / ſed tertiā ꝑtē a frōte nudā reliquit:
vitta ne labať cōſtrictū byſſinū: ⁊ ſic fa
bre lintheolo optum: vt nulla ſint foris
acus veſtigia: his q̄ttuor tā ſacerdotes
vtunť q̄ pontifices. Quattuor reliqua
ꝓprie pōtificum ſunt. Primū qđ ⁊ hic
quintū / tunica talaris tota hiacīthyna
eiuſdē coloris habēs aſſutas manicas
qua induiť aptura: qđ vulgo capitiū di
ciť / oris firmiſſimis ne rumpať. In in-
feriori ꝟo ꝑte.lxxij. tintinnabula ſunt:
⁊ totidē malapunica: ijſdē cōtexta colo-
rib⁹ quib⁹ cingulū: inter duo tītinnabu-
la vnū malū: ⁊ inter duo mala vnū tin-
tinnabulū: vt cum pontifex in ſanctaſā-
ctorū ingrediť ſit vocalis totus: ſi Ꝭ nō
fecerit ſtatim moritur⁹. ¶ Sextum he-
braice ephot.i.ſuphumerale: vbicunq;
em̄ in Exodo vel in Leuitico ſuphume
rale legiť / in hebreo ephot habeť. Sa-
muel tamē leuita adhuc parue etatis: ⁊
dauid ante arcaʒ ephot portauit. Sed
aliud ē ex hiacyntho / byſſo / cocco / pur-
pura / auroq; contextū: aliud in ſimilitu-
dine ſacerdotū ſimplex ⁊ lineū. Auri la
mine: id eſt bractee mira tenuitate tendunť: ex quibus ſecta fi-
la torquenť / cū ſubtegmine triū coloꝝ: hiacynthi / cocci / purpu
re / ⁊ ſtamine byſſi: vñ efficiť palliolū vermiculate pulchritudi-
nis ⁊ miri fulgoris in modū caracallaꝝ / ſed ſine cucullis con-
tra pectus nihil texiť: loc⁹ rationali relinquiť: in vtroq; hume-
ro ſinguli lapides clauſi / auro aſtricti / qui hebraice dicunť ſo-
om. ab Aquila ⁊ ſymmacho ⁊ theodotione onychini: a. Lxx.
ſmaragdi. Ioſeph⁹ ſardios vocat / cū hebreo ꝯſentiēs. vt colo-
rē lapidū vel patriā demōſtret. In ſingulis ſena patriarcharū
noīa quib⁹ iſraeliticus populus diuidiť. In dextero humero fi
lij iacob maiores: in leuo minores: vt pontifex ſanctaſanctorū
ingrediēs / populū ꝓ quo rogaturus ē ī humer⁊ portet. ¶ Se-
ptimū paruulum eſt: ſed omniū ſanctiſſimū ē: hebraice lyoſin:
grece / λογιον: latine rationale diciť: pān⁹ eſt breuis / auro ⁊
quattuor textus coloribus quibus et ſuphumerale / habēs pal
mi magnitudinē ꝑ quadrum: dupluʒ ne rumpať. Intexti ſunt
ei duodecim lapides mire magnitudinis ⁊ p̄cij: ꝑ quattuor or-
dines ſingulis ꝟſiculis terni lapides. In primo ſardi⁹ / topaſi
us / ſmaragd⁹. In ſcđo carbūcul⁹ / ſaphyr⁹ / iaſpis. In tertio ly
guri⁹ q̄ forſitā ⁊ hiacynth⁹ / achates ⁊ ametiſt⁹. In q̄rto chryſo
lyt⁹ / onychin⁹ / berill⁹. In ſinguł ſm̄ etates.xij. tribuū ſcripta
☞ ſunt nomia.

Nico.de lyra

✠ a ¶ Et cōgregabis oēm cetū: vt videat oīs popul⁹ ꝙ
aarō no ingeſſerit ſe ad dignitatē ſacerdotij: ſʒ magis ſuſcepit
ex p̄cepto dñi: ſecūdo poniť cōſecratiōis executio / cum dicitur:
b ¶ Statimq; obtulit aarō ⁊c. Et diuidiť ī quattuor par
tes: q̄ꝛ primo ponit quedā ꝯmunia aarō ⁊ eius filijs circa eoꝝ
conſecrationē: ſecūdo ꝑtinētia ad ſolū pontificē / ibi: Veſtiuit.
tertio filijs eius ꝓpria / ibi: Filios quoq; eius. quarto reuertiť
ad comunia / ibi: Obtulit et vitulum ꝓ peccato. Circa p̄mū po
nunť duo cōmunia aaron ⁊ filijs eius. Primū eſt eoruʒ obla-
tio / cum diciť: Obtulit aaron et filios eius: ſtatuens corā alta-
ri: quia applicabanť diuino cultui. Secundū eſt eoꝝ lotio / cuʒ
diciť: c ¶ Cunq; lauiſſet eos. Per hāc lotionē dať intelli
gi / ꝙ debebāt eſſe corde ⁊ cōuerſatione mūdi: et ab om̄i immū-
dicia peccati expediti. d ¶ Veſtiuit. Hic ponunť ea q̄ erāt
ꝓpria ipſius aaron: quoꝝ primū erat induitio eius veſtimētis
pōtificalibus: quod notať cū dicitur: Veſtiuit pōtificē ſubucu-
la linea. Exo.xxviij. vocatur tunica linea: vbi veſtimēta ponti-
ficis et modus induitionis plēnius ſunt deſcripta et expoſita.
Scđm ē ei⁹ vnctio: p̄mittiť tñ vnctio tabernaculi ⁊ vaſoꝝ ei⁹
inter que ē altare thymiamatis: ⁊ hec vnctio notať cum diciť:
✠ Tulit ⁊ vnctionis

☞ ſunt noīa. De his lapidib⁹ ī apocalypſi ſtruiť hierl̄m celeſt⁊.i.
1.c. hoꝝ noīb⁹ vel ſpecie ordo v̄tutū vel diuerſitas indicať. Per
q̄ttuor rōnalis angulos q̄ttuor anuli aurei habētes ꝯ ſe ī ſup
humerali alios quattuor/vt anulus ꝯ anulū veniat: ⁊ ſibi vit
tis copulenť hiacynthinis. Ne aut magnitudo ⁊ pondus la/
pidū ſtamīa rūpat auro ligati ſūt ⁊ in/
cluſi. Catene q̄ȝ ex auro fiūt/ q̄ ob pul/
chritudinē fiſtulis aureis tegūť: ⁊ ha/
bēnt in rōnali ſupra duos anulos ma
iores q̄ vncinis aureis ſuphumeralls
nectunť: ⁊ deorſū duos alios. Nā p⁹
tergū in ſuphumerali ꝯ pect⁹ ⁊ ſtoma/
chū ex vtroq̄ȝ latere erant anuli aurei:
q̄ cū rōnalis aureis anulis ꝯiungebā/
tur/vt rōnale ſuphumerali coniunge/
reť: ⁊ vna textura vidētibus putareť./
Octaua ē lamīa aurea in q̄ ſcriptum
bile ē nomē dñi q̄ttuor hebraic⁊ lrīs: ioth/
ató he/vau/heth: qd̄ apud illos ineffabi
le d̄r/ ħ ſup pileolū lineuȝ oīm cōmune
ſacerdotū ī pōtifice additť/ vt vitta hia
cynthina conſtringať ī frōte: totamq̄ȝ
pōtificis pulchritudinem dei nomē co
ronet ⁊ ꝑtegat. Mala aūt punica et
tintinnabula ī inferiorib⁹ poſita fulgu
ra demonſtrāt ⁊ tonitrua: vel terraȝ ⁊
aquam ⁊ oīa elementa inter ſe conſo
nātia: ⁊ ſic ſibi ꝯplexa vt ſint ī ſingulis
oīa. ¶ Hiero. Hebrei q̄ttuor colo/
res ad q̄ttuor elemēta referūt ex q̄bus
vniuerſa ſubſiſtunt. Byſſū terre depu
tāt: q̄r ex t̄ra gigniť. Purpuraȝ mari:
q̄r ei⁹ cocleis tingiť. Hiacynthuȝ aeri
ꝓ ſilitudine coloris. Coccū q̄ hebraice
thorach.i. v̄micul⁹ igni ⁊ etheri. Per/
iuſtū em̄ eē cōmemorāt vt pōtifex creatorē nō ſolū ꝓ iſrl̄ ſed ꝓ
toto mūdo roget. qui ex terra ⁊ aq̄ ⁊ aere ⁊ igne ꝯſtat: hec em̄
oīm ſunt elemēta. Vñ primū lineū ē veſtimentū terrā ſignifi/
cās. Scdm̄ hiacynthinū aerē demōſtrās: q̄ de terrenis paula
tim ad excelſa ſuſtolliť: ⁊ veſt⁊ hiacynthina a capite vſq̄ȝ ad ta/
los veniēs indicat aerē de celis vſq̄ȝ ap terrā fuſū. Qd̄ ſupra
dicti colores auro interti ſunt: id figurare volūt/ q̄ vitalis ca/
B lor ⁊ diuini ſenſus ꝓuidētia penetrat vniuerſa. ¶ Orig. In
.28. Exodo vbi de ſacerdotalib⁹ mādať veſtib⁹: īuenio octo eē ſpe
cies q̄ pōtifici p̄parant: hic v̄o tm̄mō ſeptē: octaua em̄ emiſſa
ē/ q̄ ē cāpeſtre: vel vt alibi legim⁹ feminalia linea. Sȝ forte q̄r
hoc gen⁹ indumēti indiciū eſt caſtitat⁊ q̄ femora opiunť vel re
nes cōſtringūť: nō ſemp ī illis ſacerdotib⁹ he ꝑtes erāt ꝯſtri/
cte: aliq̄n em̄ de poſteritate gener⁊ indulgeť. Sȝ ī ſacerdoti/
bus eccl̄ie aliud video ſacr̄m. Pn̄t em̄ in eccl̄ia filios genera
re. vñ Gal. iiij.c. Filioli mei q̄s iteꝝ parturio. ⁊c̄. Et .j. Cor.
iiij.d. Nā ⁊ ī xp̄o ieſu ꝑ euā. vos ge. In hmōi generatōib⁹ ali
q̄n femīalibus vtūť: ⁊ abſtinēt cū ſe vidēt ī auditorib⁹ fructū
hr̄e nō poſſe/ ī q̄b⁹ ſemē ꝑiret: nec ſobolē faceret. Cū ḡ incapa
ces vidēt: aut ſimulatos ⁊ hypocritas imponūt cāpeſtre/ vtū
.7.c. tur femīalib⁹: ne ſctm̄ detur canib⁹ ⁊ margarite ponāť añ por
cos. a ¶ Et induēs ⁊c̄. Lxx. Induit tunicā ⁊ p̄cinxit çonā:
orice et veſtiuit eū ipoditim. Incarnationē xp̄i exequiť. Totuȝ em̄
hoīeȝ ſuſcepit corp⁹.ſ. et aīam tunicā terrenuȝ appellauit/ q̄r
de terra ē: ipoditim celeſtē: q̄r ipoditis poderis ē. Et hiacyn/
thinas q̄ ē color celeſtis: vtrūq̄ȝ em̄ ſuſcepit ⁊ vtrūq̄ȝ ſaluauit.
¶ Hiero. In tunica hiacynthīa malapunica ⁊ tintīnabula:
q̄r tāta dȝ eſſe pontificis ſcīa/ vt greſſus ei⁹ ⁊ mot⁹ oīa vocalia
ſint: ⁊ veritatē quā mēte ꝯcepit habitu reſonet: q̄cquid agit.
quicq̄d loquiť doctrina ſit. Sine tintīnabulis colorib⁹ diuer/
ſis gēmis floribuſq̄ȝ v̄tutū nec ī eccl̄iaȝ ingrediť nec pontifex
ē. b ¶ Humerale ⁊c̄. Impoſuit moyſes pōtifici ſuphūera/
le/ qd̄ ē humeroꝝ ex circūductiōe veſtis ornat⁹: humeri aūt la
.3.a boris ⁊ opis indicia ſūt. Vult ḡ pontificē eē ī opibus ornatū.
.5.c Nō em̄ ſufficit ſola ſcīa: ſȝ q̄ fecerit ⁊ docuerit magn⁹ vocabiť
¶ Hiero. Suphumerale ⁊ duos lapides ſmaragdinos vel
onychinos/ q̄ deſup hūeros tegūt: interp̄tāť duo hemiſpia/ q̄
rū aliud ſup terrā/ aliud ſb̄ terra vel ſolē ⁊ lunā q̄ deſup ruti/
lāt. ¶ Hiero. Duo lapides ī ſuphūerali xp̄s ⁊ eccl̄ia. xij. apl̄o
rū: q̄ ad p̄dicationē miſſi ſūt noīa ꝯtinētes. Vel lr̄a ⁊ ſpūs/ in
q̄b⁹ oīa legis myſteria: a dextris ſpūs: a ſiniſtris lr̄a. Per lit
teras ad v̄ba: ꝑ v̄ba venim⁹ ad ſenſuȝ. Pulcher ordo ipō ha
bitū ſacramēta ſignificās: ī humer⁊ opa: ī pectore rō: vñ ⁊ pe
ctuſculū/

a ¶ hec ē ꝓp̄a pōtific⁊: ⁊ ſignificat ſublimiū
a et idués eū tūica hiacynthia: ⁊
tm̄ rōeȝ patere ꝑfect⁊. a ¶ Lxx. poſuit ſup
illū iponidē. In pleriſq̄ȝ iphonidē: al's ipo
ditim: ⁊ cīxit illū ſm̄ habitū iponidis: ⁊ cō
ſtrīxit illū ad eā. b ¶ opa. c ¶ .i. iugū xp̄i
ſuaue.i. euāgelica vita quā ipe demōſtrās
ſup hūeros portabat: q̄ ait: Tollite iugū
meū ſup vos ⁊ diſcite ⁊c̄. d ¶ vt ſibi cohe/
rētia auxilieť. rō eī opib⁹ ⁊ opa īdigēt rōne
b c deſup hūerale ipoſuit: qd̄ āſtrin
¶ incarnatiōis myſterio q̄ ſuccīcti ⁊ ꝯfor/
tati ſum⁹. ¶ çona q̄ ſacerdot⁊ pect⁹ artať ⁊
linea tunica.i. terra ⁊ oceanus putať.
d gēs cingulo/aptauit rōnali/in q̄
a ¶ vt ſibi coherētia auxilieť. rō em̄ opib⁹
⁊ opa indigēt rōne. ¶ vt doceat qd̄ mente
cōcepit. b ¶ .iuxta. Lxx. mitrā. ¶ ſup oīa
cydaris ⁊ vitta hiacynthina celū mōſtrāt.
erāt doctrina ⁊ veritas. Cydari
¶ chriſti caput ē deus.
q̄ȝ texit caput: ⁊ ſup eā ꝯtra frō/
a ¶ dignitatē incarnati verbi qui noſter ſa
cerdos factus eſt.
e tē poſuit laminā aureā cōſecra/

ctuſculū comedūt ſacerdotes. c ¶ Qd̄ aſtringēs ⁊c̄. Orig. C
Cinxit eū ſm̄ facturā humeralis. Iā ſupius dixerat: cinxit euȝ Duplex cin
çona ſup tunicā. Quod ē illud duplex cingulū: ꝯſtrict⁹ ī verbo gulus
ſit: ī ope expeditus ad oīa: nihil habeat remiſſum/ nihil diſſo
lutū. Accinctus ſit animi virtutib⁹: cōſtrictus ſit a corpalibus
vitijs: nullū anime lapſum: nullū cor/
poris timeat: vtroq̄ȝ cingulo ſemp vta
tur/ vt ſit ſanctus corpe et ſpū. Scdm̄
facturā humeral' cingiť: quia ſm̄ ope/
ra ſua cingulo v̄tutis vtiť. d ¶ Apta
uit rationali ⁊c̄. Hiero. Rōnale in
medio poſitū terrā indicat q̄ inſtar pū/
cti/ cum omnia in ſe habeat a cunctis
vallať elementis. ¶ Orige. Impo/
ſuit ſup eum logion/ quod ē rationale:
⁊ ſup logion manifeſtationē ⁊ verita/
tem. Non ſufficit pontifici habere ſa/
pientiā et ſcire oīm rationē/ niſi poſſit Moralit
populo manifeſtare que nouit. Ideo
imponiť rationali manifeſtatio: vt poſ
ſit reſpondere oīni poſcenti ſe rationeȝ
de fide ⁊ veritate. Supponiť et veri/
tas/ vt nō aſtruat quod ꝓprio cogitaue
rit ingenio/ ſed quod veritas hȝ. Ad/
dendus eſt alius ornatus: vñ neceſſe ē
vt accipiat coronam: accipit ergo cyda
rim quod eſt operimentū vel ornamē/
tum capitis: poſt hec ſupponitur mitra
añ faciem: id ē a fronte pōtificis lami/
na aurea ſanctificata/ in qua ſculptuȝ ē
vocabulū dei: ſed iſte ornatus capitis
in quo poſitū eſt nomen dei poſt illa q̄/
bus inferiora corpis mēbra fuerant ex
ornata ſupponiť. Sup omnia em̄ que
de mūdo vel de creaturis ſentiri vel ī/
telligi poſſunt ſcientia dei tanq̄ȝ omniū auctoris excellit. Et q̄r
ipſe caput omniū: ideo ornatus iſte capiti ſupponiť ſup oīa.
nihil em̄ poſt hec adijciť capiti pōtificis. ¶ Hiero. Rationa/ Rōnale du
bile duplex eſt: apertum ⁊ abſconditū: ſimplex ⁊ myſticū duo/ plex
decim lapides habet: ⁊ quattuor ordines.i. q̄ttuor v̄tutes: pru
dentiā/ fortitudinē/ temperantiā/ iuſticiā: que ſibi herēt: ⁊ dum
mutuo miſcenť duodenariū faciūt. Vel quattuor euāgelia ocu D
lis plena ⁊ mundū illumināntia. In vno quattuor ⁊ ī quattuor
ſingl'a: vñ Exo. xxviij.e. doctrina ⁊ v̄itas ī pectore ſacerdot⁊ ē
Cū q̄s īuolut⁹ ē veſte multiplici: ꝯñs ē vt v̄itatē quā corde re/
tinet ſermone ꝓferat. Ideo rōnale ē ⁊ v̄itas.i. ſcīa ē vt noue/
rit q̄ docēda ſunt: ⁊ manifeſtatio atq̄ȝ doctrina/ vt poſſit mani/
feſtare q̄ mēte ꝯcepit. Añ ſuphūerale/ p⁹ rōnale. vñ pš: cxviij. n
A mādat⁊ tuis ītellexi. Pri⁹ facim⁹/ p⁹ docem⁹: ne doctrina caſ Pš. 118. n
ſis opib⁹ deſtruať. Semīate ī iuſticia/ metite fructū vite/ illumi
nate vob ſcīam. Oſee. x.d. Pri⁹ ſeminādū/ ⁊ p⁹ fructū metēdū
ē/ vt nobis ſcīaȝ vēdicem⁹. Nec ħ ſufficit niſi rō opibus ⁊ opa
hereāt rōni: ⁊ his p̄cedētib⁹ doctrīa ⁊ v̄itas ſequať. ¶ Idē.
Duodecim lapides vel çodiacū circulū/ vel. xij. mēſes: ⁊ ī ſin/
gulis v̄ſib⁹ ſingula tpa ⁊ ternos mēſes. Pulchre aūt qd̄ ī me
dio ē appellať rōnale. Ratiōe em̄ cūcta ſunt plena: ⁊ terrena
celeſtib⁹ herēt. Immo ratio terrenoꝝ ⁊ tēpoꝝ caloris et frigo/
ris: ⁊ duplex inter vtraq̄ȝ tēperies de celi curſu ⁊ rōne deſcen/
dit. Vñ rōnale cū ephot ſtringiť. In rōnali manifeſtatio et do
ctrina vel veritas: q̄r in dei ratiōe nūq̄ȝ mēdaciū ē: ⁊ ipſa veri/
tas multis ſignis ⁊ argumētis monſtrať: vñ factū eſt vt rōneȝ
ſol' ⁊ lune/ anni/ mēſiū ⁊ tēpoꝝ ⁊ horaꝝ tēpeſtatū ſerenitatis ⁊
vētoꝝ/ ⁊ reꝝ oīm noſcerem⁹: accipiētes a deo inſitā ſapiētiaȝ:
ipſo habitatore ⁊ doctore domicilij ſui ⁊ fabrice nobis ſcīaȝ de
monſtrāte. e ¶ Poſuit lami. Hiero. Nihil ꝓdeſt oīm eru
ditio/ niſi dei ſciētia coroneť: que ſemp ē ei cum patre. vñ lami
nā ſup cydarim ipoſuit. ¶ Hiero. Impfecta ſūt oīa niſi cur/
rui querať auriga: ⁊ ſup creaturas creator inſiſtēs regat ipe q̄
cōdidit. Qd̄ olim in lamina/ nūc in ſigno crucis oſtendiť: pre/
cioſior ē ſanguis euāgelij auro legis: tunc iuxta Ezechielem ſi Ezech. 9.c.
gnū gementibus figebať in fronte tau/ nūc portantes crucem
dicim⁹: Signatū eſt ſup nos lumē vult⁹ tui dñe ⁊c̄. Pš. iiij.c.
Auri lamina in fronte pōtificis ⁊ nomē inſcriptū/ oīa que
ſup terram ſunt dei arbitrio gubernari ſignificat. Iuſtum em̄
erāt vt pōtifex dei creaturaꝝ oīm typū portās in veſtibus ſuis
indicaret cuncta dei miſericordia indigere: ⁊ cū ſacrificaret ex/
piaretur conditio vniuerſalis: vbi nō pro liberis/ parentibus
⁊ ꝓpinquis/ ſed pro omni creatura voce et habitu precaretur.

☞ Tulit ⁊ vn

E ſ de ꝯſe.diſ i.in prin. a ¶ Tulit ⁊ vn.⁊c. Jpſe ē filiꝰ dei ꝗ vngit ⁊ ꝗ vngit̃ vngēs
v̄bo diuinitatis ſm qđ cū pr̄e ⁊ ſpūſancto habet omnia cōia.
A pr̄e vngit̃ ſm illđ: Pſ.xliiij.b Unxit te deꝰ deꝰ.t.o.l.⁊c.
Unxit eū ſpūſſanctꝰ ſm. Eſaiā: Spūſ dn̄i ſuꝑ me:eo ꝙ vnxerit
me: Eſa.lxi.a. Que aut pr̄ ⁊ ſpūſſanctꝰ :hec eadē̄ fac̄ ⁊ filiꝰ.
Ungit ḡ ſm diuinitatē.vngit̃ ſm hūanitatē. Un̄ ⁊ daniel ob
latū illū videt:offerētem n̄ videt:q ꝯſemetipm̄ offert. Unxit ḡ
moyſes ⁊ offert xp̄i figurā gerēs. b ¶ Sāctificās. Orige.
Significat ſupernam creaturam ſanctificatione noſtra dita/
tā.i.per carnem dominicā ex nobis ſumptam. Un̄ vt notnm
fieret ꝑncipibꝰ ⁊ poteſtatibꝰ ꝑ eccl̄iā ⁊c. c ¶ Fūdēs ſuꝑ ca.
Caput xp̄i diuinitas. Sic em̄ caput a pedibꝰ n̄ diuidit̃:ſic nec
diuinitas xp̄i ab hūanitate pꝰ vnctionē. Un̄ ait: Pſ.xliiij.b.
Unxit te deꝰ deꝰ.t.⁊c. Sic ei deꝰ vngit̃ ⁊ ſctificatur. d ¶ Fi

Differētia miores ſa/ cerdotum ad maiores lios ꝗꝫ ⁊c. Orige Attēde differētiā mioꝝ ſacerdotū ad ma
iores. Jſtis nō dant̃ bina īdumēta/neqꝫ hūerale neqꝫ ratio/
nale/neqꝫ capitis ornatꝰ: ſꝫ tm̄ cydaris ⁊ ȥona ꝗ tm̄ tūicā ſtrī
gat. Accipiūt ḡ ſacerdotij gr̄aꝫ:⁊ fūgūt̃ officio:ſꝫ nō vt ille ꝗ
hūerali ē ornatꝰ ⁊ rationali:ꝗ manifeſtatiōe ⁊ v̄itate ſplēdet:
ꝗ lamīe auree ornamēto decorat̃. Arbitror ḡ aliđ eē ī ſacer/
dotibꝰ fungi officio:aliđ īſtructū eē moribꝰ ⁊ ornatū Quiuis
em̄ pōt ſolēni miſterio fūgi ad pplꝫ:pauci aūt ſūt ꝗ ornati mo
ribꝰ:doctrina/ſapiētia/ad māifeſtādū v̄itatē idonei/⁊ ꝗ ſciāꝫ
fidei n̄ ſine ornamēto ſenſuū ⁊ aſſertionū fulgore depromāt:
qđ auree lamīe capiti īpoſitꝰ deſignat ornatꝰ. Unū igit̃ ē ſa
cerdotij nomē:ſꝫ nō vna ꝓ vite merito vel aīe v̄tutibꝰ digni
tas. Jn his ḡ ꝗ lex diuīa dicit/velut ī ſpeculo īſpiciat ſe ꝗſqꝫ
ſacerdos:ſi videat ſe ī oībꝰ ſupradictꝭ ornatū ⁊ ī ſciā ⁊ ī acti
bus vel ī doctrīa talē ac tātū:ſe ſciat ſūmū ſacerdotiū nō ſolū
noīe ſꝫ ⁊ meritꝭ obtinere. Alioqn īferiorē ſibi ḡdū poſitū no
uerit etiā ſi ꝑmi nomen accepit. e ¶ Ueſtiuitqꝫ tu. Filijs
aarō ſil̃es tunice ⁊ ȥone vl̄ balthei ⁊ cydares vel mitre impo
nunt̃/ipm̄ em̄ īduūt/ipo cīgunt̃/ipm̄ portāt ī capite:lūbi enī
ꝑcīgunt̃ ī veritate ꝗ ē xp̄s:⁊ īduunt̃ lorica iuſticie:xp̄s autē
Ephe.6.c. ē.4. iuſticia ē:ſicut ⁊ galea ſalutꝭ:ipē em̄ ē ſalurare dei. f ¶ Ob
tulit ⁊ vitulū. Eſi. Que ſit huiꝰ legis virtus: quō in ſacri/
ficio xp̄i accipiat̃:expoſitū ſupiꝰ ē. Jbi tm̄ aaron imponit ma
F nus vitulo.h aūt ⁊ filij iā vncti. Qn̄ enī nos vngimur ī bap
tiſmo oblati:ſocij efficimur dn̄ice paſſionis:cuius baptiſmus
imaginē gerit. Jn morte enī xp̄i baptiȥamur.cōſepelimur em̄
ei ꝑ baptiſmū in mortē. Neceſſario aūt filij aarō tanqꝫ cōmūi
cātes ei ſacrificio manus imponūt. ¶ Augꝰ. Cū ſacrificia ꝓ
pctīs memoraret vitulū dixit offerēdū ꝓ pctō ſacerdotis qui
ppl̄m peccare fecit.poſtea v̄o cum dixit quō ea ꝗ ꝑcepit dn̄s
geſta ſunt erga aaron ⁊ filios eius: dr̄ oblatus vitulus pro
pctō.ſꝫ ſupra de ſāguīe vituli cornua altarꝭ icēſi ꝑcepit tāgi:
⁊ aſꝑgi đ ſanguīe ꝯ velū. Reliquū v̄o fūdi ad baſim altaris
holocauſtoꝝ.poſtea v̄o cū ſāctificat̃ aarō de aſꝑſione ſangui
nis ꝯ velū nihil de cornibꝰ altaris:dr̄ ſꝫ nō addit̃ icēſi.addit̃
aūt fūdēdū ſāguinē ad baſim altarꝭ. Nec dr̄ ad baſim cuiꝰ:
tāqꝫ neceſſe ſit illud accipe cuius cornua tacta ſunt ſanguine.
Quis ḡ ambigue ſit poſitū:liberꝫ ē ita ītelligere factū: ſicut
de vitulo ꝓ pctō fuerat ꝑceptū:vt nō eius altaris cornua ta/
cta ītelligamꝰ:ad cuiꝰ baſim ſanguis eiꝰ ē fuſus:ſꝫ altarꝭ incē
ſi ⁊ ſāguinē fuſū ad baſim altarꝭ ſacrificioꝝ. g ¶ Obtulit ⁊
Hebr.13.b. arietē. Eſi. Lex ſacerdotē ī mlt̄ꝭ chriſtū figurātē nūc vitulū
ꝓ peccatis ꝑcipit īmolare ⁊ extra caſtra incendere. Sic enim
factū chriſti ſacrificiū ē ad ablutionē nr̄oꝝ peccatorū. Nūc
autē arietē in holocauſtū:qꝛ mūdus ei crucifixus ē:et renun/
ciās mūdo:cōuerſatio ꝗ ē holocauſtū chriſtū habet doctorē ⁊
Mat.10.d exemplū.ꝓpter qđ ait: Qui nō accipit crucē ⁊ ſequit̃ me nō
eſt me dignꝰ.i.ꝗ ſic n̄ renūciat mūdo ſicut ego doceo (hoc ē
enī ſequi eū)quō ē me dignus? Quare ergo holocauſtū di
uidat̃ pedes eius ⁊ inteſtina vel ſm alios vent̃ lauent̃:inter
pretatio holocauſtomatis ꝗ in ꝑncipio libri eſt facta expleuit
ſufficient̃. Jbi autē ptes fieri oblationū dixit:ſignificans cor
Gal.5.c pus ⁊ aīam deberi offerri:ſed etiā in nobis ſunt diuiſiones
he:qꝛ caro concupiſcit aduerſus ſpiritū:ſpūs aūt aduerſum
carnem:ſꝫ nō ī chriſto. Jdeo nec diuiſionis mētionē lex fecit
in eo ſacrificio. Offert autē ſacerdos vitulū ꝓ pctō/arietē in
holocauſtū:ꝑ qđ ſignificat̃:qꝛ ꝑfecta conuerſatio que ē holo/
cauſtum in ariete offerat̃:hic quippe ducatum prebet ouibus
ingredientibus ⁊ egredientibus:ſicut chriſtus eſt dux perfe
cte cōuerſationis.⁊ ideo intrare ꝑ ſe ⁊ exire ouibus precepit.
Myſtice h ¶ Obtulit ⁊ arietē ſcđm in cōſe.⁊c. Myſterioꝝ tra
Mat.26.b. ditionē:⁊ paſcha myſticū qđ chriſtꝰ celebrauit cū diſcipulis ſu
Aries ſcđs is:ſignificat aries Scđs noīat̃:qꝛ poſt agnū in cena īmola/
tū ſeipm̄ obtulit. Un̄ aarō ſuꝑ caput arietꝭ manꝰ īpoſuit cum
filijs ſuis

ta in ſāctificatiōeꝫ ſicut ꝑcē
a pat ei dn̄s.† Tulit ⁊ vnctio a
niſ oleū ꝗ liniuit tabernacu
lū cū oī ſupellectili ſua. Cū b
b qꝫ ſāctificāſ aſꝑſiſſet ad alta
a ¶ qꝛ tota vnctio ē plēitudo ſpūſ ꝗ ī ſeptē operationibꝰ deſignatur.
re ſeptēm vicibꝰ: vnxit illud
a ¶ apl̄os imitatoreſ eoꝝ ſic̄ đ paulo dr̄: Uas electiōiſ ē iſte mihi. b ¶ vl̄ la
⁊ oīa vāſa eiuſ: lābrumqꝫ
biū. ¶ penitētia ꝗ ē baptiſmo ſuppoſita: qꝛ gr̄am eiꝰ quā ſepe labefactamꝰ ꝑ penitentiā erigimus ⁊ fulcimus
cū baſi ſua ſctificauit oleo:
c Qđ fūdēs ſuꝑ caput aarō/ c
d vnxit eū ⁊ cōſecrauit. Fili d
os ꝗqꝫ eiꝰ oblatos cōſecra/
e uit: veſtiuitqꝫ tūicꝭ lineis/⁊ e
cinxit baltheiſ: īpoſuitqꝫ mi
f tras vt iuſſerat dominꝰ Ob f
¶ chriſtum
tulit ⁊ vitulū ꝓ pctō. Cunqꝫ
¶ diuinitatē: hoc fit qn̄ ſacerdoteſ ⁊ doctores eccl̄ie de diuinitate chriſti ꝑdicant: ⁊ eam auditoribꝰ annunciant
ſuꝑ cāput eiꝰ poſuiſſēt aarō
⁊ filij eius manus ſuas/ im
molauit eum hauriēs ſāgui
nem: et tincto digito/tetigit
a ¶ paſſionis chriſti. b ¶ incenſi.ſ.
cōrnua altārꝭ ꝑ gyrū. Quo
expiato ⁊ ſanctificato/fudit
reliquū ſanguinē ad funda
a ¶ altarꝭ holocauſtoꝝ.ſ. ¶ doctrinā euāgelij qꝛ paſſio xp̄i ſm euāgeliū recipiēda et credēda eſt. b ¶ vt ſupra.
mēnta eiꝰ. Adipēm aūt qui
erat ſuper vitalia ⁊ reticulū
iecoris: duoſqꝫ renunculos
cuꝫ aruinulis ſuis adoleuit
ſuper altare: vituluꝫ cū pel
le carnibꝰ ⁊ fimo cremans
extra caſtra: ſic̄ preceperat
¶ ducē ꝑfecte cōuerſatiōis
g dominus. Obtulit ⁊ ariētē
ī holocauſtuꝫ. Suꝑ cuiꝰ ca/
put cū impoſuiſſent aarō et
filij eiuſ manus ſuas/immo
lauit eū: ⁊ fudit ſangiunem
eiꝰ ſuꝑ altare per circūitum:
Jpm̄qꝫ arietē in fruſta con/
cidēs: caput eiꝰ ⁊ artꝰ ⁊ adi/
a ¶ īteriorib ꝰ ſacramētꝭ a fimo lr̄e ablutis vt fiāt acceptus ⁊ ſalutarꝭ cibꝰ.
pem adoleuit igni: lōtiſ priꝰ
inteſtinis ⁊ pedibꝰ: Totūqꝫ
¶ crucis.
ſimul arietē incēdit ſuper al
tare: eo ꝙ eſſet holocauſtuꝫ
ſuauiſſimi odoris domio: ſi
h cut ꝑcēꝑat ei. Obtulit ⁊ ari
etē ſcđm ī cōſecratiōe ſacer

a ¶ Tulit ⁊ vn. ole.⁊c. ⁊ ſubditur vn
ctio altarꝭ holocauſti et
vaſorū eiꝰ: et labij enei
ꝗ erāt extra tabernacu
lū.cū dr̄: b ¶ Cūqꝫ ſā
ctificās aſꝑ.⁊c. ꝑmit
tit̃ aūt cōſecratio ⁊ vn
ctio iſtoꝝ conſecrationi
ſacerdotū: qꝛ miniſtra/
ri nō poterat niſi in lo/
co priuſ cōſecrato illud
miniſteriū qđ debebat
fieri in cōſecratione ſa
cerdotū: vt patet de ſa
crificijs tūc fiēdis que
poſtea ſubdunt̃. Con
ſequenter ſubditur vn/
ctio ipſius aaron/cum
dicit̃: c ¶ Qđ fūdēs
ſuꝑ ⁊c. Moduſ autē
huius vnctionis deſcri
ptus eſt. Exo.xxix.
d ¶ Filios ꝗqꝫ eiꝰ.
Hic cōſequēter deſcri
bit̃ illud quod erat pro
prium ī conſecratione
minoruꝫ ſacerdotū/cuꝫ
dr̄: Filios quoqꝫ eius
oblatos veſtiuit/aliqui
vero libri habēt: Cōſe/
crauit et veſtiuit: ſed li/
conſecrauit non eſt de
textu: qꝛ nō habet̃ ī he
breo nec in libris corre
ctis ⁊ ꝑ hoc excludit̃ di
ctum aliqꝝ ꝗ dicunt ꝙ
manꝰ minoruꝫ ſacerdo
tū erāt vncte oleo cōſe
cratiōis: eo ꝙ credunt
ꝙ h v̄bū cōſecrauit ſit b
de tex. Solꝰ em̄ ſūmꝰ
ſacerdos vngebatur il
lo oleo cōſecratiōis: vt
dictuꝫ ē.ſ.iiij.ca.
e ¶ Tūiciſ li.⁊c. De
iſtis ornamētꝭ minorū
ſacerdotum dictuꝫ fuit
Exo.xxix. Hic querit̃
quō moyſes cōſecrauit
aarō cuꝫ non eēt ſacer/
doſ. Dicendū ꝙ h fecit
ex mādato dn̄i qui per
quecūqꝫ pōt pontificeꝫ
ꝯſecrare Jtē quō poſt/
ea cōſecrati ſunt pōtifi/
ces? Dicūt aliꝗ ꝙ per ī
duitionē veſtimētoruꝫ
pōtificaliū pꝰ morteꝫ ꝑ
deceſſoriſ: nec aliud re/
ꝗrebat̃: vt videt̃ de ele
aȥaro Nu.xx. Aliꝗ di/
cūt ꝙ ꝑ īferiores ſacer
doteſ: ſicut et papa con
ſecrat̃ per īferiores ſe.
f ¶ Obtulit ⁊ vitu.
Hic cōſequēt̃ reuertit̃
ad deſcribēdū duo que
erāt cōia ī cōſecratione
aarō ⁊ filioꝝ eius Pri
mū ē oblatio ꝓ eis fien
da. Secūdum recluſio
eis īiūgēda.ibi: Cūqꝫ
ſctificaſſet eos. Circa ꝑ
mū ponitur triplex ob/
latio. Prima pro pec
cato. Secunda in ho/
locauſtum: ibi: Obtu/
lit ⁊ arietē

G filijs ſuis: q: cõem cenã cu3 diſcipulis ſuis xp̃s celebꝛauit: ſ3 moyſes ſpeciali ter h ſacrificiũ obtulit: q: plus alijs fi/ gurã xp̃i exp̃ſſit/ q̃ maxie ſacrificiũ ſuu3 fecit. a ¶ Tetigit extre. ⁊c. Si per aaron xp̃m accipim⁹: extremũ auricule ei⁹ ſanguĩe tinctũ fuit: q: patri vſq3 ad moꝛtẽ obediuit. Si ſacerdotes eccl'ie/ aures eoꝝ tãgende ſunt polliceſq3 ma nuũ ⁊ pedũ/ vt eminẽtiã actionũ ⁊ greſ ſũ dño ↄſecrẽt. ¶ Tetigit extremũ ⁊c. Quis ſit hui⁹ ſacrificij effectus: vn ctio auriũ ⁊ manuũ pedumq3 demon/ ſtrat: ꝓpt̃ obediẽtiã q̃ppe nr̃a3/ actiões q3 ponas ⁊ ↄuerſationẽ celebꝛat̃: vt ĩ obediẽtia ade carentes/ vnigeniti obe dientiã ↄſeq̃mur. b ¶ Man⁹ ei⁹ ⁊c. Ut ĩ bona actiõe cõfoꝛtemur. Cõfoꝛtã tur enĩ q̃ vngunt̃: deſtruunt̃ q̃ nõ vn/ gunt̃. Ubi em̃ vnctio nõ fuit ſãguinis ĩmolati/ ꝑcutiebat̃ egypt⁹. Sed pꝛius ſacerdos ⁊ poſtea filij ei⁹ vngebãt̃ ſan

26.c guine: q: xp̃s p̃us ſanguinẽ accepit in cena: deinde diſcipulis dedit. c ¶ Fudit ſup al. Cũ em̃ bibit ⁊ apl'is dedit bibere: intelligibilẽ ſanguinẽ ſup alta re. i. coꝛp⁹ ſuũ fudit. Eccl'ia aũt ẽ coꝛp⁹ xp̃i. Uñ Marc⁹: Et ſumẽs g̃ras agẽs

14.c bñdixit eis: ⁊ biberũt ex eo oẽs: ⁊ dixit eis: Hic ẽ ſãguis me⁹ noui teſtamenti q̃ ꝓ multis effundet̃. d ¶ Adipem vero. Quid hec ſignificent ĩ ſalutari ſacrificio vel pacificoꝝ dictũ eſt. Lxx. ꝟo ꝓ cauda lumbũ: ꝓ inteſtinis/ ven/ triculũ: ⁊ ꝓ reticulo iecoꝛis/ pinnã epa tis ediderũt: nõ fruſtra aũt etiã nũc in ariete cõmemoꝛant̃. e ¶ Caniſtro Lxx. Caniſtrũ cõſũmatiõis: q̃ eſt lin/ gua dñi q̃ p̃cipuã ꝑfectãq3 doctrinã in

5.b. troduxit. Nõ enĩ venit ſoluere legem ſ3 adimplere: hec bñ caniſtrũ d̾: ꝓpter textũ doctrine ei⁹/ cũ multa in ꝑabolis

13.a dixerat. Erat aũt ⁊ ferculũ ⁊ mẽſa toti

B us doctrine. Recte g̃ de caniſtro cõſũ/ mationis myſticum panem ꝓponit.

f ¶ Panẽ. Apl'icã doctrinã legalẽq3 et ꝓphéticã. Lex enĩ ⁊ ꝓphete et apl'i memoꝛiã ei⁹ faciũt. Lex enĩ dicit Exo. xvi. d. Hic ẽ panis quẽ dedit no. dñs. ꝓpha aũt Eſa. xxxiij. c. Panis ei dat⁹ ẽ ⁊c. ꝓphica aũt et legal' doctrĩa min⁹ nutriũt q̃3 apl'ica. vñ Paul⁹. j. Coꝝ. xij. d. Poſuit de⁹ ĩ eccl'ia p̃mu3 apl'os: deinde ꝓphas. Apl'i aũt leg' ⁊ ꝓphaꝝ ĩducũt teſtimonia ꝑ q̃ eis collyrida et lagana ſũt ſubiecta. g ¶ Et armũ. Greg. Sacerdos ex p̃cepto armũ dex trũ ⁊ ſepatũ iubet̃ accipe: vt nõ ſolũ ſit opatio ei⁹ vtilis/ ſ3 etiã ſingular': nec int̃ malos tm̃modo recta faciat. Sed bñ opantes ſubditos ſicut oꝛdinis ho noꝛe/ ita moꝝ ꝟtute trãſcẽdat. Cui pe/ ctuſculũ q̃3 cũ armo tribuit̃: vt qd̾ d̾ ſa crificio p̃cipit̃ ſumere/ de ſemetipſo di ſcat imolare: vt nõ ſolũ pectoꝛe que re

Nota cta ſunt cogitet/ ſ3 ſpectatoꝛes ad ſubli mia opis armo inuitet. Nulla pñt' vi te ꝓſpa appetat: ⁊ nulla aduerſa perti meſcat: blãdimenta mũdi reſpectu inti mi terroꝛis deſpiciat: terroꝛes aũt cõſi derato interne dulcedinis blandimen to cõtẽnat: qd̾ ⁊ in ſeq̃ntib⁹ moyſes di cit: h ¶ Tulitq3 pectuſcu. Aug⁹. Supi⁹ q: generaliter p̃cipiebat. Si ſa cerdos peccaſſet ip̃m ſacerdotẽ vnctũ et ↄſũmatũ. i. ſũmu3 iſta iuſſit offerre. Nũc autẽ moyſes offert et accipit pe/ ctuſculũ impoſitiõis dictũ: q: inde po nebat̃/

dotũ: poſuert̃q3 ſup caput ei⁹ aarõ ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas. Quẽ cũ imolaſ

a ſet moyſes/ ſumẽs d̾ ſãguine ei⁹/ te

a ¶ ĩ q̃ obediẽtia ſignat̃. b ¶ vt ĩ bonis obe/

tigit extremũ auricule dextre aarõ:

diamus. ¶ operatione.

b ⁊ pollicẽ man⁹ ei⁹ dextre/ ſimiliter ⁊

¶ bone volumtatis.

pediſ. Obtulit ⁊ filios aarõ. Cũq3 de ſanguine arietis imolati tetigiſ/

¶ vt finis in bono conſummet̃

ſet extremũ auricule ſinguloꝝ dex

¶ vt polleat opatio bona.

tre: et pollices man⁹ ac pedis dex/

¶ coꝛp⁹ xp̃i. i. eccleſiã. ¶ null⁹ excipit̃

c tri: reliquũ fudit ſup altare ꝑ circũi

a ¶ deſideriũ. b ¶ cõſũmationem

d tũ. Adipe3 ꝟo ⁊ caudã/ oẽmq3 pi/ guedinẽ q̃ opit iteſtina: reticulũq3 iecoꝛis/ et duos renes cum adipi/ bus ſuis ⁊ armo dextro ſeparauit.

a ¶ q: myſticũ paſcha xp̃i ſalutaris ẽ hoſtia.

e Tollẽs aũt d̾ caniſtro açymoꝝ qd̾

f erat coꝛã dño panem abſq3 fermẽ/ to: ⁊ collyridã ↄſpſã oleo: laganũ

a ¶ q: omne deſideriũ et opus bonũ offerre in miniſterio neceſſe eſt: ſi vis illud ſm̃ deũ ⁊ intẽ tionem legis ſuſcipere.

g q3 poſuit ſup adipẽſ ⁊ armũ dextꝝ

a ¶ pꝛius: q: xp̃s inchoauit ſua myſteria: ⁊ po

tradẽs ſimul oĩa aaron ⁊ filijs ei⁹.

ſtea nobis traddit celebꝛanda. a ¶ myſteriũ qd̾ nobis tradidit cũ carnẽ ſuã ĩ celũ leuauit.

Qui poſtq̃3 leuauert̃ ea cõrã dño/ rurſũ ſuſcepta d̾ manib⁹ eoꝝ: adole uit ſup altare holocauſti: eo q̃ ↄſe/

a ¶ oleũ effuſũ nomẽ tuũ dñe.

cratiõis eẽt oblatio ĩ odoꝛẽ ſuaui

a ¶ Sicut ĩ ſacrificio pacificoꝝ: ⁊ ita hic ĩtelli gibili moyſi offert̃ pectuſculũ arietis q̃ fides ⁊

b tatis ſacrificij dñi. Tulit et pectu/

cõfidẽtia figurat̃. a ¶ q: eleuationis ẽ.

ſculũ eleuãs illd̾ coꝛã dño de arie te cõſecratiõis in ꝑtẽ ſuã: ſicut p̃ce

a ¶ ſp̃ũſſancti. ¶ q: vnctio ſp̃ũs ⁊ ſãguis vni geniti vnius ſunt operationis: recte coniũxit q̃ bus ſanctificant̃ oẽs electi.

i perat ei dñs. Aſſumenſq3 vngẽn/

a ¶ filij. ¶ paſſionis xp̃i. ¶ coꝛꝑe xp̃i

tum ⁊ ſanguinem qui erat in altari

a ¶ xp̃s ad ſanctificationẽ noſtra3 aſperſione ꝓpꝛij ſanguinis ſeip̃m ſacrificiũ obtulit.

b ¶ pꝛi⁹: q: ſumm⁹. ¶ p̃dicta.

k aſpſit ſup aaron ⁊ veſtimẽta ei⁹: et

¶ poſt. ¶ q̃tq̃t baptiçati ſum⁹ xp̃m ĩduim⁹.

l ſup filios illi⁹ ac veſtes eoꝝ. Cũq3 a

ſctificaſſet eos ĩ veſtitu ſuo/ p̃cepit b

a ¶ oĩa opa nr̃a igne charitat' debẽt excoqui.

eis dicẽs: Coq̃te carnes ante foꝛẽſ

¶ ĩ eccl'a q̃ ĩtroit⁹ celi ẽ: nõ extra ne ſctã publi cent̃ ꝓphanis. ¶ celi ĩ quo habitat deus.

m tabernaculi: et ibi comedite eas.

a ¶ Xbi dei. b ¶ niſi eĩ xp̃s rogat⁹ oꝛe ſacerdo tũ aduenerit ⁊ cenã ſctificauerit: nullaten⁹ fit ſacrificiũ dñi.

Panes q̃3 cõſecratiõis edite q̃ po ſiti ſũt ĩ caniſtro/ ſicut p̃cepit mihi dñs/ dicẽs: aarõ ⁊ filij ei⁹ comedẽt

nebat̃ adeps ſicut memoꝛauit d̾ ſa/ crificio ſalutaris. Cu3 g̃ videat̃ ab aarõ ſũmũ cepiſſe ſacerdotiũ: ſ3 mo yſes ſacerdos nõ fuit: quõ iſta fec: Si ãt fuit/ quõ ſũmũ ſacerdotiũ ab aarõ incepit: Ps. tñ ĩ ps. xcviij. a. ĩ q̃ dictũ ẽ: Moyſes ⁊ aarõ ĩ ſacer. ei⁹: affirmat eũ ſacerdotẽ fuiſſe: ve/ ſtẽ tñ ſacerdotalẽ (q̃ magnũ ↄtinet ſacr̃m) aarõ iubet̃ accipe ⁊ ſucceſſo res eius/ añq3 aliq̃d de ſanctifican/ dis et oꝛdinãdis ſacerdotibus p̃ci/ piat̃: quãdo moyſe aſcẽdẽte in mõ/ tẽ iubent̃ nõ aſcendere ſacerdoteſ: id ẽ filij aaron: nõ q: iam erant/ ſed q: futuri erãt. Ambo g̃ tũc ſũmi ſa/ cerdotes erant moyſes ⁊ aarõ: An poti⁹ moyſeſ: aarõ ſb illo: An ⁊ ip̃e ſũm⁹ ꝓpt̃ veſtẽ põtificalẽ: ille ꝟo ꝓ pter excellẽti⁹ miſteriũ: a p̃ncipio ei d̾: Ipſe tibi q̃ ad ppl'm: tu illi q̃ ad deũ. i ¶ Aſſumenſq3 vngen/ tũ. Aug. Querit̃: poſt moꝛtẽ moy ſi q̃s vngebat ſacerdotẽ/ qui defun cto tm̃ ſuccedebat: An qui iã vnct⁹ erat int̃ ſecũdos ſacerdotes: Ide3 enĩ oleu3 ſummi ⁊ ſcd̾i ſacerdotis. Ueſtẽ ſumebat tm̃ ille põtifex cuiuſ ſummitas apparebat: et ſi ita ẽ vtꝝ ipſe ſumebat/ an eũ ali⁹ ĩduebat: ſi/ cut poſt moꝛtẽ aarõ moyſes filium fratr' ſui. Si ergo ab illo veſtiebat̃ nũquid a ſecundo ſummus: Talis enĩ erat veſtis/ vt ab alio neceſſe fu erit indui/ an ſic ĩduebat̃ p̃us vt po ſteri⁹. aliq̃n enĩ eã ponebat et reſu/ mebat. Poterãt ergo ſecũdi p̃mu3 veſtire obſequẽdo nõ excellendo. k ¶ Aſperſit ⁊c. Quecũq3 in no bis ſunt bona/ ad eũ tãq3 caput no/ ſtrũ reducẽda ſũt. vñ Joh. xvij. c. ꝓ eis ego ſãctifico meip̃m/ vt ſint ⁊ ip ſi ſanctificati in veritate. Apte igit̃ ſanctificationẽ paſſionẽ ſuã dixit: q̃ ſctificatio dat̃ nobis. l ¶ Et ſup filios. Aug. Nõ appebat q̃s filio rũ ſũmo ſacerdoti ſuccederet: Nõ enĩ p̃mogenitũ vel maioꝛẽ diffinit ſcriptura/ niſi aliq̃ diuino iudicio fi ebat: q̃3uis ex cõtẽtiõe veniſſe vide atur vt poſtea pl'es fierẽt ſacerdoteſ ſũmi: q: cõtẽdẽtib⁹ excellẽtioꝛib⁹ lit' finiẽde cauſa pluribus honoꝛ ipſe tribuebat̃. m ¶ Ibi comedite. Carnes cu3 panib⁹ comedi p̃cepit: vt intelligam⁹ coꝛpus xp̃i qui caro eſt ⁊ panis qui de celo deſcendit/ h in eccleſia tantu3 debere celebꝛari.

[Margin: C — Exo. 4. d. — Quis vngebat ſacerdotes poſt moꝛtẽ moyſi — Nu. 20. d. — D — Litteralit̃ — Joh. 6. e.]

G Quicquid aute3

Nico. de lyra

✻ lit ⁊ ariete3 in holocauſtũ. Tertia pacifica ꝓ conſecratiõe ſacerdo/ tũ/ ibi: Obtulit et arietẽ ſcd̾m. Ex/ poſitio autem iſtarũ oblationũ po/ ſita eſt Exodi. xxix. vbi iſte oblatio/ nes pꝛecipiũtur fieri eo modo quo ponitur hic eaꝝ executio. a ¶ Cũ q3 ſanctificaſſet eos ĩ ve. Hic conſequẽter deſcribit̃ ſacerdotum recluſio/ vt non cõmiſcerent̃ homi nibus vulgaribus: nec implicaren tur negocijs ſecularibus/ donec im pleta eſſet conſecratio eoꝛum q̃ du/ rabat ſeptẽ diebuſ: ⁊ hoc ẽ quod di cit̃: b ¶ Pꝛecepit eis dicens: coquite car. quia nec ꝓ comeſtio/ ne poterãt exire atriũ ſacerdotum

✻ Quicquid aũt

E a ¶ Quicq̃d aũt. Hoc videm⁹ ĩ eccl̃ia fieri: ⁊ q̃ incõſumpta remã
Tropolo/gice ſerint ignib⁹ tradi. Nõ dicit aũt quotq̃t dieb⁹ incõſũpta remãſerint:
vt ſemp̱ ſi remãſerint tradant̃ igni: innuens vt ſi a comeſtiõe ſacrifi/
cij deficim⁹: nec p̱ſcrutari valem⁹/ vtrũ ea que videmus ip̃m corpus
dñi ſunt: non tñ relinquamus: ſed igni tradamus vt comedat ſpũſſã
ctus q̃ñ non poſſum⁹. Comedit aũt cũ cogita
mus ei poſſibilia eſſe q̃ nõ poſſum⁹ b ¶ De
Moraliter oſtio. Moral̃. Significat q: toto tp̃e p̱ſent̃
vite nõ eſt de tabernaculo recedẽdũ/ ſ; dei ſer
uitio inſiſtẽdũ. ¶ Aug. Ad oſtiũ tabernacu/
li teſtimonij ſedebitis ſeptẽ dieb⁹ die ac nocte
ne moriamini. Notãda ẽ locutio ſcripturaꝝ q̃
ſeſſiõ; p̱ habitatiõe ⁊ cõmoratiõe ponit. Nõ
3.Re.2.f. eĩ q: dictũ ẽ de Semei q: ſederit in hierl̃m an
nos tres: ideo putandũ ẽ p̱ totũ illud tp̃s ĩ ſel
la ſediſſe ⁊ non ſurrexiſſe: hinc et ſedes dicũt̃
vbi cõmoratiõnẽ habent hoĩes: habitatio q̃p
pe h̃ nomen accepit. c ¶ Septẽ eñi dieb⁹
⁊c̃. Eſi. Quinq̃geſima ſeptenario ĩ ſe m̃ltipli
Myſtice cato vno adiecto perficit̃. Vñ Luca ait Act̃.
j.a. Quib⁹ ⁊ p̃buit ſeip̃m viuũ p⁹ paſſionẽ ſuã
ĩ multis argumẽtis apparẽs eis ⁊ loquẽs de
regno dei: ⁊ ꝯueſcẽs p̃cepit eis ab hieroſoly/
mis ne diſcederẽt ⁊c̃. Vide quõ ꝯſecrabat vel
p̱ficiebat eos apparẽs ⁊ docẽs ꝺ regno dei ⁊
ꝯueſcẽs. Dicẽs aũt ab hieroſolymis nõ diſce
dere: nõ p̱mittit ianuã tabernaculi egredi: nõ
p̱mittit p̃dicare/ donec accipiãt ꝓmiſſionẽ ſan/
ctiſpũs q̃nquageſimo die. Quo ĩpleto petruſ
Act̃.2.g. mox p̃dicauit: ⁊ addunt̃ fidei anĩe circiter tria
milia. Illi aũt p̱ ſingula mãdatũ cuſtodierũt:
⁊ q̃ð ſequit̃/ cõpleuerũt obſeruãtes cuſtodias
dñi. ⁊c̃. d ¶ Fecerũtq; aaron et filij ⁊c̃.
Aaron coniũgit̃ filijs: nec exit ꝺ ianua taber
naculi. Ipſe eñ erat p̃dicandus et in eis p̃di/
caturus: ſicut ipſe conſecrat ⁊ in membris cõ/
†Exo.29.a ſecratur. Ca.IX.

Facta aũt ⁊c̃. Octaua dies p⁹ dedi
cationẽ ſignificat diem pẽtecoſtes q̃
ſpũſſanctus aduenit. Septem ꝟo a dedicatio
ne dies innuũt ſepties ſeptẽ dies q̃ fuerunt a
F resurrectione vſq; ad pẽtecoſten.ſ.xlix. addito
quaſi octauo ipſo die pentecoſtes. Penteco/
Myſtice ſte q̃ ꝯtigit die reſurrectiõis/ q̃ gerit figurã fu
turi ⁊ conſũmatiõis ſeculi p̃ſentis: q̃ ſeptẽ vol
uit̃ dieb⁹. Optebat eñ vt eadẽ die adueniret
ſpũs quo reſurrexit xp̃s: tũc ait vocari aarõ et
filios ei⁹/ ⁊ maiores natu. tũc eñ cõuocatũ eſt
eccl̃ie ſpectaculum/ ĩ qua ẽ aaron.i. xp̃s ⁊ filij
eius q̃ alte ſunt ꝯuerſationis: ⁊ ideo ſacerdo/
†31.q.1.§.ſ; obijcitur tij miñri ⁊ maiores natu/ id ẽ p̃ſbyteri: ex his
enĩ corpus eccleſie cõſiſtit. f ¶ Tolle de ar
mẽto vi. ⁊c̃. Accipit aaron vitulũ ĩ holocau
ſtum ⁊ arietem/ et offert dño. Tunc eñ chriſtus ſacrificiu; ſuũ notifi
Act̃.2.b cauit/ cũ ſpũs aduenĩẽs parthos/ medos/ elamitas ⁊ omniũ gentiu;
p̱mitias ad apoſtoloꝝ cenaculũ collegit. ¶ Vitulũ offert aarõ ⁊ arie
tem: quando doctores eccleſie myſteria paſſionis annũciãt: ⁊ pro ſa/
lute humani generis celebrata inſinuãt. g ¶ Tollite hircũ. Hir/
cum obtulerunt apoſtoli die pentecoſtes/ quãdo petrus penitentia;
annuncians inq̃t Act̃.ij.f. Cõuertimini ⁊ agite penitẽtiã. ¶ Aug.
Tropolo/gice Accipite hircum ex capris vnum ꝓ peccato: ⁊ arietẽ ⁊ vitulũ ⁊ agnũ
anniculum in holocarpoſim ſine macula: et vitulũ a bobus et ariete;
in ſacrificium ſalutaris ante dominũ: ⁊ ſimilã conſperſam oleo: quo/
niam hodie videbitur dominus in vobis. Quattuor genera ſacrifici
orum de animalibus ſupra cõmendauit. Holocauſtũ/ ꝓ peccato/ ſa/
lutaris/ et cõſummationis: ſed cõſũmatiõis ſacrificiũ ad ſanctificatio
nẽ ſacerdotis p̱tinet: reliqua tria hic p̃cipiunt̃ offerri. Et dicit̃ hoc ſe
nioribus iſrael/ vt p̱tineãt ad vniuerſum ppl̃m. Sed ſacrificiũ ꝓ pec/
cato habet hic tria pecora: hircũ/ arietẽ ⁊ vitulũ. Ad holocauſtu; p̱ti/
net agnus: ad ſacrificiũ ſalutaris vitulus et aries. Nõ eſt igit̃ ſic di
ſtinguendũ vt ꝓ pctõ nõ intelligat̃ niſi hircus. Tria vero ĩ holocau
ſtum: aries/ vitulus et agnus: ſed potius tria prima ꝓ peccato/ hirc⁹
aries/ vitulus ⁊ agnus in holocauſtũ. q: ſupi⁹ ꝓ pctõ p̃ncipis hircum
iuſſit offerri: ⁊ ꝓ pctõ cuiuſq; ꝓprio cũ peccat añ dñm faciendo vnu;
ex his q̃ nõ oportet fieri arietẽ: ꝓ pctõ vniuerſe ſynagoge vitulum.
Oportet ergo vt cum ſenatui loquatur quid vniuerſus popul⁹ offer/
re debeat: et hircus iubeatur offerri ꝓpter principes: et aries ꝓpter
ꝓpriũ cuiuſq; pctm̃: ⁊ vitulus ꝓpter pctm̃ ſynagoge vniuerſe: q̃ð fit
ſc; cõmuni

¶ q̃ſi q̃cq̃d hũana mẽs de diuinis mãdat̃
capere nõ põt ſpũiſctõ relinquat.
a ea. Quicq̃d autẽ reliquũ fuerit a
ꝺ carne ⁊ panib⁹/ ignis abſumet.
De oſtio q; tabernaculi non exi †
¶ ibi.ſ. erit habitatio veſtra. ¶ pẽtecoſtes
b bitis ſeptẽ diebus/ vſq; ad diem b
¶ Spũſſancti infuſionis.
quo cõplebitur tẽp⁹ cõſecratio/
c nis vr̃e. Septe; eñi diebus finit̃
cõſecratio/ ſicut ⁊ ip̃ñtiaꝝ factũ
eſt/ vt ritus ſacrificij cõpleretur.
¶ ꝓſperitate ⁊ aduerſitate. ¶ ĩ ſeruitio dñi
Die ac nocte manebitis ĩ taber c
naculo obſeruãtes cuſtodias do d
mini ne moriamini. Sic eĩ mihi
d p̃ceptũ ẽ. Fecerũtq; aarõ ⁊ filij ei⁹ †
cuncta que locutus ẽ dñs p̱ ma/
num moyſi. Ca.IX.
e Facta ãt octaua die: e
vocauit moyſeſ aarõ
⁊ filios ei⁹ ac maioreſ
f natu iſrael: dixitq; ad aarõ: † Tol f
a ¶ patriarcharũ ⁊ ꝓphetaꝝ. b ¶ xp̃m
le de ãrmento vitulum pro pctõ/
¶ de quo ꝺr: Dux mihi eris ⁊ enutries me.
⁊ arietẽ in holocauſtum/ vtroſq; g
¶ q̃ peccatũ ñ fecit nec ĩnẽt⁹ eſt dol⁹ ĩ ore ei⁹
ĩmaculatos: ⁊ offer illos corã do
a ¶ maioreſ natu p̃ſbyteri.ſ. doctores qui in
ſtruũt vitam in eccleſia cõuenientium.
mino: ⁊ ad filiõs iſrael loqueris:
a ¶ Sacrificiũ ꝓ pnĩa. ¶ xp̃m q̃ pctã nr̃a
tulit. b ¶ hec offert ſacerdos qñ fortia ⁊ ĩno
centie opera deo immolat.
g † Tollite hircũm ꝓ pctõ: ⁊ vitulũ b

a ¶ Quicquid aute;. q: oblatio erat pacifica ꝓ
gr̃arũactiõe: eo q̃ dñs ꝓmouerat aarõ et filios ei⁹ ad di
gnitatẽ ſacerdotij: ⁊ iõ nõ poterat ĩ craſtino comedi: vt
dictũ fuit ca. p̃cedẽti. b ¶ Septẽ eñ die. Dicit Io/
ſe. q̃ q̃libet die illi⁹ ſeptenarij reiterabant̃ eadẽ ſacrifi/
cia ſicut ⁊ prima die. c ¶ Die
ac no.i. intra atrium vbi erat
tabernaculũ: dicũt tñ aliq̃ q̃ ꝓ
ſecreto neceſſitatis nature po/
terãt inde exire. Alij aũt dicunt
q̃ erat ibi locus paratus ꝓ tali
nec̃itate. Primũ videt̃ rõnabi/
le ꝓ ſctĩtate loci. d ¶ Obſer/
uãtes cuſto.do.i. q̃ð p̃cepit
cuſtodiri circa fi. viij. ca. et p̃nci
piũ. ix. Põt eĩ poni breuis mo
ralitas p̱ h̃ q̃ põtifex nou⁹ ⁊ ſa/
cerdotes recluſi fuerũt ſeptẽ di
ebus: ⁊ octauo die obtulerunt.
vbi intelligunt̃ ſepte; a q̃b⁹ de/
bent abſtinere põtifices ⁊ ſacer
dotes de nouo cõſecrati.ſ. ꝓli/
xitas dormitiõis: voluptas co/
meſſatiõis: inutilitas actionis:
multiplicitas diſtractiõis: vani
tas ꝯfabulatiõis: varietas ficti
onis: vilitas affectiõis: q̃ facto
d; offerre rigorẽ pñie ⁊ auſteri
tatis: q̃ ſignificat̃ p̱ vitulum ꝓ
pctõ. Vigorẽ patiẽtie et ſolidi/
tatis p̱ vitulũ in holocauſtum.
Decorẽ innocẽtie et ſimplicita/
tis p̱ agnũ ãniculũ. Laborẽ in/
duſtrie ⁊ ſedulitatis p̱ bouem.
Splẽdorẽ ꝓuidẽtie et p̱ſpicaci
tatis p̱ arietẽ ꝓ pacific̃. Nito/
rẽ ꝯſciẽ et puritatis p̱ ſimilam.
Dulcorẽ leticie ⁊ ſuauitatis per
collyridã cõſperſã oleo miſcdie
pietatis.
† ¶ De oſtio quoq; ta/
bernaculi non exibitis ſe.
die. Septenario dieꝝ totũ tẽ/
pus reuoluit̃. p̱ hoc ergo q̃ ſa/
cerdotes ſeptẽ diebus ſue ꝯſe/
crationis in tabernaculo debẽt
manere: ſignificat̃ q̃ ſacerdo/
tes noue legis toto tempore vi
te ſue recedere nõ debẽt a ſan/
ctitate vite. Vñ dicitur Luc̃.
ix.g. Nẽo mittẽs manũ ad ara
trũ ⁊ aſpiciens retro aptus eſt
regno dei. Ca. IX

Facta aũt octauo die. Poſtq; deſcripta ẽ
ſacerdotũ conſecratio. hic ꝯſequẽter deſcribi/
tur officij ſui executio. Circa q̃ð p̃mo ponit̃ p̃
ceptu; moyſi: ſecũdo impletio p̃cepti/ ibi: Tulerunt er/
go. tertio approbatio domini/ ibi: Apparuitq; gloria
dñi. Circa primũ premittit̃ tempus/ cũ dicit̃: e ¶ Fa
cta aũt octaua die. Dicit Ra. Sa. q̃ iſta fuit p̃ma
dies anni ſecundi egreſſionis ꝺ egypto. Alij dicunt q̃
fuit octaua dies eiuſdem anni. Ratio autẽ diuerſitatis
dictorum iſtoꝝ tanget̃ li. Nu. vij. ca. vbi habet locum.
Conſequẽter ſubdit̃ preceptũ moyſi factũ ipſi aarõ cu;
dicit̃: f ¶ Tolle de armento.i. prouide de ſumpti/
bus tuis. Vitulum pro pctõ.i. immolandũ ꝓ pctõ
tuo: in memoriã vituli ab aaron fabricati: Exo. xxij.a.
g ¶ Et arietem.ĩ memoriã arietis immolati ꝓ iſaac.
Geñ. xxij.c. ſecũdo ſubdit̃ p̃ceptum factũ populo iſrael
cũ dicitur: h ¶ Tollite hircũ pro pec. eo q̃ hircus
eſt aĩal fetidũ: ad denotandũ grauitatẽ pctĩ multitudĩs
ppl̃i: q: ſicut bonũ cõe ẽ diuinius/ ita pctm̃ cõe peius.
i ¶ Et vitulũ. ꝓ vitulo ꝯflatili ĩ q̃ peccauit m̃ltitudo.
Atq; agnũ

¶ Moraliter. Facta aũt. f ¶ Dixitq; ad aa
ron ⁊c̃. Poſt cõſecrationẽ aaron et filioꝝ eius. hic cõ/
ſequẽter ponit̃ executio ſacerdotalis officij/ ĩ qua aarõ
primo obtulit ſacrificium ꝓ peccato ſuo cum dicitur:
Statimq; aarõ

G ſcʒ cōi volūtate oīm. Qꝛ ṽo ī ſacrifi/
cio ſalutarꝭ vitulū ⁊ arietē offerri iu/
bet q̄ p̄cipua ſūt. Precipiēs aūt de ſa/
crificijs ſalutarꝭ vn̄ libet iuſſit offerri ſi
ueſtio ue maſculū ſiue feminā: dū tn̄ nō niſi d̄
ouibus ⁊ capris offerret. Si q̄rit q̄re
duo p̄cepit/ vitulū ⁊ arietē: difficile ē i/
uēire/ niſi forte vitulū voluit ſacrificiū
ſalutarꝭ vniuerſi pplī: arietē ṽo ꝓ vno
q̄q; tāq̄ꝫ ꝓ ſingulꝭ q̄buſq;. Videt ſupiꝰ
duo genera ſalutarꝭ ſacrificij p̄cepiſſe.
Vnū qd̄ velut vniuerſoꝝ noīe appel/
lauit ſalutarꝭ ſacrificiū. Alteꝝ vbi di/
xit: Si q̄ſq; obtulerit ſacrificiū ſalutarꝭ
ſui. Vbi differētiā repimꝰ: qꝛ ī illo qd̄
appellauit ſalutarꝭ/ nō dixit adipē pe/
ctuſcli offerēdā dn̄o. Pectuſculū q̄ꝫ et
brachiū dextrū dāda ſacerdoti/ ſic̄ in il
lo qd̄ dixit ſalutarꝭ ſui: qꝛ ꝓ pplō vniū
ſo obtulit ſacrificiū ſalutarꝭ. Nec dictū
ē ſalutarꝭ ſui: qd̄ forte ītelligit priuatū
ſinguloꝝ/ n̄ publicū vniuerſoꝝ. Moy
ſes em̄ obtulit ſacrificiū ſalutaris: nec
dictum eſt ſalutaris ſui: quia pro po/
pulo vniuerſo obtulit. Vbi autē vni/
uerſi ibi ⁊ ſinguli: ſed nō conuertitur.
a ¶ Iſte ē ſermo ⁊c. Sermonē .ſ. rē
22.b impatā: Hoc facite ī meā ꝯmēoratiōꝫ.
Sermonē aūt dicit: qꝛ plꝰ ī ſermōe ꝯſi
derat vel cōſiſtit huiꝰ diſpēſatio myſte
rij: ⁊ maxīe dn̄ico ṽbo ea q̄ apparēt in
alio maiꝰ ⁊ ītelligibile trāſferēte. Vn̄ ⁊
d̄ māna ait Exo.xvi.d. Hic ē pāis quē
dedit vob̄ dn̄s ad co. hic ē ſermo quē
cōſtituit dn̄s. In his ḡ ſignificat qꝛ ſā/
ctū myſteriū illꝭ agētibꝰ ⁊ dn̄icā cenā ce
lebrātibꝰ aduenit ſpūſſctūs. Erat eī di/
es dn̄icꝰ ī q̄ oportebat aplōs ſacra cele
brare myſteria: q̄ꝝ ſequētes traditōes
dn̄icā diē diuīs cōuētibus deputamꝰ.
4.c. Silr ⁊ xp̄m pꝰ reſurrectionē p myſticā
cenā ⁊ panis fractionē īuenimꝰ manife
ſtatū. b ¶ Et immo. ꝓ pec. ⁊c. Aug.
Alia lr̄a: Fac ꝓ pctō tuo: ⁊ holocauſtū
B tuū ⁊c. Dixꝫ ē quō priꝰ dicat faciendū
ꝓ pctō. dinde holocauſtū: cū ſacrificio
ꝓ pctō ſup holocauſtū ſupiꝰ iubet īpo/
ni: excepto ꝙ de auibꝰ p̄cipit. Forte ꝙ
priꝰ fiebat .i. holocauſtū/ poſteriꝰ dixit:
Fac pꝰus illd̄/ poſtea illud. Quid āt pꝰ/
5.a us faciēdū ſit ſupiꝰ indicat cū dr̄: Sup
holocauſtū impone ſacrificiū ꝓ pctīs.
Qꝛuis moueat ꝙ ita dicit ſcp̄tura feciſ
ſe aarō vt priꝰ memoret ꝓ pctō: deinde
holocauſtū: qd̄ vtꝝ pꝰus fecerit an ſcri/
ptura hec p̄poſterauit/ incertū eēt: niſi
qd̄ dixit p̄ceſſiſſet. Quō em̄ poſſet ſup
holocauſtū īponi niſi holocauſtū priꝰ ī/
poneret. Precepit aūt h̄ ⁊ d̄ ſacrificio
ſalutarꝭ: ſꝫ qꝛ h̄ nō vbiq; dicit/ n̄ p oīa
ſacrificia ſalutaris/ nec ꝓ pctō p om̄ia.
Pōt forſitā dici nō hoc regularit̄ fuiſ/
ſe p̄ceptū/ ſꝫ tm̄ ī ſacrificio ſalutaris cū
fit d̄ bobꝰ. Ibi id p̄cipit ⁊ ī ſacrificio ꝓ
pctō/ cū fit de femīa ex ouibꝰ. Cetera ṽo
vl ſalutarꝭ vel ꝓ pctō/ nō ē nc̄c̄e ſup ho
locauſtū īponi. c ¶ Offer holo. ⁊c.
Nō dicit holocauſtū ꝯſūmatōis vt .ſ.
Nota q̄n oblatū vt ſctīficatiōe cōſūmaret: vt
ſacerdotio fūgeret q̄ fūgebat. Notā/
dū ſane cū ꝓ pplō offerunt ſacrificia ⁊
ꝓ pctō ſacrificia eē iuſſa offerri ⁊ holo
cauſtū ⁊ ſacrificiū ſalutarꝭ. Pro ſacer/
dote ṽo oblatū fuiſſe ꝓ pctō ⁊ holocau
ſtū ꝯſūmatiōis/ nō ſalutarꝭ. Sꝫ ꝯſum/
matiōis oblatū ē/ q̄n ſctīficati ſūt ſacer
dotes. Et hec obtulit moyſes ꝓ aarō ⁊
filijs ſuiſ. poſtea ṽo aarō iā ſacerdotio
fungēs

a ¶ q̄ tollit pctā mūdi: Ioh.j.d. b ¶ pfe
ctā ꝯſummatā vitā. c ¶ p hec holocau
ſta ꝯſūmātur. ¶ hoc ad om̄ia refert.

atq; agnū anniculū ⁊ ſine ma/ a
a ¶ Mediocrē ꝯuerſationē: que tamē ſal
uare poſſit offerentes intelligit.
cula in holocauſtū: bouem et b
arietem pro pacificis: ⁊ immo/
a ¶ oportet oē xtutꝭ opꝰ tāq̄ꝫ deo vidēte
pagi: nec corrūpi nec vllo mō vitiari.
late eos corām domino: in ſa/
a ¶ diuinā .ſ. ſapientiā que in omnibꝰ bo/
nis opibus adhibēda: ſiue ſint fortia ſiue
penitentie ⁊ innocētie congrua.
¶ theologiā cū elemoſyna.
crificiō ſingulorum ſimilā oleo
¶ vel offeretis. ¶ ī die pente
conſperſaꝫ offerentes: Hodie c
coſtes ſpūſſctūs appebit: dn̄s aūt ſpūs ē.
em̄ dominꝰ apparebit vobis.
Tulerunt ergo cuncta que iuſ d
a ¶ ad ecclīaꝫ q̄ppe oēs ꝯueniūt qꝛ ꝗ dei
miſcdīaꝫ q̄rūt: q̄ ſe ab errore corrigūt: n̄ ſo
lū de plateis ⁊ vicis: ſed de vijs quoq; et
ſepibus: vt regalis cena impleatur.
ſerat moyſes ad oſtium taber/
naculi: vbi cum omnis ſtaret
a multitudo/ ait moyſes: Iſte eſt e
ſermo quē precepit dominꝰ: fa
cite et apparebit vobis gloria
¶ ſpūs: Vn̄.ij. Cor.iij.d. Nos reuelata
facie glo.do.ſpe. transfor. ſicut a dn̄i ſpū.
eiuſ. Dixitq; ad aarō: Accede
b ad altare ⁊ immola pro pecca
a ¶ qd̄ ſuſcepiſti. b ¶ teipſum.
c to tuo: Offer holocauſtū/ ⁊ de
a ¶ Pater ī manꝰ tuaſ cōmēdo ſpm̄ meū
Lu.xxiij.f. b ¶ q̄ pctm̄ ſuſcepiſti. c ¶ cui
factꝰes ꝓpitiatio. ¶ Pater ignoſce illis
quia neſciunt quid faciunt: Lu.xxiij.e.
precare pro te et pro populo.
Cūq; mactaueris hoſtiā popu
li/ ora pro eo ſicut precepit do/
d minus. Statiq; aarō accedēs f
ad altare/ immolauit vituluꝫ ꝓ
a ¶ filij aaron populus fidelis qui offert
ſanguinē vituli quādo paſſionē chriſti di
gne reminiſcit ⁊ veneratur.
peccato ſuo: cuius ſanguinem
obtulert ei filij ſui: In quo tin/
gens digitū/ tetigit cornu alta/
ris: ⁊ fudit reſiduum ad baſim g
eiꝰ: Adipēq; ⁊ renūculos ac re
ticulū iecoris q̄ ſūt ꝓ peccato/
adoleuit ſup altare: ſicut prece
perat dn̄s moyſi: Carnes ṽo ⁊ †
pellē eius extra caſtra cōbuſſit
igni: īmolauit et holocauſti vi/ †
ctimā: Obtuleruntq; ei filij ſui ſā
guinē eius/ quē fudit p altaris
circūitum. Ipſam etiaꝫ hoſtiā
in fruſta conciſam cum capite
⁊ membris ſingulis obtulerūt:
que omnia ſuper altare crema
¶ cogitationibus que ſepe maculantur.
uit igni: lotis priꝰ aq̄ inteſtinis

fūgēs p̄cipit ꝓ ſe offerre vitulū ꝓ pctō ⁊ C
arietē ī holocauſtuꝫ/ nō cōſūmatiōis. tūc
em̄ offerebat vt ſctīficatōe cōſūmaret: ⁊
ſacerdotio fūgi poſſet: q̄ cū fūgebat/ nō
erat nec̄e iteꝝ cōſūmare. d ¶ Statiq; Myſtice
aa. ⁊c. Eſi. Qua cā hec etiaꝫ h̄ ſacrificia
pagūt ſupiꝰ diximꝰ: nec nec̄e ē iteꝝ dice/
re q̄ p ordinē diſcuſſimꝰ ī dn̄i ſacrificio:
qd̄ cū vnū ſit/ n̄ tm̄ nob̄ p̄ſtat remiſſionē
pctōꝝ: ſꝫ ⁊ vitā pfectā ī patria ⁊ cōſūma/
tā. Neceſſario ḡ ī vitulū q̄ ꝓ pctō ē/ ⁊ in
arietē q̄ ī holocauſtū īmolat dꝫ r̄putari.
Vn̄ ī pſona ſacerdotꝭ vtrūq; ꝓſpicimus
oblatū. ¶ Aug. Mouet etiā ꝙ cū face/
ret aarō dona pplī q̄ ſupra mēorant: nō
oīa dicūt īmolata q̄ fuerāt p̄dicta/ ſꝫ tm̄
hircū ꝓ pctō ⁊ holocauſtū/ vbi tn̄ agnum
illū nō exp̄ſſit. Duo ṽo alia q̄ ad ſacrifi/
ciū ꝓ pctō potiꝰ q̄ꝫ ad holocauſtū ptinere
diximꝰ tacuit .i. arietē ⁊ vitulū. Vbi a p/
te totū ītellexit/ vt ī ſolo capro etiā q̄ ſub
ſecuta ſūt accipemꝰ. Cū d̄ ſacrificijs ſalu
tarꝭ pplī narraret quō aarō ea fecerit de
vitulo ⁊ ariete ait: Et occidit vitulū ⁊ ari
etem ſacrificiū ſalutaris populi: ⁊ obtu/
lerunt filij aaron ſanguinē: ⁊ fudit ad al
tare in circūitu/ ⁊ adipē a vitulo: ⁊ ab a/
riete lumbū et adipem tegentē ſup ven/
trem: ⁊ duos renes ⁊ adipeꝫ qui ſupra
ipſos eſt: ⁊

Nico. de lyra

a ¶ Atqꝫ agnū: in memoriā agni
paſchalꝭ: ꝓ cuiꝰ īmolatiōe fuerunt ſaluati
ab angelo pcutiēte p̄mogenitos egypti.
b ¶ Bouē ⁊ arietē ꝓ pacificis: ita
ꝙ de om̄i animali immolato fieret obla/
tio. c ¶ Hodie eni dominuſ appa. ⁊c.
Hoc addit ꝓ cauſa ſacrificioꝝ p̄dicto
rū: ac ſi dicat: iuſtū ē ꝙ talia ſacrificia fi/
ant hodie: quia dn̄s apparebit p effectū
dando ignē de celo in altari holocauſto/
ruꝫ/ ꝓut habet infra. ſciebat em̄ moyſes
p reuelationē diuinam hoc eſſe futuꝝ ea
dem die. d ¶ Tulerūt ergo cuncta
que iuſ. ⁊c. Hic cōſequēter ponit īple/ D
tio p̄cepti: et p̄mo q̄ꝫtū ad populū/ cū di/
cit: Tulerūt ergo cūcta que iuſſerat mo/
yſes/ ei obediēdo. e ¶ Iſte ē ſermo:
id eſt res ſermone ſignificata: ſecūdo q̄ꝫ/
tum ad aaron/ cū dicit: Et dixit ad aarō:
accede ad altare: ⁊ ſubdit eius obedien/
tia cū dicit: f ¶ Statimqꝫ aarō ac/
cedēs ad altare immo. ⁊c. tetigit cor
nua altaris .ſ. holocauſti: quod patet ex
hoc quod ſubdit: g ¶ Et fudit reſidu
um ad baſim eius. Nō em̄ fundeba/
tur ſanguis ad baſim altaris thymiama
tis/ ſed tm̄ ad baſim altaris holocauſti.
Cetera patent ex ſupradictis vſq; ibi:
Abſq; cerimonijs
f ¶ Statimqꝫ aaron accedēs Moralit̄
ad altare/ immolauit vitulū ꝓ pec
cato ſuo. Per qd̄ ſignificat ꝙ ſacerdoſ
noue legis accedēs ad altare/ primo de/
bet cōfiteri ſe peccatorē eſſe: ꝓpter quod
dicit confiteor in principio miſſe. p vitu/
lum autē immolatū intelligit ipſe chri/
ſtus: cuius ſangnine mundant conſcien
tie noſtre: ad Hebre.ix.d. Sāguis chri
ſti emūdat conſcientias noſtras ad ſer/
uiendū deo viuenti. † ¶ Carnes ve
ro et pellē extra caſtra combuſſit.
quia chriſtus extra hieruſalē paſſus fu/
it/ vt habet Iohānis.xix.c. ⁊ ad Hebr̄.
xiij.b. † ¶ Im molauit et holocau
ſti victimā: ſcꝫ arietem/ qui ſignificat
chriſtū/ eo ꝙ chriſtus eſt dux fideliū ſicut
aries eſt ouiū.

E ☞ iꝑos eſt: ⁊ pinnã q̃ ẽ in iecoꝛe: ⁊ poſuit adipes ſuꝑ pectuſcula: ⁊ īpoſuit adipes ad altare: ⁊ pectuſculũ ⁊ bꝛachiũ dextrũ obtulit aarõ oblationẽ añ dominũ. Nũc ſingulariť nõ pluraliť loquiť: cũ de duob⁹ aĩalibus loquať. Oꝛ ğ dicit duos renes ab vtroq̧ aĩali intelligendũ ẽ: ⁊ ita q̃ttuoꝛ fiũt ſic ⁊c̃. Oꝛ ꝟo ait: Et poſuit adipes ſuꝑ pectuſcula: cũ iꝑa nõ īpoſuerit altari (Sacerdoti enĩ debebãtur cũ bꝛachijs dextr̃) an ĩtelligẽdũ ẽ poſuit adipes q̃ ſunt ſuꝑ pectuſcula. Iꝑas enĩ poſuit q̃ſi īponeret altari a pectuſculo dẽptas. Nã ita ſupi⁹ p̃cepat. Deĩde ſequiť: Et īpoſuit adipes ſuꝑ altare: ⁊ pectuſculũ ⁊ bꝛachiũ dextrũ obtulit aarõ oblationẽ ante dñm. Nõ ſinglariť īferẽs ꝑtuſculũ dicẽs: vtrũq̧ ex vtroq̧ animãte: q̃ſi ſpectacula dixerit. a ¶ Et ꝓ pctõ ppľi ⁊c̃.

Tropologice Eſi. Hec figurã habeat ⁊ quõ hirc⁹ ꝓ pctõ pniẽ ſacrificiũ ſignificet/ holocauſta ꝟo crucifixã ꝯuerſationẽ/ theologiam ſimila: ſalutare ꝟo ſeu pacificoꝝ ſacrificiũ vitã q̃ nos ſalutare põt etiã mediocriť ſapientes: ſacrificio diſcuſſio p̄cedẽs vnctionẽ ſacerdotiſ oſtẽdit. Ergo q̃ hui⁹ ſanctiõis explanationẽ neſcit: illic ſubtiliť ꝑquirẽs ꝑ ſingula ĩueniet. Hec aũt neceſſario addim⁹:

Act.2.a q: ſpiritũſãctũ ĩ pẽtecoſte deſcẽſuꝝ cõgregat̃ in vnũ apľis ⁊ oĩa ꝓm legem agẽtib⁹ cõſiderauit legiſlatoꝛ. Vñ recte p̄cedere ſacrificia ſacerdot̃ ⁊ populi ſeq̃ p̃cepit. Optet eñ eccľie doctrinã a ſacrificio vnigẽiti ĩchoare: vt in troducãť ſacerdotes docẽtes q̃d nobis paſſio dñi ꝑfecerit. deĩde inferať ꝓmo pniẽ oĩb⁹ neceſſarius: Vñ ⁊ dñs vnã p̃dicat doctrinã. i. pnĩaꝫ/ ꝑfectas ſubinferri ꝯuerſatões: ⁊ theologiã ex q̃b⁹ ſaluari poſſum⁹ etiã q̃uis nõ ſublimiť cõuerſenť ĩ his: optet etiã eccľiã ꝯgregari. ⁊ manifeſtationẽ dei ſuſcipe. hec ſine dubio ĩ pẽtecoſte agebãt diſcipľi. ꝓpť q̃d erãt in vnũ ꝯgregati:

F Et ſi eĩ palã ñ p̃dicabãt: q: ð oſtio tabnaculi nõ exibãt donec induerẽť ꝟtute ex alto ĩ ſemetiꝑis hec agebãt: ⁊ q̃ docerẽt eccľiã meditari non ceſſabãt.

Litteraliť Exo.17.a. b ¶ Extẽdẽs manũ. Aug. Ad altare ſtãs deſeruiebat: Inde ğ deſcẽdit vbi ſtabat. Altare ꝟo trib⁹ cubit̃ altũ erat. nec gradũ habebat: q: de⁹ vetuerat: ne reuelarenť virilia/ q̃d vtiq̧ fieret ſi ꝑs altaris grad⁹ eſſet. i. ſi cõpact⁹ adhereret. Vnũ eñ ẽẽt altare cum ğdu: ſꝫ q: altar̃ altitudo tãta ẽ: ꝙ niſi ſacerdos ſuꝑ aliq̃d ſtet: miniſtrare apte nõ põt. Intelligẽdũ ẽ ꝙ ad hoꝛã miniſtratiõis īpõebať ⁊ auferebať q̃d nõ erat ꝑs altaris: nec ꝯ p̃ceptũ dñi erat: q̃ ibi grad⁹ ꝓhibuit eẽ. c ¶ Sicq̧ completis. Eſi. Euidẽter oẽꝫ figurã eccľie vult exponere. Vñ dꝛ ꝙ his expletis deſcẽdit: q̃ſi expoſitis ſacrificijs deſcẽdit ð cathedra magiſterij: ſicut ſolẽt facere ſacerdos: q̃b⁹ veri aaron figura credita ẽ. Et oꝛãdo manus ad celũ leuauit. Vñ paul⁹. i. Tio. ij. c. Volo viros oꝛare in omni loco leuãtes puras man⁹. Tendẽs ergo ſiue leuãs man⁹ bñdixit illos: q: ꝑ oꝛationẽ ſacerdotes ppľo bñdicũt: ſed vñ bene/

Allegori. dictionẽ p̃ſtãt: ſequẽtia demõſtrãt. d ¶ Ingreſſi aũt moyſes ⁊ aarõ. ⁊c̃. Quia de ĩtelligibili tabnaculo. i. de celo bene

Eph.1.a. dicũt ſacerdotes. dicẽtes cũ Paulo Bñdict⁹ de⁹: ⁊ pať dñi nr̃i

Joh.6.a. ieſu xp̃i q̃ benedixit nos ĩ benedictiõe. ſ. in celeſtib⁹ in xp̃o. Dñs

mat.15.a q̃ꝫ q̃nq̧ panes vel ſeptẽ bñdicẽs ad celum reſpexit. Notanduꝫ aũt ꝙ nõ ſol⁹ aaron: ſꝫ cũ moyſe benedicit. Sacerdotes eñ nõ ꝓpꝛia ꝟtute benedicũt: ſed q: figurã xp̃i gerũt ⁊ ꝑ eũ q̃ in iꝑis eſt bñdictionis plenitudinẽ tribuũt. nec ſolum is q̃ ſacerdotiuꝫ ſoꝛtitus ẽ: ſed q̃cunq̧ xp̃m in ſeiꝑo habet ⁊ ei⁹ gerit figurã ꝑ cõuerſationẽ bonã quẽadmodũ moyſes idoneus ẽ vt: p̃ſtet bñdictionẽ. ¶ Ingreſſi aũt. Pꝛemiſit ĩgreſſi ⁊ ſbdidit egreſſi: q: ſacerdos ingrediť tabernaculũ qñ ꝓ ſe ⁊ ꝓ populo oꝛat vel diuĩe ꝯtemplationi vacat. Egrediť cũ docet vel benedicit populo: cũ ad conſcientiam

ad conſcientiã redit ꝑſcrutãdo ſe/ ne foꝛte ĩ p̃dicatiõe offenderit. e ¶ Apparuitq̧ gľa dñi ⁊c̃. In ſpẽ ignis ſic̃ in die pẽtecoſtes. vñ ſubdit: ¶ Et ece egreſſus ẽ ignis a dño. vñ Lucas Apparuerẽt ill̃ diſptite lĩgue tãq̧ ignis. f ¶ Oĩ multitudini ⁊c̃. Cui ſiľe Lucas ait: Facta autẽ hac voce cõuenit multitudo: ⁊ mente cõfuſa ẽ. non ſoluꝫ conuenit: ſed expauit. Vñ hic ſequitur Obſtupebãt autem ⁊ mirabantur ⁊c̃: ☞ Qui erãt ſuꝑ. Act

¶ q̃ terrã cõtingũt et puluerẽ contrahũt: q̃s dñs diſcipľis ſuis a p̃dicatiõe reuerſis lauat.

a et pedib⁹. Et ꝓ pctõ ppľi offerẽs † mactauit hircũ: expiatoq̧ altari fecit holocauſtũ: addẽs ĩ ſacrifi/

a ¶ Similã oleũ ⁊ cetera: q̃ ĩ ſacrificio hoſtie adduntur

ciũ libãmẽta q̃ ꝑiť offerũť: ⁊ adolẽs ea ſuꝑ altare abſq̧ cerĩonijs a

¶ agno. ſ. q̃ quotidie mane ⁊ veſꝑe offerebãť

holocauſti matutini. Immolauit ⁊ bouẽ atq̧ arietẽ hoſtias pacificas ppľi: Obtulerẽtq̧ ei filij ſui ſãguinẽ quẽ fudit ſuꝑ altare ĩ circũi

¶ deſideriũ bonũ. ¶ opus ꝑfectum.

tũ Adipes ãt bouiſ ⁊ caudã arietĩ renũclõſq̧ cũ adipib⁹ ſuis ⁊ reticulũ iecoꝛĩ poſuerẽt ſuꝑ pectoꝛa b

¶ igne ſpirituſſancti

Cunq̧ cremati eſſent adipes in

a ¶ cruc̃ vľ coꝛdis. ¶ hec oĩa deo ĩ fide ſũt offerenda quã pect⁹ ſignificat ſine hac nulla placent

altãri/ pẽctoꝛa eoꝛũ ⁊ armos dextros ſeꝑauit. Aarõ eleuãs coꝛã

b dño: ſic ꝑ̃cẽꝑat moyſes. Et extẽ c dãs manũ ad populũ bñdixit ei. †

c Sicq̧ completis hoſtijs ꝓ pctõ

a ¶ de loco vbi ſtabat ſeruiens altari.

⁊ holocauſtis pacific̃ / deſcẽdit. d

¶ anteq̧ bñdicerẽt. a ¶ xp̃s ꝑ quẽ bñdicit. aaron c ¶ celum de quo benedicunt.

d Ingreſſi autẽ moyſes ⁊ aarõ tã/ e bernaculũ teſtimonij: ⁊ deincepſ f

e egreſſi/ bñdixerẽt populo. Appa g

f ruitq̧ gloꝛia dñi oĩni multitudini

¶ aperte ſp̃ũmſãctũ oñdit qui ĩ igne appuit.

a ¶ Symmach⁹. cõſũpſit. ¶ gratãť ſuſcepit.

⁊ ecce egreſſus ignis a dño deuo/ populo.

Nico. de lyra

* a ¶ Abſq̧ cerimonijs holomatu. i. iugis ſacrificij q̃d nũq̧ ꝓť aliqua alia ſacrificia ĩtermittebatur: ita tamen ꝙ iuge ſacrificium matutinum pꝛimo offerebatur ante omnia alia: ⁊ veſꝑtinum vltĩo poſt oĩa alia. b ¶ Poſuerũt ſuꝑ pe. ⁊c̃. ſ. illa q̃ erant cremanda in altari ad hoc ꝙ cuꝫ pectoꝛibus eleuarentur coꝛam altari modo ſupꝛa dicto. vij. ca. ⁊ poſt talẽ eleuationem adipes ⁊ illa q̃ cremãda erãt ponebanť ſuper altare vt cremarentur: et pectoꝛa et armi dextri remanebãt pꝛo vſu ſacerdotũ. c ¶ Et extendẽs manum. ⁊c̃. q: cõpleto ſacrificio ſacerdos debet bñdicere ppľo. d ¶ Deſcendit. q: aſcẽderat ad faciendum officium ſuper altare holocauſtoꝛum. de modo autem hui⁹ aſcenſus dictuꝫ fuit. Exo. xx. ꝙ non põt eſſe per gradus. ideo dicũt aliqui ꝙ hoꝛa miniſtrationis ſuper altare ponebatur quoddam ſcabellum iuxta altare ſuper quod aſcẽdens ſacerdos miniſtrabat. Ra. Sa. dicit ꝙ erat ibi quidã aſcenſus ſine gradibus ꝓcedens verſus altare ita pꝛope ſicut poterat dum tamẽ non tangeret altare. e ¶ Ingreſſi autem moyſes ⁊ aarõ taber. Duplici enim ex cauſa ingreſſus fuit moyſes cũ aaron. Vna fuit vt oſtẽderet ei modum offerendi thymiama ſuper altare thymiamatis quod erat intra tabernaculum: quia licet ſacrificia eſſent completa q̃ꝫtum ad ea que fienda erant ĩ altari holocauſtoꝛum: vt dictum eſt. ſ. tñ non erant omnino conſummata donec poſt oblationes factas ĩ altari holocauſtoꝛum ſacerdos intraret templum ad offerendum incenſum: ꝓm ꝙ dicit apľs ad Heb. ix. b. In pꝛioꝛi quidẽ tabernaculo ſemper ĩtroibant ſacerdotes ſacrificioꝛum officia cõſummantes. Alia autem cauſa fuit vt ambo ſimul ĩtra tabernaculum oꝛarent deum pꝛo datione ignis. f ¶ Et deĩceps egreſſi benedixerunt populo. quia tunc erant ſacrificia perfecte conſummata g ¶ Apparuitq̧ gloꝛia. Hic conſequenter deſcribitur ipſius dei appꝛobatio circa ſacerdotium aaron per hoc ꝙ ignis deſcendit datus a deo conſumens ſacrificia. hoc enim fuit ſignũ acceptatiõis diuine ſicut ⁊ Geñ. iiij. a. de ſacrificio abel. ⁊ iij. Re. xvij. f. de ſacrificio helie in monte carmeli.

* Quod cũ vidiſſent

✳ arieſ eſt ouiũ. † ¶ Et ꝓ peccato populi offerẽs mactauit hircũ. qui eſt animal fetidũ: ad ſignificandũ pcĩ cõĩs grauitatem: Nã ſicut bonũ quanto eſt communius: tanto eſt diuinius. ſic peccatum quanto eſt communius tanto eſt pei⁹: ceteris tñ parib⁹. † ¶ Immolauit ⁊ bouẽ atq̧ arieteꝫ hoſtias pacificas ppľi. Scꝫ pꝛo gratiarumactione ex ſacerdotum conſecratiõe. Nam magnum bonũ eſt populi quãdo ſacerdotes ſunt boni: quia medij ſunt inter deum ⁊ populum. ideo ſubditur: c ¶ Et extendens manum contra populum. ſcilicet Aaron.. † ¶ Benedixit ei. ſcꝫ impꝛecando bona populo. ⁊ multo foꝛtius ſacerdos noue legis debet bona ppľo ſibi ſubdito imp̃cari. † ¶ Et ecce egreſſus ignis ⁊c̃. Per hoc deſignatur ꝙ gr̃a ſpirituſſancti qui ſuper apoſtolos in ſpecie ignis apparuit: datur ppľo chꝛiſtiano per bñdictiões ⁊ oꝛ̃ones põtificũ ⁊ etiã ſacerdotũ.

a ¶ Qui erãt ſup altare ⁊c. Innuit q: neceſſe ſit p̃dicta ſacrificia ⁊ eoꝝ expoſitiões ſupponere intelligibili altari coꝛpoꝛis chꝛiſti / vt illic ſuſpiret nr̃a imitatio: ⁊ tunc nutrimẽta intelligibilis ignis. i. ſp̃ũſſancti aderũt: de quo dictũ eſt: Dñs deꝰ nr̃ ignis ꝯſumens eſt.
4.d

✻ a ¶ Qđ cũ vidiſ. De tãto bñficio ſue gr̃e. h̄ aũt ignis abſq; extinctõe fuit ꝯſeruatꝰ a tp̃e q̃ fuit datꝰ. ſ. ãno ſcđo egreſſionis de egypto vſq; ad captiuitatẽ babylonicã: ⁊ tũc fuit abſcõditꝰ in puteo ꝓfundo ⁊c. ſicco p̲ ſacerdotes illiꝰ tp̲is: ⁊ tp̲e Neemie iterũ rehabitus: vt habet̃. ij. Machab. j. L

Ca. X

a ¶ vota apl̃oꝝ. b ¶ ꝓ pctõ ⁊ pacificoꝝ.
a rauit holocauſtũ ⁊ adipes q̃ erãt ſup altare. Qđ cũ vidiſſent tur- a
a ¶ h̄ impletũ eſt qñ varijs linguis loq̃bãt apl̃i ⁊ ſtupebãt oẽs q̃ eos audiebãt ⁊ lauda
be / laudauerunt dominum ruen
bant dñm. a ¶ hũiliter penitẽtes: dicebãt enĩ: quid faciemꝰ viri fratres. ¶ in facie ruebant. i. faciẽ mentis ad terraꝫ ꝓſternebant quidã dicentes: q: muſto pleni ſunt hi.
tes in facies ſuas.

¶ hi hereticos ſignificãt q̃ alienũ ignẽ cupiditatis. ſ. ⁊ praue doctrine.
b †A Reptiſq; Ca. X b
¶ in eccl̃ia accẽdũt: ⁊ igne diuine vltiõis abſumenť.
nadab ⁊ abiu filij aarõ thuribulis poſuerũt ignẽ ⁊ incenſum deſuper offerẽtes coꝛam dño ignẽ
¶ qui nõ eſt egreſſus a dño deo noſtro.
alienũ qđ eis preceptuꝫ nõ erat. c
¶ penalis.
Egreſſuſq; ignis a dño / deuoꝛa d e
uit eoſ / ⁊ moꝛtui ſũt corã dño Di f
c xitq; moyſes ad aarõ: Hoc ẽ qđ g
a ¶ purgando eos. ¶ hoc eſt ſctũs apparebo in his qui mihi miniſtrãt vlciſcẽdo delicta eoꝝ ⁊ nõ parcendo.
locutꝰ eſt dñs: Sctificaboꝛ i his
a ¶ miniſtrãdo multitudine ſcientie: vel aliquo miniſterio.
q̃ appꝛopinq̃nt mihi: ⁊ i ꝯſpectu
a ¶ laudaboꝛ ⁊ magnificaboꝛ. vñ dicit dauid: Iuſtꝰ dñs ⁊ iuſticiã dilexit equi. vi. v. e.
ois ppl̃i glĩficaboꝛ. Quod audi h i

A Rreptiſq; nadab. Aug. Exeunte a dño igne moꝛtui ſũt filij aaron: q: auſi ſũt adhibito igne alieno incẽſũ ponere dño: qđ nõ licebat: q: igne diuinitꝰ in altari accenſo ⁊ deinceps cuſtodito: oĩa erãt accendenda: que in tabernaculo accendi opoꝛtebat. Moꝛtuis ergo illis ait moyſes: hoc eſt qđ dixit dñs ⁊c. Appꝛopinquãt dño qui in tabernaculo fũguntur ſacerdotio. Sanctificať aũt in eis dñs ⁊ vindicãdo: vt ſciať q: minuſ alijs parcat ſi illis nõ parcit: ſm illud:
4.d Si iuſtus vix ſaluus erit / pctõꝛ ⁊ impiꝰ vbi parebũt. Vel potius ſm illđ. Cui plus dať plus ab eo exigitur. Et illđ:
2.f. Seruus q̃ cognouit voluntatẽ dñi ſui ⁊ nõ facit: vapulabit multꝰ. Et exiguo
6.a ꝯcedeť miſericoꝛdia. Potẽtes aũt potentioꝛa toꝛmenta patienť. ¶ Iſid. Arreptiſq; ⁊c. Alienũ ignẽ offerunt: qui traditione dei contempta: alienas doctrinas appetunt / ⁊ magiſteria humane inſtitutionis inducũt. Quibus dicitur: Reijcitis mandatũ dei ꝓpter traditionẽ veſtrã. Ignẽ quoq; alienũ accendit: qui coꝛpoꝛee vel ſecularis cupiditatis ignem in ſacrario coꝛdis nutriens audet altaribus dñi appꝛopinquare: que nõ recipiunt accenſionẽ / niſi illius ignis quem dñs venit mittere in terram / qui ſemper nos accendit: vt ſenſibus illuminemur / ne vitijs flagremus. ¶ Heſicꝰ. Hic eos qui aliena docent / qui in ſpiritum blaſphemant / qui inſpiratã ab eo ſcripturã praue interp̃tãť: igne inuiſibili punire intelligit. Qui filij aarõ dicunť: doctoꝛũ ſcꝫ habentes habitũ: ⁊ mentientes ſpiritale magiſteriũ. Unde ⁊ lingue eoꝛũ
B ignis dicte ſunt: q: in ſpecie ignearum linguarũ ſpiritꝰ aduenit. Thymiama arietẽ ⁊ thuribulis vel ignibus linguarum ſuperponũt: legalia. ſ. ⁊ ꝓphetica dogmata: de quibꝰ dicitur: Odoꝛ vngentoꝝ tuoꝛũ ſuper oĩa aromata. Sed ignem alienũ offerũt: q: nõ ſm intentionẽ ⁊ virtutẽ ſpiritꝰ interpꝛetãtur.
4.c His ergo egrediť ignis a dño: nõ qui ſacrificia incendat qui dicať dñi gloꝛia / ſed penalis. Utrunq; enĩ habet eccleſia: hũc ad illuminationẽ iuſtoꝛũ ⁊ perfectionẽ ſacrificioꝛũ: illũ ad penã impioꝛũ. Quẽ blaſphemantibꝰ ſacerdotes inducunt ſub miniſtratione ſpiritus (qui in eis requieſcit) ſuccedẽtes: ſicut Paulus Hymeneũ punit ⁊ alexandrũ aliena docentes. Coram dño vidente. ſ. taliter damnanť / ne exemplo ſuo alijs prebeant cauſam moꝛtis. Coꝛam dño res miranda vbi debuerãt viuere ibi moꝛiunť: q: ſ. male intepꝛetantes diuinas ſcripturas inde ſubiacẽt maledictioni: vnde vitã poterãt pꝛomereri. c ¶ Hoc eſt quod locutꝰ eſt dñs. Quãdo dixit dñs moyſi: Deſcende ⁊ ꝯteſtare ppl̃m / ne foꝛte appꝛopinquet ad deũ: ⁊ cadat ex eis multido. Et ſacerdotes qui appꝛopinquãt dño ſctificenť / ne foꝛte recedat ab eis. Populus nõ appꝛopĩquat: q: vim contẽplationis nõ poꝛtat. Sacerdotes appꝛopinquãtes ſctificari iubenť / vt digni fiãt videre ⁊ ꝯtẽplari. vñ Pau-
12.d lus: Sequimini pacẽ cũ oĩbus: ⁊ ſctĩmoniã ſine qua nemo videbit deũ. ¶ Augꝰ. Alia lr̃a: hoc eſt quod dixit dñs. In eis qui mihi appꝛopinquant ſctĩficaboꝛ: q̃. ſ. in tabernaculo ſacerdotio fungebanť. Sctĩficať etiã vindicando: vt hinc ſcireť q:
4.d minus parcat alijs. ſi illis nõ parcit: ſm illud: Si vix iuſtꝰ ſal-
12.f. uabiť: ipius ⁊ pctõꝛ vbi parebũt. Vel ſm illud: Cui plus dať plus exigiť ab eo. Seruus q̃ cognouit voluntatẽ dñi ſui ⁊ nõ facit vapulabit multis. vbi aũt hoc dñs ſupꝛa dixit: nõ inueni-
33.c tur: ſed in Exodo dicit moyſes dño: Tu dixiſti: Scio te p̃ oĩbus: qđ ĩueniť nõ antea ſed poſtea dixiſſe. Sed q: mẽdaciter nunq̃ moyſes

Glo. oꝛdi.

nũq; moyſes hoc diceret: intelligitur etiã añ dixiſſe: q̃uis ſcriptũ nõ fuerit. Unde apparet non omnia ſcripta eſſe que dñs locutus eſt eis: per quos nobis ſcripturam dedit.

☞ Uocatis autẽ

Ni. de lyra Ca. X

A Reptiſq; nadab ⁊ abiu. Hic ꝯſeq̃nter tangiť ꝯſecratoꝝ caſus: vbi tria tangunť. Pꝛimũ eſt euẽtus cõbuſtiõis. ſcđm eſt actus coꝛreptõis. ibi: Dixitq; moyſes. tertiũ defectus comeſtiõis. ibi: Locutuſq; eſt. Circa p̃mũ dicit Ra. Symeon: ꝙ cauſa moꝛtis nadab ⁊ abiũ fuit eo ꝙ potati etiam plus debito intrauerunt ad miniſtrandũ: ⁊ ꝓ tali irreuerẽtia moꝛtui ſunt: ⁊ hoc videť ex lr̃a pꝛecedenti / cũ diciť: Arreptiſq; nadab et abiu ⁊c. ex quo videť ꝙ impetuoſe ⁊ ſine diſcretione ex calefactione vini ingeſſerunt ſe ad miniſtrandũ. hoc etiaꝫ videť ex lr̃a conſequenti: quia ĩmediate poſt factũ iſtud dñs dixit ip̃i aaron: Uinũ ⁊ om̃e quod inebꝛiare poteſt nõ bibetꝰ tu ⁊ filij tui ⁊c. c ¶ Quod eis preceptũ non erat. Minus dicit ⁊ plus ſignificat: q: nõ ſolũ eis p̃ceptũ non fuerat: immo etiã ꝓhibitũ ne alio igne vterẽť q̃ illo q̃ datꝰ fuerat a deo. d ¶ Egreſſuſq; eſt ignis a dño. i. ab altari holocauſti vbi erat ignis datus a deo. e ¶ Deuoꝛauit eos. i. interfecit: q: coꝛp̲a eoꝛũ nõ fuerũt ꝯſumpta: ĩmo nec etiã eoꝝ veſtimẽta: vt habetur. j. f ¶ Dixitq; moyſes. Hic poniť actus coꝛreptiõis. ⁊ pꝛimo ip̃iꝰ moyſi. ſcđo dei. ibi: Dixit dñs. Circa pꝛimũ poniť coꝛreptio moyſi reſpectu p̃teriti / cũ diciť: g ¶ Hoc eſt quod locutus eſt dñs: Sctĩficaboꝛ ⁊c. Quaſi diceret nõ eſt mirum ſi iſti ſunt moꝛtui: quia illi qui appꝛopinquant ad miniſtrandũ dño debent eſſe ſancti / ꝓuidi et diſcreti. Non enĩ deus ſanctificatur in ſeip̃o: cum de neceſſitate ſit ſanctiſſimus: ſed in ſibi ſeruiẽtibus: ꝓpter quod dicitur Exo. xix. d. Sacerdotes qui accedunt ad me ſanctificenť ne p̲cutiã eos. h ¶ Et in ꝯſpectu omĩs ppl̃i gloꝛificaboꝛ. Quia ppl̃s videns ꝙ vindicta dei nõ parcit maioꝛibus: ⁊ his qui deo ſunt ꝓpinqui / timens retrahiť a malo: habẽs ex hoc argumentũ ꝙ dei vindicta nõ parceret ſibi. i ¶ Quod audiens tacuit aaron. Patienter ſuſtinẽs dei punitionem / ⁊ moyſi coꝛreptioneꝫ. Conſequenter ponitur coꝛreptio moyſi reſpectu pꝛeſentis: cum dicitur:

Diuiſio

Cauſa moꝛtis nadab et abiu.

† De peni. diſ. 3. c. inť hec hircũ. 1 Nu. 3. a. et 26. g.

D

✻ Uocatis puteꝫ

Moꝛaliť. b ¶ Arreptiſq; nadab ⁊ abiu ⁊c. Per iſtos offerentes ignẽ alienũ corã dño figurati fuerunt ſacerdotes noui teſtamenti: qui cum igne cupiditatis vel luxurie miniſtrant in altari: ꝓpter quod percutiuntur moꝛte culpe: poſtea percutientur moꝛte gehenne: quia grauiter nimis peccant. Unde dicit Hierony. in quodaꝫ ſermone: Dic ſacerdos: dic clerice quid tibi cum feminis qui quotidie ad altare cum domino confabularis: quomodo eiſdem labijs deoſcularis filiũ virginis quibus deoſculatuſ es filiã meretricis. O iuda oſculo filium hominis tradis? Per hoc autem ꝙ veſtes nadab et abiu remanſerunt intacte: ſignificatur ꝙ in noua lege res ſacre ex abuſu maloꝛum ſacerdotum non ſunt ꝯtaminate. Per hoc autẽ ꝙ nadab ⁊ abiu extra caſtra filioꝛum iſrael fuerunt ſepulti: ſignificatur ꝙ mali ſacerdotes noue legis a ſanctoꝛũ conſoꝛtio ſũt excluſi: ⁊ cum diuite epulone ſepeliendi: de quo diciť Luc. xvj. f. Moꝛtuus eſt diues ⁊ ſepultꝰ eſt in inferno. Moꝛaliẽ

L ✻ Dixit q̃ꝫ dñs

a ¶ Vocatis autē moyses misahel et elisaphan ꝛc.
E Misahel dei attrectatio. Elisaphan dei illumīatio vl' dei spe
culū. his iure p̄cipit̄ vt tollant nadab ꝛ abiu extra castra. Hi
enī sanctos significāt/ q̄ a deo illuminati ip̄m manib⁹ fidei at
trectāt: ꝛ deū pfecta fide cōtemplant̄. Vn̄ bene filij oçiel dicū
tur: qui significat euāgeliū. Vn̄ patru
elis aarō fuisse dicit̄: q: magna cogna
tio est euāgelij ꝛ legis. euāgeliū nāq3
expositio est legis. filij aūt euāgelij he
reticos vere mortuos a castris ecclesie
detrudūt. Vl' misadai ꝛ elisaphan pri
mus attrectatio dei. i. misadai. Elisa
phan īterpretat̄ specula dei mei. Qui
cunq3 scit attrectare deum ꝛ speculare
x̄pi sc3 carnē et diuinitatē: sicut Tho.
q̄ manu cōtrectās carnē dicebat Joh.
xx.g. De⁹ meus ꝛ dñs meus. pōt ignē
aliene doctrine auferre a facie sctōꝝ. i.
sacerdotū. Tunice sacerdotū/ cōuersa
tio ꝛ vita qua sacerdotij induunt̄ habi
tu. Abijciunt̄ ḡ cū sacerdotio a ꝯsortio
sacerdotū ꝛ etiā ppl'i Vn̄ addit: extra
tabernaculū. i. eccl'iā ppl'i. Filij patrui
aarō hec faciūt. b ¶ Aaron. i. dauid
p quē pphetie intelligunt̄: q̄ x̄p̄m ma
nifestū faciūt: ꝛ quodāmō ignorantib⁹
pariūt. Frater aūt pphetie euāgeliū est
q̄ enī in euāgelijs facta sūt a pphetis
p̄dicta sunt. filij ḡ fratris pr̄is aarō. i.
euāgelij tales eijciūt: vn̄. ij. Joh. c. Si
q̄s venit ad vos ꝛ hanc doctrinam nō
affert: nolite recipere eum in domu3.
c ¶ Capita ꝛc. Ad l'ram. Quia nup
fuerāt deo ꝯsecrati: p̄cipit vt sctā vesti
mēta nō deponāt: s3 parati seruire do
Allego. assistāt. ¶ Alleg. aūt. Ne in x̄p̄o diui
sionē psonaꝝ faciāt. Caput enī x̄p̄i de⁹
est: x̄p̄s aūt ex diuinitate ꝯstat ꝛ hūani
tate: capit⁊ enī. i. diuinitat⁊ thyara hu
manitas est/ q̄ tecta fuit velut pilleo di
uinitas. hec nō est auferēda: nec diui
sio psonaꝝ in x̄p̄o p̄dicāda: s3 duaꝝ sub
stantiaꝝ vna psona. ¶ Aug⁹. Capita
vr̄a ꝛc. Ne. s. cydares d̄ponāt/ q̄ sūt te
gmina capitū. faciebāt enī lugētes cō
tra ornat⁹ ꝯsuetudinē. Sicut in nr̄a cō
suetudine caput q̄d apertū habet̄ in lu
ctu operit̄. phibet ḡ ne lugeāt eos: in
quoꝝ pena sctificat⁹ est dñs. cōmēdat⁹
est: sc3 timor ei⁹. Lugere tn̄ illos alijs
pmittit: s3 hi nūc lugere nō debēt: non
dū cōpletis septē dieb⁹ q̄bus de taber
naculo exituri nō erāt. Pōt aūt videri
ꝙ illo oleo sctificati neminē debeāt lu
gere. Vn̄ addit: d ¶ Frēs vestri et
oīs do. isr'l plā. incē. Esi. Nō igno
ram⁹ q̄d cydares significēt: q: oīs viri
†35. dis. §. 1. caput x̄p̄s: caput x̄p̄i de⁹ ē. Necessario
c. vinolētū cidaris x̄p̄i hūanitatē significat. Ostē
dit ḡ q̄ debeāt custodire sacerdotes et
doctores. i. ne diuinitatē x̄p̄i negēt: hu
manitatē nō ꝯ̄dicāt: q: de⁹ est ex deo:
ꝛ verbū ex patre. Hoc est enī cydarim
nō auferri a capite: s3 nec x̄p̄i dispēsati
onē renuāt aut blasphemēt: tanq3 rū
pentes stolā sacerdotalē. Oēs enī q̄ baptiçati sum⁹ x̄p̄m īdui
mus Gal. iij. d. Precipue sacerdotes h̄ agāt ne moriant̄: ne
ppl'o irā dei inducāt. Vitia enī p̄positoꝝ subiect⁊ sunt offendi
culū. Domū isr'l. i. oēm ecclesiā plāgere iubet incēdiū. Si enī
cuiuslib3 pditio eccl'ie damnū est: q̄ātomagis sacerdotū: Vos
aūt nō egredimini fores tabernaculi. Supius septē solos di
es nō egredi de tabernaculo p̄cepit: his explet⁊ octo dies agū
tur. hic rursus interminat̄ ne egrediant̄. Nō est tn̄ sibi cōtra
rius: q: ali⁹ est iste egressus. Vn̄ addit: Vt nō moriamini/ q̄d
nō supius. Quia enī ignē aliene doctrīe offerētes periērūt.
Dicit alijs ne exeāt ianuas sciētie x̄p̄i: sed p oīa p̄ceptū ei⁹ seq̄
ne moriant̄. Hoc sacerdotib⁹ p̄cipit/ q̄b⁹ v̄bi mysteriū sp̄ūsscti
dono creditū est. Vn̄ sequit̄: Oleū q̄ppe vnctiōis est sup vos
de qua

de qua. j. Joh. ij. d. Vnctio ei⁹ docet nos de oībus. e ¶ Vi
nū ꝛ oē q̄d inebria. pōt ꝛc. Esi. Vsq3 nūc hanc legē eccl'ia
custodit. Neq3 enī oīno a vino abstinere p̄cepit/ sed qn̄ ad ta
bernaculū testimonij/ vl' ad altare ascēdim⁹. i. qn̄ mysteriū do
ctrine celest⁊ ꝯtingim⁹/ cui⁹ altare figura est: sicut tabernaculū
celestiū rerū cōtrectationis. Vn̄. j. Ti
moth. v. d. Vino modico vtere pp̄ter
stomachū ꝛ freq̄ntes īfirmitates. Qui
aūt modico vtit̄ tp̄e mysterij ꝛ doctri
ne a vinolentia et ebrietate abstinet.
Sacerdotes q̄3 idem custodiūt. Vn̄ fi
lijs q̄3 aarō. i. sublimiora adeptis tra
dit̄ hoc mādatū Et paul⁹ ephesijs filijs
scribit. Eph. v. d. Nolite inebriari vi
no in quo est luxuria. Ebrietas q̄3 so
brietatē subuertit/ mentem peruertit:
vt nō intelligat q̄ ait: vn̄ Esa. v. c. Ve
q̄ cōsurgitis mane ad ebrietatē. ꝛ post
pauca addit: Vinū in cōuiuijs vr̄is: et
opus dñi nō respicit⁊. Qui aūt opera
dñi nō respiciūt: quō inter sctā ꝛ ppha
na et mūda et immūda discernūt. Vel
quō exhortari ꝛ illūinare ppl'm de scri
pturis possunt: cui⁹ mādati auctorita
tē ōndere cupiēs/ dicit hoc deū locutū
fuisse. i. sp̄ūaliter inspirasse. ¶ Vinū
ꝛ oē q̄d ine. ꝛc. Ab his q̄ statū men
tis deijciunt

Ni. de ly.

a ¶ Vocatis aūt moyses ꝛc.
quia oçiel fuit frater amrā patris aarō
vt habet̄ Exo. vj. c. b ¶ Ite ꝛ tolli
te frēs ve. de cōspe. san. ne sint oc
casio miscēdi luctū cū gaudio solēnitat⁊
dñi: s̄m ꝙ habet̄ Neemie. viij. c. Di
es sanctus dñi est: nolite contristari.
c ¶ Et asportate ex. ca. ad sepelien
dum. d ¶ Tulerūt eos ꝛc. ꝛ eiece
rūt foras vt sibi fuerat imperatū. Ex q̄
pt3 ꝙ ignis nō cōbussit corpa eoꝝ/ nec
etiā vestes/ q̄ūuis eēnt linee. Et ex hoc
habet̄ argumētū ꝙ nadab ꝛ abiu fue
rūt saluati: sicut. iiij. Reg. xiij. f. de p
pheta illo q̄ seduct⁹ a falso ppha redijt
in bethel: ꝛ pp̄ter hoc interfect⁹ fuit a
leone: leo tn̄ cadauer ei⁹ nō tetigit. Ali
qn̄ enī deus in p̄senti vita sctōs hoīes
punit graui pena: etiā p leui culpa suo
iusto iudicio licet occulto. Ex hoc autē
ꝙ nadab ꝛ abiu fuerūt sepulti cū vesti
bus sacerdotalib⁹: īoleuit ꝯsuetudo ꝙ
sacerdotes noue leg⁊ cū vestib⁹ sacer
dotalib⁹ sepeliunt̄. Tertio ponit̄ cor
reptio moysi ad cautelā futuri/ cū dicit̄
Locutusq3 est moyses ad aarō ꝛc. Et
subdit̄: e ¶ Capita ve. no. nu. In
heb. habet̄. Capita vr̄a nō augmēta
bitis. s. dimittēdo capillos crescere vl
tra modū ꝯsuetū: sic faciebāt gētiles ī
morte amicoꝝ ī signū tristicie. f ¶ Et
vestimēta no. scin. q̄d faciebant iu
dei qn̄ erant in magna tristicia positi.
g ¶ Ne forte moria. ꝛc. cui⁹ cā sub
dit̄ postea. i ¶ Oleū q̄ppe sctē ꝛc.
erāt enī de nouo ꝯsecrati: ꝛ iō nō lice
bat eis ad talē luctū ingredi: ꝛ hoc ad extirpādū idolatrie cul
tū. sacerdotes enī idoloꝝ vtebant̄ in suis ritib⁹ ossib⁹ ꝛ carni
bus mortuoꝝ: ꝛ iō ne sacerdotes dei eis assimilarent̄/ p̄cepit
dñs vt sacerdotes minores nō inq̄narent̄ in mortib⁹ nisi val
de ppinquoꝝ: vt habet̄. ī. xxj. ca. Vn̄ in nouitate sue ꝯsecrati
onis debuerūt multomagis a talib⁹ elōgari. h ¶ Frēs vr̄i
ꝛc. Ex q̄ pat3 ꝙ psone cōmunes maxīe ad dei cultū deputate
a toto ppl'o sunt lugēde. k ¶ Dixitq3 dñs ad a. Hic ꝯ̄r
ponit̄ correptio dñi/ cū d̄r: l ¶ Vinū ꝛ oē ꝛc. Et idē intel
ligit̄ de ingressu
k ¶ Dixit q̄3 dñs ad. vinū ꝛ oē q̄d inebriari pōt nō bi
bet⁊ qn̄ intrabit⁊ tabernaculū testimonij. Per hoc ōndit̄ q̄āta
sobrietas in sacerdotib⁹ noue legis req̄rit̄. Nā tabernaculū
illi⁹ tp̄is nō fuit nisi vmbra ꝛ figura eccl'iastice dignitat⁊.

¶ compūctus est. a ¶ ecclesia que est cor
pus veri aaron.
a ens tacuit aarōn. Vocatis autē a
¶ vel misadai.
moyses misahel ꝛ elisaphā filijs
b oçiel patrui aarō: ait ad eos: Ite b
a ¶ a consortio fideliū sacerdotū.
ꝛ tollite frēs vr̄os d̄ ꝯspectu san
¶ ecclesiam.
ctuarij: ꝛ asportate extra castra. c
Cōfestimq3 pgentes tulerūt eos d
a ¶ paratos. i. ad sacrificandū: q: solent he
retici sanctitatis habitū anteferre: sed eijciū
tur extra castra ecclesie cū tunicis lineis. i.
cū simulatione ꝛ hypocrisi.
sicut iacebant vestitōs lineis tu
nicis: ꝛ eiecerūt foras vt sibi fue
rat impatū. Locutusq3 ē moyses
ad aaron ꝛ ad eleaçar ꝛ ithamar
¶ quasi nolite mortuos lugere. ¶ cidari.
c filios ei⁹: Capita vr̄a nolite nu e
a ¶ dispensationē x̄p̄i. b ¶ . i. gradus in p
sonis facere: vel ecclesiā p hereses scindere.
dare: ꝛ vestimētā nōlite scidere: f
¶ sicut illi. a ¶ peccāte principe vel sacer
dote populus sepe punitur.
ne forte moriami: ꝛ sup oē3 cētū g
¶ ex peccato magistroꝝ.
d oriat̄ indignatio. Fratres vestri h
a ¶ ecclesia. b ¶ cum aliquem pro pecca
to videmus diuīa vltione puniri: dolere de
bemus et compati ei.
et oīs dōmus israel plangānt in
a ¶ quia nuper consecrati mystice innuit̄:
quia et si compatimur pximis: debemus ta
men concordare diuinis iudicijs.
cendiū q̄d dñs suscitauit: Vōs
¶ scientiā doctrine.
autē nō egrediemini fores taber
a ¶ quasi sacerdotes dñi estis.
naculi: alioq̄n pibitis. Oleū q̄p i
pe sanctę vnctionis est sup vos.
a ¶ q̄ moyses sp̄ūal' p̄cipit eccl'ia custodit.
Qūi fecerūt oīa iuxta p̄ceptum
e moysi. dixit q̄3 dñs ad aarō †Vi k
a ¶ nolite inebriari vino in q̄ est luxuria:
Eph. v. d. ¶ q̄dlibet singulare vitiū. ¶ q̄si
ne grauent̄ corda vr̄a crapula et ebrietate ꝛ
curis. b ¶ omne vitiū q̄d mentem euertit.
nū3 ꝛ oīnē q̄d iebriare pōt: nō bi l

a ¶ ſacerdotes ſuccedentes. b ¶ nota q̄ omni tp̄e ꝓhibet vitium.
a betis tu ⁊ filij tui qn̄ itrabitis in
a ¶ celeſtiū rex ↄtrectatōes. b ¶ ſpūaliter.
tabnaculū teſtionij ne moriami-
ni: q2 p̄ceptū ſempitnū ē i gene-
a ¶ quā nō pōt habere ebri⁹: q2 ebrietas au
b rationes vr̄as: ⁊ vt habeatꝭ ſciam a
diſcernēdi int̄ ſctm̄ ⁊ ꝓphanū: in
fert cor eoꝝ ¶ a peccato.
¶ q2 ebri⁹ neſcit ſe regere nec alios docere.
b ter pollutū ⁊ mūdū: doceatiſq; fi c
¶ nō tm̄ habeatis ſciam. ¶ ſacerdotū eſt docere ⁊ ſubiectos inſtruere. b ¶ diuia iſpiratiōe. ¶ auctoritas p̄cepti. ¶ Nō ait que locutus ſum de ſe tanq̄ de alio loquit̄.
lios iſrl̄ oīa legitia mea q̄ locut⁹
a ¶ viua voce dicentis ⁊ ſcribentis.
ē dn̄s ad eos p manū moyſi. Lo d
cutuſq; ē moyſeſ ad aarō ⁊ ad ele
açar ⁊ ithamar filios ei⁹ q̄ erāt re
a ¶ aq̄la: donū qd̄ reliquū eſt de frumēto.
c ſidui: Tollite ſacrificiū qd̄ remā e
¶ ſimila.
ſit de oblatiōe dn̄i: ⁊ cōedite illd̄
¶ eterne doctrine ¶ corpus chriſti.
abſq; fermēto iuxta altare: q2 ſā- f
ctūſcōꝝ eſt. † Comedetꝭ aūt in lo
¶ vt ſupra.
co ſctō qd̄ datū ē tibi ⁊ filijs tuis g
de oblatōib⁹ dn̄i/ ſicut p̄ceptū eſt
¶ confidentiā ⁊ fidē offerentiū ſignificat.
d mihi. Pectuſculū q̄3 qd̄ oblatū
¶ actionem conuerſationis ⁊ correctionē.
eſt/ ⁊ armū q̄ ſeparat⁹ eſt: edetꝭ in
a ¶ mēte eccl̄ia. b ¶ fortes enī ifirmiq; i fide paſcēdi ſūt ⁊ roborādi vera fide ⁊ bona
loco mūdiſſimo tu ⁊ filij tui ⁊ fi b
opatione. ¶ maioribus. ¶ minoribus.
lie tue tecū. Tibi ei ac liberꝭ tuis
a ¶ ſalutē acq̄rētib⁹. ¶ q̄ ſūt. ſ. ſaluatoris. i. chriſti de q̄ dr̄: Viderunt oculi mei ſalutare
repoſita ſunt de hoſtijs ſalutari
tuū ⁊c. Luce. ij. e. a ¶ qui. ſ. deum vident.
bus filioꝝ iſrael: eo q̄ armū ⁊ pe
ctus ⁊ adipes q̄ cremant̄ in alta-
ri eleuauerit corā dn̄o/ et ptineāt i
ad te ⁊ ad filioſ tuoſ lege ppetua
a ¶ Oblationē. ſ. penitētie. ¶ peccatorē.
e ſic p̄cepit dn̄s. Inter hec hircū k

tis deijciūt vel euertūt abſtinere iubent̄ qn̄ tabernaculū ingrediunt̄. Nos aūt nūq; inebriemur ſed ſp mēte ⁊ corpe ſobrij ſimus. a ¶ Qn̄ intrabitis i tabernaculū te. Aug⁹. Qn̄ ergo eis licebat bibere q̄s q̄tidie neceſſe erat in tabernaculuz introire: ⁊ accedere ad altare p ↄtinuā ſeruitutē. Si quis enī dicit nō omī die ſacrificia īponi ſolere quid dicet de ingreſſu tabernaculi q̄tidiano ꝓpter candelabrū ⁊ panes ꝓpoſitionis ſup mēſam ponendos? Si reſpondet̄ tabernaculū teſtimonij illud eſſe intelligendū in quo erat arca teſtimonij: etiā illud neceſſe erat intrare ſūmū ſacerdotē ꝓpter incenſi conſummationē. Nō enī ſemel in anno intrabat ſed cum ſanguine purificationis ſemel in anno. ꝓpter incenſum aūt quotidie intrabat. An precepit deus vt vinum oīno non biberent. Cur ergo breuiter nō dixit: Vinū nō bibetꝭ: ſed addidit: Cū intrabitis tabernaculū teſtimonij ⁊c. An q2 cauſa nō bibendi tacēda nō erat: et maxime q2 deus p̄ſciebat multos poſtea/ ⁊ ſummos ſacerdotes futuros vno tp̄e nō p ſucceſſionē/ qui vniuerſo illi miſterio viciſſim deſeruirēt: qn̄ vtiq; illi nō bibebāt q̄ꝝ loc⁹ erat ſeruiendi: alij aūt bibebāt. Nō aliud hic intelligēdū eſt: qm̄ cū viuū ⁊ ſicerā ſa-
10. a cerdotes bibere ꝓhiberet. ait: Legitimū eternū in ꝓgenies vr̄as ambiguū eſt vtrū ſuperiori ſenſui cōnectat̄. i. vt nō ad bibendū vinū ptineat an inferiori. vbi ſubſequit̄: Diſtinguere īter mediū ſctōrū ⁊ cōtaminatorū ⁊ mūdorū ⁊ immūdoꝝ ⁊c. vt hoc ſit officiū ſacerdotū legitimū eternū in ꝓgenies eoruz. b ¶ Vt habeatis ſciam diſcernēdi inter. Aug⁹. Hoc ⁊ ambigue poſitū eſt. q̄ ait: Diſtinguere inter mediū ſctōrū ⁊ ↄtaminatoꝝ mūdorū ⁊ īmūdorū: vtrū ab eo q̄ ſunt ſctā ⁊ mūda/ vel inquinata ⁊ īmūda? An ab eo qui ſūt ſcti ⁊ immūdi. i. vtrū inter ipa ſacra q̄ rite vel nō rite fierēt diſtinguere voluit ſacerdotes? An int̄ ipos hoīes ꝓbādos vl̄ iprobādos? An poti⁹ ad vtrūq; referēdū ē.
B ori. c ¶ Tollite ſacrifi. ⁊c. Eſi. Or pectuſculū ↄfidētiā offerētiū ⁊ fidē ſignificat/ ⁊ brachiū ꝓmiſſe ab eis ↄuerſionis actionē et correctionē: cū de ſacrificio pacificoꝝ ſeu ſalutari tractarem⁹ mōſtratū eſt. Et q̄re deputet̄ aaron ⁊ filijs ſuis ſacrificiū qd̄ remanet de oblatione: hoc eſt qd̄ ſup eſt de ſimila abſq; fermēto iuxta altare. Sacrificiū ſilē qd̄ ſignificat vbicūq; doctrinā theologie ſine fermēto vult eſſe: ne admiſceat̄ exteriori doctrine. Oñdit q̄ q̄ ptialis eſt nr̄a theologia: in celo q̄ppe eſt plenitudo ei⁹: iō qd̄ remanſit. i. qd̄ ſupeſt comedi p̄cepit/ vt oſtēdat ſūmā apud eū eſſe atq; ſeruari iuxta altare. i. corpus chriſti: ex eo enī nobis oīs theologia miniſtrat̄. Sȝ qd̄ remāſit de ſimila aarō erit ⁊ filiorū ei⁹. Or do de ſacrificijs pacificoꝝ aaron ⁊ filioꝝ ⁊ filiaꝝ ei⁹. Vel iux. Lxx. dom⁹ eius. i. omis ppl̄i. Theologia enī paucoꝝ eſt ſublimiū. ſ. ⁊ dn̄o appropinquātiū ⁊ ſequētiū chriſtū. Que autem ad pacifica ⁊ ſalutaria pertinēt totius ppl̄i ſunt. ¶ Tollite ⁊c. Arcana. ſ. ⁊ ꝓfunda ſcripture ſacramēta: q̄ vulgus nō capit retinēda ac comedēda ſunt pfectis iuxta altare. i. iuxta dn̄ice paſſionis fidē ⁊ auctoritatē. d ¶ Pectuſculū ⁊c. Aug⁹. Pectuſculū ſegregatiōis ⁊ brachiū oblatōis comedetis in loco ſctō. Quis ſingulis ſingula noīa data ſint: vtrūq; tn̄ poſſet dici ſegregatiōis: q2 ſacerdoti ſegregat̄: ⁊ vtrūq; oblatōis ⁊ dēptionis: q2 demit̄ ⁊ aufert̄ eis ꝓ q̄bus offert̄/ vt ſacerdoti det̄. Pectuſculū īpoſitiōis ſane ſupra legim⁹: ⁊ brachiū ablatiōis: q2 de brachio nihil īponebat̄ altari. Adeps aūt de pectuſculo īponebat̄ altari. e ¶ Int̄ hec hircū. Eſi. Quia oē pctm̄ p pnīam delet̄: ⁊ qui p̄dictū pctm̄ alteri⁹ doctrine ⁊ blaſphemie cōmiſerūt/ ſaluati nō ſunt: cauſam mortis eoꝝ legiſlator exponit. ¶ Inter hec hircū ⁊c. ſ. q2 nō comederūt filij iſrl̄ ⁊ aaron qd̄ ꝓ pctō erat in loco ſctō. i. pnīam pctī cōmiſſi in eccleſia peragi nō fecerūt. Quibus hoc p̄ceptuz eſt quos chriſtus in eccl̄ia vicarios ſuos ↄſtituit. Ipē enī oblationis ſue ſanguinē que ꝓ nr̄o ſanguīe oblata eſt ī ſctm̄. i. in celū: ī ↄſpectu patris obtulit. Debet aūt comedi hoc ſacrificiū in loco ſctō. i. eccl̄ia in ꝓpitiationē pctōꝝ. vn̄ addit: Quēadmodū p̄ceptū eſt mihi. i. ſic p̄cepi. Moyſes eniz gerit pſonā chriſti. Fruſtū repperit: q2 in ſpm̄ſctm̄ peccauerāt: ab intelligibili igne ſpūſſcti oblatio ꝓ penitētia ablata eſt. Volūtarie enī peccātibus nō relinquit̄ hoſtia ꝓ pctō. Nam ſicut vera penitentia veniā ꝓmeret̄/ ita ſimulata deū irritat: Quia ſpūſſctūs diſcipline effugiet fictū: ℞ aūt ſctī pr̄es irremiſſibile pctm̄ ⁊ blaſphemiā in ſpm̄ſctm̄ dixerūt/ in ſcelerib⁹ vſq; ad finē vite pſeuerare: de ſalute ſua deſpare: de potētia ⁊ miſericordia redēptorꝭ diffidere. ¶ Inter hec hircū ⁊c. Adamāti⁹. Nō peccare ſolius dei eſt/ emēdare ſapiētis: ſed raro inuenies qui ſe corrigat.

Tropolo. Sap. i. b Moralit̄

Ni. de lyra

ꝟ ligit̄ de ingreſſu atrij ad miſtrādū in altari holocauſtoꝝ. a ¶ Vt habeatis ſciam diſ. Quā potatio vini exceſſiua aufert: et q2 hoīes ſunt ꝓni ad bibendū vltra mēſurā: ideo ꝓpter periculū exceſſus ꝓhibit⁹ fuit eis ſimpliciter vini pot⁹/ nō tn̄ ꝓ ſp: ſed ſingulariter ꝓ tp̄e q̄ debebāt ad miniſteriū tabernaculi altaris accedere. b ¶ Inter ſctm̄ et p. i. q̄ ſacrificium ⁊ miniſteriū ſit licitū vel illicitū ex ↄditione ſua. c ¶ Inter pol. ⁊ mū. i. q̄ ſit licitū vl̄ illicitū ex circūſtātia: q2 aliqn̄ cōtingit q̄ aīal mūdū ad īmolāduz ſm̄ ſe polluebat̄ ex tactu rei īmūde. d ¶ Locutuſq; eſt moyſes ad aaron et ad eleazar ⁊c. Hic cōſequenter deſcribit̄ defectus comeſtiōis. Circa qd̄ primo rep̄hendit̄ retardatio. ſcd̄o totalis omiſſio/ ibi: Inter hec hircū. Circa p̄mū ſciendū q̄ aaron et duo filij eius tardabāt comedere hoſtias ꝓpter mortem nadab et abiu: ideo moyſes dixit eis: e ¶ Tollite ſacrificiū qd̄ remanſit de oblatione dn̄i: Quia illud debebat a ſacerdotibus comedi. f ¶ Iuxta altare: Id eſt ī exedra ad hoc parata in atrio vbi erat altare. g ¶ Quod datum eſt tibi ⁊ filijs tuis. Quia de hoſtia ꝓ pctō ſoli mares comedebāt. ¶ Pectuſculū q̄3 ⁊c. Sequit̄: h ¶ Tu ⁊ filij tui ⁊ filie tue tecū ⁊c. Quia de hoſtia pacifica mulieres poterāt comedere: et nō quia haberent ibi partem ſibi debitā ex determinatiōe legis: quia ſic ſolū cōpetebat maſculis. vn̄ ſubditur: i ¶ Et pertineāt ad te ⁊ ad filios t. ⁊c. Sed mares de partib⁹ ſuis dabant eis. k ¶ Inter hec hircū. Hic rep̄hēditur totalis omiſſio: q2 aaron ⁊ filij ei⁹ turbati de morte nadab ⁊ abiu omiſerunt hircū ꝓ peccato in incēdio. Et dicit hic Ra. Sa. q̄ illa die fuerāt tres hirci oblati: Vnus in oblatōe naaſon p̄ncipis trib⁹ iude: quia illa die ceperūt p̄ncipes offerre ſm̄ ipm̄/ vt plenius dicet̄ in principio libri Numeroꝝ: Alius fuit ꝓ ſolennitate diei: q2 erat dies octauus cōſecrationis ſacerdotū. Tertius fuit ꝓ principio menſis in quo offerebatur hircus ꝓ peccato ppl̄i: ⁊ illa dies fuit prima dies menſis primi ſm̄ ipſum: ⁊ de iſto tertio hirco dicitur hic:

† De pe. diſ. 3. c. int̄ hec hircum. 2.

D

ꝟ Moyſes ex-

a ¶ quādo penitētia iniuncta.
qui oblatus fuerat pro peccato
a ¶ ab intelligibili igne ſpūſſctūs in quem peccauerūt. ¶ quia nō bene penituit.
cum quereret moyſes exuſtū a
a ¶ qꝛ ea q̄ ꝓ pctō offerunť a pplo edenda erant ſacerdotibus adipibus inde oblatis et renibus. b ¶ quia forte ad eos ſuggerendi miniſteriū ꝑtinebat.
repperit: iratuſqꝫ ꝯtra eleaçar et ithamar filios aaron q̄ remanſe b
¶ quaſi cur nō feciſtis penitentiā celebrarāt/ ait: Cur nō comediſtis hoſtiā
ri cōmiſſi pcti. ¶ eccleſia.
pro pctō in loco ſctō que ſancta
¶ vicariis chriſti.
ſanctoꝝ eſt: ⁊ data vobis vt poꝛ c
tetis iniquitatē multitudinis: et rogetis pro ea in cōſpectu domi
¶ qꝛ ſanguis chriſti illatus eſt in cōſpectu patris ꝓ ſanguine noſtro in celum.
ni: preſertim cū de ſanguine illiꝰ d
non ſit illatū intra ſctā: et comedere debueratis eam in ſanctua
a ¶ .i. ſicut p̄cepi. moyſes enī figura eſt xp̄i
b ¶ placide: qꝛ moyſen iratū vidit.
a rio ſicut preceptū eſt mihi: Reſpōdit aarō: Oblata eſt victima e f
¶ tpe gr̄e. ¶ de q̄: Hodie ſi vocē eiꝰ audieritis nolite obdurare corda vr̄a: Pſ. xciiij. b
b hodie pro peccato ⁊ holocauſtū

E G gat: rara cōfeſſio pcti: rara penitētia repugnat natura ⁊ verecūdia: qꝛ obnoxia eſt culpe oīs caro. Et quiſqꝫ erubeſcit peccatū cōfiteri/ dū magis p̄ſentia cogitat q̄ꝫ futura. Vult moyſes peccati vacuā reperire aīam: vt exuuias erroris deponat: et culpe nuda ſine ſui pudore diſcedat: ſed irrōnabilis impetus p̄uenit: ⁊ flamma celerrimi motus animā depaſciť: ⁊ exurit eius innocentiā. Prepōderāt enī futuriſ p̄ſentia: ſeriis iocūda: ⁊ leta triſtibꝰ: ⁊ p̄propera tardioribus. velox enī iniq̄tas q̄ ad nocēdū occaſionē ſuggerit. lenta virtus et cūctatrix añ iudicat q̄ꝫ incipit q̄d decorū/ q̄d honeſtū. Iniq̄tas oīa p̄cipitat. Pigra v̄o ⁊ verecūda penitētia / que p̄ſentiū pudore puniť: ſolis enī ītēdit futuris: quoꝝ ſpes ſera et tardus fructus. Interim p̄currit impudētia ⁊ ſpe p̄ſentiū penitētia excludiť: ⁊ affectꝰ eiꝰ exuriť ⁊ aboleť. Querit enī lex ⁊ nō inuenit. Exuſta eſt enim feruore ⁊ fumo iniq̄tatis. Inde iraſciť ⁊ dicit deuorādā fuiſſe penitētiā in ſanctiſſctōꝝ. Sacerdotes q̄ſi ſegnes increpat. Rn̄det aaron ꝓuidū debere eſſe ſacerdotale iudicium/ nec male ſane cōſciētie facile eſſe credendū id muneris/ nec fiat nouiſſimus error peior p̄ore. Vaſe enī fetido vel oleū vel vinū facile corrūpiť. Quō aūt poterat vbi ignis alienꝰ erat peccatū exuri in cōſpectu dñi cui cūcta aperta? Quaſi nō placet deo q̄ iuſticiā corde īcluſam tenet: ⁊ ſe penitētiā agere ꝓhibet. Ignis alienus libido: auaricia et oīs praua cupiditas/ hic ignis exurit/ nō mūdat. In q̄bus enī eſt ſi offerāt in cōſpectu dñi: ignis eos celeſtiſ abſumit: ſicut nadab ⁊ abiu/ cū his q̄ ꝓ pctō fuerāt oblata. Qui ergo mūdari vult ignē alienū remoueat: Illi igni ſe offerat/ q̄ culpā exurit n̄ hoīeꝫ. Hic

Mat. 9. c ignis ſiccauit emorroiſſe ſāguinē ꝓfluentē: Hic ſiccauit culpā latrōis. ignis
Luc. 23. f
Deu. 4. d enī cōſumēs eſt: ſanat enī ſimplr ⁊ pure ꝯfitētes: Iudas iniq̄t Mat. xxvij. a

Peccaui inq̄t tradēs ſanguinē iuſtū: ſꝫ in pectore habuit ignē alienū: quo inflāmante cucurrit ad laqueū. Indignꝰ aūt remedio fuit: qꝛ nō pura mēte penituit. Culpā v̄o eius nō auferūt ſacerdotes: q̄ doloſe offerūt: nec in eo poſſunt epulari: quorū cibus eſt pctōꝝ remiſſio: vn̄ verus ſacerdos ait: Ioh. iiij. d. Meus cibus eſt vt faciā voluntatē pr̄is mei. i. vt pctōres cōuerſi ⁊ penitētes ſaluenť: nō eſt acceptū deo ſacrificiū niſi verū ⁊ ſincerū. ¶ Augꝰ. Sane qm̄ ſex pecora p̄cipiunť offerri

Litteraliť

ꝓ pplo: quoꝝ prius q̄ttuor memorauit: hircū/ arietē/ vitulū ⁊ agnū anniculū: quoꝝ manifeſtū eſt hircū ꝓ pctō: manifeſtū et ⁊ agnū anniculū in holocauſtū. duo v̄o media arietē ⁊ vitulū ambigue poſita videamꝰ: vtrū ad ſacrificiū ꝓ pctō ꝑtinerēt et hirco adiūgerenť? An potius agno: vt ī holocaſtū offerenť. Vn̄ q̄d nobis videreť expoſuimꝰ. Poſtea v̄o vt ſex aīalia cōplerenť: vitulū ⁊ arietē memorauit in ſacrificiū ſalutaris/ nec tn̄ in ſeq̄ntibꝰ cū īmolata ſunt ⁊ memorata fit mētio arietis vitulíqꝫ: q̄ inter caprū ⁊ agnū poſuerat: ſed tm̄ ille vitulus ⁊ ille aries memoranť: quos in ſacrificiū ſalutaris offerri iuſſerat: vt nō duo pecora ſed q̄ttuor fuiſſe credanť. Forſitan illa duo que p̄us inter hircū ⁊ agnū poſuerat: iterū nominauit/ nec alius vitulus ⁊ alius aries in ſacrificiū ſalutaris: vt cū dixiſſet hircū pro pctō: ⁊ arietē ⁊ vitulū nō dicens in quā rem: agnū v̄o in holocauſtū: poſtea dicere voluerit q̄d de vitulo faciendum eſſet ⁊ ariete. i. nec pro pctō ſicut hircus: nec in holocauſtum ſicut agnus: ſed in ſacrificiū ſalutariſ incenſi iubebať offerri. Sed manebit q̄ſtio q̄re pro pctō ſynagoge hircus oblatus ſit / cum de ſacrificiis que ꝓ pctō offerēda erant ab initio dn̄s loquēs vitulū offerri iuſſerit ꝓ pctō ſynagoge: ſicut pro pctō ſacerdotis nō caprū ſed vitulū: cuius vituli ſanguine ſicut pro pctō ſacerdotis tangebanť cornua altaris incēſi / que cauſa fuerit vt ꝓ pctō aaron ⁊ moyſes vitulū offerret: et ipſe aaron alterū vitulū: ſicut ꝓ pctō ſacerdotis ſm̄ preceptū dñi fieri oportebat. Pro pctō autē populi nō vitulus ſicut preceptū fuerat: ſed hircus offerť. Vilum eſt ergo nobis nō ſolus hircus pro pctō

hircus pro pctō populi: ſed ⁊ aries ⁊ vitulꝰ offerri iuſſus eſt: vt ad iſta tria ſubaudiať pro pctō: qꝛ ⁊ p̄ncipes erāt in pplo ꝓ q̄bus hircus fuerat offerendus: ⁊ ſinguli habere ꝓpria pctā potuerūt: pro q̄bus aries: ⁊ vnū aliq̄d pctm̄ oēs: pro q̄bus vitulū ſicut ab initio p̄ceptum eſt pro pctō vniuerſe ſynagoge vitulum offerre oportebat. Ideo aūt qm̄ īmolata ſunt hircum tm̄ nominatū vel nominauit/ vt alia etiā intelligerenť a parte totū: que oīa fuerāt pro pctō. a ¶ Reſpōdit aaron ⁊c̄. In pſona ecclie cuius figurā gerit ſicut ⁊ chriſti: videť aaron dicere hoc. Quaſi qꝛ poſt aduentū ſaluatoris deputati ſunt miniſtrare ⁊ ꝓ penitētia offerre: ⁊ ꝓpheticā vitā exponere. aliter docētes perierūt ⁊ ī eis hec ecclie acciderūt: vt ſacerdotū ⁊ mgr̄oꝝ lugeret mortē. vn̄ comedere hodie ꝓ pctō nō potuit nec orare: dño aūt diſplicebat. ¶ Augꝰ. Rn̄dit aarō ⁊c̄. Si hodie obtulerūt q̄ ꝓ pctō illoꝝ ſunt: ⁊ holocauſta ſua añ dñm: et ꝯtigerūt mihi talia: ⁊ comedā q̄d eſt ꝓ pctō: nunq̄d placitū eſt dño ⁊c̄. Videť dixiſſe aaron ꝙ cū p̄mū obtulerint filij iſrl̄ ꝓ pcto ſuo: nō debuit a ſacerdotibꝰ māducari/ ſed totū incendi: nō inde regulā faciēs ad cetera. Deinceps enī ſacrificia ꝓ pctīs ipſi edebāt. Credendū eſt aūt aaron hec diuina inſpiratiōe dixiſſe/ ꝙ tanq̄ꝫ diuinitꝰ dictū moyſes approbauit. Quid q̄ de ceteriſ eiuſdē diei ſacrificiis. i. de ariete ⁊ vitulo / q̄ diximus etiā pro pctō offerri: an de vitulo nulla q̄ſtio eſt: qm̄ oportebat ſic fieri: vt de eius ſanguine offereť in ſctā: vn̄ tangerenť cornua altaris incenſi: ⁊ cōſequēs erat vt totus arderet? Quid q̄ de ariete: an qꝛ p̄mū caprū q̄ſiuit moyſes q̄d de capro reſpōſum eſt: etiam eſt de ariete intelligendū q̄ ex ordine fuerat q̄ſiturus? niſi ſacerdotis placuiſſet reſpōſum. De vitulo aūt q̄d q̄reret/ cū ea lege fieri potuerit: q̄ꝫ de vitulo pro pctō vniuerſe ſynagoge p̄ceperat dñs ſicut de vitulo pro pctō ſacerdotis. i. vt totus arderet extra caſtra. Iratus enim moyſes ait: q̄re nō comediſtis illud q̄d fuit pro pctō in loco ſancto? Qm̄ enī ſancta ſctōꝝ ſunt: hec vobis edere licuit: vt auferatis peccatū ſynagoge: ⁊ exoretis pro ea ante dñm. Non enī illatū eſt a ſanguine eius in ſanctū ante faciē: intus edetis illud in loco ſctō ⁊c̄. Cum dicit: Non eſt illatū a ſanguine eius in ſanctum ante faciē. diſcernit illud q̄d fit pro pctō ſacerdotis vel ſynagoge nō de hirco: de quo ſanguis qm̄ nō erat iuſſus inferri ad tangēda cornua altaris incenſi: nō debuit totus incendi: ſed a ſacerdotibus māducari. hoc autē quare ſit factum: reſpondit aaron et placuit moyſi. b ¶ Hodie. Quaſi ſi añ remiſſionē ſaluatoris ħ peccaſſent: forſitā ignoſcereť cū nondū mūdo ſciētia manifeſtareť. Vn̄ ſi nō veniſſem ⁊ locutus eis fuiſſem: peccatū nō haberēt. Nūc autē excuſationē nō habēt de peccato ſuo.

Nico. de lyra

✱ a ¶ Moyſes exuſtū repperit/ ⁊ deſerēs aaron ꝓpter eius turbationē cōuertit ſe ad arguendū eleaçar ⁊ ithamar filios eius. b ¶ Qui remāſerāt. Dicit Ra. Sa. ꝙ hoc fuit ex dei miſcdia ad p̄ces moyſi: qꝛ aarō ꝓ pctō vituli cū ſua poſteritate meruerat mori ſic̄ dꝛ Deuť. ix. c. Aduerſus q̄ꝫ aarō vehemēter iratꝰ voluit eū ꝯterere. In heb. habeť. Voluit eū diſꝑdere: in quo deſignať mors alicuiꝰ cū ſua poſteritate ſm̄ cōem modū loq̄ndi ſacre ſcptůre: vt habeť in pluribꝰ locis vete. ſꝫ orō moyſi īpediuit mortē aarō: ⁊ medietatiſ filioꝝ eiꝰ. vn̄ ibi ſubdiť: Et ꝓ illo q̄ꝫ dep̄catꝰ ſum. c ¶ Et data vob̄ ⁊c̄. Ex hoc arguit Ra. Sa. ꝙ p̄dictū eſt ſm̄ ſuā opinionē. ſ. ꝙ hircus quē moyſes repperit cōbuſtū fuerat oblatꝰ ꝓ p̄ncipio menſis: qꝛ offerebať ꝓ expiatōe pcti pplī. d ¶ Cū de ſan. il. nō ſit illa. ⁊c̄. ſi enī illatū fuiſſet deberet totus incēdi. e ¶ Reſpōdit aarō/ licꝫ eleaçar ⁊ ithamar eſſent hoīes diſcreti ad rn̄dendū: noluerūt tn̄ rn̄dere in p̄ſentia pr̄is ſui. f ¶ Oblata eſt victi. ho. ſ. per me principaliter: per filios autē meos ✱ tm̄ miniſterialiter

A ✻ tm̄ miniſterialiter: ⁊ ideo illud qđ accidit ſibi erroris debet mihi princi/paliter īputari ⁊ nō eis. a ¶ Quod cū audiſſet moyſes ⁊c̄. Cū q̄ꝛ aarō humiliter recognouerat defectū ſuūʒ. Cū q̄ꝛ moyſes videbat eū in afflictiōe poſitū: ⁊ afflicto nō eſt dāda afflictio.

corā domino/mihi autez accidit quod vides: Quomodo potui comedere eā: aut placere deo in cerimonijs mente lugubri? Qđ a
a ¶ eccl'iam. ſ. doctrinā ſuā cuſtodientem:
cum audiſſet moyſes/recepit ſa/tiſfactionem.

Additio

¶ In ca. x. vbi dicit̄ in poſtilla: Capi/ta veſtra nolite nudare ⁊c̄.

Additio. j. Hebraica lr̄a in hoc loco penit⁹ eſt cōformis nr̄e tranſlationi. verbū enī qđ hic ponit̄ nihil aliđ ſignificat q̄ȝ nudare: ⁊ eſt ſenſus ꝙ nō euellerēt capillos a capite vt fieret caluiciū: p quod caput nudabat̄: quod cōſueuerūt facere gētiles ſuper mortuos ſuos. vn̄. j. Deut̄. xiiij. Nō facietis caluiciūʒ ſup mortuo ⁊c̄. ¶ In eo. ca. vbi dicit̄ in poſtilla. Filios eius qui remmanſerūt: dicit Ra. Sa. ⁊c̄.

Additio. ij. Peccatū aaron in fabricatione vituli nō fuit tā/te grauitatis vt ipē cū poſteritate ſua deberet diſperdi: nō enī idolatrauit nec ꝯſenſum idolatrie p̄buit: vt lati⁹ oſtenſum fuit .ſ̄. Exo. xxxij. in additiōe. vn̄ nō merebat̄ deleri cū poſterita/te ſua: preſertim

te ſua: preſertim cū filij eius fuiſſent de tribu leui: et ſic fuerunt īmunes a pctō vituli: vt. ſ̄. Exo. xxxij. in additiōe. vn̄ orō moyſi ſolū p aaron intellligit̄ ꝑut ſonat lr̄a Deut. ix. c. cū dicit̄: Pro il/lo q̄ꝫ depcatus ſum: nō dicit ꝑ poſteritate: nec ꝑ filijs: qđ aūt hic d̄r ad Ele/açar et ithamar filios ei⁹ q̄ remāſerūt: nō īdiget vlteriori declaratōe/niſi ꝑut ꝟba ſonāt: q̄ꝛ. ſ. ꝑtūc in eadē p̄ma die illi tm̄ duo remāſerūt de filijs aaron.

Replica

Correctorij contra Burgeñ. Septimo ca. non ſunt multa ponderāda que Burgeñ. mouet vſq̄ȝ ad. x. ca. vbi Burgeñ. nititur alleuiare pcecatū aaron in fabricatiōe vituli ꝯtra rotūdā lr̄am. j. Deut̄. ix. vbi de h pctō d̄r: Irat⁹ dn̄s vehemēter. voluit aarō ꝯterere/niſi moyſes etiā ꝑ eo depcat⁹ fuiſſet/ nō putet igit̄ pctm̄ aarō leue ꝓpt̄ qđ dn̄s d̄r vehemēter irat⁹/niſi dicat deū īpiū ꝑ modico pctō vehemēter iratū. vn̄ puto in ꝓpoſito duos filios aarō ptim ꝑ pctō vituli punitos: vt tm̄ duo ei⁹ filij dicant̄ remāſiſſe. Pctm̄ enī h p duos filios punitos factū p aſſūptionē ignis ꝓphani: nō videt̄ graue fuiſſe ſicut fabricatio vituli.

Glo. ordi.

B Locut⁹ eſt dn̄s Ca. XI Eſi. Quicq̄ a deo factū ipſa inſtitutiōis auctoritate mundū eſt. In aīalibus enī mores pingūt̄ hoīm ⁊ actus ⁊ volūtates: ex q̄bus fiunt mūdi vel īmūdi. ¶ Eſi. Dixit ad noe: Om̄e qđ mouet̄ ⁊ viuit erit vo/bis in cibū ⁊c̄. In Geñ. q̊q̄ȝ dictū eſt: Uidit deus cūcta q̄ fecerat ⁊ erāt val/de bona. hic aūt quedā ꝓhibent̄ velut mala ⁊ īmūda decernunt̄. Nō ſunt tm̄ iſta ꝯtraria ſibi: nā ⁊ iudeoꝝ caſtrimargiā ad modicū dn̄s reprimit: ⁊ ſpūalis p̄ceptorū expoſitio quales debeāt eſſe inſtruit. Lex enī nutrimentū eſt aīe rōnalis rōnaliter intellecta. Sicut autē in ſupiorib⁹ p oblationes figurauit offerentes: ſic nūc p ea q̄ comedunt̄ exp̄mit comedētes. a ¶ Diuiſam vn. Ungulā diuidūt q̄ ꝟm duo teſtamenta firmo ſe gradu innocētie ⁊ iuſticie ſta/tuūt. Iudei rumināt verba legis: ſed vngulā nō findūt: q̄ꝛ duo teſtamenta nō recipiūt: nec in patrē et filiū et ſpm̄ ſctm̄ credūt: fidei greſſum diuidūt he/retici: vngulā findunt in patrē et filiū credētes: ſed doctrinā veritatis nō rumināt. b ¶ Camelus. Iudeus ſup/bia tumidus: q̄bus d̄r: Liquātes culicē camelū aūt glutiētes. Hi rumināt: q̄ꝛ in lr̄a meditant̄/ſed nō diuidūt vngulā: q̄ꝛ litterā a ſpū nō diſtinguūt. In camelo ſupbia deſignat̄: q̄ ꝓprie ſtultoꝝ eſt: ⁊ ſapiētie ſtulticia ꝯ̄ria eſt. Lepus vt timidus fortitudini ꝯtrari⁹ eſt. Chirogyllus vt rapax iuſticie. Sus vt ſor/dib⁹ caſtitati. Hoꝝ carnes nō comedam⁹/ q̄s vident̄ habere virtutes nō ſequamur: p has aūt quattuor generales ꝟtutes ☞ omnes in/

Margin: 9. a. · 1. d · ego. · 23. c

Ca. XI

Locutus eſt dn̄s ad a moyſen ⁊ aaron di/
a ¶ q̄ꝛ cōmune mādatū eſt totius populi.
cēs: Dicitē filijs iſrl̄: Cuſtodite b
oīa q̄ ſcripſi vobis vt ſim de⁹ vr̄.
†Hęc ſūt aīalia q̄ cōedere debe/
a ¶ ad differentiā celeſtiū. ibi enī eſt leo: vi/tulus ⁊ aq̄la: ⁊ homo ꝟm viſionem Eçechielis: ſed ibi oīa mūda ⁊ ſancta.
tis de cūctis animantibus terrę.
a Om̄e qđ habet diuiſam vngulā c
⁊ rumiat in pecorib⁹/comedetis.
a ¶ nō pecora ſed mores hoīm diſcernit: hi autē mūdi ſunt q̄ ruminātat. i. ſemp precepta dei in ore portant.
Quicquid aūt rūminat et habet
vngulā / ſed nō diuidit eaȝ: ſicut
¶ vitā īformē ⁊ criminib⁹ tortuoſā dānat.
b camelus ⁊ cętera: nō comedetꝭ il
lud: ⁊ inter imunda reputabitis.

Nico. de lyra

Locutus eſt dn̄s. Poſtq̄ȝ actū eſt de Ca. XI offerētib⁹ rōne officij cuiuſmodi ſūt ſacerdotes: hic ꝯſeq̄nter agit̄ de offerētib⁹ ex ꝓfeſſione fidei: cuiuſmodi ſūt alij inferiores: q̊ꝝ oblatiōes erāt q̄dā ꝓteſtatiōes fi/dei vni⁹ dei ⁊ chriſti vēturi/ex q̄ fide oblationes erāt accepte: iſti aūt offerētes debēt eſſe mūdi ⁊ in actib⁹ ſuis ordinati: ⁊ iō p̄mo agit̄ de ꝯſeruatiōe mūdicie. ſcđo de ordinatiōe vite. xvij ca. ⁊ in vtroq̄ȝ debebāt a ſacerdotib⁹ informari ⁊ foueri. Circa p̄mū ſciendū ꝙ mūdicia cōſeruat̄ in h ꝙ cauet̄ ab īmūdicia ⁊ ſi ꝯtingat purgat̄. Pōt aūt ꝯtingere ſpecialiter q̄ȝtū ad ali/q̄s pſonas: de q̄ p̄mo agit̄. Alio mō generaliter q̄ȝtū ad totū pplm̄. ⁊ de hui⁹ purgatōe agit̄ ſcđo. ſ. xvj. ca. Adhuc p̄mo agitur de vitatione īmūdicie q̄ ꝑuenit ab extrinſeco. ſcđo de vitatione illi⁹ q̄ ꝑuenit ab intrinſeco. xij. ca. Circa pn̄s ca. in quo agit̄ de mūdicia ⁊ īmundicia aīaliū piſciū et auiū: ꝯſiderandū ꝙ duplex eſt īmūdicia. ſ. ſpūalis ⁊ corpalis. Spūalis aūt im/mūdicia que

Margin: mūdicia ꝯſeruat̄

mūdicia q̄ idē eſt qđ pctm̄: nō pōt eē in brutꝭ: q̄ꝛ peccare nō pn̄t cū careāt intellectu ⁊ volūtate: pctm̄ tn̄ pōt redūdare in ipa inq̄ȝtū hoīes talia immolāt ido/lis/vel vtūt̄ eis ad alia maleficia: ſic̄. j. xx. ca. pec⁹ cū q̄ aliq̄s coierit p̄cipit̄ oc/cidi cū eo in deteſtationē pctī qđ hō exercuit cū pecore. Immūdicia ꝟo corpalis p̄t eſſe in brutis. ⁊ h duplicit̄. Uno mō ſubiectiue ſicut aīalia venenoſa et abominabilia: et illa q̄ ex nutrimento īmūdo ⁊ abomīabili nutriūt̄/vt porc⁹. vel in loco īmūdo habitāt: vt aīalia habitantia ſub terra/ vt talpe ⁊ mures ⁊ hmōi. vn̄ ex talibus fetorē contrahūt. Alio mō effectiue inq̄ȝtū accepta in ci/bū faciūt malū nutrimētū: ⁊ hoc ex ni/mia hūilitate vel ſiccitate ſeu alijs cir/cūſtantijs. Aliq̄ aūt aīalia ſunt īmūda vtroq̄ȝ mō ſicut bufones ⁊ ſerpentes: igit̄ ꝓpter p̄dictas īmūdicias multa de aīalib⁹ piſcib⁹ ⁊ auib⁹ reputata ſūt immūda ⁊ ꝓhibita iudeis: q̄ꝛ idolatre eiſ vtebant̄ in ſacrificijs ſeu alijs maleficijs/vel q̄ꝛ erāt mali nutrimēti: vel corruptiua vite/ſic̄ venenoſa ⁊ aboīnabilia. Sūt etiā p̄ter h alie rōnes ꝓhibitionis myſtice et figurales: vtpote q̄ꝛ p aliq̄ aīalia figurant̄ vitia q̄ ſūt ab hoīb⁹ fugiēda: ſicut porcus ſignificat īmundiciā luxurie: lep⁹ timiditatē ignauie: camelus ꝓpter gibbū quē habet in dorſo tumorē ſupbie: ⁊ ſic de alijs q̄ de facili pn̄t applicari a q̊cūq̄ȝ intelligēte: ꝓprietatib⁹ aīaliū piſciū ⁊ auiū ꝯſideratis: ꝓpter qđ iſtas rōnes myſticas intē/do dimittere/ ⁊ ſenſui inſiſtere lr̄ali. Preſens igit̄ ca. diuidit̄ in duas ptes: q̄ꝛ p̄mo oñdit q̄đ debeat mūdū ⁊ īmūdū iudica/ri. ſcđo p̄cipit īmūdiciā vitari/ibi: Nolite ꝯtaminare aīas ve/ſtras ⁊c̄. Adhuc p̄mo agit̄ đ īmūdicia ꝯ̄cta ex greſſibilib⁹ ⁊ volatib⁹. ſcđo ex reptilib⁹/ibi: Om̄e qđ reptat ⁊c̄. Adhuc primo agit̄ de mūdicia ⁊ īmūdicia circa p̄dicta p cōparatiōeȝ ad eſū. ſcđo p cōparationē ad tactū/ibi: Quicq̄d autē ex volucribus. Prima ī tres: q̄ꝛ p̄mo agit̄ de mūdicia ⁊ īmūdicia circa greſſibilia. ſcđo circa aq̄tica/ibi: Hec etiā ſūt q̄ gignunt̄ in aq̄s. tertio circa volatilia/ibi: Hec ſūt q̄ de auib⁹ ⁊c̄. Circa p̄mū p̄po/nit̄ īductio ad ꝑuādū ſeq̄ntia/cū d̄r: d ¶ Cuſtodite oīa ⁊c̄. ſcȝ p ſpecialē ꝓtectionē: q̄ꝛ ipē eſt de⁹ oīm p generalē guber/nationē. Sciēdū tn̄ ꝙ h nō eſt in hebreo: Cuſtodite oīa q̄ pre/ce. vo. vt ſim de⁹ vr̄. Cōſeq̄nter ſubdit̄ generalis regula circa mūdiciā aīaliū greſſibiliū/cū dicit̄: c ¶ Om̄e qđ habet diuiſam vngulā ⁊c̄. Ex q̊ ptȝ ꝙ nō loq̄t̄ hic ſcriptura de mun ✻ dicia aīaliū

Margin: † Deu. 14. a · D · Diuiſio

Moraliter. a ¶ Locutus eſt dn̄s ⁊c̄. In h cap. agit̄ de cibis mūdis ⁊ īmūdis ꝟm legē. Circa qđ ſciēdū ꝙ ſicut d̄r. j. Timo. iiij. a. Oīs creatura dei bona: ⁊ nihil reijciēdū ꝙ cum grār̄ūactione p̄cipit̄. Et ad Titū. j. d. Oīa mūda mundis. Et ✱ ideo ꝙ ali

Margin: Moralit̄

Albertꝰ dic̄ · Cyrogrillꝰ

E oēs intellige. Morticina eoꝝ nō tangamus. i. pctīs nō cōicemus. a ¶ Chirogylius q̄ ⁊c. lepus ⁊c. In pplo iudeoꝝ vtrūqꝫ accipit̄. Debilia enī dicūt̄ eē hec aīalia. vn̄ Prouerb. xxx. d. Lepuſculus plebs īualida: Et Ps. ciii. b. Petra refugiū herinacijs ſiue chirogylius: vnū velox eſt ⁊ timidū: aliud q̄dē debile ſed rapax / ſed mortiferū: dicunt. i. chirogyliū / qđ cōuenit pplo iudeorū / de q̄bꝰ dr̄ Ps. xiii. b. Veloces pedes eorū ad effundendū ſanguinē. b ¶ Hec etiā ſūt ⁊c. Eſi. Queādmodū i ſpōtaneis ſacrificijs q̄ ⁊ dona vocant̄: opatores legis ⁊ ſimplices vl̄ cōtēplatores p varias oblatiōes ſignificauit: ⁊ q̄ ſaluant̄ ex gentibꝰ q̄bꝰ ſacrificiū d̄ ſimila: vt ſimplicibꝰ d̄putat̄: qđ innuit / dicēs: Si aīa obtulerit dn̄o / nec addidit de pplo terre: ſicut in alijs ſacrificijs: ſic p ciboꝝ abſtinentiā q̄les debēt eſſe q̄ legē meditant̄ oñdere cupiens: p ruminare et vngulā diuidere in deū exp̄ſſit: q̄ debꝫ mādatū legis implere: ⁊ a ſpū lr̄am diuidere: ⁊ legē ſpiritualiter ītelligere. Per hec aūt q̄ in p̄ſenti caplo dicunt̄: oñdit ſe de gētibꝰ loq̄. Vn̄ nec piſciū noīa poſuit: q̄ ſuorū noīa ſcribi ſup terrā nō cupit eccl̄ia vn̄ Ps. ci. c. Scribant̄ hec in generatione altera: hoc eſt ī celis. c ¶ Omne qđ ⁊c. Iſid. In piſcibꝰ q̄cq̄d pēnulas ⁊ ſquamas nō habet abominabile eſt: aſpera ꝓ mūdis habent̄. Hiſpidi enim ⁊ hirſuti firmi ⁊ graues hominū mores approbant̄. Qui ſine his ſunt īmūdi dicunt̄: q̄bus leues ⁊ lubrici infirmi ⁊ effeminati mores adijciuntur. Pēnulas q̄ꝫ ꝯiūgit ⁊ ſquamas. Quicunqꝫ enī piſces pēnati ſunt ⁊ ſquamoſi. Si q̄bꝰ ignorātia ſolubilis eſt: his ⁊ cognitio ſublimis ⁊ vita celeſt̄. Qui aūt tales nō ſunt cū his nec cibū ſumere.

Moralit̄

¶ Gregꝰ. Moral̄r. Piſces q̄ pennulas habēt ⁊ ſquamas dare ſaltꝰ ſup aq̄s ſolēt. In pennatis ḡ piſcibꝰ electe aīe figurant̄ q̄ ſole in celeſtis eccl̄ie corpꝰ trāſeunt: q̄ pennulis virtutū fulte: p celeſte deſideriū ſaliūt ad cōtemplationē: ꝗuis in ſe relabant̄ per carnis fragilitatē. Soli ḡ in electoꝝ corpus q̄ſi cibꝰ electꝰ trāſeunt / q̄ dū imis ſeruiūt mētis ſaltibꝰ ſupna cōſcendūt: ne ſemp in ꝓfundis curarū lateāt: vbi nullā amoris ſummi q̄ſi liberi aeris curā habēt. Qui ḡ rebus tpalibus occupant̄: tūc bn̄ exteriora diſponūt / cū ſollicite ad īteriora refugiūt / nec pturbatiōis ſtrepitus diligūt: ſed apud ſemet ipſos intus in trāquillitatis ſinu requieſcūt. d ¶ Quicq̄d ⁊c. Sunt etiā piſces teſtā ꝓ pelle habētes / quoꝝ ſquama auferri nō pōt: q̄ nec v̄bo dei ſquamas ignorātie deponūt: nec

¶ animal ſpinoſum maius herinacio.

a Chirogylius q̄ ruminat vngulā a

a ¶ effemiātos reprobat. Unde comicus: Tute es lepus ⁊ q̄ris palpamēta. ¶ timidus infirmus. vnde Uecordibus trepidis ⁊ manibus remiſſis.

qꝫ nō diuidit / immūdus eſt. Lepus quoqꝫ nā et ipſe ruminat / ſꝫ

a ¶ illos ſignificat q̄bꝰ d̄r. ii. Pe. ii. d. Canis reuerſus ad vomitū ſuum: ⁊ ſus lota in volutabro sceni ⁊c.

vngulā nō diuidit: ⁊ ſūs q̄ cum vngulā diuidat nō ruminat: ho

¶ ſimulatis virtutibus.

rum carnibus nō veſcemini: nec b

¶ peccata.

cadauera ꝯtingetis / q̄ imunda b ſunt vob̄. Hec etiā ſūt q̄ gignū c

¶ baptiſmi. de q̄bꝰ Eſa. xl. d. Ecce gētes q̄ſi ſtilla ſitule. Lxx. Sicut aque mlt̄e gētes.

tur in aquis / et veſci licitum eſt.

a ¶ vitam ſublimē et celeſtem. b ¶ ignorantiā: ſed que facile auferat̄: ſicut de Paulo dicit̄: Act. ix. c. Ceciderūt ab oculis eiꝰ tanq̄ꝫ ſquame: ⁊ viſum recepit.

c Omne qđ habet pēnulas ⁊ ſquamas tā in mari q̄ꝫ in fluminibus d ⁊ ſtagnis / cōedet̄. Quicq̄d aūt e pēnulas ⁊ ſquamas nō habꝫ eorum q̄ in aq̄s mouent̄ ⁊ viuunt: abominabile vobis execrādūqꝫ

ad diuinū cultū: vt videbit̄ dn̄o ꝓcedēte qn̄ veniemꝰ ad locū illū. Sciēdū tn̄ ꝙ ex tactu cadauer̄ hmōi aīaliū nō ꝯtrahebat̄ talis īmūdicia quā oporteret purgari p modū q̄ d̄r īfra de tactu alioꝝ: vt videbit̄. ī. eo. ca. c ¶ Hec etiā ſunt. Hic ꝯſequēter oñdit q̄d ſit mūdū ⁊ īmundū circa aq̄tica: ⁊ ponit circa hoc gn̄alē regulā dicēs: d ¶ Omne qđ habet pēnu. ⁊c. ⁊ ſtagnis. Et p hoc cōprehēdit oēe genus aquarum in quibus piſces poſſunt viuere. e ¶ Comedetis / tanq̄ꝫ mūdū. piſces aūt carētes vtroqꝫ vl̄ altero īmūdi ſūt reputādi. Ratio lr̄alis p̄dictoꝝ eſt: q̄ ſquame ⁊ pēnule ī piſcibꝰ ſunt ſignū ꝙ carnes coꝝ ideo ꝙ aliq̄ aīalia dicunt̄ hic īmūda: vel piſces vel aues rōnes myſtice ſunt: q̄ figurāt aliq̄ vitioſa q̄ ſunt a nobis euitāda: ⁊ ecōuerſo aliq̄ dicūt̄ mūda: q̄ figurāt aliq̄ v̄tuoſa q̄ ſūt nobis incorpanda. Generaliter aūt de greſſibilibꝰ aīalibus illa dicunt̄ mūda q̄ diuidūt vngulā ⁊ rumināt. Immūda v̄o dicunt̄ q̄ carēt vtroqꝫ vel altero. Per diuiſionē vngule diſcretio boni ⁊ mali deſignat̄. Per ruminationē v̄o q̄ ē reductio cibi ad ſupiorē guttur̄ pt̄e: ſignificat̄ applicatio boni precogniti ad opationē: ⁊ vtrūqꝫ req̄rit̄ ad opꝰ v̄tuoſuꝫ: q̄ diſcretio nō valet ſiue opatiōe: nec aliqđ opꝰ bonū eſt ſine diſcretiōe. Pret̄ aūt hāc regulā gn̄alē aliq̄ dicūt̄ īmūda: q̄ ſignificāt aliq̄ vitia ſpēalia: vt camelꝰ: q̄ ſignificat ſupbiā ꝓpt̄ gibbū quē habꝫ ſup dorſuꝫ. ⁊ chirogylius terrenā cupiditatē: eo ꝙ in terra habꝫ habitatiōeꝫ: ⁊ lepus q̄ ſignificat timorē irrōnabilē / ⁊ ſus: q̄ ſignificat luxuriā ꝓpter ſui īmūdiciā. De piſcibꝰ aūt illi dicunt̄ mūdi q̄ pēnulas ⁊ ſquamas habēt: nā p pēnulas deſignat̄ cōtēplatio celeſtiū: ⁊ p ſquamas q̄ ſunt aſpere mortificatio motuū carnaliū. carentia v̄o iſtis īmundi dicunt̄. De auibꝰ aūt dicunt̄ īmunde q̄ ſequunt̄. Aq̄la q̄ dicit̄ rex auiū et viuit de p̄da: iō ſignificat rapinā potentū. Gryphe q̄ volat ⁊ pedibus gradit̄: iō ſignificat rapinā malicioſoꝝ ſub ſpecie liciti rapientiū bona ſimpliciū. Alietꝰ q̄ rapit parua: iō ſignificat rapinā officialiū q̄ nō pn̄t rape tā magna ſicut dn̄i eorū. Miluus q̄ pullis īſidiat̄: iō ſignificat rapinā latronū. Uultur q̄ ſequit̄ exercitū vt paſcat̄ carnibꝰ occiſoꝝ: ſignificat illos q̄ mortē deſiderāt alioꝝ. Aīalia coruini generis illos ſignificāt q̄ q̄runt carnalia diſcurrētes extra clauſtrū ſb̄ habitu religiōis. Struthio q̄ cū ſit auis tn̄ volare nō pōt: ſignificat religioſum negocijs ſecl̄aribꝰ īplicatū. Noctua de nocte videt ⁊ nō de die: iō ſignificat aſtutos in tpalibꝰ ⁊ ī ſpūalibꝰ hebetes. Larꝰ ī aere volat ⁊ in aq̄s natat: iō ſignificat q̄rētes vitā voluptuoſā ſub ſpecie ꝯtēplatiue. Accipiter deſeruit ad auiū p̄dā: ⁊ iō ſignificat illos q̄ raptoribꝰ p̄bēt miniſteriū. Bubo q̄ de nocte paſtū q̄rit ⁊ de die ſe abſcōdit: ſignificat luxurioſū: vn̄ d̄r Iob. xxiiii. c. Oculꝰ adulteri obſeruat caliginē ⁊c. Mergulus q̄ in aq̄s mergit̄: ſignificat guloſū: q̄ ſe mergit in aq̄s voluptatū. Ibis ſerpētibꝰ paſcit̄: iō ſignificat mūdū q̄ delectat̄ in malis alioꝝ. Cygnꝰ cādidꝰ eſt ⁊ lōgo collo ⁊ roſtro: cibū trahit de aq̄ ꝓfundo: ꝓpt̄ qđ hypocritā ſignificat q̄ cādorē ſctītat̄ oſtētat exteriꝰ ſꝫ q̄ſtū intēdit interiꝰ. Onocrotalꝰ q̄ ſp eſt famelicꝰ: ſignificat auaꝝ q̄ ſp anhelat ad magis acq̄rēdū. Vn̄ dic̄ poeta: Creſcit amor numi q̄ꝫtū pecunia creſcit. Porphyrio oēm cibū ſuū aq̄ tingit: ⁊ ſignificat hoīem ſingularē q̄ nihil vult facere niſi qđ tingit̄ aq̄ ꝓprie volūtat̄. Herodion. i. falco: velocit̄ volat ad interficiēdū alias aues: iō ſignificat hoīes ꝓnos ad humanū ſanguinē effundēdū. Charadriō auis ē garrula: ꝓpt̄ qđ ſignificat pſonā loq̄cē. Upupa in ſtercoribꝰ nidificat: iō pmanētes in fetore luxurie deſignat. Gregꝰ. In ſtercore putreſcere ē in fetore luxurie vitā finire. Veſptilio volat circa terrā: iō ſignificat ſola terrena q̄rentē. Uolatile q̄drupes dicit̄ immūdū: q̄ ſignificat abuſum q̄ttuor euāgelioꝝ: mūda tn̄ dicunt̄ q̄ habēt crura retro longiora per que ſaliūt: q̄ ſignificant hoīes a tali abuſu per veram penitenciā reſilentes.

Nico. de lyra

¶ cultrum ſpūs dicia animaliū ad īmolandū ſed ad eſuꝫ. Multa enī ſunt mūda ad eſum q̄ nō ſunt mūda ad īmolandū. Fiſſio aūt vngule pedis ſignū eſt in aīalibus tēperate cōplexiōis: q̄ vngula oñdit ꝙ carnes coꝝ nō ſunt nimis humide: q̄ aīalia exceſſiue humida nō habēt vngulas. Fiſſo autē vngule deſignat ꝙ nō ſunt nimis terreſtres ⁊ ſicce: q̄ ꝯtinuitas vngule ſignū eſt nimie ſiccitatis. Simil̄r ruminatio ſignū eſt tpate complexiōis: eo ꝙ alimentū bn̄ digerit̄: ⁊ ideo aīalia carētia vtroqꝫ vel altero īmunda reputant̄ / cū ſubdit̄: Quicq̄d aūt ruminat ⁊ habet vngulā ſed eā nō diuidit ⁊c.

Chirogyliꝰ

a ¶ Chirogylius. dicunt expoſitores nr̄i cōiter ꝙ eſt idē ꝙ hericius: ⁊ eſt anīal ſpinoſum. Aliq̄ tn̄ dicūt ꝙ accipit̄ hic ꝓ cuniculo: ⁊ cōcordat hoc dictū cū hebreo: in quo habet̄: Cuniculus. b ¶ Nec cadauera ꝯtinge. Dicit Ra. Sa. ꝙ iſtud iniūgit̄ ſolis ſacerdotibꝰ: qđ ꝓbat ex hoc qđ habet̄. ī. xx. ca. vbi simil̄r ꝓhibet̄ ꝯtaminatio ex mortuo: ⁊ tn̄ ꝓhibet̄ ſacerdotibꝰ tm̄: q̄ ibi p̄mittit̄: Loquere ad ſacerdotes filios aaron ⁊ dices ad eos: Nō cōtaminet̄ ſacerdos ī mortuis ⁊c. Sꝫ h̄ videt̄ ꝯ textū. q̄ h̄ p̄mittit̄: Dicite filijs iſrl̄. Ex q̄ ptꝫ ꝙ loq̄t̄ gn̄alit̄ toti pplo: ⁊ eodē mō Nume. v. a. vbi loq̄t̄ de pollutōe ex mortuo ī p̄ncipio ca. ⁊ iō Ra. Sa. accipit falſū: vt videt̄ ad ꝓbatōeꝫ ſui dicti: marie q̄ . ī. xx. ca. ponit̄ ꝓhibitio ſpēalis facta ſacerdotibꝰ ne īgrediāt̄ ad luctū mortuoꝝ: niſi ī pauc̄ pſonis: ⁊ h̄ q̄ debebāt eē pati

ad diuinū

cultrū ſpūs ſuſcipiūt: ⁊ ꝗuis in mari baptiſmi inueniant̄: vel in penitētie fluminibꝰ abomīabiles ſūt tn̄ in his q̄ mouent̄ et viuūt in aq̄s: qꝛ regenerationē ⁊ vitā quā in baptiſmo accepe rūt/ viuēdo male coꝛrūpunt. a ¶ Carnes ⁊c̄. Eſi. Cū ſuem ꝓhibet vitā ſcenoſam ⁊ ſoꝛdibus gaudētē repħendit. Cū ꝓ leпoꝛem: viros effeminatos damnat.
Quis muſtelā cibū faciet: ſꝫ furtū no tat. Quis lacertā: ſed vite odit incon/ ſtantiā. In ſtellione maculas mentiū execrat̄. Accipitrē miluū: aquilā odit .i. raptoꝛes violētia viuētes: Vulturē abominat̄ predā. ſ. de aliena moꝛte q̄/ rentes. Coꝛuū ꝓhibet .i. nigras volu/ ptates. Cū paſſerē interdicit: intēperā tiā arguit. Cū noctuā: lucifugas varie tates. Quādo charadriō: lingue intē perantiā. Qn̄ cygnū ꝓhibet: alte ceruī cis ſupbiā ꝓhibet. Qn̄ veſptilionē q̄/ rentes tenebꝛas noct̄. b ¶ Hec ſūt q̄ de aui. ⁊c̄. Que ad ꝯtēplatiuoꝝ vi tā ptinent adiūgit. Sicut enī in oblati one ſacrificioꝝ ꝓpꝛiū caplm̄ eis depu/ tauit: ſic ⁊ in cibis. Vere enī abominā dū quēlibet ꝯtēplatiōi vacantē ſponte tales habere maculas q̄les in his aui/ bus legiſlatoꝛ ſignificat. ait enī aquilā ⁊ gryphem ⁊c̄. ꝑ hec raptoꝛes: ⁊ cibū alienū male ſectātes: et iniuſtis q̄ſtibꝰ gaudētes figurat. Quedam ex his ra pto viuūt. alia domos penetrāt ⁊ diri piunt q̄ reperiūt: his ſiles ſunt qui do mos penetrāt ⁊ captiuas ducūt muli/ erculas pctīs oneratas. c ¶ Vultu rē iuxta genꝰ ſuū. Qui bellis gau/ det. Vn̄ ſequit̄: exercitum expectās ca dauera moꝛtuoꝝ. nō debet enī alieno luctu paſci/ qui dat operā cōtēplatiōi.
d ¶ Struthionē. Struthio auis eſt ſed volare nō pōt: ⁊ ſemꝑ circa terram eſt: ſicut quidā deo militātes ⁊ ſecula/ ribus negocijs ſe īplicātes. e ¶ No/ ctuam. Hanc aiunt in nocte acute vi dere: ⁊ parū in die: tales ſunt q̄ legis gloꝛiant̄ cōtemplatione ⁊ euangelij lu cem capere nō valēt. Nicticoꝛax in no cte tm̄ rapit: tales ſunt gentes noctis opibus inhiātes q̄ ſunt/ foꝛnicatio/ im mūdicia/ impudicitia. f ¶ Larū. La rus eſt aīal tā in aq̄ q̄ꝫ ī terra habitās: volat enī ⁊ natat: huic aſſimilant̄ q̄ cir cūciſionem ⁊ baptiſmum venerantur.
g ¶ Accipitrē. Accipiter inter rapa/ ces eſt aues: ſed māſueſcit: ⁊ rapinam cū hoībus operat̄: hūc imitant̄ q̄ man ſueti vident̄: ſed cū potētibꝰ et auaris ac rapacibꝰ rape nitunt̄. h ¶ Mer/ gulū ⁊ ibin/ hec longi colli ſunt: ⁊ cibū ex ꝓfunditate terre vel aque (vt dicit̄) trahūt: nec imitāda ſunt. Qui enī cōtēpla tioni vacat ad ſuperioꝛa debꝫ tendere: nec de inferioꝛibꝰ ſolli citus eē. i ¶ Vpupā. hec lugubꝛis eſt ⁊ luctū amās. Secu li aūt triſticia moꝛtē operat̄. Qui aūt deū diligit debꝫ gaude re: ſine intermiſſiōe oꝛare: in oībus gr̄as agere. k ¶ Veſp tilio/ q̄ circa terrā volat: pennis ꝓ pedibꝰ vtit̄: qđ alienū eſt ab eis q̄ contēplant̄: ne contēplatio eoꝝ in terrenis occupet̄.
l ¶ Oīne de volu. qđ gra. ſup q̄t. pe. ⁊c̄. Qui ꝯtēplati/ uis vident̄ eſſe ſiles/ ſꝫ tanq̄ꝫ reptilia terrenis inherēt ꝯcupi/ ſcētijs: etiā ſi ī q̄ttuoꝛ pedibꝰ ambulēt. i. ſi euāgelicā p̄dicatio nē ſimulēt q̄ vocat ad pnīam: qꝛ nō vere ſocialē amplectunt̄ vitā voluptatibꝰ ſeruiētes abominabiles ſunt. m ¶ Quic/ q̄d aūt ambulat ⁊c̄. Quia cū ſint in carne nō ſm̄ carnē am bulāt: ſꝫ a ſoꝛdidis actiōibꝰ exiliūt: ⁊ terrenis hoībꝰ pmiſcent̄ vt inſtruāt ⁊ doceāt ſic dn̄s cū pctōꝛibꝰ ⁊ publicanis. Habere nos opoꝛtet crura ſublimioꝛa pedibꝰ ne claudicemꝰ vtroq̄ꝫ pe de ſic iudei ī lege ⁊ ꝓphetis/ ſꝫ crura habeamꝰ recta ſic cheru/ bin: de q̄bꝰ dꝛ Ezech. i. b. Crura eoꝝ recta ⁊ pēnati pedes eoꝝ
n ¶ Bruchꝰ. Qui exilit: ſꝫ minꝰ q̄ꝫ atacꝰ vl̄ locuſta: q̄ magis exiliūt: tales ſūt q̄ cū pctōꝛibꝰ ꝯuerſant̄: ad ꝯuerſationē nō ad ꝯſenſū vl̄ imitationē. o ¶ Ophiomachꝰ. Qui pugnat cū ſerpentibus:

¶ vt ſupꝛa.
a erit: Carnes eoꝝ nō comedet̄: ⁊
morticina vitabitis. Cūcta q̄ nō
habēt pēnulas ⁊ ſquamas ī aq̄s/
b polluta erūt. Hec ſunt q̄ de aui a
bus comedere nō debet̄: ⁊ vitā/
a ¶ q̄ viuit de moꝛte ⁊ rapina aliarū auiū.
da ſunt vob̄. Aquilā ⁊ gryphē b
a ¶ auis magna. b ¶ auis ſilis aq̄le: ma
c et alietum et miluum ac vulturē c d
ioꝛ tn̄. a ¶ qui eſt expers affectionis. Vn̄: Geñ. viij. a. Coꝛuus ſemel emiſſus a Noe non reuertit̄: cui ſimilis Judas.
iuxta genꝰ ſuū: ⁊ oē coꝛuini gene
d ris in ſilitudinē ſuā: ſtruthionē ⁊ e f
e ¶ Lxx. glaucum.
f g noctuā ⁊ laꝛꝰ ⁊ accipitrē iuxta ge g h
h nꝰ ſuū: bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin i k
a ¶ auis eſt in affrica habēs longū roſtrū.
⁊ cygnū ⁊ onocrotalū ⁊ poꝛphy l m
rionē: herodionē ⁊ caradrion iu n o
i k xta genꝰ ſuū: vpupā q̄ꝫ ⁊ veſpti p q
l lionē. Oīne de volucribꝰ qđ gra r s
ditur ſup quattuoꝛ pedes/ abo/
m minabile erit vob̄. Quicq̄d aūt
ambulat quidē ſup quattuoꝛ pe
des/ ſed habet lōgioꝛa retro cru
ra/ ꝑ q̄ ſalit ſup terraꝫ/ comedere
n debet̄: vt eſt bꝛuchus in genere
o ſuo: et atacus atq̄ꝫ ophiomachꝰ t
a ¶ ſcꝫ omniū iſtoꝛū animaliū.
ac locuſta/ ſingula iuxta genus
¶ .i. qui abutunt̄ euāgelica p̄dicatione: et inquinant̄ ſoꝛdibus terrene vite.
ſuū. Quicq̄d aūt ex volucribus v
q̄ttuoꝛ tn̄ habꝫ pedes: execrabi
¶ actiones in q̄bus moꝛs.
le erit vobis: et q̄cūq̄ꝫ moꝛticina
¶ participando.
eoꝝ tetigerit polluet̄: ⁊ erit imun

∗ carnes eoꝝ nō ſunt nimis humide: ſꝫ cōplexiōis tꝑate: ⁊ ꝑ ꝯſequēs magis ſane. Itē qꝛ piſcibꝰ carētibꝰ ſquamis ⁊ pēnu lis vtebantur aliqui idolatre in ſacrificijs et alijs maleficijs. C
a ¶ Hec ſunt q̄ de auibꝰ. Hic ꝯn̄r ponit̄ ſeu oñdit̄ q̄d ſit immundū circa volatilia: ⁊ p̄mo in ſpeciali. ſc̄do in generali/ ibi: Oīne de volucribꝰ. Circa p̄mū in ter īmunda ponit aues rapaces: qꝛ ra pacitas in eis ſignū eſt nimie calidita/ tis ⁊ ſiccitat̄. Itē qꝛ ſignificāt vita ra/ pine ⁊ furti: ⁊ h̄ eſt qđ dꝛ: b ¶ Aq̄lā ⁊ gryphē. gryphus ſeu gryphes h̄ēt caput ⁊ alas aq̄le/ reliquū coꝛpꝰ leōis: ⁊ eſt q̄drupes: ita ꝙ ꝑ terrā currit ⁊ ꝑ aerē volat: ⁊ eſt infeſtꝰ eq̄s: ita ꝙ aliq̄n equū cum eq̄te rapit: vt dicit Hugui.
c ¶ Et alietum/ gallice eſmerillon.
d ¶ Ac vulturē iux. ge. ſuū/ qꝛ ta/ les aues nutriunt̄ cadaueribꝰ moꝛtuo rū: ⁊ iō carnes eaꝝ ſunt abomīabiles ⁊ īfirme: qꝛ ꝯtus nutrimēti aliq̄lit̄ ma net in nutrito: talibus etiā auibus vte bant̄ gētiles in ſacrificijs ⁊ augurijs.
e ¶ Struthionē: qꝛ nimiſ terreſtris eſt/ qđ ptꝫ ex eiꝰ pōdere: qꝛ ꝗuis habe at alas: nō tn̄ ꝑ eas pōt eleuari ad vo/ landū: ſꝫ tm̄ iuuari ad velocīꝰ currēdū ſuꝑ terrā. f ¶ Et noctuā. qꝛ eſt auis abominabilis nō ſolū hoībus: ſed etiā alijs auibꝰ: vñ volat de nocte: ⁊ ſi ab alijs auibꝰ videt̄ de die impugnāt eā.
g ¶ Et larū: qꝛ eſt auis nimis humi/ da: pꝛopter qđ cōiter habitat in aqua.
h ¶ Et accipitrē/ gallice oſtoyr: qꝛ eſt auis p̄dalis ⁊ rapax: ſicut p̄dictū eſt de auibꝰ rapacibꝰ. i ¶ Bubonē/ ea dē rōne q̄ noctuā. k ¶ Et mergulū Mergulꝰ eſt auis q̄ īmergit̄ aq̄s: iō ſic noīata a mergo is. l ¶ Cygnū ⁊ onocrotalū/ gallice coꝛmoꝛāt: qꝛ car nes eaꝝ ſunt nimis humide ex inhabi/ tatiōe aq̄. m ¶ Et ibin. i. ciconiā: qꝛ comedit ranas ⁊ ſerpētes: iō abomīa/ bilis ⁊ mali nutrimēti. n ¶ Et poꝛ/ poꝛphyriō phyrionē. i. pellicanū: ſm̄ trāſlatōeꝫ Lxx. interp̄tatū/ q̄ īmūda eſt: qꝛ come/ dit ſerpētes ſicut ⁊ ciconia: ꝓpt̄ qđ ſer/ D pētes odiūt pellicanū: ⁊ iō qn̄ pulli ſūt in nido: ſerpētes exploꝛāt hoꝛā qn̄ pr̄ ⁊ mr̄ ſūt abſentes ⁊ tūc repēte aſcēdūt ⁊ intoxicāt pullos: q̄s pr̄ rediēs cū in/ uenerit moꝛiētes: de ſanguine ꝓpꝛio eos ſanat. o ¶ Herodionē. i. falco/ nē: qꝛ eſt auis rapax. p ¶ Charadri on. i. q̄culū: qꝛ īmūdo veſcit̄ nutrimē/ to. q ¶ Vpupā. qꝛ īmūda ē auis ⁊ nidificat ī ſtercoꝛibꝰ: ⁊ iō abomīabil̄.
r ¶ Et veſptilionē. qꝛ eſt q̄ſi media inter beſtias ⁊ aues: ⁊ hꝫ in ſe quādā feditatē: ſic̄ ⁊ mus cui aſſimilat̄ in coꝛpe: ⁊ iō abomīabilis ē ad eſuꝫ. Reputant̄ etiā aues p̄dicte īmūde: ⁊ etiā ſeq̄ntes: ⁊ alia ſeq̄ntia: qꝛ ipis ſaltē aliq̄bꝰ idolatre vtebāt̄ ī ſacrificijs vl̄ augurijs. s ¶ Oē de volu. ⁊c̄. Hic ꝯn̄r de termīat de mūdicia ⁊ īmūdicia auiū mag̃ ī gn̄ali/ dicēs: Oē d volucribꝰ qđ g̃. ⁊c̄ abomīabile erit vob̄: qꝛ ſt̄ q̄dā mōſtruoſa pticipātia de auibꝰ ⁊ aīalibꝰ: ⁊ talibꝰ mōſtruoſis maxīe vtebā tur gētiles ī maleficijs. Excipit tn̄ ab hac gn̄alitate illa q̄ hn̄t crura retro lōgioꝛa ꝑ q̄ ſaliūt ⁊ talia ſūt mūda. Vt eſt bꝛuchꝰ atacꝰ ⁊ locuſta: varie ſūt ſpēs locuſtaꝝ vt dicūt aliq̄. Vl̄ potiꝰ ſm̄ alios diūſi g̃dꝰ eiuſdē ſpēi: qꝛ bꝛuchꝰ ē fetꝰ locuſte anq̄ꝫ ha beat alias: ſꝫ cū īcipit volare dꝛ artelabꝰ vel atacꝰ: cū aūt ē in ꝑfectiōe volādi dꝛ locuſta ⁊ talibꝰ veſcebat̄ iohēs bap. ī deſer to: vt h̄r Mar. iij. t ¶ Ophiomachꝰ/ dꝛ ab ophis vl̄ ophi qđ ē ſerpēs ⁊ machia qđ ē pugna: qꝛ pugnat ꝯ ſꝑpētes: ⁊ ex h̄ videt̄ ꝙ eos cōedat: qꝛ aīalia pugnāt ꝓ cibis ⁊ venereis ⁊ fe tibꝰ: vt dic̄ phs: ⁊ iō mali nutrimēti ē ⁊ piculoſi. v ¶ Quic/ q̄d aūt ⁊c̄. hic ꝯn̄r oñdit̄ q̄lit̄ īmūdicia ꝯhit̄ ꝑ tactū: ⁊ p̄mo ī Diuiſio hoībꝰ. ſc̄do ī alijs rebꝰ/ ibi: Et ſuꝑ qđ cecide. Itē circa hoīem oñdit p̄mo quō cauſat̄ īmūdicia ex volucribꝰ. ſc̄do ex aīalibꝰ/ ibi: Oē aīal. Circa p̄mū dꝛ ſic: Quicq̄d aūt ex volucribꝰ ⁊c̄.

 ∗ qꝛ nō debet

E ſerpētibꝰ: nobis aūt pugna eſt cū antiq̄ ſerpēte ⁊ angelis eiꝰ.
a ¶ Ut portat ⁊c. Sicut q̄ dicit malū bonū/ ⁊ amarꝫ dulce. laudādo enī malū a q̄ ꝓhibere debuerat/ ſuū facit et portat.
b ¶ Omē anial qđ ⁊c. Eſi. Nullū pctm̄ p̄terit lex: q̄cūq3 ī euāgelio ꝓhibenť legis enigmatibꝰ exp̄mūť/ vt in ore duorꝫ teſtiū ſtet omne verbū: ⁊ in vtraq3 lege laudes deū/ ⁊ ſicut prohibet fugias malū. c ¶ Quod ambulat ſuꝑ ma. ⁊c. Qui ad euangelicā doctrinā ꝯuerſatōez vel migrat: ſed manibus ambulat: turpis. ſ. lucri cā manus īponens: hic recte omībus beſtijs cōparať/ vt vel adulterium dicas vel aurū vel homicidaꝫ ⁊ ſimilia. oībus enī ꝑ prauā impoſitōez cōicat. d ¶ Qui portauerit ⁊c. Falſa dicendo teſtimonia: dignū dicendo indignū: ⁊ mundū īmundū. e ¶ Oia hec imūda ſūt vobis. Nō accuſat aīaliū naturā/ ⁊ nō nature actionē aīalibꝰ cōueniētē: ſed q̄ ꝑ hec ſignificanť vobis oīno ꝓhibenť: q̄rꝫ ꝯtactu iniq̄nanť/ quibus datū eſt in celū reſpicere: rectos incedere/ nō repere: ſed ſordida ⁊ ťrena deſpicere. f ¶ Mus. ingluuiem. Mus enim ꝓ ſ ventris ingluuie nulla vitat pericl'a. g ¶ Crocodilus. Qui dure cutis ⁊ malicioſus luto paſcitur. h ¶ Cameleon. Miſereſcet ⁊ pre infirmitate māſuetum fingit ſe cū crudele ſit. i ¶ Talpa. Aīal cecū de terra genituꝫ. Creatur enī vt aiūt de terra cōpluta ⁊ lutulēta: ſed p̄us corrupta. k ¶ Qui tetigerit ⁊c. Si naturaliter eſſent īmūda/ īmūdus eſſet viuētia etiā q̄ tangeret. Morticina taliū actiōes ſūt. i. dolus furtū duplicitas et hmōi in q̄bus mors aīe. l ¶ Et ſuꝑ hoc ⁊c. Eſi. Admirabili diuiſione vtiť legiſlator. Alij enī peccāt ex negligentia: alij ſtu-
Pro. 23. b dio. vñ Salomō: Ue his q̄ ſtudēt vino/ ⁊ calicibus vacāt epotādis: q̄s recto īter eos q̄ tāgūt morticina poſuit. Qui vō ꝑ negligētiā ⁊ ſtuporē aīe de-
2. Re. 11. a fectūq3 v̄tutū delinquunt: ſicut dauid vidēs vxorē vrie ſe lauātē ſpecie renitentē incidit in adulterium. Suꝑ eos morticina cadūt. Nō enī ad peccāduꝫ ſtuduerūt/ ſed inciderūt: quaſi deſuꝑ cadēs ſuſcipiētes morticinū. Qui aūt oīno ſuſceperūt nec reſtiterūt: īmūdi ſunt/ tam vas ligneū q̄3 veſtimentum. m ¶ Ois cibꝰ ⁊c. Cibū ⁊ potū opa bona ītelligit. iō dixit: Cibꝰ quē comedetis: ⁊ liquēs qđ bibiť ⁊c. q2 malarꝫ actionū ⁊ cibus ⁊ potꝰ ꝓhibeť/ ne q̄s
Moraliť participet. Si ḡ bonis actionibus q̄ ſunt in omni vaſe. i. in omni homine quodlibet morticinū inciderit/ neceſſario immūda actio erit. Si enī bone
† s. 6. d. actiōi. i. ſuperbia/ dolus/ hypocriſis
et. j. 15. b vel quodlibet morticinū. i. participāti mortiferū inciderit/ ⁊ hic īmundus erit. bonā enim actionē mala incidēs intentio polluit. n ¶ Si fuſa fuerit ſuꝑ eū aq̄. Augꝰ. De vaſe. ſ. qđ factū eſt immundū: de morticinis immundis / ſi forte aquam habuit.
o ¶ Aqua. Baptiſmi. Eſt enim ſermo de bapticatis: de infidelibus aūt
1. Cor. 5. c mentiōez nō facit. vñ Paulus: Scripſi vobis nō cōmiſceri fornicarijs/ nō vtiq3 fornicarijs huius mundi ⁊c.
p ¶ Siue clibani. Per h̄ mgr̄i deſignāť in q̄bus cibi ſacre doctrine coquunť opatione ⁊ igne ſp̄ūſctī. Nec mirum

a ¶ vſq3 dum agat penitentiā. vñ: Ad veſperū demorabitur fletus. b ¶ vt ſupra.
dus vſq3 ad veſperū: Et ſi neceſſe a
a fuerit vt portet quippiā horū mor-
a ¶ corpus vel actionē. vnde: Apoc. vj. c. Beatus qui vigilat ⁊ cuſtodit veſtimenta.
tuū: lauabat veſtimenta ſua et immūdus erit vſq3 ad ſolis occaſum.
b Omne animal quod habet quidē b
a ¶ ſicut iudei nō diuidunt lr̄am a ſpiritu.
vngulam/ ſed non diuidit eam nec
a ¶ verbum dei aſſidue meditando.
ruminat/ immūdū erit: ⁊ quicquid
c tetigerit illud/ cōtaminabitur. Qđ c
ambulat ſuper manus ex cunctis animantibus que incedunt quadrupeda/ imundū erit. Qui tetige- d e
a ¶ q̄bus manus īpoſitōe mors ipſorꝫ cōicata.
rit morticina eorū/ pollueť vſq3 ad
¶ donec agat penitentiam.
d veſperū. Et q̄ portauerit huiuſce-
a ¶ lachrymis penitentie: Lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū: lachrymiſ ſtratū meū rigabo
modi cadauera/ lauabit veſtimēta ſua: ⁊ imūdus erit vſq3 ad veſperū:
e q2 oia hec imūda ſunt vobis. Hec q3 inter polluta reputabunť de his
a ¶ furtum ꝓhibet. ¶ ingluuim.
f q̄ moueнť in terra: muſtela ⁊ mus ⁊ f
g crocodilus: ſingula iuxta genꝰ ſuū: g
a ¶ aīal eſt natū ad deridendū doloſuꝫ rapax ingluuioſum. b ¶ aſcolopotis: paruulus q̄dē ſed venoſus. c ¶ Que habitat in ſepulchris.
h migale ⁊ cameleō ⁊ ſtellio ⁊ lacerta h i k
¶ non ſola ſed maxime.
i k ⁊ talpa: oia hec imūda ſūt. Qui tetigerit morticina eorū/ imūdus erit
l vſq3 ad veſperū: Et ſuꝑ qđ cecide l
rit quicq3 de morticinis eorꝫ pollu-
a ¶ vita leuis ⁊ mediocris. b ¶ quod ſufficit ad tegendum
etur: tam vas ligneū ⁊ veſtimentū:
a ¶ patiens. b ¶ penitens.
q3 pelles ⁊ cilicia/ ⁊ in quocunq3 fit
a ¶ virtutis. b ¶ lauacri vel lachrymarum.
opus: tingenť aqua/ et polluta erūt m
vſq3 ad veſperū: ⁊ ſic poſtea mun-
a ¶ qui totus terrenꝰ eſt. b ¶ morticinū. i. peccatū ad mortē.
dabūť. † Uas aūt fictile in q̄ horꝫ q̄c
a ¶ vt interiori domineť.
q3 intro ceciderit/ pollueť ⁊ idcirco
a ¶ q2 īmundicia eiꝰ nō pōt facile purgari: ⁊ labore multo ⁊ ꝯtritōe ⁊ q̄dā reformatione eget.
m frāgēdū eſt. Omis cibus quē co- n
n o medetis ſi fuſa fuerit ſuꝑ eū aq̄/ im o
¶ ſi quicq3 horum inciderit.
mūdus erit: et omē liquēs qđ bibiť p
¶ quolibet homine.
de vniuerſo vaſe immūdū erit. Et quicq̄d de morticiniſ iſtiuſmodi ce
p ciderit ſuꝑ illđ/ imūdū erit: ſiue cli-

✻ q2 nō d3 comedi vt p̄dictū eſt: ⁊ q2 tale q̄d nō ſolū inq̄nat ꝑ eſum ſ3 etiā ꝑ tactū. iō ſb̄diť: Et q̄cūq3 morticina eorꝫ tetigerit G
pollueť: ⁊ q2 plus eſt portare q̄3 tāgere. iō ſubdiť: a ¶ Et ſi neceſſe fue. ⁊c. Pro q̄ ꝯſiderādū q̄ hic accipiť morticinū ꝓ eo qđ eſt mortuū ꝑ ſe: ⁊ iſtud eſt abomīabiliꝰ q̄3 illđ qđ interficiť vt cōedať. vñ et de morticinis aīaliū mūdorꝫ nō erat licitū comedere: ⁊ ideo in īmūdicijs ꝯtractis ꝓut tractať in hoc ca. erant gradus: q2 plus erat tangere morticina q̄3 interfecta/ ⁊ plus portare morticina q̄3 tangere: ⁊ ideo tāgēs morticinū erat īmundus vſq3 ad veſperū: portās autē cū hoc debebat lauare veſtimenta. Sciendū tn̄ q̄ lotio hec non erat niſi quedā aſꝑſio ex aqua in qua cōmixti erāt cineres vacce rufe. de qua cōmixtiōe habeť Nu. xix. ſicut modo nos aſpergimꝰ aq̄ bñdicta. Sciēdū etiā q̄ iſte īmūdicie ñ erāt niſi q̄dā irregularitates q̄bꝰ hō reddebať ineptꝰ ad intrādū atriū vbi erat locꝰ ſacrificij donec eēt purgatꝰ ꝑ ablutionē p̄dictā vľ ꝑ tranſitū tp̄is in illis immūdicijs de q̄bꝰ đr: Erit īmudꝰ vſq3 ad veſperū: et nō addiť aliq̄ ablutio ſeu aſꝑſio veſtimētorꝫ. b ¶ Omē aīal. Hic ꝯñr oñdiť q̄liter ꝯtrahiť īmūdicia ꝑ tactū ex aīalibꝰ: ⁊ p̄mo ex aīalibꝰ illicitꝭ ad eſū. ſcđo ex licitꝭ/ ibi: Si mortuū fuerit aīal. Circa p̄mū agiť de īmūdicia ꝯtracta ī hoībꝰ. ſcđo ī alijs rebꝰ/ ibi: Et ſuꝑ qđ ceciderit. Circa p̄mū diciť: c ¶ Qđ ambulat ⁊c. Sic̄ eſt ſimia ⁊ vrſus/ quorꝫ pedes anteriores ſunt q̄ſi manus. d ¶ Immūdū erit. i. illititū ad comedendū: vrſus enī excoriatus ⁊ ſimia habent magnā ſīlitudinē cū hoīe ⁊ puero excoriatis: ⁊ ideo fuit vna ratio ꝓhibitionis/ ne ꝑ taleꝫ eſū inclinareť ad eſuꝫ carnis hūane/ ſic̄ ⁊ aliq̄ barbari/ qđ tn̄ eſt horriduꝫ. H
e ¶ Qui tetigerit. Modo p̄dicto de volatilibꝰ habētibꝰ q̄ttuor pedes. f ¶ Muſtela et mus. Quia habitāt ſub terra: ⁊ inde ꝯtrahunt fetorē. g ¶ Crocodilus. Dicit Plinius q̄ eſt aīal quadrupes in terra et flumie infeſtū: ⁊ ſolus inter aīalia habet īferiorē mādibulā immobilē/ et mouet ſuꝑiorē. h ¶ Migale. eſt aīal natū ad deridendum/ doloſum/ rapax/ ingluuioſuꝫ: vt dicit glo. In hebreo habeť hericiꝰ. i ¶ Cameleō. Eſt animal qđ variať in diuerſos colores: vt habeť. j. Ethi. k ¶ Stellio: Eſt aīal diuerſis maculis picturatū: ⁊ iō diciť ſtellio a ſtella q̄ſi ſtellatū. In hebreo hēť lacerta. Et vbi ꝯñr habemꝰ lacerta: hebreus habet limica: et oīa iſta nō ſolū ſūt īmūda ad eſū/ ſed etiā coinquināt ꝑ tactū. l ¶ Et ſuꝑ qđ. Hic cōſequēter oñdiť quō ex p̄dictis īmūdicia ꝯtrahiť etiā ī rebꝰ inaīatis/ cū diciť: Pollueť tā vas ligneū ⁊c. Et ꝯñr oñdiť q̄liter debeāt mūdari/ cū đr: m ¶ Tingēť aq̄. i. aſꝑgenť aq̄ p̄dicta: q2 ꝑ talē aſꝑſionē res etiā inaīate purganť: vt habeť Nu. xix. Uas tn̄ fictile deb3 frāgi. n ¶ Ois cibꝰ ⁊c. aq̄. ſ. ꝯtēta in vaſe in q̄ īmūdū p̄dictū ceciderat. o ¶ Immundus erit. i. ex h̄ reddiť illicitꝰ ad comedēdū/ q̄3uis p̄us eēt licitꝰ. p ¶ Et oē li. Quia nō ſolū aq̄ p̄dicta mō īficiť/ ſed etiā oīs liquor ꝯtētus in vaſe vbi cadebāt talia fiebat immundus.
✻ Sytropodes

Glo.ordi.

mirū. Moab enim lebes appellatur. Moab olla ſpei mee. Sytropodes. Quia qui docēt nō furari furanť: et q̄ predicāt nō mechari/mechanť. doctri/na tamē munda eſt. Unde fontes ꝛc.
a ¶ Si ceciderit ꝛc. Eſici. Nihil in/diſcuſſum relinq̄t. Oīa diſcutit ad ꝑ/fectionē ſpūalis legis. et ſi imperfecta eis videať qui ſolā legis litterā intueť/tuř: differentiā ergo infideliū qui non dū baptiçati ſunt exponit. Semen ap/pellanť quicūq̄ ꝑdicationē ſuſcipiunt Un̄ dn̄s ait Matth. xiij. e. Bonum ſe/mē ſunt filij regni. Sementis eſt q̄ ſemi/nanda eſt: hi ſunt nondū baptiçati qui baptiçandi ſunt. Sup hos ſi ceciderit morticinū: q꞉ cautelā myſteriorū non/dum acceperūt: nec integrā dei cogni/tionē: vt poſſint ſibi cauere a peccatꝭ/ mundi eſſe dicunť: q꞉ per ignorantiā excuſanť. Sup quos fuſa fuerit aqua baptiſmatis: ſi q̄ðlibet morticiniū ſup eos ceciderit fiunt īmūdi. b ¶ Qui cadauer ꝛc. Iniquorꝫ vitā debemus abominari: iuſtorꝫ imitari. Qui enī vi/tam malorꝫ tetigerit/ īmundus erit: do/nec penituerit. c ¶ Et q̄ comederit .i. quaſi aduocatus defenderit: ꝛ in ſe auxiliando trāſtulerit/ lauet veſtimēta ſua .i. actiones prauas donec penitue/rit. d ¶ Oē q̄ð rep. ſup ter. ꝛc. Hoc ſupius legiſlator expoſuit: ſꝫ ad frequētationē meditande legis monē/do auditorē repetit. e ¶ Anias ve/ſtras. In q̄bꝰ imago/que pollutionē nō patiť/ nec ſociari infirmis aīalibꝰ: q꞉ ſup oīa dominanť. f ¶ Et ſciatꝭ q̄d come. Nō hi cibi nos mūdant vł polluūt: ſed noſipſi. viuificamꝰ enī que comedunť: ꝛ queādmodū oīs cibus bonus: ꝛ nihil reijciendū ꝙ cū gratia/
B rūactione ꝑcipiť: ſic ea que comedunť .i. que nutriūt animā: bonas .ſ. actio/nes nos viuificamꝰ ſi bene vtimur: ſi male mortificamus. Qui enim ex rapi/na facit elemoſynā mortificat eā: ꝛ au/fert ei potentiā: ꝛ qui abſtinēt a cibis: fratribus ꝟo detrahūt: mortificant ab/ſtinentiam.

Nico.de lyra

a ¶ Sytropodes/ vaſa ſūt tres pedes habētia: ꝛ diciť ſytropes a ſyn q̄ð eſt con: ꝛ tris q̄ð eſt tres: ꝛ pes dis ꝛ iō initialis lr̄a debꝫ eſſe .ſ. b ¶ De/ſtruenť: Tum ꝓpter īmundiciā: Tū ꝓpter idolatrie ꝛ ſupſtitionis deteſtati/onē. Gentiles enī aq̄s et alios liquo/res vbi inueniebanť talia aīalia repu/tabāt dijs gratioſos: ꝛ eis offerebant: ꝛ inde tractum eſt ꝙ aliq̄ vetule ſortile/ge dimittūt de nocte vaſa in q̄bus eſt aqua diſcooꝑta: vt numīa nocturna q̄ vocant bonas res ad ꝓſperandū illuc veniāt ad bibendū. c ¶ Fontes ꝟo et ciſterne ꝛc. i. nō polluenť per talia. rōnē huiꝰ aſſignāt hebrei: q꞉ tales aq̄ cōtinenť in terra: ꝛ īmediate adherēt ei: ꝛ ideo ſicut terra nō polluiť per ꝑdi/cta: ſic nec aqua iſta. d ¶ Si cecide/rit ſup ſementē .i. ſup granū anteq̄ꝫ ſit in terra ſeminatū. e ¶ Si aūt q̄ſ/piā aq̄ ꝛc. quia granū humefactū eſt magis receptiuū impreſſiōis q̄ꝫ ſiccū: ꝛ ideo magis polluitur. f ¶ Si mor/tuū fuerit aīal. Hic agiť de īmūdi/cia cōtracta in hoībus ex tactu anīalis liciti ad comedendū: videlꝫ qn̄ tangiť vel portať

¶ vaſa quedam.
bani ſiue ſytropodes deſtruenť ꝛ a b
a ¶ opulētas doctrīas. b ¶ lingue medio/cria loquētes: ꝛ doctrinā mutuā habētes.
ī mūdi erūt. Fōtes ꝟo ꝛ ciſterne c
a ¶ Verborꝫ affluētia vn̄cūq̄ꝫ ꝯgregata. b ¶ i
ꝛ oīs aquarꝫ ꝯgregatio mūdā
ſe. ¶ vt ſupra. Que enī tales dixerint de/
erit. Qui morticinū eorū tetige/
bemꝰ facere: nō q̄ fecerit. a ¶ baptiçādos.
a rit/ polluenť. ſi ceciderit ſup ſemē d
a ¶ quos ignorātia excuſat b ¶ baptiſta.
tē ñ pollueť eā. Sin aūt q̄ſpiā e
¶ baptiſmi.
aq̄ ſemētē ꝑfuderit ꝛ poſtea mor
¶ quia excuſationē nō habēt.
ticinis tacta fuerit/ ilico polluenť.
¶ in pctō. ¶ .i. viuētis ꝯuerſatiōi ſociari.
Si mortuū fuerit aīal q̄ð lꝫ vob̄ f
¶ imitando.
b comedere: q̄ cadauer eiꝰ tetigerit
¶ donec pctī fetor deficiat.
c imūdꝰ erit vſq̄ꝫ ad veſperꝫ. Et q̄
¶ defēderit.
comederit ex eo q̄ppiā /ſiue por
¶ actiones.
tauerit: lauabit veſtimēta ſua/ et
d imūdꝰ erit vſq̄ꝫ ad veſperū. Oē g
¶ terrena ſapiens.
q̄ð reptat ſup terrā/ abomīabile
erit: nec aſſumeť i cibū. Quicq̄d
a ¶ alij ſup vētrē. ¶ euāgeliorꝫ ꝑdicatiōe abutēs luxurioſe viuēdo ¶ caſtrimargie ſtu
ſup pectꝰ quadrupes gradiť: et
dēs. a ¶ etiā ex alijs ſcptur̄ ꝛ varia doctri
multos hꝫ pedes: ſiue ꝑ humū
na ſibi ſalutē futurā affirmās. a ¶ vitādū.
trahiť/ nō comedetꝭ: q꞉ abomīa
e bile eſt. Nolite cōtaminare aīas h
veſtras: nec tāgatis quicq̄ꝫ eorꝫ
a ¶ ſicut illa ſi tetigeritis. b ¶ ad cuiꝰ ima/ginē facti eſtis vt celeſtia ſapiatis.
nē imūdi ſitꝭ: Ego enī ſuꝫ dōmi
nus deꝰ vr̄. † Sancti eſtote: qm̄ i k
a ¶ notat ñ eē pollutōēꝫ ī mortuis corꝑibꝰ.
ego ſctūs ſum: ne polluātis ani/
a ¶ humiliari hominē bonū eſt: ſed ad ter/renā ſapientiā declinare malū eſt. vn̄ addit quod moueť ſuper terrā.
mas vr̄as in oīni reptili q̄ð mō/
ueť ſup terrā. Ego enī ſum dn̄s l
¶ malis operibus tenebrarū.
q̄ eduxi vos de terra egypti / vt
a ¶ cui ſi vultꝭ adherere ſctī debetꝭ eē ſic ego
eēm vob̄ ī deū. Sci eritꝭ q꞉ ꝛ ego
ſctūs ſū. Iſta ē lex aīantiū ac vo/
lucrū: ꝛ oīs aīe viuētꝭ/ q̄ moueť ī
aq̄ ꝛ reptat ī t̄ra: vt differētiaſ no/
f ueritꝭ mūdi ꝛ imūdi: ꝛ ſciatꝭ q̄d
cōedere ꝛ q̄d reſpuere debeatꝭ.

L Ocutuſq̄ꝫ eſt Ca. XII m
dn̄s ad moyſen dicens:
Loq̄re filijs iſrł et dices
¶ illam excipit que nō ſuſcepto ſemine cō/cipit ꝛ peperit. ¶ viri.
g ad eos† Mlier ſi ſuſcepto ſemīe n

vel portať cadauer talis anīalis per ſe mortui: ꝛ patꝫ littera ex ꝑcedentibus. **C**
g ¶ Omne q̄ð rep. Hic agiť de im/mūdicia cōtracta ex reptilibus: q̄ ſunt in duplici gradu: q꞉ aliqua pedibus ca/rent: vt vermes ꝛ ſimilia: q̄ affixo ore terre trahūt reliquū corporis: ꝛ ſic mo/uenť ſup terram: ꝛ hoc eſt quod diciť: ¶ Oē q̄ð reptat ſup terrā abo/minabile erit ꝛc. Alia ſūt pedes ha/bentia (tamē breues) quorū aliq̄ ſunt quadrupedia ꝛ ſup pectus gradiunť. Alia multos pedes habēt: et cum hoc trahunť ſuper terrā: ꝛ hoc cōtingit ꝓ/pter breuitatē pedum: ꝛ oīa talia ſunt abominabilia ꝛ illicita ad comedendū ꝓpter cauſas ſuperius dictas: ꝛ hoc tā/gitur cū diciť: Quicq̄d ſuper pectꝰ ꝛc. h ¶ Nolite cōtaminare. Oſtenſo quō īmūdicia ex ꝑdictis cōtrahiť. Hic cōſequēter cōtrahi ꝓhibeť/ cū dicitur: Nolite contaminare aīas ꝛc. ex tactu enī ꝑdictorꝫ immūdorꝫ pollueban̄ť ho/mines corꝑaliter: vt de ſe ptꝫ. Pollue/banť etiam ſpūaliter faciendo illud q̄ð erat eis ꝓhibitū. i ¶ Sācti eſtote: aīa ꝛ corpore: k ¶ Qm̄ ego ſanctꝰ ſum: ſcꝫ diligens vtrāq̄ꝫ munditiam. l ¶ Ego enī ſuꝫ dn̄s q̄ edu. ꝛc. de ſeruitute graui. q. d. nō debꝫ vobis eē graue obedire mihi in his et in alijs. Una enim cauſa q̄re iudeis fuerūt tot data ꝑcepta fuit: vt per illa exercerenť in obedientia ad deū. Conſequēter re/capitulat que dicta ſunt dicēs. Iſta eſt lex ꝛc. et patet.

Glo.ordi.

L Ocutuſq̄ꝫ eſt Ca. XII **D**
dn̄s ꝛc. g ¶ Mulier ſi ſuſce. ſe. Iſid. Septimana eſt ꝑſens vita: q꞉ in ſeptimana dierū cōſummatꝰ eſt mūdus: in quo ad liqui/dū puri eſſe nō poſſumꝰ: ſed in octauo die .i. futuri ſeculi tpe ille mūdus erit: qui viriliter egerit. Mūda enī efficiť mater eius q̄ genuit maſculū. Qui ꝟo nihil virile habuerit: ſꝫ remiſſus ꝛ effe/minatus ꝑmāſerit: nec in ꝑſentis ſecłi hebdomada nec in futuro purgabiť.

Ni.de ly.

Immūda

L Ocutūſq̄ꝫ eſt Ca. XII dn̄s. Hic cōſequēter agitur de immūdicia q̄ eſt ab intrin/ſeco: que eſt quadruplex .ſ. puerpere/ lepre/ fluxus ſeminis/ ꝛ fluxus ſangui/nis: ꝛ ſm̄ hoc diuidiť in quattuor par/tes. ſecūda incipit ca. xiiij. tertia. xv. in ꝑncipio. q̄rta vltra mediū eiuſdē ca. ibi Mulier q̄ redeūte mēſe. Circa primū agiť ꝑmo de puerpere pollutione. Se/cūdo de eiꝰ purificatiōe/ ibi: Cunq̄ꝫ ex/pleti fuerint dies ꝛc. Circa ꝑmū diciť ſic. n ¶ Mulier ſi ſuſcepto ſemi/ne peperit. Ex hoc patet ꝙ beata vir/virgo que cōcepit ꝛ peperit ſine viri/li ſemine exempta fuit ab iſta lege.

Immūda

Moraliť. ¶ Locutuſq̄ꝫ eſt dn̄s. Moraliť
Hic agiť de imundicia ꝛ emūdatione puerpere per quā ſignificať mens hu/mana q̄ tūc parit qn̄ aliq̄d ꝑconceptū exterius producit. Iſte ꝟo conceptus poteſt eſſe dupliciter. Uno modo ex in/ſtinctu ſpiritusſancti et tunc mens hu/mana parit bonum opus: quo nō pol/luiť ipſa mens ſed magis ſanctificať.

Alio mō

a pepererit maſculū/immūda erit a
b ſeptē diebꝰ iuxta dies ſeꝑatiōis
c mēſtrue:⁊ die octauo circūcidet b
¶ vt fiant.xl.adiectis ſeptē.
d infātulꝰ:ipa vō trigintatribꝰ die/ c
a ¶ Lxx. Sedebit.i.manebit.non enī ꝑ tot dies ſurgere nō licebat. b ¶ nō inquinatiōis.
bus manebit in ſanguie purifica
e tionis ſue. Oīne ſctm̄ nō tanget: d
nec ingrediet ſanctuarium/ do/ e f
nec impleant dies purgationis
¶ que duplo mulctatur.
eiꝰ. Sin autē feminā peperit/ im g
mūda erit duabꝰ hebdomadibꝰ
iuxta ritum fluxus menſtrui:⁊ ſe h
xagintaſex diebꝰ manebit in ſan
f guine purificationis ſue.† Cūq; i
expleti fuerint dies purgationis
a ¶ qd hec ſignificēt in ſuꝑioribꝰ dictū eſt.
eius/ ꝓ filio ſiue pꝛo filia deferet k
agnum anniculū in holocauſtū/
¶ meditationē legis. ¶ contemplationē.
⁊ pullū colūbe ſiue turturē pꝛo l
pctō ad oſtium tabernaculi teſti
monij:⁊ tradet ſacerdoti: qui of
feret illa coꝛam dn̄o:⁊ rogabit ꝓ m

E B a ¶ Immūda erit ⁊c. Quia.ſ.satoꝛ īmūdus vt heres ade: qui ꝑ trāſgreſſionē immūdus/ ⁊ ita vxoꝛi mixtus. Poſtq; enī exijt de paradiſo cognouit vxoꝛē ſuā/ et ita ꝓpagat humanū genus. b ¶ Septē diebꝰ. Quia adā (de ſemīe cuius ſuſcipit īmūdiciā) polluit vitā nr̄am ſeptē dierū numero reuoluendā. Polluit aūt vitā/ inducēs maledictiōē ⁊ miſeriā/ auferēs btītudinē. vn̄:

Geñ.3.c Maledicta terra in oꝑe tuo ⁊c. Vn̄ legiſlatoꝛ addidit: ſm̄ diē ſeꝑatiōis mēſtrue. Lxx. ſm̄ diē ſeꝑatōis et purgationis mēſtrue. Symmachꝰ ſm̄ diē ſeꝑatiōis afflictiōis. Aquila: ſeparationis miſerie. Theodotion: ſeparatiōis doloris eiꝰ. Miſeria aūt ⁊ afflictio ⁊ doloꝛ eſſe cepit qn̄ adā ſeparatus a paradiſo in hāc miſeriā decidit. c ¶ Die

Tropolo. octauo ⁊c. Dies octauꝰ qm̄ ſeptimo q̄ eſt imago p̄ſentis vite ſuccedit: figura eſt futuri ſeculi/ in quo carnē p̄putij circūcidemꝰ: oīa oꝑa carnis deponentes nō amplius peccaturi: nec manducaturi nec bibituri aut nupturi: qꝛ eri/

1.Coꝛ.15.f mus ſicut angeli dei. Qđ enī ſeminat in coꝛruptione ſurget in incoꝛruptōe. Seminat coꝛpus aīale: ſurget aūt ſpirituale. Incircūciſus peribit de poplo ſuo: qꝛ ſine circūciſione caro abominabilis et īmūda. Mundat ḡ circūciſio/

†25.q.1.§. his ita ꝟ. itē cū iuge in q̄ p̄ſignat reſurrectio. Notādū vō qꝛ lex circūcidi p̄cipiens īmūdiciā eius tacuit. Matrē immūdā dixit vſq; ad circūciſiōē: foꝛte qꝛ inobediētie cauſa eua ſeducta fuit. Inobedientia aūt immūdiciam nobis ſoꝛdemq; contraxit. d ¶ Triginta tribus diebus ⁊c. Septē additis.xl. fiunt. Quadraginta diebꝰ foꝛmari dicit maſculus. Duo aūt ꝑ hec ꝓbant qꝛ.ſ. ſubſtātia humani generis eſt munda: qꝛ a deo creata eſt. Ideo ait: In ſanguine mūdo/ ſiue purificatōis ſue mulierē ſedere: ſed qꝛ ꝑ ſucceſſionē trāſgreſſiōis ade ſemē ſuſcepit ⁊ ꝯcepit: oē ſctm̄

f nō tāget/ ⁊ in ſctūariū nō ingrediet: donec cōpleant dies purgatiōis.i. q̄draginta q̄bus puer foꝛmat/ dei q̄ppe imagīe mūdat natura nr̄a q̄uis ſoꝛdidata eſt. Nō p̄cipimur ḡ īgredi in ſanctuariū vel tangere ſctm̄/ niſi imago dei ſemel data noſtro generi ſctōꝝ p̄buit ingreſſum: ꝓpter quā ſaluandā dn̄s incarnatus eſt: quā cōpletis quadraginta diebus ad celū ſuſtulit: ſicut hoīem in vulua foꝛmauit cui eā donauit: tūc ad verū ſanctuariū natura nr̄a aſcendit. Aperte hec ꝓbant per ea que de genere femineo ſequunt: qꝛ enī octogeſima die in vtero foꝛmari femine dicunt: eundē numerū ad impletionē purgationis vel purificationis eaꝝ que ſemē ſuſcipiūt pꝛecepit ſic: Si feminā peperit immūda ⁊c. Et notandū ꝙ noluit dicere quattuoꝛdecim diebus/ ſed duabus hebdomadibꝰ: vt in ſeptē diebus humanā vitā in fluxu menſtruo afflictionē eius doloꝛē ⁊ miſeriā intelligamus. Duas enim hebdomadas bn̄ dixit: q̄a femineum genus duplo mulctatur. habet enī totam ade maledictionē. ⁊ additur ei: In doloꝛe paries filios tuos ⁊c. Sexaginta ⁊ ſex diebus in ſanguine purificationis ſedet: vſq; dū cōpleant.lxxx. Quattoꝛ enī ⁊ decē ſuꝑ.lx. ſex adita faciūt octoginta quibus foꝛmatur femina. Maledicto ergo ſoꝛdidatum noſtrū genus nō ītrat in ſancta/ niſi ꝑ imaginē dei. Pꝛopterea mulieres ſemē ſuſcipiētes diebus foꝛmationis paruuloꝝ a ſctīs arcent: dūmodo in vtero habēt arceri nō debent. Incertū eſt enī an feminā an marē pariāt. ¶ Augꝰ. Que diffe/

Queſtio litteralis rentia eſt inter ſeptē dies quibus eā dicit immundā: ⁊ triginta tres quibus in ſanguine mundo ſedebit. An hoc intereſt: qꝛ adhuc in ſanguine eſt licꝫ mundo: vt hoc diſtet: quia cū immunda eſt vbicunq; inſederit īmundū facit. Cū vō iam in ſanguine mūdo ſedet: tm̄ quod ſctm̄ eſt nō licet ei tāgere: ⁊ in ſanctuariū intrare. Hoc enī eſt ꝙ ait: ſm̄ dies ſucceſſionis purgationis ſue: qm̄ dicit alibi īmundiciā femine q̄ mēſtruis purgatur ſeptē dierū eſſe: qn̄ oīne ſuꝑ quod ſederit īmundū erit. Seceſſionis aūt ſue dicit/ qm̄ ſecedebat aliquātulū ne oīa inquinaret: cū ꝑageret illos dies īmūdicie eius. Si feminā pareret lex duplicat/ ⁊ quattuoꝛdecim faciebat: reliquos quibus ſedebat in ſanguine mūdo etiā duplices faciebat.lxvi. vt oēs eſſent in

eſſent in partu maſculi.xl. in femīe.lxxx. e ¶ Oīne ſctm̄ nō tāget nec ingrediet. Quid ſanctuariū vult intelligere cuꝫ tabernaculū nō niſi ſacerdotes debeāt ingredi ⁊ vſq; ad velū ſcōi: vltra velū aūt vbi erat arca ſūmus tm̄ ſacerdos ītroibat. Foꝛte aū tabernaculū vbi altare ſacrificioꝝ eſt potuit dici ſanctuariū. Nā ſepe ſanctꝰ locus appellatur etiā atriū/ cuꝫ dicit: In loco ſancto edent ea. Illuc foꝛſitan intrabāt mulieres dona ſua offerentes q̄ altari īponerent. f ¶ Cūq; expleti fuerint. Intentionē aperit: qꝛ.ſ. pollutionē naturales motus nō faciunt ſed pctm̄ de quo dicit dauid: Ecce enī in iniquitatibus ꝯceptꝰ ſum ⁊c. matrē naturā appellans: ⁊ īmundiciā pctī ade ⁊ eue in totū genus humanū deſcēdiſſe ſignificans. Ideo moyſes cōpletis diebꝰ purificationis holocauſtū ꝓ pctō precepit īmolari: euidēter oſtendēs qꝛ imago dei ꝑfectiōē tribuit generi noſtro. Nā foꝛmationē dies mūdationis oſtēdunt/ ꝑfectionē holocauſtū. ¶ Aug. Nunq̄d peperiſſe pctm̄ eſt: An hic oſ̄ditur illa ꝓpago ex adaꝫ: de qua dicit Apl̄s: Ex vno in cōdemnationē: et qꝛ per vnū hominē pctm̄ intrauit in mundū ⁊c. vn̄: Ecce enī in iniquitatibꝰ cōceptus ſum ⁊c. Cur non ergo id quod natū eſt purgari dicit ſcriptura: ſed qđ peperit: ad ipm̄ vnde oꝛigo trahebat relata purgatio eſt ꝓpter fontē ſanguinis: nō pote/

G

Qu

Ro

Ps

Nico. de lyra

☙* a ¶ Immūda erit.vij.die.⁊c. De q̄ habet.ſ.xv.ca. Ibi enī ſic iudicat īmūda: ꝙ nō pōt cōicare cū aliquo in lecto aut cibo: ⁊ q̄cq̄d tāgit īmundū efficit: et eodē modo dicit hic de ſeptē diebus p̄mis poſt partū. b ¶ Et die octauo ⁊c. ſm̄ pꝛeceptū quod habet

Geñ.xvij.b. c ¶ Ipa vero.xxxiij.di.ma.in ſan.pu.ſue .i. ī ſanguīe ſuo aliquātulū purificato: nō tn̄ ꝑfecte: ⁊ iō in illis xxxiij. diebꝰ poterat cōicare cū alijs in cibo/ non tn̄ in lecto: nec illud qđ tāgebat fiebat ꝓpter hoc īmūdū. d ¶ Oīne ſctm̄ nō tāget.i. nō comedet de ſctificatis. e ¶ Nec ingrediet in ſan.i. atriū in q̄ erat ſctūariū. f ¶ Donec ipleant dies pur. eiꝰ.ſ.xl. p̄mi videlꝫ.vij. maioꝛis īmūdicie. ⁊.xxxiij. minoris. g ¶ Si naūt feminā pe.⁊c.i. duplo tp̄e q̄ꝫ ꝓ maſculo qꝛ in ꝯceptu femine eſt minoꝛ caliditas: ⁊ iō tardiꝰ digerit materiā: ⁊ ſic materia īmūda tardiꝰ purificat. h ¶ Iuxta ritū ⁊c. Exponat vt p̄dictū eſt de maſculo: hoc excepto ꝙ tp̄s duplicat. i ¶ Cūq; expleti. Hic ꝯſeq̄nter agit de puerpere purificatōe. q̄ q̄dē purificatio fiebat ꝑ oblationē: ⁊ iō p̄mo determinat oblatio diuitū/ cū dr: k ¶ Deferet agnū ⁊c. Qđ totū incēdebat ad honoꝛē diuinū. l ¶ Et pullū colūbe.ſ. ꝓ pctō. m ¶ Rogabit ꝓ ea ſa.ſ. a culpa q̄ nō ꝯtrahit ī ꝑtu ſed in ꝯceptu in q̄ de cōi curſu eſt aliq̄ libido inoꝛdīata. lꝫ enī actus mr̄imonialis poſſit exerceri ſine pctō: freq̄nt tn̄ ꝯtingit ibi inoꝛdinatio. Aliq̄ aūt dicūt ꝙ offerebat ꝓ culpa oꝛiginali ꝯtracta in puero: qꝛ lꝫ ꝑ circūciſionē eſſet remiſſa in maſculis: ⁊ in femina ꝑ aliud remediū ſibi ꝯueniēs: tn̄ mater in die purificatiōis offerebat ꝓ remiſſiōe pctī p̄teriti: ſed hoc dictū non ꝯſonat textui: qꝛ dicit hic: Orabit ꝓ ea. ⁊ ſic mūdabit a ꝓfluuio ſanguīs ſui. ex q̄ ꝑꝫ ꝙ loq̄t de mūdatōe mulieris nō fetꝰ.

☙* Cōſequēter de

b

Mo

* Alio modo ex in inſtinctu ſpiritꝰ maligni: tūc parit opus malū/ quo mēs polluit: hoc tamē opus poteſt eſſe maius peccatum vel minus: ſi ſit maius ſignificat per partū femine quo mulier pariens magis pollui dicit: ſi autē minus/ ſignificat ꝑ ꝑtū maſculi q̄ mr̄ dicit minus pollui: ab vtroq; tn̄ pctō emūdat mēs humana ꝑ oblationē agni turturis ⁊ colūbe: vt dicit in lr̄a. Agnus aūt q̄ dicit aīal ſimplex moꝛaliter offert qn̄ humane mēti pctm̄ ꝑpetratū vere diſplicet ⁊ nō ſimulatoꝛie tm̄: Turtur aūt q̄ habet gemitū ꝓ cātu tūc offert qn̄ pctm̄ nō ſoluꝫ vere diſplicet: ſed etiā mēs acriter gemit ⁊ dolet. Colūba vō q̄ ſpm̄ſctm̄ in baptiſmo chꝛiſti repn̄tauit/ tūc offert qn̄ per ſpūſ ſctī gratiā peccatrix aīa refoꝛmat.

nis: nō poterat tñ sine fetus purgatiōe fieri q̄ de sanguine or tus est. Quo enī ptinet qđ ait superius: sup filio aut filia offeret agnū anniculū ⁊c. si nihil p hoc sacrificiū fiebat, p eis q̄ nascebāt. Si q̄s aūt distinguere conat: vt dicat nō eē iūgendū sup filio aut filia offeret agnū anniculū ⁊c. Sz poti⁹ ita legē/dū: Cū impleti fuerint dies purgatio/nis ei⁹ sup filio/aut sup filia: vt sequat alio sensu: offeret agnū anniculū sine macula in holocaustū: ⁊ pullū colūbarum p pctō. i. p pctō suo cuz cōpleti fuerint dies purgatiōis sup filio aut sup filia. Qui g̃ ita distinguēdum putauerit: ex euāgelio cōuincet: vbi cū tale aliq̄d nato ex v̄gine dño facerēt magis p ⊃sueto tudie legis q̄ p necessitate expiati peccati. Sic legit vt facerēt s̄m ⊃suetudinē legis p eo. nō est dictū p matre ei⁹ sed p eo q̄uis ea fierēt q̄ hic p̄cipiunt de duob⁹ turturib⁹ aut duobus pullis colūbarū. Sic enī ⁊ baptiçatus est baptismo iohānis q̄ erat baptism⁹ penitētie in remissiōe pctōr: q̄uis nullū peccatū haberet. Merito ergo hoc quidā ita interp̄tati sunt: nō vt dicerent sup filio aut sup filia: sed p filio aut filia. Notādū autē q paup dñs nasci voluerit: vt nō pro illo offeret agnus ⁊ pullus colūbinus aut turtur: sz par turtur aut duo pulli colūbarū s̄m euāgeliū: qđ scriptura leuitici tūc iussit offerri: si nō habuerit agnū manus offerētis: qđ satis est magnū. ¶ Bed. Dñs nr̄ nō solū homo cū de⁹ esset: sz etiā paup cū diues eēt p nobis fact⁹ est: vt nos diuitiarū ⁊ diuinitatis sue donaret esse pticipes. Libet autē intueri cur he maxīe volucres in hostiā iubeant offerri: Nā ⁊ abraā multo añ legē eas in holocaustū obtulit: ⁊ in plerisq legis cerimonijs q̄ mūdādus est p has iubet mūdari. Columba g̃ simplicitatē: turtur indicat castitatē. Si enī turtur coniugē casu pdiderit: aliū vltra nō q̄rit: vñ Cañ. j. c. Pulchre sunt gene tue sicut turturis ⁊c. Et ibidē: Oculi tui colūbarum. Utraq auis p cātu gemitū hz: ⁊ scōr in hoc tristiciā significat: q̄b⁹ dr Ioh. xvj. c. Plorabitis ⁊ flebitis ⁊c. flebitis vos: mūdus aūt gaudebit. Simplex g̃ ⁊ pudica fideliū ⊃uersatio gratū sacrificiū est dño. Qui aūt laborat in gemitu: q̄ lachrymis stra/tum lauat: acceptā deo victimā mactat. Sz q: turtur soliuag⁹ columba gregatim gemit. Iste secretas orōnū lachrymas: illa ecclesie ⊃uent⁹ signat. Puer iesus p̄mo circūcidit: ⁊ interpositis dieb⁹ hierosolymā cū hostia defert: q: iā iuuenis p̄us oēm carnis corruptionē moriendo et resurgēdo calcauit. Deinde inde interpositis dieb⁹ cū ipa carne iā in mortali quā p nob hostiā fecit ad supernā hierlm ascēdit: ⁊ vnusq̄sq nr̄m p̄us aq̄ baptismi a pctīs oīb⁹ q̄si vera circūcisiōe purgat ⁊ sic pficiēte gr̄a noue lucis ad altare scm̄ hostia corpis ⁊ sanguinis xp̄i ⊃secrād⁹ ingredit: q̄ singulariter simplex ⁊ casta p imolationē colūbe ⁊ turtur figuralit exp̄mit. Oīs q̄z in fine mūdi ecclia p̄mū cōmuni resurrectōe labē mortalitat ⁊ corruptionis exuet: ⁊ post ī celestē hierlm bonorū operū victimis dño cōmēdata pueniet. a ¶ A profluuio ⁊c. Tanq̄ aliq̄s q̄rat vñ mundabit que legitime generauit: ait a pfluuio sanguinis sui hoc est inobedientia vnde īmundicia ⁊ pena profluxit per meditationē ⁊ cōtemplationem legis: cuius negligētia hominibus immundiciā inuexit. † s. 5. b. Luc. 2. d

a ea: ⁊ sic mūdabit a pfluuio sanguinis sui. Ista est lex parientis masculū aut feminā.† Qz si nō inuenerit man⁹ ei⁹/ nec potuerit offerre agnū: sumet duos turtures: a vel duos pullos colūbarū: vnū in holocaustū: ⁊ alterū pro pctō: Orabitq pro ea sacerdos: et sic mundabitur.

Addit.

¶ In ca. xij. vbi dr ī postil. Mulier si suscepto semīe peperit ¶ Additio. j. In hoc qđ dr: Mulier si suscepto semine peperit. nō solū intelligit excepisse illā q̄ nō suscepto semīe peperit/ sz etiā intelligit asseruisse/ q aliq̄ mulier absq susceptione seminis erat paritura. aliter enī ⊃ditio sup addita. s. cū dr: Si suscepto semīe peperit: eēt oīno supflua. vñ. ī. eo. ca. cū de ptu femīe agit: nō ponit talis additio: sz simplr dic: Sin aūt feminam peperit: q: nulla mulier feminā peperit nisi suscepto semine ⁊c. ¶ In eodē ca. xij. vbi dicit in postilla. Et rogabit pro ea sacerdos et mundabitur.

¶ Additio. ij. Hec mūdatio nō videt intelligēda de culpa q̄ frequēter cōtrahit in actu mr̄imoniali ex libidine inordinata put in postilla. q: si sic: nō min⁹ indigeret tali mūdatiōe vir q̄ mulier. Silr mulieres q̄ nō cōcipiūt: ⁊ tñ in tali actu viris suis ⊃iungunt: silr tali emūdatiōe indigerēt. vñ meli⁹ videt dicendū q hec mūdatio fit ppter īmūdiciā flux⁹ sanguinis mēstrualis q̄ cōiter fit ī ptu: ex quo fluxu ⊃hit q̄dā irregularitas īmūdicie: sicut. ī. ca. xv. dr: Mulier q̄ patit multis dieb⁹ fluxū sanguinis ⁊c. īmūda erit: ⁊ hoc sonat lr̄a cuz dicit: Orabit p ea sacerdos: ⁊ sic mundabit a pfluuio sanguinis.

Nico. de lyra

Cōsequēter determinat oblatio pauperū/ cū dr: Qz si nō inuenerit man⁹ ei⁹ ⁊c. ⁊ s̄bdit: a ¶ Sumet duos tur. ⁊c. Iste enī aues abūdāt in terra pmissiōis: ⁊ sūt mūdi nutrimēti: ⁊ iō de his fiebat oblatio paupez: q: de facili poterāt haberi: ⁊ erāt ⊃uenīētes oblatōi in sacrificio dei. Circa istđ ca. pōt poni breuis moralitas. Ista mulier significat aīam bonū ppositū ⊃cipientē. Que semē suscipit v̄bū dei audiendo: q: semē est v̄bū dei: vt dr Luc. viij. b. Cōcipit meditādo/ pturit cōsentiēdo/ parit operādo/ lactat ⁊ nutrit assuefaciēdo: sz debet reputare se īmūdā ⁊ intēdere purificatiōi. vij. dieb⁹. Per q̄s septē vitia designant: vt vbi regnauit supbia inserat hūilitas: vbi auaricia largitas: vbi luxuria chastitas: vbi inuidia charitas: vbi ira mititas: vbi accidia virtuositas: vbi gula parcitas. Cetera patent.

Replica

In ca. xij. vbi postillator exponit illū passū: Orabit p ea sacerdos ⁊ mūdabit: de mundatione a culpa cōtracta ex libidine inordinata ī actu cōceptionis: cōtra quā expositionē Burg. arguit, ex eo: q: tūc viri indigerēt hmōi mūdatiōe sic mulieres q̄ ī eodē actu ⁊ libidīe participāt: hac rōne mot⁹ exponit illā mūdationē de pfluuio mēstrui ⊃tingēte in pte: sz videt q rō Bur. nō cogat cū ista lex p parientib⁹ spēaliter posita sit: iō ad viros et ad alias mulieres nō extendit: nec est verisile fluxū mēstrui in pariēte masculū p xl. dies: ⁊ in pariēte feminā. lxxx. dies durasse: p cui⁹ cessatione sacerdos oraret cū mulier in tēplū īgrederet: nec videt verū illā irregularitatē rōne fluxus illius p tm̄ tp̄s durasse/ cum lex menstruate certū tp̄s talis irregularitatis ⁊ īmūdicie post cessationē assignat: Leui. xv. tp̄us septem dierū. Silr in hoc ca. Stat igit expositio q sacerdos legalis orare debuit vt mulier templū ingrediēs mūdaret a culpa quā pariēdo ⁊ profluendo cōtraxit: nō vt parere aut pfluere culpa esset: q: naturale vel penale: sed q: lex pctm̄ arguebat in ea q̄ parturijt ⁊ fluxum passa fuit. Cōfirmatio hui⁹ expositiōis haberi pōt ex canone vnico de purgatiōe post partū. vbi christiane mulieri cōcedit hui⁹ legis remissio ex causa ibi posita: ne videlicet pena quā pariēdo sustinuit: in culpā verti videat. Obseruātia igit huius legis fuit propter culpam: ⁊ si nō mortalē tamē venialem. de qua pcedit expositio postillatoris.

Caplm. XIII

Glo. ordina.

Locut⁹ est dñs Ca. XIII Semel loquit de⁹ et duo audiunt: sp̄m audit moyses vt sublimior: lr̄am aarō/ vt inferior q̄ lr̄am nūciat pplo. Vñ ipse loquet ad pplm. 4. d. Et erit os tuū: tu autē eris in his q̄ ad deū ptinēt. c ¶ homo. Aliq̄n excellent accipit q̄ dei imaginē ⁊ nature seruat dignitatē. Aliq̄n pctōr in q̄ dignitas deformat sicut hic. d ¶ In cui⁹ car. ⁊c. In carne ⁊ cute leprā portat: q̄ carnalia vl exteriora suadere certat: vt corithiani q̄ putāt resurrectionē futurā ī voluptate carnis: ⁊ ī fide manēti Reg. q̄uis carnalr viuāt ñ īputari pctā.

Aut quasi

b Locutus est dñs ad b moysen et aaron di/ a ¶ carnali voluptate. b ¶ interiori. c ¶ exteriori. cēs: † Hō in cui⁹ carne ⁊ cute or/ c

Nico. de lyra

Locut⁹ est dñs Ca. XIII ad moy. ⁊c. Hic ⊃seq̄nter agit de īmundicia lepre. Et p̄mo q̄tum ad eius cognitionē. secundo q̄tum ad eius mūdationē ca. xiiij. Circa primū primo agit de lepra q̄ est ī hoīe. scđo de eius sepatiōe/ ibi: Qui cūq g̃ maculat⁹ fuerit. tertio de lepra q̄ est in veste/ ibi: Uestis lanea. Circa p̄mū sciēdū q lepra est aliq̄n in cute/ aliq̄n in viua carne/ aliq̄n in vlcere/ aliq̄n ī vulnere/ aliq̄n ī barba ⁊ capite/ aliq̄n in capillis ⁊ cesarie: ⁊ s̄m h̄ sūt sex ptes q̄ patebūt pseq̄ndo. Circa p̄mā ptē p̄mittit occasionē suspitōis lepre ⊃tra aliquē/ cū dr: c ¶ Hō in cui⁹ cu. ⁊c. i. notabilr variat⁹ a colore naturali p̄stino. Diuisio † De pe. dis. 1. §. deniq

Siue postula.

Moraliter. b ¶ Locut⁹ est dñs ad moysen. Hic agit de īmūdicia lepre/ q̄ triplex hic describit: lcz in hoībus/ in vestibus/ in domibus: ⁊ hec tertia ponit ca. sequēti. Scđm doctores catholicos per leprā intelligit falsa doctrina hereticorū in morib⁹ vel in fide Moralit

a ¶ Aut quaſi lucens. Lepra alia nimis vel moderate obſcura: nōdū efferuēte paſſione que nimia indiget deliberatione. Alia nimis clara ⁊ pſpicua/ cuiꝰ apta cognitio. b ¶ Plaga lepre ⁊c̃. Iſid. Lepra falſa doctrina/ leproſi heretici: qui vnitatē vere fidei nō hn̄tes: varios doctrine ꝓfitent̃ errores:

Allego.

vera falſis admiſcētes/ ⁊ eccl̃iam ſicut lepra corpa irradiādo cōmaculat. In cope leprā gerit q̃ eccl̃ie detrahit: ſicut Carpogratiani/ q̃ negāt reſurrectiōez carnis: ⁊ Nouatiani q̃ nuptiaſ dānāt/ ⁊ peccantibus auferunt penitentiam. c ¶ Vel ad vnū quē. ⁊c̃. Cognatorū ſm ſpm̄ a quo habēt ſacerdotiū/ quibus ineſt pfecta ⁊ plena ꝓphetia: vt diſcernere poſſint ſubtilia ⁊ aīe motꝰ abſcōditos. d ¶ Pilos. Cogitationes quibꝰ aīa ornat̃/ menſq̃ ꝯtegit̃ a qua generant̃: ſicut caput capilloſ generat q̄bus ornat̃ ⁊ tegit̃. Vn̄ capilli capitis vr̄i numerati ſūt. Inde naçarei caput nō tōdēt: q̄ ſupfluaſ cogitatōes nō habēt/ ſctās aūt deponere ſctm̄ dānū eſt. e ¶ Humilior carne ⁊c̃. Humilior ſeipo. vn̄ recte veniā nō meret̃. Vinci enī ab alio maiori portabile eſt: bonū aūt a deo p̄ceptū nō opari. diuidit enī dn̄s ꝓut vult/ vt ſeipo quiſpiā deterior fiat/ hoc īportabile eſt. f ¶ Recludet eū. Secundo recludit̃ vt ſtudioſe inſpiciat̃: et duplici ꝓbatione trāſacta diſtrictū iudiciū fiat. Manifeſtū einm erat pctm̄ ſacerdoti: ſed animū conſentire paſſioni neſciebat/ ſed cōijciebat: ideo iterū inſpiciebat. Hinc dn̄s poſt negationem animū petri quomodo ſe habeat tertio interrogat: vt nō cito iudicemus/ ſed frequenter inquiramus. Septē diebus recludit̃ Septenarius enī preſentis vite plenitudinē ſignat/ que ſeptē diebus agitur: quo cōpleto pctm̄ ⁊ ſeruitium ceſſabit. Vn̄ ſeptima in diuinis ſcripturis requies noīatur. g ¶ Mūdabit eū: q̄ ſcabies eſt. Sic Paulus eū qui in corintho fornicatꝰ eſt (q̄ manifeſta erat paſſio) a ſctōrū tabernaculo remouit ⁊ ſathane tradidit: quē cū inſpexiſſet ſecūdo ⁊ penitere vidiſſet ſuſcipi iuſſit. h ¶ Cunq̃ color albꝰ in cute fuerit. Manifeſta tranſgreſſio lr̄e legis: que ꝓpria iudeis ſicut in ſacrificijs ⁊ purgationibꝰ ⁊ in hmōi. Eſt enī et cōmunis gentibꝰ de adulterio/ rapina/ auaricia ⁊ ſilibꝰ.

Sin autē

tus fuerit diuerſus color ſiue puſtula/ aut quaſi lucens quippiā: id eſt plaga lepre: adducetur ad aaron ſacerdotem vel ad vnum quēlibet filiorū eius. Qui cū viderit lepram in cute/ ⁊ pilos ī albū mutatos colorē/ ipſamq̃ ſpeciez lepre hūiliorē cute et carne reliq̄ plaga lepre eſt: ⁊ ad arbitriuz eiꝰ ſeparabitur. Sin aūt lucēs candor fuerit in cute/ nec hūilior carne reliqua/ ⁊ pili coloris priſtini/ recludet eū ſacerdos ſeptē diebꝰ ⁊ ꝯſiderabit die ſeptio. Et ſi quidē lepra vltra nō creuerit/ nec trāſierit ī cute priores termios/ rurſū includet eū ſeptez diebus alijs: et die ſeptimo contemplabitur. Si obſcurior fuerit lepra/ ⁊ ñ creuerit in cute mundabit eū: q̄ ſcabis eſt: lauabitq̃ hō veſtimenta ſua: ⁊ mūdus erit. Q̄ ſi poſtq̃ a ſacerdote viſus ē ⁊ redditꝰ ē mūdicie iteꝝ lepra creuerit/ adducetur ad eū: ⁊ immūdicie condēnabit̃. Plaga lepre ſi fuerit in hoīe adducet̃ ad ſacerdotē: ⁊ videbit eū. Cūq̃ color albus in cute fuerit/ et capillorū mutauerit aſpectuz: ipſa quoq̃ caro viua apparuerit: lepra vetutiſſima iudicabit̃: atq̃ iolita cuti. Cōtāmiabit itaq̃ eū ſacerdos/ ⁊ nō recludet:

a ¶ L.xx. cicatrix ſignificationis. i. pctm̄ in carne qd̄ ſignificat aīam cōpati corpori.
a ¶ que eſt trāſgreſſio legis. leproſus enī ꝓ parte leproſa a tabernaculo eijcitur: ſic qui in vno offendit omniū reus eſt.
a ¶ .i. cogitatiōes in aptā cognitionē pctī.
b ¶ lepra alba fuſcata ⁊ male munda hereticorum conſcientia.
¶ deficiēte naturali v̄tute ⁊ apparēte infirmitate
¶ ſuſpicio peccati.
¶ ſeipſa.
¶ cogitationes. ¶ prioris modi.
a ¶ ꝓbationis ⁊ emēdationis cā. ¶ nō remouebit q̄zuis pctm̄ in ſuſpitionē venit.
¶ ſpiritum.
¶ iniquitate qua obſcuramur in mente.
¶ quaſi medicus.
¶ baptiſmo vel penitentia.
¶ cui nō eſt abſconditū peccatū.
¶ manifeſta preuaricatio.
¶ ex ſtudio animi geſta.
¶ q̄ in aliquo legem offendit
¶ q̄ cōſeneſcit pctō nec corripit̃: q̄ in ſe cōtinuā rixam gerit dū partim legez defendit partim deſpicit.
a ¶ cōtaminatū oñdet nō recludet: q̄ manifeſta immundicia eſt.

Nico. de lyra

a ¶ Siue puſtula. Que dicit̃ a pus qd̄ eſt putredo: q̄ eſt quedā collectio putredinis egredientis ab intra in ſupficie corpis per modū cuiuſdam eleuationis ſup cutē. b ¶ Aut quaſi lucens quippiam: Id eſt tranſparens ſicut pergamenuz: quod dicit̃ gallice verrim. Cōſeq̄nter oñdit quid agēdū ſit qñ ſigna lepre ſūt manifeſta cū dr̄: c ¶ Qui cū viderit ⁊c̃. Tribꝰ enī ſignis ꝯcurrētibꝰ iudicandus erat aliq̄s leproſus. videlʒ mutatōe coloris naturalis piloꝝ in albū: ⁊ ſilr̄ mutatōe naturalis coloris ipius carnis in albū colorē habētē quādā trāſparentiā ⁊ lucē: ⁊ corroſionē muſculorū ſub cute ex q̄ depaſcit̃ caro/ ⁊ ſic demiſſior eſt q̄ in alijs locis/ qd̄ eſt certiꝰ ſignū lepre/ ⁊ h̄ eſt qd̄ dicit̃: Qui cū viderit leprā. per mutationē coloris naturalis. d ¶ Et pilos in al. mu. co. ſ. a colore p̄cedēte: vtpote q̄ priꝰ erāt nigri vel crocei. e ¶ Ipſamq̃ ſpeciē lepre. i. locū cutis ⁊ carnis vbi appa ret aliqd̄ ſignū lepre. f ¶ Humiliorē. i. dimiſſiorē: vt habetur ī hebreo. g ¶ Plaga lepra eſt. ſ. certa. h ¶ Et ad arbitriū eiꝰ. i. ad iudiciū ſacerdotis. i ¶ Separabit̃. ſ. a cohabitatiōe alioꝝ: q̄ ille q̄ eſt leproſus iudicatꝰ debet extra caſtra manere: vt habet̃. j. Cōſeq̄nter oñdit q̄d ſit agendū qñ ſigna nō ſunt manifeſta. ſ. qñ tria p̄dicta deficiunt/ vel aliq̄d eorū. qd̄ notat̃ cū dicit̃: Sin aūt lucēs cādor fuerit nec humilior ⁊c̃. k ¶ Recludet eū ſacerdos. Ne alios inficiat ſi ſit pcuſſus lepra: ⁊ ne ex anhelitu alioꝝ lateat eiꝰ lepra. l ¶ Et cōſiderabit eū die ſe. Ad videndū ſi eſt aliquid immutatū circa eū p quod dep̄hēdat̃ leproſus vel ſanus. m ¶ Et ſi quidē lepra. i. ſignū lepre. n ¶ Vltra nō creuerit. Intēſiue. o ¶ Nec trāſierit in cute priores terminos. i. nō creuerit extēſiue. p ¶ Rurſuz includet eū. Ad diligentius cōſiderandum. q ¶ Si obſcurior erit lepra. i. ſi color cutis non fuerit trāſparens ⁊ lucēs modo predicto. r ¶ Et nō creuerit. Intenſiue nec extēſiue. s ¶ Mūdabit eū. i. mūdū iudicabit t ¶ Quia ſcabies eſt. i. puſtula illa vel aliud ſignū vnde habebat̃ ſuſpectus. infirmitas eſt curabilis ſicut ſcabies. Veruntamen ſi poſt tale iudiciū ſacerdotis apparuerint ſigna manifeſta lepre debet condēnari: q̄ ſacerdos potuit in iudicio decipi ꝓpter latentiā lepre/ vel quia lepra potuit ei euenire de nouo: et ideo ſi aliquis erat ſemel iudicatus mūdus/ non ꝓpter hoc erat dimittendus habitare inter ſanos liber de cetero: ſed debebat iudicari ⁊ ſeparari/ ſi in eo apparerent de nouo ſigna lepre manifeſta: et h̄ eſt qd̄ dicit̃: v ¶ Q̄ ſi poſtq̄z ⁊c̃. Et pʒ lr̄a ex dictis. x ¶ Plaga lep. Hic ꝯn̄r agit̃ de lepra ꝓut iudicat̃ in carne viua. et p̄mo in caſu certo/ ⁊ p̄ponunt̃ ſigna exteriora de mutatiōe coloris cutis ⁊ capiloꝝ/ cū dr̄: y ¶ Cūq̃ co. al. Et accipit̃ h̄ albedo ſic. ſ. z ¶ Et ca. mu. a. .i. colorē naturalē priſtinū. a ¶ Ipſa q̄q̃ caro viua appuerit. Hoc habet locū qñ cutꝰ exterior rupta eſt ⁊ caro apparet infecta lepra: ⁊ hoc eſt certū ſignum lepre vere: ⁊ ideo ſubditur: b ¶ Nō reclu. ſ. ad maiorē inq̄ſitiōz.

Non recludet in fide: ⁊ iō ſm ipos leproſi dicūt̃ q̄ de numero ſūt eccl̃ie: ſʒ varias ſequūtur maculaſ erroris. Igit̃ leprā in carne ⁊ cute īcurrerīt manichei q̄ verā carnē ī dn̄o nr̄o ieſu chriſto negauerūt fuiſſe: quoꝝ aliqui dixerūt ipm̄ carnē tm̄ fantaſticā habuiſſe. Alij v̄o dixerūt habuiſſe carnē celeſtē/ ⁊ iſti incurrerūt leprā in vulnere: q̄ negauerūt chriſtū fuiſſe paſſum. natura enī celeſtis eſt īpaſſibilis. Leprā aūt in capite incurrerūt Arriani. d. chriſtū nō eſſe deū/ ſed purā creaturā. Dicit̃ ei. j. Cor. xj. a. Caput chriſti deus. ꝓpter qd̄ in capite patit̃ leprā q̄ negat chriſti deitatē. Capili ⁊ barba ſunt ad decorē humane nature: ꝓpter qd̄ leprā in capillis ⁊ barba incurrerūt helnidius ⁊ ſui ſeq̄ces: q̄ decorē v̄ginitatis btē marie q̄tū in ipis fuit fedauerūt: dicentes ipm̄ poſt chriſti natiuitatē a ioſeph eius ſponſo fuiſſe carnaliter cognitam: ⁊ de ipſo filios genuiſſe: qui in euangello chriſti fratres noīant̃. Per h̄ aūt qd̄ ſubdit: Quicūq̃ ergo

A a ¶ Sin aũt ef. Eſi. Oñdit iudaicũ B pplm pti leproſuz: vt in pte trãſgreſ ſoꝛe leg. vñ eũ ſacerdoſ expellit tãq̃ imũdũ. Sz toto coꝛpe leproſuz gẽti le: q̃ totã trãſgredit legẽ / ſz eũ mun/ dũ iudicat: qꝛ leg iugo ſbiectus nõ erat. ¶ Hiero. Sin aũt efflo. ꝛc. In hac lepra q̃ſi floꝛẽti ꝛ alba diũſa cri/ mina deſignat. Quia cũ mũdial vi/ te voluptas q̃ſi cãdida eſtimat ꝛ flo rẽs: tũc graue vitioꝝ ꝯtagiũ graſſat in coꝛpe. nã aut auaricie aut libidĩs pateſcũt macule. Sz auaricie crimẽ facile põt reſecari. vñ Luc. xj. f. Da te elemoſynã: ꝛ oĩa mũda erũt vob. Libido q̃z ieiunĳs ꝛ abſtinẽtia mũ/ dat. Sz oĩbus p ſacerdotẽ medela adhibeat. Alia eñ ſacrificioꝝ obla/ tiõibus emũdat. Alia eſt q̃ faciliuſ / alia q̃ ex caſtra poſita mũdat / alia q̃ oĩno nõ mũdat. b ¶ Caro viuẽs ꝛc. Iudaicũ mandatũ qđ viuere di/ cit q̃tum ad mandantẽ: vel quia be ne intellectũ affert vitã. c ¶ Caro eñ viua ꝛc. Iſido. In carne viua leprã geſtat qui de anima que vita carnis eſt aliq̃d falſum exiſtimat: ſi/ cut luciferiani qui dicũt animam de carnis ſubſtãtia ꝑpagatã: ꝛ arabici qui animã cũ coꝛpoꝛe moꝛi putant. d ¶ Cicatrix ꝛc. Iſido. In cicatri ce ſanati vulneris leprã poꝛtãt: qui poſt agnitionem fidei / ꝛ medicinam dei quã in chꝛiſto ſuſcipiunt: rurſus aliquod indicium erroꝛis aut pfidie veteris dogmatis oſtẽdũt. e ¶ Al ba. Quia ex vulnere legalis tranſ/ B greſſionis. lex eñ alba: ꝛ a ſole iuſti cie non calefacta. f ¶ Subꝛufa. Quia de ꝑuaricatione euangelica: ſicut idolotitũ ſanguinem vel ſuffo/ catum comedere: vtrũq̃ aũt fit con/ tra chꝛiſtũ cuius eſt lex ꝛ euangeliũ. g ¶ Contaminabit. Quia in ha bitu eſt peccatũ: ꝛ anime mala depa ſitio p vlcus ĩcubuit. Unde leprã ex vulnere efflorẽtẽ vocauit. h ¶ Ca ro ꝛ cutis quaz ignis exuſſerit ꝛc. Supꝛadicta videt repetere: ſed partim eadem dicit / partim adĳcit. alterã quippe paſſionem: ſed eandẽ ponit iudicationem. Egit eñ de vl/ cere quod aliqua egritudine negle/ cte carnis generat ꝛ ꝑficit. Ulcus ergo carnis noſtre ẽ voluptas / ebri/ etaſ / caſtrimargia ꝛ huiuſmodi: que luxuriante coꝛpoꝛe in ſemetip̃o pꝛu/ riente prouenĩũt. Nunc aũt de pla/ ga maioꝛi: id eſt exuſtione ignis. De quo dicit Eſa. xlvĳ. d. Ignis aduer ſarios ꝯſumet. i ¶ Quia plaga lepꝛe in cicatrice oꝛta ꝛc. In ci/ catrice exuſtionis leprã habent ma/ nichei: qui in abſtinẽtie cruciatu coꝛ poꝛa ſua exurũt: ꝛ p infidelitatẽ non mundiciã inde ſed lepram gignunt. k ¶ Uir ſiue mulier. Qui ſcilicet in diuinitate errat ſicut heretici: qui non ſolũ patrem factoꝛem mũdi ne/ gant: ſed etiam actoꝛem maloꝝ affir mãt / vt manicheus. l ¶ Uel bar ba germinauerit ꝛc. Iſido. In barba leprã geſſit: qui de apoſtolis ꝛ diſcipulis chꝛiſti ꝑuerſe ſentiunt ꝛ falſa p̃dicare ꝯfingunt. barba eñ oꝛ namentum viri: ꝛ apoſtoli doctoꝛes coꝛpis chꝛiſti. ¶ Iſido. Sex ſpẽs le pre inuenimus legiſlatoꝛẽ poſuiſſe.

Sex ſpe/ cies

G Prima ẽ

¶ Per totum.

a qꝛ ꝑſpicue imũdicie ẽ. Sin aũt efflorue a b

a ¶ ꝑuaricatio leg. b ¶ qꝛ ſabbati circũciſiõis vel taliũ trãſgreſſio. lrã eñ exterioꝛẽ coercet hoĩez: aĩum nõ ledit. c ¶ Ut oĩno q̇s a legis lrã recedat a capite vſq̃ ad pedes. i. a p̃mo vſq̃ ad vltimuz mandatum.

rit diſcũrrẽs lepꝛa i cutẽ: ꝛ opuerit oẽm c carnẽ a capite vſq̃ ad pedes q̇cq̇d ſub

a ¶ Chꝛiſtus cui placet.

aſpectu ocloꝝ cadit: ꝯſiderabit eũ ſacẽr doſ / ꝛ teneri lepꝛa mũdiſſima iudicabit: d

a ¶ Claritatẽ euãgelice ꝯuerſatiõis. ẜm illđ: Luceat

eo ꝙ oĩs cut i cãdoꝛẽ ṽſa ſit: ꝛ idcirco

lux vrã co. hoĩb. Mat. v. b. a ¶ relict ſoꝛdib leg.

b hõ mũdus erit. Qñ ṽo caro viuẽs i eo e apparuerit: tũc ſacerdotis iudicio pol/ f c luet: ꝛ iter imũdos reputabit. Caro eñ g viua / ſi lepꝛa aſpgat: imũda ẽ. Oꝛ ſi rur h

a ¶ i ſpũalẽ itellectũ. b ¶ vt nihil retĩeat carnal leg

ſum ṽſa fuerit i alboꝛẽ ꝛ totũ hoĩez ope ruerit: ꝯſiderabit eũ ſacerdos: ꝛ mundũ

¶ Pctm̃.

eſſe decernet. Caro ꝛ cut in q̃ vlcus na i

a ¶ p pniaz. b ¶ Actiõe vel ꝯſilio q̃ pctm̃ gerit.

d tũ ẽ ꝛ ſanatũ / ꝛ in loco vlcer cicatrix ap k

a ¶ Secta pcti. b ¶ Lucida ꝛ manifeſta.

e f paruerit albã ſiue ſubꝛũfa / adducet hõ l

a ¶ Id eſt mentẽ ſcip̃a humilioꝛẽ vel inferioꝛem

ad ſacerdotẽ. Qui cũ viderit locũz le/ m

a ¶ Id ẽ manifeſte aĩuz ad maliciã mutatũ.

pꝛe hũilioꝛẽ carne reliq̃ / ꝛ pilos verſos g in cãdoꝛẽ / ꝯtamiabit eũ: Plaga eñ le/

¶ Penitẽtis.

pꝛe oꝛta ẽ in vlcere. Oꝛ ſi pil coloꝛis ẽ n p̃ſtini: ꝛ cicatrix ſbobſcura ꝛ vicina car

a ¶ q̇bus ſuſpitio definiat.

ne nõ ẽ hũilioꝛ: recludet eũ ſeptẽ dieb.

a ¶ vl efflorꝛuerit. ¶ Id ẽ pctm̃ ſuũ p̃dicauerit ꝛ mul tiplicauerit. b ¶ imũdicie q̃ creuit poſterioꝛi actiõe.

Et ſiq̃dẽ creuerit / adiudicabit eũ lepꝛẽ: o p

a ¶ vt nihil ãpli peccet ſup h̃ qđ penitet. b ¶ Que oñdit ꝙ paſſus eſt ꝙ nõ patiat. vñ raab adhuc vocat meretrix: paulus pſecutoꝛ.

ſin ãt ſteterit in loco ſuo / vlceris ẽ cicã/ b trix: ꝛ hõ mund erit. Caro ꝛ cutis quã q

¶ iuidie. a ¶ p pniaz. b ¶ ex iracũdia ꝛ hõicidio.

ignis exuſſerit: ꝛ ſanãta albã ſiue rufam habuerit cicatricẽ / cõſiderabit eã ſacer/ dos. Et ecce ſi ṽſa ẽ i alboꝛẽ / ꝛ loc ei re

a ¶ ꝯtaminatum iudicabit.

i liq̃ cute hũilioꝛ / ꝯtamiãbit eũ: qꝛ plaga

a ¶ Id eſt ſi nõ redierit ad iniquitatem

lepꝛe i cicatrice oꝛta ẽ Oꝛ ſi piloꝝ coloꝛ r nõ fuerit imutat / nec hũilioꝛ plaga car/ ne reliq̃: ꝛ ip̃a lepꝛe ſpẽs fuerit ſbobſcu/ ra: recludet euz ſeptẽ dieb: ꝛ die ſeptio

¶ Poſterioꝛi actione.

ꝯtemplabit. Si creuerit i cute lepꝛa / cõ/

¶ Contaminatum iudicabit.

taminabit eum: ſin ãt in loco ſuo cãdoꝛ ſteterit nõ ſatis clarus / plaga cõbuſtio/

a ¶ mũd iudicabit. b ¶ Sel p pniaz mũdatus eſt.

nis ẽ: ꝛ idcirco mũdabit: qꝛ cicãtrix ẽ k combuſture. Uir ſiue mulier in cuius s

¶ Chꝛiſto quẽ pfecti viri etas decoꝛauit.

l capite vel barba germinauerit lepꝛa / t

a ¶ Quia ꝑſpi. ꝛc. q̃ ꝯ ſe C claret. Conſeq̃nt oñdit q̃d ſit agẽ dum in caſu dubio / cum dicitur: b ¶ Sin aũt efflo. i. ſup cutez ſe extenderit. c ¶ Diſcurrẽs le pꝛa. i. ſcabies q̃ ẽ ſignuz lepꝛe. d ¶ Et teneri le. ꝛc. Hic acci/ pit lepꝛa equoce ꝓ eo qđ videt eſſe lepꝛa ab ignoꝛantibus ꝛ tñ nõ eſt. ꝛ ideo vocat lepꝛa mũdiſ ſima: qꝛ talis ſcabies vniuerſal in coꝛpe trahit putredinẽ humo/ rũ ab ĩterioꝛi ad ex: ꝛ ſic p eã ca/ ro mũdat. e ¶ Qñ ṽo caro viuẽs in eo appa. Infecta le pꝛa modo pꝛedicto carne rupta. f ¶ Tũc ſacerdotis iudicio polluetur: Id eſt pollutus iu/ dicabitur / cuius cauſa ſubditur cum dicitur: g ¶ Caro enim viua ſi lepꝛa aſpergatur im munda eſt. Littera plana eſt. h ¶ Oꝛ ſi rurſum verſa fue rit in alboꝛem ꝛ totum ꝛc. Modo p̃dicto de ſcabie floꝛen/ te iudicabitur. i ¶ Caro ꝛ cu tis. Hic ꝯſequenter agit de le/ pꝛa in vlcere: ꝛ p̃mo in caſu cer/ to. Eſt autem vlcus ruptio cutis ex putredine egrediẽte exteriuſ: ſed vulnus eſt ruptio cutis ab ex terioꝛi. vnde verſus: Illatũ vul nus: innatum dicit vlcus. Poſt ſanationem ṽo vlceris ſi appa/ reat. k ¶ Cicatrix alba. Al/ bedine lucente modo pꝛedicto. l ¶ Siue ſubꝛufa. Per muta tionem coloꝛis pꝛiſtini: ꝛ ſi cum iſtis ſit coꝛroſio carnis modo ſu pꝛadicto: ꝛ mutatio coloꝛis pilo rum iudicandus lepꝛoſus eſt: et hoc notat cũ dicit: m ¶ Qui cum viderit locum lepꝛe hu milioꝛem carne ꝛc. Cõſequẽ ter oſtendit quid agenduz ſit in caſu dubio / cum dicit: n ¶ Oꝛ ſi pilus coloꝛis eſt pꝛiſtini ꝛc. Et ptz littera ex ſupꝛadictis. o ¶ Et ſiquidem creuerit. Lepꝛa: intẽſiue vel extenſiue ita notabiliter ꝙ p hoc poſſit iudi/ cium certum haberi. p ¶ Ad/ iudicabit eum lepꝛe. Sicut pꝛius. q ¶ Caro ꝛ cut quã ignis exuſſerit. Hic ꝯſequen ter agitur de lepꝛa que eſt in vul nere: ꝛ accipit hic large vulnus leſio facta ab exterioꝛi: ſcilicet p aduſtionem ignis: ꝛ p̃ſupponit caſum certum: quia ſi poſt ſana/ tionẽ apparuerit in cicatrice ma cula alba vel rufa declinans no tabiliter a naturali coloꝛe / ſi ſit ibi albedo tranſparens: ꝛ coꝛro ſio carnis modo ſupꝛadicto: iu/ dicanda eſt lepꝛa. Cõſequenter ponit caſum dubium. r ¶ Oꝛ ſi piloꝝ coloꝛ non fuerit im mutat / nec hũi. ꝛc. Et patet littera ex ſupꝛadict. s ¶ Uir ſiue mulier. Hic conſequẽter agit de lepꝛa in capite ꝛ p̃mittit certũ ſignũ / cũ dꝛ: ¶ Germia uerit lepꝛa. i. puſtula aliq̃ oꝛta fuerit: vl aliud vñ ſit ſuſpitio le/ pꝛe: ꝛ ſi videat ſacerdos ꝙ ibi ſit carniſ coꝛroſio modo ſupꝛadicto ꝛ capilloꝛum mutatio a naturali

Ulcus

Uerſus

D

M ✠ coloꝛe in

e ☞ Prima eſt capitis et barbe. Secūda caluicij et recaluationis. Tertia carnis et cutis. Quarta cutis ⁊ corporꝭ et cicatricis albe cū rubore. Quinta vlceris et cicatricis. Sexta vlceris in capite. In capite leprā portat/qui in diuinitate patrꝭ/vl' in capite ipſo qđ
1.Co.11.a. eſt chriſtus peccat. Caput enī chriſti deus. caput viri chriſtus. hanc portāt iudei valentiniani/qui in caluaria q̄ʒ leprā gerunt: quia erroris ſui perfidiam aperta prauitate defēdūt. ¶ Iſidor⁹. Diuerſos colores lepre ſuppo-
Lepre colores nit/pallidam/rubeā et albam/liuidā/nigrā et floreſcentē. Pallida imbecillem et fragilem fidē notat/cū quis ꝑdito colore integre ſanitatis langueſcit infirmitate erroris. Rubea mentem oſtēdit infectā cruore homicidij. Alba hereticos qui ſe mūdos appellant. vel qui de falſis virtutibus gloriantur. Liuida inuidiam. Nigra fumo idolatrie denigratam conſcientiam. Floreſcens/toto corpore ſignificat auariciam/que omne gen⁹ hominum quaſi corpus totum cōmaculat. Eſt autē et lepra que habet ruborem cum pallore: iracundiā. ſ. et furorē cū mētis imbecillitate. Quidā enī puſillanimes leuiter iraſcunt/peierāt mētiunt. Pallor aūt linguam mendacē ſignificat et imbecillitatē. a ¶ Recludet eum ⁊c. Non tā ꝓ pena q̄ʒ diſtricte ꝓbationis cauſa: temp⁹ eniʒ in omnibus ſeruādū/diſtricti⁹ in his
f quorū lingua circa diuinitatē ſe effrenat. b ¶ Si die ſeptio. Quia verbū in quo delinquit ſi ſemel negat q̄ peccauit/dijudicari nō oportet: quis enī reū iudicat/q̄ quod cōfeſſus ē lingua voluntate ſe ꝓtuliſſe negat.
Myſtice c ¶ Lotiſq; veſtib⁹ ⁊c. Hieronymus. Alia ante baptiſmū cōmiſſa in baptiſmo diluūtur. Alia poſt baptiſmum ꝑpetrant/que ſiue grauiora ſiue minora ſint: viſus tamē emundat ſacerdotis. Qđ enī modicū eſt a ſacerdote venia relaxari pōt. Que grauiora ſūt diſciplina eccleſiaſtica ⁊ oratione ſunt purganda. Que inſanabilia ſunt deo iudici reſeruant. Inde ē ꝙ vnuſquiſq; ſm ꝙ habet iubet pro emūdatiōe ſua offerre. i. ſm ꝙ ſe deliquiſſe cognoſcit/ꝓut potuerit ſatiſfacere nō ceſſet. Eſt lepra que omnino mūdari nō poteſt/⁊ ideo extra caſtra pellēda: hoc ē crimē blaſphemie/qđ ī ſpiritūſanctū cōmittit: de quo dicit:
Mat. 12. c Qui peccauit in ſpūmſanctum nō remittetur ei ⁊c. d ¶ Capilli nigri: Id ē ſi luxerit īpietatē ſuā ⁊ verā egerit pēitentiā. lugētes enī ⁊ penitētes nigro habitu deformāt. e ¶ Uir et mulier ⁊c. In preuaricatiōe diuini dogmatꝭ maxīa diſtinctiōe vſus temperanti⁹ agit/loquēs de iudaice legꝭ dogmatib⁹: cui⁹ trāſgreſſionē ſubobſcurū alborē dicit ⁊ lucentē. Sicut ergo tranſgreſſionē legalis lr̄e albā cicatricē dicim⁹/ſic ei⁹ ignorantiaʒ ſub obſcurū alborē dicam⁹: nō omniū. ſ. neq; eorū que cōmunia ſūt cū euāgelica lege vl' naturali. hec enī venialia nō ſunt: ſed quorundā partialiū paruorūq; mandatorꝫ/velut de mūdatione mēſtrue/de oblatiōe puerpe. hāc ḡ ignorātiā q̄ſi cicatricē paruā ſubobſcurū alborē vocauit/q̄ talꝭ ignorantie ē nō hʒ

videbit eos ſacerdos: Et ſi q̄dem
a ¶ miſerior preſumptio ex blaſphemia.
humilior fuerit loc⁹ carne reliq̄:
¶ .i. ſi modicū ad blaſphemiā animū ītēderit: ſic pil⁹ ſubtilis nec floreſcit ſʒ flaueſcit.
⁊ capillus flau⁹ ſolitoq; ſubtilior
ꝯtamiabit eos: q2 lepra capitꝭ ac a
¶ q2 ſepe cōtingit cōtra volūtatē loq̄ īpia.
barbe ē. Sin aūt viderit locū ma b
¶ vt non exuberet temeraria impietas.
cule eq̄lē vicine carni ⁊ capillū ni c
a grū/recludet eū ſeptē dieb⁹: ⁊ die
a ¶ impietas.
ſeptio ītuebit. Si nō creuerit mā
a ¶ nō poteſt. ſ. cognoſci cogitatio vtrū ſpōte an econtra egerit impie.
cula/⁊ capill⁹ ſui colorꝭ ē: ⁊ locus
a ¶ .i. alia v̄ba ꝯſiderent vt poſſit cognoſci vtrū ꝑ ſurreptioneʒ ſicut ſolet: an maligne ⁊ impie locutus ſit.
plage carni reliq̄ eq̄lis: radet hō d
abſq; loco macle: ⁊ icludet ſeptē e
b dieb⁹ alijs. Si die ſeptio viſa fue
¶ impietas.
erit ſtetiſſe plaga in loco ſuo: nec
hūilior carne reliq̄/mūdabit euʒ/
a ¶ ꝑ penitētiā. b ¶ q2 ſtolā baptiſmatꝭ polluit.
c lotiſq; veſtib⁹ mūd⁹ erit. Sin aūt
¶ vt rurſus impie loquatur.
poſt emūdatiōeʒ rurſus creuerit
macla ī cute: nō q̄ret ampli⁹ vtrū
a ¶ quo animo impia ſit locutus.
capill⁹ in flauū colorē ſit cōmutatus/
¶ quia redijt ad vomitum.
q2 apte īmund⁹ ē. Porro ſi
c ¶ vt d̄ mēte exeat luct⁹: ſic d̄ capite capill⁹
d ſteterit macla ⁊ capilli nigri fuerit/
nouerit hoīeʒ eſſe ſanatū: ⁊ ꝯfidē
e ter eū ꝓnūciet mūdum. Uir ſiue f
a ¶ quia hec plaga nō ꝑueīt ad animā.
mulier ī cui⁹ cute cādor apparuerit/ītuebit eos ſacerdos. Si dep̄ g
a ¶ ignorātiam legaliuʒ
hēderit ſubobſcurū alborē lucere
a ¶ q2 h̄ n̄ ſūt data ī iuſtificatiōeʒ ſʒ ī ſuitutē
ī cute: ſciāt nō eſſe leprā/ſʒ maculā colorꝭ cādidi/⁊ hoīeʒ mūduʒ.
a ¶ mente. b ¶ cogitatiōes rareſcunt.
Uir de cui⁹ capite capilli fluunt: h
¶ ſine duplicitate fraudis.
f calu⁹ ac mūdus ē. Et ſi a frōte ce
a ¶ .i. ſi in ꝑte anteriori ꝑ ſimplicitatē gl'iam virtutū ꝑdiderit: q̄s melius fuit abſcōdi: tolerabilis paſſio eſt et ꝓxima venie.
¶ ſcʒ ſi ex ſimplicitate.
ciderit pili: rē caluaſter ⁊ mūd⁹ ē.
a ¶ oīmoda ſimplicitate. b ¶ particulari.
Sin aūt ī caluitio ſiue ī recalua- k
a ¶ q2 ꝯtra regulā legꝭ. b ¶ q2 ꝯtra euāgeliū
tiōe alb⁹ vl' rufus color fuerit ex- l
a ¶ nemo eī tā ſimplex q̄ nō nouerit malum
ort⁹: ⁊ h̄ ſacerdos viderit/ꝯdēnā m
a ¶ vl' bie. ¶ vl' pra. ⁊ va cat eſt.
bit euʒ haud dubio lepre/q̄ orta
¶ ſimplicitatis.
g eſt in caluicio. Quicunq; ergo n
maculatus fuerit lepra: et ſepara

ē nō habʒ mūdari. hec enī nō ad iuſticiam ꝑtinēt. Unū Ezech. xx. d. Dedit eis de⁹ p̄cepta nō bona/et iuſticias in quibus nō viuāt. f ¶ Caluus ac mun. Simplex nō ſtult⁹. nemo enī eſt cui ſaltē pauci nō remāeāt capilli. g ¶ Quicunq; ergo ⁊c. Iſido. Heretici ab eccleſia eijciunt donec purgent. Diſſutis tunicis. i. manifeſtatis ſecretꝭ ſedere iubent. Capite nudato/ vt nuditas eorū cunctis videat. Ore clauſo/ne vlterius impia loquantur.
ez. 6
☞ Habitabit ex

Nico. de lyra

✱ colore ī albū: et a groſſitie in ſubtilitatē et mollicie. a ¶ Cōtamiabit eos: Id ē iudicabit ꝯtaminatos lepra. Cōſequēter pōit caſus dubi⁹/cum dr: b ¶ Sin autē viderit lo. ⁊c. Quia nō apparet ibi corroſio carnis ꝑ aſpectū nec ꝑ tactū. c ¶ Et capilluʒ ni. In hebreo habet: Et capill⁹ niger nō ē in eo. i. dato ꝙ capill⁹ nō ſit niger/nō tn̄ iudicādus ē leproſus/ſʒ recludēdus ad diligēti⁹ ꝯſiderādū: ſi poſt h̄ aliqua mutatio fiat ꝑ quam poſſit diſcerni lepra clarius. Et ſi ꝑ h̄ nō appareat/tunc oſtendit q̄d agendū ſit/cū dicitur: d ¶ Radet hō abſq; loco macu'. Ad hoc enī relinquitur locus macule intactus/vt habeat eandē virtutē inficiendi ſicut prius/et reliqua loca radātur: vt per hoc magis appareat ſi infecto macule ad alia loca diffundantur. e ¶ Et includetur ſeptē die. aliſ. Ut videatur ſi fiat aliqua mutatio per quā poſſit diſcerni veritas lepre vl' nō lepre: ⁊ ptʒ lr̄a ex ſupradictꝭ. f ¶ Uir ſiue mu. cui⁹. Hic remouet quoddā dubiū: q2 frequēter dictū ē ꝙ macla ē ſignū lepre: ⁊ q2 poſſet eſſe deceptio ī iudicio macule: ideo oſtendit que macula nō facit lepram/dicens: g ¶ Si dep̄hēderit ſubobſcurū alboreʒ lucere in cute: ſciat nō eſſe leprā. Sed maculā coloris cādidi/⁊ hominē mundū. In hebreo habet: Si viderit ſubobſcurū alborē lēticuloſū ⁊c. ⁊ hoc eſt qn̄ in cute alba apparēt macule nigre vl' rufe ad modū guttarū/que dicūtur gutte roſacee: ſic ſolet eſſe in ruffis hominibus: et ex talibus nō debet homo iudicari leproſus. h ¶ Uir d̄ cuius capite capille fluūt calu⁹/ac mun. ē. Hic ꝯñter agit de lepra in capillis ſeu ceſarie: vbi dr ꝙ ex deſlupu capillorꝫ ſiue ſit in parte anteriori ex q̄ dicitur calu⁹: vel poſteriori ex quo dicitur recaluaſter: ex hoc nō debet iudicari leproſus/ſed mundus. i ¶ Sin aūt in caluicio: Id ē in anteriori ꝑte capitis caluata. k ¶ Siue ī recaluatiōe: Id eſt in poſteriori. l ¶ Albus vl' rufus color fue. ex. Diuerſus a colore naturali p̄ſtino. m ¶ Cōdēnabit eū. Subintelligēdum tn̄ ꝙ cū h̄ ꝯcurrat aliud ſignū de corroſione carnis modo ſupradicto. n ¶ Quicūq; ergo maculat⁹ fuerit lepra: ⁊ ſepara. eſt ⁊c. Hic ꝯñr agit de leproſi ſeparatiōe ⁊ diſtictiōe ab alijs: ⁊ ꝑmo q̄tū ad habitū/cum dicitur:
✱ Habebit veſti
h
✱ n ¶ Quicūq; ḡ maculat⁹ fue. lepra ⁊c. Significat ꝙ heretic⁹ ē ab eccleſia ꝑ excōicationeʒ ſeparandus. ꝑ hoc autem ꝙ dicitur:
✱ Habebit veſti

a ¶ Habitabit extra ca. ꝛc. Sic iohes intelligibilẽ lepꝛoſum ab itelligibili hitaculo excludit: q̃ hãc doctrinã nõ affert nõ recipiatis eũ in domum: ꝛ aue ei non dixeritis. ij. Ioh. c.

myſtice ¶ Eſici⁹. Ridicula ſunt hec ſꝫm lr̃aꝫ interp̃tata. vt q̃d eĩ de caſtris eijcit lepꝛoſus: q̃ mag̃ ſolatio ĩdiget ꝛ miſericoꝛdia: q꞉ miſer? Cur veſtimẽta eius diſſuunt ꝛ caput nudat: os velat? Sed lepꝛoſus pctõꝛ ẽ, cui⁹ diſſoluta veſtimẽta ꝟtutes aĩe ſignificãt diſſolutas: q̃ eam ab eſtu geluq; pctĩ cuſtodire poterant. Caput nudat: q꞉ galea ſalut̃ amittit. Os cõtegit, ne loquẽdo odoꝛ hoꝛrẽdus diffundat: nec docere alios p̃ſumat: cui⁹ apparet ſtulticia. ne dicat ei: Qui p̃dicas nõ furandũ furaris: pctõꝛi dixit deus: Quare tu enarras iuſticias meas: Ps. xlix. c. b ¶ Veſtis lanea ſiue linea ꝛc. Eſici⁹. Lanea p̃cioſa ꝛ aĩam calefaciẽtia, linea vilia ꝛ parũ calida. Lanea ꝟginitas. Linea ↄiugal̃ caſtitas. Lanea mũdo abrenũciare, in heremo philoſophari: ꝓ veritate vſq; ad moꝛtẽ certare. Linea poſſeſſionis largitas: in ciuilitate honeſtas vel modeſtia. vñ Prouer. xxxi. b. Queſiuit lanã ꝛ linũ ꝛc. ꝛ ſtragulatã veſtem fecit ſibi ꝛc. E ſtamine vero ꝛ ſubtegmine veſtes fiũt: ſubtegmen intẽtio nr̃a. Stat eĩ dei gr̃a cui intexat intentio nr̃a vt fiat veſt̃ p̃cioſa: ꝟtutes. ſ. ꝛ bona opa. c ¶ In ſtamine ꝛc. Hiero. Stamẽ aĩa ẽ: q cũ tẽptatiõis fuſo ĩ filoꝝ tenuitatẽ toꝛquet: firmioꝛis ꝟtut̃ ſoliditate ↄſtringit. Stat ẽ aĩa vt ſtamẽ erecta: coꝛpis ſenſus ſbiacet vt trama. alia ſũt coꝛpis: alia aĩe pctã. ¶ Eſicius. Qui ſolã lr̃am attendũt: mirant q̃re de ſtamine ꝛ ſubtegmine legiſlatoꝛ loquat, ꝛ ea q̃ edificare pñt: relinquant dicentes: Quid ſtamen aut ſubtegmen aut hmõi lepꝛa ad aĩe edificationẽ ptinẽt aut nocẽt? Queramus ẽ fructũ intelligentie q̃ latet ſub folijs vinee. Intantũ eĩ legiſlatoꝛ nos excolit: vt nõ ſolũ nos cautos faciat de lepꝛa que naſcit ex p̃dictis: ſed ꝛ de ea q̃ circa ꝟtutes

B euenire ↄſueuit. Lepꝛa in veſte linea: ꝑuerſitas moꝝ in mẽte amara vñ q̃dã quaſi ꝑ iuſticiã ſeuiũt: ꝛ pctõꝛẽ plus ad deſperatiõeꝫ q̃ꝫ ad ſanitatẽ trahũt. Lepꝛa in veſte lanea ſignificat illos qui ꝓ adulatiõe delinquẽtes coꝛrigere nolũt ſꝫ ↄſentiũt: vel q̃ mollit̃ viuũt. Lepꝛa in ſtamine. Sicut eĩ ſtamẽ textrinum opus: ſic aĩa ſuſtẽtat coꝛpus. Lepꝛa in ſbtegmĩe pctã q̃ ꝑ coꝛpus cõmittunt. aĩa eĩ in coꝛꝑe, velut ſtamẽ in ſubtegmine. Pell̃ exterioꝛ ẽ carnalis ↄuerſatio: vñ p̃mis parẽtibus poſt pctm̃ tunicas pelliceas fec̃ dñs. Lepꝛa in pelle: malũ exẽplum in ↄuerſatiõe hui⁹ vite.

Moralit̃ d ¶ Pell̃: vl̃ q̃cq̃d ꝛc. Tẽptatio tribulatiõis q̃ hoĩeꝫ moꝛtificat: ſꝫ ſicut ex pelle moꝛtua fit vtẽſile aliqd: ſic ex moꝛtificat̃ patiẽtia, hũilitas ꝛ ꝓbatio ↄficit. Prohibet ẽ in ꝑfecta ꝟtute (q̃ eſt veſtimẽtũ) magna vl̃ mediocri (qd eſt laneũ vel lineũ) maculã inueniri albã aut rufã: in ſtamĩe ꝛ in ſbtegmĩe: tẽptatiões q̃ꝫ ſine his nos ſuſtinere deſiderat. Si tale q̃ppiã ↄtigerit, ſacerdos ĩſpiciat, nec mox repellat, nec ſuꝑbe ex ſuſpitiõe ĩmũda decernat: nec ſic munda temere ſuſcipiat.

tus ad arbitriũ ſacerdot̃, hẽbit a
a ¶ q꞉ ꝟtutes diſſolute. b ¶ q꞉ galeã ſalutis amiſit. c ¶ ne fetoꝛẽ pctĩ loq̃ndo diffundat: ne docere p̃ſumat.
veſtim̃ta diſſutã: caput nudũ: õſ †
veſte ↄtectũ: ↄtamiatũ ac ſoꝛdi b
a ¶ intẽtiõe coꝛdis. ¶ pctm̃ ↄfitendo.
dũ ſe clãmabit. Omi tꝑe q̃ lepꝛo
a ¶ vt ↄfũdat: ꝛ ne tabes ĩ alioſ diffũdat: Matth. xviij. c. Sit tibi ſic̃ ethnic⁹ ꝛ publi.
a ſus ẽ ĩmũd⁹, ſõl⁹ hitabit extra ca c
a ¶ Coꝛpus. ¶ veſtimẽta aĩe ſꝑ opoꝛtet eſſe mũda. vñ Eccs. ix. b. Omĩ tꝑe ſint veſtimẽta tua cãdida. b ¶ q̃ vtilioꝛ. c ¶ q̃ min⁹.
b ſtra. Veſtis lãnea ſiue linea que d
a ¶ Aĩa. ¶ Diuina gr̃a. b ¶ Sẽſu coꝛpoꝛis. ¶ Intentione noſtra.
c lepꝛã habuerit ĩ ſtãmĩe atq; ſũb e
d tegmine: aut certe pell̃: vel q̃cq̃d
e ex pelle ↄfectũ ẽ: ſi alba vel rufa f
¶ nõ iudicabit̃.
macl̃a fuerit infecta, lepꝛa reputabit̃: oñdeturq; ſacerdoti. Qui
¶ Nihil ſuꝑbe: nihil indiſcrete agens.
ↄſideratã recludet ſeptẽ dieb⁹: ꝛ
die ſeptio rurſus aſpiciẽs ſi dep̃
hẽderit creuiſſe: lepꝛa ꝑſeuerans
erit: pollutũ iudicabit veſtim̃tũ,
ꝛ oẽ in q̃ fuerit inuẽta: ꝛ idcirco
a ¶ in futuro iudicio. ¶ futuro tꝑe innuit.
b ¶ Significãtibus flãmas gehẽne.
cõbũret̃ flãmmis. Qꝫ ſi eã vide g
¶ ꝑ penitentiã.
rit nõ creuiſſe, ꝑcipiet ꝛ lauabũt
a ¶ Poſt ablutionẽ. ¶ vt dep̃hẽdat ſi macula ſuꝑbie vel vane gl̃ie ꝑmaneat.
id in q̃ lepꝛa eſt: reclũdetq; illud
ſeptẽ dieb⁹ alijs. Et cũ viderit fa h
¶ Nõ trãſiſſe ad penitẽtiã.
ciẽ q̃dẽ p̃ſtinã nõ reuerſam: nec
tñ creuiſſe lepꝛã, mundũ iudica
¶ Quia nõ coꝛrigit̃.
bit, ꝛ igne cõburet: eo ꝙ infuſa ſit i
in ſuꝑficie veſtimẽti, vel ꝑ totum
¶ Incerta. ſ. ꝛ dubia lepꝛa.
lepꝛa. Sin autẽ obſcurioꝛ fuerit k
f loc⁹ lepꝛe poſtq̃ꝫ veſt̃ ẽ lota, ab l
¶ A veſtimẽto ꝟtutis ſolide.
rũpet eũ ꝛ a ſolido diuidet. Qꝫ
a ¶ poſt ablutiõeꝫ ꝛ pñiam. ¶ veſtimẽtis ſtamine: ꝛ alijs p̃dictis.
ſi vltrã appuerit ĩ his loc̃ q̃ p̃us
g imaculata erãt, lepꝛa volatilis ꝛ
¶ Gehenne.
vaga, debet igne comburi. Si

tiõe ꝛ vana laude. g ¶ Lepꝛa vo. Aliq̃ñ nos mala egiſſe cognoſcim⁹ ꝛ vitam⁹. Sꝫ ipã culpa in alijs actib⁹ ſurrepit: q̃ nos C
in alijs tenuit

Nico. de lyra

Diuiſio a ¶ Hẽbit veſti. ꝛc. i. in laterib⁹ apta: ꝛ etiã in ſuꝑioꝛi ꝑte circa ſcapulas: vt de facili poſſit indui ꝛ exui abſq; leſiõe. Scdo q̃ꝫtũ ad caput, cũ d꞉: Caput nudũ. Tertio q̃ꝫtum ad os, cũ d꞉: Os veſte ↄtectũ. ꝛ ad q̃d iſta fiãt, oñdit cũ d꞉: b ¶ Cõtaminatũ ac ſoꝛ ꝛc. i. ꝑ p̃dicta apparebit manifeſte oĩb⁹ ip̃m eſſe lepꝛoſuꝫ: ac ſi h voce clamaret: vt ſic q̃libet poſſit vitare ipſum. Quarto q̃ꝫtũ ad locuꝫ, cũ dicitur: c ¶ Solus hitabit ꝛc. Erãt ãt in exercitu hebꝛeoꝝ tria caſtra. caſtra deitatis. ſ. atriũ: ĩ q̃ erat tabnaculũ: ꝛ h erat in medio exercit⁹: vt ptꝫ Nũeri. ij. ꝛ caſtra leuitaꝝ q̃ erãt circa tabnaculũ: ꝛ caſtra ppl̃i q̃ erãt ex circũitũ leuitaꝝ. lepꝛoſus aũt eijciebat ab oĩbus iſtis caſtris. Sciẽdũ tñ ꝙ hec dictio ſolus nõ excludit ſocietatem lepꝛoſoꝝ: ſed ſanoꝛum. d ¶ Veſtis lanea. Hic agit d lepꝛa in veſte: ꝛ p̃mo ponit caſuꝫ certũ, cũ d꞉: f ¶ Si alba vel rufa macula fuerit infecta. Et h notabilit̃ diſcrepãte ab alio coloꝛe nõ ex aliq̃ ſuꝑeffuſo a caſu: ſꝫ ex h ꝙ tal̃ macula ꝓcedit ex mat̃ia veſt̃. ꝛ h notat ꝑ h qd p̃põit. e ¶ In ſtamĩe ꝛc. d꞉ ãt ſtamẽ ip̃a tela: ſubtegmẽ aũt eſt ip̃a trama q̃ intexit̃. Si poſt ſeptẽ dies recluſiõis ĩuenit̃ creuiſſe tal̃ macl̃a, lepꝛa iudicat̃: q꞉ ĩfectiua ẽ ꝛ coꝛroſiua: ꝛ veſt̃ ẽ cõburẽda. Cõſeq̃nt̃ ponit̃ caſus dubi⁹, cũ d꞉: g ¶ Qꝫ ſi eam vi. ꝛc. i. illã ꝑtẽ in q̃ ẽ lepꝛa: ꝛ accipit̃ h ſic̃ ꝛ in alijs locis freq̃nt̃ lepꝛa ꝓ ſigno lepꝛe: vt ptꝫ intuẽti textũ. h ¶ Et cũ viderit ꝛc. Ex q̃ ptꝫ ꝙ oꝛiebat̃ ex ĩterioꝛib⁹ ꝛ nõ ab exterioꝛib⁹: ex q̃ ꝑ lotiõeꝫ macula nõ receſſit. i ¶ Eo ꝙ infuſa ſit in ſuꝑficie ꝛc. Iſte extu videt̃ eẽ coꝛrupt⁹, vel ꝑ ſcriptoꝛes vl̃ ꝑ aliã viã: D
q꞉ mãifeſte ptꝫ ex p̃cedẽti lr̃a ꝙ loquit̃ de lepꝛa q̃ videt̃ eſſe in ꝑte veſtimẽti ꝛ nõ in toto. vñ ꝛ immediate d꞉: Nec tñ creuiſſe lepꝛam: q꞉ poſt lotionẽ ꝑtis in q̃ videbat̃ lepꝛa, nõ creuit vltra extẽdẽdo ſe ad alias ꝑtes. vñ in hebꝛeo ſic habet̃: Eo ꝙ cauata ſit in caluicio ſuo vl̃ feneſtra ſua: ꝛ accipit̃ h cauatio ꝓ infectiõe lepꝛe: q꞉ ẽ coꝛroſiua: vt. ſ. dictũ ẽ. Caluitiũ ꝟo accipit̃ ꝓ vetuſtate: ꝛ feneſtra ꝓ nouitate. loquit̃ eĩ ſcriptura metaphoꝛice de lepꝛa veſt̃. ſ. ꝑ ſilitudinẽ lepꝛe hoĩs q̃ eſt in caluitio: q꞉ feneſtra dic̃ p̃ncipiũ vel inchoationẽ caluitij: q꞉ q̃ñ hõ incipit decaluari d꞉ hr̃e feneſtras vel feneſtrã in capill̃. Caluitiũ aũt dicit̃ ꝑfectio vel finis fluxus capilloꝝ. Per hãc ẽ ſilitudinẽ intelligit̃ ꝙ ſi talis macula appareat in veſte ꝓpe nouitatẽ ſuã vel in vetuſtate: iudicãda eſt lepꝛoſa: ꝛ dꝫ comburi. k ¶ Sin aũt obſcurioꝛ fuerit locus lepꝛe. i. magis dubi⁹: ſꝫm ꝙ dic̃ glo. l ¶ Abꝛumpet eum: Scilicet locum in quo ẽ macula: ꝛ faciet quod ſequit̃. ꝛ patet lr̃a.
Iſta ẽ lex.

Moꝛalit̃ a ¶ Hẽbit veſti. diſſu. Significat̃ ꝙ heretic⁹ ſcindit fidei vnitatẽ. ꝑ h qd ſequit̃: † ¶ Os veſte cõ. Significat̃ ꝙ heretic⁹ docẽ ꝓhibet̃. Lepꝛa ꝟo veſt̃ ſignificat exterioꝛa ſigna hereſis q̃b⁹ heretici vni⁹ ſecte mutuo ſe cog̃ſcũt ꝛ ab alijs ĩg̃rãt: ne ĩ ſuis malicijs capiãt. ꝑ lepꝛã dom⁹ ſignificat̃ loc⁹ occult⁹ ĩ q̃ ↄuẽiũt hereſiarche cũ diſcipul̃ ſuis ad ſimplices ſbũtendũ: ꝛ tal̃ loc⁹ cũ eccl̃ie notificat⁹ fuerit ẽ totalit̃ ſbuertẽdus.

e ¶ Si alba ꝛc. Lxx. Viridãs atq; flãueſcẽs. i. ſuꝑbia q̃ ad modicũ floꝛet. vñ Ps. xxxvi. a. Sicut olera herbaꝝ ci. de. aut cenodoxia. vult eĩ chꝛiſt⁹ ꝟtutes eſſe ſine vana gl̃ia. f ¶ Abꝛũpet eũ. Per pñiaꝫ abſcidet paſſionẽ. ſuꝑbia abꝛũpit̃, amota hũilitate: vana gl̃a, amota adulatiõe ꝛ vana

E ☞ alijs tenuit. Sūt enī q̄ carnali īmūdicie ſubiecti ad ſe redeunt/
Moralit reatū agnoſcūt/et cū ſe correxerint/de bono caſtitatis eleuāt:
et quos īmmūdicia opis tenebat in corpe/immūdicia elationis
tenet in mente. Lepra enī volatilis nō plene veſtimentū deſe/
ruit/ſ; locū mutauit. Veſtimentū ꝓo eccleſie quiſq; fidel. Sic
q̄ diuitijs ſupbit correctuſ pauperibus
omnia diſtribuit:ſ; et inde in corde ela
tionē ſumit/et lepra volatilis locū mu/
tauit. Alius ſepe immoderatis verb̄ et
inepte leticie dedit⁹ a p̄dicatore corripi
tur:et dū vult eſſe grauis ⁊ immodera/
te a gaudio conſtringit̄/iracūdus effici
tur. Vitiū ergo inepte leticie p̱ īmode/
ratā continētiā ad iracūdie vitiū trāſit.

Nico.de lyra

⁂ a ¶ Iſta ē lex. Hic pōit̄ recapitu
latio breuis precedentiū:et patet lr̄a.
¶ In ca.xiij vbi dicit̄ in poſtilla. Vn/
de in hebreo ſic habetur.

Additio In hebreo in hoc lo/
co nō fit mētio ꝺ fene
ſtra:ſed ſic dicit̄:eo ꝙ ſit cauata in cal/
uitio ſuo vel in recaluitio. ⁊ eſt ſenſus:
q; ſicut hō cui⁹ capilli fluunt a parte an/
†Mat.8.a terriori dicit̄ caluus. ſic ſi fluūt a p̱te po/
Mar.1.d ſteriori dicit̄ recaluaſter.i.retro calu⁹.
Luc.5.c vnde et ſimili modo in lepra veſtis acci
et.17.d. pitur caluatio ⁊ recaluatio ꝓut lepra cō
tigit ī facie veſt̄ vl' ī dorſo ei⁹. Et videt̄
hec diſtīctio magl' ꝓp̄a q̄ſtū ad hec ⁊c̄.

Glo.ordi.

Locutuſq; ē. Ca. XIIII
Quia maculas inter virutes
ſuborientes purificare docu/
it:quō leproſus curet̄ ſbiūgit/vbi oſtē/
dit:quia de lepra anime ſuperiuſ egit.
Allego. ¶ Locutuſq; ē dn̄s ad moyſen. Nota
q; ſoli moyſi nō etiā aaron q̄ de mūda
tionibus ſūt loquit̄. p̄cipue enī chriſtu;
ſignificat/qui omnē leprā ſolus emun/
dat. Hic enī nō de ſpeciali/ ſed de ge/
nerali lepra agit̄. vn̄ ſimplicit̄ ait: Hic
eſt ritus leproſi:ipſe enī omne peccatū
curauit. b ¶ Duos paſſe. Diuini/
tatē.ſ.et humanitatē chriſti. Que mū/
da/q; peccatū nō habuit. Et viua/quia
ex peccato nō fuit obnoxia morti.
c ¶ Quos veſci ⁊c̄. Quia verbū ca/
Ioh.6.f ro factū eſt/et niſi māducauerim⁹ carnē
filij homīs nō habebim⁹ vitā in nobis.
d ¶ Lignū cedri. Crucē que cōtra oīa fort̄ ſic cedr⁹ fort̄ ⁊ ī/
putribilis. e ¶ Vermiculum: Xp̄. Coccinū tortū paſſionē
ſc;:quia coccinū rubeū eſt/tortū paſſibilitate ⁊ īpaſſibilitate cō/
Hyſop⁹ textum. f ¶ hyſopum. Gratiā ſpirit⁹ que noſtre emūdatio
ni cooperat̄. Vn̄ Ps.l.b. Aſpgeſ me dn̄e hyſopo et mūdabor
⁊c̄. Super aquas ⁊c̄. Baptiſmatis. Quicūq; in chriſto bapti/
ſati ſumus/in morte ipſius baptiſati ſumus: Rom.vi.a.
g ¶ Tinget in ſanguine ⁊c̄. Quia comprehendūt omnia
in virtute baptiſmi. Viuens paſſer in ſanguine occiſi paſſeris
tingitur/quia nō in hominis tm̄ paſſione/ſed dei et homīs ba/
ptiſamur. h ¶ Septies vt iure purgetur. Pro ſeptifor/
mi ſpiritu/in quo omnis mundatio ⁊ remiſſio. Vl' vt purgetur
anima a ſeptem demonibus.

a ¶ Semel enī mundatus iterū vult lauari:
vt videatur mundari.
ceſſauerit: lauābit ea que pura
¶ ſecunda penitentia.
ſūt ſcd̄o:⁊ mūda erūt. Iſta ē lex a
lepre veſtimēti lanei ⁊ linei:ſtami
nis atq; ſubtegminis:oīſq; ſup/
pellectilis pellicee:quō mūdari
debeat vl' ꝯtamiari. Ca. XIIII
Locutuſq; ē dn̄s ad b
¶ ſolum
a moyſen dicēſ: Hic ē
¶ ſimpliciter.
rit⁹ leproſi qn̄ mūdā
¶ chriſtum.
dus ē. †Adducet̄ ad ſacerdotē. c
a ¶ xp̄s ad nos vēit q̄ eram⁹ extra caſtra.
Qui egreſſus e caſtris/cū inue/ d e
a ¶ nos.ſ.mundatos ab errore.i.paratos
mundari.
nerit leprā eſſe mundātā:preci/
piet ei q̄ purificat̄ vt offerat pro
b c ſe duos paſſeres viuoſ quos ve f g
a ¶ incorruptā mentē et ſtabilem fidem
d ſci licitum eſt:ēt lignū cedrinu;/ b
¶ orationē ſanctorum.
e f vermiculūq; ⁊ hyſopū: Et vnu; i k
¶ qꝺ ſc; paſſibile eſt ⁊ occidi pōt.
ex paſſerib⁹ immolari iubebit in l
¶ pro nobis qui de luto facti.
vaſe fictili ſup aq̄s viuētes: ali/ m n
um autē viuu; cū ligno cedrino
¶ martyrio.
g ⁊ cocco ⁊ hyſopo: tinget ī ſāgui o
ne paſſer̄ imolati: Quo aſpget p
h illum q̄ mundandus eſt ſepties

Nico.de lyra

☞ Et dimittet

Diuiſio Locutuſq; eſt dominus ad moy/ Ca. XIIII
ſen dicens. Hic conſequenter agitur de leproſi mū
datione:et primo oſtenditur quid in ea ſit agendum.
ſecundo agitur de lepra circa domum/ibi: Locutuſq; eſt domi
nus ad moyſen. Circa primum oſtenditur primo quid agendū
ſit prima die purificationis leproſi. ſecundo quid ſeptimo die/
ibi: Et die ſeptīa. tertio q̄d octaua/ibi: Die octauo. Circa pri/
Dupliciter mum ſciendum ꝙ aliquis propter lepram ſegregatus ab alijs
quis ſanat̄ dicebatur aliquando ſanari dupliciter. Vno modo ꝟm appa/
a lepra rentiam. videlicet quando ſacerdos iudicando eum leproſum
fuerat deceptus:quia ſigna per que fiebat tale iudicium falli/
bilia ſunt

bilia ſunt. quando igitur illa ſigna tranſibant et curabantur G
dicebatur ſanari a lepra ꝟm apparentiā inq̄ntum ſanitas pri/
us latens apparebat:quia non fuerat leproſus ꝟm veritatē.
Alio mō dicebat̄ ſanari ꝟ; ꝟitatē:ſc; qn̄ iudiciū ſacerdot̄ fue
rat verū:ſ; aliqn̄ ꝯtingebat talem ſanari miraculoſe/aliquā/
do ꝓo virtute nature/ſi ē aliqua ſpeci/
es lepre ſic curabilis/et tūc purificaba/
tur leproſus. per quā quidē purificati/
onem oſtendebat̄ eſſe mundus. Pria
igitur die purificatiōis fiebat qꝺ dicit̄
hic. c ¶ Adducet̄ ad ſacerdote;.
Non ꝙ intraret ad atriū ſacerdotum/
quia adhuc nō erat ei licitū ingredi eti
am caſtra populi:vt dicet̄.ī.ſed ſacer/
dos exibat aliquantulū extra caſtra/et
leproſus veniebat ibi ad eu;:et hoc eſt
quod dicit̄: d ¶ Qui egreſſus e
caſtris: Sc; ſacerdos:quod p;; ex lit
tera ſequēti/cū dicit̄: e ¶ Cu; inue
nerit leproſū eſſe mun.⁊c̄. Pro ſe
non ad locū tabernaculi: ſed ibidē ex/
tra caſtra manib⁹ ſacerdotis. f ¶ Du
os paſſeres vi.⁊c̄. Cuiuſ ratio ē/q;
lepra aufert viuacitatē ſenſuū:⁊ ꝓpter
hoc ille qui oſtendebat̄ mund⁹ offere/
bat per oppoſitū paſſeres viuos ſenſi/
biles ⁊ mobiles:ad deſignandu; in ſe
viuacitatē ſenſuū. g ¶ Quos veſci
licitū ē. Hoc dicit̄ ad differentiā aliq̄
rū paſſerū exiſtētiū in terra illa q̄b⁹ nō
erat licitū veſci/et ſūt alteri⁹ ſpeciei:li/
cet cōueniāt in noīe. Vl' alit̄ pōt dici ꝙ
hoc dicit̄ ad excludendū paſſeres eiuſ/
dem ſpeciei quib⁹ nō erat licitū veſci p̱
pter aliqꝺ accidēs ſupueniēs in eis:ſi/
cut et animal mundū aliquando erat il
licitum ad comedendum ex aliquo ca/ h
ſu contingente. h ¶ Et lignum ce/
drinum. Quia lepra auffert putredi
nem: et ideo per oppoſitum offerebat
lignum cedrinum quod erat imputri/
bile. ad deſignandum ꝙ in eo nō erat
putredo lepre. i ¶ Vermiculūq;:
Id eſt filū rubei coloris. k ¶ Et hy/
ſopum. Quia lepra aufert viuacita/
tem coloris/et affert fetorem carnis:⁊
ideo per oppſitum filum rubeum offe/
rebat:quia color rubeus eſt color viui
dus. Et hyſopum que eſt herba odori
fera/ad deſignādū ꝙ in eo non erat co
lor lepre neq; fetor. l ¶ Et vnū ex
paſſerib⁹ immolari iube. In vaſe
fictili:id eſt terreo. m ¶ Super aquas viuentes. Dicū/
tur autē aque viue/quia habent quodāmodo in ſe principiū
motus/ſicut ſunt aque fontium et fluminū:ſicut animal dicit̄
viuum quod mouetur/et hoc fiebat ad deſignandum in eo q̄
purgabat mundiciam et viuacitatē:quia aque viuentes vtrū
q; deſignāt. n ¶ Aliū āt viuū ⁊c̄. ⁊ coc. Id ē filo rubeo.
o ¶ Et hyſopo tiget in ſan. paſſe. Fiebat enī q̄ſi quod/
dā aſperſoriū/cui⁹ manubriū erat lignū cedri oblatū:cui alli/
gabāt̄ hyſop⁹ ⁊ paſſer viu⁹ cū filo coccineo p̄dicto:⁊ iſta duo
ſic alligata ligno cedrino tingebāt̄ in aq̄ viua/poſita tn̄ in va
ſe fictili: ⁊ cui mixt⁹ erat ſāguis paſſer̄ īmolati. p ¶ Quo
aſper.⁊c̄. Ad deſignādū ī eo p̱fectam mūdiciā/q; p̱fectio nu
⁂ mero ſepte
Moralit. b ¶ Locutuſq;. In hoc capitulo agit̄ de lepro
ſi emūdatiōe/p̱ quā ſignificat̄ reuerſio ab heretica prauitate.
vbi p̄mo deſcribit̄ ſacerdot̄ diligēſ inq̄ſitio/cū ꝺr: d ¶ Qui
egreſ.⁊c̄. Per qꝺ deſignat̄ ꝙ p̄lat⁹ d; reuertētem ab hereſi
diligent̄ examīare de fide ⁊ eccl'iaſtic̄ ſacramēt̄: ⁊ ſi īuenerit
eū fidelit̄ credēte;: p̄cipiat ei vt offerat duos paſſeres viuos
⁊c̄. p̱ q̄s intelligunt̄ corp⁹ ⁊ ſp̄us: q̄s tal' reuertēs offerre d;
dn̄o in obſequiū fidei chriſtiane: ⁊ vn⁹.ſ. ille p̱ quē ſignificat̄
corp⁹ īmolari d; p̱ carnis mortificationē ſup̱ aquas viuētes
.i. baptiſmales. p̱ qꝺ ſignificat̄ ꝙ d; oē; hereſim abiurare: ⁊
ali⁹ paſſer p̱ quē ſignificat̄ ꝙ ſp̄us dimitti d; vt libere volet:
p̱ qꝺ lignificat̄ celeſtiū meditatio/cui reuertēs ab hereſi d; ī/
tendere de cetero: ꝟm illꝺ ad Phil.iij.d. Nr̄a āt ꝯuerſatio ī
⁂ celis eſt.

a ¶ Et dimittet paſſerē. quia q̃dāmō teneť ſb ꝯtēplatiōe h̄uani intellectus. b ¶ Veſtimenta ſua. Opa. ⁊ ſi quas virtutes habuerit: quia ⁊ has peccatū polluit. c ¶ Purificatuſq;. Vere. ſupius tñ dictū eſt leprā mundatā: ſꝫ ſic ītelligēdū eſt mūdari aptā. d ¶ Extra tabernaculū. Conſortiū ſanctoꝝ a q̃ excludunť pctōres. Vñ cū huiuſcemodi nec cibū ſumere. j. Coꝛ. v. d. e ¶ Capillos. Cogitationes q̃ oꝛnatum homini vt rōnali ⁊ multa diſceptāti p̄bent ſicut capilli capiti. f ¶ Totiꝰ coꝛpis. Etiā verendarū partiū: vt nulla remaneat veteꝝ cogitationū: vt totꝰ nouus ⁊ quaſi mō genitus veterē hoīeꝫ exuat: nouū induat. quō em̄ raſis pilis ſuccedūt noui: ſic noue cogitatiōes ad melioꝛa pullulant veteribus raſis. g ¶ Et ſupcilia. Que hoīeꝫ ꝯtēplatiuū de ſb̄limibus ⁊ diuinioꝛibus ꝯſtituūt: qđ ſupcilia in altioꝛibus ſita ſiguificant. h ¶ Die octauo. Quo dñs ſurrexit: q̃ leprosus ingrediť caſtra que p̄riarcha iacob vidit occurrētibus ſibi āgelis: vñ locū caſtra dei appellauit. ¶ Poſtq̃ p̄ma die q̃ egrediť ſacerdos ex̄ caſtra īmolari ad emūdatiōeꝫ leproſi p̄cepit: octaua die alia ſacrificia ſubſtituit. Hec em̄ eādē vim h̄nt q̃ p̄ma: q: oē tp̄s in hebdomadibus termīať. Octaua ergo ⁊ p̄ma ē q̃ ſb̄ſequiť. Et notādū ꝙ lepꝛa .i. pctm̄ ſumope vitandū oñdit: ꝙ tā diligenť purgari p̄cipit. i ¶ Agnos imacu. ⁊c̄. Oīa hec figurāt ſacrificia ſaluatoꝛis q̃ ꝓ nobis hoſtia fuit. Ex vtroq; ſexu ſacrificiū fit: q: vtrūq; ſexum ſaluauit. ¶ Hiero. In duobꝰ agnis duo aduētus chriſti q̄bus credēdū ē a lepꝛa pctōꝝ mūdari. p̄mo em̄ venit ⁊ paſſus ē. ſcđo in gl'ia vēturꝰ eſt. k ¶ Anniculā. Anniculū iubet eſſe ſacrificiū tāq̃ ꝑfectū. ꝑfecta em̄ in p̄dictꝭ aīalibꝰ ānicula ſūt. Vñ ⁊ tūc generatiōi apta ſūt. l ¶ Et tres de. Qui em̄ mūdať in ſacrificio vnigeniti: dꝫ fide trinitatꝭ ſignari. tres decimas ſil'e .i. trinitatē: p̄reꝫ ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄ habentē ī vnaquaq; ꝑſona ꝑfectiōeꝫ. denarius em̄ ꝑfectus ē. m ¶ Simile. Vnigeniti. Ꝙuis em̄ vnigeniti paſſio fuerit: opus tñ ē totius trinitatis. vñ in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti baptiçamur: dū in moꝛte chriſti baptiçamur. ¶ Iſido. Eſt lepꝛa pctī q̃ ſacrificioꝝ oblatiōibus mundať .i. coꝛde ꝯtrito ⁊ humiliato. Eſt idolatrie q̃ aq̃ baptiſmi diluiť. Eſt hereticoꝝ q̃ ſeptē diebus ex̄ caſtra arceńť: vt ꝑ ſeptifoꝛmi ſpūs agnitionē purgenť. Eſt lepꝛa q̃ viſu ſacerdotis auferť ꝑ doctrinaꝫ. Que ꝟo oīno mūdari nō pōt: eoꝝ .ſ. q̃ in ſpm̄ ſanctū peccāt ⁊ nolūt penitere ⁊ ꝯſeq̃ veniam. n ¶ Olei ſextariū. Quia fide ītelligiť ⁊ agiť vnūq̃dq; p̄dictoꝝ. Sextarius nāq; mēſura eſt: nec plꝰ nec minus capiēs. qđ em̄ plus ē effundiť: ſi minꝰ eſt nō ē ſextarius. Sic fides ad mētis n̄re mēſurā dať: nec capit plus aut minꝰ q̃ a deo diſtribuiť. qđ em̄ plus ē aut minꝰ ex̄ fidē eſt. ¶ Olei ſextariū. Pinguedinē dei miſicoꝛdiā ⁊ grāꝫ: ⁊ ſi clariſſimā ſanctimonie faciē p̄ferre ñ valuit / lucernā fidei nō extīguat. o ¶ Supra extremū. Vt auditū muniat ⁊ cautū reddat: ne āpliꝰ vocē ſerpētis audiat. p ¶ Et pedis. Vt in ꝯſpectu dei motio n̄ra ⁊ via dirigatur. his em̄ ſupꝛadictis cuſtoditis ꝑ ſanguinem agni ⁊ fidem eius qui nobis ꝑ miſericoꝛdiam ⁊ cōpaſſionē ipiꝰ donať: intelligibil' lepꝛa fugať.

Nota

Allego.

Ḃ

a mlti anime

☞ Et aſpget ⁊c̄.

a ¶ Diuinitatem impaſſibilē.

a vt iure purgetur: ⁊ dimittet pāſ- a

¶ latitudinē ꝯtemplatiōis.

ſerem viuum vt in agrū auolet.

¶ Penitentia.

b Cunq; lauerit homo veſtimēta b

¶ Cogitatiōes q̃ oēs erāt immūde.

ſua / radet omēs pilos coꝛpoꝛis / c

¶ Lachꝛymaꝝ vel baptiſmi.

c et lauabitur aqua: purificatuſq; d e

ingredietur caſtra: ita dumtaxat

a ¶ q: paulatī ad melioꝛa ꝓuehiť. b ¶ in quo cenat cū deo ſicut ſpōſa cū ſpōſa. ¶ myſterioꝝ adeptionem.

d vt maneat extra tabernaculum

ſuū ſeptē diebus: et die ſeptimo f

a ¶ q̃ diſcretionem ꝯtinet. barba em̄ inter vtrūq; ſexum diſcretio eſt.

e radat capillos capitis: bārbāq;

f g ⁊ ſupercilia: ac totius coꝛpis pi-

¶ Pnīa nō baptiſmo. vnus em̄ dñs: vna fides: vnū baptiſma: Eph. iiij. a.

los. Et lotis rurſum veſtibus et

h coꝛpoꝛe: die octauo aſſumet du g h

a ¶ Vnde Exo. xij. a. Erit agnus abſq; macula maſculus anniculus.

i k os agnos imaculatos: ⁊ ouē an

l niculam abſq; macula: ⁊ tres de

m cimas ſimilę in ſacrificium quę

¶ quia miſericoꝛditer ꝓ nobis paſſus eſt.

n conſperſa ſit oleo: ⁊ ſeoꝛſum olei i

¶ quia fides ex miſericoꝛdia dei eſt ⁊ grā.

¶ Lxx. cotilam.

ſextarium. Cunq; ſacerdos purificans hominem / ſtatuerit euꝫ:

a ¶ Quia ad ingreſſum ſcientie dei q̃ mūdatur adducitur.

⁊ hęc omnia coram domino in

oſtio tabernaculi teſtimonij: tol- k

a ¶ Chriſtum. b ¶ Illius cuius aures lepꝛoſe.

let agnum ⁊ offeret eum ꝓ delicto: oleiq; ſextarium: Et oblatis ante dñm omnibus / immolabit agnuꝫ vbi immolari ſolet hoſtia pꝛo peccato ⁊ holocauſtū: id eſt in loco ſancto. Sicut em̄ ꝓ pec-

¶ verum.

cato / ita et pꝛo delicto ad ſacerdotem pertinet hoſtia: ſancta / ſanctoꝛuꝫ eſt. Aſſumenſq; ſacer

dos de ſanguine hoſtię quę im-

o molata eſt pꝛo delicto: ponet ſu- l

pꝛa extremum auriculę dexterę

eius qui mundatur: et ſuper pol

p lices manus dextrę et pedis: et

de olei ſextario mittet in manum

ſuam ſiniſtram: tingetq; digituꝫ

Nicolaus de lyra

✱ mero ſeptenario deſignať. a ¶ Et dimittet paſſerē viuū vt in agrum auolet. Ad deſignādū ꝙ hō ſic purgatus reſtituebať cohabitatiōi hoīuꝫ: ſic paſſer cohabitationi paſſeꝝ. b ¶ Cūq; lauerit homo veſtimenta ſua. Ad amouendū imaginatiōeꝫ ex q̃cūq; occaſiōe immūdicie p̄cedētis. c ¶ Radet oēs pilos coꝛpiſ. Quia lepꝛa ē coꝛroſiua piloꝝ. d ¶ Et lauabiť aq̃. Ad amouēdū immūdiciā piloꝝ ⁊ alioꝝ q̃ poſſent eē ī coꝛpe. e ¶ Purificatuſq; ingredieť caſtra. Tūc ⁊ nō ante. Non caſtra dei ſiue tabernaculū nec etiā caſtra leuitaꝝ ſed caſtra ppl'i tm̄. Ita dumtaxat vt manet extra tabernaculū ſuū ſeptem diebus. cuius rationem aſſignat Ra. Sa. quia actus matrimonialis erat ſibi interdictus vſq; ad diem octauam: in qua perficiebať ſua purificatio: ⁊ ideo interdictum erat ei ingredi tabernaculum ſuū ad manēdū cū vxoꝛe ſua. f ¶ Et die ſeptima. Hic ꝯſequēter oſtendiť quid agendū erat circa purificationē lepꝛoſi die ſeptima. ⁊ patet littera ex pꝛedictis. Iſta autem q̃ dicta ſunt đ purificatione lepꝛoſi fiebāt in purificatione tam pauperis q̃ diuitis. g ¶ Die octauo. Hic cōſequēter oſtendiť quid erat agendū die octaua: in q̃ ꝑficiebať purificatio lepꝛoſi: ⁊ ī h̄ differebāt diueſ ⁊ pauꝑ. ⁊ iō p̄mo oñdiť q̇d tenebāť facere diuites. ſcđo q̇d paupeſ / cū đr: Ꝙ ſi pauꝑ ē. Circa p̄mū đſcribiť oblatio diuitis / cum diciť: h ¶ Aſſumet duos ⁊c̄. ⁊ ptꝫ l'ra ex ſupꝛadictꝭ de ſacrificijs vſq; ibi: i ¶ Et ſeoꝛſuꝫ olei ſexta .i. abſq; oleo qđ pōebať in ꝯſperſiōe ſeu piſtatiōe ſimile. Dicūt āt aliq̃ q̇ diligētiꝰ ꝯſiderauerūt dicta Iſidoꝛi ꝙ ſextarius in liq̃dis de q̇ eſt h̄ ꝭmo ꝯtinet duas dꝛagmas q̃ valēt q̄ſi q̄rtā ꝑtē q̄rte pariſienſis: ⁊ ꝭm h̄ ſextarius erat valde paruus. addebať aūt oleū in ſacrificio: ad deſignandū ſanatiōeꝫ illius q̇ purificabať. Tū quia oleū hꝫ vim ſanatiuā puſtulaꝝ ⁊ apoſtematū in coꝛpe. Tū q: oleū in ſcriptura ſignificat diuinā grāꝫ ſeu miſcđiaꝫ ꝑ quā lepꝛoſus aliq̄ñ ſanabať miracl'oſe: vt. ſ̄. dictum eſt. k ¶ Tollet agnum ⁊ offeret euꝫ ꝓ delicto. Quia plaga lepꝛe frequenter infligiť homini ꝓ peccato: ſicut ptꝫ de maria ſoꝛoꝛe moyſi: Nūe. xij. ⁊ de Oçia rege iuda. iiij. Reg. xv. ⁊. ij. Paral. xxvj. Aſſumēſq; ſacerdos de ſanguīe. Sequiť: l ¶ Ponet ſupꝛa extre. ⁊c̄. Quia ī iſtis partibus dinoſciť lepꝛa.

Diuiſio

Sextariꝰ

D

✱ Et aſpget

✱ celis eſt. c ¶ Radet omnes pilos coꝛpis ſui / ⁊ lauabiť aqua. Per hāc raſionem ſignificať reſecatio omnium circūſtantiaꝝ hereſis. Per lotionē vero coꝛpoꝛis ⁊ veſtium / pura ⁊ ꝑfecta confeſſio deſignať. h ¶ Aſſumet duos agnos imaculatos: ⁊ ouē anniculaꝫ abſq; macula: ⁊ tres decimaſ ⁊c̄. Per ouē anniculā ſignificať intelligētia q̃ ꝓ pctō p̄cedēti debet in obſequiū dei captiuari. Per duos agnos ītelligūť volūtas ⁊ memoꝛia: q: volūtas offerri dꝫ in holocauſtū ꝑ incendium charitatis. ⁊ memoꝛia recolēdo gratanter beneficia diuine largitatis. debet etiam offerre ſimilam que eſt farina tritici purgatiſſima. ꝓpter qđ ſignificat puritatem conſcientie. ⁊ oleū qđ ſignificat opera miſericoꝛdie.

Moralit

E ☞ o ¶ Et aſperget ⁊c. Preſumit talis ſacerdos apud deũ q̃m
Septena/ mũdare ⁊ dimittere potuerit. vñ ſepties aſpergit/q2 numer⁹ ẽ
ri⁹ numer⁹ remiſſionis ⁊ gratie. b ¶ Mõ aũt ⁊c. Ut fides ſacerdot⁊ in
operib⁹ oſtẽdaẽ. Nõ enĩ aliter vim ſuã erexit/niſi manu aſſũ/
pta.i.actiõe ↄfirmata ⁊ ſignata
Mittit aũt oleũ in ſiniſtra ma/
nu: ⁊ ĩtingit digitũ dextrũ ĩ oleo
vt ꝑ arma iuſticie a dextris ⁊ a ſi/
2.Co.6.b. niſtris cõuerſeẽ ꝑ glĩam ⁊ igno/
bilitatẽ:ꝑ ĩfamiã ⁊ bonã famã.
c ¶ Et faciet ſa.⁊c. Per ea q̃
dicta ſũt de delictis/pñt ea q̃ ꝓ
pctõ ſunt cõuinci:vicina enĩ ſũt
⁊ cõmunia tãq; in cõi materia.
d ¶ Holocauſtuz ⁊c. Chriſti
Allego. ſacrificium.pri⁹ nos a delict⁊ ⁊ a
peccat⁊ mũdat/et tũc nr̃m ↄficiẽ
holocauſtũ.cũ enĩ intelligibili e/
mũdatiõe corp⁹ nr̃m ⁊ animã ſã
ctificãtes facti ſum⁹ ſpũales:tũc
digni ad aſcẽſionẽ altar⁊ effici/
mur.tũc eĩ plenã emũdationem
accipimus/nec alia indigemus.
Sũt nãq; emũdationũ ꝓfect⁹.
q̃dã enĩ a pollutiõe lepre librat/
alia ĩducit in caſtra/alia pleniſſi
me mũdatos ad altare p̃ſentat.
e ¶ Or ſi pau.⁊c. Hiero. Si
diuitias celeſtiũ chriſmatum nõ
hʒ.(vbi gr̃a) Si virginitatẽ ꝑ/
uare nõ valuit/thorũ cuſtodiat ĩ
maculatuʒ:ſi martyrũ nõ potuit
portare tropheũ/ſe ſalteʒ ſeruet
inuictum. ¶ Or ſi pauꝑ eſt ⁊c.
Pauptas Mirabiliẽ cõdeſcẽdit veniã tri
excuſatur buẽs pauꝑtati:cõgrua pauꝑi ſa
crificia p̃cipit/ne obſtupeſcat ſi
maiora virib⁹ ſacrificia exiganẽ.
Qui tñ nõ hʒ panẽ aut pecuniã
f vnde emat agnũ aut colũbã aut
turturẽ: Ad ſpũalia ergo horuʒ
occaſione vocamur/vt leprã ma
liciã/penitẽtiã emũdationẽ ĩtel/
ligamus. Penitẽtie ſũt opa ne
ceſſaria/ q̃ valeant delere pctã.
vñ Mat.iij.b. Facite ꝗ fruct⁹ di
gnos penitẽtie. Sũt aũt pl'es q̃
nõ poſſunt ſoluere qđ exigit di/
ſtrictio penitẽtie. Exigit enĩ ora
tionẽ aſſiduã/elemoſynã/vigili/
as/ſacrũ ieiuniũ. ⁊ vt poſſit di/
cere: Facte ſũt lachryme mee pa
neſ die ac no. Ps.xlj.a. Et: La
uabo ꝑ ſingulas noctes lectum
meũ:la.m.⁊c. Ps.vj.b. Et: Ci
nerẽ tãq; pa. mã.⁊c. Ps.cj.b.
Ignoſcit his q̃ volũt ſed nõ poſ
ſũt:aliã viã penitẽtie.i.alia ſacri
ficiorũ genera exquirit. ¶ Po
Moraliẽ net ſuꝑ ex.⁊c. Orige. Uides
quõ vltie ⁊ ſũme purificatiõis ẽ
aurẽ purificari/vt pur⁹ ⁊ mũd⁹
ꝑueẽ audit⁹. Et manuʒ dexterã/
vt mũda ſint opa nullis ſordib⁹
admixta. Et pedes/vt ad op⁹ bo
nũ tãtũmodo dirigãẽ/nec vltra
lapſũ iuuẽtut⁊ incurrãt. Septi/
es reſpergit ſacerdos cõtra do/
minũ ex oleo.poſt oĩa eĩ q̃ ꝓ pu
rificatiõe celebrata ſũt/poſtq; cõ
uerſus ⁊ recõciliat⁹ ẽ deo. poſt
ĩmolatas hoſtias ordĩs erat vt
virt⁹ in eũ ſeptẽplic⁊ ſpũs intra
ret:ſꝫm illud: Redde mihi letici
am ſa.tu.⁊ ſpi.p̃n.cõ.m. Ps.l.
Luc.8.a. c. Uł q̃m pctõrũ corda dñs ĩ euã
gelio teſtaẽ a ſeptẽ demõib⁹ ob/
ſideri. Cõpeteẽ ſepties añ dñm
in purificatiõe
ĩ purificatiõe reſpergit/vt expulſio ſeptẽ ſpirituũ malignorũ d
purificati corde ſepties excuſſo digit⁊ oleo declareẽ. Sic ꝗ cõ
uerſis a pctõ purificatio ꝑ oĩa ſupradicta daẽ.daẽ aũt donuʒ
gr̃e ſpũs q̃ ꝑ olei imaginẽ deſignaẽ/vt nõ ſolũ purificationẽ
cõſequaẽ q̃ cõuertiẽ a pctõ:
ſed ſctõ ſpũ replet⁹ priorem
ſtolã et anuluʒ recipiat/⁊ ꝑ
oĩa patri fili⁹ repareẽ.
g ¶ Chanaan. Eſi. Ter/
ra chananeorũ abrae ꝓmiſ/
ſa eſt/quã poſſidebãt ſepteʒ
gẽtes immũdos ſpũs ſigni
ficãtes. De q̃b⁹ diciẽ Luc.
xi.d. Aſſumit ſeptẽ ſpũs ne
q̃ores ſe/⁊ ĩha. ibi: Poſſi/
dent terrã abrae gẽtes que
erant ei promiſſe: cui dictũ
eſt Geneſ.xvij.a. Patrem
multarũ gentium poſui te.
☞ Mñ ergo

a dextrũ in eo/et aſpget ſepties ↄtra dñm. Mõ a
b ¶ ſicut ſupradictum eſt.
aũt reliquũ eſt olei in leua manu fũdet ſuꝑ ex b
tremũ auriculę dextrę ei⁹ q̃ mundaẽ:et ſuꝑ pol
lices man⁹ ac pedis dextri:⁊ ſuꝑ ſãguinẽ q̃ fu/ c
a ¶ in capite totũ corpus ſignificat:⁊ chriſtũ deũ eũ qui mũ/
datus eſt hac vnctione oſtentat.
ſus eſt ꝓ delicto/⁊ ſuꝑ caput eiuſ: Rogabitq; d
c pro eo coram dño ⁊ faciet ſacrificiũ pro pctõ.
d Tũc imolabit holocauſtũ/⁊ põet illõ in altari e f
¶ debilis corpore vel animo.
e cũ libamẽt⁊ ſuis: ⁊ hõ rite mũdabiẽ. Or ſi pau g h
a ¶ cũ velit:q2 vł ſenex vł ĩfirm⁹. b ¶ ſacrificia diſtricte pnĩe
ꝑ ẽ/⁊ nõ põteſt man⁹ ei⁹ ĩuenire q̃ dicta ſũt/ſu/
apta. b ¶ oportet enĩ penitẽtẽ añ oĩa benignum eſſe.
met agnũm pro delicto ad oblationẽ vt roget
a ¶ qui a mał abſtinet decimã partẽ ſimile ↄſperſe oleo facile
hʒ. ¶ xp̃i theologiã q̃ miſericordiẽ nr̃e ↄtẽperat⁹ eſt carni.
pro eo ſacerdos: dẽcimamq; partẽ ſimilę con
¶ fidem. a ¶ hec facile reperiuntur.
ſperſę oleo ĩ ſacrificiũ: et olei ſextariũ: †duoſq;
a ¶ cõtinentiã. b ¶ legis meditationẽ:hec ⁊ corp⁹ ⁊ animã
a terrenis retrahũt operib⁹:ſicut ea que in diſtricta penitẽtia
aguntur:vnde pro illis inducuntur.
tũrtures/ſiue duos pũllos colũbę: quoruʒ ſit
vnus ꝓ peccato/et alter in holocauſtũ: Offe/
retq; ea die octauo purificatiõis ſuę ſacerdoti
ad oſtiũ tabernaculi teſtimonij corã domino.
Qui ſuſcipiens agnum pro delicto/⁊ ſextariũ
¶ coram domino.
olei/leuabit ſimul: ĩmolatoq; agno de ſãguie
¶ vt ſit mundus auditus.
f eius ponet ſuꝑ extremũ auriculę dextrę illius
a ¶ vt ſint opera munda. b ¶ ne gradiatur ad malũ.
q̃ mundaẽ:et ſuꝑ põllices manus ei⁹ ac pẽdis
dextri. Olei v̂o partẽ mittet in manũ ſuã ſini/
a ¶ vt recipiat ſpiritũſanctũ:vel vt eijciantur ſeptẽ demonia
ſtrã: in quo tingẽs digitũ dextrę man⁹: aſpẽr/
get ſepties cõtra dñm: tãgetq; extremũ dextrę †
auriculę illius q̃ mundaẽ:et pollices man⁹ ac
pedis dextri ĩ loco ſãguinis q̃ effuſus ẽ ꝓ deli
cto: Reliquã aũt partẽ olei q̃ ẽ in ſiniſtra ma/
nu/mittet ſuꝑ caput purificati vt placet ꝓ eo
dñm: et turturẽ ſiue pullũ colũbe offeret/vnũ
pro delicto/et alterũ in holocauſtũ cũ libamẽt⁊
ſuis. Hoc eſt ſacrificiũ leproſi qui habere nõ
¶ quia hec ad vtroſq; pertinent.
põt oĩa in emũdationẽ ſui. Locutuſq; eſt dñs i
¶ legem. ¶ prophetas.
ad moyſen ⁊ aaron dicens: Cũ igreſſi fuerit⁊
a ¶ gentiũ q̃ abrae ꝓmiſſe ſũt:ſꝫm illud Geñ.xvij.a. Patrem
multarũ gentiũ poſui te. b ¶ predicantibus legẽ et ꝓphe/
tiam:ſicut apoſtolis qui docuerunt gentes.
g terrã chanãan quã ego dabo võbis in poſſeſ/
a ¶ domeſticis eccleſijs. ¶ congregationibus hereticorũ.
ſioneʒ/ſi fuerit plaga leprę in ędibũs/ibit cui⁹
a ¶ ſicut nimpha vł priſcilla. b ¶ petro vł paulo q̃ poſſit iu/
ẽ dom⁹ nũnciãs ſacẽrdoti ⁊ dicet: Quaſi pla/
dicare pctã. a ¶ impie doctrine. b ¶ eccleſia.
ga lẽprę videẽ mihi eſſe in domo mea. At ille

Nico. de lyra

* a ¶ Et aſpget ſepti.
corã do. Id ẽ cõtra altare
holocauſti in q̃ ĩmolabatur
dño. b ¶ Fũdet ſuꝑ ex.
auri.⁊c. Expõaẽ ſic ſupra
dictũ ẽ de poſitiõe ſãguinis
in partib⁹ illis. c ¶ Et ſu/
ꝑ ſãguinẽ: Id ẽ in eiſdem
locis in q̃b⁹ iã poſuerat ſan † 8.
guinẽ. d ¶ Et ſuꝑ caput et.12
ei⁹. Quia ſupra dictũ ẽ de
leproſo ꝙ debebat habere
caput nudũ vt appareret le
proſus omnibuſ. ⁊ ideo hic
vngiẽ caput ei⁹ oleo/vt de/
ſignetur ꝑfecte mundus.
e ¶ Tũc imolabit holo
cau. Mõ totũ ĩcendebaẽ. b
f ¶ Et ponet illõ in al.
Scʒ holocauſtorũ:q2 ibi cre
mabaẽ. g ¶ Cũ libamẽ
tis ſuis: Id ẽ cũ illis q̃ ſi/
mul cremabãẽ in liq̃dis: ſꝫ
ꝙ determinaẽ Nume.xv.
h ¶ Or ſi pauꝑ ẽ. Hic cõ
ſequẽter agiẽ de oblatione
pauꝑiſ in purificatiõe ſua a
lepra:et ptʒ lr̃a ex his q̃ di/
cta ſunt ſupra. i ¶ Locu/
tuſq; ẽ do. Hic agiẽ ↄñr
de lepra dom⁹: ⁊ põiẽ vltĩo
q̃ſtum ad ea q̃ ꝑtinẽt ad le/
prã: q2 leprã hoĩs et veſtis
habebãt ſacerdotes diſcer/
nere cũ adhuc eſſent in de/
ſerto: ſꝫ circa leprã dom⁹ nõ
habebãt officiũ ſuũ exerce/
* re donec
* † Tãgetq; extre.au.
dex.⁊c. Per hoc ꝙ ſacer/
dos tãgere dʒ auriculã eiuſ
q̃ mũdaẽ:et pollices man⁹
⁊ pedis dextri/ſignificaẽ ꝙ
reuertẽs ab hereſi dʒ de ce/
tero obediẽs eſſe eccłie eiuſ
mãdata audiẽdo/qđ ſigni/
ficaẽ ꝑ tactũ aur⁊. ⁊ ope ad
implẽdo/qđ ſignificaẽ ꝑ ta/
ctũ man⁹ q̃ eſt organũ orga
norũ: vt dr̃.iij. de anima. et
ꝙ ꝓcedat de bono in meli⁹:
ſꝫ illud Ps.lxxxiij.b. Ibũt
de virtute in virtutẽ: vide/
biẽ de⁹ deorũ in ſion. Et taẽ
ꝓceſſus de bono in melius
ꝑ tactũ pedis ſignificatur.

A Qñ ḡ moyſes ꝛ aarõ.i.lex ꝛ ꝓphe ĩgrediunť inť gẽtes: ex-
B pellit de⁹ ꝑ eos chananeos ĩtelligibiles: ꝛ dat eis terrã in hereditatẽ: vt ibi regnet lex ꝛ ꝓphetia: ꝛ q̃ ꝑdicant ea. Tũc vadit cui⁹ dom⁹ ẽ ꝛ nũciat ſacerdoti: q꞉ lepꝛa videť eẽ ĩ domo ſua. Tales dom⁹ ſunt domeſtice eccľie ſinguloꝝ. vnde paul⁹.i.Coꝛ.xvi.d. Salutate ꝑſcillã ꝛ aq̃lã: ꝛ domeſticã eoꝛũ eccľaꝫ. Uadit ḡ ad ſacerdotem q̃ diſcretiõis hꝫ iudiciũ. Aliqñ ei ſacerdos nõ ẽ: cui⁹ dom⁹ ẽ: qđ ibi ꝑꝫ. Salutate nymphã ꝛ domeſticã eius eccleſiã: Coloſ. vi.d. a ¶ Extra ciui. Nõ tm̃ ex domũ: q꞉ de vniuerſali eccľia ſũt eĳciẽdi: que eſt ciuitas dei viui.
Domũ adere b ¶ Domũ aũt ꝛc̃. Domũ radũt q̃ ſcripturas ĩtelligũt ꝛ diſcernũt: ꝛ qđ doloſe fuſcatũ eſt nouacula diiudicatiõis radũt. c ¶ Lapideſq; alios. Dogmata ꝑitat꞉. de q̃b⁹ d꞉ Zach.ix.d. Lapides viui voluãť ſuꝑ terrã. Et.i.Coꝝ.iĳ.c. Quicũq; edificauerit ſuper fũdamẽtũ auꝝ ꝛ arg. ꝛc̃. d ¶ Reuerſaꝫ lepꝛã ꝛ parie. ꝛc̃. i. ſi eiect꞉ ꝑauis dogmatib⁹: ꝛ expoſitiõe ſbtili rurſus ĩpietat꞉ doctrĩa ĩueniať aſꝑſa. e ¶ Et ſi intro. ꝛc̃.
yſtice Demẽto q̃ leger꞉ in mũda-
B tiõe lepꝛoſi. Maĩfeſte em̃ apparet: q꞉ eccľiaꝫ hereticoꝝ exprimit: q̃ ꝯ diſpẽſatiõeꝫ ĩcarnatiõis chꝛiſti agit: ꝛ ideo ad domũ mũdãdã talia ſacrificia adĳcit: in q̃b⁹ myſteria carnis ꝛ paſſiõis chꝛiſti ꝑñt exꝑmi: ꝛ pecacta in ſe cõmiſſa ſanare. f ¶ Iſta ẽ lex. Quia late leges lepꝛe expoſuit: neceſſario recapitulauit. ꝑus gen⁹: deinde ꝛ ꝑtes exponit. g ¶ Lepꝛe. Impie doctrĩe: q̃ ꝯtĩgit etiã laic꞉. ideo additũ ẽ: Uir aut mulier in q̃ fuerit plaga lepꝛe ꝛc̃. Si eĩ ſacerdotes tm̃ ĩtellexiſſet: mulierẽ nõ addidiſſet. Poſt hec lepꝛã q̃ eſt in ꝟtutibus poſuit. hec em̃ ſunt aĩe veſtimẽta. Inde q̃ eſt.ſ.ĩ eccľie doctoꝛibus: q̃ ſunt parietes domus. Tandẽ cicatricis ꝛ erũpentiũ papulaꝝ mẽoriã facit: lepꝛã verã deſcribẽs eã que eſt in pctĩs vel in dubĳs vel manifeſtis.

Nico.de lyra

re donec veniſſent ad terram ꝓmiſſionis. ꝛ hoc notať in textu cum diciť: Cunq; ingreſſi fueritis terram chanaã ꝛc̃. Sciendum autem ꝙ pꝛopꝛie loquendo lepꝛa non poteſt eſſe in domo: quia ſolum animal eſt ſuſceptiuum ſanitatis ꝛ infirmitatis: ſed aliqua coꝛruptio exiſtens in domo dicitur lepꝛa ſimilitudinarie: inq̃ʒtum poteſt habitãtes in ea inficere: ꝛ talis domus quando erat

a ¶ Id ẽ recedãt q̃ in domo erãt: ꝛ ſe a malo illo ĩmunes oſtẽdãt. ne ꝑticipes pene fiãt. h̃ ẽ em̃ qđ ait: ne immũda fiant omnia que in domo ſunt.
ꝑcipiet vt efferãnt vniuerſa d̃ domo ꝑuſq̃ in
grediať eã ꝛ videat vtrũ lepꝛoſa ſit: ne ĩmũda a
fiãt oĩa q̃ in domo ſũt. Intrabitq; poſtea vt ꝯſi
a ¶ diuerſis oꝛdinib⁹ q̃b⁹ eccľia ſuſtẽtať: vñ iacob⁹ ꝛ iohẽs ꝛ cephas colũne dicunť eccľie tãq̃ miniſtri ſacroꝝ ꝛ doctoꝛes.
deret dom⁹ lepꝛã: Et cũ viderit ĩ pãrietib⁹ illi⁹ q̃ b
a ¶ opinionẽ.ſ.miſtroꝝ vileſcẽtẽ ꝛ ex pctõ hũilioꝛẽ. b ¶ Lxx. viroꝛe.i. vana gľia: q̃ q̃ſi herba cito vaneſcit.
ſi vãllicľas palloꝛe ſiue rũboꝛe defoꝛmes ꝛ humilioꝛes ſuꝑficie reliq̃: egrediet oſtiũ domus ꝛ
a ¶ moderata ĩcrepatiõe coꝛrigẽs vt pẽitẽs veniã mereať ꝛ abſoluať. ſeptenari⁹ em̃ veniã in ſeptifoꝛmi ſpũ ſignificat.
ſtati claũdet eã ſeptem diebus: reuerſuſq; die c
a ¶ dogmata ĩpietatis.
ſeptĩo ꝯſiderabit eã. Si iuenerit creuiſſe lẽpꝛã d
iubebit erui lapides in q̃b⁹ lepꝛa ẽ ꝛ ꝓĳciet eos e
a ¶ inť hereticos: q̃ oĩa ĩpietat꞉ oꝑa vel dogmata recipiũt.
a b extra ciuitatẽ in lõco imũdo: domũ aũt ipaꝫ ra
a ¶ ꝑticularẽ doctrinã. ¶ reliq̃as vt nihil oĩno remaneat.
di ĩtrinſecus ꝑ circũitũ ꝛ ſpargi pũluerẽ raſure
a ¶ generalẽ eccľiaꝫ. b ¶ inter hereticos tanq̃ ĩmũda ꝛ ab immundis inuecta. a ¶ expoſitiõe que legẽ expꝛimit.
c extrã vꝛbẽ ĩ locõ imũdo: lapideſq; alioſ reponi
ꝑ his q̃ ablati fuerint: ꝛ lũto alio liniri domũ. f
Sin ãt poſtq̃ eruti ſũt lapides ꝛ puluis elat⁹
a ¶ nõ auditu ſꝫ inſpectiõe cognoſcens.
d ꝛ alia terra lita: ĩgreſſus ſacerdos vidẽrit reuer
a ¶ miniſtroꝝ oꝛdines.
ſam lepꝛã: ꝛ pãrietes aſꝑſos macuľ lepꝛa ẽ ꝑſe
a ¶ Odiui eccľiaꝫ malignãtiũ: Pſ.xxv.b. b ¶ nõ tm̃ ꝯdemnabũt dogmata ſed ĩpos auctoꝛes.
uerãs ꝛ imũdã dom⁹: Quã ſtati deſtruẽnt: ꝛ la
a ¶ quoꝝ doctrina ꝯſtitit ipa eccľia.
pides ei⁹ ac lignã atq; vniuerſuꝫ puluerẽ ꝓĳci
a ¶ ciuitatẽ ſanctã hieruſalẽ. b ¶ hereticoꝝ. c ¶ in q̃bus cõ
ent extra õppidũ in lõco imũdo. Qui ĩtrauerit
municãs. a ¶ ꝯuẽticulũ hereticoꝝ. b ¶ q̃ pene ſubiecta eſt. c ¶ ad veſpeꝝ demoꝛabiť fletus. ¶ penitentiã.
domũ qñ claũſa ẽ imũd⁹ erit vſq; ad vẽſpeꝝ: ꝛ
a ¶ in tali doctrĩa req̃euerit. b ¶ panẽ luctus. ¶ myſteria deſtructe eccľie. c ¶ pnĩa vel baptiſmo.
q̃ dõꝛmierit ĩ ea ꝛ comẽderit q̃ppiã lãuabit ve g
¶ oꝑa.
e ſtimẽta ſua. Qꝫ ſi introiẽs ſacerdos viderit le b
pꝛã nõ creuiſſe ĩ domo poſtq̃ denuo lita ẽ: purificabit eã reddita ſanitate: et ĩ purificatiõe ei⁹
ſumet duos paſſeres ligñũq; cedrinũ ꝛ ṽmiculũ atq; hyſopũ: ꝛ imolato vno paſſere ĩ vaſe fictili ſuꝑ aq̃s viuas: tollet lignũ cedrinũ ꝛ hyſopũ ꝛ coccũ ꝛ paſſerẽ viuũ: ꝛ itiget oĩa ĩ ſãguie paſſer꞉ imolati: atq; ĩ aq̃s viuẽtib⁹: ꝛ aſꝑget domũ ſepties: purificabitq; eã tã ĩ ſãguie paſſer꞉ q̃ ĩ aq̃s viuẽtib⁹: ꝛ ĩ paſſere viuo ligñq; cedrio ꝛ hyſopo atq; vermicľo. Cũq; dimiſerit paſſerẽ auolare ĩ agrũ libere: oꝛabit ꝑ domo ꝛ iure mũ
a ¶ recapitulatio. b ¶ gen⁹ ꝑponit. ¶ ĩpie doctrĩe q̃ peioꝛ eſt
f g dabiť. Iſta ẽſt lex õis lepꝛe ꝛ ꝑcuſſure lepꝛe ve
oĩbus. ¶ ꝟtutũ. a ¶ eccleſiaꝝ.
ſtiũ ꝛ dõmoꝝ cicatric꞉ ꝛ erũpẽtiũ papulaꝝ lu i
cẽt꞉ macule ꝛ ĩ varias ſpẽs coloꝛib⁹ ĩmutat꞉: vt
a ¶ qñ ĩgrãter peccať: vñ Iob.ix.g. Si ceci eſſet꞉ pctm̃ nõ haberetis. ¶ qñ ſciẽter peccať.
põſſit ſcire q̃ tꝑe mundũ q̃d vel imundũ ſit.

quando erat coꝛruptio perſeuerans iubetur hic dirui duplici de cauſa. Una eſt ne inficeret habitantes: vt dictum eſt. Alia: quia in talibus domibus aliqui gentiles idola colebant ꝛ inuocationes demonũ exercebãt: ne filĳ iſrael qui erant ad idolatriam et ad tales ſuperſtitiões pꝛoni: ad cõſimilia declinarent. Circa igitur lepꝛam domus pꝛimo agiť de eius iudicio ꝛ diſcretione. ſecundo de eius purificatiõe ibi: Qꝫ ſi introiẽs. Circa pꝛimum oſtendiť quid dominus domus debebat facere cum dicitur: Ibit cuius eſt domus nuncians ſacerdoti ꝛc̃. Et quid ſacerdos debebat facere cũ diciť: At ille ꝑcipiet vt efferant vni. ꝛc̃. cui⁹ cauſa ſubdiť: a ¶ Ne imũda fiãt ꝛc̃. Quiã ſi dom⁹ iudicareť lepꝛoſa ꝑ ſacerdoteꝫ: oĩa q̃ eẽnt in domo tꝑe ſui iudicĳ eſſent facta immunda. b ¶ Et cũ vide. ꝛc̃. Quia talia ſũt ſigna coꝛruptiõis coꝛroſiue ꝛ ĩfectiue. c ¶ Claudet eã ꝛc̃. q꞉ ꝑ talẽ clauſionẽ citi⁹ apparet coꝛruptio: eo ꝙ nulli⁹ ibi hĩtat. vñ ꝛ dom⁹ nõ hĩtate citi⁹ peioꝛanť. d ¶ Si iuenerit cre. ꝛc̃. notabiliť intẽſiue vel extenſiue. e ¶ Iubebit erui la. in q̃b⁹ ſunt macľe ad vidẽdũ ſi coꝛruptio poſſit amoueri cũ mĩoꝛi detrimento dom⁹. f ¶ Et luto alio li. do.i. alio cemẽto. g ¶ Qui doꝛmierit ꝛc̃. Ille em̃ q̃ doꝛmierit ĩ tali domo vel comederit mag꞉ põt ĩfici q̃ ille q̃ ſolũ ĩgrediť. ꝛ iõ ĩgrediẽs nõ ĩdigebat veſtiũ lotiõe: ſed ſolum erat ĩmũdus vſq; ad veſperã: ꝛ ſic purgabať ſolo trãſitu tẽpoꝛis. Cetera patẽt. h ¶ Qꝫ ſi introiẽs ſacerdos. Hic agiť de lepꝛe dom⁹ purificatione. ꝛ ꝑꝫ ſnĩa ex his q̃ dicta ſunt de purificatiõe hoĩs. Cõſequẽter recapitulat bꝛeuiť q̃ dicta ſũt cũ d꞉: Iſta eſt lex lepꝛe. Sequiť: i ¶ Et erũpẽtiũ papu. Papule ſunt vlcera minuta ĩ cute naſcẽtia q̃ doloꝛẽ ꝛ ſcabiẽ afferũt. Ceťa patẽt ex.ſ̃.dictis.

¶ In caplo.xiiĳ. vbi diciť in poſtilla. Sciendum autem ꝙ ꝓpꝛie loquendo.

Additio.

Licet aĩal ſuſceptiuuꝫ ſit ſanitatis vel ĩfirmitatis: tñ cib⁹ d꞉ ſan⁹ vel medicĩa ſana: ĩ q̃ʒtũ ſanitatẽ ꝯſuat vł efficit: ꝛ taľ mod⁹ dicẽdi nõ ẽ metaphoꝛic⁹ ſeu ſiľitudinari⁹: q꞉ ſanitas q̃ ſignificať ꝑ cibũ ſanũ vel medicinã ſanã ẽ vera ſanitas aĩalis q̃ a ꝑdict꞉ cauſať. ꝛ ideo cum diciť: Domus lepꝛe: non ſimilitudinarie diciť ſed effectiue: q꞉ cauſat lepꝛam in his qui in ea habitãt ſi ſint ad hoc diſpoſiti ꝛc̃.

Replica

Correctorij cōtra Burgē. In ca. xiiij. vbi poſtillator dicit domū īpropꝛie dici leproſā: q2 ꝓpꝛie ſolū viuū quid eſt ſuſceptiuū ſanitat' ⁊ infirmitat'. Burgen. ꝑ equocationē putat hoc bene dictū īpedire/ dicēs cibum vel medicinā dici ſanā. Ad qd reſpōdeo ꝙ poſtillator loquitur de ſanitate formalit' inherēte: et ſic nihil ꝓpꝛie eſt ſuſceptiuum ſanitatis ⁊ ei⁹ cōtrarij niſi viuū aīal: cib⁹ aūt ⁊ medicina ⁊ ſi ſint cauſatiua ſanitatis: nō tn̄ ſuſceptiua dicuntur. dicunt' igit' ſane equoce ꝓut omnes ⁊ phyloſophi ⁊ theologi teſtāt'. dicēs igit' cibū ſanū dicit eadē rōne ſolē calidū: ſed patet ꝙ ſcdm nō ē ꝓpꝛiū/ cū corpora celeſtia nō ſint capacia taliū impſſionū: igit' primū etiaꝫ erit ſm ſilitudinē. et videt' ad ꝓpoſitum de lepra dom⁹ accipiēda mala q̄litas in loco dom⁹ exuberans lepre cauſatiua: ⁊ ſic loc⁹ poti⁹ eſt dicend⁹ leproſus q̄ꝫ dom⁹: et ſic acciperet' cōtinens ꝓ cōtēto/ q̄ ē vera metaphora ſm logicos ⁊ grāmaticos.

† 6. diſ. c. 1. · 43. diſ. c. 1. · ante finem

Glo. ordi.

Locutuſq̄ ē Ca. XV dñs ⁊c̄. a ¶ Vir q̄ patit' ⁊c̄. Lxx. Sic viro viro cui fact⁹ fu. ⁊c̄. Quotiēs aliq̄d legiſlator duplicat/ quātū inde ſollicit⁹ ſit mōſtrat/ vt nemo illud mādatū p̄tereat. Sic ibi: homo hō de filijs iſrl' ⁊c̄. Notādū aūt ꝙ dicit: viro viro. nō homini homini: fortitudinē ſignificat in eo q̄ legē p̄cipit. Viri enī appellant' pfecti: vn̄ Salomō: Virum aūt pfectuꝫ q̄s inueniet: Pro. xx. a. Et Paul⁹: Donec occurram⁹ in virū pfectū ⁊c̄. Eph. iiij. c. ¶ Grego. Vir qui patit' ⁊c̄. Quid eſt ſmo niſi ſemē. Qui dū ordinate mittit': audiētis mēs quaſi cōcipiētis vter⁹ ad boni opis ꝓlem fecundat'. Si īportune/ polluēs emittentē generādi ꝑdit virtutē. Semē incōpetent' fluēs corporis mēbra inq̄nat: cū ſmo per quē in audientib⁹ naſci ſcientia debuit: ſi inordinate ꝓdeat etiā q̄ recte ſenſerit fedat. Immūdus ē ergo q̄ hunc fluxū patit': q2 multiloq̄o inq̄nat'. Vn̄ Paul⁹ diſcipulo dictur⁹ īportune p̄miſit oportune/ dicēs: In iſta oportune importune. ij. Timo. iiij. a. Or aūt dicit: Tūc iudicabitur huic vitio ſubiacere ⁊c̄. tūc. ſ. ꝓbabitur immūdicie fluxus ſeminis. i. nociue doctrine ſubiacere: cū frequentius prauitatis ſenſus ⁊ ſupflue v̄borū effuſiōi operā dederit/ quo magis tꝑalē gl'iam q̄rat/ q̄ꝫ ꝑpetue mercedis fructū. ¶ Leuitici⁹. Quia multe ſpecies ſunt praue doctrine/ cū legiſlator alios in ſanatiōe lepre/ alios ī differētia ciboꝝ ſignificaſſet/ alioſ q̄ ex impudētia docēt/ ꝑ hoc mādatuꝫ exponit. Sunt q̄ ſm ꝓprias paſſiones ſermonē doctrine tēperāt: ⁊ alios quos ipi diligūt cōmēdant. Qui ḡ ſic docet/ doctrinam ſuā corrūpit: nec deo filios facit. ideo fluxū ſemiſ pati dicit': ſtratū in quo dormierit īquinat'. i. diſcipul⁹ in q̄ diligent' obediente requieſcit magiſtri ſpūs. vn̄ Paul⁹ de Tito dixit. ij. Cor. vij. d. Spūs eius req̄euit in omnib⁹ vob. Eorū ergo q̄ īpudica docēt/ et filiorū ꝓcreationē et legitimas nuptiaſ ſpernūt: et ſic fornicationē introducunt et ſemine fluūt. Quidā obediēdo ſtratū fiūt: q̄ intātū immūdi ſūt/ vt moyſes nō p̄cipiat mūdationē corꝝ: q̄s ita affectos morbo nouit: vt penitētiā agere nō pn̄t. Si q̄s tetigerit lectū ei⁹. i. ſi particeps fuerit doctrīe ei⁹ ſequēs diſcipulos ipſi⁹. b ¶ Sagma. Lxx. Aſini. Per qd negligētior diſcipul⁹ ⁊ molli corde cōmutādus intelligit'. Sagmata enī mollia ſunt.

Tropolo. (margin) · † 5. 6. d. et. 5. 11. e (margin)

☞ Numerabit ſeptē

Locutuſq̄ ē dñs Ca. XV a
ad moyſen ⁊ aaron dicēs:
Loq̄mini filijs iſrl' ⁊ dicite
a ¶ qui fortis debet eſſe. b ¶ ſupfluitatē verbi. c ¶ q2 in multiloq̄o non deerit peccatum. Pro. x. c.
a eis: † Vir q̄ui patit' fluxū ſemis/ imūn/ b
dus erit: Et tunc iudicabit' huic vitio c
a ¶ Cū frequēter prauitati ſenſus et effuſiōi verborum operam dederit. ¶ ſemen.
ſbiacere/ cū ꝑ momēta ſingl'a adheſe/ d
rit carni illi⁹: atq̄ ↄcreuerit fedus hu/
a ¶ diſcipuli: in q̄ꝝ obediētia q̄eſcunt magiſtri.
mor. Omē ſtratū in q̄ dormierit/ imū †
a ¶ in cathedra peſtilentie.
dum erit/ ⁊ vbicūq̄ ſederit. Si q̄s ho †
a ¶ qui audierit diſcipulos eius. ¶ penitētia.
minū tetigerit lectū eius/ lauabit veſti
¶ lachrymarum.
mēta ſua: ⁊ ipē lot⁹ aqua immundus
a ¶ cōſūmationē penitentie. ¶ in cathedra male doctrine.
erit vſq̄ ad veſperū. Si ſederit vbi il
¶ penitentia.
le ſederat: et ipſe lauabit veſtimenta
¶ lachrymarum. ¶ vſq̄ dū cōpleat' penitentia.
ſua: et lot⁹ aqua imūdus erit vſq̄ ad
a ¶ carnalē ei⁹ doctrinam.
veſperū. Qui tetigerit cārnē ei⁹/ lauabit veſtimēta ſua: et ipē lot⁹ aqua im/
¶ fluentem doctrinam.
mūduſ erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Si ſaliuā
¶ ſe ingerendo.
huiuſcemodi hō iecerit ſuꝑ eū q̄ mū/
dus eſt/ lauabit veſtē ſuā: ⁊ lot⁹ aqua
¶ ſtratura.
b imund⁹ erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Sagma e
¶ diſcipuli doctrine tali ſubiecti.
ſuꝑ qd ſederit immūdū erit: ⁊ q̄cq̄d ſb
¶ ſub eius doctrina.
eo fuerit q̄ fluxū ſemis patit'/ polluṫꝫ
¶ obediēdo. a ¶ in ſemetipo pctā ſuſcipiēs.
erit vſq̄ ad veſperū. Qui portauerit
hoꝝ aliq̄d/ lauabit veſtē ſuā: ⁊ ipē lot⁹
¶ nō ſemꝑ. ¶ deſperationē aufert.
aqua immūdus erit vſq̄ ad veſperū.
¶ ſe miſcendo. ¶ per penitentiā.
Omīs quē tetigerit qui tal' ē nō lotis
¶ operibus.
ante manib⁹: lauabit veſtimenta ſua:
et lotus aqua immundus erit vſq̄ ad
a ¶ quod doctrina eius impletum. b ¶ omnino terrenum et tendens ad lutum: quod facile corrūpitur. c ¶ non ſuperſederit: quaſi totam doctrinam ſuperponens: ſed quandam partem.
veſperum. † Vās fictilē quod tetige/ †
a ¶ quia totum corruptum: nec penitentie aptuꝫ.
b ¶ quod fortius.
rit/ confringētur: vas autem ligneūm †
a ¶ qui nō ſic infirmat' vt per penitētiā nō ſanet'.
b ¶ ab hac corruptione ne vlteri⁹ ſuſtineat.
lāuabitur aqua. Si ſanāt⁹ fuerit qui f

Nico. de lyra

Locutuſq̄ ē Ca. XV do. Hic agit' de immundicia flux⁹ ſemis, et pmo de imūdicia ex fluxu innaturali. ſecundo ex naturali/ ibi: Vir de quo egreditur. adhuc primo agit' de dicti fluxus pollutione. ſecūdo de ei⁹ purgatione/ ibi: Si ſanat⁹ fuerit. Circa pmū dicit': b ¶ Vir q̄ patitur fluxuꝫ ſemi. immū. erit. Quia nō poterat ingredi locum ſacrificij. et ex tactu etiā ipſi⁹ cōtrahebatur immūdicia/ vt dicet' poſtea. Conſequēter oſtēditur qualiter debebat iudicari talis infirmitas/ cū dr: c ¶ Et tūc iudicabit' huic vitio ſubiacere: cum per momenta ſingula: Id eſt frequenter. d ¶ Adheſerit carni illius atq̄ creuerit fed⁹ humor. Generat⁹ ex ſemine dicto modo fluente. Conſequēter oſtendit qualit' ex eo deriuet' immūdicia ad alia inanimata et animata. et patet littera vſq̄ ibi: e ¶ Sagma: Id eſt ſella vel quodcunq̄ aliud qd ponitur ſuꝑ animal ad ipſū equitandū. Vn̄ in Hebreo habet': Equitatura. Cetera patēt ex ſupradictis. f ¶ Si ſanatus fuerit. Hic conſequenter agit' de ipſius purgatione: ⁊ pmo q̄ꝫtum ad tp̄s/ cum dicitur:

Numerabit ſeptē

Moralit'. b ¶ Vir q̄ patit' fluxum ſe. ⁊c̄. Scdm dictuꝫ ſaluatoris Luc. viij. b. ſemē ē verbū dei. Vir igit' ſeminiflu⁹ ē doctor theologus vl' p̄dicator curioſus ⁊ vanigloriosus: v̄ba multiplicans ad ſui oſtētationem vl' ad queſtū ⁊ nō ad vtilitatē audientiū. † ¶ Omne ſtratū ⁊c̄. Per hoc ſtratū ītelligitur fauor et laus hoīm/ in q̄ tanq̄ꝫ in lecto talis doctor vl' p̄dicator q̄eſcit. † ¶ Et vbicūq̄ ſe. Nā tal' doctor vl' p̄dicator ſedet ī cathedra peſtilētie. † ¶ Si q̄s hoim teti. lec. ei⁹. Per tāgentē lectū ei⁹ ⁊ ſedētē in ei⁹ loco/ intelligunt' illi q̄ fouēt eū in ſuo malo. † ¶ Si ſaliuā ⁊c̄. Per ſaliuā ei⁹ q̄ dr infectiua/ intelligit' verbū malū egrediēſ ab ore ei⁹. Doctor eī vl' p̄dicator q̄ nō intēdit niſi queſtū vl' fauorē hominū: frequēter cū bonis q̄ dicit ꝑrūpit in mala v̄ba et inhoneſta. nā ex abūdātia cordis os loq̄t'. Mat. xij. c. † ¶ Vas ficti. ⁊c̄. Per vaſ fictile intelligit' auditor ad malū ꝓnus: ⁊ ideo ſi doctrina tal' doctorē in corde tāgat'/ ita corrūpet' de cōmuni curſu ꝙ ad nihilū valebit vltra. qd ſignificat' per h̄ qd dr confringet': † ¶ Vas aūt ligneuꝫ la. aqua. i. ſi auditor nō ſit ita ꝓnus ad malū/ qd ꝑ ei⁹ doctrinā corrumpat'/ tn̄ ex ea peiorabit': ⁊ ſic indiget lotione ꝑ tritionē ⁊ cōfeſſionē: ⁊ ſic exponat' in alijs in quibuſ fit mētio d̄ lotiōe. f ¶ Si ſanat⁹ fuerit ⁊c̄.

a ¶ Numerabit ſeptē dies. Quia per ſeptiformē ſpiritū dat remiſſio pctōꝝ: cui' ſeptē donis īdigēt q̄ ꝑfecte mūdari debent. b ¶ Duos turtures. Dignū doctoribus ſacrificiū. Turtur ſiquidē meditationē: colūba frequēter generās ⁊ ſimplex ſpūmſactū deſignat. Oportet enī doctorē ſpūaliter generare: digne ergo hoc ſacrificium ſacerdotibus et magiſtris dedicauit. c ¶ Coram dño vt emū. Scdm volūtatē et legē dei ſuper q̄ peccauit penitēdo: ſacrificia orationū offerēdo/ et deinceps recte viuēdo / et ꝑfecte ſapiēdo. d ¶ Vir de quo egre. ⁊c. Eſici'. Niſi qs renat' fuerit ex aqua et ſpūſācto nō intrabit in regnū celoꝝ. Ioh. iii. a. Quia pctm̄ vnius trāſit in oēs. vn̄ dicit Dauid Ps. l. b. In pctis meis cōcepit me mat̄ mea. Ideo legiſlator virū de q̄ egredit̄ ſemē ꝓ generādis filiis: ſꝫ ⁊ mulierē que ꝯcepit lauari p̄cepit. Corp' enī ab originali ſordiduꝫ ſemen trāſfundit immūdū. Sꝫ immūdus dr̄ vſq ad veſpeꝝ: qꝛ in fine ſeculoꝝ chriſt' aqua mūdauit gen' humanū. Quia multi iudeoꝝ luxurioſi erāt/ tot et tāta p̄cipit/ vt ſaltē coacti ſāctimoniā querāt. Sic aūt q̄ ſeminis fluxū patit̄ corruptorē doctrine intelligim': ſic de quo ſemē coit' egredit̄ doctrinā iudeorū seminātē. Sic enī īmūdus originalit̄ q̄ ſemen naturale ⁊ ſanū effuderit/ ſic eoꝝ ſana doctrina ꝑpt̄ legē mūda videt̄ / ſed nō ē: qꝛ ſm lr̄am docet/ et lex nemini ad plenū auxiliat̄. Iudeos vero ꝑ mulieres coeuntes accipim'/ qui ſemp adherēt doctoꝝ ſuoꝝ traditionib'. e ¶ Veſtē et pellē. Miſeriam exp̄mit originalis pctī/ quo genus hūanū pollutū/ etiam inſenſata polluit. Mulieres etiā exp̄mit q̄ libidinis cauſa miſcent̄ viris ad tp̄alem vſū/ quē preſtat ⁊ veſtimentuꝫ: pelles q̄ꝫ veterate ꝓiiciunt̄/ et muliebris cōſuetudo veteraſcēte amicitia reſpuit̄. f ¶ Mlier q̄ ⁊c. Per mēſtrua praue cogitatiōes deſignātur. Que enī mēſtra patit̄: alienam carnē nō tangit/ et ꝓpria ſe polluit. Sic inique cogitatiōes ⁊ volūtates q̄uis opere nō cōpleant̄/ apud deū ꝓ factis habēt̄ et puniunt̄. Mulier q̄ rede. Intēdit tā mlieres. q̄ꝫ viros a libidine reuocare/ et occaſiōeꝫ inuenit / q̄ ꝑ varia et plurima tp̄a a mulierib' viros arceat. Que ſingulis menſib' nature reddūt tributa / ſeptē dieb' dic̄ eſſe īmūdas. Qui āt ſimplicit̄ tangūt/ immūdos eſſe vſq ad veſpeꝝ. Qui vero cū eis dormierit/ non vna die ſed ſeptem immundi ſunt. Neceſſario ergo vtriſq interim continētia indicitur ſm hunc ſenſum: ⁊ in carne iudeus per litterā iuuari poteſt. Sed fluxus ſāguīs anime quaꝫ effemīata mulier ſignificat/ idolatria eſt/ que corruptio humani generis eſt. g ¶ Septem die. ⁊c. Uniuerſitatē tēpoꝝ ſignificat vſq ad cōpletionē q̄ declaratū eſt euāgeliū. ſeparati enī erāt hoīes a deo vſqquo cōiungeret eos euangelica predicatio. h ¶ Qui tetigerit veſtimentum eius ⁊c. Sic oportet ab idolatria abſtinere/ vt nec idolatras/ nec eorū diſcipulos vel fautores / quibus quaſi lectis vl' vaſis vtunt̄/ ꝯtingam': nec cōionē cū eis habeam'.

a huiuſcemodi ſuſtiet paſſiōeꝫ/ numera a
a ¶ de quibus dicit̄ Ioh. vii. f. Flumina de vētre eius fluent aque viue. i. doctrine q̄ ducit ad vitam
bit ſeptē dies poſt emūdationē ſui: et
lotis veſtib'/ ac toto corpore in aquis b
a ¶ gratia chriſti que octauo die reſurrectiōis emicuit: ſine qua ſacrificium offerre non proficit.
viuentib' erit mūdus. Die aūt octa c
b uo ſumet duos turtures aut duos pullos colūbe: ⁊ vēiet in ꝯſpectu dñi ad
a ¶ aplīcā doctrinā ne deīceps trāſgrediat̄ eam.
oſtium tabernaculi teſtimōii: dabitq
a ¶ vt alii cedat ſacerdoti: q̄ ſacerdotiū polluit.
b ¶ praue doctrine diuine legi contrarie.
eos ſacerdoti. qui faciet vnū ꝓ pctō / ⁊
¶ vt ſapienter agat in futuro.
c alteꝝ ī holocauſtū: rogabitq ꝓ eo coram dño vt emundet̄ a fluxu ſeminis
¶ etiā fortis. a ¶ ad generādos filios.
d ſui. † Vir de quo egreditur ſemē coit' d
a ¶ qꝛ in pctō gignit. b ¶ totū hominē: ſicut alibi per animam totus homo ſignificatur.
lauabit aqua omne corp' ſuū: ⁊ immū-
a ¶ fine ſeculoꝝ. b ¶ mulieres vel iudeos.
e dus erit vſq ad veſperū. Veſtē ⁊ pel †
¶ baptiſmi vel penitentie.
leꝫ quā habuerit/ lauabit aqua: ⁊ imūda erit vſq ad veſperū. Mulier cū q̄ e
¶ anima effeminata.
coierit lauabit̄ aq̄: ⁊ imunda erit vſq
¶ anima effeminata.
f ad veſperū. Mulier q̄ redeunte mē f
a ¶ corruptionē idolatrie. b ¶ vniuerſitatē tēpoꝝ
g ſe patit̄ fluxū ſanguis: ſepteꝫ diebus †
¶ particeps factus.
ſeparabit̄. Omnis q̄ tetigerit eā imū- †
¶ obedientie.
dus erit vſq ad veſperuꝫ: et loc' in q̄
¶ requieuerit. ¶ magiſtrando.
dormierit vl' ſederit diebus ſeparatio
¶ al's lectum.
h nis ſue pollueт: Qui tetigerit veſtimētum ei' lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipe lotus aqua/ imūd' erit vſq ad veſpeꝝ.
¶ vt ſupra expoſita exponere ocioſi eſt.
Omne vas ſup qd illa ſederit/ q̄ſq̄s attigerit/ lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipſe lot' aqua pollut' erit vſq ad veſpeꝝ.
¶ cōmunicādo: aut imolando aut cōſentiendo.
Si coierit cū ea vir tp̄e ſāguis mēſtrua g

Nico. de lyra

☞ Mulier q̄

✳ a ¶ Numerabit ſe. di. Ab illo die q̄ ceſſauit paſſio illa: ⁊ tūc loto corpore ⁊ veſtib' mūd' erit. b ¶ In aq̄s vi. Ex h̄. ✳ videt̄ ꝙ ista lotio nō ſit itelligēda ꝑ aſpſiōnē aque in q̄ erant cineres vacce rufe: ſꝫ ꝑ ablutionē ī aq̄s accept' de fōte vl' flumine/ q̄ dicūt̄ viue ꝓpt̄ motū/ vt dictū ē ca. p̄cedē. ſcdo q̄tū ad ſacrificiū deo offerēdū ꝓ grarūactiōe rōne bn̄ficii ſibi collati. ſ. ſanitat' a p̄dicta paſſiōe/ cū dr̄: c ¶ Die āt octa. Et ptꝫ lr̄a ex ſupra dict'. d ¶ Vir de q̄ egrredit̄ ſemē coitus ⁊c. Hic ꝯſequenter agitur de immundicia que prouenit ex fluxu naturalis ſemīs. ſ. ī coitu etiā in actu mr̄imoniali. in emiſſiōe eī tal' hūiditat' ſēp ē pollutio corporal' / vt de ſe ptꝫ. ⁊ frequēt̄ etiā eſt ibi īmūdicia ſpūal'/ etiā ī actu mr̄imoniali: qꝛ licet poſſit ſine pctō exerceri/ tn̄ freq̄nter ē ibi libido īordīata. e ¶ Mulier cū qua co. Quia ſic̄ ē ibi pollutio a ꝑte viri/ ita etiā a ꝑte mlier': ⁊ maior cū mulier ſit frigidior/ ⁊ ꝑ ꝯn̄s hūores ī ea ſūt min' digeſti. f ¶ Mulier q̄ re. mē. ⁊c. Hic ꝯn̄r agit̄ d̄ īmūdicia flux' ſāguīs. Et p̄mo q̄tū ad fluxū naturalē. ſcdo q̄tū ad innaturalem/ ibi: Mlier q̄ patit̄ mlt' die. Circa p̄muꝫ ſciēdū ꝙ mlieres a tp̄e q̄ īcipiūt eē apte ad ꝯcipiēdū vſq ad tp̄s q̄ deſinunt ꝯcipe q̄libet mēſe/ cōit̄ patiūt̄ hāc paſſionē q̄ vocat̄ flux' ſāguīs mēſtrui/ niſi īpediat̄ ꝑ īfirmitatē vl' ꝯceptū: ⁊ ꝓ tali paſſiōe ſeptē dieb' ſeparabat̄: ita ꝙ nō admittebat̄ ad locum ſacrificii / nec aliq̄s cōicabat cū ea ī cibo ⁊ lecto. hec etiam immundicia ad alia deriuabatur inanimata ⁊ animata. quod notatur cum dicitur: Omnis qui tetigerit eam ⁊c. g ¶ Si coierit cum ea vir tēpore ſanguinis mēſtrua. Hoc ꝓhibet̄ nō ſolū ꝓpt̄ mūdiciā cōtractā ex ea ſic̄ ex p̄cedētib' / ſꝫ ēt qꝛ ex tl'i coitu ſolēt generari pueri mōſtruoſi: vtpote patiētes aliquē defectū in aliq̄ ꝑte corpor' vl' ēt ī toto / ſic̄ leprā vl' aliquā cōſimilē infirmitatem.

✳ Immūd' erit ✳ fuerit ⁊c. Hic agit̄ d̄ emūdatiōe dicti doctor' vl' p̄dicator' mali: nā durāte ſtatu p̄ſent' vite/ null' ē ita mal' quin reuerti poſſit ad ſtatū grē. iō ſb̄dit̄: a ¶ Nuerabit ſep. di. poſt emū. ſu. Emūdatio iſta fit ꝑ verā ⁊ ꝑfectā ꝯtritionē. ꝑ ſeptē dies ītelligunt̄ ſeptē dona ſpūſſcti q̄ cū grā īfūdunt̄ / ⁊ ordine nature verā ꝯtritionē ſequūtur: qꝛ tn̄ vere ꝯtrit' ⁊ ſanat' cōfiteri tenet̄. ideo ſeq̄t̄: b ¶ Et lot' veſtibus ⁊c. Per qd̄ ītelligit̄ pura cōfeſſio q̄tū ad pctā q̄ ſignificant̄ ꝑ corp' ⁊ circūſtātias aggrauātes/ q̄ ſignificātur per veſtes. c ¶ Die autē octauo ſu. Id eſt immediate poſt ꝯfeſſionē incipiet ſatiſfacere ꝑ opa penitētie q̄ ſignificāt̄ ꝑ turtures ꝓ cātu gemitū hn̄tes. ⁊ bn̄ dr̄ duos turtures. nā opa pnīe nō valent/ niſi fiāt ex charitate/ q̄ ꝑ bīariū ſignificat̄/ ꝓpt̄ geminā dei. ſ. ⁊ ꝓximi charitatē. d ¶ Vir de quo egre. ſemē ⁊c. Per tale ſemē qd̄ eſt īmūdū ītelligit̄ v̄bū malū ſcurrile ⁊ īhoneſtū. ꝑ lotiōeꝫ toti' corpis ītelligit̄ mēt' emūdatio aq̄ ꝯtritiōis ⁊ ꝯfeſſiōis. † ¶ Veſtē ⁊ pellē ⁊c. Id ē ꝯuerſationē ſuā exteriorē meliorabit. f ¶ Mulier q̄ re. mē. pa. flux. ſā. Per ſāguinē ītelligit̄ pctm̄ mortale. Ps. l. c. Libera me de ſāguīb' de' de. ſa. me. Per mulierē vero ſic patiētē: ītelligit̄ hō moll' ⁊ effemīat' ⁊ īſtabil' q̄ freq̄nter peccat mortalit̄/ ⁊ iteꝝ recidiuat. † ¶ Septē die. ſe. Et qm̄ ſeptenario dieꝝ totū tp̄s reuoluit̄. iō ꝑ ſeptē dies ītelligit̄ totū tp̄s q̄ tal' ſb̄iacet pctō/ ⁊ toto illo tp̄e īmūd' ē ⁊ enitādus ab aliis ne pctō ei' īficiāt̄. iō ſb̄dit̄: † ¶ Ois q̄ tetige. eā. Per tl'eꝫ eī tactū ītelligit̄ aliq̄ cōicatio mala cū tl'i peccatore.

Actus matrimonial'

Diuiſio

Qn̄ menſtrua mulierib' incipiunt

†43. diſ. c. 1 ante fi.

Nota cauēdum a mēſtruatis

M

Moralit̄

✳ Mulier que

¶ a ¶ Mulier q̄ ⁊c̄. Quia fluxū ſemīs patientē obſcena ⁊ cor rūpētia docentē diximꝰ: ⁊ iudaica vtentē doctrīa. de q̄ ſemen coitꝰ egredit̄: reſtāt q̄ gētiliū doctrinā ſpargūt: q̄ opoꝛtūe fluxus ſanguīs dicit̄: q̄ſi ſeductio idolatrie: gaudēt eī̄ demōes ſanguīe. b ¶ Offeret ꝓ ſe ſa. Supius fluxū ſanguīs patientē ſumere duos turtures: aut colū bas in ſacrificiū p̄cepit: qꝛ magr̄i locuȝ occupauit. ⁊ h̄ q̄ȝ eū q̄ patit̄ fluxū ſanguinis: qꝛ idolatrie mgr̄ fuit. c ¶ Docebitis. Hoc neq̄ȝ de lepꝛoſis neq̄ȝ d̄ his qui tangunt moꝛticina ſanciuit. d ¶ Immūdicias. Oīe pctm̄ īmū dicia eſt anime: ſed idolatria maxime. e ¶ Tabernaculū. Interioꝛē hoīeȝ in q̄ imago dei. Verbū q̄ȝ caro factuȝ eſt: ⁊ habitabit in nobis: Iohan. j. a. f ¶ Iſta ē lex. Que ſibi coherēt ⁊ cō munē intētionē hn̄t / nectere cōſueuit: vt oſtēdat quō debeāt intelligi: ⁊ q̄ cū q̄bus cognitiōe intellectus ꝯiūgant̄. g ¶ Et q̄ polluit̄ coitu. Qui p̄cepta iudaica docet: ⁊ male docet bona: īmūdus ē dū q̄ ad lr̄az ꝑtinēt ex tp̄s ꝓfert: ⁊ ſicut mūdus vtit̄ īmūdis. vn̄ ad Titū. j. d. Omnia munda mūdis ⁊c̄. h ¶ Et q̄ mēſtruis tꝑibus. Hi ſūt qui īpietatē docēt: cū genus hūanū erroꝛe idolatrie ſit detētū in mēſtruis. i. in ſeꝑatione malicie.

Nico. de lyra

a ¶ Immūdus erit ſeptē diebus. j. xx. ca. dicit̄ ꝙ talis dȝ interfici. Ad qd̄ dicendū ꝙ ibi loquit̄ de eo qui ſciēter accedit ad mulierē mēſtruatā: ⁊ ꝯuincit̄ de h̄ in iudicio. h̄ aūt loquit̄ d̄ eo q̄ accedit ignoꝛāter: ⁊ de eo cuiꝰ factū eſt occultū. b ¶ Mulier q̄ patitur. Hic ꝯſequēter agit̄ de immūdicia fluxus ſanguīs ex infirmitate. Et p̄mo de pollutiōe. ſcd̄o de purgatione / ibi: Si ſteterit. Circa p̄mū dicit̄ ꝙ durāte īfirmitate iſta dȝ iudicari īmūda: ſicut mulier patiēs mēſtrua tēpe illius fluxꝰ. ⁊ ptȝ lr̄a. c ¶ Si ſteterit. Hic ꝯſequēter agit̄ de eius purgatiōe. Et primo q̄tū ad tp̄s cū dicit̄: d ¶ Nūerabit ſeptē dies. ſ. a tpe q̄ ceſſauit īfirmitas. ſcd̄o quo ad ſacrificiū deo offerendū ꝓ ſua ſanatiōe / cū dicit̄: Offeret ꝓ ſe ſacerdoti duos turtures ⁊c̄. ⁊ ſequit̄: e ¶ Docebitis ergo. Hic ponit̄ ꝯcluſio intenta: ⁊ dirigit̄ ſermo ad ſacerdotes vt doceāt pplm̄ cauere ab īmūdicijs p̄dictis. f ¶ Et nō moriant̄ in ſoꝛdibus ſuis. i. ꝓ ſuis ſoꝛdibus / ſi īmūdi accedāt ad locū tabernaculi. Hic ꝯſequēter recapitulat / cuȝ dicit̄: g ¶ Iſta ē lex eiꝰ ⁊c̄. Et ptȝ lr̄a ex p̄dictis.

Diuiſio

Moꝛalit̄ b ¶ Mulier que patit̄ multꝭ diebus ⁊c̄. Per quā intelligit̄ homo mollis ⁊ effeminatus in pct̄o ſuo pſeuerās: ⁊ toto tpe illo īmūdus ē ⁊ euitādus ab alijs ne eius peccato inficiant̄. c ¶ Si ſteterit ſanguis ⁊ flue. ⁊c̄. Id eſt ſi pctm̄ ceſſauerit ꝑ verā ⁊ pfectam contritionem. d ¶ Numerabit ſeptē dies purificationis ſue ⁊c̄. Exponat̄ ſicut ſupꝛa eodem ca. vbi dicit̄: Numerabit ſeptem dies purgationis ſue ⁊c̄.

a ¶ Omni tempe vite ſue.

lis / īmūdus erit ſeptē diebꝰ: ⁊ a oīe ſtratū in q̄ doꝛmierit / pollu

a ¶ Hec ē q̄ in euāgelio fluxū ſanguīs patiens: oēȝ ſubaȝ ſuā in medicos expēdit: Luce. viij. f. ¶ īmolādo idol'; vel idē ſuggerē /

a et. Mulier q̄ patit̄ mlt'ꝭ diebus b

do alijs. ¶ q̄ obtīebat idolatria ſȝ etiā poſt q̄ȝ doctrīa euāgelij lux pietatꝭ effulſit.

fluxū ſanguiſ nō ī tpe mēſtruali:

a ¶ Erroꝛē idolatrie docere.

vl' q̄ poſt mēſtruū ſanguinē flūe

¶ paſſioni.

re nō ceſſat: q̄ȝdiu huic ſubiacet paſſioni / īmūda erit q̄ſi ſit in tpe

¶ Memēto q̄ legeris.

mēſtruo. Oīe ſtratū in q̄ doꝛmierit: ⁊ vas in q̄ ſederit / pollutuȝ erit. Quicūq̄ȝ tetigerit eā / lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipē lotus aq̄ īmūdus erit vſq̄ȝ ad veſperā. Si c ſteterit ſāguiſ ⁊ fluere ceſſauerit: nūerabit ſeptē dies purificatōis d

b ſue: ⁊ octauo die offeret ꝓ ſe ſacerdoti duos turtureſ: vel duos pullos colūbaꝝ ad oſtiū tabnaculi teſtionij: q̄ vnū faciet ꝓ peccato / ⁊ alteꝝ in holocauſtū: rogabitq̄ȝ ꝓ ea corā dn̄o: ⁊ ꝓ fluxu ī

¶ magr̄i. a ¶ ſb̄ditos.

c mūdicię eius. Docebitꝭ q̄ filiōs e

a ¶ fugite foꝛnicationē. Oſ̄dit q̄re h̄ dixit.

b ¶ Mētis vel coꝛpis.

d iſrl' vt caueāt imūdicias ⁊ non f

a ¶ moꝛte īpietatis. ¶ ſpūalit̄ vl' coꝛpalit̄.

moꝛiant̄ in ſoꝛdibꝰ ſuis cū pollu

e erint tabnaculū meuȝ qd̄ ē inter

a ¶ q̄ coꝛruptā doctrinā ſeminat.

f vos. Iſta ē lex eiꝰ q̄ui patit̄ fluxū g

g h ſemis: ⁊ q̄ polluit̄ coitu: ⁊ q̄ mēſtruis tēpibꝰ ſepat̄: vl' q̄ iugi fluit

¶ fidelis. ¶ mixtus idolatrie.

ſāguie ⁊ hois q̄ doꝛmierit cū ea.

i Locutuſq̄ȝ Ca. XVI b eſt dn̄ſ ad moyſen pꝰ moꝛtē duoꝝ filioꝝ aarō: q̄n offerētes ignē

a ¶ Similiter ſacerdotes debēt ſibi inuiceȝ hec p̄cipere.

alienū īterfecti ſunt: Et p̄cēpit ei

Glo. ordi.

Locutuſq̄ȝ ē dn̄s ad ⁊c̄. Vnū coꝛpus Ca. XVI legis facit: ⁊ coherentia in vnum redigit. Cum eī̄ contrarie doctrine multiplices differentias expoſuerit: nunc vna lege eam redarguit: cōmune contra eam pꝛeceptum ſubijciens: ⁊ cauſam moꝛtis ip̄ius oſtendens. Ignis eī̄ alienus

Tropolo.

eī̄ alienus aliena doctrina a deo: ꝓpterea diuino igne ꝯſumpti ſunt qui ignem alienum obtulerūt. nā contra ſpm̄ſanctum agūt qui iniqua docēt. Siue ergo quis idolatriaȝ doceat: ſiue diuina mādata pꝛaue exponēdo coꝛrūpat: ſiue iudaica doctrīa ſic vtat̄ vt polluat̄ ꝯ xp̄s. ſ. ⁊ intētionē ip̄ius leg' lr̄aȝ ſequēs: ignē alienū deo offert. ideo igne ſpūali ꝯſumptus / celerē trāſgreſſiōis penaȝ nō euadit: ſȝ cū hi moꝛtui fuerīt ⁊ defecerint: ſanctioꝛ obtinebit q̄ ſequit̄. Vn̄ pꝰ moꝛtē eoꝝ dn̄s hec ad moyſen loq̄t̄: ¶ Loq̄re ad

Nico. de lyra

Locutuſq̄ȝ ē do. Ca. XVI Supius actū ē de purgatiōe ab īmūdicia inq̄ȝtū tangit aliq̄s pſonas vel aliquā in ſpāli. h̄ ꝯſeq̄nter agit̄ de purgatiōe generali: que tāgebat totū pplm̄: ⁊ fiebat decīa die mēſis ſeptimi: cui coꝛreſpondet ſeptember apud nos modo p̄dicto: Exo. xij. Circa quā purgationē q̄ttuoꝛ deſcribunt̄. p̄mū ē modus p̄parātiōis. ſcd̄m actꝰ īmolatiōis / ibi: His rite celebꝛatis. tertiū cultus celebꝛatiōis / ibi: Cūq̄ȝ poꝛtauerit. q̄rtū ritus ſucceſſiōis / ibi: Menſe ſeptimo. Circa p̄mū ſciendū ꝙ iſtud feſtum fiebat duplici de cauſa. Vna ē: quia illa die fuit eis denunciatū ꝑ moyſen pctm̄ de conflatiōe vituli remiſſuȝ. Alia cauſa eſt: quia ſicut patet ex p̄cedētibus: freq̄n

Diu

Moꝛaliter. b ¶ Locutuſq̄ȝ ē dominus ad moyſen ⁊c̄. Hic agit̄ de ingreſſu ſummi pontificis in ſanctūſanctoꝛuȝ in die expiationis que erat dies decima ſeptimi menſis. ¶ Allegoꝛice vero ꝑ hunc ingreſſum figuratus fuit ingreſſus chꝛiſti in celum nō in alieno ſanguīe ſicut pōtifex leg' ītrabat: ſed ꝑ ꝓpꝛiū ſanguinē: ſicut exponit apl̄s ad Heb. ix. c. Et q̄m ip̄e chꝛiſtꝰ ſic ē ſacerdos nr̄: ita ē ⁊ hoſtia ꝓ nob̄ īmolata et nō hoſtia q̄cūq̄ȝ / ſȝ hoſtia ꝑfectiſſima. iō figuratꝰ fuit ꝑ pl'es hoſtias pōtific' legalis h̄ poſitas. ſic vnū ꝑfectū ꝑ pl'a ipfecta. ſ. ꝑ vitulū / arietē ⁊ hircū. cuiꝰ rō ē: qꝛ vitulꝰ ē bos iuuēculꝰ ⁊ tenellus. Sic aūt. ſ. dictū ē chꝛiſtꝰ dꝛ bos ꝓpt̄ foꝛtitudinē ad laboꝛes ſuſtinēdū. chꝛiſtꝰ ꝟo in iuuētute ſua īmo ī puericia ſua laboꝛes ſuſtinuit in ꝑſecutiōe herodis. nam tūc poꝛtatꝰ fuit in egyptū ꝑ viā lōgā ⁊ aſperā. tūc etiā moꝛtem īmo multas moꝛtes (vt ſic liceat loqui) quodāmō ſuſtinuit. nā in q̄libet puero ab herode occiſo q̄rebat̄: ⁊ ſic in eo q̄dāmō occidebat̄. ⁊ ſic ptȝ ꝙ figuratꝰ fuit ꝑ vitulū īmolatū. Silr̄ ꝑ arietē. nā ip̄e ē dux fideliū ſicut aries ouiū: ⁊ ꝓ ip̄is īmolatꝰ fuit: ſic ip̄e dic̄ Ioh. x. c. Aīaȝ meā pono ꝓ ouibꝰ meis. Silr̄ ꝑ hircū ꝓpter ſilitudinē carnis pctī. In hac āt oblatiōe fuit duplex hircꝰ. vnꝰ īmolatꝰ in tabernaculo. alius emiſſus in deſertū a fer' deuoꝛādus: ⁊ ꝑ vtrūq̄ȝ fuit chꝛiſtꝰ figuratꝰ. nā paſſus fuit ī ciuitate hierl'm in q̄ erat tēplū flagellatiōe ⁊ ſpinee coꝛone impoſitiōe: ⁊ etiā ex ciuitatē crucifixiōe. ¶ Moꝛalit aūt ꝑ ingreſſum ſūmi ſacerdotis in ſanctumſanctoꝝ ſignificat̄ acceſſus ſacerdotis noue legis ad offerendū eū in altarī q̄ eſt ſanctuſſanctoꝝ. de q̄ ſacerdote dicit̄ h̄ ꝙ p̄mo dȝ lauari. ſ. ꝑ verā ꝯfeſſionē: deīde veſtiri: ⁊ p̄mo q̄ttuoꝛ oꝛnamtꝭ cōibꝰ pōtifici ⁊ alijs ſacerdotibꝰ. ſcd̄o ī ꝯſūmatōe ſacrificij q̄ttuoꝛ alijs ſūmo ſacerdoti ꝓpꝛijs. q̄ ꝟo ſint iſta oꝛnamēta ⁊ q̄ moꝛal' ſignificatio eoꝝ dictū eſt. ſ. Exo. xxviij. Oblatio ꝟo huiꝰ ſacerdotis ē chꝛiſtus in ſacro eucharíſtie ꝯtētus: q̄ figuratꝰ fuit ꝑ vitulū arietē ⁊ hircū ſicut ſupius eſt expl'ſnm.

Al

h

M

B a ¶ Loquere ad aaron fratrē tuū. Qz tū parcat nobis de
us: quantū ſit de ſalute noſtra ſollicit⁹ in ſuperiorib⁹ didicim⁹.
Cuſtodia noſtre ſalutis et dux doctrina eſt. Circa hanc ergo le
giſlator maxime diligens eſt: nō ſolū vt in pcept⁊ dñi aut iudai
cis fabulis/aut in aliquo idolatrie fantaſmate doctores nō ex/
cedant: ſed ne occaſione theologie ī im
pietatē cadāt: ſicut heretici q̄ pprio ſen
ſu diuina et ſublimia exquirētes: ab ec/
cleſiaſtice moderationis corpore exciſi
ſunt/qd pſentib⁹ cauet̄ vbis. b ¶ Co
ram ppitiatorio. Lex. Corā facie p
pitiatorij. Aperte ergo ſacerdotes vel
quoſlibet phibet chriſti exquirere diui
nitatē: ingredi interiora velamīs. chri/
ſtus habet velamē. i. carnē que tegit di
uinitatē: ſicut ſāctaſctō⁊ viſibile velamē
Arca qz teſtimonij appellat carnē chri/
ſti multis nominib⁹/multis alludēs ef/
fectib⁹. Et hinc dauid ait Ps. cxxxi. b.
Exurge dñe in requiē tuā: tu ⁊ arca ſā/
ctifica. tue. Hec eſt arca q̄ teſtimonium
reddidit chriſti ſub pontio pilato. hec ē
etiā ppitiatoriū. ¶ Uel ppitiatoriū. i.
olo. chriſti carnē vel euāgeliū. Ipſe enī vo/
catur multis noīb⁹/nec eſt tātologia: ſz
p diuerſis effectib⁹ diuerſa ſūt nomīa.
Uelamē dicit carnē: qz chriſti tegit di/
uinitatē. Aliquādo arcā/qd dñs expo/
nit dicēs Joh. ij. d. Soluite templū h:
⁊ in trib⁹ dieb⁹ reedificabo illud. Ali/
quādo nubē: qz mūda/leuis ⁊ ſubtilis.
Uñ Eſaias. Aſcendit dñs ſup nubem
leuē ⁊c. Eſa. xix. a. Nubē qz euāgelicā
pdicationē appellamus. Uñ Eſa. v. a.
Mādabo nubib⁹ meis ne pluant. In
nube enī tam chriſti caro q̄z euangelica
pdicatio intelligit̄. Nihil ampli⁹ quera
mus q̄z nobis tradit ſermo euangelic⁹:
vl q̄z ex carne dñica pcipim⁹. c ¶ Ui/
tulū p pctō of. Mirādus ordo. Cū
enī dixiſſet/qz nō eſt ſemp ingrediēduz
in ſancta/ne temere ⁊ īcircumſpecte ac
B cedere pſumamus: qñ et quō ingredia/
mur oſtēdit. ¶ Uitulū offe. p pec. Ini
tiū pdicatiōis diuine chriſt⁹ eſt/⁊ paſſio
eius: ſi hec nō fuiſſet ⁊ ab errore tā gen
tili q̄z iudaico homīes nō liberaſſet: de
diuinitate patris loqui nō poſſet. Ne/
mo enī nouit patrē niſi filius/et cui vo
luerit filius reuelare: Matth. xi. d.
d ¶ Tunica linea veſtiet̄. ⁊c. Qui
de deo locutur⁹ eſt/et ipm ſm poſſibili
tatē viſurus/omnib⁹ armet̄ virtutib⁹/
quarū quattuor generales ſūt/iuſticia/
caſtitas/fortitudo/ſapientia. e ¶ Fe/
moralit minalibus. Ubi refert̄ quō moyſes/
aaron fratrē ſuū induerit: de feminalib⁹ nihil dicit̄/ad genita/
lia et verenda noſtra lex nō mittit manū: ipſi ſecretiora noſtra
et confuſione digna tegere debem⁹/et continentiā puritatis ⁊
feminū deo iudici reſeruare de ceteris virtutib⁹ ſapiētia. ſ. for/
titudine/iuſticia/humilitate et huiuſmodi poſſūt alij iudicare.
pudicitiā ſola nouit cōſcientia/et humani oculi certi eſſe nō poſ
ſūt. Uñ. ij. Cor. vij. e. De virginib⁹ aūt dñi pceptū nō habeo.
ac ſi moyſes loquat̄: Feminalib⁹ ego nō veſtio/nec impono a/
licui neceſſitatē: qui vult eſſe ſacerdos/ipſe ſe veſtiet. Ipi ergo
aſſumamus feminalia: ipi nr̄a verenda tegam⁹/vt nulli pate/
ant: ne quando intramus in ſanctaſāctoꝝ/ſi qua turpitudo ap/
paruerit morte moriamur. ¶ Hiero. ad fabiolā. Scdm He/
breos ratio feminū et generatiōis ad carnē pertinentis terre
ſm aliā per eam deputat̄: Uñ Geñ. iij. d. Terra es/et in terram ibis.
litterā Et cauſas huius rei quomodo de paruulo ſemine et fediſſimis
initijs tanta vel hominū vl diuerſa rerū pulchritudo naſcat̄ eſ
ſe obuolutas ⁊ humanis oculis nō patere. Ideo lineis femīa/
libus femina vl femora velant̄. f ¶ Cum lotus fue. Aqua
baptiſmi. prius enī oportet eū aqua et ſpiritu regenerari: ⁊ ſic
predictis virtutibus indui/vt chriſtū induat̄/qui immolat⁹ eſt
tanq̄z aries in holocauſtū. i. pfectionē virtutū. Ipſe enī eſt ſm
Eph. 4. c Aplm vir pfect⁹ et mēſura etatis. his adeptis in ſanctaſctōrū
ingredit̄: nō

ingredit̄: nō ſubſtantiā dei diſcutiēs/ſed diſpenſationē chri/ C
ſti intelligere cupiens. g ¶ Suſcipietq̄z ab ⁊c. Chriſtus
p nobis immolatus eſt de filijs iſrael ſm carnē. vnde Ro. Allego.
ix. a. ex quibus chriſt⁹ ſm carnē. Duos hyrcos p pctō. Chri
ſtus enī oblat⁹ eſt ad exhauriēda pctā. Et vnū arietē in holo/
cauſtū: qz ad pfectionē virtutū ⁊ vite
puectū oblat⁹ ē. vñ Paul⁹: Mortifi/
cati eſt⁊ p corp⁹ chriſti: Rom. vij. a.
Duos hir/

a ¶ aaron. i. altam cōuerſationem ha/
bens ad dei ſanctificationem aſcendit.
a dicēs: Loquere ad aaron fratrē a
a ¶ oīb⁹ cōmunē ppōit legē q̄ diuīa pſcru
tant̄ myſteria: ſz primū ſacerdotibus.
tuum: ne ōmi tēpore ingrediat̄
a ¶ diuinā contēplationē ī qua habitat ſā/
ctuſſanctoꝝ. b ¶ carnē chriſti q̄ fuit p no/
bis propitiatoriū p pprium ſanguinem.
b ſanctuariū qd eſt intra veluz co
¶ Lex. facie ppitiatorij. i. diuinitate. vñ:
Nō videbis faciem meā ⁊c. Exo. xxxiij. d.
ram ppitiatorio/quo tegit̄ arca/
a ¶ curioſe ſecreta inquirens: q̄ſi altiora te
ne queſieris: quoꝝ fides ſalutē: periculum
affert diſcuſſio.
vt nō moriat̄: qz ī nube appare/ b c
bo ſup oraculum/niſi hec ante d
a ¶ Ingreditur ſacrificium chriſti: qui im/
molatus eſt pro nobis.
c fecerit. Uitulum pro peccato of c f
a ¶ chriſtum qui eſt dux ouium: hic immo
latus eſt p iſaac. b ¶ perfectionē virtutū.
feret/⁊ arietem in holocauſtum.
¶ iuſticia. ¶ caſtitate
d e Tunica linea veſtiet̄: feminalib⁹ g
lineis verēda celabit. Accinget̄
a ¶ fortitudine. b ¶ ſapiētiā: qz organū ſa/
pientie in capite ē. c ¶ virtutū facultatē: ac
q̄ſitionē celerem: abilē: gratāq̄z ſignificat:
ideo omnia iubet eſſe linea.
çonā linea: cydarim lineām ipo
ñet capiti. Hec ei veſtiméta ſūt
f ſācta: quib⁹ cūctis cum lot⁹ fue/
¶ miranda ſacramenta.
g rit induetur: Suſcipietq̄z ab vni h
uerſa multitudie filioꝝ iſrael du/
os hyrcos pro peccato/⁊ vnum
a ¶ qz chriſt⁹ paſtor ouiū. b ¶ pfectionez
arietē in holocauſtū. Cūq̄z obtu i
virtutū. a ¶ p hoīe quē ſuſcepit. ¶ qz eti
am iuſtos redemit.
lerit vitulū: ⁊ orauerit pro ſe ⁊ p k

Nico. de lyra

✱ cedentib⁹/ frequēter et ex multis
cauſis contrahebant immundiciam. et
ideo qz aliqui propter negligentiā vel
ignorantiam ſeu aliam cauſam omitte
bant emundari: ⁊ ideo ſemel in anno
fiebat generalis purgatio: ⁊ ideo vo/
cabatur dies expiationis: et quia ſm
q̄ dicit aplus ad Hebre. vij. d. Lex eī
conſtituit hoīes ſacerdotes infirmita/
tē habentes: et per conſequens erant
peccatores ſicut et alij. ideo primo fie/
bat expiatio pro ſacerdotibus: poſtea
pro populo. Circa primū premittitur
monitio ſummi ſacerdotis/cū dicitur:
a ¶ Loquere ad aaron fratrē tu/
um ne omni tépore ingrediat̄ ſā
ctuariū qd eſt intra veliū: Id eſt il
lam partē que dicitur ſanctaſāctorum/
in qua erat arca et ppitiatoriū: qz hoc
non debebat fieri regularit̄ niſi ſemel
in āno: vt dicit aplus ad Hebre. ix. b
Si autem als eſſet ingrediendū/hoc
erat ex aliqua neceſſitate ſupueniente:
vt in motione caſtrorū: vt habet̄ Nu/
me. iiij. ad inuoluendum ea que erant
intra ſanctaſanctorum. b ¶ Ut non
moriatur. Si īdiſcrete et irreuerent̄
ingrediatur: et propt̄ hoc in principio
huius capituli recordatur mors duo/
rum filiorū Aaron/qui mortu ſunt of/
ferentes ignem alienum: vt dictum eſt
ſupra. x. ca. c ¶ Quia in nube ap/
parebo ſuper oraculum. Hoc du D
pliciter exponitur. Uno modo de nu/
be que erat ſuper tabernaculum q̄z diu
filij iſrael fuerunt in deſerto. Alio mo
do de nebula conſurgente de thuribu
lo quando ſummus ſacerdos īgredie/
batur ſanctū ſanctorum: in quo ibi cre
mabat incenſum: vt habetur infra.
d ¶ Niſi hec ante fecerit. Non q̄
deberet hoc facere quotienſcunq̄z in/
traſſet/ſed ſolum in die expiatiōis qui
erat dies ingreſſus regular⁊/vt dictū
eſt. Conſequenter ponitur informatio
eius quid agere debeat pro ſe et domo ſua/cum dicitur:
e ¶ Uitulum pro peccato offeret: Id eſt offerendum p
parabit de ſuo/in memoriā peccati. Aaron in conflatione vi
tuli aurei. f ¶ Et arietem in holocau. In memoriā arie/
tis pro Iſaac immolati: Geñ. xxij. g ¶ Tunica linea ve/
ſtietur: Feminalibus lineis verēda ce. Hic tm̄ ponū/
tur quattuor veſtimenta que erāt cōmunia ſūmo ſacerdoti et
alijs inferiorib⁹ ſacerdotib⁹/vt dictū fuit Exo. xxviij. cui⁹ ra/
tio aſſignat̄. ī. h ¶ Suſcipietq̄z ab vni. multitu. ⁊c.
Quia ſoluebant̄ de cōmuni ſūptu. i ¶ Cunq̄z obtule. vi.
Hoc nō eſt intelligendū de oblatiōe vituli corā dño in altari
holocauſtoꝝ: qz de illo habet̄ in parte ſequēti: ſz de oblatiōe
q̄ fiebat ſacerdoti: qñ enim ab aliquo fiebat oblatio alicuius
animalis ad immolandū domīo. primo offerebat̄ manibus
ſacerdotis: et poſtea ſacerdos offerebat domino: ſic ⁊ in iſta
oblatione que erat de ſumptu ſacerdotis. ipſe ſacerdos pri/
mo accipiebat ſibi animal determinās illud ad immolandū:
et poſtea offerebat domino. ⁊ ideo cū dicit̄ hic: Cūq̄z obtule/
rit. ſic eſt intelligendū: id eſt ad offerendū diſpoſuerit: quia h
agit̄ de pparatiōe ad īmolationē: ⁊ eodē mō exponēdū ē qd
ſubditur: k ¶ Et orauerit. In hebreo habet̄: Et expiaue/
rit. i. ad expiandū determinauerit ſeu ordinauerit.

✱ Duos hircos

E ☞ a ¶ Duos hircos ⁊c̃. Quia tã ꝓ pctõrib⁹ ꝙ̃ ꝓ iuſtis chri/ſt⁹ oblat⁹ ẽ: recte hirc⁹ q̃ſi ꝓ pctõrib⁹. vitul⁹ ãt ꝓ iuſt: appellat̃. vñ ait: Cũ obtulerit vitulũ orabit ꝓ domo ſua. i. iuſtis q̃ ſunt dom⁹ dei. ¶ Duos hircos ſta. Quidã dicũt alteꝝ hircũ dño ſacrificãdũ: alteꝝ diabolo tãꝙ̃ lex ſũmopere nõ ꝓhibeat dicẽs: Non erunt dij tibi alieni: Exo. xx. a.

¶ Aug⁹. Duos hircos. Hircus ĩmolãdus a q̃buſdã in bono accipit̃. Emittẽdus in malo: q: q̃ in heremum mittit eũ / lauat veſtimẽta ſua cum redierit: ⁊ corpus aq̃: ⁊ ſic ingredit̃ caſtra. Sꝫ q̃ alteri⁹ hirci carnes ex̃ caſtra comburit abluit̃. Diſtricte ḡ tãgẽda ẽ allegorica ſignificatio. ¶ Duos hircos ſtare fa. Quia chriſt⁹ deus ⁊ hõ ſᷓm hũanitatẽ paſſus / ſᷓm diuinitatẽ impaſſibil: ſumũtur duo hirci ⁊ ſtatuunt̃ coram dño in oſtio tabernaculi. Ipe em̃ eſt veꝝ oſtiũ qđ ducit ad oſtiũ tabernaculi teſtimonij qđ eſt in cel: mittit aarõ ſup vtrũꝙ̃ ſortẽ. q̃ diuinitatẽ ⁊ humanitatẽ diuidi intelligam⁹ vt hec patiat̃ / illa cõfortet patientẽ / vnã dño: alterã capro emiſſario chriſto ſcꝫ. b ¶ In ſolitudinẽ: Id eſt in ſinũ patris: q̃ nullus accedit niſi ipe ⁊ ſpũſſanctus. abijt ergo. i. operãdi ꝟtutẽ cohibuit: ⁊ portauit iniq̃tates nr̃as / nõ vt haberet: ſꝫ vt ꝯſumeret. Deus em̃ ignis ꝯſumẽs ẽ: Deut. iiij. d. ¶ In ſolitudinẽ. de q̃ dr̄ Pſ. lxvij. a. Terra deſ̃ta inuia ⁊ inaq̃ſa ⁊c̃. Ibi hoſtis locũ nõ hꝫ vbi deus mãet. In celũ em̃ diuinitas tpe paſſiõis abijſſe dicit̃: nõ locũ mutãs: ſꝫ q̃dãmõ ꝟtutẽ cohibẽs vt poſſent ipĳ ꝯſũmare paſſionẽ. c ¶ Vitulũ. Qñ chriſtus in iudaice plebis liberatiõe offert̃ / vitul⁹ dicit̃: q: legis iuſtificatiõeꝫ obſ̃uabat.

Gal. 4. a vñ ait Matth. v. b. Nõ veni legẽ ſoluere ſꝫ adĩplere: q̃ factus ẽ ex muliere: vt eos q̃ ſub lege erãt redimeret. Recte ḡ dicit̃ vitulus q̃ſi mãdatis leg: ſb iugatus. ¶ Sacrificiũ chriſti ẽ eſſe q̃dẽ carnis ꝑ ꝟtutẽ diuinitatis: ⁊ in bñplacito pr̃is: ⁊ ꝓpitiationẽ ꝓ pctĩs noſtris: ⁊ ad ſubmĩſtratiõeꝫ ſpũs ꝑagi legiſlator manifeſtat. d ¶ De prunis

Joh. 13. c altaris ⁊c̃. Spũalib⁹ ꝟbis q̃ Johes egreſſo iuda in cena ſcripſit: q̃bus ex/

Ibi. 15. a ponit quõ ipe cũ ſit in pr̃e ⁊ pr̃ in ipo / ſpm̃ mittat quõ pr̃ agricola: ipe vitis / palmites apl̃i: ⁊ alia multa q̃ ad pietatem accendunt tanꝙ̃ carbones ignis. e ¶ Hauriẽs manu. Lxx. Implebit man⁹ ſuas thymiamate cõpoſitiõis: ſb/til ſubtilia. ſ. ſpũalia orãs nõ terrena. f ¶ Thymiama. Orõnez. vñ Pſ. cxl. a. Dirigat̃ orõ mea ſic incẽſum in ꝯſpectu tuo. Orauit em̃ chriſt⁹ ꝓ diſcipul: Joh. xvij. b. g ¶ Ut poſit: ⁊c̃. Aarõ ꝓ dignitate ſacerdotij chriſtũ et alios ſacerdotes ſignificat. Chriſt⁹ ſup ignẽ. i. doctrinã põit aromatica. i. orõnẽ: ⁊ vapor nebule. i. ꝟt⁹ orõniſ opit oraculũ. i. carnẽ ex q̃ nob ꝓpitiatio pctõꝝ ĩ chriſto q̃ ẽ ⁊ teſtioniũ. Ponit ãt ⁊ q̃ſꝙ̃ ſacerdos de chriſto loq̃ns ĩ igne doctrĩe ſpũal aromata orõnis cuius ꝟtus opit oraculũ qđ ẽ ſup teſtioniũ: nec ꝑmittit eũ q̃rere de paſſiõe chriſti q̃ ſũt ſup ꝟtutẽ q̃rẽt: ⁊ nõ morieẗ ĩmoderatis. ſ. q̃ſtiõib⁹. h ¶ Et nõ mo. Caro ei⁹ nõ vidit corruptionẽ: q: vapore aromatũ opiebat̃ ꝟtute. ſ. orõnis. de q̃ dr̄ Pſ. xv. c. Nõ dab ſctm̃ tuũ videre corruptiõeꝫ. i ¶ Cõtra ꝓ. q: ad ꝓpitiatiõeꝫ nr̃aꝫ ⁊ illuminatiõeꝫ xp̄s paſſus ẽ: q̃ ꝓpitiatoriũ dr̄ ⁊ oriẽſ. vñ Zach. vi. c. Ecce vir oriẽſ ⁊c̃. Et alibi: Viſitauit noſ oriẽſ ⁊c̃. Lu. i. g. Ul̃ ꝯ ꝓpitiatoriũ. i. ĩ ꝯſpectu pr̃iſ/

quare xp̄s hirc⁹ appellatur ſepties: q: remiſſionẽ pctõꝝ ⁊ ſpm̃ ſctm̃ nob dõauit. k ¶ Cũꝙ̃ mac. ⁊c̃. q: de cõi maſſa hoĩuꝫ fact⁹ ẽ chriſt⁹. recte hirc⁹ vocat̃: q: h̃ animal pilis aſpeꝝ ⁊ hirſutũ: ⁊ ꝓ pctõ genus humanũ. Unde cõuenienter ait: Cunꝙ̃ mactauerit hircum ꝓ pec/

☞ cato ppl̃i. i.

---

a domo ſua / duoſ hircos ſtare faci a

a ¶ Ipe oſtium celi.

et corã dño in oſtio tabernaculi

teſtimonij: mittens ſuper vtrũꝙ̃ b

ſortẽ: vnam dño: ⁊ alteraꝫ capro

emiſſario: Cuius exierit ſors do

a ¶ Offeret ver⁹ aarõ ſacerdos in eternum ſᷓm ordinẽ melchiſedech: Pſ. cix. a. ¶ patri. b ¶ ſeipm̃. c ¶ Humani generis.

mino / offeret illũꝫ ꝓ peccato: cu

a ¶ Sup quem venit emiſſionis ſors ĩ quo chriſti diuinitas ſignificatur.

ius autem in caprum ẽmiſſariũ /

a ¶ Impaſſibilẽ cuſtodieſ vt deſ̃cet̃. nemo em̃ põt dimittere pctã niſi ſolus deus.

ſtatuet eum viuũ corã domino /

¶ vel eum.

vt fundat p̃ces ſup eo: et emittat c

b illum in ſolitudineꝫ. His rite ce d

¶ Chriſtus. ¶ Carnem.

c lebratis / offeret vitulũ: ⁊ rogans e

a ¶ Humanitate quã ſaluãdã accepat. b ¶ parẽtela. c ¶ ꝓprij ſacrificij pontifex.

pro ſe ⁊ domo ſua: imolabit eũ.

¶ Lingua erudita igne ſpũs repleta.

d Aſſumptoꝙ̃ thuribulo qđ de f

¶ Cherubin vbi ignis intelligibilis.

e prunis altaris ipleuerit: ⁊ hauri

a ¶ q: ꝓ mult: ⁊ de mlt:. b ¶ orõnẽ: Pſ. cxl. a. Dirigat̃ orõ mea ſic incẽſum in cõ. ⁊c̃.

f ens manu cõpoſituꝫ thymiama

a ¶ q: caro viſibilis: ipe aũt inuiſibilis.

in incẽſum: vltrã velũ intrabit in

¶ Lxx. offeret in interiora velaminis.

g ſctã vt poſit: ſup ignẽ aromati/

bus nebula coꝝ ⁊ vapor operi/ g h

at oraculũ qđ eſt ſupra teſtimo/ i

h niũ / ⁊ nõ moriat̃. Tollet q̃ꝫ đ ſan k

a ¶ ꝟtutẽ diuinitatis ſignificat.

guine vituli / ⁊ aſperget digitõ ſe l

i pties cõtra propitiatoriũ ad ori m

¶ Chriſtum.

k entem. Cũꝙ̃ mactauerit hircum n

¶ Humani generis.

ꝓ pctõ populi / inferet ſanguinẽ

¶ Apud patrem.

eius intra velum ſicut preceptũ

☞ a ¶ Duos hircos ſta. fa. Per manus ſibi miniſtrãtiũ. b ¶ Mittẽs ſup ⁊c̃. Quia ꝑ ſortes determinabat̃ q̃s illorũ hircoꝝ eẽt ĩmolãd⁹ ⁊ q̃s mittẽdus in deſ̃tũ mõ q̃ hr̃. ĩ. Qualit̃ aũt licitũ ſit vti ſortib⁹ hr̃. ĩ. Nũe. xxxiiij. c ¶ Ut fundat p̃. G ſup eo. Quia rogabat dñm vt pena debita ꝓ pctĩs ppl̃i tranſferret̃ ĩ illũ hircũ vt dicet̃. ĩ. d ¶ His rite celebra. Hic ꝯñr deſcribit̃ actus ĩmolatiõis q̃ agẽdus erat in die expiationis: q: ſacerdos ĩmolabat ꝓ ſe ⁊ domo ſua vitulũ / qđ notat̃ cũ dr̄: e ¶ Offeret vitulũ ⁊c̃. Et dicũt aliq̃ ꝙ erat vitula rufa. de q̃ hr̃ Nũeri. xix. ⁊ ꝙ nominat̃ h̃ vitul⁹ rufus ꝓ ſpecie nõ ꝓ ſexu ⁊ h̃ videt̃ dicere magr̃ in hiſtorijs. ſꝫ h̃ nõ videt̃ veꝝ: q: vitula rufa ĩmolabat̃ ex̃ caſtra: h̃ ãt vitul⁹ ĩ atrio tabnacli. Itẽ illa offerebat̃ ꝓ toto pplo: h̃ ãt ꝓ pctõ ſacerdot: ⁊ dom⁹ ſue tm̃. Itẽ offerẽs illã erat ĩmũd⁹: offerẽs ãt iſtũ nõ erat immũd⁹ cũ hr̃et ĩgredi eadẽ die ĩtra ſctm̃/ſctõꝝ: ad ĩferẽdũ ibi đ ſãguĩe vituli ĩmolati: vt ſtatim ſb̃dit̃. Sũt etiã cũ h̃ alia plura diſſonãtia: vt ptꝫ ĩtuẽti textũ h̃ ⁊ in libro Nũeroꝝ: ꝓpt̃ q̃ oportet dicẽ ꝙ vitul⁹ h̃ ſit ali⁹ a vacca illa rufa. f ¶ Aſſumptoꝙ̃ thuribu. ⁊c̃. ſ. altar: holocauſti. ſᷓm ãt ea q̃ dicta ſunt Exo. xxx. a. iſtud thuribulũ erat ĩtra ſctm̃ſctõꝝ ꝓpe ĩgreſſuꝫ: ⁊ ibi ſacerdos portabat carbones viuos đ altari holocauſtoꝝ ĩ bacilla ⁊ ſupponebat incẽſuꝫ: ⁊ nebula inde ꝯſurgẽte / ĩtrabat vltra ſacerdos ĩ ſctm̃/ſctõꝝ. h̃ etiã videt̃ ꝑ illud qđ hr̃ Heb. ix. a. Aureũ hñs thuribulũ. Si aũt aliq̃s velit dicẽ ꝙ illđ thuribulũ portabat̃ ab ex̃ ĩtra ſctm̃ſctõꝝ / oportet dicere ꝙ ꝓ tãto Heb. ix. dr̄ eẽ in ſctõſctõꝝ: q: illuc ĩferebat̃ in die expiatiõis: vt h̃ dicitur. g ¶ Nebula coꝝ. Cõſurgẽs đ thuribulo. h ¶ Opiat oraculũ. i. ꝓpitiatoriũ qđ oraculũ dr̄: eo ꝙ ĩde audiebãt diuĩa rñſa. i ¶ Qđ ẽ ſupra te. i. ſup arcã in q̃ ẽ lex q̃ teſtioniũ dr̄. k ¶ Tollet q̃ꝫ de ſang. vitu. ĩmolati ꝓ eo ⁊ domo ſua vt dictuꝫ ẽ. l ¶ Et aſꝑget digito ſep. Ad denotandũ ꝑfectã remiſſionẽ pctõꝝ: q̃ ſeptenario nũero deſignat̃: eo ꝙ totus decurſus tpis ſeptẽ diebus cõprehẽdit̃. m ¶ Cõtra ꝓpitiatoriũ ad orientẽ. Dicũt h̃ aliq̃ expoſitores nr̄i ꝙ lꝫ tabernaculũ ſic eſſet diſpoſitũ ꝙ ĩgreſſus eẽt ab oriẽte. ſ. mõ ꝯ̃rio nr̄is ecclĳs: tñ adoratio ⁊ aſperſio hui⁹ ſanguĩs erat verſus orientẽ: ⁊ in h̃ approbat̃ modus orãdi eccl̃ie: vt dictũ eſt. Sed h̃ nõ videt̃ aliq̃liter veꝝ: q: ſi aſꝑſio ſanguĩs de q̃ fit h̃ mẽtio fieret ꝯ̃ orientẽ: ſequeret̃ ꝙ facies ipoꝝ cherubin exiſtentiũ ex vtraꝙ̃ ꝑte ꝓpitiatorij eſſent verſus occidentẽ: ⁊ dorſa eorum verſus illã ꝑtem tabernaculi q̃ dicebat̃ ſancta. cui⁹ ꝯ̃riũ hr̃. ij. Paral. iij. c. vbi dicit̃ ꝙ facies ipoꝝ cherubin erãt verſe ad exteriorẽ domũ. i. ad illã ꝑtem templi que vocat̃ ſancta: ⁊ dicebat̃ domus exterior reſpectu ſanctiſanctoꝝ: qđ dicebat̃ domus interior. Templũ aũt ſalomõis ſᷓm oẽs doctores fuit diſpoſitũ in ſitu ad modũ tabernaculi. Itẽ qđ dicit̃ de approbatione modi orãdi nõ valet: q: doctores noſtri cõiter dicũt ꝙ ideo adoremus verſus orientẽ: ne aſſimilemur iudeis adorantibus verſus occidentẽ. Et ideo dicendũ eſt ꝙ cũ hic dicit̃: Cõtra ꝓpitiatoriũ ad orientem. nõ accipit̃ hic oriens reſpectu mundi ſeu tabernaculi: ſed reſpectu ꝓpitiatorij tm̃: q: cũ ſacerdos aſpergens ſanguinẽ habuit dorſum ad orientẽ mũdi: illa ꝑs ꝓpitiatorij q̃ obĳciebat̃ ſuo aſpectui erat eius ꝑs oriẽtalis. ꝑs aũt occidentalis erat verſus partẽ poſteriorẽ tabernaculi: vt de facili põt quilibet imaginari. n ¶ Cũꝙ̃ mactauerit hircũ ꝓ pctõ. Ille eſt hircus de quo p̃dictũ eſt ꝙ ꝑ ſortẽ eſſet ĩmolandus: ⁊ de eius ſanguĩe inferebat ſacerdos ĩtra ſanctũſanctoꝝ.

☞ Et expiet ſan

Peccato populi.i.humani generis: qđ quondã nõ pplˀs/ nũc autẽ ppłs: ex quo eius ꝑmitias aſſumpſit chꝛiſtus. Ut ergo mõſtra ret de de iudeis ꝑncipaliter: ſed ⁊ omnis nature q̃ in pctõ ẽ ꝑ mitias chꝛiſtũ poꝛtare: vitulũ et ſimul hircũ aſſũpſit: ⁊ q̄ vnũ ſacrificiũ et vnꝰ effectꝰ neceſſario cõia in hirco agũt et vitulo.

Cernis enĩ q̄ hircus occidit añ deum .i.patrẽ. ⁊ ſãguis infert in interioꝛa ve laminis.i.ad eundẽ patrẽ: et expiat ſã ctuariũ maſſa.ſ.hũani generꝭ q̃ ab ini tio ſctã fuit/ ⁊ tabernaculũ ſpũſſancti.

a ¶ Taberna. ⁊c. Qđ ſuperiꝰ ſãctua riũ hic tabernaculũ teſtimõij vocat. Ea dẽ enĩ rõne et ſctã et tabernaculũ teſti monij dicit maſſa humani generis. Si enĩ tabernaculũ teſtimonij celũ ẽ/ recte ſancta nomĩat. celeſtis ẽ hõ noſter: de quo.j.Coꝛ.xv.f. Paulus ait: Sicͭ poꝛ tauimꝰ imaginẽ terreni ⁊c. hic recte ſã cta nominat q̃ ẽ in medio ĩmũdiciarũ: q̄ paſſionibꝰ carnis oppugnat chꝛiſtꝰ.

b ¶ Sanctuariũ. Genus humanuz carnẽ aſſumẽdo: vt in ꝓpꝛio ſãctuario carnis rogaret per crucẽ. c ¶ Donec egrediat. Humano.ſ.moꝛe ſpiritum emittẽs/ et carnẽ in ſeplˀchꝛo relinquẽſ.

d ¶ Et ſumptũ ſanguinez. Quia paſſione ſua coꝛnua altaris.i.quattuoꝛ ꝑncipales virtutes ſãctificauit.

e ¶ Expiat. Chꝛiſti ſacrificio expiãt. Unde ipa aũt celeſtia maioꝛibꝰ hoſtijs expiant q̃ iſtis. f ¶ Ab immũdici is. Qñtũ ad celoꝝ virtutes nõ indigẽt expiari q̃ ſũt in ſãctificatiõe ꝑhẽni. Sz q̄ frequẽter pctõꝝ nrõꝝ fumꝰ aſcẽdit. de quo dicit Pſ.xvij.b. Aſcẽdit fumꝰ in ira eiuſ. Et de niniue: Malicia eius aſcẽdet coꝛã me: Ione.j.a. Recte ab ĩ mundicijs nr̃is expiat ſupnos choꝛos/ vt abominabilẽ auferat odoꝛem. Ideo nõ ſimpliciter aſpergit/ ſz ſepties: q̄ ve nia pctõꝝ noſtroꝛũ celeſtia mũdant.

B alit g ¶ Poſtq̃. Moꝛal. Ambꝛo. q̃z in e piſtola ad ſimplicianum ait: Sicut duo ſunt in agro: vnꝰ aſſumit et alt relinq̃t: ita duo hirci: vnꝰ ſacrificat ⁊ alt in de ſertum emittit: nulli vtilis: nec edẽdꝰ a ſacerdotũ filijſ. Sicut enĩ ex alimẽtis qđ bonũ eſt edit/ qđ malũ eſt aut inuti le ꝓijcitur: ita ⁊ bõa epulatoꝛia dicimꝰ que ſũt eſui apta. Nõ placebit ergo do mino ſi mãducaret ſacerdos ſacrificiuz in quo ſit fraus oblatiõis nõ ſedule cõ feſſionis ſinceritas. Ideo hircꝰ iſte in deſertũ dimittẽdus eſt/ vbi errauerunt patres noſtri/ nec ꝑuenerũt ad terrã ꝓ miſſionis: ſed interijt a terra memoꝛia eoꝝ. Deniq̃ ſunt epulatoꝛia opa. Un̄ Eſa.lviij.d. Erunt ſabbata terre vobis eſce. Epulatoꝛia enim opa/ ⁊ refectoꝛia requies in deo. h ¶ Et poſita vtra q̃ ⁊c. Manus ĩpoſitio bñdictionẽ mi niſtrat in ſacrificio: aut remiſſionẽ pec catoꝛũ/ aut ſpiritũſãctũ/ q̃ eſſe nõ poſſũt in eo ſup quẽ cadit ſoꝛs diaboli. Mul ta quoq̃ circũſtãtia ſunt q̃ illi ſententie contradicũt. ¶ Et poſita. Ut oſtendat q̄ verbũ impaſſibile immoꝛtale in car ne ꝓ nobis ſufficiẽs ſacrificiũ ſuſcepit:

53.b. huic recte oĩa pctã ĩponũt: q̄ pctã nr̃a

2.2.d ꝑtulit in coꝛpoꝛe ſuo. Lxx. Impõet ea ſup caput hedi viui. In quo ſignificat ſpinea coꝛona capiti eiꝰ impꝛ̃ſſa. In ſpinis enĩ ſi

ego. gnificant pctã. i ¶ Per hominẽ pa. ⁊c. Chꝛiſtũ q̃ eſt om̃ia ſui ſacrificij/ ſacerdos/ ſacrificiũ ⁊ cultꝰ ⁊ altare. Paratũ ꝺm il lud Eſa.l.b. Ego aũt nõ cõtradico/ retroꝛſũ nõ abij/ coꝛpꝰ me um dedi ꝑcutientibꝰ ⁊c. Chꝛiſtꝰ ergo ſeipm ꝑ hedũ viuũ ĩmo lans/ ipẽ ſe ꝑ hominẽ paratũ.i. ꝓpꝛiã virtutẽ mittit hyrcuz vi uentẽ in ſolitudinẽ: immoꝛtalẽ.ſ. impaſſibilẽq̃ diuinitatẽ ad ĩ uia nobis loca/ et omni malicia deſerta. Un̄ Ioh.xiij.a. Sciẽſ ieſus q̄

ieſus q̄ omnia dedit ei pater in manꝰ: ⁊ q̄ a deo exiuit/ et ad deũ vadit. ¶ Adamãtius in Homel. ſup Leuiticũ: hircũ q̃ dñõ immolat/ dicit ſignificare eos q̃ ad ſoꝛtẽ dñi deſtinant: ſi cut laçarꝰ ille q̃ in ſinũ abꝛae depoꝛtat ab angelˀ: Luc.xvj.f. Hircũ ꝟo q̃ dimittit ĩ heremũ/ repꝛobos ſignificare vl̃ iudai cũ pplˀm/ q̃ a facie dñi ꝓ pctĩs ſuis abij ciũt: ſicͭ diues purpuratꝰ ĩ iferno ſepul tus. Hominẽ

C Myſtice

¶ In quo iugo crucis gentes ſubijciende

eſt de ſanguine vituli vt aſpgat

monſtrantur. ¶ genus humanũ.

e regiõe oꝛaculi: ⁊ expiet ſãctua a

rium ab immundicijs filioꝝ iſrˀl:

⁊ a ꝑuaricationibꝰ eoꝝ: cũctiſq̃

peccatˀ. Iuxta hunc ritũ faciet b

a tabernaculo teſtimonij qđ fixuz

a ¶ vel ſoꝛdiũ. ¶ Lxx. immundiciarum.

eſt int eos in mẽdio ſoꝛtiũ habi c

a ¶ nõ q̄ oẽs tũc excluderent. ¶ nullꝰ gẽ tilˀ vl̃ iudeꝰ vl̃ leuita vl̃ ſacerdos. Oẽs ei de clinauerũt ſil̃ inutiles facti ſunt: Pſ.xiij.a.

tatiõis eoꝝ. Nullꝰ hominũ ſit in d

¶ intelligibili: nemo ſancte viuebat.

tabernaculo qñ põtifex ſctũariũ

b ingredit/ vt roget ꝓ ſe ⁊ pꝛo do

mo ſua et ꝓ vniuerſo cętu iſrˀl:

c dõec egrediat tabernaculũ. Cũ e

a ¶ captiuitatẽ nr̃am releuãs: ⁊ ſedere faci ens ĩ celeſtibꝰ. b ¶ thymiamatˀ.ſ. qđ eſt ſe des cherubin.

ãt exierit ad ãltare qđ coꝛã dño

d ẽ/ oꝛet ꝓ ſe: ⁊ ſũptũ ſanguinẽ vi

tuli hyrci fundat ſup coꝛnua eiꝰ

per gyrũ: aſpergẽſq̃ digito ſepti

¶ cauſa quare debeat mũdari.

e f es: expiet ⁊ ſãctificet illđ ãb ĩmũ

g ditijs filioꝝ iſrael. Poſtq̃ emũ f

dauerit ſanctuariũ ⁊ tabernacu

chꝛiſtum ꝺm diuinitatem.

lũ et altare: tũc offerat hyrcũ vi

b uẽtẽ: ⁊ poſita vtraq̃ manu ſup ca

¶ quia omnia peccata noſtra poꝛtauit.

put eiꝰ: ꝯfiteat oẽs iniq̃tateſ filio g

rũ iſrael: ⁊ vniuerſa delicta atq̃

¶ deo.

peccata eoꝛũ que ĩpꝛecãs capi b

i ti eius emittet illum ꝑ hoiem pa

ratũ in deſertũ. Cunq̃ poꝛtaue i

¶ chꝛiſtus qui poꝛtauit peccata noſtra.

rit hyrcus om̃es iniq̃tates eoꝛũ

¶ in celũ. ¶ qui ante captus int hoĩes.

ĩ terrã ſolitariã/ ⁊ dimiſſus fuerit

a ¶ chꝛiſtus verus mõtanus.

in deſerto: reuertet ããron ĩ taber

a ¶ celum. b ¶ ſoꝛdibus moꝛtalitatis ⁊ paſſibilitatis: quibꝰ ĩdutꝰ eſt ꝓ pctĩs nr̃is.

nãculum teſtimonij: ⁊ depõſitis

veſtibuſ quibꝰ pꝛiꝰ indutus erat

Nico. de lyra

a ¶ Et expiet ſanctuarium ab ĩ mundicijs fi.iſrˀl. Nõ eſt intelligẽ duz q̄ ſanctuarium haberet in ſe aliqđ pecactum expiandũ/ cũ eſſet res inani mata/ ſed dicebatur quodãmodo pol lui ex peccatꝭ ſacerdotum ⁊ populi/ ſicͭ ⁊ eccleſie noſtre pꝛo aliquo facinoꝛe ĩ eis facto: vnde ⁊ indiget reconcilia tione. ⁊ hoc eſt quod dicit: Ab immũ dicijs filioꝛum iſrˀl ⁊c. ⁊ patz. b ¶ Iu xta hũc ritum faciet in taberna culo teſtimonij quod fixũ eſt ⁊c. Id ẽ poſt expiationem ſancti ſanctoꝛũ expiabit reliquam partem tabernaculi que dicebatur ſancta: ⁊ hoc vocat ħ ta bernaculum teſtimonij/ quia ꝯtinebat duas partes tabernaculi/ ⁊ ideo nomi natur nomine totiꝰ. c ¶ In medio ſoꝛtium habitationis eoꝛuz. In hebꝛeo habetur: In medio ſoꝛdiuz eo rum: quia tabernaculuz erat in medio caſtroꝛum. populus autem habitãs in circũitu frequenter incurrebat ſoꝛdes peccatoꝝ/ q̃ redundabant in taberna culum quodammodo vt dictum eſt: li cet autem trãſlatio noſtra ad eundez ſenſum reducatur: credo tamen eaz eſ ſe coꝛruptam vitio ſcriptoꝛum qui ac ceperunt. t. pꝛo d. et ideo ſcripſerũt ſoꝛ tium pꝛo ſoꝛdium. d ¶ Nullus ho minũ ſit in taber. ⁊c. Quia tunc ſũ mus ſacerdos debebat eſſe maxime e leuatus in deum: et pꝛopter hoc exclu debatur ſocietas alioꝛum que poſſet ĩ pedire ipſum. e ¶ Cum autez exie rit ad altare qđ coꝛam dño ẽ. ⁊c. Scilicet thymiamatis qđ erat extra ſã ctum ſanctoꝛũ: vt dictum fuit Exo. xxx. pꝛopter qđ expiatio ſãctoſãctoꝝ opoꝛ tebat ſacerdotẽ exire ad expiandã aliã partẽ tabernaculi/ in q̃ erat altare thy miamatis: quo facto exibat tabernacu lum ad offerendum hircum emiſſari um: et hoc eſt quod ſubdit: f ¶ Poſt q̃ emundauerit ſanctuariũ ⁊ ta bernaculum ⁊c. Sequitur: Tũc of ferat hircum viuentem ĩn atrio. g ¶ Confiteatur omnes iniqui tates filioꝛum iſrael ⁊c. Nõ expli cando omnia in particulari: quia ĩpoſ ſibile erat tũc fieri: Tum ꝑpter bꝛeui tatẽ tpis: Tum quia ſacerdos nõ om nia peccata populi ſciebat/ ſed in gene rali/ ſicut facimus in confeſſione facta in pꝛincipio miſſe/ vel huiuſmodi. h ¶ Que impꝛecans capiti eius emittet illum per ho. Quia roga bat dñm vt penã debitã ꝓ illˀ pctĩs vel let trãſferre in hircũ illaz q̃ emittebat in deſertũ: vt ibi relinqueret a feris deuoꝛandus pꝛo homi nibꝰ moꝛte dignis ꝓ ſuis peccatis. i ¶ Cũq̃ poꝛtauerit hircus omnes iniquitates eoꝝ. Deſcripta expiatione: hic conſequẽter deſcribitur cultus celebꝛatiõis q̃ conſiſtebat ĩ ꝯſummatiõe ſacrificij: in crematiõe illoꝝ q̃ erãt cremãda ĩ al tari holocauſtoꝝ/ ⁊ ĩ crematiõe ĩcẽſi ſup altare thymiamatiſ: ⁊ ĩ iſto officio ſũmꝰ ſacerdos depõebat veſtimẽta linea: ĩ q̄bꝰ pꝛiꝰ miſtrauerat/ ⁊ accipiebat oꝛnamẽta põtificalia. Cuiꝰ rõnẽ aſſignãt doctoꝛes nr̃i/ q̄ miſteriũ expiatiõiſ qđ ꝑceſſerat de bebat fieri

D

Põtifex in dedicatiõe eccleſie

tuꝛ. Hoĩez ꝟo patũ: chꝛiſtũ vł ãgelos ei⁹. vñ recipit vnuſqſq; qḋ mereꝛ. a ¶ Jlle ꝟo q̇ dimiſe. ⁊c̃. Oꝛige. Aſcendit

Moꝛaliꝛ

in coꝛ tuũ cõcupiſcẽtia: q̄libet cogitatio pꝛaua: abijce: ſoꝛs ẽ apompei. Abijcies aũt ſi habueris tecũ parati manũ hominis. i. ſi lectio diuina ſit in manibus tuis: ⁊ ante oculos p̄cepta dei: tũc vere eris paratus. Similiter ſi cetera vitia aſcenderũt in coꝛ tuum: expelle: mitte in heremum. Si ꝟo aſcẽdat in coꝛ tuũ miſericoꝛdia/ iuſticia/ et pax/ ⁊ huiuſmodi. hec de ſoꝛte domini ſunt/ offeruntꝛ ad altare. pontifex accipit: ⁊ reconciliat deum tibi. Js ergo in quo eſt ſoꝛs apompei/ nõ eſt piger/ nec eſt occupatus ſecularibus: ſed paratus pꝛomptus ⁊ vigilans. Qui ſi ſoꝛdeſcere videꝛ: quia contingit immũdũ/ lauabit veſtimẽta ſua: ⁊ erit mũdus. Hoc moraliter ad vnũquẽq; noſtrũ ꝑtinet. Comparetur ip̃a ratio que intra nos eſt: per quã nobis boni maliq; diſcretio eſt: que ſi videꝛ ſoꝛdeſcere: qꝛ diſcit ⁊ ꝑtractat que mala ſunt: tamen ſi ea abijciat: tũc melioribus cogitatiõibus purificata ac diluta videbitur mũda. Chꝛiſtus q̊z lauare diciꝛ veſtimenta ſua ⁊ fieri mũdus. ꝓpꝛ illud Zach. iij. a. Uidi ieſum ſacerdotẽ magnum indutum veſtimenta ſoꝛdida: qḋ ſi ĩtelligiꝛ de aſſumptione carnis: ⁊ hic in lauandis veſtibus poteſt eadem figura ſeruari.

b ¶ Mẽſe ãt ſeptio decima die mẽ. Oꝛige. Jn q̄ ſolẽnitas repꝛopitiationis: ⁊ in q̄ ſola põtifex ſolus ĩdutus oĩbus põtificalib⁹ veſtibus ⁊ ſemel in ãno ingrediꝛ in ſancta ſanctoꝝ. Populũ em̃ derelinquens/ ingrediꝛ vbi eſt repꝛopitiatoꝛiũ ⁊ ſuꝑ repꝛopitiatoꝛiũ cherubin: vbi ẽ arca teſtimonij ⁊ altare incenſi: quo acceſſus ẽ ſoli pontifici.

Allego.

Pontifex eſt chꝛiſtus: qui ꝑ totũ annum cum populo erat. de quo diciꝛ Luc. iiij. c. Euãgeliçare paupibus miſit me: ⁊ vocare annum acceptuz dñi. ⁊ ſemel in iſto die repꝛopitiationis intrat in ſanctaſanctoꝝ. i. ĩpleta diſpenſatiõe penetrat celũ: et intrat ad patrẽ/ vt faciat eum ꝓpitium: ⁊ exoꝛet ꝓ oĩbus in ſe credẽtibus. Dies ꝓpitiationis manet nobis: donec occidat ſol. i. mũdus finẽ accipiat. Stamus em̃ ꝓ foꝛib⁹ opiẽtes pontificẽ noſtrũ cõmoꝛantẽ intra ſctãſctoꝝ: ⁊ oꝛantẽ ꝓ pctĩs eoꝝ qui ſe expectant ſuꝑ quos ſoꝛs ei⁹ venit vt ſint ꝑs domini ⁊ electio: nõ ꝓ ea parte que ꝓ indignitate ſua ſperniꝛ ⁊ abijcitur. Unde dicitur

Hircus apompei⁹

hircus apompeius. i. abiect⁹ ⁊ refutatus.

cũ ĩtraret ſanctuariũ: relictiſq; ibi/ a
¶ lotã manifeſtabit carnẽ. ¶ celo
lauabit carnẽ ſuã in loco ſancto: b
¶ gł'ic ſue. vñ Pſ. xcij. a. Dñs reg̃uit de. ⁊c̃.
indueturq; veſtib⁹ ſuis. Et poſtq̃ c d
a ¶ de mũdo. b ¶ pr̃i. ¶ ſeip̃m. ¶ qḋ nemo poterat offerre niſi ip̃e.
egreſſus obtulerit holocauſtũ ſuũ
a ¶ Aſſiſtet vultui dei ꝓ nob̃. b ¶ mẽbꝛis
ac pleb̃/ rogabit tã ꝓ ſe q̃ꝫ ꝓ pplo:
ſuis. a ¶ pinguedinẽ charitat̃. b ¶ vt holocauſtũ pĩgue fiat. a ¶ ſeip̃m. b ¶ Chꝛiſt⁹.
⁊ adipẽ q̇ oblat⁹ eſt ꝓ pctis/ adolebit ſuꝑ altare. Jlle ꝟo q̇ dimiſerit e
a ¶ Aſſumpta ĩmoꝛtalitate ⁊ ĩpaſſibilitate.
b ¶ Ante ſoꝛdida.
caprũ emiſſariũ/ lauabit veſtimenta ſua ⁊ coꝛpus aq̃: ⁊ ſic ingredieꝛ
a ¶ Angeloꝝ vel eccłie. de q̄ diciꝛ Cãti. vj. d. Terribilis vt caſtroꝝ acies oꝛdinata.
in caſtra. Uitulũ autẽ ⁊ hircũ q̇ ꝓ f
pctõ fuerãt imolati: ⁊ q̊ꝝ ſanguis
a ¶ Uel ſanctuarium
illatus ẽ in ſanctuario vt expiatio
cõpleretꝛ: aſpoꝛtabũt foꝛas caſtra/ g
⁊ cõburẽt igni/ tã pelles q̃ꝫ carnes
eoꝝ ac fimũ. Et q̇cũq; cõbuſſerit h
ea/ lauabit veſtimenta ſua ⁊ carnẽ
aq̃: ⁊ ſic igredieꝛ caſtra. Eritq; vo
b bis h̃ legitimũ ſempiꝛnũ. † Mẽſe i
a ¶ Ueniet dies cum aufereꝛ ab eis ſponſus: ⁊ tũc ieiunabunt.
aũt ſeptio/ decima die mẽſis affligetis aĩas vr̃as: nullũq; facietis
op⁹ ſiue ĩdigena ſiue aduena q̇ pe
¶ Jn q̄ paſſus ẽ chꝛiſtus.
regrinaꝛ inꝛ vos. Jn hac die expiatio erit vr̃i atq; mũdatio: ab oĩbus pctis vr̃is corã dño mũdabi
a ¶ Omne ſeruile opus nõ facietis in eo.
mini. Sabbatũ em̃ reqetionis eſt:
⁊ affligetis aĩas vr̃as religione ꝑ
a ¶ Chꝛiſtus: quia iudeoꝝ ſacerdotes nõ poterãt. impoſſibile em̃ erat ſanguine tauroꝛum aut hircoꝝ peccata auferri.
petua. Expiabit aũt ſacerdos qui k
¶ Unxit te deus deus tuus oleo leticie p̄ conſoꝛtibus tuis: Pſ. xliiij. b.
vnctus fuerit: ⁊ cuius man⁹ initia
a ¶ Tu es ſacerdos in eternum ſm oꝛdinem melchiſedech: Pſ. cix. a.
te ſunt vt ſacerdotio fungaꝛ pꝛo
a ¶ Obediẽs pr̃i vſq; ad moꝛtẽ: Phił. ij. b.
b ¶ ꝓ ſacerdotibus iudeoꝝ q̇ hec ꝯſummare nõ poterãt. de q̇bus chꝛiſtus ſm carnẽ.
pr̃e ſuo. Jndueturq; ſtola linea et
veſtib⁹ ſctis: ⁊ expiabit ſanctuariũ
⁊ tab̃naculũ teſtionij atq; altare:
ſacerdotes quoq; ⁊ vniuerſuz populum. Eritq; vob̃ hoc legitimũ
ſempiternũ: vt oꝛetis ꝓ filijs iſrael ⁊ pꝛo cunctis peccatis eoꝛum
¶ Quia chꝛiſtus ſemel pꝛo peccatis noſtris moꝛtuus eſt. j. Pe. iij. c.
ſemel in anno. Fecit igitur ſicut p̄ l m
ceperat dominus moyſi.

a ⁂ debat fieri cũ hũilitate: ſꝫ ꝯſũmatio ſacrificij cũ ſolennitate: ⁊ ad ſimilitudinẽ hui⁹ ptifex euangelicus in aſperſione baſilice quam dedicat quaſi in expiatione eius lineis et minoꝛibus vtitur indumentis: ⁊ etiam in ſabbato baptiſmali ⁊ conſecratione fontium: et in immerſione cathecuminoꝝ: cum ſcilicet tranſferuntur peccata eoꝝ: ſimilibus vtitur indumentis. Cum autem his pactis ad miniſtrationem accedit altaris: pontificalibus ⁊ p̄cioſis veſtibus infulatur: vt dicit magiſter in hiſtoꝛijs. Ra. Sa. aliam rationem aſſignat dicens: ꝙ cum veſtibus lineis intrabat ſanctũſanctoꝝ: ne miniſter eẽt ſicut dominus. quod eſt ſic intelligenduz: quia ſanctũſanctoꝝ erat locus ip̃ius dei quaſi ip̃m rep̄ſentans: vt dictum fuit Exodi. xxv. ⁊ ideo pꝛopitiatoꝛiũ aureum ⁊ alia que erant ibi aurea: erant quaſi quedam dei oꝛnamenta. pꝛopter quod pontifex non debebat ibi ingredi cum aureis oꝛnamentis: ſed miniſterium quod agebat extra ſanctũſanctoꝝ in oꝛnamentis pontificalibus in quibus erat aurum (vt dictũ fuit Exodi. xxviij.) exercebat: ⁊ ſm vtrũq; dictũ in tali mutatione veſtiuz manus ⁊ pedes lauabat in labio eneo. ⁊ hoc eſt qḋ ſequiꝛ: a ¶ Relictiſq; ibi: Scilicet veſtimentis pꝛioꝛibus. b ¶ Lauabit carnem ſuam in loco ſancto. Quia labium pꝛedictum erat in atrio. c ¶ Indueturq; veſtibus ſuis: Jd ẽ põtificalibus ſibi appꝛopꝛiatis: quia pꝛius miniſtrauerat in veſtimentis lineis/ que erant cõmunia etiaz ſacerdotibus minoꝛibus: ⁊ cõſequenter deſcribitur conſummatio miniſterij/ cum dicitur: d ¶ Et poſtq̃ egreſſus obtulerit holocauſtum ſuum ⁊c̃. Et patet littera ex p̄dictis. Et ſubditur quid debeat facere ille qui duxerat hircum in deſertũ/ cuz dicitur: e ¶ Jlle vero qui dimiſerit capꝛum emiſſarium/ lauabit veſtimenta ſua et coꝛpus aqua ⁊c̃. Per aſperſionez aque expiationis in qua erant commixti cineres vacce rufe. f ¶ Uitulum autẽ ⁊ hircum qui pꝛo peccato fuerãt ⁊c̃. Sequitur: g ¶ Aſpoꝛtabunt foꝛas caſtra/ et comburent igni/ tam pelles q̃ꝫ carnes eoꝝ ac fimum. Ad deſignandum ꝙ deberet totaliter a peccato elongari q̃ꝫtum ad actũ ⁊ circũſtãtias ⁊ occaſiones peccati. h ¶ Et quicunq; combuſſerit ea/ lauabit veſtimenta ſua ⁊ carnem aqua ⁊c̃. Aqua aſperſonis modo ſupꝛadicto. i ¶ Menſe autem ſeptimo. Hic conſequenter deſcribitur circa expiationem ritus ſucceſſionis: qꝛ pertinebat ad ſummum ſacerdotem miniſterium illius diei: pꝛemittiꝛ tamen tempus cuz diciꝛ: ¶ Menſe autẽ ſeptimo decima die mẽſis. in reuolutione cuiuſlibet anni: affligetis animas veſtras. Quia ſicut pꝛedictũ eſt erat dies expiationis peccatoꝝ ſacerdotũ ⁊ totius populi. ideo generaliter omnes debebant ꝑ ieiunium affligi in coꝛpe: ⁊ ꝑ debitam contritionem in mente. k ¶ Expiabit autem ſacerdos qui vnctus fuerit ⁊c̃. Jd eſt ſummus ſacerdos qui in officio patrĩ ſucceſſerit: ⁊ exequetur officiuz expiationis ſicut pꝛedictũ eſt. l ¶ Fecit igitur. ſ. aaron qui erat ſummus ſacerdos. m ¶ Sicut p̄cepat dominus moyſi. Quia adueniẽte decima die ſeptimi mẽſis celebꝛauit dictã expiatiõez: eo mõ q̊. ſ̃. deꝛminatũ eſt.

¶ Jn capitulo. xvj. vbi dicitur in poſtilla: Uitulum offeret ꝓ peccato.

Additio.

Cum iſte vitulus non ſolũ ab aaron ſed a ſucceſſoꝛib⁹ ſuis ſemel in anno. ſ. in die expiationis eẽt offerẽdus: vt ptꝫ in fine capłi huius: non videꝛ rõnabiliter dictum/ ꝙ offerebatur ꝓ peccato Aaron. ad nihilũ

A Aarõ.ad nihilũ enĩ videbat̃ ꝓficere ſũmis ſacerdotibꝰ ipſi aaron ſuccedẽtibꝰ facere memoriã ꝑdeceſſoꝝ ſui de ꝙ in q̃ peccauit.merita enĩ patrũ ꝑſentãt̃ a filijs in ſuis orõnibꝰ:ſic̃ ĩ multꝭ locꝭ habet̃:nõ aũt demerita.vñ meliꝰ videt̃ dicẽdũ ꝙ vitulꝰ iſte offerebat̃ ꝓ pctõ ꝓprio/ſiue ſacerdotꝭ offerẽtꝭ q̃cũꝗ eſſet ille:qꝛ nullꝰ erat ſine pctõ.vñ ſequit̃ in lr̃a:Cũꝗ obtulerit vitulũ orabit ꝓ ſe ⁊ ꝓ domo ſua:⁊ ꝙ eſt etiã qđ dicit apl's ad Hebre.ix.In ſecũdo aũt ĩtroibat ſemel in anno ſolꝰ põtifex/nõ ſine ſãguine quẽ offerret ꝓ ſua ⁊ ppl'i ignorãtia.Qꝛ aũt aries ĩmolaret̃ in memoriã arietꝭ Iſaac/eſt cõſonã rõni.ſ. vt deꝰ haberet ĩ memoriã merita patrũ.ſ.Abraã ĩmolãtis ⁊c̃.⁊ Iſaac q̃ ad immolãdũ ſe obtulit.

Replica

Correctorij ↄtra Burgẽ.In cap̃.xvj.poſtillator dicit oblationẽ vituli ſemel ꝑ ſummũ ſacerdotẽ factã in anno inter cetera ĩ rememorationẽ peccati Aaron.Sed Burgẽ.dicit hoc irratiõabile:quia nihil proficiebat ſummis ſacerdotibus huiuſmodi memoria:etiam qꝛ in orationibꝰ debẽt rememorari merita patrũ/nõ demerita.Reſpõdeo ꝙ rationabile eſt/vt in orationibus ⁊ oblationibus fieret rememoratio nõ mõ virtutis/ſꝫ etiã peccati predeceſſorũ.Ibi enĩ fit rememoratio collate gratie:hic remiſſiõis ⁊ venie ⁊ oblationis culpe:quod mirum ſi vitulus non pro peccato Aaron:ſed in memorationẽ peccati Aaron offerat̃:ſicut aries in memoriã obedientie Iſaac ⁊c̃.Nec eſt verũ ꝙ ſolũ merita patrũ nõ demerita reducant̃ ad memoriã orationũ ⁊ offerentiũ:quia ſcriptura ſacra plena eſt huiuſmodi modis orandi:Peccauimus cũ patribꝰ noſtris ⁊c̃.Vide Danielẽ/Heſter/Tobiã/Iudith ⁊c̃.Nec eſſet irrationabile ꝙ quilibet ſacerdos offerens vitulũ reduceret ad memoriam/ꝙ illius vituli oblatio eſſet meritoria ablutionis culpe ꝓprie/ſicut quondã fuit culpe paterne que erat in vituli fabricatione:⁊ ſicut vitulus aliquãdo fuit populo cã idolatrie:ita eius immolatio fit memoria placationis diuine:dũ hoc deo mactare ſtuduerit/quod aliquãdo ſtultus ppl's adorauit ⁊c̃.que nõ irrationabiliter ad memoriam reduci poſſunt. C

Glo. ordi.

B Et locutꝰ eſt dñs ad moy.⁊c̃. Ca. XVII Preſẽti lege demõſtratur:qꝛ nõ tm̃ moyſi/ſꝫ omnibꝰ cõiter loquit̃ dñs:Oẽs ſcire cupit qđ oĩbꝰ expedit:legẽ .ſ.tpalẽ eſſe:⁊ expleto ſuo tꝑe obſeruari ſuꝑuacue.Expletio ꝟo tꝑis ꝑfecta:deſtructio loci in q̃ ſacrificia ꝑcepit offerri:ĩtimãdo eũ q̃ extra caſtra:ſiue foriſ tm̃ ex̃ tabernaculũ teſtimõij ſacrificauerit:ĩterire ↄ̃ populis ſuis:vt.ſ.deſtructo tabernaculo ⁊ loco ſacrificia finẽ habeãt.Sctãs ꝟo actio/ o,b nes ⁊ q̃ edificãt hũanã mentẽ:vt patrẽ ⁊ matrẽ honorare/⁊ ꝓxĩos diligere ⁊ ſilia:loco non circũſcripſit:qꝛ ſemꝑ proſunt/et cũ euãgelio cõueniunt.Quicũꝗ ergo nũc figuraſ agũt/deſtructi loci ſanguinẽ effundũt:⁊ cõmunẽ cõuerſationẽ maculãt:in cõmuni peccãt ſicut q̃ ſãguinẽ fundũt.Eorũ q̃ꝫ ſãguinẽ fundũt/q̃s exẽplo ſuo ĩ errorẽ mittũt. b Homo q̃li.⁊c̃.Quaſi figure legꝭ tꝑales ſũt/⁊ in loco certo ſũt:q̃ deſtructo nõ pñt manere. c Si occiderit ouẽ.Nõ de his dicit q̃ occidũt ad vſũ veſcẽdi.priuata enĩ ſacrificia ꝓhibuit/ne ſibi q̃ſꝗ ſacerdos eſſe audeat/ſed illuc auferat vbi ꝑ ſacerdotẽ offerat.hoc nãꝗ in conſuetudine cauẽdũ ꝑmonuit.Cũ ergo nõ liceret offerri ſacrificia/niſi in tabernaclo cui tẽplũ ſucceſſit.
18,a Helias tm̃ extra tẽplũ ſacrificauit/qñ et ignẽ de celo impetrauit:⁊ prophetas demoniorum conuicit.ſed cũ iubet ille qui legem conſtituit aliquid fieri quod in lege prohibuit:iuſſio ipſa pro lege habetur/que a legiſlatore datur.Spiritus enim dei qui erat in Helia/quicquid in hac re fecit cõtra legẽ eſſe nõ potuit/quia dator eſt legis. d Et nequaꝗ̃ vltra immolabunt hoſtias ſuas demonibus ⁊c̃.Cum a domino dictũ ſit:
20,a Non facies tibi idolum/nec omnem ſimilitudinem eorũ que in celo ſunt
32,b ſurſum/et in terra deorſum:et q̃cunꝗ ſubtus terram conflatilem vitulũ fecerunt/et ei ſacrificiũ obtulerunt:
3,d alligurire cupientes ſacrificium.Lex q̃ quaſi pedagogus eoꝝ ꝑcipit deo ſacrificare:vt in ꝙ occupati abſtinerẽt a ſacrificio idolatrie.Talia tm̃ ſãciuit ſacrificia q̃buſ myſteria ſignificarent̃ futura. e Cũ q̃bꝰ for.⁊c̃.Idolatriam fornicationẽ vocat:qꝛ deꝰ deſpõdit ſibi animas nr̃as.Dicit̃ ergo fornicatio ab illo diſceſſio.Terret etiã eos q̃ in carne fornicant̃:cũ pctm̃ fornicatiõis cõparat idolorũ cultui/⁊ demonum oblatiõi. f Homo ↄ̃ domo iſrl' et ↄ̃ ad.⁊c̃.Aug⁹.Si idem repetitur mandatum/neceſſarium ⁊ vtile oſtendit:ſꝫ

q̃ tamẽ ſupe

[Textus]

a Et locutꝰ eſt dñs ad moyſẽ dicens: Ca.XVII a
¶ omnibus cõmuniter datur hec lex.
Loquere aaron ⁊ filijs eius et cunctis filijs iſrl' ⁊ dices ad eoſ: Iſte eſt ſermo
a ¶ auctoritas ꝑcepti. ¶ non homo.
b quẽ mãdauit dñs/dicẽſ: Hõ q̃li b
c bet de domo iſrl' ſi occiderit ouẽ aut bouẽ ſiue caprã ĩ caſtrꝭ vl' ex
a ¶ vbi tm̃ licet offerri.
tra caſtra/⁊ nõ obtulerit ad oſtium tabernaculi oblationẽ domino: c
¶ homicidij.
ſanguinis reꝰ erit. Quaſi ſi ſãguinẽ fuderit:ſic ꝑibit ↄ̃ medio ppl'i ſui. d
Ideo ſacerdoti offerre debẽt filij iſrl' hoſtias ſuas q̃s occidũt in agro: vt ſctificent̃ dño añ oſtiũ tabernacl'i teſtimonij:⁊ imolent eas hoſtias pacificas dño. e f
Fundetꝗ ſacerdos ſãguinem ſuper altare domini ad oſtium tabernaculi teſtimonij:⁊ adolebit adipem in odorẽ ſuauitatis dño:
d et nequaꝗ̃ vltra immolabunt hoſtias ſuas demonibus g
¶ recedendo a vero ſponſo.
e cum quibꝰ fornicati ſũt:Legitimũ ſempiternum erit illis/et poſterꝭ eoꝝ.
Et ad ipſos dices:
¶ Lex.homo homo.
f Homo de domo iſrael ⁊ de aduenis q̃ ꝑegrinantur apud vos/ h i
a ¶ iam ꝑfectum nõ modo inceptum.
qui obtulerit holocauſtũ ſiue vi k

Et ad oſtiũ

Nico. de lyra

Et locutꝰ ẽ dñs Ca. XVII Poſtꝗ̃ actũ eſt de purgatione generali que fiebat ꝑ quedã ſacrificia vt viſũ eſt:hic conſequenter agitur de loco ſacrificij:et primo determinatur ſacrificij locus:ſecundo excludit̃ gentilis modus/ibi:Homo quilibet de domo.Circa primum prohibet̃ extra locũ ſacrificij immolatio:ſecũdo oblatio/ibi:Homo de filijs iſrael.Circa primũ dicitur ſic: b Homo q̃libet de domo iſrl' ſi occi.ouẽ aut bo.ſiue ca.ĩ ca.Non eſt intelligẽdũ hoc de qualibet occiſione:qꝛ licitũ erat talia aĩalia que ſũt etiã immolaticia occidere in caſu ⁊ comedere/nõ ſolũ extra templũ/ſed etiã extra hieruſalẽ:vt habet̃ Deut.xij.ſed intelligit̃ de occiſione ꝑ modũ ſacrificij:q̃ nõ fuit licita extra atriũ tẽpli:poſtꝗ̃ tẽplũ fuit edificatũ ꝑ ſalomonẽ:nec extra atrium tabernaculi ante tẽpli edificationẽ.⁊ hoc notat̃ ꝑ hoc quod ſubdit̃: c Et nõ obtu.⁊c̃.Exquo patet ꝙ loquit̃ de occiſis ꝑ modũ ſacrificij. d Reꝰ erit.quaſi ſi ſan.fu.ſ.humanũ:qꝛ puniendus eſt ſicut de homicidio. e Ideo ſacerdoti offerre debent filij iſrael hoſtias ſuas.Alit̃ enĩ vſurparẽt ſibi officiũ ſacerdotꝭ ſicut faciũt idolatre.vnde ſubdit̃: f Quas occidũt in agro:Id eſt occidere cõſueuerũt.idolatre enĩ in agris ⁊ alijs locis indifferent̃ pro ſua volũtate immolabãt hoſtias idolis:⁊ in hoc filij iſrael imitabãt̃ eos/ſaltẽ ꝓ magna ꝑte/anteꝗ̃ ꝑ legẽ eis datã determinaret̃ locꝰ ſacrificij.ſ.ipm̃ tabernaculũ añ edificationẽ tẽpli.Et poſtea ipm̃ templũ qđ ſucceſſit tabernaculo. g Et nequaq̃ꝫ vltra imolabunt hoſtias ſuas demõibus.Sicut faciebant ante dationẽ legis:ritũ gẽtiliũ imitãtes. h Homo de do.iſrael.Hic cõſequẽter ꝓhibet̃ extra locũ ſacrificij determinatũ oblatio/cũ dicit̃:Homo de domo iſrael:id ẽ iudeus natione. i Et de aduenis:Id eſt de conuerſis ad iudaiſmum. k Qui obtulerit holocauſtum ſiue victimã ⁊c̃.Hoc dicitur ad comprehendendum omne genus ſacrificij.

Diuiſio

D

† De cõſe.diſ.2.c.nõ oportet

Moraliter.In hoc capitulo cum dicit̃: b Homo quilibet de domo iſrael ſi occiderit ouẽ ⁊c̃.Non ꝓhibetur quelibet occiſio animalis/ſed illa que fit per modũ ſacrificij vel oblationis:que prohibita fuit fieri extra locũ a deo determinatum:qui primo fuit tabernaculũ Moyſi:poſtea ꝟo templum ſalomonis.et per vtrunꝗ figurata fuit eccleſia extra quam non eſt licitum fieri ſacrificium:ſicut faciunt heretici et ſciſmatici.

Moralit̃

✱ Sanguinẽ vni

G tñ ſupius tm̄mõ occidentẽ vt faceret ſacrificiũ: ſꝫ non ꝑficientẽ
E iuſſit puniri. Ait em̄: Qui occiderit bouẽ aut ouẽ ſiue in caſtr̃
ſiue ex̃ caſtra ⁊c̃. vbi ꝓhibet̃ ab eo qd̃ tẽptat̃. H̃ ãt ait: Qui ob/
tulerit holocauſtũ ſiue victimã ⁊c̃. Iã ꝑfectũ ſacrificium ſignifi
cãs: pari tñ pena plectunt̃. Qui em̄ incipit: ⁊ ſi liceat fac̃: nihil
differt ab eo q̃ fec̃. Utriqꝫ em̄ pena depu
tat̃: vt de pplõ ſuo eijciat̃ / nec de circũci/
ſiõe glĩet̃ / ne de genere iſrl̃ dicat̃: ſꝫ int̃ ꝑ
putiũ hñtes reputet̃. Qui ĝ nũc legis fi
guras ex̃ tẽplũ celebrãt: fruſtra ſe iſraeli
tas vel iudeos iactant. a ¶ De adue
nis. Gẽtilib⁹ q̃ nõ ſunt ↄiũcti iudeis: ſꝫ
apud nos. Apud eos q̃ppe fuim⁹ / vt le/
gẽ eoꝝ ⁊ ꝓphas ⁊ ꝓmiſſam hereditatem
hñtes: nõ tñ ipis ſꝫ deo adherẽtes. ꝓpte
rea iux̃. Lxx. hõ hõ dixit: vt oſtẽdat tam
eos q̃ in circũciſiõe q̃ꝫ q̃ in ꝑputio adhe/
rent deo hoc debere mãdatum ſeruare.
Myſtice b ¶ Si come. ſan. ⁊c̃. Myſtice. San
guinẽ homicidiũ ĩtelligim⁹. frĩs odiũ ho
micidiũ ẽ. Qui em̄ odit frẽꝫ ſuũ homici/
da ẽ. Abſtinẽdũ ẽ igit̃ ab oĩ ſanguĩe. i.
ab oĩ odio fratrũ: q2 ſuꝑ talẽ aĩaꝫ / q̃ talẽ
comedit ſanguinẽ. ſm̃ illud Ps. xiij. b.
Qui deuorauit ple. me. ſic eſ. pa. obfir/
mat faciẽ ſuã deus: chriſtũ. ſ. q̃ eſt imago
prĩs. Qui em̄ videt filiũ: videt ⁊ patrẽ.
Ipe em̄ iudex ẽ. de q̃ d2 ibideꝫ. xxxiij. c.
Uultus aũt dñi ſuꝑ faciẽtes mala: vt ꝑ.
d. ter. me. e. Ipe aũt comedentẽ ſangui/
nẽ ꝑdit de pplõ ſuo de cõi. ſ. hoĩm gene/
mat. 25. d re: q2 ſic ĩmiſⁱcordẽ ⁊ impiũ cũ malignis
ſpiritibus mittit in ignẽ eternũ q̃ ꝑpara/
tus ẽ diabolo ⁊ ãgel̃ eius: vt ãt oñderet
q̃ꝫtũ debeam⁹ eſſe inuicẽ miſⁱcordes: q̃ꝫ/
tũ diligẽtes oñdit: q2 ꝓ expiatiõe nr̃a ſã
guinẽ ſuũ fuderit dicẽs: Ego dedi illum
vob̃ ſanguinem. ſ. chriſti. c ¶ Aĩa car.
¶ Aug⁹. Aliq̃d vitale ẽ in ſanguĩe: q2 ꝑ ip
ſum maxĩe in hac carne viuit̃: q̃ ꝑ oẽs ve
nas corꝑis diffundit̃. Ipaꝫ vitã corꝑis
vocauit aĩaꝫ. nõ vita q̃ migrat ex corꝑe:
ſed q̃ morte finit̃. Qua locutiõe dicim⁹
iſtam vitã tempalẽ / nõ eternã / mortalẽ /
nõ immortalẽ: cuꝫ ſit immortalis anima
que portat̃ ab ãgelis in ſinũ abrae. ⁊ cui
dicit̃: Hodie mecũ er̃ in ꝑadiſo: Lu. xx/
iij. f. Scdm̃ h̃ dicit aplš Act. xx. e. Nõ
facio aĩaꝫ meã ꝑcioſorẽ me: vbi ſe oñdit
paratũ mori ꝓ euãgelio. Aĩa em̄ q̃ mi/
grat ex corꝑe ꝑcioſiorẽ faciebat: cum tm̄
meritũ acq̃rebat. d ¶ Homo q̃cũqꝫ.
Iſicius. Multa deo cura eſt de nobis:
†32. q. 2. c ne alterutrũ noceamus. ꝓpterea ꝑcutiẽ/
moyſes ti iubet alterã dare maxillã: ⁊ auferenti
Luc. 6. d palliũ / tunicã dimittere / ⁊ non in iudicio
ↄtẽdere: ne ex ↄtentione velimus etiam
nocere: ſed patiẽdo ipm̃ corrigere. Ideo
legiſlator ſanguĩs mandatũ recapitulat:
vt fraudes ⁊ aſtutias nocẽdi varias au/
ferat dicẽs: Si venatõe ſiue aucupio ⁊c̃.
e ¶ Uenatiõe. Fraude q̃ ad ſanguinẽ
vitãqꝫ ꝑtinet. vñ Ps. xciij. d. Captabãt
in animã iuſti: ⁊ ſanguinẽ innocentẽ cõ/
dem. Et rurſus Ps. cxxiij. a. Aĩa nr̃a ſic
paſſer erep. ẽ de la. ve. Hoc ẽ ſi peccãtẽ
viderit: eũ q̃ venatiõi ⁊ dolo ex ĩfirmita/
te vel ſimplicitate expoſitus ẽ. f ¶ Uel
auẽ ⁊c̃. Cũ. ſ. q̃ a terrenis ſe remouet: q̃
bus veſci licitũ ẽ. tales eĩ violẽti ⁊ auari
comedũt. Uñ ſi ĩuicẽ comedit̃ videte ne
ab ĩuicẽ ↄſũmamĩ. Uel q̃m̄ ꝑus erãt iu/
ſti recte int̃ mũda cõputant̃. g ¶ Opiat il. ⁊c̃. Pctã ↄfitẽtiũ
terra opit tãqꝫ ĩferi⁹ remanẽtia: ⁊ ꝑ pñiaꝫ mortificata. q̃ꝝ ꝓhi/
bit⁹ ẽ clamor ad celos aſcẽdẽ: q̃ aſcẽdebat clamor ſodomoꝝ: q̃ no
lebãt pẽitẽ. h ¶ Aĩa q̃ ⁊c̃. Supi⁹ dictũ ẽ. Qui tetigerit mor/
ticina a beſtijs capta. i. q̃ ĩ talib⁹ cõicanerit. h̃ ãt d2: Aĩa q̃ come
derit totũ. ſ. pctm̃ ſuũ fecerit: ⁊ ex eo volũtatem ſuã expleuerit.

* a ¶ Et ad oſtiũ ta. te. nõ adduxerit. i. extra locũ det/ G
minatũ a deo quodcũqꝫ ſacrificiũ obtulerit. b ¶ Interibit
de pplõ ſuo. Et ſic patet ꝙ eandẽ penã incurrit immolans
ſacrificiũ extra locũ determinatum a deo / ⁊ offerens: ⁊ ideo ſi
vnus ĩmolaret ſacrificiuꝫ laudis / ⁊ alius offerret: pari pena
eſſent puniẽdi. Sciendũ aũt ꝙ imo/
lare ſacrificiũ ⁊ offerre ex̃ tabernacu/
lũ vel templũ fuit ꝓhibitũ ad vitan/
dũ idolatriã ad quã iudei erãt ꝓni: q2
ſi licitũ fuiſſet cuilibet immolare vbi
vellet: ſic faciebãt gẽtiles idolatre: ci
to ad gẽtilẽ ritũ declinaſſent. Si aũt
aliqui ſancti legunt̃ immolaſſe ⁊ ob/
tuliſſe ſacrificium extra tabernaculũ:
ſicut de manue legitur Judicuꝫ. xiij.
vel extra templum: ſicut de helia legi
tur. iij. Regũ. xviij. hoc fuit ꝑ reuela
tionem dei: ſicut patet de manue qui
hoc fecit ꝑ monitionem angeli. ⁊ he/
lias in monte carmeli fecit hoc inſtin
ctu ſpũſſancti: quod patet in miracu/
lo ſequenti: quia ignis deſcendit de
celo ⁊ ↄſumpſit ſacrificium eius in ſi/
gnum diuine acceptationis. illa eniꝫ
que ſunt mala eo ꝙ ꝓhibita: q2 pñt
eſſe occaſio mali: cuiuſmodi eſt offer/
re ſacrificium deo extra locum deter/
minatum ſunt diſpẽſabilia: ſecus aũt
eſt de his que ſunt ꝑ ſe mala: nec pñt
ꝑ ſe fieri. c ¶ Homo quilibet d̃
domo. Hic ↄſequenter ꝓhibet̃ mo
dus gentilis. Gentiles em̄ aliqui de
ſanguine animaliũ immolatorũ ido/
lis edebant: ⁊ ideo ꝓhibitus fuit ge/
neraliter iudeis eſus ſanguinis: non
ſolum ratione ꝑdicta: ſed ne ꝑ hoc ꝓ/
niores fierent ad effundendum ſan/
guinem humanum. ⁊ hoc eſt quod di
cit̃: d ¶ Si comederit ſãguinẽ.
In hebreo habet̃: Omnem ſangui/ h
nem. Ex quibus patet ꝙ eſus ſangui
nis generalit̃ ẽ ꝓhibitus. e ¶ Ob
firmabo faciem meam ↄ̃ aĩaꝫ il
lius. i. firmiter ⁊ abſqꝫ retractatione
puniam eum morte. f ¶ Et diſper
dam eam de populo ſuo. Semẽ
eius delendo. g ¶ Quia aĩa car
nis. i. vita: in ſanguine eſt. i. ꝑnci
palit̃ ibi cõſiſtit. h ¶ Et ego dedi
illũ vobis. q2 ſanguis aĩaliũ ĩmola
toꝝ ꝓ pctĩs filioꝝ iſrael partim pone
batur ſuꝑ altare holocauſti: ⁊ partim
effundebat̃ ad baſim eius: vt frequẽ
ter dictũ ẽ ſupra. Sequit̃: i ¶ Qui
bus veſci licitum eſt. Ad excludẽ
dum feras ⁊ aues immundas ſupra
determinatas. xj. ca. k ¶ Anima
que comederit. Hic ↄſequenter ꝓ
hibetur alius modus gentilis: quia
aliqui gentiles comedebant carnes
animaliũ ꝑ ſe mortuoꝝ vel laceratoꝝ
a beſtijs: quod ꝓhibetur hic. ⁊ intel/
ligit̃ de animalibus ſm̃ ſpeciem ſuaꝫ
licitis ad eſum: ⁊ hoc fuit ſuperius ꝓ
hibitum: ideo tamen hic replicat̃: vt
ſi aliquis fecerit contrarium ꝑ igno/
rantiam: ⁊ poſtea delictum ſuum co/
gnouerit: ſciat q̃d debeat facere. qd̃
oſtendit̃ cũ dicit̃: l ¶ Lauabit ve
ſtimenta ſua ⁊ ſemetipm̃ aq̃ ⁊c̃.
Et ptꝫ lr̃a ex ſupradictis.
* † ¶ Sanguinem vniuerſe M
carnis nõ comedetis ⁊c̃. Per hanc ꝓhibitionem morali
ter intelligitur ꝓhibitio detractionis in qua comeditur ſan/
guis animarum: et ſimiliter homicidij: per quod effunditur
ſanguis corporum: et ſic traditur beſtijs et auibus ad incor/
porandum: et ſimiliter prohibetur oppreſſio innocentum in
qua comeditur ſudor et ſanguis eoꝝ.

ctimã: ⁊ ad oſtiũ tabnaculi teſti/ a
monij nõ adduxerit eã vt offerat
dño: interibit de populo ſuo. b
¶ Lxx. Homo homo.
Homo q̃libet de domo iſrael et c
a de aduenis q̃ ꝑegrinant̃ int̃ eos / d
b ſi comederit ſanguinẽ / obfirma/ e
bo faciem meã ↄ̃ animaꝫ illius:
⁊ diſperdã eam de populo ſuo: f
¶ Uita. ſ. carnalis que finit̃ morte.
c q2 anima carnis in ſanguine eſt: g
a ¶ Sãguinẽ chriſti. b ¶ Crucẽ in qua
fuſus eſt ſanguis.
et ego dedi illũꝫ vob̃ / vt ſuꝑ al/ h
¶ al̃s meo.
tare meum expietis pro aĩabus
a ¶ Chriſti. b ¶ Sue q̃ ab ipſa
plaſmata ⁊ cũ carne aſſumpta.
vr̃is: ⁊ ſanguĩs pro animę piacu
lo ſit. Idcirco dixi filijs iſrael:
Omnis aĩa ex vobis nõ come
det ſanguinẽ / nec ex aduenis q̃
d peregrinant̃ inter vos. Homo q̃
cunqꝫ de filijs iſrael ⁊ de adue/
nis qui peregrinant̃ apud vos:
e ſi venatiõe atqꝫ aucupio cęperit
¶ q̃uẽlibet vulgarẽ carnalẽ: ⁊ paſtiõĩbus
incubantẽ: ſꝫ cauſaꝝ cõmuniũ expertẽ.
f ferã vel auẽ quib⁹ veſci licitũ eſt / i
a ¶ orãdo: ↄfitẽdo. vñ Ps. cxlj. a. Effun/
do in ↄſpectu ei⁹ orõnẽ meã. b ¶ pctm̃ qd̃
peccauit. c ¶ Id ẽ pctã q̃ cõmiſſa ſunt ex
fragilitate fratrũ nolite exponere: ſed ſan/
guinẽ eius q̃ capi viſus ẽ: tradite terre: ope
riẽtes. ſ. venia ⁊ cõpaſſiõe: hũc aũt comedit
qui diffamat peccatum ꝓximi: quia anime
mors peccatum.
g fundat ſanguinẽ eius et operiat
illum terra. † Aĩa em̄ oĩs carnis
in ſanguine ẽ. Uñ dixi filijs iſrl̃:
Sãguinẽ vniuerſę carnis nõ co †
medetis: q2 aĩa carnis in ſangui
ne eſt: ⁊ q̃cũqꝫ comederit illũ / in
a ¶ In pctõ mortuũ.
h teribit. Aĩa q̃ comederit morti/ k
a ¶ a diabolo q̃ peius ẽ. intm̄ em̄ mortuus
eſt: vt eũ captũ teneãt demones.
cinũ / vel captũ a beſtia: tã de in/
digenis q̃ꝫ de aduenis / lauabit l
a ¶ hoĩeꝫ exteriorẽ. b ¶ iteriorẽ. c ¶ bap/
tiſmi vel lachrymaꝝ.
veſtimẽta ſua ⁊ ſemetipſũꝫ aq̃: ⁊
ↄtamiatus erit vſqꝫ ad veſperũ:

Locutuſqꝫ eſt dñs ⁊c. a ¶ Ego Ca.XVIII dñs deus. Quaſi cognoſcite veſtrū creatorē: dili genter ſeruate eius p̄cepta. b ¶ Iuxta cōſuetu dinē ⁊c. Intentionē totiꝰ legis aperit vt a malis.ſ. abſtinea mus/⁊ bona teneamꝰ. c ¶ Neqꝫ in legitimis. Nō enī ſo lū a fornicatiōe: auaricia ⁊ ſupbia: ſed etiā a diuinationibꝰ ⁊ auguriis/ ⁊ om niū gentiū ſupſtitionibus p̄cipit abſti nere. d ¶ Viuet in eis ⁊c. Quia in ip̄is vera vita in chriſtū credentibꝰ: qꝛ q̄ videt filiū ⁊ credit in eū/ habet vitam eternā Ioh.vi.d. Hoc in priorībꝰ iudi ciis et preceptis nō addidit: lex enī nō viuificat niſi euangeliū ſuperueniat.
e ¶ Ois homo ad pxi. ⁊c. Prohi bet ne aſtute ad peccātes ī lege cogna tionis occaſione accedamus: vt tandē turpia facta eorū ꝑdamus. vñ ſubdit: Ego dñs ¶. Omis hō ⁊c. Rab. Hō hō ad oēm domeſticā carnis ip̄ius nō accedet ⁊c. Queadmodū enim hō du plex/ ſic duplicia p̄cepta: interiorē ⁊ ex teriorē hoīem docentia. lex exteriorem ꝯſanguineis miſceri ꝓhibet/ ſicut gen tes quarū hereditatē accepturus erat iſrl: qui adeo diſſolutus ⁊ deditus car nis voluptatibus/ vt vnus mltas vxo res accipiat/ vt ſic ſaltē ab alienigenis abſtinerēt. Generatiōes legiſlator ex equit ꝑ ordinē a qbꝰ ꝯtinere debēt/ ne ꝯfundant gnātōes/⁊ diſpereāt heredi tates. Taliū ꝯiunctōeꝫ turpitudinē ap pellat: vt abominādā horrēdāqꝫ oſten dat. Notandūqꝫ ꝙ cū in p̄ncipio huiꝰ legis dixiſſet: Ego dñs deꝰ veſter. Ite rauit ego dñs: ſignificās qꝛ nobis car ne ꝯiunctus eſt: ⁊ nr̄e cognatiōis par ticeps: tantā ergo cognationē offende re dānabile eſt. f ¶ Ego dñs. Non manifeſtans pctā hoīm: ſed delens et tegens qd̄ fuerit cōfeſſione deletū vel detectū. g ¶ Turpitudinē. Prohi bet cū matre cōcūbere. Ibi enī eſt tur pitudo matris ⁊ p̄ris. Nā poſtea ꝓhi bet vbi dicit: turpitudinē vxoris p̄ris tui nō reuelabis: turpitudo enī patris tui eſt. Vbi expoſuit quomodo in ma tre vtriuſqꝫ ſit turpitudo. i. p̄ris ⁊ ma tris. In nouerca enim tm̄ patris eſt. ☞ Prohibet

¶ predicto. ¶ vel fiet.
hoc ordie mūdus erit. Qꝛ ſi nō lauerit veſtimenta ſua vel cor pus/ portabit iniquitatē ſuā.

Ca.XVIII

Locutuſqꝫ eſt dñs a ad moyſen dicēs: Loquere filiis iſrl ¶ qui hoc precipio. a ⁊ dices ad eos: Ego dominus b a ¶ cuius vos ſerui. ¶ Rab. ſtudia. b deus veſter: Iuxta conſuetu c dinem terre egypti in qua habi taſtis nō facietis: et iuxta morē d regiōis chanaan ad quā ego in troducturus ſuꝫ vos/ nō ageꝉ: ¶ religionibus. c neqꝫ in legitimis eoꝝ ambulabi e a ¶. i. q̄ ex iudicio ⁊ diſcretione precipio. tis. Facietis iudicia mea/ ⁊ p̄ce f g ¶ proficiendo. pta mea ſeruabitis: et ambulabi a ¶ hoc ſecūdo dicit: in quo vetus ⁊ nouū teſtamentū innuit. tis in eis: Ego dominꝰ deus ve ſter †Cuſtodite legeſ meas atqꝫ h a ¶ nō auditores legis iuſti ſūt: ſꝫ factoreſ. d iudicia: que faciēs homo/ viuet i in eis: Ego dominꝰ deꝰ veſter. a ¶ quaſi rōnalis: qui enim accedit nō eſt homo ſed iumentū. ¶ genus ꝓponit cui ⁊ ſpecies ſupponit. e †Omis homo ad ꝓximā ſangui k nis ſui nō accedet vt reuelet tur f pitudinē eius. Ego dñs. †Tur l ¶ hac locutiōe cū his pſonis ꝯcubitū ve pitudinē p̄ris tui et turpitudinē tuit. a ¶ cū matre peccādo. b ¶ ne ꝯfun datur generatio ne idem ſit filius ⁊ frater. matris tue nō diſcooperies: Ma m ter tua eſt: nō reuelabis turpitu g dinē eiꝰ. Turpitudinē vxoꝛ pa n

Nico.de lyra

Ca.XVIII

B iuſſio

Locutuſqꝫ ē dñs. Poſtqꝫ poſita ſūt precepta amotiua imundicie. Hic ꝯſeq̄nter ponunt pre cepta ordinatiua vite. ⁊ primo q̄tū ad ordinationeꝫ cōmunis ſtatus. ſcd̄o q̄ tū ad ordinationē cultus. ca.xxi. Pri ma in duas: qꝛ primo dant p̄cepta ab ſolute. ſecundo cū determinatione pene ca.xx. Prima adhuc in duas: qꝛ primo ordinat homo inq̄tum eſt principium ꝓpa gationis. ſcd̄o ꝓut eſt p̄ncipiū humane operationis ca.xix. Pri ma adhuc in tres: qꝛ primo ponit inductio ad obſeruantiā di cendoꝝ. Scd̄o ſubdit explicatio preceptorū/ ibi: Oīs homo. Tertio ꝯcludit cōminatio reſpectu traſgreſſorū/ ibi: Nec pol luamini. Circa p̄mū p̄mo ponit inductio ex auctoritate p̄cipiē tis/ cū dicit: b ¶ Ego dñs deꝰ veſter. q. d. licꝫ ſim deꝰ om niū ꝑ creationē ⁊ dñs ꝑ generalē gubernationē: ſum tñ veſter deꝰ ſpeciali modo ꝑ eductionē de egypto/ ⁊ legis dationē: ⁊ ꝑ ſpecialē ꝓtectionē ⁊ ꝓuiſionē: vt patꝫ ex decurſu libri Exodi. c ¶ Iuxta ꝯſuetudinē terre egypti ⁊c. Licet intēdat ex cludere a filiis iſrl oēm gentilē ritum/ ⁊ oēm modū viuendi in ordinatū: tamē ſpecialiter exprimit egyptios: qꝛ filii iſrael diu habitauerāt inter eos: et aliqua de ritu ⁊ moribus eorū acce perāt. d ¶ Et iuxta morē regionis chanaan. ⁊c. Quia in terra eorū habitaturi erāt: ⁊ hoīes de facili accipiunt mo res terre in qua habent habitare/ et potiſſime quia egyptii et chananei

chananei erant vitioſi in his que poſtea ꝓhibent. Iuxta mo rem. i. mores eorum non agetis. e ¶ Nec in legitimis eo rū ambulabitis. i. in eorū ritu colēdi ambulabitis. Scd̄o ponit inductio ex vtilitate obediētis/ cū dicit: f ¶ Facietis iudicia mea. Qꝛ tum ad precepta iudicialia. g ¶ Et prece pta mea ſeruabitis. Qꝛtum ad mo ralia. h ¶ Cuſtodite leges meas. Qꝛ tū ad cerimonialia/ ⁊ que ſit vtilitas huius obſeruatiōis exprimit/ cū dicit: i ¶ Que faciens homo viuet in eis. Primo vita nature: qꝛ ſm̄ decur ſum vete. teſtamēti patꝫ ꝙ q̄diu filii iſrl ſeruauerunt dei mandata fuerūt in qui ete et ꝓſperitate: quādo aūt declinaue rūt a dei obedientia fuerūt dati in gla diū/ famē ⁊ captiuitatem. Secūdo vita gratie: quia licꝫ opera legis ſm̄ ſe acce pta nō iuſtificarent/ tamē inquantū fie bant ex obedientia ad deū: ⁊ fidem me diatoris venturi iuſtificabant: propter quod talis iuſtificatio in ſacra ſcriptu ra attribuit fidei ⁊ obedientie ad deū. Tertio vita glie apud deū: qꝛ illa ope ra erāt meritoria vite eterne modo iam dicto: nō tamē habēde ſtatim/ ſed amo to impedimento generali ꝑ mortē chri ſti. k ¶ Omnis homo ad ꝓximā ſanguinis ſui. Hic ꝯſequēter ponit explicatio preceptorū ordinantiū homi nē prout eſt principiū propagationis: debita autē ꝓpagatio impedit dupliciter. Vno modo ex illegitimitate perſo narū. Alio modo ex inordinata copula carnali: ⁊ ideo primo excludunt perſo ne illegitime ad contrahendū. ſecundo caſus inordinate copule/ ibi: Ad mulie rem que patitur menſtrua. Circa pri mū excluduntur primo perſone illegi time ratione cōſanguinitatis. ſecundo ratiōe affinitatis/ ibi: Turpitudinē pa trui tui. Circa primū dicit ſic: Oīs hō ad ꝓximā ſanguinis ſui nō accedet: nō eſt intelligendū per hoc ꝙ omnis gra dus conſanguinitatis ſit ꝓhibitus in cōtractu matrimonii/ ſed illi gradus ſūt ꝓhibiti qui inferius exprimuntur. Alii autē conceſſi intelligunt. l ¶ Turpi tudinē patris tui. ⁊ pro id eſt. i. tur pitudinem matris tue. In hoc enī ꝓhibetur cōcubitus cum matre: quia ſi ip̄a ſit vxor patris tunc reuelat turpitu do patris: quia vir ⁊ vxor ſunt vna ca ro: ⁊ ſic eſt ibi reuelatio duplicis turpi tudinis. ſ. patris ⁊ matris. Si autē nō ſit vxor tunc eſt ibi reuelatio vnius tur pitudinis. ſ. m̄ris: ⁊ hoc eſt qd̄ ſubdit. m ¶ Mater tua eſt/ nō re. ⁊c. ⁊ pꝫ. n ¶ Turpitudinē vxoris patris tui. i. nouerce tue. Et in omibus iſtis ꝑ reuelationē turpitudinis intelligitur ☙ quicunqꝫ cōcu

Premium ſeruantiuꝫ mādata dei

Diuiſio

† ad ro.10.a

D 35.q.8.c. hec ſalu briter † 30.q.3.c. pitacium.

Moraliter. a ¶ Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen di cens. In hoc ca. ponunt ꝓhibitiones de reuelationibus tur pitudinū: per quas intelligunt moraliter reuelatiōes indebi to modo facte peccatoꝝ occultorū: ⁊ perſone hic notate ad per ſonas diuerſorū ſtatuum poſſunt applicari. Per patrē enim omis ſuperior vel ſenior poteſt intelligi: ſm̄ illud: Eſt pater etate pater ille vocat honore. Per matrē et amitā ⁊ nouercā omnis mulier ſenior vel bñfica ſicut mater. Per fratrē carna lem ſeu legalē poteſt intelligi omīs coeuus ⁊ maxime catholi cus. Per ſororē vero carnalem vel legalē oīs mulier coeua: maxime chriſtiana. Per filiū oīs homo iunior et diſcipulus. Per filiā intelligit nurus ⁊ neptis quocūqꝫ modo ⁊ oīs mu lier iunior ⁊ diſcipula. Reuelare igit pctm̄ occultū cuiuſlibet pſonaꝝ dictarū indebite moraliter eſt eiꝰ turpitudinē reuela re: ⁊ per pctā occulta iſtarū pſonaruꝫ intelligunt pctā occulta oīm aliarū pſonarū/ niſi ſm̄ formā charitatis. ſ. ei qui preeſt ⁊ poteſt ꝓdeſſe et perſonarū et ſtatuum periculis precauere.

Moralit

N ✳ Ad mulierē

E ℌ Prohibet nos reuelare quelibet pctã a cognatis vel amicis nobis credita: ne.ſ.maledictionẽ Cham patiamur: ꝗ patris nuditatẽ fratribus patefecit. Gen.ix.d. Patres intelligim᷒ de ꝗbus paulus dicit.i.Timoth.v.a. Seniorẽ ne increpaueris: ſed obſecra vt patrẽ: frẽs quoqꝫ ⁊ matres ⁊ ſorores de ꝗbus addidit. Juuenes vt frẽs: anus vt matres/iuuenculas vt ſorores: poſtremo cum oĩbus fidelibus cognationem habeam᷒: ſꝫm illud Rom.xij.b. Multi vnũ corpus ſum᷒ in chriſto. ſinguli autẽ alter alterius membra. iuxta Lxx. decẽ gradus cognatiõis enumeranẽ: cuius numeri ſunt oĩa mãdata legis/oſtẽdentes q: ꝗſquis turpitudinẽ ſpiritualiũ carnaliũ vel cognatorũ reuelat: totius legis trãſgreſſor eſt. In charitate enĩ peccat ꝗ plenitudo legis eſt: Rom.xiij.c. a ¶ Foris genita

Litteralit eſt. Aug᷒. Ex matre ñ de priori viro ſuſcepta cũ matre in domũ venit: ſed cuꝫ hmõi ſorore rem habere ꝓhibet: ſi nõ licet turpitudinem ſororis reuelare ex quolibet parẽte/ꝙ̃tomagis ex vtroqꝫ. Quid aũt eſt ꝙ interpoſita ꝓhibitiõe cõcubitus etiã cuꝫ ſuis neptib᷒ ſiue de filio ſiue de filia ſequiẽ: Turpitudinẽ vxoris pr̃is tui nõ reuerabis. Si eniꝫ hucuſqꝫ dixiſſet intelligerem᷒ etiã cũ filia nouerce ꝓhibitũ fuiſſe ꝯcubitũ quã ex priore viro nouerca peperiſſet: nec hui᷒ cui ꝓhibeẽ eſſet ſoror vel ex patre vl̃ ex matre. Cũ ꝟo addidit ex eodẽ patres ſoror tua eſt nõ reuelabis turpitudinẽ eius. Manifeſtat de ſorore eẽ factã ꝓhibitionẽ/cũ fuerit ex patre: et ex nouerca de qua iã ſupra dixerat: ſꝫ forte aptius voluit ꝓhibere qđ ſuperius dixit obſcure. b ¶ Filie vxoris ⁊c. Aug᷒. Nõ cũ filia nouerce ex priori viro videaẽ ꝓhibere cõcubitũ/ cuꝫ ei cui ꝓhibeẽ ſoror nõ ſit: vel ex patre vel ex mr̃e addidit ꝙ ex eodẽ pr̃e. c ¶ Tur

Queſtio pitudinẽ fra. patr⁊. Aug᷒. Querit vtrũ hoc viuo fratre an mortuo ꝓhibitũ ſit? Si fratre viuo: hoc ĩ generali cõtineẽ ꝓcepto quo ꝓhibeẽ hõ ad alienã vxorẽ accedere. Quid eſt ꝗ ꝙ tã diligẽter domeſticas ꝑſonas ꝓprijs diſtinguit ꝓhibitionib᷒. Nõ enĩ qđ ꝓhibet de vxore patris. i. de nouerca viuo patre accipiendũ eſt: ⁊ nõ potius de mortuo. viuo enĩ patre ꝗs neſciebat eſſe ꝓhibitũ cũ oĩs aliena vxor ꝓhibeaẽ? Videẽ ergo de his ꝑſonis loꝗ ꝗ poſſunt nõ habẽtes viros ꝯuenire in matrimoniũ: niſi fuerit lege ꝓhibitũ ſicut ferẽ eſſe cõſuetudo ꝑſarũ. Sꝫ ſi fratre mortuo ĩtelligaẽ hoc eſſe ꝓhibitũ: mortuo fratri nõ erit ſemẽ ſuſcitãdũ. Sic ergo accipiẽdũ eſt: Nõ licet ducere vxorẽ fratris defuncti: ſi defunctus poſteros reliꝗt: vel ꝓhibitũ eſt vxorẽ fratris duci cui da-

Deu.24.a tus eſt libellus repudij. poſſet enĩ aliꝗs putare ꝙ talẽ liceret ſibi ducere: ⁊ adulterũ nõ timere. d ¶ Nec acce. ⁊c. Lxx. Et ad vxorẽ eius nõ introibis. ꝓinde hanc enĩ turpitudinẽ dicũt fratris patris ei᷒. i. patrui pudẽda. ſ. vxoris. e ¶ Turpitudinẽ vxo. In matre cõcupiſcẽtia: actio intelligiẽ in filia:

2.Re.11.a in nepte mors. Cõcupiſcẽtia enĩ parit pctm̃: peccatũ mortẽ vl̃ aliud pctm̃/ſicut dauid ex ꝯcupiſcẽtia adulterauit: ⁊ ꝓ adulterio occidit. f ¶ Ut reueles igno. ⁊c. Quaſi familiare ⁊ co-

Gal.6.a. gnatũ eſt vobis pctm̃. Un̄ inuicẽ debem᷒ condolere: ⁊ onera

1.Pe.2.d nr̃a portare: vt adimpleam᷒ legẽ chriſti: q: pctã nr̃a portauit. h ¶ Sororẽ vxoris ⁊c. Nõ ꝓhibet quãlibet ſuꝑducere qđ licebat antiꝗs ꝓpter abundantiã ꝓpagationis: ſed ſororẽ qđ tñ fecit iacob: q: nondũ ꝓhibitũ lege fuerat: vel q: ſuppoſitionis fraude decept᷒ erat: quã ꝟo poſteri᷒ accepit de placito veniebat: ſed iniuſtũ erat priorẽ dimitti ne faceret eaꝫ mechari. h ¶ In pellicatũ. Lxx. in çelũ illius: ꝗſi hoc eẽt çelus inter ſorores ꝗſi nõ ſit ⁊ inter nõ ſorores. An potius ne hoc aĩo fiat: vt in çelũ ſororis ſoror ſuꝑducaẽ? In pace nos vocauit deus: pacẽ cũ oĩbus habeam᷒ maxĩe cũ ꝓximis. In iudaica ꝗꝫ cõuerſatiõe nõ decet eccleſiaſticã ſuſciꝑe/ nec typicũ paſcha cũ vero celebrare: nec circũciſionẽ cuꝫ baptiſmate. vñ paulus ad Gal.v.a. Si circũcidimini chriſt᷒ vobis nihil ꝓderit. Mortificata ergo iudaica ꝯuerſatione eccleſie debet cõiungi: que eſt ſoror legis: eoſdem habet doctores: eoſdem ꝓphetas. Sed iudaica cõuerſatio emulaẽ: quia ad eccleſiam tranſierũt diuitie ei᷒ Unde paulus ad Gal.iiij.c. ait: Emulanẽ vos nõ bene: ſed excludere vos ⁊c. Uxor nãqꝫ prior çelat: q: ſubintrat ſcđa. Un̄ Lia ait: Parũ ne tibi videẽ qđ ꝑripueras maritũ mihi. Gen.xxx.b ℌ Ad mulie.

a ℌ G
1.C

tris tui nõ diſcooꝑies: Turpitudo enĩ patris tui eſt. Turpitudi- a
nẽ ſororis tuę ex pr̃e ſiue ex ma- b
¶ ex patre.
a tre quę domi vl̃ foris genita eſt/ c
nõ reuelabis. Turpitudinẽ filię d
filij tui vel neptis ex filia non re-
uelabis: quia turpitudo tua eſt.
b Turpitudinẽ filię vxoris patris e
tui quã peperit patri tuo: ⁊ eſt ſo- f
ror tua nõ reuelabis. Turpitu- g
dinẽ ſororis patris tui nõ diſco-
operies: quia caro eſt patris tui
Turpitudinẽ ſororis matris tuę h
non reuelabis/eo ꝙ ſit caro ma-
¶ al's patrui.
c tris tuę. Turpitudinẽ fratris pa- i
d tris tui nõ reuelabis: nec acce-
des ad vxorẽ eius quę tibi affi-
nitate cõiungiẽ. Turpitudinem k
nurus tuę nõ reuelabis: q: vxor l
filij tui eſt: nec diſcooꝑies igno-
miniã eius: Et vxorẽ fratris tui m
e nullus accipiat. Turpitudinem n
vxoris fratris tui nõ reuelabis:
quia turpitudo fratris tui eſt.
¶ .i. ne putas tibi ambas habere licere.
Turpitudinẽ vxoris tuę et filię o
a ¶ neptẽ vxoris de filio tuo: vl̃ de filia ꝓhibet duci vxorem.
ei᷒ nõ reuelabis. Filiãm filij ei᷒ p
f ⁊ filiã filię illi᷒ nõ ſumes: vt reue-
las ignominiã ei᷒: q: caro illius q
ſunt: ⁊ tales coitus inceſtus eſt:
g h Sororẽ vxor⁊ tuę ĩ pellicatũ illi᷒ r
¶ opera eorũ publicando: nõ tamẽ parces ſi nõ ſcandaliçenẽ auditores.
nõ accipies: nec reuelabis turpi-
tudinẽ eius adhuc illa viuente. s

Nico. de lyra

ℌ quicũqꝫ ꝯcubit᷒ carnalis: vñ ⁊ mẽbra deſeruiẽtia cõcubitui dicunẽ verenda. a ¶ Turpitudinem ſororis tue ex pa. tantũ. b ¶ Siue ex ma. tm̃: et multo fortius ſi ex vtraqꝫ parte. c ¶ Qui domi vel foris genita. i. in matrimonio vel extra matrimoniũ. d ¶ Turpitudinẽ filie filij tui ⁊c. cuius cauſa ſubdiẽ cuꝫ diciẽ: Quia turpitudo tua eſt: q: filius et filia ſunt de patris ſubſtãtia. e ¶ Turpitudinẽ filie vxoris patris tui. Nõ eſt aliđ preceptũ a ꝑcedenti de ſorore vt dicũt aliqui: ſed eſt magis explicatiuũ cauſe/ cum diciẽ: f ¶ Et eſt ſoror tua. ſ. ex parte patris: vel dicendũ ꝙ differt a ꝑcedenti ſicut pars a toto: q: in precedẽti prohibeẽ cõcubitus cum ſorore: tam ex parte patris ꝙ̃ ex pte matris: ⁊ hoc ſiue genita ſit ĩ matrimonio ſiue extra. hic autẽ prohibeẽ cõcubitus cum ſorore ex parte patris tantũ: ⁊ genite ĩ matrimonio. g ¶ Turpitudinẽ ſororis patris tui. i. amite: ⁊ eodem modo prohibeẽ matrimoniũ inter fratreꝫ ⁊ filiam eiuſdẽ: quia idem gradus eſt. h ¶ Turpitudinẽ ſororis matris tue ⁊c. cuius cauſa ſubdiẽ/ cum diciẽ: Eo ꝙ caro ſit matris tue / quia ipſa eſt mater tua in eodeꝫ gradu deſcenderũt a patre. i ¶ Turpitudinẽ patris tui. Hic cõſequẽter excludunẽ perſone ratione affinitatis. Et primo excluditur vxor auunculi. ſecũdo nurus propria videlicet/cum diciẽ: k ¶ Turpitudinẽ nurus tue: cuius cauſa ſubditur/cum diciẽ: l ¶ Quia vxor filij tui eſt. ⁊ per conſequẽs eſt vna caro cum eo. m ¶ Et vxorem fratris tui nullus accipiat: hoc nõ eſt in hebreo: nec ĩ libris correctis. n ¶ Turpitudinẽ vxoris fra. tui nõ re. ⁊c. cuius cauſa ſubditur: Quia turpitudo fratris tui eſt: q: vir ⁊ vxor ſũt vna caro: excipitur tamẽ caſus: ſcꝫ quãdo frater moritur ſine liberis: tunc enim frater viuens non ſolum poteſt eam accipere in vxorem ſed etiam tenetur eam accipere vt ſuſcitet ſemen fratri defuncto: vt habetur Deutro.xxv. o ¶ Turpitudinem vxoris tue et filie eius nõ reuelabis. In hebreo habetur: Turpitudinem mulieris et filie eius: quia prohibetur accipi filia cum matre vel poſt ipſam. p ¶ Filiam filij eius ⁊ filiam filie illius nõ ſumes ⁊c. cuius cauſa ſubdiẽ: q ¶ Quia caro illius ſunt: quia deſcenderunt ab ea: licet mediate. r ¶ Sororem vxoris tue in pellicatũ illius nõ accipies: Id eſt ad concubitũ. In hebreo habetur: Sororẽ vxoris tue nõ accipies ad anxiandũ: quia ſi vna ſit magis dilecta ꝙ̃ alia: oritur inuidia minus dilecte ad magis dilectaꝫ: ⁊ per cõſequens odium ⁊ anxietas vite inter illas: cum tamẽ inter ſorores debeat eſſe pax ⁊ cõcordia ⁊ amor: ⁊ ꝓpter hoc ſubdiẽ: s ¶ Adhuc illa viuente: quia ſi prima ſoror ſit mortua talis inuidia nõ oritur: ⁊ ideo alia ſoror tunc accipi nõ ꝓhibeẽ:

ℌ Ad mulierẽ

a ¶ Ad mlierē. Cū h̄ ſupl⁹ ſufficiēter ꝓhibuiſſet: h̄ etiā repe tit forte ne in ſupiorib⁹ videret̄ figurate accipiēdū/ vbi talia ꝓ hibent̄: q̄ remota obſeruatōe vmbraꝝ ī nouo teſtamēto cuſto/
.18.b dienda ſūt. In Ezechiele ḡ iter illa q̄ nō figurate: ſ manifeſte pctā ſūt/ accedere ad mēſtruatā interdicit̄: ⁊ iuſticie meritū eē ſi nō accedat̄/ q̄ in re nō natura dānat̄ ſ ꝯcipiēde ꝓli noxiū ꝓhibet̄. b ¶ Cū vxore p. ⁊c̄. Hic ꝓhibet rurſus ad/ ulteriū/ qd̄ etiā ī decalogo ꝓhibet̄: vñ appet illa ita eſſe ꝓhibita/ vt etiā mor tuis viris nō ducāt vxores: q̄ꝛ ꝓhibet turpitudinē reuelari. c ¶ De ſemie tuo. Cōueniēter hec ſubiūgunt̄. Intē dit enī legiſlator a libidine tā ſenſibili q̄ intelligibili legi ſubditū cohibere. vñ ⁊ ꝓhibet̄ ⁊ mēſtruata: vxor ḡ pxi mi: q̄ꝛ in tali cōmixtōe adulteriū eſt nō ꝯiugiū. vñ ſubdit: Nec ſeminis cōmi/ xtōe maculaberis. vñ Heb. xiij. a. Cō iugiū aūt honorabile eſt/ ⁊ thor⁹ īma/ culat⁹. Cū ḡ de duplici fornicatōe loq̄ ret̄/ recte adiūgit: de ſemie tuo nō da/ bis ido. mo. ⁊c̄. Semen aūt nō ſolū fi/ lios ⁊ ꝯſanguineos: ſed oēm actionē ⁊ doctrinā intelligim⁹/ q̄ idolis ꝯſecrare
6.b. nō debemus: quia radix oīum maloꝝ
5.b cupiditas que eſt idoloꝝ ſeruit⁹. Sed nec ea docere debem⁹ q̄ ad idolatriā ꝑ tinēt. Sic enī ad mulierē mēſtruatam nō ingredimur/ nec in errore gentiliū miſceamur. d ¶ Ne pollues. Nō ſolū luxuriādo/ vel idolis imolādo: ſ ⁊ gētiliū philoſophiā in eccl'iam intro/
.6.c ducēdo. Quis enī cōſenſus tēplo dei cū idolis? e ¶ Mulier nō ⁊c̄. Nō ſolū viris/ ſ ⁊ mulierib⁹ lex poſita eſt. vñ Pro. xxxi. b. Mulierē fortē q̄s in/ ueniet? Sicut enī maſculus aīaꝫ fortē ⁊ ꝯſtātē ī v̄tutib⁹ ſignificat: ſic mulier dignitatē ſuā cuſtodientē deſignat: fa cta ē enī ī adiutoriū viri/ q̄ talis eſt nō debꝫ iumētoꝝ coitu macl'ari. f ¶ Nec polluamini ⁊c̄. Quāta pollutio ſit ī p̄dictis pena pollutoꝝ oñdit: Nec in/ caute p̄tereūdū: q̄ꝛ ea q̄ inuicē ſibi ꝯiū
B cta ſūt in vnū colligit: vt oñdat q̄ꝛ q̄ in vno pollut⁹ fuerit: in oībus offendit: Iaco. ij. b. g ¶ Cōtamiāte ſūt ⁊c̄.
ſtice Demones q̄ ꝓpter multitudinē dicūt̄ gētes vniūſe. Qui cū de oī pctō gau/ deāt: p̄cipue tñ fornicatōe ⁊ idolatria: q̄ꝛ in his ⁊ corp⁹ ⁊ aīa maculat̄: ⁊ tot⁹ hō q̄ terra dicit̄. Sed viſitauit de⁹ ter rā. i. hoīm gen⁹. h ¶ Omis aīa ⁊c̄. Qui enī poſt euāgelicā p̄dicationē ta/ lia cōmittūt: aliā mali medicinā nō iue niūt/ nec ī ſorte hoīm ſ demonū erūt. i ¶ Cuſtodite mādata ⁊c̄. Quaſi mea ſūt mādata nō hoīs: ad cui⁹ imagi nē facti eſtis/ quā polluere nō debet̄: q̄ꝛ tēpluꝫ dei eſtis/ ⁊ ſpūs dei habi. in vobis. j. Cor. iij. c.

a Ad mlierē q̄ patit̄ mēſtrua ñ ac/ a cedeſ: nec reuelabis fẹditatē ei⁹.
¶ ſapiētia.
a ¶ gētilis q̄ ꝓxim⁹ ī natura. b ¶ cōicādo.
b † Cū vxore ꝓximi tui nō coibis: b
a ¶ actionis doctrine.
b ¶ in tantū vt polluaris.
nec ſēmis cōmixtiōe macl'aberl'.
c De ſemie tuo nō dab vt ꝯſecret̄ c
a ¶ Lxx. principi. b ¶ hoc ad ſingula refe/ ratur ſupradicta.
d idolo moloch: nec pollueſ nomē d
¶ cuius gl'ia ſingularis incōmutabilis.
dei tui: Ego dñs. Cū maſcl'o nō e
¶ q̄ꝛ cōtra naturā. ¶ q̄ꝛ viriliter agentē ⁊ fortem nō debes effeminare.
cōmiſceberl' coitu fẹmineo/ quia
a ¶ ſymmach⁹ ieffabile. b ¶ cū actiōib⁹. ſ. beſtialiū vt nephādis voluptatib⁹ polluarl'.
aboīnatio ē. Cū oñi pecore nō
e coib/ nec macl'aberl' cū eo † Mli †
er nō ſuccūbet iumēto/ nec miſce
f bit̄ ei: q̄ꝛ ſcel⁹ eſt. Nec polluami f
¶ predictis.
g i oīb⁹ his q̄b⁹ ꝯtamiatẹ ſūt gētes
¶ q̄ntitas pene ⁊ q̄ntitatē culpe oſtendit.
vniūſẹ: q̄s ego eiciā añ ꝯſpectū g
vr̄m: ⁊ q̄b⁹ polluta ē t̄ra: cui⁹ ego
a ¶ pollutionē. b ¶ viſitauit nos. o. ex al.
c ¶ ſcabrones etiā ꝯtra eos ꝓducēdo.
d ¶ demones q̄ dixerunt: Math. viij. d. Si eiicis nos mitte nos in gregē porcoꝝ.
ſcēlera viſitabo/ vt euōmat habi
tatores ſuos. Cuſtodite legitia h
mea atq̄ꝫ iudicia: et nō facietl' ex i
oībus iſtis abominationib⁹/ tam
a ¶ q̄ ī lege nutrit⁹ ⁊ ab īfantia doct⁹. b ¶ q̄ deforis vobis adiectus nō intus nutritus.
indigēna q̄ꝫ colonus qui peregri
nat̄ apd̄ vos. Oēs enī execratio
a ¶ demones q̄ antiq̄ores ſunt conditione.
nes iſtas fecerūt accolẹ terrẹ qui
a ¶ humanā. ſ. terrā ade ſuggerētes: inobe dientiā ⁊ quotidie mala ſuggerunt.
fuerūt ante vos ⁊ polluerūt eaꝫ.
a ¶ q̄ꝛ a dño viſitati eſtl'. b ¶ itelligibil' t̄ra. vñ: Diſcedite a me male. ī ig. eter. qd̄ pa. eſt ⁊c̄. Mat. xxv. d. Et itē: Diſcedite a me oēs q̄
Cauete ḡ ne et vōs ſimiliter euo k
opamini iniq̄ta. ⁊c̄. Pſ. vj. b. a ¶ ſimilia.
mat cū pāria feceritis ſicut euo/
b muit gentē q̄ fuit ante vos. Ois l
aīa q̄ fecerit de abominationib⁹
¶ nunc ⁊ prorſus in futuro.
his q̄ppiaꝫ/ ꝑibit de medio ppl'i m
i ſui. Cuſtodite mādata mea. No
a ¶ quorum pena debetis terreri.
lite facere q̄ fecerunt hi q̄ fuērūt
ante vos: ⁊ ne polluamini in eis:
¶ hoc tertio dicit: In duob⁹ enī teſtib⁹ vel tribus ſtat omne verbum. ij. Co. xiij. a.
Ego dñs deus veſter.

Sancti

Nico.de lyra

a ¶ Ad mulierē. Hic ꝯñr exclu dūt̄ aliq̄ caſus q̄ ſūt ꝯ bonū ꝓlis ex ior dinato coitu ſeu emiſſiōe ſemīs/ cū dr̄: Ad mlierē q̄ patit̄ mēſtrua ⁊c̄. q̄ꝛ ex ta li ꝯcubitu ſolet gnāri ꝓles mōſtruoſa ſeu defectiua: vt dictū eſt. ſ. b ¶ Cū vxo. p. ⁊c̄. Quia h̄ nō ſolū eſt ꝯ ꝓxi/ mi fidelitatē/ ſ etiā ꝯ ꝓlē inc̄ꝫtū falſus heres ſubſtituit̄ ⁊ ver⁹ defraudat̄ ſaltē in p̄te. c ¶ De ſemine t. Hoc expo/ nit̄ dupliciter. Uno mō accipiēdo ſemē p ſpmate: q̄ꝛ ſicut aliq̄ ſacrificabāt idolis de ſanguie ſuo: vt p̄ꝫ. iij. Reg. xviij. de ſacerdotib⁹ baal q̄ īcedebāt ſe cultris ⁊ lāceolis donec pfū derēt̄ ſāguie: ita etiā aliq̄ idolatre faciebāt ſacrificiū de ſuo ſe mīe: q̄ꝛ eſt ſāguis magl' digeſt⁹. Alio mō exponit̄ accipiēdo ſe mē ꝓ puero nato ex ſemīe: q̄ꝛ aliq̄ idolatre ſacrificabāt ď puerl' ſuis idolo p̄dicto. Erat enī vt dicūt hebrei idolū cupreū ad for mā hoīs factū interi⁹ ꝯcauū: ⁊ ī illa cō cauitate fiebat ignis q̄uſq̄ꝫ idolū eēt q̄ ſi ignitū: ⁊ tūc ponebat̄ puer inter ma nus idoli ⁊ ſacerdoſ tympana ꝑcutiēs tātū ſonitū faciebat/ q̄ vox pueri moriē tis audiri nō poterat: ne parētes cōpa terēt̄/ ſ magl' crederēt aīam acceptā a dijs in q̄ete ⁊ ſine dolore. d ¶ Nec pollues no. attribuēdo ipm idolis. e ¶ Cū ma. ⁊c̄. q̄ꝛ talis coit⁹ eſt ꝯ na turā: ⁊ vocat̄ ſodomiticū vitiū a ſodo/ ma ciuitate q̄ ꝓpt̄ h̄ ſcel⁹ ſubuerſa legit̄ Geñ. xix. Siīr alij duo caſus ſeq̄ntes ſunt ꝯ naturā ⁊ magis q̄ꝫ iſte: q̄ꝛ in eis cōmixtio ē ad aīal alteri⁹ ſpēi: ⁊ p̄ꝫ l'ra. f ¶ Nec polluami. Hic ꝯcludit̄ cō/ minatio reſpectu trāſgreſſoꝝ: et ponit̄ exēplū de chananeis ꝓpt̄ vitia p̄dicta a t̄ra ſua delēdis/ cū dr̄: g ¶ Quas ego ⁊c̄. Et ex h̄ ꝯcludit̄ ꝓpoſitū/ cū dr̄: h ¶ Cuſtodite legi. m. i. p̄cepta or/ dinātia ad deū. i ¶ Atq̄ꝫ iudicia. i. p̄cepta ordinātia ad ꝓximū. k ¶ Ne et. v. ſ. euomat. i. igminioſe ⁊ turpit̄ eiiciat tāq̄ꝫ abomiabiles deo et hoīb⁹. † j. 20. c. l ¶ Ois oīa. i. omīs hō. m ¶ Peri bit de me. Per iudiciū hūanū ſi fue/ rit ꝯuict⁹/ vel ꝑ iudiciū diuinū ſi euaſe rit hūanū. Circa capl'ꝫ iſtd̄ p̄t poni bre uis moralitas. ꝑ reuelationē enī turpi tudīs itelligit̄ idebita detectio crimīs q̄ fit. xij. modis ſm q̄. xij. vicib⁹ hic di cta reuelatio replicat̄. In p̄mo ḡdu eſt detractor q̄ dic̄ aliq̄d vt min⁹ ď alio ha beat̄. ī ſcd̄o eſt maliuol⁹ q̄ tacēdo inuit vt pei⁹ ſuſpicet̄. in t̄tio repꝑhenſor q̄ ni/ mis exaggerat/ vt graui⁹ credat̄. ī q̄r/ to ſuſurro q̄ in aure loq̄t̄: q̄ſi ex charita te moueat̄. in q̄nto bilinguis q̄ alit̄ de p̄ñte: alit̄ de abſente loq̄t̄: ⁊ vnū vni ⁊ alteꝝ alteri. in. vj. adulator q̄ p̄ñtē etiā de malo cōmēdat/ vt ei p̄ alijs placeat. in. vij. emulator q̄ iuxta malū alterius bona ꝓpa fingit ⁊ demōſtrat: vt fama alteri⁹ vileſcat. in octauo murmurator q̄ malū ſeminat/ vt oīb⁹ clareat. in no/ no maledicus q̄ verba mala recitat: vt turbatio excitet̄. in decimo ſimi'ator q̄ mala alioꝝ exaggerat: vt ip̄e iuſt⁹ pute tur. in vndecimo diffamator q̄ ex rela/ tiōe maloꝝ apparētiū v̄ba bona obnu bilat/ vt innocēs ꝯdēnet̄. in. xij. mēdo ſus q̄ de alijs falſa refert ſciēter/ vt in h̄ delectet̄. Signū enī habit⁹ gnāti eſt delectatio in ope. ij. Ethicoꝝ.

Sacrificiū de pueris

moralitas

✳ a ¶ Ad mulierē q̄ patit̄ m. ⁊c̄. ꝑ hāc mulierē itelligit̄ ſenſualitas ſm Aug'. ⁊ rō dicit̄ vir ei⁹ ſm eū. mulier igit̄ dr̄ mēſtruata qñ ſenſualitas eſt vi tijs corrupta: ad quā vir accedit qñ rō in malo ſibi aſſentit/ ⁊ ex tali aſſenſu ſe q̄t̄ part⁹ pctī mal⁹: ſic ex acceſſu ad mu lierē mēſtruatā de cōi curſu ſeq̄t̄ part⁹ mēſtroſus. c ¶ De ſemie tuo. Sic dictū eſt. ſ. ſemē eſt v̄bū dei: igit̄ ſemē idolo moloch cōſecrat̄/ qñ ad exercēda ſortilegia neq̄ter applicat̄: ſic venenū latēs ſb melle ꝓpinat̄. † ¶ Mulier nō ſuc. ⁊c̄. Moralr̄ mlier ſuccūbit iu mēto qñ diſcipul⁹ mollis ⁊ effeminat⁹ doctori peſtifero ſe ſbijcit/ ⁊ ꝑ talē do/ ctrinā diſcipul⁹ iumētis inſipiētib⁹ cō/ paratur ⁊ ſil'is illis efficit̄.

Moralit̄

Moralit̄

E ¶ In ca. xviij. vbi dicit̃ in postil. Que faciēs hõ viuet in eis.

Additio. j. Cum hic dicit̃: Que faciēs homo viuet in eis: nõ videt̃ intelligendū de vita na/
ture. Nam licʒ verū sit ꝙ in statu vete. le. ꝓsperitas ⁊ aduer/
sitas filioꝝ israel cõiter sequebat̃ ex obediētia vel inobediētia
eorū respectu mandatorū dei: hoc tñ erat in vniuersali respe/
ctu totius ppl̃i: nõ aũt respectu cuiuslibet persone singularis.
Multi eniʒ iusti etiā in illo tēpore affligebant̃ ⁊ ꝑsecutiones
patiebant̃: vt patʒ de Josia rege: ⁊ Hieremia ⁊ alijs. Unde
quia hic loquit̃ singulariter dicēs: Que faciēs homo viuet in
ea: intelligendū est de vita gratie vel glorie: prout in postilla
sequit̃. Non autē de vita nature: iuxta illud Eccs. ix. a. Uni/
uersa eque eueniāt iusto ⁊ impio ⁊c̃.

¶ In eo. ca. xviij. vbi dicit̃ in postilla: Omis aīa. i. oñis homo: Peribit de medio ppl̃i sui/ per iudiciū humanū. b

Additio. ij. Nõ est ītelligēdū ꝙ vbicūq̄ dr̃ in lege: Peribit de medio ppl̃i sui: ꝙ talis trās/
gressor ꝑ iudiciū hūanū interficiat̃ si fuerit ꝯuict°: eēt enī val
de durū dicere ꝙ ꝑ comestionē modice adipis vel sanguinis:
aut ꝑ inuētionē modici fermēti ī alicui° domo ī paschate ꝯdē
naret̃ hõ sn̄ia capitali. vñ ꝭm Hebreos nūerant̃ ī lege mosai
ca. xxxvi. casus in q̄b° dr̃: Peribit vl̃ īteribit de ppl̃o suo: quo
rū aliq̄ sūt in q̄b° iudicio hūano ꝯuicti erāt rei morte corꝑali:
alij v̾o nõ sic: sed sempꝑ relinquebant̃ iudicio diuīo. Qui aũt
sunt isti casus vel illi: esset longū enarrare ⁊ suꝑfluū: cum iam
ista que ꝓ maiori parte iudicialia sunt cessent.

Glo. ordi.

b Locutusq̄ est Ca. XIX dñs ⁊c̃. a ¶ Scti estote ⁊c̃. Orige. Quid significet
Sanctū q̄d dicatur — hoc nomē qd̓ est sctm̄ requirendū est:
Sancta dicunt̃ vasa ministerij: ⁊ sctā
vestimēta: loca quoq̄ in vrbib° vl̃ sub
urbib° sacerdotib° deputata sctā dicūt̃
† 81. dis. c. oportet — ⁊ ꝓmogenita boū vel pecoꝝ. Si ḡ in/
intueamur quo sensu hec dicunt̃ sctā:
82. dis. c. ꝓposuisti et. — aduertem° quõ operā demus vt sctī si
c. plurimos — mus. Natus est mihi ꝓmogenit° bos:
nõ licʒ eū occupare ad cõmune op°: q̄r
dño sctūs. Nulli ḡ qd̓ sctm̄ est seruire
debʒ nisi soli deo: adv̾sus cões cõibus
2. Ti. 2. a — debem° vti. Qui ergo se deo vouit se/
parat° a negocijs seculi: ⁊ ab his q̄ car
naliter viuūt: vt ei placeat cui se ꝓba/
uit: sctūs appellat̃. Dū enī vulgo mi/
1. Coꝝ. 3. c. — scet̃: nõ põt esse sctūs. Sctī estote ⁊c̃.
2. Tes. 3. b — Quasi separamini etiā a fratre inordi
nate ambulāte: ⁊ ab oīb° ꝯcupiscētijs
secl̃i. Sic eritis ꝓmogeniti vituli. Nõ
opet̃ ꝑ vos pctm̄: nec iugū īponat ma
licia: deseruite tm̄ sacerdotalib° vsib°:
c — q̄r ego sctūs sum: lõge. s. ab oībus que
opant̃ ⁊ colūt siue ī celo siue in terra:
oēm excedo creaturā quā feci: vos er/
go estote segregati ab his q̄ nõ sūt sctī
αγιος — Grecus q̄ʒ sermo agyos extra terrā so
nat: vt. s. in celo conuersationē habea/
tis. b ¶ Unusq̄sq̄ ⁊c̃. Suꝑ funda
mentū edificat: q̄si estote sctī vt sanct°
habitet ī vobis: ⁊ nature dignitatē im
pendite honorādo patrem ⁊ matrem.
Exo. 20. b — c ¶ Sabbata mea ⁊c̃. Mādata le/
gis volēs recapitulare. i. nõ occides:
nõ furaberis ⁊c̃. Inq̄t sabbata mea cu
stodite. Uerū enī sabbatū est ab oī ma
Leui. 23. a — lo cessare. Uñ moyses: Oē op° ser/
uile nõ facietis in eo. Sabbata mea.
Uolēs nos de° de intelligibili requie
docere: ⁊ de mūdi ꝯsummatiõe q̄ñ im/
possibile est cibū parare vel oꝑari: nec
circa aliq̄d corꝑale occupari/ ait ꝑ moy
† s. 23. d. — sen Exo. xvi. f. Sabbata hodie dño nõ
īueniet̃ illd̓ ī agro ⁊c̃. Nota q̄r nõ ait
sabbm̄/ sʒ sabbata: q̄r ītelligibil̃ req̄es nõ ab vno sʒ ab oīb° car
nalib° q̄eta est ⁊ absoluta: iõ ī h̾ loco ꝑlus sabbatoꝝ nomē ī di
uina sc̄ptura positū ē: vt scias q̄r sabbatū plena ē ⁊ ꝑfecta q̄es
d ¶ Si īmola. ⁊c̃. Oīa fere leg̃ capl̃a reiterat vt eoꝝ memo
Mystice — riā auditorib° infigat: sʒ maxīe necessaria: sicut h̾ mandatū qd̓
suꝑius ꝓposuit cū de sacrificijs ageret. Sacrificiū salutare ac
cepit: in quo q̄ ad salutē ꝑtinēt necesse est oꝑari: vt aũt sit ac/
ceptabile oportet īmolari pietatem ⁊ pudicitiā. Hoc enī ꝭm
1. Ti. 2. b — apl̄m bonū est ⁊ acceptū corā saluatore nr̄o deo: q̄ vult oēs sal
uos fieri. Comedere aũt in die īmolatiõis ⁊ altero: est in vita
ꝑ̄senti quecūq̄ ad salutē ꝑtinēt oꝑari: hodie eniʒ ⁊ cras ꝓ ꝑ̄/
Jaco. 4. b — senti seculo accipiunt̃. Uñ Jacob°: Qui dicitis hodie et cra/
stino ibim° in ciuitatē ⁊c̃. Jaco. iiij. b. Dies tertia: q̄r in ipsa
dñs a mortuis resurrexit: figurā gerit futuri seculi ⁊ resurre/
ctionis in quo nõ licebit oꝑari: sed opeꝝ suscipe retributionē
Qui ḡ hic viuit tanq̄ illic oꝑatur° sit: tāq̄ die tertia sacrificiū
mādūcatur°: a legislatore h̾ facē ꝓhibet̃: q̄r v̾tutē imꝑfectā re
linq̄t tanq̄
ibi ꝑficere possit. e ¶ Cū
messueris ⁊c̃. Ut dilectionē ad inui/
cē habeam°: vt amatores ⁊ misericor/
des in pauꝑes simus: ꝑ̄senti capl̃o ꝑ̄ci
pitur. Debemus enī egentibus dare:
nec debita violēter exire: ⁊ reliquias

Locutusq̄ C. XIX a
est dñs ad moysē di
cens: Loq̄re ad oēm b
cetum filioꝝ israel/ ⁊
a ¶ q̄r estis templū dei. ¶ recte sanctifica/
tionē ꝓponit: q̄r fundamentū virtutis est.
a dices ad eos: † Sancti estote: q̄r c
¶ q̄si sine sanctitate nõ potestis mecū esse.
b ego sctūs suʒ dñs de° vr̄. Unus/ d
quisq̄ patrē suū ⁊ matrē suam ti
c meat. Sabbata mea custodite: e
a ¶ . i. condescendere his quos idoloꝝ lex
vana ⁊ prophana deprimit.
Ego dñs de° vester. Nolitē con f
a ¶ quorūlibet aīaliū statuas: vel pecunie
thesauros: quos q̄si deos adorāt qui cõgre
gant: nec inde aliq̄d minuere ꝑ̄sumūt.
uerti ad idola: nec deos cõflati g
a ¶ nõ alio indigetis.
les faciatis vobis: Ego dñs de°
a ¶ vel salutarium: ea scʒ que ad salutē per
tinent operando.
d vr̄. Si imolaueritis hostiā paci h
a ¶ deo acceptabilis. b ¶ in ꝑ̄senti. s. vita.
coꝝ dño vt sit placabilis: eo die i
quo fuerit imolata/ comedet̃ eā
et die altero. Quicq̄d autē resi/
duū fuerit ī diē tertiū/ igne cõbu
¶ vt p° hāc vitā putet se ꝙ min° fec̄ ꝑfectuꝝ
retis. Siq̄s post biduū comede
rit ex ea/ ꝓphan° erit ⁊ impietat̃
a ¶ q̄r īꝑfecte operat̃ ⁊ diuīe legi calūniat̃.
reus: portabitq̄ iniq̄tatē suā: q̄r
a ¶ quia vitā egit imꝑfectā que saluasset si
cõsummasset eam.
sctm̄ dñi polluit: ⁊ ꝑibit aīa illa
a ¶ saluandorū. b ¶ ager mundus: messu
ra doctrina: messores doctores.
e d̓ medio ppl̃i sui † Cūq̄ messuer̃ k

Ni. de ly.

b bonoꝝ no.

Locutusq̄ est Ca. XIX dñs. Hic ꝯñr ponunt̃ ꝑ̄ce/
pta ordinatiua vite ꝓut hõ
est ꝑ̄ncipiū oꝑatõis. Oportet aũt q̄tū
ad h̾ hoīem ordīari respectu affect° rõ/
nalis/ mot° vegetabilis/ act° sensual̃/ ⁊
ꝯuict° ciuilis. Et ꝭm h̾ istud ca. diuidit̃ — Diuis
ī q̄ttuor ꝑtes. scd̓a ibi: Jumēta tua. ter
tia/ ibi: Non augurabimini. q̄rta: ibi:
Corā cano capite cõsurge. Circa ꝑ̄mū
sciēdū ꝙ affect° rõnalis bñ ordinat̃ er
ga suꝑiores ꝑ reuerētiā: erga pauꝑes
ꝑ miscd̓iam: erga oēs ꝑ innocētiā. Et
ꝭm h̾ ꝑ̄ma ꝑs ꝑ̄ncipal̃ hui° ca. diuidit̃
in tres. scd̓a īcipit ibi: Cū messuer̃. ter
tia/ ibi: Nõ faciet̃ fur. Circa ꝑ̄mū dr̃ ꝑ — b
modū ꝑ̄ambuli. b ¶ Loq̄re ad om
nē ce. ⁊c̃. q̄r magna ꝑs leg̃ ad quā oēs
obligant̃: in h̾ ca. replicat̃. c ¶ Scti
esto. hoc ꝯcludit̃ ex dict̃ in ca. ꝑ̄ce. vt
turpitudīes ⁊ īmūdicie sint exclusē: im
mūdicie aũt excluso est scītat̃ seu mūdi
cie ꝯclusio. Cõseq̄nt̃ īducit hõ ad parē
tū reuerētiā/ cū dr̃: d ¶ Unusq̄sq̄
pa. suū ⁊c̃. offensā eoꝝ ꝑ̄cauēdo: ⁊ q̄r
ex sensibilib° manuducimur ad īsensi/
bilia: iõ ꝯñr īducit̃ hõ ad reuerētiā dei
q̄ est pr̄ spūalis/ cū dr̃: e ¶ Sabbata
mea cu. Qualit̃ sit aũt ītelligēda ob/
ꝭuatio sabbati: dictū fuit diffusi° Exo.
xx. ⁊ q̄r maxīa irreuerētia fit d̓o q̄ñ ei°
cult° idolis tribuit̃: iõ s̾dit̃: f ¶ No
lite cõ. ad ido. eis quācūq̄ reuerētiā
exhibēdo. g ¶ Nec deos ꝯfla. ꝑ h̾
etiā excludūt̃ idola q̄ fiūt ꝑ sculpturā:
seu ꝑ quecūq̄ aliū modū. Sed sc̄ptura
loq̄t̃ ī casu frequēti° accidēte: q̄r vt fre/
quēti° fiebāt de auro vl̃ argēto vl̃ alijs
metallis. Et q̄r sacrificia illi° tꝑis nõ erāt accepta ꝭm se: sʒ in/
quātū fiebāt ex obediētia ad deū: vt. s̄. dictū est: ideo subdit̃:
h ¶ Si imolaue. ho. pa. do. vt sit pla. i. si vult̃ ꝙ sit deo
placita faciet̃ qd̓ subdit: i ¶ Eo die quo fue. ⁊c̃. q̄r sic ꝑ̄/
ceptū est de hostia pacifica. s̄. vij. ca. Sʒ q̄r ibi nõ dẽminauit
penā trāsgressiõis: iõ hic repetit̃ vt dicta pena exꝑ̄mat̃/ cū dr̃:
Et peribit aīa illius ⁊c̃. k ¶ Cunq̄ messueris. Hic ꝯñr
ponit̃ ordīatio rõnalis erga pauꝑes ꝑ misericordiā/ cū dicit̃:
* Non tondebis

Moral̃r. a ¶ Locutusq̄ est ⁊c̃. In hui° capl̃i ꝓcessu plu — Mo
ra ponūt̃ q̄rū sensus l̃ralis ē etiā moral̃ ꝓpt̃ qd̓ sūt ꝑtrāseūda.
h ¶ Si imola. ho. paci. ⁊c̃. Per hostiā pacificoꝝ moralit̃
ītelligit̃ op° meritoriū: ꝑ duos dies duo tꝑa. s. tp̄s ꝓductõis
reꝝ a deo: ⁊ tp̄s reductiõis oīm ī xp̄m. Primū tp̄s est ab adā
vsq̄ ad xp̄m. Scd̓m v̾o a xp̄o vsq̄ ad iudiciū. Per hoc ḡ qd̓
dr̃ ꝙ hostia pacifica cõedi debʒ ꝑ̄mo die ⁊ altero: significat̃ ꝙ
op° meritoriū in duob° dictis tꝑib° habʒ locū ⁊ nõ p° iudiciū.
* Cū messueris

¶ conteres. ¶ alias tondes.
ſegetes terre tue non tondebis a
vſq; ad ſolū ſupficiē terre: nec re b
a manētes ſpicas colliges: neq; in
¶ iuſtos ſanctos. ¶ que non in/
vinea tua racemos ⁊ grana deci
telliguntur. ¶ gentilibus.
dētia cōgregabis: ſed paupib⁹ ⁊
¶ diligenter tractanda.
pegrinis carpēda dimitteſ: Ego
a ¶ pro vobis paup ⁊ peregrin⁹ in mūdo.
¶ q₂ oīa dedi deſidero aliq̄d mihi dari.
b ¶ in quo proximus leditur.
b dn̄s deus vr̄: Nō facietis fur c
¶ aliquo modo.
c tū: non mentiemini: nec decipiet d e
d vnuſquiſq; pximū ſuū. † Nō piu f
e rabis i noīe meo: nec pollues no g
f mē dei tui: Ego dn̄s. Nō facies h
a ¶ glīam eius in te transferendo.
g calūniā pximo tuo: nec vi oppri i
¶ merces operis quam meruit.
h i mes eū. † Nō morabiſ op⁹ mercē k
k narij tui apud te vſq; mane. Nō l
a ¶ inobedieti. vn̄ Eſa. xlij. c. Surdi audite ⁊ ceci venite ad videndū: Hi nō ſunt maledicēdi ſed docēdi ⁊ corrigēdi. b ¶ ignorāte.
maledices ſurdo: nec corā ceco m

bonoꝝ nr̄oꝝ ꝯcedere / imitādo deū datorem oīm. Propterea metētes vel vindemiātes vult aliq̄d derelinq̄re pauperi ⁊ pſelyto / ne datori oīm videat̄ īgrat⁹: q̄ alijs diuitias dedit: alios de alioꝝ reliquijs viuere voluit: vt ſic pbaret diſpēſationē diuitū / ⁊ patiētiā paupeꝝ. Paupes enī ⁊ pſelytos nō abijcit q̄bus etiā ſic victū puidit. Un̄ ſubdit: Ego dn̄s de⁹ veſter. ſ. q̄ diuites facio: q̄ p vobis paup fio: q̄ pter miſeriā inopū ⁊ gemitū pauperū aliq̄n exurgā.

lego. ¶ Allego. Cū meſſueris ⁊c̄. Apte oñdit q₂ doctores iudeoꝝ toti⁹ legis īterpretationē nō capiūt: ſed q̄dā paupi ⁊ pſelyto derelinquunt gentib⁹. ſ. q̄b⁹ dr̄: Bt̄i paupes. ſ. ⁊c̄. Matt. v. a. Qui ⁊ pſelyti ſūt: q₂ cognatiōi abrae ſe ingerūt. Quod ḡ dicit̄ Exo. xx. b. Nō occides: Nō mechaberis: metāt iudeoꝝ doctores. Que aūt ſpūalē habēt interptationē / ſicut emūdationes: ſacrificia: ⁊ ſilia ꝯcedāt ecclie doctorib⁹ / ⁊ q̄ illis metētib⁹ decidūt. i. q̄ ipi nō intelligūt. a ¶ Neq; in vinea tua. Eſa. v. b. Uinea dn̄i ſabaoth dom⁹ iſrl̄ eſt: q̄ debuit facere vuas ⁊ fecit ſpinas: quondā tn̄ paucos racemos habuit. i. ſctōs diuerſi tpis / q̄s iudei colligere ⁊ in diuitijs ſuis theſauriçare nō poſſunt: q₂ nō imitant̄ vitā eoꝝ / ſed pauperi ⁊ pſelyto derelinquūt. Nobiſcū eī ſūt q̄tq̄t iuſti apud eos fuerūt. Unde memorie eoꝝ a nobis ⁊ nō ab illis annis ſingulis celebrant̄ vt experimēto diuinū eloquiū cōprobet̄. b ¶ Nō facietis furtū. Aug⁹. Hoc in decalogo poſitū eſt q̄d dicit: Nō mētiemini / nec calūniam facietis. In hoc p̄cepto videt̄ ꝯtineri. Neq; falſum teſtimoniū dices: q₂ calūnia ſine mendacio fieri nō pōt: q̄d falſo teſtimonio ꝯcludit̄. Sed q̄rit̄ vtrū aliq̄ cōpenſatione faciēda ſint (ſicut pene videt̄ oīb⁹) q̄ mētiendū ſit p ſalute vbi nemo ledit̄: an ſilr̄ ḡ furādū / ēt q̄n ei cui fit ꝯſulit̄: Uelut ſi q̄s volēti ſe occidere furet̄ gladiū. Sic calūnia ad mai⁹ gaudiū futuꝝ fiebat q̄ ioſeph fratrib⁹ de cypho īferebat: q̄b⁹ etiā exploratōis falſū crimē ītēderat. Fortaſſe enī furtū nō eſt niſi q̄n alieno occulte ablato pxim⁹ ledit̄: ⁊ calūnia / q̄n falſi crimīs obiectōe pxim⁹ ledit̄. Mendaciū āt nō poſſum⁹ dicere tūc tm̄ eē. Cū enī a ſciēte dr̄: mēdaciū ē / ſiue q̄s ſiue nemo ledat̄. Abſolute aūt dr̄ / nō mētiemini: ſic illud: Nō facies tibi idolū: nō mechaberis: nō furaberis. Idolatria aūt ⁊ mechia ⁊ furtū ſicut eſt diffinitū / iuſtū eſſe nō pōt. Et nō occides: q₂ cū hō iuſte occidit̄: lex occidit / nō tu. Nūq̄d ſilr̄ pōt dici: cū hō iuſte mentit̄ / lex mentit̄: Mētite ſūt obſtetrices / ⁊ bona de⁹ illis retribuit. Mētita raab ⁊ liberata. An ex q̄ dictū eſt in lege: nō mētiemini: ex illo nō licuit ī tali caſu vel cā mentiri: Sed mag⁹ q₂ iniuſtū erat mēdaciū iō phibitū: non q₂ phibitū ideo iniuſtū. Forſitan ḡ ſicut obſtetrices nō remunerate ſūt: q₂ mētite ſūt: ſed q₂ infantes liberauerūt / ⁊ pter hāc miſcōiam veniale fuit pctm̄ nō tn̄ nullū. Sic raab liberata pter liberationē exploratoꝝ / p q̄ fuit veniale pctm̄. Sed ne putet q̄ſq; in ceteris pctīs ſi pter liberationē hoīm fiāt ita poſſe ꝯcedi veniā: multa enī mala intolerabilia ⁊ deteſtāda talē ſequunt̄ errorē. c ¶ Nō mētiemini. Cognationē pctōꝝ oñdit. Multa putam⁹ parua q̄ ſūt maxima: vt mēdaciū: piuriū: q̄ furto ſūt ꝯiuncta / ⁊ recte: q₂ hec furto coopant̄. d ¶ Nō piurabis ⁊c̄. Ex. xx. Nō leuabitis nomē meū in iniuſtū iuſiurandū / in iniuſto eſt: non ſolū q̄ p̄uaricat̄ / ſ₃ etiā q̄d iniuſte cuſtodit̄: ſic iuramētū herodis ad filiā herodiadiſ: talia iuramēta nō debēt fieri: vl̄ ſi fiāt cuſtodiri. e ¶ Nec pollues ⁊c̄. Malefaciēdo: q₂ iuſiurandū trāſgredi nō potes. De⁹ enī p quē iuras intm̄ vult bona / vt ſi mala minet̄: nō tn̄ inferat ſi penitentes videat vt pietatē impēdat. Un̄ addit: Ego dn̄s: pius. ſ. miſericors preſtabilis ſup malicia. f ¶ Nō facies calūniā. Aug⁹. Oīa q̄ phibētur cōmitti in pximū: ad hoc vnū referenda ſunt q̄d dictū eſt. Nō nocebis pximo. Nā q̄d ſeq̄t̄: Nō rapies / niſi ad hec referat̄ ne rapiēdo noceat̄: euenit vt nō rapiēdo q̄s noceat: nā gladius inſaniēti rapiēdus eſt. g ¶ Nec vi oppri. Paulatim auditorē erudit: ⁊ q̄ vident̄ parua magnis ꝯiūgit / vt qui diffinita maloꝝ pena terrent̄ / abſtineāt a minorib⁹: Que enī ſociant̄ in mādato ⁊ in pena. Qui enī in vno offenderit / oīm re⁹ erit: Iaco. ij. b. Ideo vim calumnie ꝯiungit. Nec differt quō q̄s res ſuas pdat / vel fraude vel potentia / vel q̄libet alio mō. h ¶ Nō morabiſ op⁹ ⁊c̄. Merces. ſ. q̄ forſitā viuit cū vxore ⁊ filijs ⁊ parētibus. Si differt̄ deficit vict⁹ etiā ſi in craſtino recipiat vim ⁊ calūniā ptulit: q₂ interim vn̄ viueret nō habuit. i ¶ Opus mercēnarij. Merces p̄dicatoris ex v̄bo eſt p̄dicationis q̄d nō debet apud nos morari. i. ocioſum eſſe vſq; mane: in futurū. ſ. ſeculū q̄ huic nocti ſuccedit in q̄ eſt lux inextinguibilis. Ex pfectu enī diſcipuli creſcit merces magiſtri. k ¶ Non maledices ſur. ⁊c̄. Surdo maledicere eſt abſenti ⁊ nō audienti derogare. Corā ceco offēdiculū ponere / eſt diſcretā q̄dē rē agere: ſed ei q̄ lumē diſcretionis nō habet ſcādali occaſionē p̄bere. ☞ Nō facies

Margin: Aug⁹ — (Q)ueſtio / (C)ōmēda — 44.a B — .26.a — 0.1.d — f.2.a — 14.a. — el.2.c. — Aug⁹ — (M)oralit̄ — C

Nico. de ly.

☞ a ¶ Nō tondebis ⁊c̄. Aliq̄ expoſitores dicūt q̄ vera lr̄a eſt: tondes. i. cōteres: ⁊ dicit̄ a tondo. is. ſed hoc nō videt̄ verꝝ: q₂ hic nō loq̄t̄ ſcriptura de tritura ſegetū / ſed de collectiōe eaꝝ ⁊ ideo vera lr̄a eſt: Nō tondebis. i. nō ſecabis. b ¶ Uſq; ad ſolū. Quia ſicut dicūt aliq̄ debebat dimitti ſtipula paupib⁹ colligēda. Sed hic nō eſt ītellectus ſcripture: ſed magis de ſpicis pe terrā non ſeminatā exiſtētibus. vn̄ in hebreo habet̄: Nō finies vel cōplebis angulū terre tue ad metēdū: q₂ in colligēdo meſſe₃ ſuā nō debebat aliq̄s pcedere vſq; ad extremitates cāpi ſui: vbi meſſis partim ꝯculcat̄ a trāſeūtib⁹ partim a beſtijs corrodit̄: pter q̄d illd̄ q̄ remanet nō eſt magni valoris: et iō lex p̄cepit illd̄ dimitti paupib⁹ ſic̄ ⁊ ſpicas fugientes man⁹ metētiū: ⁊ alia q̄ ſb̄dūt̄: ⁊ p₃ lr̄a. c ¶ Nō fa. fur. Hic ꝯn̄r ordinat̄ affect⁹ rōnalis ad oēs p innocētiā. Rō enī natural̄ dictat nulli eſſe nocēdū: ⁊ iō p̄mo phibet nocumētū facto ⁊ occulte / cū dr̄: Nō fa. fur. Qualit̄ aūt iſtud ſit ītelligēdū dictū fuit plenius Exo. xx. ſcd̄o phibet nocumētū v̄bo / cū dicit̄: d ¶ Nō mētiemini. Licet enī oē mēdaciū ſit fugiēdū gn̄aliter tn̄ hic phibet̄ mēdaciū pnitioſū ſpecialit̄. iō ſeq̄t̄: e ¶ Nec deci. ⁊c̄. Cōſeq̄nter phibet̄ nocumētū v̄bo iuramento firmato / cū dr̄: f ¶ Nō piurabis ⁊c̄. Et q₂ p tale iuramētū nō ſolū fit iniuria pxīo q̄ ledit̄: ſed etiā ipi deo q̄ ī teſtē falſitat̄ adducit̄. ⁊ iō ſb̄dit̄. g ¶ Nec pol. n. d. t. Cui⁹ rō ſb̄iūgit̄: Ego dn̄s. ⁊ iō mihi honor ⁊ reuerētia debet̄. Cōſeq̄nt̄ phibet̄ nocumētū facto apto / cū dr̄: h ¶ Nō fa. ca. Calūnia enī eſt extorſio rei aliene cū q̄dā apparēti rōne ſed nō vera. i ¶ Nec vi op. eū. Motu volūtatis iniq̄ abſq; rōnis allegatōe. k ¶ Non mo. op. m. tui. i. merces opis ſui: q₂ tales cōiter ſūt paupes de q̄tidiano labore viuentes: ⁊ iō nō pn̄t expectare ſolutionē abſq; ſuo detrimēto. l ¶ Nō maledices ſurdo. Hic accipit̄ ſurd⁹ nō ſolū priuat⁹ ſenſu audito / ſed etiā nō audiēs: ſicut eſt abſens. m ¶ Nec corā ceco pones offendiculū. Similiter hic accipit̄ cecus nō ſolū priuatus viſu / ſed etiā non videns vel nō aduertens offendiculū. Dicit etiam Ra. Sa. hic q̄ cecus hic intelligit̄ ignorās vel ſimplex de quo phibet̄ dari ſibi ſciēter conſiliū malū in aliquo negocio. ideo ſubditur: ☞ Sed timebis

Margin: † Mat. 5. c — † Deu. 24. c — Tob. 4. c — D — Calūnia — Cecus — Moralit̄

⁂ a ¶ Cū meſſueris ſegetes. t. t. ⁊c̄. Per hoc dat̄ ītelligi q̄ de oībus bonis a deo datis homi / debet indigētib⁹ miſericorditer ſubuenire: ⁊ maxime de bonis ſpūalibus que cōmunicata alijs nō diminuunt̄ / ſed potius augmētant̄. l ¶ Nō maledices ſurdo. Per ſurdū hic intelligit̄ quicūq; nō intelligēs alterius male dictū: ſiue ſit ſurdus corpaliter vel abſens localiter / vel ignorans idioma maledicētis. m ¶ Nec corā ceco pones offendiculū. Dando ſimplici occaſionē ruine: Matth. xviij. a. Quicūq; ſcandaliçauerit vnū de puſillis iſtis qui in me credunt expedit vt ſuſpendat̄ mola aſinaria in collo eius ⁊ demergat̄ in profundum maris.

a ¶ Nō facies qđ ini. ꝛc. Summā ꝛ ꝑfectā iuſticiā lex ma
E xime in p̄ſentibus ꝯſtituit: recto itinere ꝓcedēs: p̄us ꝓuidēs
pauperib⁹: deinde potētes ꝛ p̄ncipes erudiēs. Oſtendit eniz
nō debere ꝑſonā accipi: nec furtū vel calūniā facere nec ꝑiura
re: que ꝛ ſi diuitib⁹ ꝛ potētibus aliq̄n cōtingunt: ꝓpria tamē
pauperū pctā ſunt: qui ad hec paupta/
te videnť cōpelli: vñ ſalomō Prouer.
xxx. a. Aut egeſtate cōpulſus furer et
periure nomē dei mei. Si autē oppri/
mere ꝛ mercedē p̄uare ꝛ ſurdū ac cecū
irridere: diuitū ꝛ potētū ſūt b ¶ Nō
eris crimina. Eſi. Lxx. Nō ambula/
bis in dolo ī gente tua. Dauid quoq̧
cōiungit dolo homicidiū: vñ Ps. v. c
Uirum ſanguinū ꝛ doloſum abo. do.
†Deu. 1. c Dolus enī eſt occult⁹ gladius: vt velo
Ro. 2. b. citer dolū fugiamus q̇ tanto crimīe eſt
Eph. 6. b cōiunctus. c ¶ Nō ſtabis ꝛc. Qua
Act. 10. f ſi nō te cōiunges his qui ꝓximis inſi/
Jaco. 2. b dianť: ſicut mľti alijs ſociati faciūt qđ
ꝑ ſe nō poſſunt. d ¶ Nō q̄ras vl. i.
ne vlciſcendi libidine rapiaris dum ar
guis vt letari vel cōſolari velis de alie
†Ecci. 19. b no malo: ſʒ potius cōſulere illi quē ar/
Mat. 18. c guis. Vñ ſm. Lxx. ſequiť: Nō iraſce/
Luc. 17. a ris filijs ppľi tui. Sic enī recte ira dif/
finita eſt q̄ ſit vlciſcēdi libido. e ¶ Iu
menta tua ꝛc. Hec ad lr̄am videnť
eſſe ridicula: nec a ꝓphetis ꝛ ſpūalib⁹
viris ſunt obſeruata. Vñ dauid dicit.
iij. Reg. i. c. Ponite filiū meū ſalomo
nē in mulā meā. Oportebit aūt ſm lit/
terā ea q̄ ex tali cōmixtione naſcebanť
abominari. vñ Prouerb. xxxi. b. Mu
†Ecci. 10. a lier quoq̧ fortis inuenit lanā ꝛ linū et
operata eſt vtile manib⁹ ſuis. f ¶ Ho
mo ſi dormie. Cum ꝓhiberet iumē/
ta miſceri cū iumētis alterius gener⁹:
†Mat. 5. g eos. ſ. q̇ ſunt ſub iugo xp̄i ſuſcipe iugū
Mar. 12. c legis: oportune hoc ſubdidit oñdens:
Gal. 5. c. q꜡ ꝛ añ aduentū chriſti q̇cunq̧ exteri⁹
Jaco. 2. c. miſcebať iudeis īdigebat ſacrificio ve
Myſtice ri arietis. ¶ Homo ſi dor. ꝛc. Nota
†23. q. 4. c. q̄ꝫta differētia libertatis et ſeruitutis.
cum in lege In libera enī deſpōſata/ mors adulte/
rij pena eſt. In ancilla autē nobili: et
† ſm Lxx. Cuſtodita homini. i. deſpōſa
Deu. 22. b ta ſacrificiū iubeť offerri: nō mortē in/
ferri. Spūaliter tñ hec intelligēda ſūt.
g ¶ Nobilis. Lxx. Cuſtodita homi/
ni. i. ſynagoga cuſtodita legi q̄ xp̄o nō
poterat deſpondi priuſq̧ moreretť lr̄a
leg⁊: vñ Ro. vij. a. Mortui eſt⁊ legi ꝑ
corp⁹ chriſti: vt ſitis alteri⁹: ancilla eſt
ſynagoga: ſm illud Gal. iiij. c. Abraā
duos filios habuit: vnuz de ancilla ꝛ
vnum de libera. h ¶ Uapulabūt
ambo. Lxx. Uiſitatio erit eis. i. libe/
rabunť a ſeruitute legis ſm ꝙ filijs iſ/
rael de egypto liberādis đr: Uiſitans
viſitaui vos Exo. iij. e. i ¶ Et non
morienť ꝛc. Quis ſm lr̄am agerēt.
nō ſm ſpiritū: q꜡ legiſlatoris intētionē
ignorabāt: facilius aſſeq̄banť veniaz.

a ¶ praua dicendo vel agendo.
pones offendiculū: ſed timebis a
¶ qui iſta prohibet.
dñm deū tuū: q꜡ ego ſum dñs.
a Nō facies qđ iniquū eſt: nec in/ b c
a ¶ vt ꝑ pauꝑtate a iuſticia decliēs: q꜡ de⁹
iuſt⁹ iudex: nec debes eē miſericordior illo.
¶ O iudex.
iuſte iudicab† Nec ꝯſideres ꝑſo d
a ¶ q꜡ nemo potētior deo cui⁹ eſt iudiciū:
cuius ꝑſonā geris in iudicādo.
nā paupis: nec honores vultū e
potēt⁊. Iuſte iudica ꝓximo tuo.
b Nō eris criminator: nec ſuſurro f g
c in pplis. Nō ſtabis ꝯtra ſangui h
nē ꝓximi tui: Ego dñs† Nō ode i
a ¶ quēlibet hoīem. b ¶ q̄uis aſtute odiſſe
fingas vt corrigas. vñ nolite q̄ſi inimicū ex
timare illū: ſʒ corripite vt fratrē. c ¶ nō latē
ris fratrē tuū i corde tuo/ ſʒ pub k
ter detrahēdo. ¶ conſentiendo.
lice argue eū: ne habeas ſuꝑ illo l
a ¶ Ro. xij. d. Mihi vindictā ꝛ ego retribu
d pctm̄. † Nō querās vltionē: nec m n
am dicit dñs. ¶ vt vindices.
memor eris iniurię ciuiū tuorū.
a ¶ hec eſt totius legis confirmatio et ab/
breuiatio. plenitudo enī legis eſt charitas:
Ro. xiij. c. b ¶ Lxx. proximū.
† Diligēs amicū tuū ſicut teipꝫ: o
¶ q̇ verā charitatē erga vos hēo. Maiorē
hac dilectionē nemo habet vt aīam ſuā po
Ego dñs: † Leges meas cuſtodi
nat q̄ſ ꝑ a. ſ. ꝛc. Joh. xv. b. a ¶ populares
e te. Jumēta tua ñ facies coire cū p
¶ cū iudeis ꝛ gētib⁹. a ¶ eccleſiā tibi cō/
alteri⁹ generis aīantib⁹. † Agrūꝫ †
miſſā. a ¶ catholica doctrina ꝛ heretica.
nō ſeres diuerſo ſemine. Ueſte †
a ¶ cultura chriſti ꝛ idolorum: Mat. vj. c.
Nō poteſtis deo ſeruire ꝛ mammone.
q̄ ex duob⁹ texta eſt/ nō idueris.
¶ ꝑticeps fact⁹ doctrīe ꝛ cōmixt⁹ ei ꝑ legis
conuerſationē. a ¶ ꝑ verbū doctorale.
f Hō ſi dormierit cū mľiere coitū q
a ¶ per culpā. ¶ per naturā.
g ſeminiſ q̄ ſit ācillā etiā nobiliſ/ ꝛ
¶ ſanguinis chriſti. a ¶ qua libertate
chriſtus nos liberauit.
tñ p̄cio nō redēpta/ nec libertate
h i donata: vapulabūt ābo ꝛ ñ mo/ r

Ni. de ly.

☞ Quando

a ¶ Sed time. dñm deū tuū. q. d. lʒ nō debeas tales ꝑſonas timere: tñ debes cauere a nocumētis eoꝝ timore dei q̄ videt ꝛ vindicabit: ꝯſequēter ordinať rōnalis affect⁹ q̄ꝫtum ad iudices/ cū diciť: b ¶ Nō facies qđ iniquū eſt. penā indebitā alicui imponēdo. c ¶ Nec iniuſte iudi. mot⁹ fa/ uore vel odio ſentētiā iniuſtā ꝓnunciando. d ¶ Nec conſi deres ꝛc. nō ꝓhibeť ꝯdeſcēſio ad paupes in his q̄ poſſūt fie ri abſq̧ leſione iuſticie: ſed in his tm̄ per que iuſticia lederet. e ¶ Nec honores vul. po. lʒ enī potētes rōne ſui ſtat⁹ ſint pre alijs minorib⁹ honorādi in cōibus: nō tñ in his ꝑ q̄ iuſti/ cia lederet. f ¶ Nō eris crimina. detegens crimē ꝓximi tui māifeſte. g ¶ Nec ſuſurro. faciēs hoc occľte. h ¶ Nō ſtabis ꝯtra

ſtabis cōtra ſan. ꝓxi. tui/ iūgens te illis q̄ machinanť in G morte innocētis. i ¶ Nō oderis fra. ꝛc. ex rācore ꝛ odio diſſimulās pctm̄ ſuū donec poſſis deſtruere eū. k ¶ Sʒ pu blice ar. eū. i. voce exp̄ſſa: ſm illud Matth. xviij. b. Si pec/ cauerit in te frater tu⁹ vade ꝛ corripe eū ꝛc. Si aūt ꝑ hoc qđ diciť publice: intelligiť correctio facta in publico ſeu iudicio: tūc eſt intelligē/ dum de pctīs que poſſunť ꝓbari: ꝛ tūc talis correptio ꝑtinet ad iudicē exequē do: ad accuſantē ꝛ teſtes denūciando ꝛ teſtificando. l ¶ Ne habeas ſuꝑ illo pctm̄. Si enī correctionē fratris ſui aliq̄s omitteret vt in peius rueret: faceret ꝯtra charitatē. m ¶ Nō que ras vltionez/ liuore vindicte: poteſt tamē queri amore iuſticie. n ¶ Nec memor eris iniurie ciuiū tuorū: ſcꝫ ad vindicandū liuore vindicte: po/ teſt tamē haberi memoria ad vindictā amore iuſticie. o ¶ Diliges amicū tuū ſicut teip̄m. li ſicut nō importat equalitatē ſed imitatiōis ſimilitudinē: q꜡ amicabilia ad alterū veniūt ex ami/ cabilibus ad ſeip̄m: vt habeť Ethicoꝝ ix. p ¶ Jumēta tua. Hic cōſequen ter ordinať homo q̄ꝫtum ad motū ve/ getabilis: ſm autē Phm. ij. de anima duo ſunt opera anīe vegetatiue. ſ. ge/ nerare ꝛ alimento vti. Uſus vero ali/ menti duo reſpicit. ſ. nutritionē ꝛ aug mentū. Primo igiť ordinať homo re/ ſpectu generatiōis. Secūdo reſpectu augmēti/ ibi: Quādo ingreſſi fuerit⁊. Tertio reſpectu nutritionis/ ibi: Ego dñs. Circa primū ordinať homo in ge neratione aliorū ab homine inq̄ꝫtum alia per hominē ad generandū appli/ cantur: ꝛ q̄ꝫtum ad hoc diciť: Jumēta H tua ꝛc. quia ex aſpectu talium poſſent homines aliq̄ induci ad beſtialitatis vi tium qđ eſt coitus cum beſtijs: precipi tur etiā hoc in deteſtationē idolatrie: quia idolatre colētes celi militiā in cō/ iunctionibus planetaꝝ faciebāt cōiun ctiones diuerſorū animaliū: ꝛ eadē ra tione diuerſa ſemina in eodē agro con iunctim ſeminabāt: ꝛ veſtibus ex plu/ ribus contextis: vtpote ex lana ꝛ lino: vel ex diuerſis coloribus vtebantur in veneratione ſiderum: propter quod ta lia prohibenť. Dicit autē Joſeph⁹ ꝙ veſtis ex duobus cōtexta alijs niſi ſum mo ſacerdoti prohibebať: quia in ve/ ſtibus ſummi ſacerdotis erāt tales va rietates: et ideo non erant licite alijs. Secūdo ordinať homo reſpectu gene ratiōis in ſpecie humana per hoc ꝙ ex cluditur illicitus coitus/ cum dicitur: q ¶ Homo ſi dormierit cū mulie re coitu ſemi. que ſit an. etiā no/ bilis: ſcꝫ genere: vendita tamē in an/ cillā. In hebreo habeť: Que ſit ancil/ la ꝛ parata viro: vbi dicit Ra. Sa. ꝙ ſcriptura loquiť de ancilla chananea affidata ſeruo hebreo quorū matrimo/ nium erat inchoatū ſed non perfectum ꝛ tunc fornicať cum iudeo libero: quia licet hebrei liberi non poſſint ꝯtrahere cū chananea: ſerui tñ poterant de voluntate dñi/ vt dicit: r ¶ Uapulabūt ambo. In hebreo habe/ tur. Uapulabit ipſa. id eſt verberabiť ipſa: cui⁹ cauſa ſubdiť:

☞ Quia nō fuit

✳ p ¶ Jumēta tua nō faci. ꝛc. Per iumēta ſignificanť ſubditi ſimplices: qui nō ſunt ꝑmittendi cū hereticis ꝛ malis hoībus habitare: q꜡ de facili decipiunť. † ¶ Agrū nō ſe. diuerſo ſe. Per agrū intelligiť eccľia q̄ nō eſt ſeminādo do ctrina habēte admixtū cū veris falſa. † ¶ Ueſte q̄ ex duo. cōtex. ꝛc. qđ moraliter facit q̇ habitū ꝑtim religioſuꝫ ꝛ ꝑtim ſecularē induit. ſiľr ille q̇ ſub habitu religioſo ſecľariter viuit.

✳ Poma q̄

a ¶ Quãdo ingreſſi ⁊c̃. Permanet in ꝓpoſito oſtẽdens fructũ bonũ añ chꝛiſti aduẽtũ nõ habuiſſe iudeos: cũ dicit fructũ nõ eſſe edendũ in triennio nec mundũ/ſed q̃rto anno mũdandũ: nec dicit q̃d ſit mũdatio. Spũaliter autẽ intelligendũ eſt qđ dicit: ¶ Quãdo ingreſſi fueritis ⁊c̃. Terrã vocat diuinã ſcripturã quã ꝑmo iudei ſuſceperũt. Uñ plantare ligna pomifera ꝑcepta ſunt. Lignoꝝ aũt plantatio: meditatio legis eſt et ꝑdicatio: ſcḋm ꝙ dicit j. Coꝛ. iij. b. Ego plantaui: appollo rigauit ⁊c̃. bona quidẽ mãdata erãt tanq̃ ligna pomifera: ſed illi qđ debebãt nõ faciebãt: tñ ſequẽtes lr̃am. Fructꝰ ergo .i. opatio legis triennio erat ĩmũda: ab abꝛaã vſq̃ ad dauid: a dauid vſq̃ ad trãſmigrationẽ: inde vſq̃ ad chꝛiſtũ. Sicut mattheus diſtinxit. Quarto anno fructũ legis ſctm̃ cõmendat et laudabilẽ: nõ tñ adhuc eſſe iudeis eſibilem. Fructus enĩ legis in q̃rto anno .i. in aduẽtu chꝛiſti: ſctũs ⁊ laudabilis quẽ ſctũſſctõꝝ faciebat: cuiꝰ opa laudabilia ⁊ gl'ioſa. Uñ ⁊ in paralytico grabatũ poꝛtãte gloꝛificabãt deũ qui dedit talẽ poteſtatẽ hominibꝰ/ſed nõdũ edebat iudeus: q̃ꝛ nõ cõuerſus. In q̃nto ṽo anno .i. ꝑdicãtibus aplĩs fructũ eiꝰ ederũt q̃cunq̃ crediderũt. b ¶ Et plantaueritis ⁊c̃. Moꝛalr̃. Gregꝰ. Ligna pomifera opa ṽtutibꝰ fecũda. Pꝛeputia auferimꝰ cum de inchoationis infirmitate ſuſpecti ꝑmoꝛdia opeꝝ noſtroꝝ nõ appꝛobamus. Poma que germinãt nr̃is eſibus nõ aptamus: q̃ꝛ cũ ꝑmoꝛdia laudant̃ boni opis: nõ debet hoc paſcere animũ operãtis: ne dũ laus ſuauiter capit̃: fructꝰ operis intẽpeſtine comedat̃. Qui igitur inchoate virtutis laudẽ receperit: q̃ſi plantati ligni fructũ añ tẽpus comedit: vñ Pſ. cxxvj. a. Uanũ eſt vobis añ lucẽ ſurgere .ſ. poſtq̃ ſede. Ante lucẽ ſurgere eſt ante claritatẽ retributiõis eterne in ꝑſentis vite nocte gaudere. c ¶ Non comedetis ⁊c̃. Totũ iudeoꝛũ ⁊ gentiliũ radit fermentũ. Uñ nunc ꝓhibet a legis ſeruitute: nũc a gentiliũ erroꝛe. ¶ Alle. Nõ comedere ſup mõtes eſt ſupbis cogitatiõibus nõ paſci: de q̃bꝰ Eſaias: Om̃is mons ⁊ collis humiliabit̃ Eſa. xl. a. Nõ augurari volucribꝰ/nõ attendere q̃ rapiũt ſemen pietatis. Comã in rotundũ tõdere eſt cogitatiões demonibꝰ ↄſecrare. Barbã radere eſt ṽtutis ꝑfectionẽ coꝛrũpere: ficte operãdo. Carnẽ nõ incidere eſt delectatões nõ ſuſcipe: que ⁊ aĩe nocẽt ⁊ coꝛpus coꝛrũpũt. Stigmata pꝛaua doctrine que aĩe infigit̃ ⁊ difficulter abolet̃. d ¶ Nõ augurabimini ⁊c̃. Per partẽ totũ ſignificat: oẽs hm̃õi ſupſtitiões condẽnãs. Qꝛ enĩ talia curat obſeruare deũ videt̃ infamare: tanq̃ plus ſciẽtie auibus q̃ hoĩbus ↄtulerit. e ¶ Neq̃ in rotundũ ⁊c̃. Sicut barbari faciũt debꝫ q̃ſq̃ eſſe cõtentꝰ naturalibꝰ oꝛnamẽtis: ne creatoꝛẽ videat̃ accuſare tanq̃ ĩpotẽtẽ opus ſuũ ꝑficere: nec in honoꝛe demonũ cicinnos nutrire ⁊ vouere ſicut ſtudẽt pagani pueroꝝ capita demonibꝰ offerre ꝙ maxime hic videt̃ ꝓhibere. f ¶ Stigmata. Legiſlatoꝛ etiam curã noſtri decoꝛis gerit ne carne abutamur in his etiam que coꝛpus deturpant. g ¶ Filiam tuã. Carnalẽ vel animã: vnde Pſ. xxi. d. Erue a framea deus animã meã: ⁊ de manu canis vnicam meam. Hec recedendo a deo foꝛnicatur cum demonibus.

[margin: t.1.a; 9.a; alit; ha/ nem ime; ego.; B]

rient: quia nõ fuit libera. Pꝛo delicto autẽ ſuo offeret dño ad
¶ chꝛiſtũ.
oſtiũ tabnaculi teſtimonij arietẽ
¶ chꝛiſtus. ¶ al's pctõ.
oꝛabitq̃ ꝓ eo ſacerdos ⁊ ꝓ delicto eiꝰ coꝛã dño: ⁊ repꝛopitiabit̃
a ei: dimitteturq̃ peccatũ. Quã
b do ingreſſi fueritis terrã et plantaueritis in ea ligna pomifera:
a ¶ non appꝛobantes operum pꝛimoꝛdia.
b ¶ opera que incipiũt.
auferẽtis ꝑputia eoꝛũ. Poma que germinãt/immũda erũt vo
¶ in aduentu chꝛiſti.
bis: nec edet̃ ex eis. Quarto anno oĩs fructus ſanctificabit̃ lau
¶ pꝛedicãtibus apoſtolis.
dabilis dño. Quito aũt ãno comedet̃ fructꝰ: ↄgregãtes poma q̃ ꝓferũt. Ego dñs deus veſter.
¶ Lxx. Nõ comedetis ſup mõtes: ſicut in feſtis idoloꝛũ comedebãt gentiles.
c † Non comedetis cũ ſanguine.
d Nõ augurabimini: nec obſeruabit̃ ſõnia. Neq̃ in rotũdũ atton
a ¶ Lxx. ne coꝛrũpas faciẽ barbe.
e debit̃ comã: nec radetis barbã.
a ¶ ſicut gentiles ſpem reſurrectõis nõ habentes: Uñ .j. Teſ. iiij. c. Ne contriſtemini ſicut ⁊ ceteri qui ſpem nõ habẽt.
Et ſup moꝛtuo nõ ĩcidet̃ carnes
f vr̃as: neq̃ figuras aliq̃s: aut ſtigmata facietis vobis: Ego dñs.
¶ qui debes coꝛrigere.
g Ne ꝓſtituas filiã tuã/ne ↄtamie

[margin letters: a b c d e f g h i k l m n o p q r s]

Nico. de lyra

Sabbata mea

a ¶ Quia nõ fuit libera. Et iõ nõ habebat vñ offerret ꝓ pctõ ſuo: q̃ꝛ ſeruus ⁊ ancilla q̃cq̃d habẽt eſt dñi ſui: ⁊ dato ꝙ haberet tñ offerre nõ poterat in tẽplo cũ eſſet alienigena: nec erat adhuc deſpõſata iudeo/ſed de viro coeunte cũ illa q̃ iudeꝰ ⁊ liber erat ⁊ offerre de ſuo poterat/ſubdit̃: b ¶ Pꝛo delicto aũt ſuo offe. ⁊c̃. ⁊ ꝙ intelligat̃ de ſolo viro: patꝫ ꝑ hoc qđ ſubdit̃: c ¶ Oꝛabitq̃ ꝓ eo ſa. ⁊c̃. Ul' aliter q̃ꝛ nõ fuit libera: in hoc reddit̃ cauſa q̃re ipã ⁊ vir foꝛnicãs cũ ea nõ incurrũt penã moꝛtis: q̃ꝛ de libera ſimpliciter affidata viro hebꝛeo ſi foꝛnicet̃: dicitur Deutro. xxij. d. ꝙ vterq̃ debet moꝛi. d ¶ Qñ ingreſſi fue. Hic ↄſequẽter oꝛdinat̃ hõ circa augmentationẽ in vegetabilibꝰ ſiue plãtis/cũ dicit̃: ¶ Qñ ĩgreſſi fueritis terrã. Ex quo ptꝫ ꝙ iſtud ꝑceptũ nõ erat obligatoꝛiũ ante ingreſſum terre ꝓmiſſionis. e ¶ Et plãtaueritis in ea lig. po. Per hoc intelligunt̃ fructꝰ generaliter etiã vineaꝝ. f ¶ Auferetis ꝑputia eoꝛũ .i. ꝑmo floꝛes ſeu gẽmas ne erũpant in fructꝰ duplici de cauſa. Pꝛima eſt q̃ꝛ arboꝛes poſtea ſunt minꝰ vtiles qñ nimis cito faciũt fructũ. Scđa q̃ꝛ idolatre tales fructus tanq̃ ꝑmitiuos reputabãt dijs grõſos ⁊ eos idolis offerebãt: iõ ſequit̃: g ¶ Poma q̃ ger. tribus ꝑmis ãnis: q̃ꝛ aliq̃n nõ auferebant̃ ꝑfecte floꝛes vl' gẽme ex negligẽtia vl' obliuione. h ¶ Immũda erã vo. rõne ꝑdicta. i ¶ Quarto an. oĩs ⁊c̃. In hebꝛeo habet̃: Laudãtibꝰ dñm: q̃ꝛ fructus q̃rti anni offerebant̃ dño ⁊ cedebãt in vſum ſacerdotũ. k ¶ Quinto aũt an. ⁊ deinceps. l ¶ Comedet̃ fructꝰ: q̃ꝛ dñi arboꝝ poterãt inde comedere/vendere ⁊ dare ꝓ ſua volũtate. m ¶ Ego dñs. Hic ↄñr oꝛdinat̃ hõ reſpectu nutritiõis: in hoc ꝙ ꝓhibetur eſus ſanguinis: cuiꝰ rõ freq̃nter in ꝑcedẽtibꝰ expꝛſſa eſt. n ¶ Nõ augurabimi. Hic oꝛdinat̃ hũana vita q̃tũ ad actũ ſenſualẽ inq̃tũ ꝓhibent̃ auguria et ſupſtitiones in q̃bus fiebãt q̃dã apparitiões ꝑ illuſiões ſenſuũ: ⁊ q̃tũ ad hoc dr̃: Nõ augurabimini. Auguriũ eſt ꝓpꝛie diuinatio ꝑ garritũ ſeu volatũ auiũ: tñ hic accipit̃ generaliter ꝓ om̃i diuinatiõe ſupſtitioſa q̃ fit in vigilia: ⁊ maxĩe q̃ fit ex aliq̃ illuſiõe ſenſuũ exterioꝝ. o ¶ Nec obſerua. ſom. in q̃bus fiunt frequẽter illuſiones demonũ ꝑ motionẽ ſenſuũ interioꝝ: q̃liter aũt diuinatio poſſit fieri ꝑ ſomnia dictũ fuit Geñ. xl. Sciendũ etiã ꝙ aĩalia ⁊ aues et etiã piſces eo ꝙ carẽt rõne: ⁊ totaliter ducũt̃ impetu naturali/frequẽter ꝑcipiũt ĩmutationẽ ↄtinẽtis futura de ꝓpinquo: ⁊ ſcḋm h̃ mouent̃ ad aliq̃: ſic delphini ĩminẽte tẽpeſtate de ꝓfundo maris exeũt ad ſupficiẽ: ⁊ ꝑ h̃ naute ꝑnoſticãt de tẽpeſtate futura: ⁊ h̃ mõ ↄiecturare de futur̃ ꝓcedẽtibꝰ ex cauſa naturali ꝑ motũ auiũ aĩaliũ ſeu piſciũ inq̃tũ ꝑſentiũt ĩpꝛeſſionẽ cauſe agẽtis nõ eſt ſupſtitioſũ ſꝫ licitũ. Pꝛenoſticare aũt ď futur̃ ad q̃ nõ ſe extẽdit cã naturalis: vl' ſi ſe extẽdat nõ fit ꝑnoſticatio ꝑ ſigna naturalia mõ ꝑdicto: ſꝫ mõ ſupſtitioſo ẽ illicitũ. p ¶ Neq̃ in ro. ⁊c̃. Hoc ꝑcipit̃ in deteſtationẽ idolatrie: q̃ꝛ idolatre faciebãt talia: vñ dr̃ Baruch. vj. c. Sacerdotes ſedẽt habẽtes tunicas ſciſſas: ⁊ capita ⁊ barbã raſam. q ¶ Et ſup moꝛ. ⁊c̃. q̃ꝛ idolatre h̃ faciebãt: vt hr̃. iij. Re. xviij. e. vbi dr̃ ꝙ ſacerdotes Baal ĩcidebãt ſe cultris ⁊ lãceolis donec ꝓfunderẽt ſanguĩe. r ¶ Neq̃ figu. ali. in vr̃a carne: q̃ꝛ talia ſũt ſigna pactoꝛũ cũ demonibꝰ. s ¶ Ne ꝓſtituas filiã tuam. hoc exponit̃ dupliciter: vno modo de ꝓſtitutione ad foꝛnicationẽ coꝛpoꝛalem. alio modo de pꝛoſtitutione ad foꝛnicationem ſpiritualem ⁊ coꝛpoꝛalem.

[margin: † ď. 17. d; Auguriũ; D Somnia]

Sacerdotes

g ¶ Poma q̃ ger. ⁊c̃. Per poma germinãtia ĩtelligũt̃ bonoꝝ opeꝝ ꝑmitiua q̃ ꝓ tãto dicũt̃ ĩmũda: q̃ꝛ nõ ſũt ab alijs cõmẽdãda nec de ipĩs dꝫ operãs gl'iari: q̃ꝛ de facili pñt in oppoſitũ trãſmutari. p ¶ Neq̃ in rotun. ⁊c̃. Moꝛalr̃ comã ĩ rotũdũ attõdit q̃ ipãꝫ ad excitatõeꝫ carnal' laſciuie curioſe diſponit. Silr̃ barbã radit q̃ virilitatẽ animi ĩ femineã mollicieẽ ↄuertit. q ¶ Et ſup moꝛ. ⁊c̃. Moꝛalr̃ aũt h̃ faciũt q̃ ď moꝛte amicoꝝ ĩmoderate triſtant̃ ⁊ ↄ̃ deũ murmurãdo loquunt̃. r ¶ Neq̃ figu. ⁊c̃. Moꝛalr̃ h̃ faciũt hypocrite triſtes q̃ exterminãt facies ſuas vt appareãt hoĩbꝰ ieiunãtes Mat. vi. b.

[margin: Moꝛalit̃]

E G a ¶ Sabbata mea cuſtodite. Ab vno ſabbato om̄e legitimū ociū ſabbatū appellatur. Sic ab vna generali abſtinentia ſtudet legiſlator per ſingula currere precipiēs nos ab omni malo abſtinere. vnde addit: Sanctuariū meū metuite. Sicut enī qui digne accedūt ſanctificant: ſic qui inique preſumūt ⁊ īmundi accedunt q̄tū eſt in ſe polluunt: ſicut nadab ⁊ abiu. vnde Apl's. j. Cor. xj. g. Inter vos multi infirmi et imbecilles ⁊c̃. Inde addit: Ego dn̄s ſctūs. ſ. ⁊ in ſctīs habitans/ ⁊ ſctōꝝ iudicans iniuriam. b ¶ Ad magos. Lxx. Uentriculos. i. phitones/ vel falſos ꝓphetas qui de ventre cordis ſui fabulas quaſdā ⁊ fetētes doctrinas ꝓferūt. c ¶ Neqꝫ ab ariolis ⁊c̃. Lxx. Ueneficis q̄ demonū. ſ. noīa inuocant et aliq̄n corpꝰ curāt vt aīam īterficiāt. d ¶ Corā cano ca. Iob. xij. b. In ſenibꝰ eſt ſapiētia ⁊ in multo tpe prudētia. Hinc paulus ait. j. Tim. v. c. Preſbyteri duplici honore digni habeant maxime q̄ laborāt in ɣbo et doctrina. e ¶ Si habitauerit. Terra a deo nobis data eſt ɣtutū. ſ. cultura ⁊ bona doctrina. Si q̄s ḡ ad fidē noſtrā ꝯuerti voluerit ⁊ ciuis terre noſtre aſcribi: Nō affligamus eū/ nec īponamꝰ graue iugū: ſicut phariſei de q̄bus dicit̃: Mat. xxiij. a. Alligāt onera g̃uia ⁊ importabilia: digito aūt ſuo nolūt ea mouere. Sit nobis ſic̄ īdigena: q̄. ſ. nutritus eſt in fide ⁊ creuit in pietate. Hinc petrus ad eos q̄ credentes de gentibꝰ circūcidere volebant. ait: Act. xv. b. Quid tēptatis deū īponere iugū ſup ceruices diſcipuloꝝ. f ¶ Nolite facere ⁊c̃. In p̄cedentibꝰ p̄cipit in iudicio iuſticiā ſeruari: hic in pōderibus ⁊ mēſur/ ⁊ ne abutamur ad iuſticiā iuſticie terminis. hec enī t̃mini ſūt vendētibus ⁊ emētibꝰ ſicut leges iudicibꝰ: vt ab oī iuſticia cōtra ꝓximū caueat̃. Oz enī diuiti agroꝝ poſſeſſiones et pecunie theſauri: hoc enī pauperi mēſura vini ⁊ tritici ⁊ hmōi. ¶ Orige. Moraliter. Nolite fa. ⁊c̃. In iudicio mentis nō debemus iniuſte agere: nec mēſuras naturalis iuſticie corrūpere: aliter noſtra aliter ꝓximi pctā iudicātes: In q̄ enī iudicauerimus / iudicabit̃ et de nobis: ⁊ in q̄ mēſura mēſi fuerimꝰ/ remetiet̃ nobis: Matth. vij. a. Stateras q̄qꝫ diuinas ⁊ menſuras diuinas iuſtas habeamus. i. leges diuine ſcripture ſctē ⁊ iuſte cuſtodiamꝰ: nihil nr̄m inferētes: nihil ſuū auferētes/ ne nobis iſtud dicat̃: Matth. xv. a. Quare tranſgredimini mandatū dei ꝓpter traditiones veſtras.

Nota ꝯtra caracteres

H

Moralit̃

a ¶ .i. habitatores terre. ¶ corpꝰ qd̓ eſt de terra in quo dominat̃ oīs iniquitas fornicante anima. b ¶ Lxx. fornicatione.
c ¶ feriationes ab omni malo.
a tur terrā ⁊ ipleat̃ piaculo. Sabbata mea cuſtodite: ⁊ ſanctuariū a
¶ ne indigne intretis.
¶ qui in ſanctis habito.
meū metuite Ego dn̄ſ. Nō decli b
b c netis ad magos: neqꝫ ab ariolis c
aliq̄d ſciſcitemini vt polluamini
d p eoſ. Ego dn̄s deꝰ veſter. Corā d e
¶ deferēdo. ¶ vt mīores q̄ȝ tibi aſſurgāt.
cano capite cōſurge/ ⁊ honora p f
¶ etate vel ſapientia
ſonā ſenis: ⁊ time dn̄m deū tuū.
¶ nouiter conuerſus.
f Ego ſū dn̄s. † Si hitauerit adue
a ¶ ɣtutū cultura: doctrina bona. b ¶ fide
na in t̃rā vr̄a/ ⁊ moratus fuerit in
lis factus. ¶ ꝙ infidelis fuit.
ter vos/ ne exprobretis ei: ſed ſit g
a ¶ nutritus ⁊ doctus in fide. b ¶ diliges ꝓximū tuū ſicut teipſum.
inter vos q̄ſi indigena/ ⁊ diligēt
eum quaſi voſmetipos. Fuiſtis h
¶ ante fidē. ¶ alieni a deo. ¶ in mundo.
enī ⁊ vos aduenē ī terra egypti.
a ¶ qui oēs volo ſaluari ⁊ neminē perire.
g Ego dn̄s deꝰ veſter. Nolite face i
a ¶ accipiēdo pſonā. b ¶ iuſte iudicate fi. h.
¶ genus ſequentiū ſpecierū.
re iniquū aliq̄d in iudicio/ in re
a ¶ metalloꝝ. b ¶ vini vel olei aut miliū.
c ¶ qua pondera/ k
gula: in pōderē: in mēſurā. Sta l m
tur argentum ⁊ huiuſmodi.
thera iuſta ⁊ ēq̄ ſint pōdera: iuſtꝰ n
¶ non alius.
modius: equuſqꝫ ſextariuſ. Ego
a ¶ culꝰ vos ſerui. ¶ a quo creati. b ¶ qui in multis feci voluntatem veſtram.
dn̄s deꝰ veſter qui eduxi vos de
a ¶ nolite eſſe ingrati ſed b ¶ tāqꝫ theſauruȝ. ¶ ne p̄tereat vnus apex aut vnū iota.
terrā egypti. Cuſtodite oīa p̄cepta mea vniuerſa iudicia/ ⁊ facite ea. Ego dn̄s.

Ni. de ly.

✱ Sacerdotes enī idoloꝝ q̄n volebant abuti aliq̄ puella: fingebāt ꝙ deꝰ q̄ colebat̃ in idolo diligebat eā ⁊ volebat vti eiꝰ ꝯcubitu: ⁊ parētes puelle credētes ſacrificiū facere deo ſuo: mittebāt eā de nocte ad phanū idoli vbi ſacerdotes ea abutebāt̃ ī tenebris/ ⁊ illa credebat ſe a dijs cog̃ſci. Et factū ꝯſile narrat Ioſephꝰ. xx. ātiq̄tatū rome accidiſſe tpe Tiberij ceſar/. ſ. paulinā pulcherrimā feminā p ſacerdotes Iſid/ deceptā q̄ in phano Iſidis q̄ndā iuuenē amore eiꝰ accēſū loco numinis de nocte ad ſuū ꝯcubitū ꝓpt̃ pecuniā eis ꝓmiſſaȝ ⁊ datā admiſerūt: ꝓpter qd̓ idē impator phanū fecit dirui ⁊ ſacerdotes crucifigi. a ¶ Et ipleat̃ terra piaculo. i. pctō nephario. ſm̄ ꝙ h̄et̃ Iudi. xx. a. Nūqꝫ tm̄ nephas et tā grāde piaculū factū eſt in iſrl'. b ¶ Nō declinetis ad magos. ſ. ad q̄rēdū aliq̄d ab eis: ⁊ dicunt̃ magi q̄ ſupſtitioſe diuinant p aſtra. c ¶ Nec ab ariolis. Qui in extis aīaliū ſacrificatorū demonibus ſup aras idoloꝝ diuināt. d ¶ Ego dn̄s deus veſter. A quo debetis inquirere veritatē p ꝓphetas a me inſpiratos. e ¶ Corā cano capite. Hic ꝯſequēter ordinat̃ homo q̄tū ad conuictū ciuilē in quo requirit̃ reuerentia ad antiquos. ⁊ ideo ſubditur: f ¶ Et honora pſonā ſenis. Quod eſt intelligendū de ſene moribus ⁊ ſapiētia ornato: vt dicit Ra. Sa. Secundo ad ciuilē conuictū requirit̃ humanitas ad extraneos: ⁊ q̄tū ad hoc dicit̃: Si habitauerit aduena ⁊c̃. et ſubditur: g ¶ Nō exprobret/ ei. Et ſb̄dit̃ cā. h ¶ Fuiſtis enī ⁊c̃. Factū eſt enī exprobrare alteriꝰ defectū in ſeipō exiſtē tē: q̄ȝ hoc eſt ꝓpriū defectū reducere ad memoriā. Tertio ad ciuilē ꝯuictū req̄rit̃ iuſticia ad oēs: q̄ȝ nulla cōitaſ ſtare pōt abſqꝫ iuſticia/ etiā illoꝝ q̄ aduerſantur iuſticie: cuiuſmōi ſūt latrōes/ niſi eī īter ſe iuſte diuiderēt latrocinia: ſtatim int̃ eos oriret̃ diſcordia ⁊ eoꝝ ſocietas depertret: q̄tū igit̃ ad obſeruatiōeȝ iuſticie dr̄: i ¶ Nolite fa. ⁊c̃. Accuſando: teſtificando: ſeu ſn̄iam ꝓferendo. k ¶ In regula. Et vocat̃ hic regla illoꝝ mēſura q̄ linealiter menſurant̃: ſic̄ pāni in q̄rū mēſuratiōe vlna eſt regla. l ¶ In pondere ⁊c̃. Et vocat̃ hic pōdus mēſura eoꝝ q̄ pōderibꝰ mēſurāt̃. iō ſubdit̃: m ¶ Stathera ⁊ eq̄ ⁊c̃. Mēſura aūt hic ꝓprie accipit̃/ p determinata ꝯtinētia vaſoꝝ q̄bus liq̄da vel arida mēſurāt̃. iō ſubdit̃: n ¶ Iuſtꝰ modiꝰ equuſqꝫ ſextariꝰ. Moraliter iniquū habent iudiciū qui facta ꝓpria bn̄. alioꝝ male interpretant̃. Inequalē regulā qui retinēdo odiū implorant veniā: ſed q̄ mēſura menſi fuerint remetiet̃ eis. Ineq̄le pōdus q̄ defectꝰ alioꝝ ponderāt multū: ſuos aūt parū. Ineq̄lē mēſurā qui grauia alijs imponūt ⁊ digito ſuo nolūt mouere.

Additio

¶ In ca. xix. vbi dicit̃ in poſtilla: Locutus eſt dn̄s ⁊c̃. Additio. j. In hoc ca. nō ſolū replicantur precepta decalogi per totū fere: vt pȝ lr̄am intuenti: ſed etiam multa ſuperaddunt̃ que ad pfectiorē modū obſeruādi predicta precepta pertinēt. vnde ⁊ iſtud capitulū apud antiquiſſimos hebreoꝝ ſpecialiter a ſui principio vſqꝫ ad illū locū vbi dicit̃: Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſum: incluſiue notabiliſſimū reputatur: et q̄ȝ in eius expoſitione poſtillator valde breuiter ſe expediuit: iō circa eius declarationē vlteriꝰ inſiſtēdū videt̃. Circa quod primo inquirendū videt̃ que fuit ratio iteratiōis p̄ceptorū decalogi a moyſe in hoc loco: lȝ enī ꝓut q̄dā dicunt hec iteratio fuerit ad maiorē firmitatē: ⁊ vt magis mentibus eorū memoria preceptorum infigeret̃: tn̄ hoc nō videtur littere conſonū cum moyſes non

Additio

moyſes nō ꝓcedit hic vt repetitor legū: ſicut in Deut. ſed ſolū vt p̄mo ſeu nouiter de mādato dei ea ꝓponēs: nō enī dicit hec p̄cepit vobis in ſinai: ſed ſimplr̃ loq̄t̃ p̄cipiēdo/ ac ſi hactenus nō fuiſſent a deo eis p̄cepta ſaltē ſub forma q̄ h̄ tradunt̃. Ad qd̓ videt̃ dicēdū ꝙ ꝓut dictū fuit Exo. ij. ca. in p̄ma additiōe: ſic̄ in ſciētijs ſpeculatiuis ex notioribꝰ ⁊ ꝯfuſis ꝓcedit̃ ad minꝰ nota ⁊ mag/ det̃mīata: vt pȝ in p̄mo Phy. ita etiā oportet eū q̄ vult īducere hoīem ad ɣtutē p obſeruantiā p̄ceptorū de actibꝰ ɣtutū: vt ex illis eū inſtruere incipiat q̄ ſunt notiora ⁊ faciliora: ⁊ iō in decalogo p̄mo tradito a deo faciliora ⁊ cōiora p̄cepta ponūt̃ tā in his q̄ ordināt ad deū q̄ȝ in his q̄ ad ꝓximū: vt ibidē fuit latiꝰ expoſitū: vn̄ in datōe leg/ cū ppl's nō eēt ſolū rudis/ ſȝ q̄ſi nouit̃ incipiēs ī diſciplina ɣtutū: idcirco nō fuit eis

fuit eis tũc exp̃ſſus modus obſeruãdi illa p̃cepta: ꝓut põt ca/
B dere ſub lege diuina/ſed vt p̃cepta illa ex interiori motu tanq̃
volẽtes ⁊ eligẽtes implerẽt: ſꝫ ſolũ fuerũt eis ꝓpoſita ſaltẽ ꝑ
maiori ꝑte q̃tũ ad act⁹ exteriores: ꝓut poſſũt cadere ſub lege
etiã humana q̃ de exteriorib⁹ tm̃ iudicat. In h̃ aũt loco cũ iaꝫ
ppls lꝫ rudis eſſet: tñ magis erudit⁹ in hm̃oi diſciplina tanq̃
exꝑtus in mult' ⁊ varijs iudicijs diuinis/ q̃ ĩter ipõs ꝯtigerãt
p̃cepta decalogi eis iterãt̃: exp̃mẽdo ſeu ĩnuẽdo modũ ea ob/
ſeruãdi ꝓut ſub lege diuina cadere debẽt. ſ. vt ex motu interi
ori ad opa v̾tutũ exteriora ꝓcederet̃/ qđ ſic ptꝫ: Nã circa pa/
rentũ obſequiũ ĩ datiõe leg' d̃r: Honora patrẽ tuũ et matrẽ.
Qđ q̃dẽ p̃ceptũ ĩpleri põt ꝑ ſolos act⁹ exteriores. Honor enĩ
q̃ eſt exhibitio reuerẽtie ĩ ſignũ v̾tut': vt h̃r in. j. Ethi. in ſolo
actu exteriori põt ĩpleri: in q̃ ſigna reuerẽtie demonſtrant̃: in
hac aũt iteratiõe d̃r: Vnuſq̃ſq; matrẽ ⁊ patrẽ ſuũ timeat. Con
ſtat aũt ꝙ timor eſſentialr̃ in ĩteriorib⁹ cõſiſtit: qđ eſt difficili⁹
ĩplere q̃ p̃mũ: ⁊ etiã dat modũ quo ĩpleri debeat p̃ceptũ illđ:
ſcꝫ Honora patrẽ tuũ ⁊ matrẽ. ſ. ꝙ talis honoratio exterior ꝓ
cedere debeat ex timore interiori. ſ. filiali ſeu reuerẽtiali. Idẽ
ptꝫ in ſcđo p̃cepto hic tradito/ cũ d̃r: Sabbata mea cuſtodite.
In p̃ma enĩ traditiõe decalogi h̃r: Memẽto vt diem ſabbati
ſctĩfices: vbi ſabbatũ ponit̃ in ſingulari: hic aũt d̃r ſabbata in
plurali/ qđ nõ vacat a myſterio: vñ glo. Nota ꝙ nõ ait ſabba
tũ ſꝫ ſabbata: q: intelligit̃ req̃es q̃ nõ ab vno ſꝫ ab oĩb⁹ carna
libus q̃eta eſt ⁊ abſoluta: ⁊ iõ in h̃ loco pluralit̃ ſabbatoꝝ no/
mẽ in diuĩa ſcriptura poſitũ eſt: vt ſcias q: ſabbatũ plena ⁊ ꝑ/
fecta q̃es eſt: hec in glo. ¶ Et attẽdẽdũ ꝙ lꝫ forte qđ d̃r ĩ hac
glo. ꝙ ſabbatũ plena ⁊ ꝑfecta eſt q̃es: intelligat̃ de req̃e eter/
na: tñ ſatis dat̃ ĩtelligi: q: quies ſabbati ꝓut cadit ſub p̃cepto
legis vniuerſalis debꝫ eſſe ab oĩb⁹ ĩpeditiuis q̃et' eiuſdẽ: qđ
nõ intelligit̃/ cũ d̃r: ſabbatũ in ſingulari. vñ ptꝫ ꝙ hec iteratio
difficilior eſt ⁊ ꝑfectiorẽ modũ p̃cipit in obſeruatione ſabbati
q̃ p̃ma ꝓpoſitio. ſ. in datione legis. ¶ Idẽ ptꝫ in ꝓhibitiõe
idolatrie: de q̃ hic d̃r: Nolite cõuerti ad idola ⁊c̃. hic enĩ act⁹
interior in hm̃oi ꝓhibitiõe videt̃ ꝯtineri. Cõuerſio enĩ hũana
ꝓprie intelligit̃ ĩ corde: vñ Iohel. ij. d. Cõuertimini ad me in
toto corde vr̃o. Que quidẽ ꝓhibitio ſe extẽdit etiã ad illos q̃
cult⁹ ſeu ſupſtitiones idoloꝝ mẽtaliter approbãt: licꝫ exterius
B nihil horũ oſtendãt: qđ nõ fit in datione legis circa hoc expreſ
ſum: ⁊ q: forte ex ſe aliq̃s putaret ꝙ tota ꝓhibitio idolatrie cõ
ſiſteret in mẽte: ſic ꝙ qui mẽtaliter idola nõ coleret: licite poſ/
ſit eis per actus exteriores exhibere cultũ: ꝓut forte quidã eſti
mauerũt: ideo ſubdit: Nec deos cõflatiles facietis vobis: vt
intelligat̃ ꝙ licet q̃s in mente ad idola nõ conuertat̃: fabricat
tñ ea ꝑ actũ exteriorẽ: nihilomin⁹ eſt trãſgreſſor huius p̃cepti.
¶ Similr̃ circa ꝓhibitionẽ ꝑiurij ĩfra paucis interpoſitis di
cit: Nõ ꝑiurabis in noĩe meo: nec pollues nomẽ dei tui. Cir/
ca qđ ſciẽdũ ꝙ in p̃ma ꝑticula ſuꝑaddit̃ ꝙ nõ ſolũ in noĩe dñi
tetragrãmaton ꝓhibet̃ ꝑiuriũ: vt in p̃ma traditione decalogi
vbi d̃r: Nõ aſſumes nomẽ dei tui in vanũ: vbi p̃dictũ nomen
magnũ exp̃mit̃: ſꝫ etiã in quocũq; noĩe diuino ꝓhibet̃ ꝑiuriũ
In ſcđa v̾o ꝑicula cũ d̃r: Nec pollues nomẽ dei tui: ſuꝑaddi/
tur alia. ſ. ne q̃s q̃ſi obligatus iuramẽto aliqđ malũ cõmittat:
ſicut legit̃ de iuramẽto Herodis ad filiã herodiadẽ: talis enĩ
iurans cuſtodiẽdo iuramentũ videt̃ nomẽ dñi polluere: vt in
glo. ¶ Silr̃ circa ꝓhibitionẽ homicidij dic̃: Nõ ſtabis cõtra
ſanguinẽ ꝓximi tui. In q̃ auxiliũ ⁊ cõſiliũ vl' fauorẽ homicidij
videt̃ ꝓhibere: nec ſolũ iſta q̃ in actib⁹ exteriorib⁹ cõſiſtũt: ſed
etiã rancor cordis ꝓhibet̃/ cũ d̃r: Nõ oderis fratrẽ tuũ in cor
de tuo ⁊c̃. Et q: iſta negatiua ſũt/ nec cõprehẽdũt ĩtentionẽ le
giſlatoris circa ordinationẽ hoĩs ad ꝓximũ: iõ finalit̃ cõcludit
dicẽs: Diliges amicũ tuũ. i. ꝓximũ ſꝫm trãſlationẽ Lxx. ſicut
teip̃m. In h̃ enĩ mãdato toti⁹ legis cõfirmatio et abbreuiatio
cõſiſtit: vñ Ro. xiij. c. Qui diligit ꝓximũ ſuũ: legẽ impleuit:
¶ Silr̃ circa ꝓhibitionẽ furti addit: Ne decipiat vnuſq̃ſq; ꝓ
ximũ ſuũ. Nõ facias calumniã nec vi opprimes: ⁊ multa alia
q̃ ſequunt̃ ad ꝓhibitionẽ cuiuſcũq; iniurie ſeu dãni q̃ ĩ bonis
ꝓximi poſſunt inferri; vel etiã in eius fama/ vt cũ dicit̃: Non
maledices ſurdo: nec eris criminator: nec ſuſurro ĩ ppl'is: nec
in directione actuũ ignorãtis/ cũ dicit̃: Nec corã ceco pones
offendiculũ: nec etiã p̃ſtãdo fauorẽ iniuſtũ in iudicio/ cũ dicit:
Nec iniuſte iudicabis: nõ conſideres ꝑſonã pauꝑis. Conſtat
aũt ꝙ oĩa p̃cepta p̃dicta negatiua q̃bus prohibent̃ iniurie vel
nocumẽta quecũq; ꝓximo inferẽda poſſunt ĩpleri ſine h̃ ꝙ ho
mo diligat ꝓximũ. põt enĩ hõ nõ habere odium fratris ſui in
corde ſuo: nec q̃rere vltionẽ ab eo ⁊ oĩa hm̃oi: et tñ cũ hoc nõ
diligere eum. Cũ enĩ amor ⁊ odiũ ſint paſſiones cõtrarie: poſ
ſibile vt quis neutrã habeat circa ꝓximũ: ſicut poſſibile eſt ꝙ
aliqđ corpus

aliqđ corpus nec ſit albũ nec nigrũ. Vñ ſequit̃ ꝙ licet q̃s im/ C
pleret oĩa p̃cepta negatiua p̃dicta circa fratrẽ: nõ tñ ex hoc ſe/
quit̃ ꝙ impleret p̃ceptũ in dilectione ꝓximi circa eũ: ille tamẽ
qui diligit proximũ ſuũ ſicut ſeipſum oĩa p̃dicta p̃cepta negati
ua circa proximũ implet. Cuius rõ eſt: Naꝫ in hoc p̃cepto de
dilectione ꝓximi licet nõ ĩportet eq̃litas dilectionis eo ꝙ ami
cabilia ad alterũ venerũt ex amicabilib⁹ ad ſe: vt ptꝫ. ix. Ethi. Phus.
importat̃ tñ per hoc p̃ceptũ dilectiõis ꝙ homo velit bonũ aĩe
⁊ honoris ſeu fame ⁊ omniũ alioꝝ q̃ licite homo poſſet pro ſe
velle: q̃uis prius ſibi ⁊ potius iſta bona vellet: ⁊ hoc impor/
tat̃ per hoc ꝙ dicit̃: Diliges proximũ tuũ ſicut teip̃m. Nam
poſtq̃ enumerauit omniũ maloꝝ genera que ꝓhibent̃ infer/
ri ꝓximo/ ſubdit: Diliges ꝓximũ tuũ ſicut teip̃m: vt intelliga
tur ꝙ ſicut homo diligẽdo ſeip̃m nõ ſolũ oĩa mala p̃dicta inq̃
tum in ſe eſt a ſeipſo amoueat: ſed etiã eorum cõtraria: ſcꝫ bo/
na procuret: pari mõ ꝓximũ diligat: ſeruato tamẽ ordine cha
ritatis q̃ intelligit̃ in hoc qđ dicit̃: Sicut teip̃m. Exẽplar enĩ
prius ⁊ potius eſt exemplato. Ex q̃bus ſequit̃ ꝙ implere hu/
iuſmodi mandata de dilectione ꝓximi/ ꝑfectius eſt q̃ implere
cetera mãdata circa eũ preter preceptũ dilectionis: nã per im
pletionẽ iſtius p̃cepti affirmatiui virtualiter implent̃ oĩa alia
negatiua circa proximũ: ſed nõ econtra/ vt dictũ eſt. Sequit̃
etiã ex dictis ꝙ preceptũ de dilectione ꝓximi prout in lege di
uina tradit̃ nõ eſt de p̃ceptis iuris naturalis primo per ſe no/
tis. Manifeſtũ eſt enĩ ꝙ talia precepta p̃ma iuris naturalis
ſunt eadẽ apud oẽs: ſed cõſtat ꝙ p̃cipui philoſophi qui de na/
turali dictamine rõnis maxime ſcrutati ſunt: vt Peripatetici
hoc nõ inuenerũt: nam tractãtes de amicitia q̃ apud eos vir/
tus eſt/ vel nõ eſt ſine virtute: vt in. viij. Ethi. ipſam poſuerũt Phus.
ſolã eſſe inter viros v̾tuoſos quoꝝ alter alteꝝ veraciter agno
ſceret eſſe talẽ/ qđ eſt de rariſſime ꝯtingẽtib⁹/ qđ nõ eſſet ſi de
p̃mo dictamine rõnis naturalis hoc p̃ceptũ eſſet. Sed contra
hoc videt̃ ſentire ſctũs doctor in p̃ma ſcđe. q. c. arti. iij. in re/
ſpõſione ad p̃mũ argumentũ: vbi dicit ꝙ p̃cepta de dilectiõe
dei ⁊ ꝓximi ſunt p̃ma ⁊ cõia leg' nature: q̃ ſunt ꝑ ſe nota rõni
hũane: vl' ꝑ naturã vel ꝑ fidẽ. Et idẽ in eadẽ. q. arti. xj. in cor/
pore q̃ſtionis: dicit ꝙ q̃dã ſunt p̃cepta rectiſſima ⁊ adeo mani/
feſta ꝙ editione nõ indigẽt: ſicut mãdata de dilectiõe dei ⁊ ꝓ D
ximi: ⁊ hoc videt̃ tenere in multis alijs locis: qđ valde miran
dũ eſt ꝓpter p̃dicta: niſi forte ſctũs doctor loquat̃ in ſtatu natu
re integre/ nõ aũt in ſtatu nature lapſe: qđ tñ nõ intelligit̃ bñ
ex verbis ſuis: p̃ſertim cũ hanc rõnẽ aſſignet q̃re iſta duo pre
cepta nõ fuerint poſita inter p̃cepta decalogi: que q̃dẽ p̃cepta
aliã admirationẽ inducũt. Nã ſi hec duo p̃cepta iõ nõ ponun
tur inter p̃cepta decalogi: q: ex ſui manifeſtatiõe editione nõ
indigent: multo min⁹ debuiſſent poni inter p̃cepta ſuꝑaddita
decalogo: quoꝝ rõ nõ eſt cuilibet manifeſta: ſꝫ ſolũ ſapiẽtibus
ſꝫm ip̃m in eadẽ. q. Sequit̃ ex dictis ꝙ hoc p̃ceptũ de dilectio
ne ꝓximi eſt difficili⁹ ceteris p̃ceptis q̃ ordinãt ad ꝓximũ: qđ
ſic ptꝫ: nã q̃ diligit ꝓximũ ſicut ſeip̃m ꝓmpte ⁊ delectabiliter
exercet erga ip̃m opa amicitie: ſicut erga ſe talia opa exercet.
Ille aũt qui nõ diligit ꝓximũ ſicut ſeip̃m: licꝫ alia p̃cepta ne/
gatiua ſupra dicta impleãt abſtinẽdo ſe ab odio ꝓximi et alio
nocumẽto ſibi ĩferẽdo: nõ tñ eſt neceſſe vt hoc faciat prompte
⁊ delectabiliter. poſſũt enĩ iſta impleri timore pene: vel qua/
dam ſimulatione ſine ꝓmptitudine nec delectatiõe qđ nõ cõ
tingit in eo qui proximũ diligit ſicut ſeip̃m. nã cũ amor ſit cau
ſa delectatiõis ſub p̃cepto de dilectione ꝓximi cadit: vt ĩplẽs
hm̃oi cũ delectatiõe ⁊ hilaritate opa amicitie exerceat erga ꝓ
ximũ: vt in p̃ma ſcđe. q. c. arti. ix. in reſpõſione ad tertiũ argu/
mentũ: ⁊ ſic ex vi hm̃oi p̃cepti datur modus adimplendi alijs
p̃ceptis ad ꝓximũ ordinãtibus: licꝫ ex vi alioꝝ p̃ceptorũ q̃ nõ
dant̃ de dilectione/ ſed de abſtinẽdo a nocumẽto vel odio pro
ximi: talis modus nõ cadat ſub p̃cepto. Cõcordat aũt huic ex
poſitioni qđ in p̃ma traditione decalogi ꝓponit̃ vt preambu
lum. Ego ſuꝫ dñs deus tuus qui eduxi te de terra egypti. In
quo oſtendit̃ ꝙ deus volebat eos inducere ad obſeruantiam
preceptorũ ex recognitione redẽptionis accepti. In hac autẽ
ſecunda iteratione decalogi premittit̃ vt preambulũ: Sancti
eſtote q̃m ego ſctũs ſum dñs deus veſter. In quo oſtendit̃ ꝙ
hic intendit eos inducere ad p̃ceptoꝝ obſeruantiã ex imitatio
ne diuine ſanctitatis. Conſtat aũt ꝙ altior modus veniendi
ad virtutẽ ſeu ad opa virtuoſa eſt/ cũ q̃s imitari intendit diui
nã bonitatẽ ſeu ſanctitatẽ q̃tũ humana fragilitas ꝑmittit: q̃
cũ quis ex recognitione beneficij ꝑcepti ad hoc inducit̃: ſicut
maior eſt perfectio ſeu bonitas diuina in ſe conſiderata que
infinita eſt: q̃ ſi conſideretur ex certo beneficio alicui impen/
ſo: qđ ſemꝑ eſt finitũ: vnde hoc dictũ: Sancti eſtote ⁊c̃. Non
videt̃ intelligendũ

E videt̃ intelligendũ vt cõcluſio p̃dictoꝝ ꝓut poſtilliatoꝛ dicit: ſed magꝰ vt p̃ambulũ ſeq̃ntiũ. Nõ enĩ ſolũ ĩ hoc p̃ambulo ex hoꝛtat̃ ad ſeꝑationez ab oĩbus immũdicijs ſeu turpitudinibꝰ coꝛpoꝛalibꝰ q̃ in p̃cedenti capitulo tractant̃: ſed etiã ab ĩmũdicijs ſpũalibꝰ ⁊ intrinſecis: de q̃bꝰ in hoc capitulo tractat̃ vt dictũ eſt. ⁊ iõ dicit: Qm̃ ego ſctũs ſũ dñs deus veſter ⁊c̃. Sanctitas enĩ diuina nõ ſolũ eſt a contagijs coꝛpoꝛalibus a q̃bus etiã ſpũs maligni ſunt ĩmunes: ſed etiã a ſpũalibus quibuſcũq;. Si aũt querat̃ quare ĩter p̃dicta p̃cepta in hoc capitulo cõtenta omittit̃ p̃ceptũ: Nõ mechaberis. Dicẽdũ ꝙ in p̃cedenti ca. fuerũt multa ſuperaddita illi p̃cepto. Similiter ⁊ ĩfra in hoc capitulo q̃dã alia eidẽ ſuꝑaddunt̃: idcirco hic nõ iteratur cũ alijs. Precepta aũt de nõ cõcupiſcendo rem ꝓximi tui ſa/tis includunt̃ in hoc p̃cepto de dilectione ꝓximi in quo conſtituit finẽ hm̃õi iterationis. Finis enĩ p̃cepti charitas eſt: pꝛima Timo. j. a. vnde ea q̃ ſequũt̃/cũ dicit: Leges meas cuſtodite: Iumenta tua nõ facias ⁊c̃. Precipue ꝑtinet ad cerimonialia/vt ex ip̃is ptz: ⁊ exponant̃ ꝓut in poſtilla. Si aũt q̃rit̃ de oꝛdine hoꝝ p̃ceptoꝝ q̃re deuiat ab oꝛdĩe p̃me traditionis: qꝛ ibi incipit a p̃ceptꝰ oꝛdinãtibꝰ ad deũ: hic aũt de his q̃ ꝑtinent ad ꝓximũ: Dicendũ ꝙ pꝛima traditio ſequit̃ oꝛdine dignitatis: qꝛ illa q̃ oꝛdinãt in deũ ſũt potioꝛa. In hac aũt ſcđa traditõe: qꝛ dilectionẽ ꝓximi p̃ncipalit̃ exp̃mere intẽdebat reſeruata explicatõe pꝛimi pꝛecepti charitatis: qđ maius ⁊ ſummũ p̃ceptũ legis eſt: ad vltimã explanationẽ legis. ſ. in Deu. vj. Qñ iam auditoꝛes erãt magis ꝓuecti: ſcriptura ſequit̃ oꝛdinem nr̃e cognitionis ſenſitiue: ſm̃ quam ꝓximus eſt nobis magis notus q̃ʒ deꝰ: iuxta illđ. j. Ioh. iiij. d. Qui nõ diligit ꝓximũ ſuũ quẽ videt: deũ quẽ nõ videt quomodo põt diligere: Et ideo p̃poſuit pꝛimũ pꝛeceptũ de obſequio parentũ in quo matrẽ antepoſuit patri / eo ꝙ etiã ſm̃ noſtrã cognitionẽ mater p̃mo innoteſcit filio q̃ʒ pater: adiungit etiã huic p̃cepto de cuſtodia ſabbatoꝝ/qđ ꝑtinet ad p̃cepta oꝛdinatiua in deũ: qꝛ eſt p̃ceptũ affirmatiuum: ⁊ ſic iteratio incipit ab affirmatiuis. Cetera aũt oꝛdinant̃ diuerſimode in q̃ oꝛdinis diuerſitate datur/quodãmodo ĩtelligi pluralitas p̃ceptoꝝ: ſcđm quã cuilibet eoꝝ obſeruãtia neceſſaria eſt ad ſalutẽ: quia vt Iacobi. ij. b. Qui in vno deliquerit/factus eſt oĩm reus. Introducit̃ autẽ in hac iteratiõe. Si ĩmolaueris hoſtiã pacificã dño vt ſit placabilis: ad oñdendũ ꝙ actus interioꝛ mẽtis de q̊ in hac iteratione potius intẽdebat q̃ʒ in pꝛima traditõe eſt apud deũ pꝛincipaliter acceptus. Vñ in hebꝛeo habet̃: Si immolaueris hoſtiã pacificã dño ſit placabilis: et eſt ſenſus: vt ſit acceptabile obſequiũ deo: ſic vt nihil p̃termittat̃ de agẽdis circa ip̃am: et exẽplificat de hoſtia pacifica q̃ minimũ locũ tenet ĩ ſacrificijs: innuẽdo ꝙ de cerimonijs aliq̃d omittat̃ totũ eſt ꝓphanũ.

¶ Itẽ in h̃ ca. xix. vbi dicit̃: In hebꝛeo hr̃: videt̃ eſſe addẽdũ.

Additio. ij. Qđ in hebꝛeo vbi in h̃ loco dꝛ ſm̃ Ra. Sa. Et parata viro: eſt vnũ vocabulũ obſcurũ quod ſm̃ Ra. Moy. gerũdeñ. ſignificat ꝯcubinã: ⁊ ſic ſcriptura loq̃t̃ de ancilla chananea q̃ eſt ancilla alicuiꝰ liberi cũ q̊ nõ ꝯ̃xit mr̃imoniũ/ſed eſt ei ꝯiũcta in ꝯcubinatu: ⁊ ſic tales nõ incurrũt penã moꝛtꝰ: cũ nõ ſit ibi adulteriũ. vñ dicit̃: Vapulabit ip̃a. i. verberabit̃: qꝛ nõ fuit libera: ⁊ ſic nõ habet vñ offerat ꝓ p̃ctõ ſuo. Vir ꝓ ꝓ delicto ſuo offert ⁊c̃. ꝓut in poſtilla.

¶ In eo. ca. vbi dicit̃ in poſtilla: Auferetis pꝛeputia eoꝛum: videtur eſſe addendum.

Additio. iij. Qđ in hebꝛeo habet̃ in h̃ loco: Pꝛeputiabitis p̃putia eoꝝ: ⁊ eſt ſenſus/ꝙ illi fructꝰ ſũt ĩmũdi ꝓpt̃ rõnes ĩ poſtilla allegatas: ⁊ iõ reputãdi ſũt ſic p̃putia q̃ apđ hebꝛeos reſutãda ſunt tãq̃ʒ ſuꝑflua ⁊ ĩutilia. vñ ſeq̃t̃: Poma q̃ germinãt ĩmũda erũt vobis: Ex q̊ pʒ ꝙ nõ auferebãt̃ p̃mi floꝛes ſeu gẽme ne erũperẽt in fructꝰ: ꝓut dꝛ in poſtil. ſʒ ꝑmittebãt̃ creſcere/⁊ tñ eſus eoꝝ erat illicitꝰ ⁊c̃.

Replica

coꝛrectoꝛij ꝯ̃ Burgẽ. In ca. xix. cũ poſtill. bꝛeuiter ⁊ clare ſe expediuiſſet de replicatõe p̃ceptoꝝ: Burg. facit lõgã digreſſionẽ/in q̃ p̃mo repꝛobat ſctm̃ Tho. cuiꝰ dicta tñ in ꝓlogo ſui oꝑis firmiter credit eſſe igne charitatis examinata et naturalis rõnis dictamine multipliciter purgata: hic tñ abijcit ⁊ ſepe poſtillatoꝛem redarguit ꝙ aliq̃ñ ex manifeſta rõne ea declinauit. Notat ꝯñr in eadẽ digreſſiõe poſtillatoꝛẽ aſſerẽs ꝙ exponat illud dictũ: Sctĩ eſtote qm̃ ego ſanctꝰ ſum: vt ꝯcluſionẽ p̃dictoꝝ cũ ſit pꝛeambulũ ſequẽtiũ. Sed apparet Burg. nõ diligẽter hic vidiſſe poſtillatoꝛẽ: nõ enĩ ponit illud: Sancti eſtote ꝓ ꝯcluſiõe: ſed potiꝰ ꝓ ꝯcluſiõis p̃ncipio cauſa ⁊ rõne: vt ptʒ bñ intuẽti dicta poſtillatoꝛis.

Glo. oꝛdi.

Locutus eſt ⁊c̃. Ca. XX

Quare lex ſepe eadem repetit — Frequenter lex eadẽ repetit vt eoꝝ memoꝛiã ĩfigat legẽti: q̃dã tñ noua ĩterſerit ne ſuꝑfluere videat̃: ſed noua ingrẽdo iã dicta ſtudioſius inq̃rant̃. Vñ superiꝰ q̃dã ꝓhibendo penã tacuit/ vt querẽtes q̃ vł q̃lis ſit in ſequẽtibus diligenter inueſtigemus. Cũ enĩ ſuperius moloch ꝓhiberet ſacrificari idipſum penã addendo repetit: pp̃lus. ſ. terre lapidabit eũ: nõ ſolũ pꝛincipes. Nec his ꝯtentꝰ addit: Ego ponã faciẽ meã contra illum ⁊c̃.

b ¶ Cõtaminauerit ſanctuariũ ⁊c̃. Quicũq; ſemẽ ſuũ idolis ꝯſecrat/ſanctuariũ dei polluit et nomen eiꝰ: qꝛ imaginẽ dei quã habet demonibꝰ deuouet. Ip̃m q̊q; q̃ʒtuʒ in ſe eſt polluit: qui imaginẽ

Capitulum: XX

a Locutuſq; ẽ dñs ad a moyſen dicẽs: Hec loqueris filijs iſrł: Homo de filijs iſrł/ ⁊ de aduenis q̃ habitant in iſrael: Si q̃s dederit de ſemine ſuo idolo mõloch/moꝛte mo/ b riatur: Pop̊lus terre lapidabit eũ: ⁊ ego ponã faciẽ meã ꝯtra illũ: ſuccidãq; eũ de medio popłi c ſui: eo ꝙ dederit đ ſemĩe ſuo mõ b loch: ⁊ contaminauerit ſanctua/ d

¶ naturalibus iudeis. ¶ hoc iam ſuperius dixerat: ſed hic penã addit.

¶ naturalibus. ¶ pꝛoſelytis.

a ¶ idolũ moabitaꝝ quod interpꝛetat̃ rex.

a ¶ non ſolum. ſ. pꝛinceps.

¶ ſanctoꝛum.

a ¶ carnali: vł diſcipulũ quẽ ĩ docẽdo genuerit. b ¶ A xx. pꝛincipi. ¶ pꝛincipi huiꝰ ſeculi qui operat̃ in filijs diffidentie.

Nico. de lyra

Ca. XX

Locutuſq; ẽ dñs ad moyſen dicenſ: Supꝛa poſita ſunt p̃cepta oꝛdinatiua vite abſq; determinatiõe pene: hic eadẽ (lʒ nõ oĩa) replicant̃ cũ dicta determinatiõe. Rõ aũt huiꝰ oꝛdinis eſt: qꝛ intẽtio legiſlatoꝛis eſt ciues facere bonos ⁊ ꝟtuoſos: hoc aũt eſt qñ bñ oꝑant̃ ex amoꝛe iuſticie: ⁊ iõ p̃miſit p̃cepta abſq; determinatiõe pene: ꝑ hoc inſinuãs ꝙ eſſent adimplẽda ex amoꝛe boni: Sʒ qꝛ nõ oẽs ſũt virtuoſi/ſed pauci reſpectiue: iõ replicauit p̃cepta cũ detminatõe

Diuiſio — pene: vt ĩꝑfecti ea adĩpleret ſaltẽ timoꝛe pene. Pꝛimo igit̃ ponit̃ dicta determinatio. ſcđo determinatiõis rõ/ ibi: Cuſtodite leges meas. tertio intẽta ꝯcluſio/ibi: Vir ſiue mulier. Circa p̃mũ ponit̃ determinatio circa rõnalẽ. ſcđo circa iraſcibilẽ/ibi: Qui maledixerit pr̃i. tertio circa cõcupiſcibilẽ/ibi: Si mechatus. Circa pꝛimũ ponuntur duo caſus de idolatria que ex dictamine rõnis eſt fugiẽda. Pꝛimus ponit̃ cũ dꝛ: b ¶ Si q̃s dederit ⁊c̃. Frequẽtiꝰ aũt loquit̃ ſcriptura de moloch q̃ʒ de alijs idolis. Tũ qꝛ ſacrificiũ ſibi oblatũ erat magis hoꝛridũ: vt ptʒ ex p̃dictis. xviij. c. Tum qꝛ multi circa hoc erãt inclinati credẽtes ꝙ ex tali puerorꝝ oblatione ꝯſeq̃rent̃ poſtea quicq̃d vellẽt. Ex hoc aũt qđ dicit̃ hic: De ſemine ſuo. qđ ĩpoꝛtat partẽ: dixerunt aliqui doctoꝛes hebꝛeoꝝ modo indebito littere innitentes/ ꝙ ſi aliquis daret omnes pueros ſuos idolo moloch nõ incurreret penã pꝛedictã: quod videtur valde abſurdũ: Tum quia pars includit̃ in toto: ⁊ ideo dans totũ dat etiam partẽ: Tum etiã quia dans totũ grauius peccat: ꝓpter quod non minꝰ ſʒ magis debet puniri: ⁊ ideo alij volẽtes coloꝛare dictũ pꝛedictũ / dixerũt ꝙ dans totũ ſemen idolo moloch/ita grauiter peccat ꝙ non poteſt aliqua pena expiari in vita pꝛeſenti etiã moꝛte. Et ideo dixerunt doctoꝛes ꝙ nõ incurrit penã moꝛtis: quia reſeruat̃ maioꝛi pene. ſcʒ gehenne. Sed iſti volentes ſaluare dicta doctoꝝ ſuoꝝ dicũt ꝯtra verbũ dñi. Ezech. xviij. e. Si aũt impius egerit penitentiam ⁊c̃. ⁊ ſequit̃: Omniũ iniquitatũ ſuarũ quas oꝑatus eſt nõ recoꝛdaboꝛ. Ex quo ptʒ ꝙ nullũ eſt peccatũ quod in vita p̃ſenti nõ poſſit expiari. c ¶ Succidãq; eũ. Delendo eiꝰ poſteritatẽ. d ¶ Et cõtaminauerit ⁊c̃. Alibi ſacrificãdo q̃ʒ ad ſanctuarium meum

Moꝛalr. a ¶ Locutuſq; dñs. In h̃ caplõ repetunt̃ aliq̃ ſuperiꝰ ꝓhibita vt addat̃ pena/vt de idolo moloch/ ⁊ turpitudinibus nõ reuelãdis: quoꝝ ſenſus myſticus ſupꝛa eſt poſitꝰ. Itẽ ponunt̃ hic aliqua quoꝝ ſenſus lr̃alis eſt moꝛalis: ⁊ ideo ſunt pertranſeunda vſq; pꝛope finẽ capituli vbi dicitur: Vir ſiue mulier

qui imaginē dedit ⁊ ſpm̄ vite in ſufflauit: dum ĩmũdo ſpiritui imago dei ꝯſtituit̄. Qui filiũ quoꝫ vel diſcipulũ vitio auaritie afficit/ q̄ eſt idoloꝝ ſeruitus: ſimil'r ſanctuariũ ⁊ nomē dei polluit. Eodē mō lꝫ de ceteris vitijs rõcinari: ne q̄s corpꝰ qđ eſt tēplũ xp̄i ⁊ habitaculũ ſpũſſancti q̄buſlibet polluat ĩmũdicijs. Talē enĩ p̄cipit puniri ab oĩbus: qꝛ oĩm eſt inimicꝰ ⁊ gl'ie oĩm aduerſat̄. a ¶ Or ſi negli. ⁊c̄. Prouocat alios cõtra illũ ⁊ terret ſi neglexerint penam tã ſtudioſe p̄ceptã: deo ipo iraſcēte ⁊ ferēte ſnĩaꝫ. b ¶ Nec volue. ⁊c̄. Eſi. Malũ eſt ꝑmittere etiã eos q̄ foris ſũt fornicari a deo ⁊ adherere diabolo: ſꝫ multo magꝰ de medio ppl'i: hoc eſt enĩ totũ gregē lupo cõcedere. Cõſentiētes aũt q̄.ſ. ꝑñt accuſare vl' arguere vl' monere ⁊ nõ faciũt/ nõ effugiēt iudicium. Ponit deꝰ faciē ſuꝑ illũ: de q̄ dr̄ Ps. xxxiij.c. Vultꝰ aũt dñi ſuꝑ fa.ma. ⁊c̄. c ¶ Aia q̄ de. ⁊c̄. Grãde pctm̄ eſt ad magos vel ariolos declinare: h̄ eſt enĩ a deo recedere. Sũt aũt magi intelligibiles q̄ in noīe dñi falſa ꝓphetãt. Sũt arioli deceptores ⁊ adulatores q̄ veneficis v̄bis auditꝰ multoꝝ corrũpũt ⁊ a v̄itate auertũt. d ¶ Qui male. ⁊c̄. Orig. De his ſupiꝰ p̄cepta dedit: ſꝫ q̄ pena ĩ obediētē moneret nõ aſcripſit: eadē ḡ repetunt̄: ⁊ cuiuſlibet pena decernit̄. Ibi ḡ p̄cepta dant̄: hic iuſtificatiões dant̄ ⁊ iudicia: q̄bus qđ iuſtũ eſt pctõri indicat̄. Notãdũ aũt qđ nõ ꝯtinuo penas cũ ꝑmis p̄ceptis ſtatuit: qꝛ amore nõ timore p̄cepta debēt cuſtodiri. Si cõtēpſeris nõ tã hõ ꝙ cõtēptor punieris. Prouocat benigne filiũ ne puniat ꝯtēptorē ſeruũ. ¶ Orig. Qui male. ⁊c̄. Nomē p̄ris vel m̄ris grãde myſteriũ eſt: pater tibi deꝰ eſt ꝑm ſpm̄: celeſtis hierl'm mr̄. Primo tibi deꝰ p̄r eſt q̄ genuit ſpm̄ tuũ. Scđo tibi pat̄ eſt carnis. Pater cuiꝰ miniſterio in carne natus es. Qui ḡ maledixerit patri vel m̄ri morte mo. oportet te parē gratiã referre parētibꝰ. Si ꝯtumelioſus fueris patri carnali: eris ⁊ ſpũali: de m̄re q̄ꝫ idē eſt. Sicut ꝑuus corꝑali dño contumelioſus: deũ q̄ꝫ inhonorat q̄ carnali dño nomē ſuũ accõmodat. Nullo ḡ mõ ꝯtradicere debemꝰ patri vl' m̄ri: dicãt faciũt q̄ volũt. Quõ poſſumꝰ vicem ḡr̄e illis reddere a q̄bꝰ geniti ſumꝰ/ nutriti/ eruditi quibus auctoribus deum agnouimꝰ? Quid igit̄ expectãdũ eſt illis q̄ negãt deũ eſſe auctorē mũdi: ⁊ q̄ de celeſti hierl'm dicunt̄ ad aliquã terrenã ciuitatē inuertũt ſenſibꝰ deprauatis. e ¶ Sãguis eiꝰ ⁊c̄. Quia ipſe eſt ſibi cauſa mort. ſi ſic punit̄ q̄ carnali patri maledixerit: quõ puniet̄ q̄ chriſtũ blaſphemauerit: nec obaudiuit dicēti Joh. iij.a. Niſi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpũſcõ ⁊c̄. morte.ſ. morieť: alienatus a regno celoꝝ reꝰ eſt. nihil enĩ ḡue nec operoſũ aut laborioſũ ei p̄ceptũ eſt f ¶ Si mecha. ⁊c̄. Augꝰ. Hic aliq̄d noluit diſtare inter quēlibet virũ ⁊ ꝓximũ: q̄ꝫuis ſepe ꝓ hoīe ponat ꝓximũ ⁊ neceſſario ſequit̄: ſi ab vxore cuiuſlibet abſtinendũ eſt: multo magis ab vxore ꝓximi. Si forte repetitio eſt: oſtēdēs q̄ꝫtũ malũ adulterare ſit vxorē cuiuſlibet viri: hec eſt enĩ adulterare vxorē ꝓximi: nihil enĩ proximius eſt q̄ꝫ hõ homini. ¶ Si mechatꝰ. Eſi. ⁊c̄. Adulteriũ corꝑale malũ eſt. Spũale peius/ hoc carni: illud ſpiritui cõtumeliã facit: hoc hoĩ: illđ deo. Spũalit̄ adulterat q̄ leg. dogmata corrũpit. Adulterat m'lierē viri q̄ corrũpit eccleſiã xp̄i: de q̄ dr̄.ij. Cor. xi.a. Deſpõdi enĩ vos vni viro: vir. ca. ex. xp̄o. Adulterat aũt doctrinã prauã ſeminãdo/ nõ xp̄i. Eſt etiã ſacerdos vel q̄libet doctor vir eccl'ie a chriſto ſibi cõmiſſe. Quoꝝ ſi q̄s maculauerit eccleſiã ꝓximo facit iniuriã. i. chriſto q̄ ei cõmiſit hanc curã. g ¶ Qui dormie. ⁊c̄. Hec ſuꝑius dicta ⁊ expoſita ſũt/ vbi dictũ eſt: Nõ reuelabis turpitudinē p̄ris tui ⁊c̄. Sꝫ hic apte tangit eũ q̄ idē qđ ꝓximꝰ agit: ne pctĩ ſocietate erubeſcēs prodit: in quo mortis penã legiſlator ſanxit. Nouerce aũt virũ ꝯiunxit: qꝛ qđ in patrē a filio delinquit̄: hoc ĩ filiũ a patre cõmittit̄: ⁊ filiis vtrobiꝫ impietas. ¶ Orig. Supradictũ eſt: Turpitudinē no. tue. nõ re. Sꝫ qꝛ legis huiꝰ vel p̄cepti pena nõ erat ſubſcripta: idē repetit vt penã ſubſcribat: ait ap'lus: ad Heb. x.e. Irritã faciēs q̄s legē moyſi ſine vlla miſeratiõe: duobꝰ aũt tribꝰ teſtibꝰ morit̄: q̄ꝫto maioribꝰ ſupplicijs dignꝰ putabit̄: q̄ filiũ dei ꝯculcauerit ⁊c̄. In lege adulter vel adultera nõ poterãt dicere pnĩam petimꝰ/ veniã deꝑcamur. Mori neceſſe erat in criminibꝰ ſingulis q̄bꝰ erat pena mort. aſcripta: apud xp̄ianos v̄o cũ nõ erat p̄ceptũ vt corꝑaliter puniant̄: nec ptãs data eſt ep̄is p̄ſenti morte damnare quã habebãt p̄ſbyteri in lege. Dicimꝰ ḡ qđ lex moyſi crudelis: ⁊ euãgeliũ xp̄i in deterius reſoluit: abſit. Sꝫ in vtroꝫ ē dei benignitas diuerſa diſpēſatiõe: ĩ lege adulteriũ morte puniebat̄: vt q̄ hic puniebant̄: nõ ampliꝰ punirent̄: plena ergo lex miſericordia q̄ p̄ſenti pena purgari voluit: ⁊ futuram excludit. Nunc aũt ad purgationē nõ infert̄ pena corporalis: ſed ſacerdos pnĩam iniungit: quã vtrũ quiſꝫ gerat vt veniã mereatur ipſe prouideat. Qua enĩ menſura mēſus fuerit remetiet̄ ei: ꝑm illđ Ps. lxxix.a. Potũ dabis nobis lachrymis in mēſura. Sũt ḡ pctã q̄ ducũt ad mortē: ideo ꝯſequens eſt vt quotiēs q̄s cõmiſerit: totiens moriat̄. Multas eſſe mortes ſignificat ap'ls dicēs. ij. Cor. j.b. Qui de tãtis mortibꝰ eripuit nos ⁊ eripit ⁊c̄. hoc eſt de mortibꝰ pctĩ: videbat̄ ĩmortalis eē hac cõi morte: qui ait: de tãtis mortibus eripuit nos ⁊c̄. Si enĩ eripuit ⁊ eripit: ⁊ eripiet: nunq̄ꝫ erit quãdo moriat̄: quē deus ſemꝑ eripiet. Videndũ ergo ne forte grauiꝰ ſit nobis q̄ morte aīe punimur q̄ꝫ illis qui corꝑaliter puniebant̄: qꝛ nobis in futurũ reſtat pena: illos abſoluebant ſoluta ſupplicia. Qui ergo ſemel cõmiſerit: ſcđo non faciat qui ſecũdo vltra non addat. Eſt enim apud rectũ iudicem pene moderatio: non ſoluꝫ pro qualitate: ſed etiam pro quantitate.

Adulterij pena

† Nu. 11. b Joḃ. 3. a.

Mors m'ltiplex

D

Ar. † ꝯiūge

C

Ni. de ly.

Qui dor.

* riũ meũ q̄ſi locus ſacrificij mei eēt cõtaminatꝰ. a ¶ Ac polluerit no. ſan. meũ. Ipm̄ moloch attribuēdo. b ¶ Or ſi negligēs po. ter. Ex quo patet ꝙ illi qui debent corrigere crimina ſi negligant conſentientes reputant̄: ⁊ eandē penam incurrũt. Scđs autē caſus ponit̄ cũ dicit̄: c ¶ Ania q̄ declinaue. ad mag. ⁊c̄. ⁊ ptꝫ ſententia ex p̄dictis ca. xix. qꝛ hic ſolũ addit̄ pena/ cũ ſubdit̄: Interficiã illã ⁊c̄. d ¶ Qui maledixerit. Hic cõſequēter ponit̄ determinatio pene q̄ꝫtuꝫ ad iraſcibilē in vno caſu/ cũ dicit̄: Qui maledixerit patri ſuo vl' matri/ morte moriat̄. Nõ eſt tñ intelligendũ ꝙ ex vna maledictione aliquis incurrat penã iſtã: ſed qñ fuerit aſſuefactus ⁊ ſerioſe fecerit nõ ioco: ſicut fuit declaratũ Exo. xxi. e ¶ Si mechatus. Hic cõſequēter determinat̄ pena q̄ꝫtum ad cõcupiſcibilem: ⁊ replicant̄ eadē p̄cepta que ſuperius dicta ſunt: ⁊ ſoluꝫ hic addit̄ determinatio pene: ⁊ iõ ptꝫ l'ra ex. s̄. dictis vſꝫ ibi: * Pecus quoꝫ

---

riũ meũ: ac polluerit nomē ſctm̄ a
a ¶ q̄ ĩ ſciã ē nutritꝰ: hec eĩ fructuoſa fra ē.
a meum. Or ſi negligēs populus b
terrę: ⁊ q̄ſi paruipēdēs imperiũ
¶ qui ſibi nocet ⁊ alijs.
meũ/ dimiſerit hoiem qui dedit
¶ Lxx. ꝑncipi.
b de ſemie ſuo moloch: nec volue
rit euꝫ occidere: ponã faciē meã
¶ imitatores vite ⁊ doctrine.
ſuꝑ hoiem illũ ⁊ cognationē eiꝰ:
a ¶ nõ ſolũ qui faciũt puniunt̄: ſed qui cõſentiunt facientibus.
ſuccidãꝫ ⁊ ipm̄ et oēs q̄ cõſenſe
rũt ei/ vt fornicarent̄ cũ moloch
c de medio ppl'i ſui. Ania q̄ decli c
a ¶ Lxx. vētriculos. b ¶ Lxx. veneficos.
nauerit ad magos et ariolos/ et
a ¶ recedēdo a deo. b ¶ vultꝰ aũt. d. ſ. f. m. ⁊c̄. Ps. xxxiij. c.
fornicata fuerit cũ eis: ponã faci
em meã cõtra eã/ ⁊ interficiã illã
a ¶ vt. s̄. b ¶ qꝛ polluti ſt̄ q̄cũꝫ hec faciũt
de medio populi ſui † Sãctificã
mini ⁊ eſtote ſancti: qꝛ ego ſan
ctus dñs deus veſter. Cuſtodi
¶ que illi preuaricari ſuadent.
te p̄cepta mea et facite ea. Ego
a ¶ q̄ſi illi polluũt cõtra legē dicētes:
d dominꝰ qui ſantifico vos. Qui d
¶ ingratꝰ: nature beneficijs et creatori qui omniũ pater eſt.
maledixerit patri ſuo/ aut matri:
a ¶ grauis pena qꝛ grauiſ culpa rectã oſtēdit eē ſnĩam dũ ſubdit: patri matriꝫ ⁊c̄.
morte moriat̄. Qui patri matri
e ꝫ maledixerit/ ſãguis eiꝰ ſit ſuꝑ
f eum: Si męchatus q̄s fuerit cũ e
vxore alterius/ ⁊ adulteriũ ꝑpe
a ¶ eccleſia. ¶ ſacerdotis ep̄i ĩmo chriſti.
trauerit cuꝫ † vxorē proximi ſui:
¶ q̄ doctrinã prauã ſeminat.
morte moriat̄: ⁊ męchus ⁊ adul
¶ q̄ ſuſcipit. ¶ ſupra expoſitũ eſt.
g tera. Qui dormierit cũ nouerca
ſua/ ⁊ reuelauerit ignominiã p̄ris
ſui/ morte moriãt̄ ãbo: Sãguis
eoꝝ ſit ſuꝑ eoſ. Si q̄s dormierit
¶ quia ſimile peccatũ.
cũ nuru ſua vterꝫ moriat̄: qꝛ ſce
lus oꝑati ſunt: Sanguis eoꝝ ſit

E a ¶ Qui doꝛ.cũ ꝛc. Hoc pctm̃ ĩiuria nature eſt. vñ ꝛ moꝛte .i. mulctari decretũ eſt. Spũalr enĩ q̃ foꝛtis aĩo ꝛ maſcul⁹. Vir enĩ in diuĩa ſcriptura ꝑfect⁹ in ꝟtutib⁹ noĩat: ꝟbis pꝛauis vel actionib⁹ effeminare caueam⁹ / ne cũ ip̃o diſſoluamur ꝛ ſimul moꝛiamur. b ¶ Qui ſupꝛa. Seuã huic delicto penã decernit. Qui enĩ ex mr̃e ſũt geniti / his q̃s filia genuit cũ vnus pater ſit incertũ eſt vtrũ fr̃es ſint / an auunculi. Caueat ꝙ tã incerta cõmixtio. Sed q꞉ oĩs pcti ꝯcupiſcẽtia mater eſt. Siq̃ nobis ꝯcupiſcẽtia ſit actionẽ nõ ꝯiungam⁹ ei. Qui enĩ hoc facit igne incẽdit: ꝛ ꝯcupiſcẽtia ꝛ actio ei⁹. Si enĩ facta carnis ſpũ moꝛtificauerim⁹ / viuem⁹. c ¶ Qui cũ iumẽto. Nimia cõtra eos exercet diſtrictio q̃ intm̃ iniq̃ ꝛ libidini dediti / vt inaudita ſcelera ꝯcupiſcerẽt: vñ viris vel mulierib⁹ cõmixtis q̃drupedib⁹ moꝛtis penã ĩdixit: fidelib⁹ q̃ꝫ nõ erit hec lex ſuꝑflua: ſi q̃drupedia volũtates pꝛauas ad terrã pꝛonas intelligam⁹ / q̃ man⁹ ſicut hoĩes nõ habẽt: q꞉ oĩ humana actione carẽt. vñ cognatões nobiſcũ nõ habẽt. Vir ꝙ vel mulier q̃ nõ lãguoꝛe nature: ſed deliberatiõe eis cohercẽt vel coierit reus eſt moꝛtis. ip̃e q̃ꝫ moꝛi dicunt illis moꝛtuis: neqꝫ enĩ ꝑ ſe ſubſiſtũt: nec vlla pcti ſubſtãtia eſt ſed pctõꝛibus operat.
¶ Aug. Qui cũ iumẽto ꝛc. Querit quõ pecus reũ ſit / cum
Iõ.18.d. nec rõnale nec legis capax ſit: an queadmodũ trãſferũt ꝟba
15.q.1.c. metaphoꝛica ab aĩali ad aĩale: ſic dicit vent⁹ ĩpꝛob⁹ vel iratũ
mulier mare: ita ꝛ h̾ trãſlatũ a rõnali ad irrõnale: nã inde pecoꝛa iuſſa ſũt ĩterfici: q꞉ tali flagitio ꝯtamĩata ĩdignã refricãt mẽoꝛiã facti. d ¶ Qui ac. ꝛc. Eſi. Hoc tolerabile videbat: q꞉ ab/
Gen.20.a raã de ſara dixit: Soꝛoꝛ mea eſt ex pr̃e ꝛ nõ ex mr̃e: ſꝫ eos q̃
Ibi.11.d de thara pr̃e abꝛaã geniti ſunt moyſes enumerãs nuſq̃ ſare fecit mẽtiõeꝫ. Qꝛ ſi ſoꝛoꝛi ſue abꝛaã nupſit: añ tñ h̾ q̃ deũ cognoſceret fecit. Vñ ꝙ lex talẽ ꝯiũctionẽ ꝓhibuit. Qui accepe
Tropolo. rit. Tropol. Turpitudinẽ ſoꝛoꝛis ex pr̃e ꝛ nõ ex mr̃e videt ꝛ accipit: q̃ turpẽ actionẽ a pr̃e vel a mr̃e / in q̃. ſ. deliquerũt: admirat: ꝛ imitat nõ ſolũ ꝑſcrutãs q̃ nõ opoꝛtuit: ſꝫ ꝯiũgẽs ſe parẽtũ pꝛauitati q̃ ſoꝛoꝛ ei⁹ dicit q̃ſi ab eiſdẽ genita ꝑentib⁹. Quia ꝟo filij publica parentũ pctã faciendo ſimilia: recte in ꝯſpectu ppl̃i infligit pena. vl̃ iuxta. Lxx. in ꝯſpectu filioꝝ generis ſui: eoꝝ. ſ. q̃ talia cogitãt imitari: vt vnius afflictio multoꝝ ſit coꝛrectio. e ¶ Viderit turpitudinẽ ꝛc. Aug. i. cõ
Gen.4.d cũbendo cognouerit. ſicut ibi: Cognouit adaꝫ vxoꝛẽ ſuã. i. ei mixtus eſt. qd̃ aũt ait: Poꝛtabũt iniquitatẽ ſuã. i. ip̃m peccatũ pena erit. f ¶ Qui coierit ꝛc. Intẽdit legiſlatoꝛ ꝯtinentiã ſuadere / ne moꝛe pecoꝛũ cũ mulierib⁹ ꝯtinue miſceamur: ſed velut coacti ad vſũ ꝯtinẽdi paulatim veniam⁹. Mirũ aũt qd̃ nũc tales de pplo ſuo diſperdi ꝑcipit: cũ ſuperi⁹ eiſdẽ legẽ
Myſtice purgationis indixerit. Contẽplemur ꝙ mẽſtruatã gẽtiliũ ſapientiã a deo remotã devolatu auiũ / ꝛ curſu ſiderũ: ꝛ menſuris celi diſputãtẽ: cũ hac doꝛmire. i. delectari / vl̃ reuelare ꝛ ei⁹ ꝓferre: fontẽqꝫ toti⁹ erroꝛis exponẽtẽ audire ĩpiũ eſt. Ideo talis interficiet de medio ppl̃i ſui ne noĩet hõ q̃ imaginẽ dei ꝛ ſeip̃m ignoꝛãdo creatoꝛẽ a ſe alienauit. Ip̃a quoqꝫ interficiet ne ſapiẽtia noĩet: q꞉ ſapiẽtia hui⁹ mũdi ſtulticia eſt apd̃ deũ. i. Coꝝ. iij. d. g ¶ Turpitudinẽ ꝛc. Soꝛoꝛib⁹ parẽtũ filios miſceri ꝓhibet / vt generatiões nõ ꝯfundant ꝛ parẽtibus reuerẽtiã exhibeat. ¶ Allego. Scd̃m ſpm̃ ꝟo ꝛ parẽ/
Allego. tũ pctã dbemus velare / ꝛ eoꝝ q̃ eis ſociati ſunt / q̃ſi fratres ꝛ ſoꝛoꝛes: q̃b⁹ nuda parẽtes latere nõ poſſũt. Vñ addit: Ignominiã carnis ſue nudabit. Lxx. Sine filijs moꝛientur. i. ſine ꝟtutib⁹ q̃ eſt peſſima ſterilitas. h ¶ Qui coie. ꝛc. Eſi. Oñdit q꞉ cã filioꝝ ꝯiugij ſocietas hũano generi data eſt. que enĩ nũc tãqꝫ abominabilia ꝓhibet: in Deutronomio cõpellit ꝛ iubet dicẽs Deu. xxv. b. Qñ habitauerint fratres ſimul ꝛ vn⁹ abſqꝫ liberis moꝛtu⁹ fuerit / vxoꝛ defuncti nõ nubet alteri: ſed accipiat eã frater ei⁹ ꝛc. Sicut Booz Ruth lege cognatõis:
Ruth.4.c libidinis aũt cã talẽ ꝓhibet ꝯiũctionẽ. Interꝑtatio ꝟo ſpũalis ſuꝑioꝛib⁹ ſilijs eſt. ¶ Aug⁹. Qui co. cũ. vxo. pa. ꝛc. Quicũqꝫ doꝛmierit cũ cognata ſua: ꝛ turpitudinẽ cognatõis reuelauerit ſine filijs moꝛiet. Querit quouſqꝫ ſit obſeruãda iſta
Queſtio cognatio cũ lõginquo gradu liceat accipere vxoꝛẽ: ſempqꝫ licuerit. Sed intelligendũ eſt ex his gradibus nõ licere q̃s ꝓhibuit: ſcd̃m q̃s dictũ eſt. Quicũqꝫ doꝛmierit cum cognata ſua ꝛc. vbi aliq̃ ꝑtermiſit intelligendũ / ſicut ſoꝛoꝛẽ de vtroqꝫ parente / ꝛ vxoꝛẽ fratris matris. i. auũculi. Nã de vxoꝛe patrui primũ ꝓhibuit. Sine filijs moꝛient: foꝛte intelligendũ eſt lege ꝯſtitutũ: vt qui de his nati fuerint filij nõ reputent. i. nullo iure ſuccedãt parẽtib⁹. i ¶ Cuſtodite legẽ ꝛc. Nõ ſufficit partẽ legis cuſtodire: neceſſe habem⁹ obſeruare oĩa ꝑcepta ꝛ iudicia. k ¶ Nolite ambu. ꝛc. Nõ ſolũ iudeis: ſed oĩbus gentib⁹ hec obſeruãda ſunt / ſi deo ſeruire volũt.

Lacte

a ¶ in virtutibus perfecto.
a ſuꝑ eos. Qui doꝛmierit cũ ma/
a ¶ ꝟbis ꝛ exẽplis nos cũ ip̃o effeminãdo.
ſclo coitu femieo: vterqꝫ oꝑat⁹
ẽ nefas: moꝛte moꝛiãt: Sit ſan
b guis eoꝝ ſuꝑ eos. Qui ſupꝛa
a ¶ actionem. b ¶ concupiſcentia.
vxoꝛẽ filiã duxerit mr̃eꝫ ei⁹ ſcel⁹
a ¶ Sciẽter. b ¶ penitens. c ¶ Cõcupi/
oꝑat⁹ eſt: Viuuſ ardebit cũ eis
nec ꝑmanebit tãtũ nefas in me
ſcentia ꝛ actione. a ¶ beſtiali cupiditate.
c dio veſtri. Qui cum iumento ꝛ
a ¶ deliberãdo ꝛ ꝑſeuerãdo. b ¶ eterna.
pecoꝛe coierit / moꝛte moꝛiat:
a ¶ Moꝛtuo pecoꝛe: peccatũ nõ operat.
b ¶ idẽ quoqꝫ dicit mulieribus.
pecus q̃qꝫ occidite. † Mulier q̃ a
ſuccubuerit cuilibet iumẽto / ſimul ĩterficiet cũ eo: Sãguis eo
d rũ ſit ſuꝑ eoſ. Qui acceperit ſo
roꝛem ſuã filiã patris ſui vel fi/
e liã matris ſue / ꝛ viderit turpitu
dinẽ ei⁹: illaqꝫ ꝯſpexerit fratris
ignominiã: nefariam rem oꝑati
¶ vt ceteri terrentur.
ſunt: occident in ꝯſpectu ppl̃i/
eo ꝙ turpitudinẽ ſuã mutuo re
a ¶ penã iniq̃tat. ¶ ip̃m pctm̃ erit pena.
uelauerint: ꝛ poꝛtabũt iniq̃tãtẽ
¶ delectatione adheſerit.
f ſuã. Qui coierit cũ mlĩere ĩ flu/
a ¶ palam alijs fecerit.
xu mẽſtruo ꝛ reuelauerit turpi/
a ¶ totũ erroꝛẽ idolatrie ꝛ ſacrificioꝝ.
tudinẽ ei⁹: ip̃aqꝫ apperuerit fõn
a ¶ vt nõ ſit de pplo dei q̃ imaginẽ dei cõ/
taminauerit nec illa ſapientia noĩetur.
tẽ ſanguis ſui: ĩterficiẽt ãbo de b
g medio ppl̃i ſui. Turpitudinem
matertere tue ꝛ amite tue nõ di
ſcooꝑieſ: Qui h̾ fecerit / ig̃miniã
carnis ſue nudauit: poꝛtabunt
h ãbo iniq̃tatẽ ſuã Qui coierit cũ
vxoꝛe patrui vl̃ auũculi ſui / ꝛ re
uelauerit ignominiã cognatio/
¶ quod eſt ſumma pena.
nis ſue / poꝛtabũt ãbo pcm̃ ſuũ:
a ¶ Nõ ꝙ filij talium interficient: ſed filij
eis lege ſuccedere ꝓhibent.
abſqꝫ liberl̃ moꝛiet. Qui duxe/ c
rit vxoꝛẽ fr̃is ſui / rẽ illicitã facit:
turpitudinem fr̃is ſui reuelauit:
¶ voluntate.
i abſqꝫ liberis erit. Cuſtodite le/ d
a ¶ oẽs. b ¶ Sicut iudicauit de⁹ in filio
iſraelitidis qui blaſphemauit. Nu. xv. d.
gẽs meas atqꝫ iudicia et facitẽ
¶ ſicut gentes. ¶ Eijciat.
ea: ne ꝛ voſ euomat t̃ra quã ĩtra e
a ¶ in peius ꝓficiendo.
k turi eſtis ꝛ hitaturi. Nolite ãbu f
a ¶ ſuꝑſtitionibus q̃s legitimas putant.
b ¶ demonũ qui multis dominabant.
lare in legitimis natiõnũ / quas

a ¶ Pecus q̃ꝫ occi. Nõ q꞉ peccauerit cum non habeat liberũ arbitriũ: ſed in deteſtationem criminis / ꝛ ne ex aſpectu talis aĩmalis aliq̃ inclinarẽtur ad idem vitium. ¶ Qui coierit cũ mulie. in fluxu me. ꝛc. ſequitur. b ¶ Interficiẽtur ambo. Hoc eſt intelligendum quãdo aliquis ſcienter mulierem menſtruatam cognouerit: et fuerit de hoc conuictus ĩ iudicio. Si autem eſſet occultum: immundus eſſet ſeptẽ diebus vt dictum eſt. ſ. xv. ca. Qui coierit cum vxoꝛe patrui. Sequitur: c ¶ Abſqꝫ liberis moꝛientur. Qd̃ exponit Ra. Sa. dicens ꝙ ſi tũc haberent pueros ſepelirẽt eos ante moꝛtẽ ſuaꝫ. et ſi nõ haberent tunc / nec haberẽt de cetero ſicut priuati de deo: et ſic moꝛerẽtur abſqꝫ liberis. ¶ Beat⁹ Aug⁹. aliter exponit dicens / ꝙ ſi ex tali matrimonio aliqui pueri naſcerentur: illegitimi reputarentur / nec ſuccederent in hereditate: ꝛ ideo per hoc intelligitur pena exheredationis: ꝛ eodeꝫ modo exponitur caſus ſeq̃ns. d ¶ Cuſtodite leges meas. Hic conſeq̃nter ponitur predicte determinationis ratio: ad hoc enim determinata eſt pena predictarum tranſgreſſionum: vt homines ſaltem timore pene coercerẽtur a tranſgreſſione legis: et hoc eſt quod dicitur: e ¶ Ne et vos euomat terra. Tanqꝫ abominabiles. f ¶ Nolite ambulare in legitimis ꝛc. i. in ritu ꝛ modo viuendi ipſarum.

Ego

h a ¶ Lacte. Delitijs btitudinis q̈b⁹ nihil ſuaui⁹/nihil dulci⁹: ⁊ ſine oī labore ⁊ dolore erūt/ſicut lac et mel q̄ ſine nr̄o labore ꝑpant. b ¶ Ego dn̄s. Qui dixi: ne cogitetis dicentes/ q̄d comedem⁹: aut q̄d bibem⁹: aut q̄ opiemur: hec eī oīa gēteſ inq̄rūt: Mat. vj. d. Qui aūt ſublimiorē ꝯuerſationē ⁊ retributionē ſequūt̄/ſepari debēt a ceteris gētib⁹. c ¶ Sepate ⁊c̄. Mora. Iumēta vel pecora pplares: volatilia cōtēplatores lex appellat. Oīs pplaris mūdus ꝑpter ſimplicitatē a plib⁹ iudicat. Siſr ꝯtēplatiu⁹: ſʒ nō ita ē. ppla rꝫ em̄ dʒ eē prudēs ī bono: ſimplex ī malo. hic em̄ ſol⁹ mūd⁹ ē. Contēplatiu⁹ q̄ʒ ꝯſciaʒ dʒ hr̄e mūdā/⁊ fideʒ nō fictam. Qui hec nō hn̄t ad vaniloquia cōuertunt̄/nō intelligētes neq̄ȝ q̄ loquunt̄/ neq̄ȝ de q̄b⁹ affirmāt. diligēter ḡ mūdi ſepati ſūt ab īmūdis/vt mūdos ſequamur/īmūdoſ fugiam⁹. Notādū ꝟo q̄ȝ diſcrete ī q̄drupedib⁹ ⁊ volatilib⁹ h̄ legiſlator diſtīguit/et n̄ ī reptilib⁹ terre. Cūcta em̄ q̄ mouēt ī terra īmūda ſūt: terrena ſapiūt. ſ. q̄b⁹ de⁹ vēter ē ipſoꝝ. d ¶ Et que ⁊c̄. Aug. videt̄ dicere ꝙ nō it̄ hec natura īmūda/ſʒ ꝑ aliq̄ ſacri ſigno: q̄ꝛ dicit: q̄ꝛ oñdit eis īmūda tan/ q̄ȝ īmūda eis nō eēnt niſi oñſa fuiſſēt. e ¶ Lapidib⁹. Quia vaniſ erroꝛib⁹ ſimplicē pplm ſeducūt: vn̄ vētrē nutriunt ⁊ auditoꝛib⁹ placere cupiunt: q̄les hodie ī eccl̄ia mlti ſūt: d q̄b⁹ Ro. xvj. c. Hi em̄ nō ſeruiūt xp̄o ſʒ ſuo vētri: ⁊ ꝑ dulces ſermones et bn̄dictiones ſeduciunt corda innocentiū.

Nota

¶ princeps hui⁹ mūdi eijciet̄ foras.'
ego expulſur⁹ ſum añ vos. Oia
¶ facere coegert̄. ¶ eijciēdo a cordib⁹ hoīʒ
em̄ hec fecerūt: et abomīatus ſū
eaſ. Uobis aūt loq̄r: Poſſidete
a ¶ viuētiū quā olim habuerūt. b ¶ gr̄a non meritis. ¶ in eternum
terrā eoꝝ quā dabo vobis in he
poſſidendam. ¶ abundantem.
a reditatē: terrā fluētē lacte ⁊ mel/
b le. Ego dn̄s de⁹ vr̄: q̄ ſepaui vos a
a ¶ populares.
c a ceterꝫ pplīſ. Sepate ḡ ⁊ vos iu b
¶ cōtēplatiuos.
mētū mūdū ab imundo: ⁊ auem
mūdā ab imūda. Ne polluatis
aīas vr̄as in pecore ⁊ ī auib⁹/⁊
¶ hic nihil diſcernit: oīa em̄ erāt īmūda.
d cūctis q̄ mouent̄ in terra: ⁊ q̄ vo
a ¶ Si videantur immunda.
bis oſtēndi eē polluta. Eritꝫ mi c
¶ impolluti. ¶ factus forma vite vob
hi ſancti/q̄ꝛ ſctūs ſuʒ ego dn̄s: ⁊
ſeparaui vos a ceteris populis
a ¶ vtriq̄ȝ ſexui cauet q̄ vtrūq̄ȝ creauit.
vt eſſetis mei. † Uir ſiue mulier i d
quibus phitonicus vel diuinatio
a ¶ Qui corrupt⁹ alios corrumpit.
nis fuerit ſpūs: morte moriant̄:
¶ populus cui maxime nocent.
e lapidib⁹ obruēt eos: ſāguis eoꝝ
ſit ſup illos. C. XXI

Dixit q̄ȝ dn̄s ad mo e
yſen: Loquere ad ſa
cerdotes filios aarō
a ¶ Littera a pollutionibus mortuoꝝ abſtinere precipit ſacerdotes.
f ⁊ dices ad eos: Ne contāminet̄ f
¶ .i. luctu ſcʒ mortuoꝝ vl̄ pctīs mortiferꝫ.
ſacerdos ī mortib⁹ ciuiū ſuorū:
¶ quib⁹ debem⁹ adhibere maiorē curā
g niſi tm̄ ī cōſanguineis ac ꝑpin/

Dixit quoq̄ȝ ⁊c̄. f ¶ Ne ꝯtami. ⁊c̄. id Ca. XXI C eſt nihil omittet ex his q̄ expediat ſacerdotē docere: ⁊ nolūt obedire: qui ex inobediētia moriunt̄/niſi tm̄ in ꝯſanguineis ⁊ ꝑpinq̄s ⁊c̄. Optet em̄ ſacerdotē diligētiā adhibere pplo ne peccet/ſed cognatis ꝑcipue ⁊ domui ſue. i. Tio. ij. a. Si q̄s em̄ ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticoꝝ curaʒ nō hʒ/fidē abnegauit ⁊c̄. In his ergo peccātib⁹ ſacerdos neceſſario polluit̄: vtpote qui quotidie īmo ſemꝑ debet eis que ad ſalutē ſunt ꝓuidere: ⁊ circa eos ne peccēt q̄ morte digna ſunt vigilare. In patre quoq̄ȝ et matre hoc idē intelligendū ē. Sepe em̄ doctorē filiū ſacerdotalis dignitas facit/q̄ nō eſt nupta viro. Si em̄ cognati ſacerdotuʒ ſemetipſos ſepauerint/vt alia dom⁹ ſit in eis peccantibus/non polluunt̄. Oꝛ diu em̄ eis adherēt/ꝑpinq̄tatis ⁊ cognationis legē cuſtodiētes: cōtaminationis eoꝝ recte ſunt participes: cohabitantium em̄ nō poterit ignorari peccatum. g ¶ Niſi tm̄ i conſanguineis. Hiero. ad Fabiolā. Sup oēm animā que mortua eſt nō ingrediet̄ ſacerdos. Nō accedet. ſ. vbi peccatū eſt ⁊ in peccato mors: anima que peccauerit ipſa moriet̄. Oꝛ uis ſit potēs ⁊ diues: et multitudinē offerat victimaꝝ. Si mortuus eſt nō tangit̄: a pontifice nō videtur. Si autē reuiuiſcit: ⁊ ad vocem ſaluatoris egredit̄ de ſepulchro: ⁊ faſcijs peccatorū ſolutus incedit: intrat ad euʒ pontifex: cū eo manet: et cum eo reſurgente pradet. Sup matre ſua et patre nō inquinabit̄. Multa nos cogit facere affectus: et dum corporum propinquitates reſpicimus/corporis ⁊ anime creatoreʒ offendimus. Qui autē amat aut patrem aut matrem ſup chriſtum: nō eſt eo dignus. Multi monachoruʒ dum parentibus miſerent̄ animas ꝑdiderūt. Sup patre aut matre pollui nō licet: quanto minus ſup fratre/ſorore/ conſobrinis/familia/ac ſeruis. Genus regale ⁊ ſacerdotale ſumus: illū attendamus patrē qui nunq̄ȝ morit̄: aut qui ꝓ nobis morit̄.

Sacerdotū diligentia

Allegorice

Mat. 10. d

D

Nico. de lyra

8.b ⁂ a ¶ Ego dn̄s de⁹ ⁊c̄. ꝑ ſignū circūciſiōis ⁊ datiōnē legꝫ. b ¶ Sepa/
8.b te ergo ⁊ vos. ⁊c̄. In heb: hr̄: Beſtiam mūdā ab īmūda. Iumētū em̄ ꝓpe acceptū dr̄ q̄ſi iuuamentū: q̄d. ſ. deſeruit hoī tm̄ ī laborādo: ſic̄ equ⁹/aſin⁹ ⁊ ſilia: q̄ oīa ſunt īmūda ad eſū: et iō diſtinctō mūdi ab īmūdo nō hʒ hic locū. c ¶ Eritꝫ mihi ſā. q̄ꝛ ſi aīalia mūda debēt ſepari ab īmūdis: multo fortius hō q̄ ē rōnalis creatura dʒ ſepari a peccatorib⁹. d ¶ Uir ſiue mu. hic ꝯñr ponit̄ intēta cōcluſio. intētio em̄ ꝑncipalꝫ q̄re determīate ſūt pene ī caſib⁹ ꝑdictis: ē ad deſtructionē idolatrie ⁊ circūſtātiaꝝ ei⁹: iō finaliter ꝯcludit̄: Uir ſiue mulier ī quib⁹ phitonic⁹ vel di. ⁊c̄. nō eſt hoc ītelligēdū ſi aliq̄ fuerit arreptitij a demonib⁹ ī eis loq̄nti b⁹ abſq̄ȝ ꝓcuratiōe illoꝝ ī q̄b⁹ ſunt taleſ ſpūs mali: q̄ꝛ tale q̄d ē penale ⁊ nō culpabile. Si autem per ꝓcurationē alicuius hoc fuerit directe vel indirecte/ ta ꝙ ſit ei culpabile: tunc incurrit penam iſtam.

alit̄ ⁎ d ¶ Uir ſiue mulier in quibus phitonicus vl̄ diuina. ⁊c̄. Per phitonicū ipm̄ intelligit̄ ars ⁊ voluntas adinueniēdi mēdacia: ⁊ maxime cū tali fictiōe ꝙ habeāt talia ex reuelatiōe dei vel angeli boni vel etiā mali: vel ex aliq̄ virtute occulta q̄cūq̄ȝ ſit illa: ⁊ de iſtis dicit̄: morte moriāt̄: q̄ꝛ moriunt̄ hic morte culpe: ⁊ poſtea morient̄ morte gehēne. Apocal. xx. d. dicit̄ mors ſecunda.

¶ In ca. xx. vbi dicit̄ in poſtilla: Oꝛ ſi negligēs ppl̄s terre.

Additio. j. Ex hac lr̄a nō habet̄ ꝙ negligētes corrigere crimina eādē penā incurrāt: ſed ſolū ſi ſunt cōſentiētes. dicit̄ em̄ in lr̄a: Succidāq̄ȝ ipm̄ ⁊ oēs q̄ cōſenſerint. nō em̄ dixit: Et oēs qui neglexerint/ſed q̄ conſenſerint. Ex quo patet ꝙ negligentes licet ſint digni pena: nō tamen eandē penā incurrūt ſicut trāſgreſſores/niſi cū h̄ ſint conſentientes. ¶ In eodem ca. vbi dicit̄ in poſtilla: Qui maledixerit patri ſuo vel matri morte moriat̄ ⁊c̄.

¶ Additio. ij. Oꝛ aūt ex vna maledictiōe pr̄is q̄s incurrat penā capitalē: dictū fuit. ſ. in additione ſup Exo. xxj.

¶ Replica correctorij contra Burgenſem. ibidem.

Nico. de lyra

Ca. XXI

Dixit quoq̄ȝ dominus ad moyſen. Poſtq̄ȝ poſita ſunt ꝑcepta ordinatiua vite quantum ad cōmunē ſtatuʒ: hic cōſequenter ponunt̄ ꝑcepta ordinatiua vite quantum ad diuinū cultum: ⁊ primo quantū ad miniſtrātes: ſecūdo quantū ad miniſtrata: ca. xxij. Circa primū oſtendit̄ primo quid circa ſacerdotes minores ſit obſeruandū: ſecūdo quid circa ſacerdotē magnuʒ/ibi: Pontifex. tertio qui ſunt inepti ad ſacerdotiū/ibi: Locutuſq̄ȝ ē dn̄s. Circa primū inhibet̄ ſacerdotibus minoribus ne interſint funeribus/niſi certarū ꝑſonarum que in littera exprimunt̄: ⁊ patet littera. Cauſa huius duplex eſt. Una quia ex hoc cōtrahebant quandā immundiciā ſeu irregularitatē impedienteʒ eos ad tempus a miniſterio tabernaculi: a qua oportebat eos primo purgari: ⁊ ideo magis arcebant̄ a funeribus q̄ȝ alij qui nō habebāt ſic miniſtrare in tabernaculo. Secūda ratio eſt: q̄ꝛ ſacerdotes qui magis debebāt hr̄e cognitionē de reſurrectione ⁎ futura nō decebat

Diuiſio

¶ Moraliter. Dixit q̄ʒ do. f ¶ Ne contaminet̄ ſacerdos ⁊c̄. Hic minores ſacerdotes arcent̄ ab ingreſſu ad funera niſi valde ꝑpinquoꝝ. ſ. pr̄is/mr̄is/filij/filie/fratris ⁊ ſororiſ ꝟginis. Pōtifex aūt ab om̄i funere arcet̄ penit⁹: vt habet̄. ī. eo. ca. Per hoc autē ſignificat̄ ꝙ minores ſacerdotes noue legis debēt ab opibus mortuis que ſunt peccata magꝫ ceterꝫ hominibus elōgari: ⁊ pontifices multo magis debēt a talib⁹ elōgari quāto ſunt in ſtatu digniori: de vtriſq̄ȝ vero dicitur:

Moralit̄

O ⁎ Nō radent caput.

E ꝓ nobis moꝛit᷑. Qui deo viuens moꝛtuus eſt: vt nos moꝛtuos
viuificaret: ſi q̇d habem⁹ de egypto qḋ p̄nceps mūdi ſuū poſſit
Mat.14.e agnoſcere: tenēti egyptie cū pallio reliquam⁹. Syndone opt⁹
1.Tio.6.b adoleſcens victū dn̄m ſequebat᷑. Incurriſſet in laqueos niſi ex
pedit⁹ ⁊ nud⁹ ꝑ ſequentiū impetus declinaſſet: reddamus pa/
rētib⁹ que parētū ſunt: ſi tñ viuūt: ſi fili
os ſuos ſeruiētes ḋo pr̄i p̄ferri ſibi glo
riant᷑. Sed hoc de maximo pontifice in
telligit᷑: ſicut in ſequentib⁹ oñdit᷑. Mi/
Allegoꝛice noꝛib⁹ vero aliquid ĩdulget᷑. a ¶ Nō
radent ca. Hiero. ad Fabiolā: Sūm⁹
āt pōtifex nec diſcooꝑiet. Qui hꝫ cyda/
rim: ⁊ nomē dei poꝛtat ĩ frōte: ⁊ diade/
mate oꝛnat⁹ eſt regis: ⁊ ad ꝑfectā xp̄i ꝑ
uenit etatē/ ⁊ ſemper eius gloꝛia ꝓtegē
dus eſt: veſtimēta ſua nō ſcindet: q꜡ cā/
2.Re.13.d dida: q꜡ ĩpolluta. Thamar amiſſa pudi
Mat.26.f citia ſcidit tunicā. cayphas ꝑdito ſacrifi
cio rubit publice veſtimēta ſua. Super
oēm aīam q̄ moꝛtua ē nō ĩgredietur: ⁊ ḋ
ſctīs ñ egrediet᷑ ne polluat ſctīficatōeꝫ
ḋi ſui: ꝓ ocioſo v̄bo q̄ꝫ rōnē reddem⁹.
Quicq̇d nō edificat audiētes/in ꝑiculū
v̄tit᷑ loquētiū. Si aliq̇d reꝑhēſibile di/
cim⁹ de ſanctis egredimur: ⁊ vocabulū
xp̄i polluimus ĩ quo nobis blandimur.
Quanto ḡ magis pontifex (quē oꝑtet
eſſe ſine crimine: tantarūqꜫ virtutuꝫ vt
ſemꝑ moꝛet᷑ in ſctīs) ꝑatus victimas of
ferre ꝓ populo: ſequeſter hoīm ⁊ dei ⁊
carnes agni ⁊ ſanguinē ſacro oꝛe cōfici
Gal.3.d ens: q꜡ oleū ſanctū xp̄i dei ſui ſuꝑ eū ē:
nō polluat veſtimēta. Quotq̇t em̄ ĩ xp̄o
baptiſamur xp̄m induim⁹: ſeruem⁹ tuni
cam quaꝫ accepim⁹: ſictm̄ cuſtodiemus
Lu.10.e in ſancto. Ille mōtan⁹ habitatoꝛ qui de
hieruſalē deſcēdit ĩ hiericho/ñ pri⁹ vul
neratus eſt q̄ꝫ nudatus: vxoꝛē virgineꝫ
accipiet ⁊c̄. Pōtifex cui hec p̄cepta dāt᷑.
xp̄s a q̇buſdaꝫ intelligit᷑: de q̇ ḋr. Pſ.
cix.a. Tu es ſacerdos in et᷑. ſꝫm oꝛ.m.
Et ĩ çacharia. Audi ih̄s ſacerdos mag
ne ⁊c̄. Zach.iij.b. h̄ ē cui ſoꝛdida pec
catoꝛū nr̄oꝝ veſtimēta tollūtur: vt reci
piat glīā quā habuit priuſq̄ꝫ mūd⁹ eēt.
Sꝫ ne ſcripture vī facere putemur: int᷑
p̄temur in mēbꝛis quod referatur ad
caput: ⁊ ſic diſputem⁹ ḋ v̄bo luīe: vt deri
uet᷑ ad eos q̇b⁹ xp̄s dōauit vt lumē ſint.
¶ Nō radēt ca ⁊c̄. Nimis egre do/
lere ſacerdoteſ ḋ moꝛtuis ꝓhibꝫ lex tā/
q̄ꝫ q̇ ſpē future vite habēt ⁊ ppl̄um do
Barbam ⁊ cēt: ꝓpt̄ea ñ ſolū ĩ ꝓpꝛijs pctīs vigila
caput rade. re ⁊ ſanā mentē h̄re: ſꝫ etiā ĩ alienis q̄
ſupꝛa taxata ſūt: caput ⁊ barbā ſapīaꝫ
⁊ ꝑfectionē ſignificāt. Uñ caput nr̄m
ḋr xp̄s ĩ q̇ ſolo recte ſapim⁹. 1.Coꝛ.xi.
a. Merito barba ꝑfectiōeꝫ: caput ſapi
entiā ſignificat: q꜡ veniētib⁹ ad ānos di
ſcretiōis: ⁊ iuuenil᷑ etat᷑: barba naſcit᷑.
Peccatoꝛes dicūt᷑ moꝛtui: ſꝫm illḋ Eph.ij.a. Cū eſſem⁹ moꝛtui
pctīs: ꝯuiuificauit noſ ſibi xp̄s. Nō ḡ oꝑtet ſacerdot᷑ caput aut
barbā radi ſuꝑ moꝛtuū: q꜡ ñ opoꝛtet cogitatiōes q̄ ſic̄ capilli ca
put: ita ſapīaꝫ oꝛnāt/ alio peccāte coꝛrūpere: ſꝫ ĩtegras cōſerua
re vt poſſit exhoꝛtari arguere ĩcrepare. b ¶ Polluēt. nomē
⁊c̄. Quod eſt magnū in gētib⁹: vos aūt dicit. Malachias pol
luitis illud in eo qḋ dicitis: Mēſa dñi deſerta eſt Mala.j.d.
In pctō em̄ ſacrificij nomē dei pollūūt ſacerdotes. c ¶ Scoꝛ/
tū ⁊c̄. Sacerdos quilibet nam de ſummo poſtea dicet ꝙ nō ni
ſi virginē ducat vxoꝛē. d ¶ Que repu. ⁊c̄. Quia culpabilis
inuenitur. hanc nō debet ducere ſacerdos vxoꝛē ne p̄dicet eius
abſentiam lr̄alē. e ¶ Sit ergo ſan. Si ſacerdotes datā iam
ſibi a deo ſctīficationē cuſtodiūt/ſctīficant ip̄m deū: q̇ cū in natu
ra ſctūs ſit a participibus gloꝛie ſue voluit ſāctificari. f ¶ Sa
cer. filia. Graue cuiuſlibet filiā foꝛnicari: ſꝫ maxīe ſacerdotis
Sacerdot᷑ filia q̇ dꝫ h̄re filios ſubditos ĩ oī caſtitate. f ¶ Sacerdotis fi. Sy
nagoga nō ſolū vxoꝛ: ſꝫ ⁊ dei filia appellat᷑: ſed vtrūqꜫ depꝛa/
uans aliena facta eſt. Unde Eſa.j.c. Relinquetur filia ſion ſi
cut vmbꝛaculum

¶ q̇b⁹ ſepe filiū p̄ficit ſacerdotalis dignitas
q̇s: id ē ſuꝑ pr̄e ⁊ matre et filio ac
filia: fratre q̄ꝫ et ſoꝛoꝛe virgine q̄
a ¶ alienata.ſ.a domo ſacerdotis
non eſt nūpta viro: ſed nec ĩ pꝛin
a cipe populi ſui cōtamiabit᷑. Nō a
a ¶ ſapīaꝫ. b ¶ ꝑfectionē ſapīe. c ¶ .i. nō ſcā
daliçēt aliq̄ peccāte: nec carnalē ex h̄ ſapīaꝫ
radēt caput nec barbā: neqꜫ ĩ car †
ḋbēt ſumere. a ¶ In ciſura ſapīa carnis ē: iḋ
de iudeis carnalia ſapiētib⁹ ait Paul⁹: vide
nib⁹ ſuis facient inciſuras. Sācti
te ꝯciſionē ⁊ ñ polluēt. a ¶ vñ Malach.j.b.
O ſacerdotes q̇ polluit᷑ nomē meū: Et pau
lopoſt: offertis ſuꝑ altare meū panē pollutū
b erūt ḋo ſuo/ ⁊ nōn polluēt nomē
ei⁹. Incenſuꝫ em̄ dñi ⁊ panes dei b c
a ¶ Synagogā ḋ q̄ dicit Eſaias Quō facta
eſt meretrix ciuitas fidelis ⁊c̄. Eſa.j.f.
c ſui offerūt: ⁊ iḋ ſctī erūt. Scoꝛtuꝫ d
⁊ vile ꝓſtibulū nō ducet vxoꝛeꝫ:
d nec eā q̄ repudiata ē a marito: q꜡
cōſecratus ē deo ſuo: ⁊ panes ꝓ/
e poſitionis offert. Sit ḡ ſanct⁹: q꜡
et ego ſctūs ſum dñs qui ſctīfico
¶ chꝛiſti ¶ Synagoga
f voſ. Sacerdot᷑ filia ſi dep̄henſa e
fuerit ĩ ſtupꝛo/ ⁊ violauerit nomē
g pr̄is ſui: flāmis exuret᷑. Pontifex f g
¶ vnct⁹ p̄ ꝑticipib⁹ ſuis a ¶ Nūciabo fr̄ib⁹
meis nomē tuū ⁊c̄. Pſ.xxj.e
id ē ſacerdos maxim⁹ ĩter frātres
a ¶ chꝛiſtianos: q̇ fecerit volūtatē pr̄is mei/il
le me⁹ frat᷑ ⁊c̄. ¶ Unxit te de⁹ de⁹ t.o.l.p̄.c.t.
ſuos: ſuꝑ cui⁹ caput fuſū ē vnctiō
Pſ.xliiij.b ¶ Lxx. oleū dicit ſcp̄tura.i. ip̄m
nis oleū: ⁊ cuius man⁹ in ſacerdo
xp̄m. ¶ Lxx. cōſūmate. ¶ dñſ regnauit deco
h tio conſecrate ſunt/ veſtituſqꜫ eſt
rē indut⁹ ē: indu. foꝛti. ⁊c̄. Pſ.xcij.a.a ¶ q꜡
lugētes detrahebant ſibi oꝛnamenta.
ſanctis veſtibus: caput ſuum nō h
a ¶ Cydari ¶ oꝛnatū ḋtrahēdo ¶ q̇ moſ erat
lugētib⁹. ¶ eccliaꝫ nō patiet᷑ ſcindi ꝑ hereſes
i diſcoopiet: veſtimēta nō ſcindet:

cut vmbꝛaculū in vinea ⁊c̄. Et alibi. Foꝛnicata eſt mr̄ eoꝝ qḋ
igne ſit exuſta: ĩcēdij mōſtrant veſtigia. Oſee.ij.a. g ¶ Pō G
tifex ⁊c̄. Chꝛiſt⁹ magnus dñs nr̄: ⁊ magna virtus eius q̇ ꝓ
nobis factus eſt ſacerdos ⁊ hoſtia. h ¶ Conſecrate ſunt.
Alij ſaterdotes ĩ ſāguīe vituli ⁊ arietis cōſecrabāt vel cōſum
mabāt.ſ. man⁹ ſuas: ip̄e v̄o ꝓpꝛio ſā
guīe crucifixis manib⁹. i ¶ Uelti/
mēta nō ⁊c̄. Eſici⁹. Ex q̇ em̄ verbū
caro factū ē: tot⁹ carni ſue ĩeſt. nec vn
q̄ꝫ ab ea vel crucifixa vel ſepulta ſeꝑa
tus ē: de melioꝛib⁹ ei⁹ indumētis ḋr
Pſ.ciiij. a. Amict⁹ lu. ſic̄. ve. Abyſ
ſus ſicut veſtimētum amictus eius.
Hic ē pontificis habit⁹ q̇ pꝛofūda ſa
pientie ⁊ ſcientie luce indicatur veſti
tus: hec vere ſancta ſunt indumenta.

Ni. de ly.

Ad omnē ✱ futura nō decebat ita lugere moꝛ
os ſic̄ cōeꝫ ppl̄m. a ¶ Nō radēt ca
put nec barbā: neqꜫ carnib⁹ ⁊c̄.
hoc expoſitū ē.ſ̄.xix. ca. hic tñ replica
tur: q꜡ licꝫ oēs ad h̄ tenerēt᷑: ſpēal̄r tñ
ſacerdotes q̇ debebāt eē alijs mūdio
res. ⁊ hoc ē qḋ ſubdit᷑: b ¶ Incen/
ſus em̄ dñi. ſuꝑ altare thymiamat᷑
c ¶ Et panes ⁊c̄. ſuꝑ mēſam ꝓpoſi
tiōis. d ¶ Et iḋ ſancti erūt. i. ab ĩ
mūdicijs magis elōgati: ⁊ q꜡ vilitas
vxoꝛis redundat in virum cū ſint vna
caro. iḋo ſubditur: Scoꝛtū ⁊ vile ꝓſti
bulum nō ducet vxoꝛem: et quia ſimi
liter ſtupꝛum filie redundat in patreꝫ
qui eam dꝫ cuſtodire. ideo ſequitur:
e ¶ Sacerdotis filia ſi dep̄hēſa
⁊c̄. fuerit ĩ ſtupꝛo .i. defloꝛata ip̄a
cōſentiēte. f ¶ Flammis exuret᷑.
q꜡ filia ſacerdot᷑ debebat pollere ma
ioꝛi mundicia. ideo puniebat᷑ graui/
oꝛi pena. alie autē virgines dicto mō
defloꝛate nō puniebant᷑ moꝛte niſi eſ
ſent viro affidate: vt dictū fuit ſupꝛa.
Exo.xxij. ⁊ idem. habetur Deutero.
xxij. dicit tñ Ra. Sa. ꝙ hoc eſt intelli
gendum de filia ſacerdotis maritata:
vel ſaltem affidata: ⁊ non de illa que
eſt omnino libera a viro. Sed hoc vi
detur contrarium textui qui nullam
facit exceptionem. Item contra inten
tionem legis: quia ſic non eſſet diffe/
rētia q̄ꝫtum ad hoc inter filiam ſacer/
tis ⁊ filiam hominis alterius: quia fi
lia cuiuſcūqꜫ maritata vel affidata ſi
foꝛnicetur debet lapidari ſꝫm legē da
tā Deu.xxij. et Exo.xxij. ⁊ ita lex hec
ḋ filia ſacerdot᷑ eēt ſuꝑflua: ideo pꝛia
expoſitio videtur melioꝛ. g ¶ Pon
tifex id eſt ſacerdos maxim⁹ ⁊c̄.
Hic cōſequenter oſtenditur quid ob/
ſeruandum ſit circa ſacerdotē ſummū
cum ḋr: h ¶ Caput ſuū nō diſcooperiet. amouēdo cyda
rim de capite ſuo pꝛo luctu moꝛtui.
✱ Et ad omnem
✱ a ¶ Non radent caput nec barbam. Moꝛaliter ca
put radere eſt ſuo ſuperioꝛi detrahere. Similiter radere bar/
bam eſt vigoꝛem animi ſui ad molliciem reducere muliebꝛeꝫ.
† ¶ Neqꜫ ĩ carnibus ſuis faciant inciſuras. i. in capi/
tulis vel collegijs ſuis non faciant ſciſmata vel diſcoꝛdias.
d ¶ Scoꝛtū ⁊ vile pꝛoſtibulū non ducet vxoꝛem.
Per ſcoꝛtū intelligitur carnalis ſapientia que vilis eſt: quia
eſt terrena animalis ⁊ diabolica: vt dicit᷑ Iaco.iij.d. Hāc au/
tem ſapientiam non debet ſibi coniungere pontifex vel ſacer
dos noue leg᷑. ſꝫ ſapiētiā ſp̄ualem q̄ deſurſū ē: de q̇ ḋr Sap.
viij.a. Hāc mihi q̄ſiui ſp̄ōſaꝫ aſſumere. e ¶ Sacerdot᷑ fi
lia. ꝑ hāc ĩtelligit᷑ mōialis xp̄i ſūmi ſacerdot᷑ filia ſp̄ualiſ. Si
dep̄hēſa fuerit ĩ ſtupꝛo ⁊ violauerit nomē patr᷑ ſui: votū caſti
tat᷑ frāgēdo: f ¶ Flāmis exuret᷑.ſ. gehēne niſi purget ꝑ
oꝑa pnīe. g ¶ Pōtifex. i. ſacerdoſ maxim⁹. ſequitur poſtea:
✱ Nec egredietur

a ⁊ ad oēm mortuū non ingredieť a
¶ iudaico pplo ex q̄ fuit ſm carnē
b omino. Sup pr̄e q̄ȝ ſuo ⁊ matre b
nō cōtamiabiť: nec egredieť de c/d
¶ ⁊ ſi pctōribꝰ condeſcēdit: tn̄ ſctūs ē ⁊ ī ſā
ctis q̄eſcit: q̄ celum nō deſeruit: q̄ꝫ cū pu
blicanis ⁊ pctōribꝰ mādu cet. a ¶ ſpūſan
ctū: hic ē em̄ oleū ſancte vnctionis.
ſctis: ne polluat ſctūariū dn̄i: q̄
oleū ſctē vnctiōis dei ſui ſup eū
a ¶ q̄ huiꝰ legiſlator qualis ſit: lex ſubdit:
virginē ducet ⁊c̄. b ¶ eccleſiā. Deſpōdi
em̄ vos vni viro ⁊c̄. ij. Cor. xj. a.
c/d eſt: Egō dn̄s†. Virginēm ducet †
a ¶ ſynagogam. ¶ amiſſo deo. ¶ a deo p
idolatriā. b ¶ alij electam.
e vxorē: Viduā aūt ⁊ repudiātā ⁊ †
a ¶ Nota q̄ fideles ſuos nō vult iudeorū
obſeruationibꝰ cōicare. b ¶ hereſim q̄
multoꝝ patet libidini.
f ſōrdidā atq̄ mēretricē n̄ accipi/
a ¶ virginē. i. eccleſiā vel aīaȝ. b ¶ fideles.
¶ nō mittat margaritas ante porcos.
et: ſȝ pūellā d pplo ſuo: n ē cōmi e/f
a ¶ Lxx. ſemē. i. vbū dei. b ¶ Lxx. genere
ſuo: humano ſcȝ. c ¶ iudaicis moribꝰ.
ſceat ſtirpēm gēneris ſui vūlgo

a ¶ Ad omnē mortuū ⁊c̄. Lxx. Animā mortuā. Aīa que peccauerit ipa morieť: Ezech. xviij. e. Hac morte maxime gē tes perierunt / q̄ nec legē nec doctrinā habuerūt: ſed ipē pctā oīm tulit: ⁊ tn̄ impollutꝰ māſit. ¶ Aug. Ad oēm mortuū ⁊c̄. Lxx. Sup oēm aīam mortuā nō introibit. Quō dicat animā mortuā / corpus mortuū / difficile ē ītelligere: corpꝰ tn̄ anīa deſtitutū rectricis ſue nomē accepit: quoniā reddēdū ē illi ſicut edificiū qd̄ ecclīa dr̄: cū homīes exierint tamē eccleſia vocať. Sed cuȝ corpꝰ vinctis aīa nō dicať: quō aīa cuȝ mortuū fuerit dr̄. Porro ſi aīam mortuā intelligimꝰ a corpe ſepatā / vt mortē dicamꝰ ipſam ſepationē: ſic̄ dicimur mortui pctō: q̄ pctō nō vtimur: ſic aīa corpi mortua: q̄ ipſo n̄ vtiť. Quō poteſt q̄s intrare ſup aīam mortuā qd̄ ſacerdos ꝓhibeť: an vitā tpalē animā q̄ mortua ē in corpe / anima migrāte que mori nō poteſt. Nō quia illa vita anima fuerit: ſed q̄ p pn̄tiā ſubſiſtebat nomē eius accepit. anima enī oīs carnis ſanguis eius eſt / qui mortuus ē ī corpore mortui. Nō enī abſcedēte aīa abſceſſit. Vetuit ergo ſummū ſacerdoteȝ ſup patris vel mr̄is funus intrare: qd̄ ſcōm non ꝓhibuit. De ſctīs nō exibit dum. ſ. eoꝝ funera celebranť. De ſanctis ꝓhibitus eſt exire / ſicut ſeptē diebus quibꝰ ſanctificabať / de ſanctis ꝓhibitus eſt exire: non aūt ſemp. Sane ſi vxores ducere / filios gignere: ſacerdotes ſummi non vetanť: magna oriť queſtio / cū hoīeȝ cōiugali cōcubitu immundū dicat vſq̄ ad veſpeꝝ: ⁊ cū abluerit corpꝰ ſuū: ⁊ iubeať ſacerdos ſūmus ꝓpter incēſum cōtinuationis bis quotidie intrare intra velū vbi erat altare incēſi: nec quēq̄ immundū ad ſācta fas eſſet accedere: quō quotidie id ſummꝰ ſacerdos īpleat ſi filios ꝓcreabat? De egritudine rn̄deri pōt q̄ gr̄a dei nō egrotabat. Cōſequiť ergo vt aut cōtinēs eſſet: aut aliquibus diebus incēſū intermitteret: aut ſi illud intermitti nō poſſet quod nō / niſi p ſummū ſacerdotē imponi poſſet: nō fieret immundus coitu cōiugali: merito p̄cipue ſanctificatiōis ſue: aut ſi etiā ad ipm̄ ptinet: qd̄ de omībꝰ filijs iſrl̄ ī ſequētibꝰ dicit vt nō accedat ad ſancta: ſi cui accidit aliq̄d īmūdicie / illud ꝓ peccato reſtat accipe qd̄ nōnullis diebꝰ nō imponebať inceņſuȝ. **B**

b ¶ Sup patre. Adamantius. Oīs hō ī patre ⁊ mr̄e pollutus eſt. Solus xp̄s in hac generatiōe mūdus ingreſſus ē: in matre pollutus nō eſt: quia ſine cōcupiſcentia genitus eſt: quia ioſeph miniſteriū tm̄ p̄ſtitit / vn̄ pr̄is vocabulū ꝓmeruit: p̄terea verus pater oīm deus: mr̄ hieruſalē celeſtis. Quicūq̄ ergo peccāt / ī patre contaminanť ꝯ quē pctā cōmittunť: ī matre cōtaminanť qui poſtq̄ crediderūt ī aliquo ledūt eccleſiam: vel celeſtis mr̄is libertatē indigna pctī ſeruitute maculāt. ¶ Augꝰ. Queri pōt quare ſup funus pr̄is ſui ſacerdos ꝓhibeť intrare. Quō enī poterat eſſe ſummꝰ ſacerdos nōdū mortuo patre: cū eos lex iubeat patribus ſuccedere. Sed neceſſe erat nōdum ſepulto ſummo ſacerdote continuo ſubſtitui alium ꝓpter cōtaminationis incēſum. De egritudine autem poſſumus dicere: forte nō ſolere ſummos ſacerdotes niſi ſubito mori / nō p̄cedēte egritudine: ſicut de populo aaron ſcriptura teſtať. c ¶ Ego dominus. Aug. De moyſe etiam dictū eſt: Et ſctīficabis eū. Sed moyſes ſanctificat viſibilibꝰ ſacramentiſ p myſteriū: Dn̄s aūt inuiſibili gr̄a p ſpiritū vbi ē totus fructus etiā viſibiliū ſacramētoꝝ. Sine hac ſanctificatione viſibilia ſacramēta nihil ꝓſunt. Inuiſibilis tamē ſanctificatio ſine viſibili ꝓdeſt. Tolerabiliꝰ enī q̄s dixerit ſine illa iſtā nō eſſe / q̄ꝫ ſi fuerit nō ꝓdeſſe: cū iſta ſit oīs illius vtilitas. Sine viſibili quoq̄ inuiſibilis eſſe pōt. Simoni mago viſibilis. ſ. baptiſmus nō ꝓfuit: q̄ inuiſibilis nō affuit: ſed quibꝰ inuiſibilis affuit / ꝓfuit: etiā ſi viſibilia ſacr̄a nō pceperūt: nō tn̄ moyſes q̄ viſibiliter ſacerdotes ſctīficat: vbi ipē fuerit ſacrificijs vel oleo ſctīficatꝰ oſtēdiť. Inuiſibiliter vō ſctīficatuȝ nemo negat. Idē de iohāne baptiſta dici pōt: q̄ prius baptiȝator q̄ꝫ baptiȝatus apparuit: vn̄ ſanctificatuȝ eſſe claruit: q̄ꝫ uis viſibiliť factū nō inueniť an̄q̄ baptiȝaret. Ꝥ d latrone q̄ q̄ꝫ cui ſecū crucifixo dn̄s ait: Hodie mecū eris in paradiſo. Neq̄ enī ſine ſanctificatione inuiſibili tāta felicitate donatꝰ ē. Ex his colligiť inuiſibilē ſanctificationē quibuſdā affuiſſe ⁊ ꝓfuiſſe ſine viſibilibꝰ ſacramētis: q̄ ꝓ cōteptoꝝ diuerſitate mutata ſunt: viſibilē vō ſanctificationē q̄ fit p ſacramēta viſibilia / ſine īuiſibili poſſe adeſſe: nō poſſe ꝓdeſſe: nec tn̄ viſibile ſacramentū ideo cōtemnenduȝ ē. Nā cōtemptor eius inuiſibiliter ſanctificari nō pōt. Hinc Cornelius ⁊ qui cū eo erāt / iaȝ ſpū ſanctificati / baptiȝati ſunt: nec ſupflua iudicata eſt viſibiliſ ſanctificatio: q̄ inuiſibiliſ p̄ceſſit. d ¶ Virginē du. Hiero. ad Fabiolā: Vidua ē cuiꝰ maritus mortuꝰ ē. Eiecta q̄ a viuo marito eijciť. Meretrix q̄ multoꝝ patet libidini. Accipiet vxoreȝ virginē de genere ſuo: nō alienigenaȝ: ne in mala terra nobiliū ſeminū frumēta degenerēt. Nō meretricē q̄ multis expoſita fuit: nō eiectā q̄ p̄ori cōiugio īdigna: non viduā / ne priſtinaꝝ memīerit voluptatū: ſed illā animā que nō habet maculā neq̄ rugā / q̄ ī xp̄o renata īnouať d die in diē. Vn̄. ij. Cor. xj. a. Deſpondi enī vos vni vi. vir. ca. ⁊c̄. Nolo diſcipulā cōiugēq̄ pontificis q̄cq̄ hr̄e veterꝰ hominis. Si cōſurreximus cū xp̄o que ſurſum ſunt ſapiamus: p̄teritoꝝ obliti / futuroꝝ auidi. Infelix ſimō qui poſt baptiſmū de antiquo matrimonio cogitauit: nec ad virginalē venerat puritatē: petri cōſortio indignꝰ fuit. e ¶ Viduam aūt ⁊ repu. ⁊c̄. Adamātiꝰ: Qui peccat abiectus eſt / etiā ſi ep̄s tacet: vel ignorantia vel negligentia: nō prodeſt homini gratia. animā abiectā chriſtus nō ducit vxorē: nec pollutā: q̄. ſ. tm̄ peccatū voluit ⁊ optauit: quia magnꝰ pontifex omino purā requirit animā quam ſibi iungat: ⁊ vnū ſpm̄ efficiat qui peccat ad mortē: abiectus ē qui venialiter pollutus eſt. f ¶ Sordidam atq̄ meretriceȝ ⁊c̄. Que vadit poſt amatores. ſ. demones: qui animā pulchram: id eſt ad imaginem dei factam adulterare cupiunt.

[Margin: C — Lu. 23. f — Act. 10. g — ezech. 44. f — Colos. 3. a. — Act. 9. g. — Abiecta anima]

Nico. de lyra

☞ Homo de ſemine

a ¶ Et ad oēm mor. nō ingre. oino. q̄ ſemp debebat eſſe paratus miīſtrare corā dn̄o: ⁊ ideo magis arcebať a contagione ex mortuis q̄ꝫ alij ſacerdotes. b ¶ Super patre quoq̄ ſuo ⁊ ma. ſi morianť. b ¶ Nō cōtamiabiť. Iſte due pſone ſunt hic exp̄ſſe ad maiorē declarationē dicti: q̄ ſi nō debebāt cōtaminari in morte pr̄is ⁊ mr̄is: multo plꝰ debebat vitare talē ꝯtaminationē in alijs. d ¶ Nec egre. de ſan. etiā a longe ſequendo feretrū: ⁊ q̄ vir ⁊ vxor ſunt vna caro. ideo ſubditur: Virginē ducet vx. ⁊c̄. ſequiť: e ¶ De populo ſuo. quod fuit inſtitutuȝ a principo: tamen fuit conceſſum vt poſſet accipe vxorem de ſtirpe regia: ⁊ hoc ꝓpter nobilitatē generiſ: ⁊ vt rex qui p̄eſſet in tpalibus: ⁊ ſummꝰ ſacerdos qui p̄eſſet ī ſpiritualibus / eſſent magis ꝯcordes / qd̄ faciebat ad bonū regimē populi: ⁊ vt reges p familiaritatē ſacerdotū eſſent magis edocti de lege diuina: ⁊ talis cōmixtio videť ꝯcedi p hoc quod ſubditur: f ¶ Ne cōmiſceat ſtirpeȝ generis ſui vulgo gētis ſue: Id ē cōmunibus de populo: ⁊ p hoc videť concedi cōmixtio cū ſtirpe regia. Sciendū autē q̄ predicta que ſpecialiter ſunt ordinata circa ſacerdotes: ⁊ potiſſime circa ſacerdotē magnū ad eoꝝ excellentiā: ꝓpter hoc fuit vt haberenť a populo ī maiori reuerētia: q̄ hoc redundabat in honorē cultus diuini. **D**

Locutuſq̄ ē dn̄s

d ¶ Nec egredieť de ſanctis. i. de ſua dioceſi / niſi ꝓ vrgente neceſſitate: vt ſemp ſit paratus ſuo populo ſubuenire. † ¶ Virginē ducet vxo. i. ſapiētiā q̄ deſurſuȝ ē: q̄ bn̄ dr̄ virgo: quia ē īcorrupta: vt poſſit dicere id Sap. viij. a. Hāc mihi queſiui ſpōſam aſſumere. † ¶ Viduā aūt ⁊ repudiatā et ſor. ⁊c̄. Per viduā intelligiť ſapiētia legalis q̄tuȝ ad cerimonialia que a tpe mortis xp̄i eſt ſine ſpōſo. Per repudiatā ſapiētia terrena que diſtrahit animū a diuinis. Per ſordidā ſapientia aīalis / q̄ bn̄ diciť ſordida: q̄ vſať circa carnis delectabilia. Per meretricē ītelligiť ſapiētia diabolica q̄ ī libris ꝓpheticis contineť: tales em̄ ſpōſas nō debet aſſumere / ſed a ſe abijcere. **Moraliť**

 Homo de ſemine

E ☞ f ¶ Hō de ſemine. Hec ſm lraz accipe nimis videt abſurdū eſſe. Tales macule nō ſūt ī hoīm ptāte vel volūtate. Per maculas ergo corpoꝝ vitia animoꝝ deſcribit. cū enī cām populi pſul ſuſcipit/ quaſi ad egrū medic⁹ accedit. Qui ſi eger ē/ qua pſumptiōe vult mederi? Ille ergo ad exemplū dz ptrahi qui cunctis paſſionib⁹ mortuus ſpūaliter viuit: cuius intētioni corp⁹ nec omino p imbecillitatez/ nec valde p contumeliā refrangat. b ¶ Si cecus. Lumē cōtēplatiōis ignorās pñtis vite tenebris preſſus: qui dū vēturā lucē diligenter nō reſpicit/ neſcit quo porrigat opis greſſum. c ¶ Si clau. Qui. ſ. videt quo pgere debeat: ſed infirmitate mēt. nō pōt facere quod deſiderat. d ¶ Si paruo vel grandi ꝛc. Paruo naſo eſt/ qui ad tenendā menſuraz diſcretionis idoneus non eſt: naſo enī odores fetoreſqꝫ diſcernimus. Naſus grādis ꝛ tortus/ eſt diſcretionis īmoderata ſubtilitas: que plus qꝫ oportet vel decet excreſcēs/ actionis cōfundit rectitudinē. e ¶ Fracto pede. Qui viam dei pgere nō poteſt: ꝛ boni operis exors eſt: nō vt claudus: qui ſaltez cuz infirmitate tenebat. f ¶ Si gibbus. Terrena ſollicitudīe preſſus ad ſupna non reſpiciens/ inferiora tm̄ inſpiciens. g ¶ Si lippus. Lippus cuius ingeniū ad cognitionē veritatꝭ emicat: ſed opatio carnalis obſcurat. In lippis em̄ pupille ſane ſunt: ſz humore defluēte palpebre groſſeſcūt: cuius crebra infuſione acies etiā pupille vitiant. h ¶ Si albuginē: Albuginē habet qui veritatis lucem videre nō ſinitur: quia arrogantia ſapientie vel iuſticie cecatur. Pupilla em̄ nigra videt: alba nō videt: quia ſenſus humane cogitationis ſi ſtultum te vel peccatorem intelligit: cognitionē intime claritatis apprehendit. ſi candorē iuſticie vel ſapientie ſibi attribuit: a ſuperna cognitione ſe excludit. i ¶ Si iugem ſcabiem. Cui. ſ. petulantia carnis ſine ceſſatione dominat in mente. In ſcabie nanqꝫ feruor viſcerum ad cutem trahitur: in quo luxuria ſignatur: quia ſimiliter cordis tēptatio ad operationē proſilit. k ¶ Si impetiginem. Impetiginem habet in corpe qui auaricia vaſtat in mente: que ſi in paruis nō compeſcitur/ ſine menſura dilatatur. Impetigo ſine dolore corpus occupat: et membrorum decorem fedat. Auaricia quoqꝫ dum animū delectat/ exulcerat: quia dum acquirere nititur: ad inimicitiā accendit: dolorem in vulnere nō facit: quia eſtuanti animo de culpa abundantiam promittit: decor membrorum fedatur: quia p eā aliarum virtutū pulchritudo deprauatur: quaſi totum corp⁹ exaſperat: quia p omnia vitia animū ſupplantat. Radix em̄ omniū malorū cupiditas. j. Timo. vj. b. l ¶ Vel hernioſus. Alij pōderoſus: quia. ſ. turpitudinē nō exercet ī ope: ſed adhuc continua cogitatione grauatur ī mente: qui totis cogitationibus ad laſciuiā defluit/ tanqꝫ in corde geſtans pond⁹ turpitudinis. m ¶ Omis qui ha. ꝛc. Quiſquis cuilibet horum vitio ſubijcit/ panes dño offerre phibet: ne aliena delicta diluere nō valeat/ quem adhuc ppria delicta deuaſtant.

33.diſ.c.vſqꝫ adeo.49 diſ.c.1.36. diſ.c.1.1.q.1.c.ſacerdotes.43.diſ.c.ſi in fi.

Lippus

Albugo

F

Impetiginē habere

Litteralit

¶ Aug⁹. Ablata eſt oīs dubitatio. Nemo ſummoꝝ vel ſecundorū ſacerdotū debet ad ſancta accedere ſi immūdus ē. Sequit ergo continētia ſacerdotis: ne ppter filiorū generationem aliquibus diebus nō imponeret incenſum continuationis. quod ſummi ſacerdotes ſoli quotidie mane ꝛ veſpere imponebāt. Quia poſt coitū coniugalem etiam loto corpore immundus erat vſqꝫ ad veſperum/ a quo incenſum neceſſe erat imponi. Oportet ſacerdotē eſſe animo et conuerſatione immaculatū: quē ſicut moyſes duodecim macul iuxta. Lxx. mundū eſſe precepit. Sic Paulus duodecim conſeruare euz monuit dicens: Nō ſupbum/ nō iracundū/ nō vinolētuz ꝛc. Titū. i. b. Eſt enī dei diſpenſator/ qui ſubiectis virtutib⁹ debet precellere. Hoc quoqꝫ in eccleſia fit/ ſi quis maculat⁹ fuerit: ꝛ penitendo ceſſauerit ſanctis/ cōmunicare non prohibere: miniſtrare autem vel ad velum accedere/ et ad altare nō licet. Velum enim ꝛ altare corpus chriſti eſt. vnde ad Hebreos. xiij. b. Habemus altare de quo comedere non habent poteſtatem qui tabernaculo deſeruiunt. Et alibi: Habentes fiduciam in introitu ſanctorum in ſanguine chriſti quā initiauit nob viā nouā ꝛ viuentem p velamen: id eſt carnem eius. G Heb.

a ¶ de q̄ ipſe ſm carnē. b ¶ iō nō eget ſacrificijs ꝛ purificatiōe iudeoꝝ: Ego ſuz p omnibus ſacrificiū ꝛ purgatio.

gētis ſue: qꝛ ego dñs q̄ ſāctifico eū. Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſen dicēs: Loq̄re ad aaron † Hō de ſemine tuo p familias qui ha

¶ peccati.

buerit maculaz/ nō offeret pāes deo ſuo: nec accedet ad miniſte

a ¶ q̄ ñ pōt efficere qd̄ faciēdū ſe cognoſcit

riū ei⁹. Si cecus fuerit: ſi claudus: ſi vel paruo vel grādi ꝛ tor

a ¶ diſcretione qua virtutes a vitijs diſcernimus.

to naſo: ſi fracto pede: ſi manu: ſi gibbus: ſi lipp⁹: ſi albuginem habēs ī ocl'o: ſi iugē ſcabiē: ſi impetiginē ī corpe/ vel hernioſus:

¶ quamlibet de predictis.

m Oīſ q̄ habuerit maculā d̄ ſemie aarō ſacerdotꝭ/ ñ accedet offerre hoſtias dño: nec panes dei ſuo veſcet tñ panibus q̄ offerunt in ſanctuario/ ita dūtaxat/ vt intra

¶ corpus chriſti.

velū nō igrediat: nec accedat

Ni. de ly. ☞ Locutus eſt

a ¶ Locutuſqꝫ ē do. h ꝯſequēter oſtendit qui debeat reputari inepti ad ſacerdotiū: licet ſint de ſemine aarō cū dicit: b ¶ Qui habuerit maculā: Id ē notabilē deformitatē: ꝛ hoc fuit ordinatū: quia tales homines videntur cōtēptibiles: ne ex hoc vileſceret ſacerdotale officiū: ꝛ exprimunt iſte deformitates magis in particulari/ cū dicit: c ¶ Si cecus fuerit ꝛc. et patet littera vſqꝫ ibi: d ¶ Si gibbus: Id eſt gibboſus in pectore vel in dorſo e ¶ Si iugem ſcabiem: Id eſt continuā vel pungentē. f ¶ Si impetiginē: Id ē ſcabiem ſiccam/ que ſine dolore corporis corp⁹ fedat et deformat. Et idem eſt iudicium de alijs deformitatibus notabilibus: ppter quas redditur homo contemptibilis alijs: ideo ſubdit: Omis qui habuerit maculam ꝛc. ꝛ patet. g ¶ Veſcet tamē panibus qui offerūt. hoc dicit ad differentiā panū ppoſitionis qui fiebant de cōmuni ſumptu: ꝛ nō erat licituz de eis comedere niſi ſolis ſacerdotibus. Cetera patent. ¶ Moraliter/ ſacerdotali officio reddūtur indigni: Cec⁹: id eſt ignarus diuine legis: cum ſacerdotium ſit officium doctoris. Claud⁹: id eſt iniuſtus: quia eſt officiū diffinitoris in foro cōſcientie. Naſo deformis: id ē indiſcretus: quia eſt officiū diſcretoris lepre a nō lepra. Fractus pede. i. ineptus ad gradienduz in via morum: quia ſacerdotium eſt officium precurſoris. Mancus: id eſt impotens operari virtuoſe: cum ſit officium cultoris in vinea domini. Gibboſus: id eſt ſupbus/ cum ſit officium exemplatoris. Lippus: id eſt videns obſcure in ptinentibus ad ſalutem: cum ſit officium ductoris. Habens albuginem in oculo: id eſt auarus/ cum ſit officium largitoris. Habens iugem ſcabiem: id eſt caſtrimargiam: cum ſit officiuz predicatoris: cuius eſt caſtigare corpus ſuum ꝛ in ſeruitutē redigere. Habens impetiginem: id eſt luxuriam: cum ſit officium conſecrationis agni immaculati. Hernioſus: id ē ruptus vel ponderoſus: id eſt ad terrena affectuoſus: cum ſit officium genitoris: quia habet gignere filios ſpirituales in eccleſia dei. Mo h

✳ † ¶ Homo de ſemine aaron ꝛc. Ibi ponuntur repulſi a ſacerdotio leuitico: per quos ſpūaliter intelliguntur repellendi a ſacerdotio euāgelico/ cū dicit: c ¶ Si cecus fuerit: Id eſt ignorans ea que requiruntur ad officium ſacerdotale. c ¶ Si claudus: Id eſt declinans a rectitudine veritatis agnite. † ¶ Si vl paruo vel grandi torto naſo. Per naſum qui dſicernit odores/ diſcretio ſignificatur. Per defectuz autem diſcretionis aliquādo excedit homo menſuram recte rationis: ꝛ hoc ſignificatur p naſum grandem. Aliquando vero deficit a menſura recte rationis: quod ſignificatur per paruuz naſum. Aliquando vero iniqua agit: quod ſignificatur p naſum tortum. † ¶ Si fracto pede: Id eſt impotens ad procedendum in via morum. † ¶ Si manu: Id eſt impotens ad agendum ea que ſpectant ad ſacerdotale officiū. d ¶ Si gibbus: p tumorem ſuperbie. † ¶ Si lippus: Id ē nimis carnalis ad ppinquos: per hoc eni mentis oculus obſcuratur. d ¶ Si albuginem habens in oculo: Id eſt nimis preſumens de candore pprie ſanctitatis. e ¶ Si iugem ſcabiē: que ſignificat carnis petulantiam. e ¶ Si impetiginem: que ſine dolore totum corpus occupat/ ꝛ carnem fedat: ideo ſignificat auariciam/ que oīa membra mouet ad male acquirēdum: ꝛ hominē vilem reddit ꝛ odioſum. f ¶ Vel hernioſus: Id eſt ruptus: p quez ſignificat male cuſtodiens ſecreta/ qui nō ē aptus ad ſacerdotiū ppter ꝯfeſſionis ſecretū.

b ¶ Locutꝰ ē et. ⁊c. Moyſi dignita tē cōmendat: aliis em̄ pauca. Ipē vo quit deꝰ oīa: q: iuſtꝰ ē / ⁊ imago xp̄i ē. Nos ꝗ3 monet maioꝛibus ⁊ ꝑfectioꝛi attēdere: q̄ ꝯtinue fruunt̄ et̄na viſiōe. a ¶ Et ꝯtamiare. ⁊c. inoꝛdiate agē do pplm ſcādaliçēt: putātes ſupfluū eſſe dei miſteriū: ⁊ iuſticiā et iudiciū.

¶ In ca. xxi. vbi d̄r ī poſtil. Uirginē ducet vxoꝛē. ⁊ ſeq̄t: De pp̄lo ſuo ⁊c.

Additio. In h̄ ꝙ d̄r: De po pulo ſuo: nō intelli git̄ de genere ſacerdotali vl̄ leuitico tm̄: ſ3 ſufficit ꝙ ſit de po pulo iſraelitico. Nūꝗ3 em̄ (vt credo) legit̄ fuiſſe ꝓhibitū ſum mo ſacerdoti vt ꝯheret cū aliq̄ de alia tribu q̄cūꝗ3: ſicut etia3 nec fuiſſet diſpēſatū ſeu ꝯceſſū vt acciperet vxoꝛē d̄ ſtirpe regia: q: iudifferenter

a ¶ Scandaliçare populū.
a ad altare / q: maculā h3: ⁊ ꝯtāmi nare nō d3 ſāctuariū meū: Ego
¶ dicētes: Eſtote ꝑfecti. ſic ⁊c. Mat. v. g.
b dn̄s q̄ ſctifico eos. Locutꝰ ē ergo moyſes ad aarō ⁊ filios eius et ad oēm iſrael cūcta que ſibi fue
¶ que p̄dicta ſunt.
rant imperata.

q: indifferēter poterāt m̄rimoniū ꝯhe re cū muliere de quacunꝗ3 tribu / dū tn̄ eēt v̄go: ⁊ n̄ eēt vidua vl̄ ſoꝛdida ſeu re pudiata. Qd̄ aūt ſubdit̄ ī lr̄a nr̄a: Nō cōmiſceat ſtirpē gener̄ ſui vulgo gētiſ ſue: ī hebꝛeo habet̄: Nō polluat. ſ. qui intelligeret̄ polluere ſi cōmiſceret̄ ali cui p̄dictaꝝ ſibi ꝓhibitaꝝ.

Replica coꝛrectoꝛij ꝯ Burgē. In ca. xxi. Burgeñ. ponit quandā extoꝛtā ſententiā il lius dicti: Ducet vxoꝛē de populo ſuo: oppo nēs ſe cōmuni ſentētie omnium: doctoꝛum noſtroꝛum dicentium tribus leui ⁊ iuda cōiunctas / ⁊ neutram illarum tribuū vxoꝛibus plebeioꝛū coniungi: ⁊ ecō uerſo: ⁊ puto ſoli Burgeñ. hic nō foꝛe credendu3 contra ſentē tiam cōmunem omniū.

Glo. oꝛdi.

Ca. XXII.

Locutꝰ ꝗ3 eſt dn̄s. a ¶ Que ipſi offe rūt. Que obtulerunt ſc3 ſacerdotibꝰ ꝑ eos dn̄o offerē da. Nota ſanctificatiōis genus qd̄ fit voto ⁊ deuotiōe offerētis ſ3 vtꝝ hoīeſ eodē mō ſeip̄os ſcti ficare dicant̄: cū ī aliq̄ re ſeip̄os vouēt obſeruādū ē. b ¶ Qui ac. ⁊c. quaſi nō ſolū a miſterio myſtico officio abſtineat: ſ3 nec tāgat q̄ oblata ſunt. mūdus em̄ ad mūda d3 accedere. c ¶ Qui fu. le. Nō ſenſibilē lepꝛoſū ab ominat̄ q̄ in vitiis patit̄: ſed ſpa lē: qd̄ ibi exponit: Qui tetige rit īmundū ſup moꝛtuū ſiue iux ta. Lxx. oēm īmūdiciā aīe. i. pec catū. d ¶ Ex quo ⁊c. Hiero. ad Fabiolā: Si q̄s ſacerdotū ſe mine fluxerit: ad ſacerdotalē mē ſā ꝓhibet̄ accedere. Econtrario vidua cuiꝰ cū ſara defecerūt mu liebꝛia: ꝓpter continentiā ⁊ ca ſtitatem recipitur: ⁊ de erario tē B pli alitur: ſi filios habuerit red ditur ſoboli: vt miniſtret̄ veris viduis: et ſacerdotalibus cibis ſuſtentat̄: nullius alteriꝰ amoꝛe teneat̄. e ¶ Cuſtodient p̄ce pta. Precepta domini cuſtodi entibus ea / cauſa ſunt iuſtificati onis ⁊ ſalutis / trāſgrediētibus v̄o peccati ⁊ moꝛtis: ⁊ p̄cipue ī ꝑceptione ſctōꝝ. Qui em̄ mādu cat ⁊ bibit indigne: iudiciu3 ſibi māducat ⁊ bibit. ⁊c. i. Coꝝ. xi. g

※ Inquilinꝰ ſa

Nico. de lyra

Ca. XXII

Locutꝰ ꝗ3 eſt dn̄s. Poſtꝗ3 deſcp̄ta ſūt p̄ cepta oꝛdinatiua diui ni cultus quantū ad miniſtran Diuiſio tes: hic cōſequēter ponunt̄ p̄ce pta diuini cultus oꝛdinatiua ꝗ3 tm̄ ad miſtrata. Et p̄mo oſtendit̄ quid ſit obſeruandū circa iā ob lata: ſecūdo q̄d circa offerenda / ibi: Locutuſꝗ3 ē dn̄s. tertio ad vtrūꝗ3 ponit̄ ratio īductiua / ibi: Cuſtodite mādata. Circa p̄mu3 ponit̄ multiplex p̄ceptū. ſecūdo trāſgreſſionis remediū / ibi: Qui comederit de ſctificat̄. Cir ca p̄mū excludunt̄ octo ꝑſone ab eſu ſctificatoꝝ: videlicet le pꝛoſus / ſeminifluꝰ / īmūdꝰ ex tactu / īmūdꝰ ex eſu / alienigena / inquilinus / mercēnariꝰ / filia ſacerdot̄ / nupta. Nō aūt lr̄alis huiꝰ excluſionis

Locutꝰ ꝗ3 ē dn̄s Ca. XXII. a
ad moyſē dicēs: Loq̄re ad aa
rō ⁊ ad filios eiꝰ / vt caueāt ab b
his q̄ ꝯſecrata ſūt filioꝝ iſrl̄: ⁊
a ¶ nō oſtēdāt vile ⁊ ꝯtaminatū viliter tractando.
a n̄ ꝯtaminēt nōmē ſcificatoꝝ mihi q̄ ip̄i of c
a ¶ q̄ iraſcoꝛ ⁊ vindico. b ¶ nō ſolū ſacerdotē ſ3 oēm ſanctoꝛum miniſtrū hanc legem vult obſeruare.
fert: Egō dn̄s. Dic ad ēos ⁊ ad poſteroſ
¶ ꝗ3diu durabit
b eoꝝ: Ois hō q̄ acceſſerit de ſtirpe vr̄a ad
ea q̄ ꝯſecrata ſūt: ⁊ q̄ obtulerīt filij iſrael
dn̄o / ī q̄ ē imūdicia / ꝑibit coꝛā dn̄o: Ego d
¶ xp̄ianꝰ ī baptiſmo adoptatꝰ ⁊ factꝰ cognatꝰ ⁊ fr̄. vn̄: i. pe. ij. b. Genꝰ electū: regale ſacerdotiū: gēs ſan. appel.
c ſū dn̄s. Hō de ſemie aarō q̄ fuerit lepꝛo e
a ¶ vt. ſ̄. dictū ē. ¶ nō vult pollutoſ comedere ſctā an̄ꝗ3 ſanent̄. Et non ſolū ſacerdotes: ſed etiā miſtrantes vult abſtinere a ꝑceptōe ciboꝝ ſctōꝝ donec penituerit.
ſus / aut patiens fluxum ſeminis: non ve †
ſcet̄ de his que ſctificata ſūt mihi / donec
ſanetur. Qui tetigerit imundū ſup moꝛ f
d tuo: et ex quo egredit̄ ſemē quaſi coitus: g
⁊ qui tangit reptile ⁊ quodlibet imūdū /
cuius tactus eſt ſoꝛdidus: imundus erit
¶ penitentiam.
vſꝗ3 ad veſperū: ⁊ nō veſcet̄ his que ſan
ctificata ſunt: ſed cū lauerit carne3 ſuam
¶ penitētie lachꝛymis lauabo ꝑ ſingu. no. le. me. ⁊c.
a ¶ cibū quē ego dedero caro mea ē.
aqua: ⁊ occubuerit ſol / tūc mūdatꝰ vēſcet̄
¶ Nō optet ꝑticipare mēſe dn̄i ⁊ demonioꝝ. i. Coꝛ. x. e
de ſanctificatiſ: q: cibus illiꝰ eſt†. Moꝛti h i
cinum ⁊ captu3 a beſtia non comedent:
¶ panis ſc3 qui de celo deſcendi.
e nec polluētur ī eis: Ego ſū dominꝰ. Cu
ſtodient pꝛecepta mea / vt non ſubiaceāt
¶ Sic.
peccato: ⁊ moꝛiantur in ſanctuario cum
¶ hec eſt cauſa moꝛtis. a ¶ qui penitētes. ſ. in cōmu nionē ſanctoꝛum accipio: pollutos excipio.
polluerint illud. Egō dominus qui ſan
a ¶ qui legem euangelij non ſuſcipit. ¶ qui diabo lo cognatus alienus eſt a deo.
ctifico eos. Ois ālienigena nō comedet k

Nico. de lyra

a huiꝰ excluſionis eſt ꝓpter reueren tiā cultus diuini. Na3 ex eo ꝙ nō q̄libet admittebat̄ ad eſū oblatio b nū que cedebant in vſum ſacerdo tū: ſed excludebant̄ ꝑſone īmūde / viles ⁊ extranee: habebāt̄ oblati ones in maioꝛi reuerētia. Nō aūt c figuralis fuit: q: ꝑ hoc deſignaba tur ꝙ q̄libet nō ē admittendus ad perceptionem euchariſtie: ſed tm̄ perſone fideles ⁊ munde. Patet autem littera paucis excepti: que exponentur diſcurrēdo. b ¶ Caueant ab his q̄ ꝯſecrata ſūt: vt nō irreuerenter et indebite ad d tangendum ⁊ comedendū ſe inge rant: cōſecrata filioꝛum iſrael hic dicunt̄ oblata ab eis. c ¶ Et nō e contaminēt nomē ſancti. mi hi: Id eſt oblatoꝛu3 mihi: q: ſicut dictum eſt / vileſcerent in reputati one hominū / ſi quilibet etiā īmun † dus eis veſceret̄. d ¶ In q̄ eſt D imūdicia ꝑibit co. d. ſic nadab ⁊ abiu: vt dictū fuit. ſ̄. xi. ca. Cōſe f quēter explicat ī ſpāli īmundicias g excludētes ab eſu ſctificatoꝝ / cum d̄r: e ¶ Hō d̄ ſe. aa. ⁊ p3 ex p̄ce dētibꝰ. f ¶ Qui te. im. ⁊c. i. ex ꝑtinētibꝰ ad moꝛtuū: ex q̄ru3 tactu hō efficit̄ īmūdꝰ: ꝑut h̄r Nu. xix. g ¶ Et ex quo egre. ſe. i. q̄ teti gerit ſemifluū. h ¶ Quia ci. il. ē: eo ꝙ ē d̄ ſemīe aarō. i ¶ Moꝛ ticinū. i. ꝑ ſe moꝛtuū: ⁊ loq̄t ſcri ptura de aīali mūdo ꝯm ſuā ſp̄e3: ſ3 ex mō moꝛiēdi efficiūt̄ carnes ī mūde ⁊ illicite ad eſū. k ¶ Ois †Eſa. 22. b h i alie. ⁊c. Hic accipit̄ alienigena eçech. 49. b omnis qui nō ē d̄ ſemine aarō: ex ceptis aliquibꝰ poſtea expꝛeſſis.

※ Inq̄linꝰ ſa

Moꝛalit̄. ¶ Locutꝰ ꝗ3 ē do Moꝛalit̄ mi. Hic agit̄ de excludēdis a co meſtione ſctificatoꝝ legis: ꝑ q̄s fi gurant̄ excludēdi a ꝑceptione eu chariſtie tp̄e noui teſtamēti / cū d̄r: e ¶ Hō d̄ ſe. aa. ⁊c. ꝑ quē ſigni ficat̄ hō pctīs aſſiduuſ q̄ peccat ex coꝛruptiōe habitꝰ †† ¶ Aut pa. flu. ſe. ꝑ quē intelligit̄ aſſuetꝰ mē dacibꝰ v̄bis. f ¶ Qui teti. im mūdū. ꝑ īmundū ex tactu intelli git̄ luxurioſus. Nā luxuria ē cir ca delectabilia tactꝰ. i ¶ Moꝛ ticinū ⁊ captū a beſtia nō comedēt. Per immūdū ex eſu intelligit̄ guloſus ſup cibum ⁊ potum immoderate effuſus. k ¶ Oīs alienigena non comedet de ſanctificatis. Per quē intelligit̄ excōmunicatus: ⁊ a cōſoꝛtio fideliū p̄ciſus.

 ※ Inq̄linꝰ ſa

A a ¶ Inquilin⁹ ſacerdotꝭ ⁊c̃. Qui ñ
pure nec diligẽter ĩ eccleſia verſat̃: ſed
tanq̃ migratur⁹: ſed glorie aut queſtuſ
cauſa ⁊ tanq̃ mercẽnariuſ memorat̃: q̃
nõ eſt paſtor cui⁹ non ſunt ꝓprie oues.
b ¶ Cuilibet ex pplo nupta. Non
ſufficit in fide xp̃i nutriri: pmãere ⁊ cre/
ſcere in ea debem⁹: nec alienigenarum
cuilibet: id eſt aliene a deo doctrine/ vl
legi vl actiõe cõmiſceri: nec q̃ d̃ pr̃ib⁹
ſum⁹ fidelib⁹: iõ de ſanctis p̃ſumamus:
vbi ⁊ ip̃i fideles perſiſtam⁹. c ¶ Qui
comederit de ſan. ⁊c̃. Sanctaſancto
Sctãſctõꝝ comedere — rum corporis xp̃i myſteria: de q̃ dictũ eſt
Lu. j. d. Qd̃ naſcet̃ ex te ſãctũ vocabit̃
fili⁹ dei. Ab h̃ nõ ſolũ alienigenaſ ⁊ inq̃
linos accedere ꝓhibuit: ſ; ne p ignorã/
tiã p̃cipiat̃ interdicit̃: p ignorãtiã aũt p/
cipit q̃ dignitatẽ ⁊ v̄tutẽ ei⁹ neſcit. Vñ
ſalomõ Prou. xxiij. a. Cũ ſederis vt co
medas cũ p̃ncipe diligẽter attẽde q̃ po
ſita ſunt ante te. d ¶ Addet q̃ntam
⁊c̃. Lxx. Sup ip̃m. Quinta ḡ nõ aliun
de: ſed de ip̃o ⁊ cũ ip̃o vel ſup ip̃m addi
iubet̃: hic eſt ſermo ꝓlatus ab ip̃o chri/
ſto ſup dñicũ myſteriũ Ip̃e noſ ab igno
rantia remouet: nec carnale vel terrenũ
aliq̃s putet: hic bñ quinta d̃r: q̃ ſp̃ũs ⁊
ſermo quem tradit quinq̃ ſenſus nr̃os
cõponit: nec ſolũ iuſtũ ꝓducit ad myſte
riũ: ſed auditũ ⁊ viſum tactũq̃ ⁊ odora
tũ: vt nihil terrenũ de his q̃ ſupna ſunt
ſuſpicemur. e ¶ Et da. ſa. in ſan.
Sãctificationẽ myſtici ſacrificij: ⁊ a ſen
ſibilibus ad intelligibilia. trãſlationem
vero ſacerdoti optet dari: q̃ p ei⁹ v̄tutẽ
⁊ ſermonẽ ſanctificata ſunt q̃ vident̃ vt
oẽs excedãt ſẽſus. f ¶ Filiorũ iſrael.
F Fidelẽ populũ ſignificat q̃ p hoc myſte
riũ deũ videt: ⁊ q̃cunq̃ deo cõſecrat in
dñicũ ſacrificiu; ſanctaſctõꝝ ſunt: q̃ ex
eis cõficit̃ corp⁹ xp̃i. Ip̃e em̃ ẽ primitie
nr̃e cõſperſionis: iõ recte ex noſtris ſub
ſiſtit primitijs. g ¶ Locut⁹ eſt do. a.
mo. d. Non ſolũ ſacerdotes mundos
oblatio im/pollluta — eſſe: ſed oblatiões populi mũdas eſſe
iubet: vt ſciat fidel q̃ oblatio ẽ ĩtelligi/
bilis: q̃ d; viuere ſctẽ ⁊ impollut⁹ eſſe
ſicut ſacerdos xp̃i. Docete oẽs gentes
mat. 28. d. — baptiçare eos in nomine patris ⁊ filij
⁊ ſp̃ũſſancti: docẽtes eos cuſtodire que
cũq̃ mandaui vobis. Qui ḡ holocau/
ſtũ d̃o promiſit q̃ eſt vita pfecta: videat
vt talis oblatio ſit impolluta. aliter em̃
nõ ſuſcipiet̃. h ¶ Hõ de domo iſra
el ⁊c̃. Ad litterã q̃; ſi offeras bouẽ vel
Litteralit̃ — ouẽ aut caprã aut aliq̃d huiuſmodi: ſa/
cerdotib⁹ primitias dãdo: vl pauperes
paſcẽdo: vl diuina edificia cõſtituẽdo:
vel aliq̃d qd̃ pertineat ad ip̃m deũ faci/
endo. Ideo em̃ holocauſtũ dicit̃. impol
luta ſit hec oblatio: nõ tamẽ pollutionẽ
nominat: vt ſpiritualẽ intelligam⁹ pol/
lutionẽ que ẽ ex rapina: iniuſticia: aua/
ricia: ⁊ huiſmodi. l ¶ Homo q̃ ob/
tu. ⁊c̃. Precepit oblatiõem populi mũ
dam eſſe. adiungit quales miniſtri de/
beant eſſe ⁊ offerre.

Nico. de lyra

a ¶ Inquilin⁹ ſacerdotis. q̃ ma
net ad tempus tm̃ in domo eius: ⁊ non
eſt de genere eius. b ¶ Et mercẽna
ri⁹. q̃ ſeruit ꝓ mercede ſacerdoti: q̃ iſti
ſunt ſui iuris. c ¶ Quẽ autẽ ſacer/
doſ emerit. ĩ ſeruũ. d ¶ Et q̃ verna
cul⁹ dom⁹ ei⁹ fu. Id ẽ ſeru⁹ nat⁹ ⁊ nu/
tritus in domo ſacerdotis. e ¶ Hi co
medent ex

a d̃ ſctificatꝭ. Inq̃lin⁹ ſacerdotis ⁊ a
a ¶ Iude⁹ q̃ fructũ obſuãtie legꝭ carnalit̃ q̃
mercennari⁹ non veſcentur ex eiſ. b
rit. a ¶ xp̃s. ¶ q̃ ĩpios a pticipatõe ſctõꝝ ꝓ
hibuit cõuerſus accedere pmittit. b ¶ Emp
ti ei eſtis p̃cio magno ⁊c̃. j. Cor. vj. d.
Quẽ autem ſacerdos ẽmerit: ⁊ q̃ c d
¶ v̄nacul⁹ q̃ ĩ domo nutrit⁹ ⁊ fide eccl'ie edu
cat⁹. a ¶ Euãgelica doctrĩa q̃ ẽ argẽtũ igne
examĩatũ ꝓba. ter. ⁊c̃. pſ̃. x. j. b ¶ Myſti
cis panib⁹. ⁊ viuificantib⁹.
v̄nacul⁹ dõm⁹ ei⁹ fuerit: hi cõedẽt e
¶ aĩa ĩ baptiſmo regenerata. a ¶ xp̃i q̃ eſt ſa
cerdos in eter. ſm ordniẽ melchiſe. pſ̃. cix. a
b ex eis. Si filia ſacerdotꝭ cuilibet f
a ¶ peccato
b ¶ Iudei. ſ. ⁊ gẽtil vl heretici ſocietatẽ ãple
ex põplo nũpta fuerit: d̃ hiſ q̃ ſcti
ctens. ¶ corpore chriſti
ficata ſũt/ ⁊ d̃ p̃mitijs nõ veſcet̃. g
a ¶ Errorẽ pẽit⁹ reliquẽs ⁊ ſepeliẽs. b ¶ ab
illis quorum abhorret ſocietatem.
Sin autez vidũa vel rẽpudiata
¶ operibus malis.
⁊ abſq̃ liberis reuerſa fuerit ad
¶ eccleſiam. ¶ chriſti. a ¶ dũ in fidelſerue
bat: ⁊ virtutib⁹ iuueneſcebat: de qua dicit̃:
Adoleſcentule dilexerunt te: Cañ. j. a.
domũ pr̃is ſui/ ſicũt puella cõſue
uerat/ alet̃ cibis pr̃is ſui. Omnis
¶ q̃ nõ eſt chriſti fili⁹ vel eccleſie ne ſanctũ de
tur canibus ⁊ margarite porcis.
alienigena comedendi ex eis nõ
c habet ptãtez. Qui comederit de h
a ¶ Myſterij corporis ⁊ ſanguĩs. b ¶ Neſci
ens virtutem ⁊ dignitatem.
d ſctificãtis p ignõrantiam/ addet
q̃ntam ptem cum eo qd̃ comedit/
e ⁊ dabit ſacerdoti ĩ ſctũariu;: Nec
¶ quintam addendo.
f contaminabũt ſctificata filiorum
iſrael q̃ offerũt dño: ne forte ſuſti
a ¶ ĩ cõmedẽdo q̃ nõ cõem ſ; myſticũ debẽt
ĩtelligere cibu;. b ¶ qd̃ ĩ deũ cõmittit̃ ꝓprie
in lege delictũ vocat̃: vñ addit: Ego domin⁹
qui ſanctifico vos
neant iniq̃tãtẽ dẽlicti ſui/ cum ſan
a ¶ cõtra quẽ agit q̃ ſctã ĩpie pcipit: q̃ myſte
riũ meũ ad ſanctificationẽ non ad contami/
nationem propoſui.
ctificata comederint: Egõ dñs q̃
g ſctifico eos. Locutus eſt dñs ad i
moyſen dicens: Loq̃re ad aaron
⁊ filios eius ⁊ ad omnes filios
h iſrl: diceſq̃ ad eos: Hõ de domo k
iſrl ⁊ de aduenis q̃ habitãt apud l
vos: qui obtulerit oblationẽ ſuã:
a ¶ promiſſa ex neceſſitate. b ¶ voluntarie
ſacrificabo tibi ⁊c̃.
vl võta ſoluẽs/ vl ſpõtẽ offerẽs:
quicq̃d illud obtulerit ĩ holocau
ſtũ dñi/ vt offeratur per vos: ma/
¶ virilis fortis ſtabilis ad offerendum.
¶ a peccato b ¶ de bobus of/
ſcũl⁹ ĩmaculat⁹ erit/ ex bõb⁹ ⁊ oui m
fert q̃ legẽ ope implet: ¶ q̃s ſimplex offert.
a ¶ q̃s penitens offert. ¶ peccati
b⁹ ⁊ ex cãp̃s: Si maculã hũerit ñ
i offeretꝭ: neq̃ erit acceptabile. Hõ n

medent ex eis. q̃ ſunt q̃dã res ip̃i⁹
ſacerdotꝭ. f ¶ Si filia ſacerdotis G
⁊c̃. Id ẽ alicui q̃ nõ eſt de genere ſacer
dotali. g ¶ Nõ ve. q̃ ẽ emãcipata a
pr̃e: ⁊ facta vna caro cũ marito: ⁊ ideo
trahitur ad modum viuendi mariti. Trãſ
h ¶ Qui cõederit. hic ponitur tranſ onis
greſſiõis remedium qñ illa trãſgreſſio dium
fit p ignorantiam: q̃ debet reddere qd̃
comeſtũ eſt: ⁊ ſup hoc quintã partẽ: eo
ꝙ nõ adhibuit debitã diligẽtiã ad p̃ca/
uẽdũ ſibi d̃ comeſtiõe ſãctificatoꝝ. ⁊ iõ
ñ excuſat̃ a toto ſ; ſolũ a tãto. ¶ Mo
raliter per comeſtionẽ ſanctificatoꝝ: in Mo
telligit̃ pceptio eucharíſtie: a q̃ excludũ
tur iſte perſone. Leproſus: id ẽ pecca/
tis aſſiduus q̃ peccat ex corruptione ha
bit⁹. Seminiflu⁹. id ẽ mendoſus q̃ de/
fluit v̄bis falſiſ. ĩmũd⁹ ex tactu. i. luxuri
oſus q̃ luxuria ẽ circa delectatiões ta/
ct⁹. Immũd⁹ ex eſu: id ẽ carnoſuſ vl gu
loſus. Alienigena. i. excõicat⁹: ⁊ a ſoci
etate gẽtis xp̃iane preſciſus. Inquili/
nus. i. incõſtãs q̃ manet ad temp⁹: ſed
tpe tẽtationis recedit. Mercẽnarius
. i. cupidus vl auarus q̃ nõ hab; oculũ
niſi ad tpale lucrũ. Filia ſacerdotis. i.
effeminat⁹ ⁊ moll. i ¶ Locutus eſt
dñs. hic ꝯñr oſtendit q̃d obſeruãdum Diu
ſit circa offerẽda. Et p̃mo oſtẽdit q̃ de
beãt offerri. ſcd̃o. a q̃b⁹ pſonis. ibi: De
manu alienigene. tertio determinat̃ tẽ
pus oblationis/ ibi: Locutus eſt dñs.
Adhuc circa offerẽda primo ponit̃ ge/
neralis det̃mĩatio. ſcd̃o circa h̃ ponit̃
q̃dã exceptio/ ibi: Bouẽ/ ouẽ aure. ⁊c̃.
Circa p̃mũ ſciẽdũ ꝙ ĩ oĩ ſacrificio gene H
ralit̃ hoc erat obſeruãdũ ꝙ aĩal offerẽ
dum in ſacrificijs oportebat eſſe imma
culatũ. i. abſq̃ defectu alicui⁹ mẽbri vl
notabile deformitate: ita ꝙ macula nõ
accipit̃ ꝓ varietate pellis/ ſ; mõ dicto.
In ſacrificio vero holocauſti qd̃ totu;
incẽdebat̃ ad honorẽ diuinũ: ⁊ ſic erat
dignius alijs ſacrificijs: hoc erat cõſer
uandũ ſpecialit̃ ꝙ offerret̃ aĩal maſcu
linũ tm̃: q̃ ſexus maſculin⁹ pfectior ẽ:
eo ꝙ femina eſt mas occaſionatus. et
hoc ẽ qd̃ d̃r: k ¶ Hõ de domo iſrl.
. i. iudeus natione. l ¶ Et de adue/
nis. i. alienigẽa cõuerſ⁹ ad iudaiſmũ.
m ¶ Maſcul⁹ immaculat⁹ erit ex
bob⁹ ⁊ ouib⁹ ⁊c̃. q̃ ex his tribus ſpe
ciebus aĩaliũ tantũ fiebat ſacrificium.
m ¶ Homo qui obtulit victimã.
ſc; ꝓ beneficio obtento vel obtinẽdo.
Immaculatum offeret
a ¶ Inquilinus ſacerdotis ⁊ M
mercennarius non veſcentur ex
eis. Per inquilinum qui nõ habet ſta
bilem manſionem intelligitur/ incon/
ſtans ⁊ vagabundus. ⁊ per mercenna
rium cupiduſ ⁊ auarus qui non habet
oculum niſi ad temporale lucrum: non
ſunt apti ad recipiendum eucharíſtie
ſacramentum. f ¶ Si filia ſacer/
dotis cuilibet ex populo nupta
fuerit. De his que ſanctificata ſunt et
de primitijs nõ veſcetur. Per filiam ſa
cerdotis ĩtelligitur xp̃ianus mollis ⁊
effeminatus qui neſcit reſiſtere pecca/
tis: propter quod ad receptionem eu/
chariſtie nõ eſt apt⁹. n ¶ Homo q̃
obtulerit victimã pacificorũ ⁊c̃.
Hic excludũtur animalia ad ſacrificiũ
inepta per que figurant̃ perſone inep/
te ad offerendum domino per religio
nis ingreſſum cum dicitur:
Si cecum

beāt eſſe ⁊ offerre. a ¶ Pacificoꝝ ⁊c̄. Que valeāt ad ſalu tē ⁊ pacē: et ſi nō poſſit recte philoſophari: ſicut q̄ oīa reliqt: q̄ ſtudet ꝟginitati ⁊ hmōi. Stella em̄ differt a ſtella ī clarita/ te. j. Coꝛ. xv. c. b ¶ Si cecū fuerit. Qui deuꝫ ignoꝛat et eius miſteriū: nec alijs pōt exponere. Vn̄ circa ſe ⁊ circa ali/ os ⁊ circa miſteriū negligēter ait. Vn̄ Eſa. lvj. d. Videte qm̄ oēs neſcierūt: vniuerſi canes muti nō valētes latra re. c ¶ Si fractuꝫ/ pede vel manu: cuiꝰ actio .ſ. vel volūtas debilis eſt vl' diſtoꝛta/ nō eſt dignus ſalute et ſacris altaribus. d ¶ Si cicatricē. Detra ctoꝛē notat: peſſimus em̄ hic moꝛbꝰ: ⁊ aſperrimū vulnus nō facile mitigat̄. e ¶ Si papulas. Lxx. Linguā inci ſam: qui ꝓpter ſoꝛdidā vitā ꝑdidit do cēdi fiduciā. Pctōꝛi dixit deus pſ̄. xl/ ix. c. Quare tu enarras iuſti. me. ⁊c̄. f ¶ Scabiē vl' impeti. Foꝛnicatoꝛ ſignificat̄ q̄ maculat coꝛpus ſuū: q̄ em̄ foꝛnicat̄ in coꝛpꝰ ſuū peccat. g ¶ Nō offe. ea do. ⁊c̄. Lxx. Nō offerēt hec dn̄o: tales em̄ in miſterio altaris non ſunt offerēdi: ſacrificiū pacificoꝛū nō addit ſicut ſuꝑius: vt de miſtris alta/ ris hoc dici intelligamus/ q̄ holocau/ ſtū debēt eſſe: ⁊ vitā ꝑfectā ⁊ cōſūma/ tū agere. h ¶ Aure ⁊ cauda. Au/ re amputatus ē qui inobediens eſt: q̄ verbis turpibus delectatur: bona ad uerſat̄. i ¶ Volūtarie ⁊c̄. Talis enī vel mandata oꝑatur: ⁊ dicit̄ bos: vel ſimplex eſt ⁊ ouis appellat̄. Ideo nō om̄ino aduerſamur: aut ī parte ini mici deputamus: ſed docemus et ex/ hoꝛtamur. k ¶ Vel tōſis ⁊c̄. Qui illatis tēptationibꝰ cedit: ⁊ aīe foꝛtitu dinē ꝑdit. Nō em̄ optet hec pati: nec cedere hoſti affligenti. Vn̄ pſ̄. xlij. a. Vt quid triſtis incedo dū affligit me inimicus. l ¶ Ablatiſq̄. Qui vna actione praua quaſi cultro ſeipm̄ occi/ dit: a coniūctione dei priuatus/ ꝓle virtutis ⁊ ſignis virilitatis: alter em̄ qui paulatim conteritur.

a qui obtulerit victimā pacificoꝝ dn̄o: vel vota ſoluēs/ vel ſponte
¶ vt ſupra.
offerēs tā de bobus q̄ de ouibꝰ imaculatū offeret vt acceptabi/ le ſit. Omnis macula nō erit in eo. Si cecū fuerit: ſi fractū: ſi ci/ catricez habens: ſi papulas aut ſcabiē vel impetiginē/ nō offere/ tis ea domino: neq̄ adolebit' ex eis ſuꝑ altare dn̄i. Bouez ⁊ ouē
a ¶ curtatꝰ ē cauda q̄ d̄ nouiſſimis nō cogi tat. b ¶ vt moꝛtificēt pctō ⁊ viuāt deo: ⁊ ſi bi poſſint ꝯiūgi.
aure ⁊ cauda amputatis volun
a ¶ id ē ad miniſteriū tales offerri non poſ ſunt: ſi tn̄ penituerint ſuſcipiendi ſunt.
¶ Lxx. occides tibimetpſi.
tarie offerre poteſt: votuꝫ autem ex his ſolui non poteſt. Omne
a ¶ qui creſcēte malicia ꝓlem ſibi virtutuꝫ conterit: ⁊ quibus vir poſſit cognoſci.
animal vel quod contritis vl' tō ſis vel ſectis ablatiſq̄ teſticulis
¶ terra noſtra cōuerſatio bona quā a deo excolendam percipimus.
ē: nō offeretis dn̄o: ⁊ in terra vr̄a hoc oīno ne facietis. De manu
¶ qui ab extraneis ad eccleſiaꝫ venit extra doctus. b ¶ coꝛruptos.
alienigenę non offeretis panes
¶ Incoꝛruptibili.
deo veſtro: ⁊ quicq̄d aliud dare voluerit: q2 coꝛrupta ⁊ maclata

Ni. de lyra ☞ Bos ouis

B a ¶ Immacu. of. Verūtn̄ nō ſꝑ optebat ꝙ eſſet aīal maſculinū. Cōſe/ quēter oſtendit̄ qualiter aīal debeat dici maculatū/ cū dicit̄: b ¶ Si cecū fuerit. i. carēs duobꝰ oculis vel vno. c ¶ Si fractū: Id eſt fracturā habēs in aliqua ꝑte coꝛpis. d ¶ Si cicatricē: Id eſt notabilē defoꝛmitatē remanentē poſt ſana tionē plage. e ¶ Si papulas. i. puſtulas ex quibus oꝛitur doloꝛ ⁊ ſcabies. f ¶ Aut ſcabiē vel impe. Hec expoſita ſunt ſupra in princi. ca. Et eadē ratio ē de alijs notabilibꝰ de/ foꝛmitatibus: quia talia reddūt animal cōtemptibile: iō non debet dn̄o offerri in ſacrificiū: ne vileſcat cultus diuinus: et quia dn̄o debēt offerri melioꝛa. g ¶ Bouē ⁊ ouē. Hic cō/ ſequēter oſtendit̄ in quo caſu maculata aīalia poſſūt offerri: cū dicit̄: Bouē ⁊ ouē aure ⁊ cauda amputatis. In hebreo ha bet̄: Bouē ⁊ ouē ſuꝑfluū ⁊ diminutū. i. habentē aliquod mē brū ſuꝑfluū/ ſicut tertiū oculū vel tertiā aurē: vel deficientē ī vno oculo vel aure: vel hmōi: ⁊ redit in eandē ſententiā cuꝫ tranſlatiōe noſtra: q2 tam iſti defectus q̄ illi reddunt animal maculatū. h ¶ Volūtarie offerre potes: etiā in ſacrifi/ ciū/ vt dicūt cōmuniter expoſitoꝛes noſtri: ſꝫ ſi aliquis eēt ob ligatus ad tale ſacrificiū/ nō poterat ex tali aīali fieri. Sed h̄ dictū videt̄ cōtradicere textui p̄cedēti/ cū dicit̄: Hō qui obtu lerit victimā pacificoꝝ dn̄o/ vel vota ſoluēs/ vel ſponte offe/ rens: īmaculatū offeret vt acceptabile ſit. Ex quo patet ꝙ ſa/ crificiū de animali habēte talē defectū nō eſſet deo acceptuꝫ: etiā ſi eſſet oblatū volūtarie ⁊ abſq̄ obligatiōe: ⁊ ideo qđ di/ tur hic: Volūtarie offerre potes. Aliter exponit Ra. Sa. di cēs/ ꝙ hec intelligit̄ de oblatiōe que fiebat ſacerdotibus tm̄: vt de p̄cio talis aīalis fierēt aliqua neceſſaria in tabernaculo vel templo: vtpote reꝑatio coꝛtinaꝝ ſeu vtēſiliū quibus vte/ bant̄ miſtri tabernaculi: ſed nō poterat ex eo ſacrificiū fieri: nec de eo aliquid offerri ſuꝑ altare: ideo ſubdit̄: i ¶ Votum C aūt ex his ſolui nō pōt. Hic accipit̄ votū ꝓ quocūq̄ ſacrifi cio. vn̄ in hebreo habet̄: Ad ſanctificationē nō placebit. i. ad ſa crificiū. k ¶ De manu alienigene. Hic cōſequēter oſtēdit̄ a quibus nō debēt ſacrificia accipi/ cū dicit̄: De manu alienige ne: ⁊ vocat̄ hic alienigena qui nō ē iu/ deus natione/ nec conuerſus ad iudaiſ mū: quia a talibus non debebat accipi aliq̄d offerendū ī altari: poterat tn̄ acci/ pi pecunia vel alia dona: ex quoꝝ p̄cio emerent̄ illa q̄ eſſent offerēda: ⁊ h̄ mō dicit̄. ij. Mach. iij. a. ꝙ ſeleucꝰ aſie rex ex ſumptibꝰ ſuis p̄ſtabat ea que ꝑtine/ bāt ad ſacrificia. l ¶ Quia coꝛru. ⁊ macu. ſunt omnia. Sacrificia em̄ ⁊ oblationes veteris legis nō erant acce pta ſm̄ ſe/ ſꝫ ex fide offerentiū: ideo gē/ tiles quia nō habebant circūciſionez q̄ erat ſignū fidei/ reputabant̄ immundi: ⁊ ꝑ conſequens dona eoꝛū: ⁊ ideo non poterant offerri in ꝓpꝛia ſpecie/ vt di/ ctum eſt. Ra. Sa. aliter exponit paſſuꝫ iſtum. Ad cuius intellectum pꝛimo po nenda eſt hebꝛaica littera que talis eſt: De manu alienigene nō offeretis pa/ nem deo veſtro de omnibus his. quia coꝛruptiones eoꝛum in eis ſūt: ⁊ macu la in eis eſt: nō pꝛoficient eis. Dicit igi/ tur/ ꝙ lex iſta datur ad remouendū du/ bium: quia lex nō fuit data gentilibus ſed iudeis tm̄: ⁊ ideo p̄ceptū de oblati/ one immaculatoꝛū tm̄ non aſtringebat gentiles: ꝓpter quod ſacerdotes iude oꝛum poſſent credere/ ꝙ animalia ma/ culata oblata a gentilibus ex deuotio/ ne: poſſent offerri in altari holocauſto/ rum: et ideo hoc remouet̄ ꝑ hoc quod dicit̄ hic: Coꝛruptiones eoꝛum ⁊c̄. Di/ cit tamē ꝙ animalia immaculata immo laticia poterant ab eis recipi et offerri. Sed hoc dictū videtur eſſe contra tex/ tum vbi dicitur: De manu alienigene non offeretis panes deo veſtro. In pa nibꝰ tamen non poterant eſſe tales ma cule ſicut in animalibus. et ſi dicatur ꝙ aliqui panes poterant eſſe maculati ex aliqua mixtione indebita: et de tali/ bus loquit̄ hic/ nō valet: q2 abſolute di D cit̄: Nō offeretis panem: et indefinita lex equipollet vniuerſali: ⁊ ſic oblatio panis generaliter vide/ tur pꝛohibita recipi a gentilibus: ⁊ eadem ratione omniū alia/ rum rerum. Item de agno paſchali qui immolabat̄ extra locuꝫ ſanctū: quia ī hieruſalē vbiq̄ poterat immolari. vt habet̄ Deu tero. xvj. Dicit̄ Exo. xij. ꝙ nullus poterat admitti ad comeſtio/ nem eius niſi pꝛius circūciſus ⁊ conuerſus eſſet ad iudaiſmuꝫ. Et multo foꝛtius videt̄/ ꝙ nullus eſſet admittendus ad offerē/ dum aliquid in loco ſacro/ niſi iudeus vel conuerſus ad iudaiſ/ muꝫ. Ita illi quoꝝ oblatio recipiebat̄ ad offerendū ſuꝑ altare: ingrediebantur atriū tabernaculi in quo erat altare holocau/ ſtoꝝ: vt patet

Moralit̄ * b ¶ Si cecuꝫ fuerit: ꝑ quod intelligit̄ hō ſtolidus carēs induſtria. c ¶ Si fractum: Id eſt impotens ad religionis onera perferenda. d ¶ Si cicatricem habens. i. notaꝫ in famie ratione criminis enoꝛmis. e ¶ Si papulas: Id ē pu/ ſtulas doloꝛem ⁊ ſcabiem ⁊ fetoꝛem afferentes. ꝑ quas intelli gunt̄ murmurationes ⁊ detractiones. f ¶ Aut ſcabieꝫ vel impetiginem: Id eſt carnis petulantiaꝫ vel auariciam: ſicut dictum eſt ca. pꝛecedenti. g ¶ Bouem ⁊ ouem aure ⁊ cau da amputatis. ex his nō poteſt votū ſolui domino. Per de/ fectū auris intelligitur rebellio et inobedientia. Per defectū caude ſignificat̄ defectus ꝑſeuerantie. Homines aūt iſtos de/ fectus habentes non ſunt recipiendi ad votum pꝛofeſſionis in religione. † ¶ Omne animal quod vel contritis vel ſectis ablatiſq̄ teſticulis ē nō offeretis dn̄o. Per qđ intelligit̄ ꝙ īpotētes ad generandū filios ī eccleſia dei v̄bo et exēplo nō ſūt ī ea ꝓmouēdi. k ¶ De manu alienigene nō offeretis panes deo veſtro. ꝑ quod ſignificat̄ ꝙ ī eccleſia recipiēda nō ē excōmunicati oblatio.

E ☞ a ¶ Bos ouis ⁊ ca. Mr̄ oīm natura ē. Sub hac om̄e ge/
nus hoīm: pctoꝝ. ſ. ⁊ iuſtoꝝ. vij. diebꝰ eſt. Si qs enī mādata
opeť/ vel ſimplex ſit vel pctōr: ſeptez diebꝰ. i. pn̄tꝫ vite ſeculo
optet eū ſuſtinere iura nature: ſꝫ octaua die reſurrectiōis ſub
hac mr̄e nō erit/ ſꝫ pfecta hoſtia dn̄i: qꝺ ī hac vita eē nō pote
rit/ vbi omnia incerta et mutabilia. vn̄
Ecci. xj. d. An̄ mortē nō laudeſ hoīez.
b ¶ Nō immo. Legale paſcha ſigni
ficat: qꝛ hec moyſes ī die paſchatꝫ tra
didit īmolāda iudeis di. Deuť. xvj. a.
Immolabis paſcha dn̄o deo tuo oues
⁊c̄. ꝥ paſcha celebrare nō pn̄t qui veꝝ
Myſtice ſuſceperūt. c ¶ Una die ⁊c̄. Quia
vetꝰ paſcha tp̄s ſuū habuit: cui tpe ſuo
nouū ſucceſſit: xp̄s aūt figurale paſcha
ī cena celebrauit: ⁊ poſt aliā horā qua/
ſi alia die veꝝ paſcha ſubſtituit: vel ve
re alia die: qꝛ q̄rtadecia die ad veſpeꝝ
agebať paſcha iudeoꝝ. Quicq̄d āt pꝰ
veſpeꝝ ē/ alterīꝰ diei ē: forſitā ꝟo ī his
fetibꝰ xp̄s ſignificať: de q̄ ꝺꝛ Eſa. ix. b.
Puer natꝰ ē no. ⁊ fi. da. ē no. ꝥ nō ea/
dē die q̄ vitulꝰ ⁊ ouis occiſus ē: nā q̄r/
tadecima die paſcha celebrauerūt. In
craſtino chriſtum crucifixerūt.

Nico. de lyra

✱ ſtoꝝ: vt ptꝫ ex p̄dictꝫ ī multꝫ locis:
ſꝫ gētiles nō debebāt īgredi: vt patet
Threñ. j. d. vbi ꝺꝛ: Uidit gētes īgreſ/
ſas ſāctuariū tuū: ꝺ q̄bꝰ p̄cepꝑas vt n̄ ī/
trarēt ī ecclīaꝫ tuā. Et Ezech. xliiij. b.
vbi ꝺꝛ: Sufficiant vob oīa ſcelera vr̄a
domꝰ iſrl̄: eo ꝙ īducitꝫ filios aliēoſ īcir
cūciſos corde et incircūciſos carne: vt
ſint ī ſanctuario meo: ⁊ polluāt domū
meā. Sacerdoteſ eī cupiditate ducti ī/
troducebāt gētiles ītra atriū vbi erat
altare holocauſti vt ꝑcipent ab eis ob/
latiōes. Et Act. xxi. iudei īſurrexeřt ī
paulū dicētes eū violatorē tēpli: eo ꝙ
credebāt eū ītroduxiſſe trophinū q̄ erat
gētilis ī atriū tēpli: vbi nazarei ſolue/
bāt votū ſuū: ⁊ ſic ptꝫ ꝙ nō erat licitū
recipe aliq̄d a gentilibꝰ vt offerreť ī ea
dē ſpē/ vt p̄dictū ē. Lr̄a enī hebraica n̄
facit ꝓ dicto Ra. Sa. cū ꝺꝛ: quia corru
ptiōes coꝝ ī eis ⁊c̄. qꝛ ꝑ ꝥ nō ītelligiť
aliud niſi ꝙ īmūdicie gētiliū īq̄ztū erāt
īcircūciſi ⁊ idolatrie dediti: redūdabāt
ī oblatiōibꝰ coꝝ: ⁊ ſic ptꝫ ꝙ lr̄a hebrai/
ca ī ꝥ loco nō differt a trāſlatiōe nr̄a in
ſenſu: licet q̄ztū ad aliq̄d differat in ꝟ/
bis. a ¶ Locutuſq ē do. Hic ꝯn̄r
agiť de tpe offerēdi/ cū ꝺꝛ: b ¶ Die
aūt octa. ⁊c̄. qꝛ an̄ octauā diē fetꝰ na/
ti ſūt nimis molles ⁊ impfecti: ⁊ iō an̄
octauā diē nō debebāt offerri dn̄o: ſic̄
nec aīalia impfecta ꝓpter defectū ali
cuiꝰ mēbri. c ¶ Siue illa bos ſiue
ouis ⁊c̄. Hoc fuit p̄ceptuꝫ vt iudei q̄
erāt crudeles exercerenť ad pietatē cir
†Geñ. 2. a. ca bruta aīalia: vt ꝑ hoc mitiores effice
rēť erga hoīes. Uidebať aūt q̄dāmo/
do crudele/ ꝙ mr̄ cuꝫ fetu īmolareť: ⁊
iō hoc fuit ꝓhibituꝫ rōne dicta. Itē qꝛ
aliq̄ idolatre ſm ritū ſuū mr̄eꝫ cuꝫ fetu
idolis īmolabāt. Eiſdē rōnibꝰ p̄cipitur
Deuteř. xxij. ꝙ ſi q̄s inuenerit niduꝫ et
marrē īcubātē pullꝫ/ ꝙ nō teneat ſimul
matrē cum filijs: ſꝫ patiať matrē abire
captos filios tenēs. d ¶ Si imola/
ueritis ho. hoc. ſ. vij. ca. poſitū eſt ⁊
expoſitū: ſꝫ hic repetiť ad maiorē imp̄ſ
†de ferijs li ſionē. e ¶ Cuſtodite mādata m.
cet Hec ē cōcluſio huiꝰ ca. videlicet obſer/
uatio p̄dictoꝝ: cuiꝰ rō ſubdiť cū diciť:
f ¶ Ego dn̄s. i. tāte auctis ꝙ debetꝫ
ſimpliciter

ſimplr̄ obedire. g ¶ Nō polluatis no. m. offerēdo immū/
da ſup altare meum. h ¶ Ut ſanctificer in medio filio/ G
rum iſrael. nō ꝙ ꝑ ſacrificia aliquid accreſcat ſanctitati diui/
ne: ſed magis ipſis offerentibus deuote: ideo diciť: In medio
filioꝝ iſrael.

a ¶ qꝛ vos īcorrupto deo et eccleſie que eſt
ſine macula deſeruitis.
ſūt oīa: n̄ ſūſcipietis ea. Locutuſ a
a q ē dn̄s ad moyſē dicēs: Bos/
a ¶ euāgelica gr̄a. vn̄ Paulꝰ: Per euāge
liū ego vos genui ⁊c̄. j. Coꝝ. iiij. d.
ouis ⁊ capra cuꝫ genita fuerint:
a ¶ tota pn̄ti vita q̄ ſeptē diebꝰ voluiť.
b ¶ vt nutrianť lacte doctrine. ¶ eccleſie.
ſeptē diebꝰ erūt ſub vbere mr̄is
a ¶ reſurrectionis: qꝛ tūc aīa et corpus ſan
ctum ſacrificiū erūt.
ſue: die aūt octauo et deinceps b
offerri poterunt dn̄o: Siue illa c
¶ figurale paſcha.
b bos / ſiue ouis / non immolabūť
¶ vero paſchate qꝺ fetꝰ ꝺꝛ ꝓ tpiſ nouitate:
et qꝛ figura tandē peperit veritatē.
c vna die cū fetibꝰ ſuis. Si immo d
a ¶ euāgelicā cōuerſationē que dn̄o grāꝝ
actiōes agit. vn̄: Luceat lux vr̄a coraꝫ ho.
laueritis hoſtiam ꝓ gratiarū acti
vt ⁊c̄. Mat. v. b. a ¶ ſuſceptibilis. ſ.
one domino: vt poſſit eſſe placa
¶ operādo: cōtemplādo.
bilis: eodem die comedetis eaꝫ:
a ¶ aliq̄d īcorrectū vł īcōſūmatū. b ¶ ī pn̄
cipio. c ¶ futuri ſeculi q̄ nō licet opari.
Nō remanebit q̄cq̄ ī mane diei
a ¶ qui ꝥ legē cōſtituo: ibi iudico. hic talen
ta cōmitto: ibi rōnem exigo.
alterīꝰ: Ego dn̄s. Cuſtodite mā e
data mea/ ⁊ facite ea: Ego dn̄s. f
¶ polluti nomē meū ꝑ vos blaſphematur.
Ne polluatis nomē meuꝫ ſctm̄: g
¶ ī futuris nō pn̄tibꝰ. ¶ verorum.
vt ſctificer ī medio filioꝝ iſrael: h
¶ Ne redeatis.
Ego dn̄s q̄ ſctifico vos: ⁊ edu/
xi de terra egypti vt eſſem vo/
¶ vt cognoſceretis me deū: quod erit cum
ipſe erit oīa in omnibus.
bis ī deū: Ego dn̄s. Ca. XXIII

Locutꝰ ē dn̄s ad mo i
yſen dicēs: Loq̄re fi
lijs iſrael/ ⁊ dices ad
d eos† He ſūt ferię dn̄i
a ¶ ad imitatiōeꝫ dn̄i vt ī ſabbato q̄eſcatis.
q̄s vocabitis ſanctas. Sex die/
bꝰ facietis opꝰ: dies ſeptimuſ: qꝛ k
ſabbati requies eſt/ vocabiť ſan
ctus. Omne opꝰ non facietis in
¶ ī q̄ n̄ ē opandū: ſꝫ mercede opm fruēdū.
eo: ſabbatum dn̄i eſt in cunctis
¶ pn̄s vita pegrīatio ē: ibi ꝑpetua ⁊ ꝟa hi
tatō ē: qꝛ ī domo p. m. mā. mł. ſt: Io. xiiij. a
e habitationibꝰ vr̄is. † He ſūt q̄ fe l
¶ triumphantis.
rię dn̄i ſanctę/ quas celebrare de

Glo. ordi. Ca. XXIII

Locutꝰ ē do. d ¶ He ſunt
ferie do. Si ſubtiliter atten
a das pn̄tia/ īuenies legiſlato/
rē etiā in lr̄a ſpūalia interponentē. Ait
enī: He ſūt ferie do. q̄s voca. ſctās. Et
addidit: Sex diebꝰ facietꝫ opꝰ: ī q̄ oſtē/
dit qꝛ p̄me ferie ſūt ī opibꝰ bonis. bona
enī valde fecit deus ī ſex diebꝰ. Scd̄a
feſtiuitas ſeptimi diei requies ē: quam
nemo celebrare poterit niſi opa bona ⁊
deo digna fecerit. Nō enī fruſtra p̄miſ
ſum ē: Sex diebꝰ facietꝫ opꝰ. Si q̄s enī
ad imitationē dei bona egerit/ qꝺ ē ſex
diebꝰ opari: req̄eſcit ſabbato ītelligibi/
b li. e ¶ He ſūt ergo ⁊c̄. nō dn̄o ſic̄ alie
c oēs/ ſꝫ dn̄i ꝓpe: q̄bꝰ hoſte deuicto genꝰ
hūanū ſaluauit: ⁊ a captiuitate reduxit
tpe dn̄ice paſſiōis. vn̄ Exo. xij. a. Me/
ſis iſte p̄nci. mē. p̄mꝰ erit ī mē. an. p̄nci/
piū enī noue vite ⁊ ꝯuerſatiōis ſctē/ ve
ſpera qua dn̄s paſſus eſt. Un̄. j. Ioh.
d ij. c. Filioli nouiſſima hora eſt.

Ni. de ly.

☞ Quartadecia

Locutꝰ ē do. Ca. XXIII
hec ē t̄tia ꝑs p̄ncipalł huiꝰ li. ī
q̄ agiť de tpibꝰ offerēdi: q̄ q̄/
dē tpa ſūt ſolēnitates ī q̄bꝰ fiebāt ſpālia
ſacrificia vltra q̄tidiana. Et primo agiť
de tpe dictaꝝ ſolēnitatū. ſcd̄o poniť in/
ductio ad obſeruātiā eaꝝ. xxvj. ca. Cir/
ca p̄mū p̄mittūť ſolēnitates q̄ durabāt
ꝑ aliquā ꝑtē āni. ſcd̄o ſubdūť ille q̄ du/
rabāt ꝑ totū annū. xxv. ca. Adhuc circa h
p̄mū p̄mittūť ille q̄ ꝑtinebāt generaliť
ad totū pplm̄: ſcd̄o q̄ ſpāliť ad ſacerdo/
tes. xxiiij. ca. Prima ī duas: qꝛ p̄mo p̄/
mittiť obſ̄uatio ſolēnitatꝫ ſabbati q̄ fie
bat q̄libet hebdomada/ cū ꝺꝛ: k ¶ Di
es ſep. ⁊c̄. oē opꝰ nō fa. ī eo. qꝛ etiā
illa que ꝑtinebāt ad cibum ⁊ potū non
poterāt illo die p̄pꝑari/ ſꝫ die p̄cedēti: vt
hr̄ Exo. xvj. q̄liter aūt ſabbatū ſit obſer
uādū/ pleniꝰ dictū fuit Exo. xx. Sꝫ hꝫ et
ī plībꝰ alijs locꝫ repetiť hmōi obſ̄uatio
vt magis cordibus hoīm imp̄meret.
l ¶ He ſūt fe. hic ſcd̄o ponūť ſolēnita
tes q̄ fiebāt ſelł ī āno. Et p̄mo agiť ꝺ ſo/
lēnitate paſche. ſcd̄o ꝺ ſolēnitate pēte/
coſtes/ ibi: Nūerabitꝫ ꝫ. t̄tio ꝺ ſolēnita
te tubaꝝ/ ibi: Locutuſq ē dn̄s. q̄rto de
ſolēnitate expiatiōis/ ibi: Decimo die.
q̄nto de ſolennitate tabernaculoꝝ/ ibi:
Et locutꝰ ē dn̄s. Adhuc p̄mo agiť ꝺ ſo/
✱ lēnitate paſchali
Moraliť. i ¶ Locutꝰ ē do. ⁊c̄. hic
agiť de ſeptē ſolēnitatibꝰ veteris teſta/
mēti. ſ. ſabbati/ paſche/ pētecoſteſ/ tuba
rū/ expiatiōis/ tabernaculoꝝ/ cetꝰ. Fe/
ſtū ſabbati figurauit q̄etē ſpūalē mētis
ī xp̄o: feſtū paſche reſurrectionē xp̄i de
ſepulchro: feſtū pētecoſten deſcēſū ſpūſ
ſctī ī ſigno viſibili ſup aplos alioſq cre
dētes. feſtū tubaꝝ p̄dicationē aploꝝ. fe
ſtū expiatiōis emūdationē ppłi xp̄iani
a pctīs. feſtū ꝟo tabernaculoꝝ figura/
uit pegrinationē fideliū ī hoc mūdo: in
q̄ ꝓcedūt de ꝟtute ī ꝟtutē ꝓficiēdo. fe/
ſtū cetꝰ ſignificauit collectionē ſctōꝝ in
regno celoꝝ: ꝓpter/ qꝺ iſtud feſtū ſan/
ctiſſimū vocabať.

a ¶ Quartadecima die ⁊c. Interrogem⁹ iudeos q̄re q̄r/tadecima die feſtiuitatē agere nō iuſſit: ī qua figurale paſcha conſtituit: ſed memoriā eius faciēs p̄ma die açymorū/ q̄ poſt illam erat fieri definiuit. Vult enī ſciri quid ſit īter figurā ⁊ veritatē. Memo/rat ꝗ quartādecimā/ q̄ figurā habebat: ſed feſtū agere p̄cipit q̇ntadecia: ī qua paſcha nr̄m immolat⁹ ē xp̄s ⁊c̄. j. Cor. v. c. b ¶ Phaſe dn̄i ē. Quia paſſus ē dn̄s no mor tp̄a finiuit: ſed reliquias nouiſſime hore ⁊ veſp̄tine reliq̇t: vt in oēm terrā exeat ſonus eoꝝ apl'oꝝ: et in

18.a. fines orbis terre verba eoꝝ. Ad veſpe rū quoq₃ vel in veſp̄e medio/ paſcha ꝓ p̄riū p̄ueniēs crucē ſuā celebrauit: q᷑ ſuper myſticū veꝝ paſcha diſcipul' tradi/dit. Nox ergo erat iā qn̄ iudas accepta

3.a. buccella ad ꝓdenduꝫ exiuit. Sequenti die paſcha compleuit. Vn̄ q̇ntadecima die legiſlator hāc feſtiuitatē cōſtituit: ⁊ ſolēnitatē açymoꝝ p̄dicauit. c ¶ Septē diebus ⁊c̄. Si vere paſcha cele/brare volumus: ſepteꝫ diebus. i. ſemp̄ ab om̄i malicia açymi eſſe debemus: et maxīe a iudaico errore. Vn̄ ait apl's. j. Cor. v. c. Nō ī fermēto veteri/ neq₃ in fermēto malicie ⁊ neq̇tie: ſ₃ in açymis ſinceritatis ⁊ ꝟitatis. d ¶ Om̄e op⁹

8.d ⁊c̄. Qui facit pctm̄ ſeruus ē pcti: Joh. viij. d. Nō ꝺbem⁹ ſuire pctō cū paſcha celebramus: ī quo a pctō nos liberauit xp̄s. e ¶ Seruile nō facie. ⁊c̄. Nō ꝑmittit agere ſeruilia alijs dieb⁹ quib⁹ nos ꝓhibuit. vn̄ ſubdit: ſed offeretis ſacrificiū in igne dn̄o. f ¶ Sacrificiuꝫ ī igne ⁊c̄. Lx. Holocauſtomata: vbi innuit ꝙ ab om̄ibus ceſſare iubet ſerui libus: p̄terea nō ſolū primā ſed ⁊ ſeptimā nomīauit: vt totā cōprehēderet vi/tā humanā: q᷑ illa initiū: hec finis in q̊

B om̄ia pōt cōprehēdi. g ¶ Altero die ⁊c̄. Potuit dicere ſecūda açymoꝝ: ſed ne ad ſequentē diē noſtrā duceret intētionē. ſ. ī craſtinū p̄me/ dixit: altera die ſignificās reſurrectionē q̄ ſucceſſit paſ/ſioni/ ſicut dies diei. h ¶ Atq₃ in eo dem die ⁊c̄. Reſurrectiōis. i. eleuationis manipuli. i. qn̄ reſurrectionē cele/bramus/ dn̄ici ſacrificij obliuiſci nō de/bem⁹: ex quo oblatus ē manipulus. i ¶ Oleo ⁊c̄. Optet em̄ p̄fectā hūani/tatē ⁊ p̄fectā diuīitatē ī vnū cōuenire: ī oleo. i. p̄ eā quā circa nos habuit miſe/ricordiā: ſic em̄ ſacrificiū odor ſuauitat' dn̄o inuenit/ ſi q̄ de eo digna ſunt in/telligimus. k ¶ Liba quoq₃ vini. Ecce intelligibil' oblatio melchiſedech/ q̄ ī pane ⁊ vino p̄ficit: inde quarta p̄s hin offert: vt p̄ quartā partē euāgelica doctrina ſignificet. p̄ libationē ꝟo ſer/mo dn̄icus: q̊ ait Mat. xxvj. c. Hic eſt me⁹ ſanguis q̊ ꝓ multis effundet in remiſſionē pctōꝝ. l ¶ Panē et. Oblatio preſentiū donorū que ē chriſti my/ſteriū: reconciliauit nos deo: ⁊ cibū p̄/parauit nouū. m ¶ Polētam. Lx. Fricta citrea nō manducabitis: p̄cepta em̄ xp̄i nō ſolū noua/ ſed citrea. i. mol/lia. vnde

a ¶ Nō dicit hoc de feſtiuitatibus iudeorum qui figuris ſeruiūt: ſed fideliū.

betis tp̄ib⁹ ſuis. †Mēnſe p̄mo a
a q̄rtadecia die mēſis ad veſpe
b rū phaſe dn̄i ē: et q̇ntadecima b
die mēſis h⁹ ſolēnitaſ açymoꝝ
c dn̄i ē. Septē diebus açyma c
comedet'. Dies p̄m⁹ erit vob̄ d
d celeberrimus ſanctuſq₃: Om e
e ne opus ſeruile nō facietis in
f eo: ſed offeretis ſacrificium in f
igne dn̄o ſeptē dieb⁹. Dieſ au g
tē ſeptim⁹ erit celebrior ⁊ ſan/
ctior: nullūq₃ ſeruile op⁹ facie
tis in eo. Locutuſq₃ eſt domi h
nus ad moyſen dicens: Lo/
quere filijs iſrael: et dices ad

a ¶ Euangelicā vitā vel doctrinā: cui⁹ fructus primi ⁊ puriſſimi.

eos: Cū ingreſſi fueritis terrā i

a ¶ ī ali⁹. ¶ ꝓ̊po ore annūciādo. ¶ docēdo: ꝯuertēdo: ad fidē colligēdo.

quā ego dabo vobis: et meſ/ k

a ¶ ꝟbū ſuſcipiētes. vn̄: Meſſis q̇dē mlta: opari⁹ aūt pau. Matth. ix. d. b ¶ corpus xp̄i q̊ ſūma ⁊ primitie meſſis.

ſueritis ſegetē/ feretis manipu

a ¶ p̄dicationis.

los ſpicaruꝫ primitias meſſis

a ¶ xp̄m q̊ ſeip̄m imolauit ⁊ ſuſcitauit. b ¶ a mortuis ſuſcitando.

vr̄e ad ſacerdoteꝫ: q̄ eleuabit l

a ¶ corpus ꝓpriuꝫ. chriſtus enī reſurrexit: primitie dormientiū.

faſciculū coram dn̄o: vt acce/
g ptabilis ſit pro vobis: altero m

¶ reſurrectiōis: q᷑ p̄ma dies eſt dominice paſſionis.

die ſabbati: ⁊ ſcti̇ficabit illuꝫ.
h Atq₃ ī eodē die q̊ manipulus

¶ myſtice. ſ. myſtic⁹ agnus immolet'.

ꝯſecrat'/ cędet agnus imacu/
latus anniculus ī holocauſtū
dn̄i: et libamenta offerentur n

a ¶ q᷑ ſine eo ſp̄ūalit' ītelligi nō pn̄t.

cūꝫ eo/ duę decimę ſimilę con
i ſperſę oleo ī incēſuꝫ dn̄i odo/
k reꝫ ſuauiſſimū: liba quoq₃ vi/
l ni quarta pars hin. Panem o p
m ⁊ polentā ⁊ pultes non come
detiſ ex ſegete vſq₃ ad diē qua
offertis ex ea deo veſtro: Prę

¶ Nec loc⁹ nec tp̄s mutat xp̄i myſteriū

cęptuꝫ eſt ſempiternum in ge/
nerationibus cunctiſq₃ habi/
taculis veſtris. Numerabi/ q
tis ergo ab altero die ſabbati

¶ dominico. hic eſt enim altera dies ſabbati in qua reſurrectio.

in quo obtuliſtis manipuluꝫ

Ni. de lyra

✠ lēnitate paſchali. ſcd̄o ꝺ oblatōe p̄/mitiarū q̄ fiebat infra feſtū paſche/ ibi: locutuſq₃ ē. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ ſolēnitas paſchal' celebrabat' ī mēoriā bn̄ficij q̊ educti ſūt filij iſrl' ꝺ egypto: q̄ q̇dē eductio fuit. xv. die mēſis p̄mi: ⁊ iō tūc fiebat ſolēnitas illa. Incipiebat tn̄ a veſp̄e p̄cedēt' diei: ī q̊ veſp̄e īmolabat' agnus paſchalis. ꝺ cui⁹ īmolatōe dictū fuit pleni⁹ Exo. xij. ⁊. xiij. ⁊ h̄ C
ē qꝺ dr̄ h. a ¶ Mēſe p̄mo. Dicebat' aūt illa īmolatio phaſe: id ē trāſit⁹: q᷑ angel⁹ ī illa nocte p̄cutiēs p̄mogenita egyptiorū: trāſibat domos hebreoꝝ: ī quaꝝ ſup̄liminaribus erat de ſanguīe agni īmolati/ nihil p̄cutiens in eis/ ſed magis ſaluans. b ¶ Et q̇nta ⁊c̄. Incipiebat tn̄ ſicut dictū eſt a veſp̄e p̄cedētis diei: ī quo nō de †Exo. 12. c.
bebat apparere fermētū ſeu fermētatū ī Nu. 28. c.
domib⁹ hebreoꝝ. c ¶ Septē dieb⁹ a. co. q᷑ tot diebus durabat ſolēnitas. Comedebant autē açyma in memoriaꝫ hui⁹ ꝙ filij iſrael imminente exitu de egypto nō poterāt fermētare/ egyptijs cogētib⁹ eos exire: vt habet' Exo. xij. d ¶ Dies p̄mus erit vo. cele. Erat em̄ celebrior quīq₃ ſeq̄ntibus: ideo ſubdit': e ¶ Omne opus ſeruile nō fa. ī eo. Poterāt tamē p̄parari illa que erant ad cibū ⁊ potum neceſſaria: quia talia op̄a nō reputātur ſeruilia. f ¶ Sed offe. ſacri. Iſtō ſacrificiū determinat'. ī. Nume. xxviij. g ¶ Dies aūt ſeptimus erit celebrior. nō reſpectu primi/ ſed reſpectu intermedioꝝ: in quibus nō ſolū erat licituꝫ p̄/parare ea que ad victū p̄tinent: ſed etiam alia op̄a facere. Cōſiderandū tamē ꝙ qn̄cunq₃ occurrebat dies ſabbati: ſcꝫ prima vel ſeptima die huius ſolēnitatis/ vel in aliqua intermedia: illa dies erat obſeruāda: ſic ꝙ nullū opus fieret: etiā circa p̄parationē ciborū. h ¶ Locutuſq₃ ē do. Hic cōſequēter agit de oblatione primitiarū que fiebat in craſtino paſche/ cū dicit': i ¶ Cū ingreſ. ⁊c̄. Ex quo patet ꝙ iſtud p̄ceptum de primitijs nō obligabat donec eſſent ī terra ꝓmiſſionis. k ¶ Et meſ. ſe. Nō eſt intelligendū ꝙ tūc eſſet meſſis cōmunis ſegetū: quia nō poterat eſſe ita cito: ſed tūc homines colligebant ſpicas appropinquātes ad maturitateꝫ: D
que magis feſtiuabūt ad hoc ī aliqua p̄te terre iſrael. Et dicunt hebrei ꝙ erat ī ſorte neptalim: et de his offerebant' p̄mitie in paſcha: ⁊ hoc ē quod dicit': Feret' manipulos ſpicaꝝ ⁊c̄. l ¶ Qui eleuabit fa. In hebreo habet': Qui eleuabit gomor: ⁊ ſil'r cōſequēter ī iſto ca. vbi habet' Manipulus: ī hebreo habet' gomor: q᷑ licet apportarent' ſpice ꝓ p̄mitijs: tn̄ anteq̄₃ de ipſis fieret ſacrificiū torrebāt' igni: vt habet'. ſ. j. ca. ⁊ p̄ cōfricationē excutiebant' grana. de quib⁹ īplebat' gomor: q̄ ē decima p̄s ephi: vt dictū fuit Exo. xvj. et inde fiebat ſacrificiū. m ¶ Altero die ſab. In hebr̄. hr̄: In craſtino ſabbati: et accipit' hic ſabbatū nō ꝓ die ſeptīa ſepti/mane/ ſ₃ ꝓ p̄ma die paſche q̄ erat. xv. die mēſis p̄mi/ que etiā vocat' hic ſabbatum: eo ꝙ requies erat ab omni op̄e ſeruili: et oblatio dictarū primitiaꝝ fiebat. xvj. die eiuſdē mēſis. n ¶ Et liba. ſ. illa que ſimul cū agno offerebant' ī holocauſtuꝫ: et q̄ ſint illa oſtēdit cū dr̄: Due decīe ſi. ⁊c̄. o ¶ Quarta p̄s hin. ſm̄ Papiaꝫ du/ Hin
plex ē hin: vnū maius qꝺ ꝯtinet q̄ſi duas q̄rtas pariſiēſiū et dimidiā. aliud minus: qꝺ cōtinet duas q̄rtas. Credo tn̄ ꝙ meli⁹ ſit dicēdū/ ꝙ q̄ntitas hui⁹ mēſure et aliarū q̄ ponunt' in ſcp̄tura: nobis eſt incerta: q᷑ mēſure liq̄doꝝ ⁊ aridorū multū variant' ſm̄ varietatē temporū ⁊ locorū. p ¶ Panē ⁊ po. ⁊c̄. Intētio legis huius eſt/ ꝙ nullus cibus fact⁹ ex ſegete noua comederet' ab eis: donec oblatio p̄dicta primitiarū facta eſſet. q ¶ Numerabitis. Hic conſequenter agitur de feſto pentecoſtes: quod celebrabat' in me/ pētecoſtes

 ✠ moriā bn̄ficij

E ¶ lia.vñ Mat.xi.d. Iugũ meũ ſu. ẽ ⁊c.
Vel manib⁹ ꝯtrita ⁊ emũdata.ſic em̃ ci
trea aliĳ interp̃tanť: q2 xp̃i p̃cepta actio
nẽ ⁊ correctionẽ q̃rũt. a ¶ Quiqua
gita dies. Hec dies dñica ẽ/ ĩ q̃ pẽte/
coſtes feſtiuitatẽ celebram⁹: quaꝫ iudei
nec ẽm lr̃aꝫ/ nec ẽm ſpm̃ celebrãt: q̃ nec
dies ẽm legẽ numerãt. b ¶ Offere/
tis nouũ ſa. Nouũ: nõ vet⁹/ nõ ſecu
lare. Aduenięs ſiquidẽ ſpũs totã vitã
humanã renouauit: q2 xp̃i inſtitutionẽ
ꝯfirmauit: ⁊ vite cõfirmationẽ ĩ illis ꝑ
fecit. vñ Ioh.xvi.c. De meo accipiet et
an.v. Iõ nõ ĩ alia die aduenit: ſꝫ ĩ q̃ re/
ſurrectio fuit ⁊ oblat⁹ manipul⁹ ĩtelligi
bił: vt oñdat q2 noua cõuerſatio reſur/
rectiõe xp̃i ⁊ aduẽtu ſpũſſãcti ꝑfecta ẽ.
c ¶ Habitacuł ve. ⁊c. Quia ẽ habi/
taculuꝫ p̃cipuũ de q̃ diciť pſ. lxxxiĳ. a.
Bti q̃ habitãt ĩ do.tu.do. Et ibidẽ.xx/
vi.b. Vnã petĳ a dño hãc req̃rã vt in/
ha.⁊c. d ¶ Panes p̃mi. Pri⁹ em̃
dñs euãgeliũ cum lege ꝑfecit ⁊ docuit:
Mat.v.c. Audiſtis q2 dictũ ẽ antiq̃s:
Nõ occideſ. Ego aũt dico vobis: Oĩs
q̃ iraſ.frĩ ſu.re.e.iu. ħ em̃ legẽ cõiunxit
euãgelio. Hĩc Luč. ait Act.i.a. Que
cepit ieſus fa.⁊ do.⁊c. e ¶ De dua/
bus deci.⁊c. De doctrina.ſ.q̃ ꝑ diuĩ
tatẽ ⁊ ꝑfectã hũanitatẽ docet: nec aliter
pñt coqui niſi ꝑ talẽ doctrinã. f ¶ Se
ptẽ agnos. Per ſeptẽ dona ſpũſſti q̃
cat agnos: q2 ſpũſſanct⁹ vnũ ẽ cũ xp̃o: d
quo ſcp̃tũ ẽ Ioh.i.d. Ecce agn⁹ dei / ec/
ce q̃ tollit pctã mũdi. iõ nemo põt dice/
re dñs ieſus niſi in ſpũſancto .i. Cor.
xĳ.a. g ¶ Et arietes duos. Quib⁹
inimic⁹ vẽtilať: hec ſunt ſuꝑiora mãda/
ta/ ⁊ virtutes quas alie ſequunť vt o/
F ues (ꝟbi grã) Vade ⁊ vẽde oĩa q̃ ha/
bes/ ⁊ da pau. Mat.xix.c. h ¶ Cum
libamẽtis ⁊c. Que ſunt ſcĩa et corre/
ctio. Vñ.ĳ.Cor.ĳ.d. Deo aũt gratiaſ
ago/ q̃ odorẽ ſcĩe ſue manifeſtat ꝑ nos:
q2 xp̃i bon⁹ odor ſum⁹ ⁊c. i ¶ Duoſ/
q̈ agnos ⁊c. Mãdata pacis ⁊ ſcĩmo
nie. Vñ Heb.xĳ.d. Pacẽ ſeq̃mini cũ
oĩbus ⁊ ſanctimoniã ⁊c. Hec q2 apłi
co ſermone dicta ſũt: p̃cipit offerri cum
panib⁹ p̃mitiaꝝ/ q̃ doctrinã xp̃i ſignifi/
cãt. Vñ ĩ ſeq̃ntib⁹: cũq̈ eleuauerit eos
ĩs.19.b. ſacerdos cũ panib⁹ p̃mitiaꝝ. k ¶ Ce/
dẽt ĩ vſũ ⁊c. In vſum ei⁹ ſacerdotis:
id eſt xp̃i q̃ ẽ ſacerdos noſter ⁊ dñs nr̃:
ipſi⁹ ſunt panes p̃mitiaꝝ ⁊ agni mãda/
toꝝ: ip̃e ĩ paulo loq̃bať: ip̃e oĩa q̃ dicta
ſunt obtulit: p̃m⁹ pacẽ diſcipuł annũcia
uit: ⁊ ſanctimoniã cuſtodiuit ſicut ſctũſ/
ſanctoꝝ. l ¶ Celeberrimũ. In quo
gentiũ vocatio nõ mõ p̃dicata ẽ/ ſed im
Act.2.b pleta: qñ parthi ⁊ medi et elamite: ⁊ ce
tere gẽtes audierũt apłos loquẽtes va
riĳs linguis magnalia dei. m ¶ Poſt
q̈ ⁊c. Eadẽ ſuꝑius dixiſſe videť: ſꝫ ibi:
Nõ cõplebitis meſſionẽ veſtrã. hic aũt
ait: Nõ ſecabitis eã vſq̈ ad ſolũ: ⁊ dif/
ferentiã innuit ip̃a mutatio ꝟborum.
n ¶ Segetẽ terre ⁊c. Cõuerſatiõis
cui⁹ meſſio poſt reſurrectionẽ xp̃i et ad/
uentũ ſpũſſctĩ: nõ tamẽ oẽm ſcĩam quã
in futuro ſum⁹ habituri tradit verbũ p̃/
dicatiõis. Sũt enĩ q̃ nũc nõ pñt nobis
reuelari. Vñ ĩ p̃dictis feſtiuitatib⁹ hãc
legẽ interpoſuit. o ¶ Paupibus et
ꝑegrinis di.eas. Lxx. Paupi et ꝓſe
Lu.9.g lyto.i.chriſto: qui nõ habuit vbi caput
Ioh.1.a. reclinaret: et in ꝓpria venit: et ſui eum
non receperũt: hic ſolus intelligit qui
remanent.

a ¶ q̃b⁹ finitis ſctĩſpũs aduẽtũ meruim⁹
p̃mitiaꝝ ſeptẽ hebdõadaſ ple a
nas / vſq̈ ad alterã diẽ expleti
a onis hebdõadę ſeptię: id ẽ q̃n
a ¶ tanq̈ꝫ vetera excludit ſacrificia: legł
euangeliũ introducit.
b q̃gita dies: ⁊ ſic offeretł ſacrifi b
¶ eccleſiĳs.
c ciũ nouũ dño/ ex oĩb⁹ habita
a ¶ Lxx. Sepati: q2 oĩ ſapiã p̃cipui ⁊ a
ſeculari ſepati. b ¶ legẽ ⁊ euãgeliũ q̃ ci/
bũ ꝯtinent animarum.
d cuł vr̃is panes p̃mitiaꝝ duos c
e de duab⁹ decimis ſimilę fermẽ
tatę: q̃s coquetł ĩ p̃mitias dñi.
f Offeretiſq̈ cũ panibus ſeptẽ
agnos ĩmaculatos ãniculos:
¶ chriſtũ. a ¶ patriarchaꝝ: de his em̃
ẽm carnẽ natus eſt.
g ⁊ vitulũ de ãrmẽto vnuꝫ: ⁊ ari
etes duos: ⁊ erunt in holocau
h ſtũ cũ libamentis ſuis ĩ odorẽ d
a ¶ q2 ſpũſſancti feſtiuitas ẽ q̃ cõſũmat
oĩa: ⁊ ꝑfecta vult eẽ ſacrificia omnia.
ſuauiſſimũ domio. Fãcietis ⁊
a ¶ penitentie ſermonẽ inducit.
i hircũm ꝓ pctõ: duoſq̈ agnos
anniculos hoſtias pacificoꝝ.
Cũq̈ eleuauerit eos ſacerdoſ
¶ pro refectione animarum.
cum panibus primitiarum co
k ram dño: cedent ĩ vſum eius:
¶ hic nota excellentiam eius.
l Et vocabitł hũc diẽ celeberri
¶ aliĳ ſctm̃ vel ſctĩ. a ¶ qđ ſeruiat pctõ.
mũ atq̈ ſctiſſimũ. Omne õp⁹
a ¶ In quo ſpũs aduẽit: quia vbi ſpũs
ibi libertas.ĳ.Cor.iĳ.d.
ſeruile nõ facietis in ẽo. Legiti
mũ ſempiternũ erit in cunctis
habitaculis ⁊ generationibus
a ¶ quia hec pietate plena ſunt: etiaꝫ ad
litteram cuſtodienda ſunt.
m
n vr̃is† Poſtq̈ aũt meſſũeritł ſe e
getẽ terrę vr̃ẽ: nõ ſecabitis eã
a ¶ ea ſignificat que nobis ad plenã ⁊ ꝑ
fectam ſcientiam deſunt.
vſq̈ ad ſolũm: nec remanẽtes
a ¶ .i. q̃ nr̃aꝫ fugiũt ſcĩaꝫ q̃ſi decidẽtia đ
mãu meſſorł colligere ñ tẽptetł. b ¶ xp̃o
q̃ paup ⁊ ꝑegrinus ꝓ nobis factus eſt.
o ſpicãs colligetis: ſed pãuperi
buſ ⁊ ꝑegrinis dimittetis eas:
Ego dñs de⁹ veſter. Locutuſ/
q̈ eſt dñs ad moyſen dicens: f
p Loquere filiĳs iſrael: Menſe
a ¶ Id eſt cõſummationis principio.
ſeptimo prima diẽ menſis/ erit
vobis ſabbatum memoriale
q clangentib⁹ tubis: ⁊ võcabitur
¶ q2 ĩ eo vocati ⁊ adoptati ſanctificanť.
r ſanctum. Omne opus ſeruile
non facietis in eo: et offeretis g
holocauſtũ domio. Locutuſ/ h
q̈ ẽ domin⁹ ad moyſen dicẽs:

remanent. Unde Roma.xi.d. O altitu
a do diuitiaꝝ ſapientie ⁊ ſcientie dei: q̈ꝫ in G
cõp̃henſibilia ſunt iudicia eius ⁊c.
p ¶ Meſe ſeptimo ꝑima die mẽ/
ſis. Septenarius conſummationeꝫ vel
ſpũalem vel generalem ſignificat. Hinc
deus die ſeptimo req̃euit: et ſua requie
b noſtram ſignificauit. Unde qui ingreſ/
ſus eſt ĩ illã requiẽ req̃euit ab oꝑibus ſu
is ſicut deus a ſuis. Initium vero con/
ſummationis temporũ / aduentus domi
ni eſt. Unde.i.Ioh.ĳ.c. Filioli nouiſſi/
ma hora eſt. Hoc tempus appellat p̃mã
c ſeptimi mẽſis: ſicut principiũ cõſumma/
tionis nobis req̃es etiã eſt: quos ab oꝑe
ribus malis ceſſare fecit: ⁊ a iugo graui
liberauit. Vñ Matth.xi.d. Venite ad
me oĩes qui laboratis et onerati eſtis
⁊c. Et diſcite a me quia mitis ſum ⁊ hu/
milis corde: ⁊ inuenietis requieꝫ anima
bus veſtris. q ¶ Clangentibus tu/
bis ⁊c. Quia predicat ſaluatoris reſur
rectionem: que memoriale eſt generalis
reſurrectionis: que ẽm apłm erit in vo/
ce archãgeli ⁊ ĩ tu.d ⁊c.i.Theſ.iiĳ.d.
d r ¶ Omne opus ſeruile non facie
tis in eo. Quaſi non eſt opus ſeruilia
agendi que ante feciſtis: ſꝫ ſicut exhibu/
Ni.de ly. ¶ iſtis mẽbra
⁂ moriam bẽneficĳ legis date: q̃ data
fuit quinquageſima die ab egreſſu de e/
gypto / die egreſſus excluſo: vt oſtẽſũ fu/
it Exo.xix. ⁊ iõ celebrabať quinq̃geſima
die a p̃ma die feſti paſchał excluſiue. ⁊ ħ
ẽ qđ dr: Nũerabitis g̃ ab altero die ſab
bati.i.a craſtĩo paſche ĩcluſiue. a ¶ Se
ptẽ heb.ple.i.q̃nq̃ginta dies: q2 ſeptẽ
hebdomade plene faciũt.xlix.dies. ⁊ di/
es ſeq̃ẽs ẽ dies q̃nq̃geſim⁹: iõ diciť: vſ
q̈ ad alterã diẽ expletiõis. b ¶ Et ſic h
of.no.ſa.i. de nouis frugib⁹: nõ ĩ gra/
no ſicut ĩ paſchate/ ſꝫ ĩ panib⁹: iõ ſubdiť:
c ¶ Panes p̃mi.⁊c. In q̃libet em̃ pa/
ne erat vna decĩa. ẽm alios ĩ q̃libet pãe
erãt due decime: et accipiť hic decima ꝓ
decĩa ꝑte ephi: de cui⁹ q̃ntitate dictũ fuit
Exo.xvi.ĩ fine. Ex dictis ħ ⁊ alibi ptꝫ: q
ter ĩ ãno ſoluebãť p̃mitie. p̃mo ĩ paſcha/
te đ nouis granis. ſcđo ĩ pẽtecoſte đ no
uis panib⁹. tertio ĩ ſeptẽbri đ nouis fru/
e ctib⁹: de q̃b⁹ reddẽde erãt p̃mitie: q2 ẽm
Ra. Sa. nõ dabãť p̃mitie đ ĩrenaſcẽti/
b⁹ niſi đ.vĳ.ſpẽb⁹.ſ.frumẽto/ hordeo/ vi
nea/ oliua/ malog̃nato/ ficu ⁊ palma: vt
dictũ ẽ ſuꝑ Deuť.xxvi. d ¶ Cũ liba.
ſu. q̃ deťminãť Nu.xxviĳ. Ceťa patẽt
ex ſupradictis vſq̈ ibi: e ¶ Poſtq̈ ãt
meſſue.⁊c. In hebreo hr̃: Qñ metes
ſegetes terre tue: nõ finies vel cõplebis
angulũ terre tue. Iſtud ẽ expoſitũ.ſ.xix
ſꝫ hic repetiť ad maiorẽ impreſſionem.
f ¶ Locutuſq̈ ẽ do. ħ ꝯñť agiť de fe
ſto tubaꝝ qđ fiebat ĩ mẽoriã liberatiõis
f iſaac ab ĩmolatiõe: vt hr̃ Geñ.xxĳ. ⁊ iõ
illa die clãgebãt in cornib⁹ pecoꝝ: q2 ari/
es immolat⁹ ꝓ ipſo inter frutecta corni/
bus herebat: vt diciť ibidẽ. Erat etiã ta/
lis clãgor p̃ma die menſis ſeptimi quaſi
quedaꝫ p̃paratio ad feſta ventura in eo/
dem mẽſe.ſ. feſtũ expiationis/ ⁊ feſtũ ta/
bernaculoꝝ: ⁊ patet littera ex dictis vſq̈
ibi: g ¶ Et offeretł holcoau.dño.
nõ determinať hic qualis debeat eẽ iſta
g oblatio: ſꝫ deťmĩať Nu.xxix. h ¶ Lo/
h cutuſq̈ ⁊c. Hic ꝯñr deťmĩať de feſto
expiatiõis/ quod celebrabať in memoriã
illius beneficĳ quo domin⁹ indulſit pec
⁂ catũ de fabri/

B iſtis membꝛa veſtra iniq̄tati ad ini/
quitatē:ita nūc exhibete ſeruire iu/
ſticie ī ſanctificationē. hoc ē em̄ verū
holocauſtū. a ¶ Decimo die mē
ſis hui⁹ ſeptimi ꝛc̄. Propitiatio/
nez ⁊ a pctīs liberationē acq̄ri ī hūi
litate anime ⁊ aflictione ex his intel
ligim⁹. Hāc debem⁹ agere a veſpe/
re.i.a penitētia īcipere quā fecit xp̄s
initiū p̄dicatiōis ſue:pēitētie ſupedi
ficāda ē vita bona:⁊ virtutib⁹ cōſū
mata. Vñ adiecit:offeretꝭ holocau/
ſtū dño. b ¶ Dies ꝑpitiatiōis
ꝛc̄. Quo ſignificat:q꞉ in hoc tpe ꝑ/
pitiationē ſuſcipiem⁹:⁊ iō in illo ab
oī malo abſtinere debem⁹ c ¶ Ni/
hil ergo operis ꝛc̄. Semꝑ a ma/
lis ⁊ ſuperfluis ſignificat eſſe ceſſan
dū. Vñ ⁊ dñs nec cauſam dicere cō/
cedit:nec cogitare q̄d comedat̄: aut
q̄d bibatur:aut īduat̄:vex̄ em̄ ⁊ ſab
batū ſabbatox̄ annūciauit. d ¶ Af/
fligetis ꝛc̄. Recapitulatio eſt hūi/
litatis que eſt fundamētū ⁊ baſis v̄
tutuz. Unde dñs ait: Mat.xviij.a.
Quicūq̄ ſe humiliauerit ſicut puu/
lus iſte:hic eſt maioꝛ ī regno celox̄.
e ¶ A quintodecimo die ꝛc̄. H
numero inchoat̄ feſtiuitas:q̄ ex ſep/
tem ⁊ octo cōpoſit⁹ eſt: quox̄ vnus
pñs ſeculū:alt̄ numer⁹ ſignificat fu/
tux̄:ideo feſtiuitatē ſeptē dieb⁹ cōſū
mari p̄cipiens:alterū diē celeberri/
mū atq̄ ſctīſſimū cōmemoꝛauit: nec
cū ſeptē annūciauit:ſed ſeꝑatim po/
ſuit:futux̄ nāq̄ ſeculū pñs ſequitur
tanq̄ aliud. Septem ergo dieb⁹ fe/
ſtiuitatē tabernaculox̄ indixit. Qui
cunq̄ em̄ pñti mundo vtit̄ vt taber/
naculo in eo poteſt feſtiuitatem ha/
bere ⁊ letari ſpe futuri ſeculi. Si eī
terrena dom⁹ diſſoluitur:edificatio
nō manufacta ī celꝭ habet̄. f ¶ Di
B es quoq̄ ꝛc̄. Nota eadez de p̄mo
⁊ de octauo dici: q꞉ ſcꝫ reſurrectio/
nis dies ſecunda eſt ⁊ initiuz futuri
ſeculi pꝛimus ī xp̄o ē conuerſatiōis
pꝛincipiū:⁊ futurox̄ exoꝛdiū:octau⁹
vero pñti ſuccedit ſeculo:q̄d ſignifi/
catur ī ſeptimo:p̄terea ſancti habēt
requiem ⁊ vitam futuram in hac vi
ta. Vñ apoſtolꝭ dictū eſt Lu.xvij.e.
Regnū dei ītra vos ē ꝛc̄. g ¶ Le
tus. Lxx. egreſſus, quia hinc exit⁹.
ibi:habitatio. vñ.ad. Philꝭ.j.d. Cu
pio diſſolui ⁊ eſſe cuz xp̄o. h ¶ He
ſunt ferie dñi ꝛc̄. Legiſlatoꝛi con
ſonat Paulus dicens. j. Tex̄.v.d.
Sēper gaudete: ſine intermiſſione
oꝛate:in omnib⁹ grās agite. Moy/
ſes quoq̄ feſtiuitates celeberrimas
atq̄ ſanctiſſimas exponens/quotidi
ana libamina ⁊ ſacrificia permiſcu/
it. Ideo feſtiuitates illas nominib⁹
expꝛeſſit:ſed ſtatiz ſubdidit: Offere
tiſq̄ in eis oblationes domino ꝛc̄.
Voluit em̄ nos ſemper gaudere et
feſtiuitatez agere ⁊ oꝛare. hec enim
eſt quotidiana libatio ⁊ holocauſtū:
que tunc offerimus cuz coꝛꝑa noſtra
hoſtiam viuentem deo exhibemus:
⁊ cuz apoſtolo dicim⁹.ij. Tim̄.xiiij.
b. Ego em̄ iam delibox:⁊ temp⁹ re/
ſolutionis mee inſtat:ideo ſubiūgit:
exceptis ſabbatis domini ꝛc̄. Quia
cum a malo declinauerimus etiam
ſuper iuſticias quas ſm̄ temp⁹ deo
pꝛomittim⁹: aliq̄n em̄ ieiuniū:aliq̄n
oblationem

a Decio die mēſis hui⁹ ſepti/dies expia
¶ omnium ¶ peccatis
tionuz erit celeberrim⁹: ⁊ vocabit̄ ſan
¶ Stōx̄. a ¶ penitēdo. b ¶ vt ſanctis.
ct⁹:affligetiſq̄ animas veſtras ī eo: ⁊ a
¶ bona ꝑfecta ſuꝑedificādo. b ¶ vitā cōſūmatā
offeretꝭ holocauſtū dño Oē op⁹ ſuile b
a ¶ a malis ceſſabitis.
b nō facietis ī tpe huius diei:quia dies
ꝑpitiationis eſt: vt ꝑpitiet̄ vobis do
minus deus veſter. Ois anima q̄ af/
a ¶ q꞉ nō ſeq̄t̄ hūilitatē xp̄i q̄ ſeip̄m hūiliauit vſq̄
flicta nō fuerit die hōc:ꝑibit de popu
ad moꝛtem ¶ terrent
lis ſuis:⁊ que operis quippiā fecerit:
¶ Sanctoꝛum
c delebo eā de populo ſuo. Nihil ergo
oꝑis facietis in eo. Legitimum ſempi
ternū erit vobis in cūctis generationi
a ¶ Lxx. Sabbatū ſabbatox̄:vt ſcꝫ ītelligam⁹ illꝭ
quod excedit īfirmitatē iudeoꝛuz.
bus ⁊ habitatiōibus vr̄is†: Sabbatū
d requietiōis eſt:⁊ affligetis aīas vr̄as.
Die nono mēſiſ ſeptimi: a veſꝑa vſq̄ c
ad veſperū celebꝛabitis ſabbata vr̄a.
Et locutus eſt dñs ad moyſen dicēs: d
e Loquere filijs iſrꝭ: A q̄ntodecio die
a ¶ vt in hac vita a malis feriemur:ī q̄ ſicut in ta/
bernaculis eſſe debemus.
menſis hui⁹ ſeptimi/erūt ferie taberna
a ¶ q̄ nouit pñtibus ī tabernaculo ꝭ: vti p̄ma dies
.i.initiū a ſanctificatione vocationis incipit ei.
culox̄ ſeptē dieb⁹ dño. Dies pꝛim⁹ vo
cabit̄ celeberrim⁹ atq̄ ſctīſſim⁹. Om
a ¶ q꞉ nulli ī ſeculo ſeruiūt q̄ q̄ in eo ſūt trāſitoꝛia
intelligunt. b ¶ omni tempoꝛe.
ne opus ſeruile nō facietꝭ ī eo: ⁊ ſeptē e
a ¶ ꝑfectā ꝯuerſatiōez. b ¶ a q̄ ē. c ¶ futura vita
f dieb⁹ offeretꝭ holocauſta dñō. Dies
a ¶ p̄dicta agētib⁹. b ¶ q꞉ ſcti vocabūt̄ ī ꝑpata hī
q̄z octau⁹ erit celeberrim⁹ atq̄ ſctīſſim⁹
tacula. a ¶ q̄d.ſ. h ꝑpaſtꝭ.i. voſipſos ¶ cōgregatꝭ
g ⁊ offeretꝭ holocauſtū dño: Eſt ei cet⁹
vndiq̄ ſctīs oīb⁹. ¶ oēs em̄ eritis ſic āgeli dei.
atq̄ collecte. Oē op⁹ ſuile ñ facietꝭ ī
h eo. He ſūt ferie domini quas vocabi
tis celeberrimas atq̄ ſanctiſſimas:of
feretiſq̄ in eis oblationes domīo: ho
¶ moꝛtificate mēbꝛa veſtra. a ¶ orōes cōtinuas.
locauſta ⁊ libamenta iuxta ritum vni
¶ quibus declinamus a malo
uſcuiuſq̄ diei:exceptꝭ ſabbatis domi
ni/doniſq̄ veſtris:et que offeretis ex
¶ q̄d ſolet fieri ꝑiculo. a ¶ ſola voluntate
i voto:vꝭ q̄ ſpōtē tribuetꝭ dño. A q̄nto
¶ plenitudinis tempoꝛum
decimo ergo die menſis ſeptimi/quan
do congregaueritis omnes fruct⁹ ter/
¶ a malis vocantes. ¶ q̄diu viuitis.
re vr̄e:celebꝛabitꝭ feriaſ dñi ſeptē die
¶ qui reſurrectionē ſignificat. ¶ nō iam ſeptimo.
k b⁹ Die pꝛio ⁊ die octauo erit ſabbatū
l id eſt req̄es. Sumetiſq̄ vob̄ die pꝛio f
¶ Iuuenes ramos.
m fruct⁹ arboꝛis pulcherrie/ſpatulaſq̄
n palmax̄ ⁊ ramoſ ligni dēſax̄ frōdiū:⁊

oblationē paſſionū:vel in ꝑiculis: C
vel voluntarie pꝛomittim⁹. i ¶ A
quintodecimo. ꝛc̄. Quintuſde
cimus ex ſeptē ⁊ octo cōpoſit⁹ euā/
gelicā p̄dicationē ſignificat:que cō
ſiſtit ex pꝛeſenti vita ⁊ futura:hanc
componit/illam p̄parat. k ¶ Die
pꝛimo ⁊ die octauo Qui ē octa
uus:eſt ⁊ pꝛim⁹ ſctꝭ. p̄terea pꝛim⁹ q̄
p̄dicatio diſpēſat̄: ⁊ a peccatis ceſ
ſat̄:in finē requiē eternā largitur.
Deīde cū feſtiuitatē.vij.dieb⁹ p̄di/
caſſet:pꝛimū diē requiē appellauit
ſeq̄ntes tacet:vt v̄tutū oꝑam dādā
ſignificet. trāſfert ad octauaz diem
requiem: q꞉ fidelibus legē facienti
bus req̄es ī futuro ſuat̄. l ¶ Die
pꝛi.fru. Fruct⁹ ē xp̄s. vñ Eſa.ix.
a. Egredie. virga d̄ radice ieſſe ꝛc̄.
Qui aptat virtutes ſuo tempoꝛe:
erit tanq̄ lignum quod plantatum
eſt ſecus decurſus aquarum:quod
fructum ſuum dabit in tēpoꝛe ſuo.
m ¶ Spatulaſq̄ ꝛc̄. Iuueneſcē
tia iuſticie germina:q꞉ iuſt⁹ vt pal/
ma floꝛebit:quia de palma nihil re †De ferijs
ſpuitur nec de his q̄ iuſte viuūt:ad c.2.
dit:⁊ ramoſ ligni dēſarū frondiū.
n ¶ Et ramos ligni. Oēs ſcꝫ
v̄tutū fructus: ſꝫ maxime miſcdiaz
quā optet eē cōtinuā ⁊ ꝑmanentē.
Vñ: Oleū de capite tuo ñ deficiet. Eccꝭs.9.b.
Ni.de ly. ⁂ De toꝛrēte
⁂ catum de fabꝛicatione vituli:⁊
ideo celebꝛabat̄ decīa die menſis
ſeptimi:q꞉ tūc deſcēdit moyſes de
monte poꝛtās ſcd̄as tabulas in ſig
nuz pꝛopitiationiſ diuīe. ſequitur:
a ¶ Affligetiſq̄ aīas veſtras D
in eo. Tunc em̄ debebant affligi
iudei vigilijs et ieiunijs. b ¶ Et
offeretꝭ holocauſtū dño eo mō
q̄ detmīat̄. Nume.xxix. c ¶ Die
nono mēſis ſeptimi ꝛc̄. q꞉ ſicut
dictū ē freq̄nter dies ſolēnis iude
oꝛū īcipiebāt a veſꝑe p̄cedētiſ diei.
d ¶ Et locut⁹ ē dñs. hic conſe Feſtū tab/
quent̄ agit̄ de feſto tabernaculox̄ naculoꝛū
q̄d celebꝛabatur in memoꝛiam illi⁹
beneficij q̄ dñs filios iſrael.xl.an.
ſuſtētauit ī loco deſto ī tabernaculꝭ
habitādo. ⁊ īcipiebat iſta feſtiuitaſ
a.xv. die mēſis ſeptimi:⁊ durabat
ꝑ.vij. dies. pꝛia tñ die q̄ erat cele/
bꝛioꝛ ceſſabat̄ ab om̄i oꝑe ſuili. ⁊ ſi
milit̄ die octaua in qua celebꝛabat̄
aliud feſtum quod dicebatur feſtuz
cetus vel collecte: quia eadem die
colligebatur pecunia pꝛo ſacrificijs
per annum fiendis:⁊ alijs neceſſi/
tatibus tabernaculi vel templi que
debebāt fieri de cōibus ſumptib⁹.
⁊ ptꝫ lr̄a ex dictꝭ paucꝭ exceptꝭ que
exponent̄. e ¶ Et ſe.di.of.ho.
Que aūt ſint iſta/detmīat̄. Nume
xxix. Et ſilr̄ de ſacrificijs fiēdis ī fe
ſto cet⁹ vꝭ collecte determīat̄ ibidē.
f ¶ Sumetiſq̄ vob̄ die pꝛio
fruct⁹ ar. pulcherrie ꝛc̄. q̄ aūt
ſit arboꝛ iſta ñ d̄r. dicūt tñ aliqui ꝙ
ſūt poma citrīa:q꞉ ſt̄ vald̄ pulchꝛa. poma citri/
iſta tñ fiebāt ad d̄notādū ꝙ dñs in na
t̄ra d̄ſerta ſuſtētauit eos diu abſq̄
d̄fectu notabili:vt h̄r Deu.ij.b vbi
d̄r. Nouit dñs iter tuū hītās te.xl.
an. ⁊ nihil tibi defuit ⁊ ad deſig/
nandum ꝙ de illo deſerto trāſierūt
ad terrā fructiferā ⁊ delectabilē.

E ☞ a ¶ De toꝛrēte ⁊c̄. De pn̄ti .ſ. vita q̄ fluit tāꝙ̄ toꝛrēs tēptatiōibꝰ ⁊ tribulatiōibꝰ ebulliēs. vn̄ Ps. cix. a. De toꝛrē te ī via bibit: ꝓpterea exaltabit caput: in cruce .ſ. pendens.

¶ In ca. xxiij. vbi dr̄ ī poſtilla: Et ſil'r die octaua.

Additio.

Ex ħ ꝙ iſta dies octaua dicebat̄ feſtuꝫ cetevel collecte: non hr̄ ꝙ eadē die colligeret̄ pecunia ꝓ ſacrificijs ⁊ hmōi. Tū qꝛ ſil'r dies ſeptīa feſti paſche dicebat̄ feſtuꝫ collecte: vt hr̄ ī. Deuter. xvj. ⁊ tn̄ ī illa die nullꝰ dicit ꝙ colligebāt̄ pecunie. Tū qꝛ māifeſtū ē apud doctoꝛes hebꝛeos cōiter / ꝙ illa collectio ꝓ necītatibꝰ cōibꝰ ſacrificioꝛuꝫ hmōi fiebat ꝑ totā terrā ꝓmiſſiōis ī pꝛima die mēſis. xij. q̄ p̄cedit ꝑ mēſeꝫ pꝛincipiū anni ſeq̄ntis: vt habet̄ ꝑ ſcripturas eoꝝ autēticas: de q̄ ⁊ ſilibꝰ q̄ nō ꝑtinēt ad erroꝛes ſuos / illis credēdū ē.

Feſtū cetuſ vl' collecte

Vn̄ feſtuꝫ cetꝰ dr̄ ex ħ ꝙ erat dies celebꝛis / ī quo ppl's debebat adunari ſeu colligi ad vacādū diuinis: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ceſſare ab opibꝰ ſeruilibꝰ. Vn̄ ſꝑ ſubiūgitur īmediate huic dictiōi / cetꝰ ſeu collecte: ī hac materia ceſſatio ab opibꝰ: vn̄ hic dr̄: Eſt em̄ cetꝰ atꝗ collecte: oē opꝰ ſeruile nō faciet' in eo. Et ſil'r Deute. xvj. de ſeptīa die paſche. Sꝫ circa ħ ē attēdēdū / ꝙ hoc feſtū qꝺ fiebat ꝑ ſeptimū diē tabernacl'oꝝ nullā habet rōnē l'ralē q̄ ꝑtineat ad memoꝛiā p̄teritoꝛū. Nā feſtū tabernaculoꝝ cui hoc feſtuꝫ continuabat̄ qꝺ celebꝛabat̄ ꝑ ſeptē dies ꝯtinuos: erat mēoꝛiale eoꝝ q̄ fuerūt facta ī deſerto. Vn̄ ī l'ra dr̄: Habita. ī vm. ſeptē diebꝰ: ⁊ ita vt diſcāt poſteri vr̄i ꝙ ī tabernacul' habitare fecerī filios iſrl'. De die aūt octaua licꝫ eēt celeberrima / nō fit mētio: ī cuiꝰ p̄teriti mēoꝛiā ſit: vn̄ tota rō huiꝰ feſti eſt figuratiua de futuro: nec ē dicēdū ꝙ ꝑ iſtꝺ feſtuꝫ figurabat̄ adunatio ppl'i / ⁊ pax p̄ſtita ī t'ra ꝓmiſſiōis: qꝛ ſi ſic debuiſſet ceſſare poſt ingreſſū terre ꝓmiſſionis: ſicut figura ceſſat aduenīēte figurato.

F Vn̄ dicēdū videt̄ ꝙ hoc feſtum figurabat ꝯgregationē fideliū ī eccl'ia xp̄i in pn̄ti: vel ī regno celoꝝ futuro. Cuiꝰ ſignū ē / ꝙ ī tota lege moſaica ſeptenarium celebꝛat̄: ſicut ptꝫ de ſabbato inter dies hebdomade. ⁊ de ſeptē diebꝰ paſche: ⁊ ſeptē diebꝰ tabernaculoꝝ: et de celebꝛatiōe pētecoſtes poſt enūeratiōnē ſeptē hebdomadaꝝ: ⁊ de mēſe ſeptimo: ī quo plurima ⁊ p̄cipua feſta celebꝛabant̄ / vt ī ħ ca. Sil'r dies ſeptīa ī veteri lege nō fuit celebꝛis / niſi tm̄ ī hoc loco ī q̄ manifeſte denotat̄ ꝙ expletis oībꝰ feſtis veter' leg': q̄ oīa ī ħ ca. recitant̄ / īmediate ſuccederēt feſta xp̄i / q̄ ī octaua die .ſ. reſurrectiōis incipiūt ſeu exoꝛdiū recipiūt: ꝓut iſta largiꝰ ī glo. tractāt̄: q̄ nō ſūt ītelligēda ad ſenſus myſticos ꝑtinere: ſꝫ ad l'ralē ratiōe p̄dicta.

Replica

coꝛrectoꝛij ꝯ Burgen̄. In ca. xxiij. vbi poſtil. ad l'ram exponit / q̄re dies octaua poſt feſtū tabernaculoꝝ dicebat̄ cetꝰ vel collecta: Burgen̄. ꝯtradicit / aſſerēs illiꝰ diei octaue nullū eē ſenſum l'ralē niſi figuratiuū de futuro ⁊c̄. In q̄ digreſſiōe ſe inuoluit ī mult'. Pꝛimo qꝛ arguit ꝑ locū ab auc̄te negatiue dicēs: nō hr̄ ī l'ra: igit̄ nō ē veꝝ. Ptꝫ aūt hoc eē argumētū ꝯfirmās erroꝛē Huſſitarū. Scꝺo qꝛ dicit ſeptimā paſche diei cetꝰ ⁊ collecte: vt ptꝫ Deuter. xvj. tn̄ vt dicit tūc nō colligebant̄ pecunie: ſed poſtillatoꝛ exponit illū locū multiplicit̄. Vno mō vt hic: tūc eī Burgen̄. ibi nō ꝯdicit. Tertio incōuenīēter ſine allegatiōe ſacri canonis p̄ponit auc̄tē hebꝛeoꝝ catholic' doctoꝛibꝰ cū poſtilla. cetū ⁊ collectā ad l'ram exponētibꝰ: vt ptꝫ ī ſcholaſtica hiſt. circa librū nūeroꝝ: ca. de ſcenophegia. Quarto qꝛ ſine rōne ⁊ auc̄te dicit diei collecte nullā eē expoſitionē l'ralē ex aliq̄ facto p̄terito: qꝺ falſū videt̄: qꝛ ſcholaſtica hiſto. ⁊ poſtil. ⁊ alij doctoreſ catholici aſſignāt rōem l'ralē nullā abſurditatē habentē: q̄ rō etſi ī l'ra nō exp̄mat̄ / vt dicit Burgen̄. ex l'ra tn̄ trahi pōt non abſurde. Certe em̄ ē apud oēs / ꝙ collecte fiebāt ꝓ cōi vſu ſacrificioꝝ: ſed quo tp̄e fiebāt ex l'ra nō habet̄ / niſi hic ⁊ Deuter. xvj. Sūt etiā alie feſtiuitates quibꝰ ī l'ra nō dat̄ ratio l'ralis: q̄ tn̄ extra litterā ſine abſurditate ꝑ doctoꝛes ſepe aſſignat̄: ſicut expoſitio ml'toꝝ pſalmoꝝ ad l'rā: q̄ a ſctīs etiā doctoꝛibꝰ varie ponit̄: ſi em̄ l'ra de oībꝰ redderet rōem: facile eēt l'ram exponere: cuiꝰ tn̄ expoſitiōis multipliciter difficultas oñdit̄ a btō Hiero. ī ꝓlogo biblie. Nec aſſignatio Burgē. ex l'ra hꝫ coloꝛē. Dicit em̄ feſtū cetus vel collecte dici ex eo: qꝛ ppl's ꝺbebat adunari ſeu colligi ad vacādū diuīs: ⁊ ꝑ ꝯſeq̄ns vacare ab opibꝰ ſeruilibꝰ. Sed l'ra videt̄ ꝯtradicere huic aſſignationi Deutero. xvj. b. vbi dr̄: qꝛ collecta dn̄i dei tui ē. ⁊ nō dicit̄: qꝛ collecta ppl'i ē / ſꝫ dn̄i dei tui ē. Collecta autē dn̄i dei nō videtur poſſe intelligi de collecta populi / ſed ꝺ collecta facta a populo ad honoꝛeꝫ domini dei: vt ex effectu dicatur collecta domini dei: ⁊ vt illa collecta competentius fieret pꝛohibetur in eo die opꝰ ſeruile: vt competētius populus conueniat ad cultū dei: vt etiaꝫ dicit Burgen̄. vbi collecta fieret: ne ꝑ opꝰ ſeruile alicui conuenīēter excuſationi locus eſſet. Poſt l'ralē igit̄ expoſitionē: figuralem quā Burgen̄. ſumit ex glo. oꝛdinaria / laudo: qꝛ fidei fauet. G

a ¶ ramoſ .ſ. ꝯtinētie ⁊ caſti ꝯiugij. Salix eī fructꝰ n̄ fac̄. b ¶ ī eū credēdo: ꝓ eo patiēdo

a ſalicēs de toꝛrēte: ⁊ letabimi coram domino deo veſtro: celebꝛabitiſꝗ ſolennitatē eius ſeptē diebus ꝑ annū. Legitimū ſempiternuꝫ erit ī generatiōibus veſtris. Mēſe ſeptīo feſta celebꝛabitis: ⁊ habitabitis in vmbꝛacul' ſeptē dieb9. Oīs q̄ de genere iſrael ē / manebit in tabernaculis: vt diſcāt poſteri vr̄i ꝙ ī tabn̄acul' habitare feceri filios iſrl': cū educerē eos de terra egypti: Ego dn̄s deꝰ vr̄. Locutuſꝗ ē moyſes ſuꝑ ſolēnitatibꝰ dn̄i ad filios iſrael.

¶ Nō ē impijs gaudere dicit dn̄s.

a ¶ .i. īſtitutū p̄ceptū ⁊ dn̄i qꝺ ſꝑ ē obſ'uādū

¶ vt tota pn̄s vita ꝓ vmbꝛacl'o habeat̄ ſcꝫ.

a ¶ verꝰ iſrl'ita q̄ cū abꝛaā reliq̄t oīa ⁊ ī tabnacul' cū iſaac coheredibꝰ ꝓmiſſiōis hītat.

a ¶ quaſi nō obliuiſcant̄ bn̄ficij mei: ⁊ egyptie ſeruitutis ⁊ liberationis.

b ¶ Moꝛa. vt imitētur eū q̄'ait Mat. viij. c Vulpes foueas hn̄t: ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aūt hoīs nō hꝫ vbi caput ſuū reclinet.

a ¶ ꝺ terrenitate mūdi: ꝺ ſ'uitute pharaōis

C. XXIIII a

Et locutꝰ ē dn̄s ad moyſen dicēs: Pꝛecipe filijs b iſrael vt afferant tibi oleum de oliuis puriſſimū ac lucidum ad c d concinnandas lucernas iugiter e f

b

a ¶ elemoſynā qua irrigātur cetera bona.

a ¶ laboꝛibꝰ ꝓpꝛijſ. b ¶ vt nihil cupiat humane laudis.

¶ virtutes.

Glo. oꝛdi.

Ca. XXIIII

Et locutꝰ ē ⁊c̄. b ¶ Pꝛecipe filijs iſrl'. Cādelabꝛ euāgelica vita: ī qua virtutes ſplēdent ſicut lucerna. vn̄ Mat. v. d. Nēo accēdit lucernā ⁊ ponit eaꝫ ſub modio ⁊c̄. His lucernis iunctum eſt oleuꝫ: id eſt elemoſyna qua cetere virtutes irrigantur / ne extinguantur. Hoc oleum fatue virgines nō habuerunt: ideo excluſe ſūt. Hoc debet eſſe de oliuis puriſſimū / vt nō de rapina vl' ꝓ laude humana elemoſynā faciamus. Vn̄ Prouer. iij. b. De pꝛimitijs fruguꝫ tuarum da paupibus. Lucerne ardēt extra veluꝫ. i. an̄ chꝛiſtū. qui ait Mat. xxv. d. Quod vni ex mīmis meis feciſtis mihi feciſtiſ. In tabernaculo. id ē in celo: vbi miſericoꝛdes abſcōdūt theſauros. b

☞ Vſꝗ in

Nico. de lyra

Et locutus eſt dominus. Deſcriptis ſolēnitatibꝰ pertinētibus ad totum populū generaliter: hic conſequenter ponuntur pertinentes ad ſacerdotes ſpecialiter. Et pꝛimo deſcribitur huiuſmodi cultus: ſecundo ponitur incidens caſus / ibi: Ecce autem ⁊c̄. Pꝛima in duas: quia pꝛimo agitur de compoſitione lucernaꝝ: ſecūdo de pꝛopoſitione panum / ibi: Accipies quoꝗ ſimilam. Vtrunꝗ em̄ pertinebat ad officium ſacerdotum: ⁊ cedebat ad honoꝛem ⁊ cultum diuinum. Circa pꝛimum dicitur: b ¶ Pꝛecipe filijs iſrael ⁊c̄. quia oleum vnde lucerne debebant impleri / debebat a populo miniſtrari. c ¶ Puriſſimuꝫ: ſine amurca aut fece aliqua. d ¶ Ac lucidum: vt eſſet aptum ad dandum lumē. e ¶ Ad concinnandas lucernas: id eſt componendas. f ¶ Iugiter: Id eſt continue. Licet arderent ſolum de nocte ſꝫm aliquos: ſicut ⁊ agnus oblatus in holocauſtum mane ⁊ veſpe dicebat̄ iuge ſacrificiuꝫ. Vl' dicit̄ iugiter: quia oēs ſeptē lucerne ardebāt de nocte: de die v̄o tres tm̄: ſꝫm ꝙ dicit Joſephus.

✳ Extra velum

Moꝛaliter. ¶ Et locutꝰ ē dn̄s ⁊c̄. b ¶ Pꝛecipe filijs iſrael vt afferant tibi oleum de oliuis pu. ⁊c̄. Moꝛaliter lucerne iſte pꝛelati ſunt et doctoꝛes eccleſie: quibus dicitur Matth. v. b. Vos eſtis lux mūdi. Et iſte lucerne concinnāde ſunt oleo miſericoꝛdie coꝛde ⁊ opere puriſſimo: id ē ſegregato ab intētione laudis humane: ac lucido: ꝓ fraterna edificatiōe. Mat. v. b. Sic luceat lux veſtra coꝛā hominibꝰ vt videāt opera veſtra bona: ⁊ gloꝛificent patrem veſtrum qui in celis eſt.

✳ In tabernaculo federis.

a ¶ Uſqȝ i mane: futuri ſeculi. ſ. tūc em̄ nō erit tp̄s orandi vel elemoſynaȝ dādi. vñ Prouer. iij. d. Ne dicas amico tuo vade ⁊ reuertere / ⁊ cras tibi dabo. Neſcitis enī q̄d pariat ſu peruētura dies. b ¶ Super cādelabꝝ ⁊c̄. Chriſtus qui ē lumē veꝝ / ⁊ illuminat omnē ho. ve. ⁊c̄. Et pctm̄ nō fecit: nec in. ē do. ⁊c̄. j. Pe. ij. d. Sup hūc ardet lucerna. i. ſpūſſctūs / q̄ i igneis līguis ſup diſciplos appuit: huic puriſſimuȝ oleū. i. mūdā vitā debem⁹ offerre: ſciē tes q꞉ nō oēs pn̄t īcēdere illū: ſȝ ſolus xp̄s ⁊ filij ei⁹: q̄ plen⁹ ſpū ait Eſa. lxi. a. Spūs dñi ſup me. Qui etiā ait Lu. xij. f. Ignē vēi mit. i ter. ⁊ q̄d volo ni ſi vt accēdat. Hūc inſufflās quaſi īcē dēs ait Ioh. xx. f. Accipite ſp̄m ſanctū ⁊c̄. Hec aūt lucerna nō accēdit niſi p vitā ⁊ ꝯuerſatlonē mūdā: vel accēſa ci to extinguit. vñ. j. Teſ. v. d. Spiritū nolite extīguere ⁊c̄. c ¶ Accipies q̄ qȝ. Beda. Duodecim panes ī mēſa ta bernaculi. xij. ſunt apl'i: ⁊ oēs eoꝝ do ctrinā ī eccl'ia ſequētes. Qui q̄m vſqȝ ad cōſūmationē ſeculi pp̄lm dei refici unt panibus verbi: ideo. xij. panes p poſitiōis nunq̄ȝ recedūt de mēſa dñi. hi nō de qualibet farina / ſed de ſimila iubent̄ fieri. Qui ꝟo verbū vite mini ſtrāt: neceſſe ē prius virtutū frugibus ſtudere: vt q̄ admonēt / faciēdo conſer uēt vel cōmendēt. Hi bīi altrinſec⁹ ſu per mēſam ſtatuunt̄ ꝑpter concordiaȝ charitatis ⁊ ſocietatiſ: nā ⁊ dñs binos ad p̄dicandū miſit: q꞉ p̄dicatores ſan cti nunq̄ȝ / vel ī aſſertione veritatis / vl' in affectu dilectionis ſūt diuiſi. Thus lucidiſſimū ſupponit̄ ī monumētū ob lationis dñi: q꞉ pie actiōi dñi ⁊ doctri ne orō pura ſupaddit̄: vt p hec vtraqȝ rite ſociata / ſemp memoria ſacre obla tiōis ī cōſpectu dei appareat. Panes ſingulis ſabbatis mutant̄: qui p ſeptē dies operādi in menſa fuerint poſiti: quia doctores ſācte eccleſie cōpleto la boris ſui tpe / eterna in celis quiete re munerant̄. alios in opus ſui laboris ſub eadē ſpe retributionis relinquūt. Coquebant̄ panes aū ſabbatū. ꝭm io ſephum: Duo ⁊ duo diuiſi / et ſabbato mane oblati ſup mēſam ponebant̄: ſe ni ad alterutroſqȝ conuerſi duab⁹ pate nis aureis ſuppoſitis thure plenis / q̄ ꝑmāebāt vſqȝ ad aliud ſabbatū: ⁊ tūc alij afferebant̄: illi ſacerdotibus dabā tur: ⁊ thure incēſo in igne ſacro ī quo oīa holocauſta fiebant aliud thus ſupponebat̄: q꞉ prius nobis deuote cōuerſatiōis accipiēda requies ⁊ vita eterna ꝑmittit̄: ſic tñ vt p labores ⁊ opa bone vite ad eā ꝑperemus. d ¶ Coques ex ea duo decim. Orig. Sermo dñi panis ē / ſed multiformis: alius ī publico docet plebē de opibus miſcdie ⁊ beneficētie / qui cō munis videt̄. Eſt ali⁹ ſecretus d fide vel reꝝ ſciētia diſſerēs: hic ē mūdus ⁊ ex ſimila cōfectus: ⁊ in conſpectu dñi ſup men ſam mundaȝ ꝑponendus / ſolis ſacerdotib⁹ ſepandus. Tu ḡ ſi habes ſcientiā ſecretorū. i. ſi de fide dei: ſi de myſterio xp̄i: de vnitate ſpūſſctī diſſerere ſciēt er potes. Panes ex ſimila deo offers / ſi cōmunib⁹ monitis et moraliter pp̄lm inſtruis. Cōes panes obtuliſti: de duab⁹ decimis panis vn⁹ fit: nō di cit̄ cui⁹ mēſure decime ſint. Que ḡ iſta res ē: cui⁹ menſura ⁊ modus nō nominat̄ nec comp̄hēdit̄. Denari⁹ numerus vbi qȝ ꝑfectus ē: q꞉ tota numeri rō ⁊ origo ſurgit ex ipō. In h̄ er go oſtendit̄ recte auctor ⁊ origo oīm deus: ſed ſi ī eccleſia de ſolo patre loq̄mur / vnius decime panē facimus: ſi de ſolo fi lio ſilr. Si aūt dixero: q꞉ pr̄ in filio ē ⁊ fili⁹ ī patre: ⁊ q꞉ pater ⁊ filius vnū ſunt: de duab⁹ decimis ſimile mūde vnū panem offero / qui dat vitā mūdo. Uetus quoqȝ ⁊ nouū teſtamentū ⁊ vnum vtriuſqȝ dñi / ſuſcipiēdo ⁊ p̄dicādo vnū panē offero. Menſure quidē ipſius: id eſt ſubſtātie nomē comp̄hēdere vl' inuenire nequeo: patrē tamē ⁊ filiū vnū cōfitēdo / panē vnuȝ ex duabus decimis offero: nō vt vnus panis ex vna decima fiat / ⁊ alius ex alia: vt ſint due decime ſepate: ſed due decime ſint vna maſſa ⁊ vnus panis: quia nō ſeparo patrē a filio: nec filiū a patre. Proponunt̄ panes duab⁹ poſitionib⁹: nec de pa tre ⁊ filio ſermo ſit ꝑmixt⁹. Nūc aūt vnus ē panis: q꞉ vna ſub ſtātia / due poſitiones. i. ꝑſonaꝝ ꝓprietates. Illū em̄ dicim⁹ pa trē qui nō ſit filiuſ: ⁊ illū filiū qui nō ſit pater: ⁊ ſic duas decīas ī vno pane ſer uamus: ⁊ aū deū duas poſitiones con fitemur. Sȝ magni paſtoris ē has mē ſuras ſeruare: ⁊ de patre ⁊ filio ſermo nē ſicut optet coniūgere vel diſiūgere / vt panis vn⁹ appareat. Et meſure ſue xij. panes fieri iubent̄ / iuxta numeꝝ tri buū iſrael: ī quo totius nature rōnalis forma continet̄. Duodecim nāqȝ putā tur eſſe generales eius ordines / qui fi gurant̄ ī. xij. tribubus: ī quib⁹ regalis erat quidā ordo qui iudas nominatur. Ali⁹ ꝯſacerdotalis q̄ leui dicit̄: in quo ordine templū dei ⁊ altare collocatū ē. Alius ordo iſachar: ⁊ alij quoꝝ ratio nē nō eſt huius tpis explanare: q̄ tñ tri buu panē ſuū hȝ aū deū. Et licet alique trib⁹ de cōcubina deſcēderūt: ⁊ ꝑtim li bere ⁊ ꝑtim ſeruiles ſunt: ꝓ omib⁹ ta mē de duab⁹ decimis panis ſup mēſaȝ ponit̄. ſ. mūdā. ſup mētē ſctām ⁊ purā.

☞ Ecce aūt egreſſus.

¶ aū xp̄ȝ q̄ ait Mat. xxv. d. Qd̄ vni ex mi nimis meis fe. mi. feciſtis.

extra velū teſtimonij in taberna a

¶ celo. a ¶ xp̄s ver⁹ ſacerdos q̄ paupib⁹

culo fęderl. Ponetqȝ eos aarō b

cōpatit̄. a ¶ ꝯtinue. vñ Eccs. ix. b. Oleum de capite tuo nō deficiet. b ¶ pater tu⁹ q̄ vi det ī abſcōdito reddet tibi.

a a veſpe vſqȝ i manē corām dño c

¶ vt hec lex in eternū duret.

cultu ritu qȝ ꝑpetuo in generatio

¶ Euāgelicā cōuerſationē.

b nibus veſtris: Sup candelabrū †

¶ ab omni errore ⁊ hypocriſi vt lucerne aū deū luceant ⁊ nō aū homines.

mundiſſimū ponentur ſemper i

a ¶ q꞉ p̄dicatores primi debent virtutū fru gibus ſtudere.

c ꝯſpectu dñi. Accipieſ quoqȝ ſi d

a ¶ apl'os ⁊ ſequaces eoꝝ q̄ adminiſtrāt ci bū verbi dei vel panes verbi.

d milā ⁊ coques ex ea duodeci pa e

¶ vt omnes ſint ꝑfecti.

nes: qui ſingl'i habebūt duas de f

¶ ꝑpter concordiā charitatis.

cias: Quoꝝ ſenos altriſec⁹ ſup g

¶ eccleſiā. ¶ ſine macula ⁊ ruga.

mēſaȝ puriſſimā corā dño ſtatu

¶ orationem.

es: ⁊ pōes ſup eos thus lucidiſſi †

¶ .ſ. vt ſacre oblatiōis mēoria ī ꝯſpectu dei ſit.

mū: vt ſit panis i monimētū ob h

¶ q꞉ alijs in requiē aſſumptis ſubſtituuntur predicatores noui.

latiōis dñi. Per ſingl'a ſabbata i

mutabunt̄ corā dño / ſuſcepti a fi k

lijs iſrl' fędere ſēpit̄no: erūtqȝ aa l

rō ⁊ filioꝝ ei⁹ vt comedāt eos i lo m

Nico. de lyra

* a ¶ Extra velum. qd̄ diuidebat ſanctū ſanctoꝝ: q꞉ cādelabꝝ erat ex̄ ſan ctū ſctōꝝ ī illa ꝑte tabernaculi q̄ diceba tur ſcm̄ vel ſctā. b ¶ Ponetqȝ e. a. id ē cōponet. c ¶ A veſpere vſqȝ i ma. q꞉ ī mane omes extinguebāt̄ ꝭm aliquos: vel alique ꝭm Ioſephū vt di ctuȝ eſt. Ad quid autem ponerētur iſte lucerne / ⁊ quid ſignificarēt: dictum fu it Exo. xxv. ca. d ¶ Accipies quo qȝ. Hic cōſequēter agitur de ꝓpoſitio ne panum: quorum materia erat fari na triticea puriſſima: et de ſumptu po puli miniſtrāda. e ¶ Et coques ex ea duodecim panes. Ad officiū em̄ ſacerdotū ꝑtinebat iſtos panes forma re ⁊ coquere p modum expoſituȝ Exo. xxv. f ¶ Singuli habebant du as decimas. Et accipitur hic decima ꝓ decima parte ephi. g ¶ Quoruȝ ſenos altrinſecus ſuper menſaȝ pu. quia de iſtis duodecim panib⁹ fie bant duo ordines: ⁊ in quolibet ordi ne erant ſex panes vnus ſup aliū: ⁊ in ſūmitate cuiuſlibet ordi nis erat vas aureum plenum thure lucidiſſimo. h ¶ Ut ſit pa. ⁊c̄. q꞉ panes cedebāt ī vſū ſacerdotū: ⁊ thus cremabat̄ in honorē diuinū. i ¶ Per ſingula ſab. q꞉ amotis ꝓorib⁹ po nebant̄ noui. k ¶ Suſcepti a filijs iſrael: q꞉ materia hu iuſmodi panum ab eis accipiebat̄: vt ſupra dictū ē. l ¶ Erūt qȝ aaron et filiorum eius. In neceſſitate tamen poterant alijs dare ad eſum: ſicut Achimelech dedit ipſi dauid: vt ha betur. j. Regū. xxi. m ¶ Ut comedant eos in loco ſan cto: Id eſt intra atriū tabernaculi in vna exedra ad h̄ parata.

* Ecce aūt egreſſus.

Ioſephus

h

Moraliter

* a ¶ In tabernaculo federis. i. ī eccleſia vbi ꝯueniunt fideles ī federe charitat'. c ¶ A veſpere vſqȝ i ma. i. toto tpe vite pn̄tis / qd̄ ē veſptinū vſqȝ ad tp̄s vite future / qd̄ eſt ma tutinū p apparētiā vere lucis. † ¶ Super cādelabro mū diſſimo. i. chriſto qui ſuſtētat bonos eccleſie p̄latos et docto res: ſicut ipſe dicit Ioh. xv. a. Sine me nihil poteſtis facere. d ¶ Accipies quoqȝ ſimilā: que ē farina tritici purgatiſſi ma: ⁊ ſignificat doctrinam euangelicā que eſt ſanctiſſima. e ¶ Et coques ex ea. xij. panes: quib⁹ ſignificant̄ duode cim apl'i euangelica doctrina informati p xp̄m: ⁊ igne ſpūſſan cti decocti. † ¶ Et pones ſuper eos thus: ſcȝ deuote ora tionis. i ¶ Per ſingula ſabbata mutabunt̄. Per ſab batū quod requies interpretat̄ / celeſtis requies ſignificat̄: ter minatis enī laborib⁹ apl'oꝝ trāſlati fuerunt ad requiē celoruȝ:

* ⁊ ſucceſſerūt eis

E Mystice. a ¶ Ecce aũt egreſſus ⁊c. Mulier iſraelitis ſapĩa ſpũa/lis nõ dꝫ coire cũ egyptio. i. cũ ſapiẽtia exteriori. Qui em̃ naſcit̃. i. docet̃ de tali coitu/ fili⁹ ẽ egyptij. i. ſapiẽtie ſecularis q̃ in ea didicit: obtinere cõtẽdit: talis aliqñ ĩ caſtris eccl'ie cũ iſ/raelita rixat̃/ q̃ totũ ſe ſapĩe dei dedicauit: nõ q̃rẽs ſapĩaꝫ huius mũdi: nec̃ ꝑncipium hui⁹ ſeculi: ⁊ blaſphemat filius iſraelitidis nomen: nõ mentionẽ xp̃i faciẽs. Notandũ au/tẽ ꝙ nõ determinat qđ vel cui⁹ nomẽ: adhuc em̃ nomen xp̃i ignotũ erat: de q̃ ait gabriel Lu. j. c. Et vocabit̃ nomen ei⁹ ieſus. De q̃ noĩe Paul⁹ ait Phil. ij. b. Dedit ei nomẽ qđ eſt ſuꝑ om̃e nomẽ ⁊c. Cũ ṽo qui ĩ tali ſapĩa confidit blaſphemat nomẽ xp̃i/ dicẽs eũ ĩequalẽ pr̃i: extra eccleſiã pellit̃: q̃ audierũt ponẽt manũ ſuꝑ caput ei⁹: qꝛ caput viri xp̃s: caput xp̃i de⁹ q̃ ĩ xp̃o blaſphematur. j. Cor. xi. a.

Tropolo. ¶ Ecce aũt. Orig. Duo litigãt: vn⁹ ex integro iſraelita: q̃ litigat ⁊ nõ peccat: alter ex maiori ꝑte: id ẽ ex pr̃e egypti⁹ cui⁹ pctm̃ deſignat̃. Iſraelita rõnabilit̃ litigat. In Exodo q̃ꝫ iſraelita ſuꝑat: egypti⁹ cadit: q̃ veritatẽ defendit ⁊ eccl'iaſticã fidẽ: integer iſraelita litigat cuꝫ egyptio/ qui ex ꝑte xp̃o credit ⁊ ſcp̃turas recipit: ſꝫ nõ integre ⁊ fideliter ſenſum capit: hic ex mr̃e iſraelita ẽ/ ſꝫ ex pr̃e egypti⁹. Qui ṽo fidei credulitate ⁊ nomĩs ꝓfeſſiõe xp̃ia/nus ẽ ⁊ catholic⁹: ex vtrac̃ ꝑte iſraelita ẽ. Qui aũt ꝓfeſſione xp̃ian⁹/ intellectu fidei heretic⁹ ⁊ ꝑuerſus: mr̃eꝫ hꝫ iſraelitã ⁊ pr̃eꝫ egyptiũ. Preterea cum q̃s ſcp̃turas legit/ ⁊ ſequit̃ lr̃aꝫ/ ⁊ ĩtel/lectũ repudiat ſpũalẽ: mr̃eꝫ hꝫ iſraelitã. i. lr̃aꝫ ⁊ carnalẽ ſenſum quẽ ſequit̃: hꝫ egyptiũ patrẽ: iõ ꝯ catholicũ litigat q̃ ꝫm lr̃am ⁊ ſpm̃ iſraelitic⁹ ẽ. Qui de pr̃e egyptio ẽ/ nomĩat nomẽ ⁊ maledicit: qꝛ negat creatorẽ eẽ mũdi et patrẽ xp̃i. Nos aũt q̃ lr̃aꝫ ⁊ ſpm̃ ſeq̃mur dicim⁹/ nec̃ ꝫm lr̃aꝫ maledicẽdũ/ nec̃ ꝫm ſpm̃ blaſphemãdũ. Maledici em̃ ĩ deum ⁊ in ꝓximũ/ regnũ dei nõ poſſidebũt. Vñ ⁊ ꝑ moyſen taꝫ aſꝑe vindicat de⁹ ĩ maledicũ: iõ añ non dixit: cui⁹ nomẽ nominans maledixerit: vel dei vel hoĩs: ne ſi de deo diceret: de hoĩb⁹ diſſe licẽtiã aliq̃s eũ putaret. Qui em̃ maledicũt et ſi nõ ex corde: nõ ex voto vel aĩo iniquo: ĩmũdiciã tñ labiorꝫ (ꝫm Eſaie ṽbũ) ⁊ inquinamẽta oris incurrũt. Iſte aũt licet mr̃e iſraelitide/ de egyptio tñ ꝓgenit⁹ exijt/ ⁊ nominãs nomẽ maledixit: puto niſi exijſſet/ nec litigaſſet/ nec nominãs maledixiſſet. Exijt em̃ a ṽitate: exijt a timore dei/ a fide/ a charitate: ꝑ hec em̃ q̃s exit de caſtris eccl'ie etiã ſi ep̃i voce mĩme abijciat̃: ſicut ecõtrario aliq̃s non recto iudicio foras mittit̃: ſꝫ ſi añ nõ exijt. i. nõ egit vt meret̃ exire: nihil ledit̃. interdũ em̃ q̃ foras mittit̃ int⁹ ẽ: ⁊ q̃ foris ẽ int⁹ videt̃ retineri. b ¶ Miſerũtq̃ eũ ⁊c. Moyſes nõ ex auctẽ ſua ſnĩaꝫ ꝓfert ꝯ blaſphemãtẽ: ſed dei p̃cepto reſeruãs: mittit in carcerẽ: lex em̃ odit eũ q̃ blaſphemat: ꝯ quẽ freq̃nter trinitatẽ p̃dicat/ ſꝫ nõ manifeſte ſicut euãgeliũ: iõ illũ ad iudiciũ euãgelij reſeruauit. Qui ñ credit ĩ filiũ iã iudicat⁹ ẽ: Jo. iij. c.

Aug⁹ c ¶ Hõ hõ ⁊c. Aug⁹. Locutio ẽ tãq̃ dicat̃ hõ ille aut ille. i. q̃cũq̃ hõ. nõ ſicut q̃dã putãt/ hõ hõ ita dici tãq̃ laudabilit̃ q̃ſi hõ: nõ q̃liſcũq̃ velut etiã ſilĩs pctõri/ ſed q̃ vere ſit hõ: queꝫ ſenſũ nõ eẽ verꝫ/ ſed locutiõis ħ eſſe ſcp̃turaꝫ apte hic oñdit̃: cũ ĩ eo dꝛ q̃ culpat̃/ nõ q̃ laudat̃.

Maledicere deum ¶ Homo ⁊c. Aug. Si maledixerit deũ ſuũ pctm̃ accipiet. Nominãs aũt nomẽ dñi morte moriat̃: q̃ſi aliud ſit maledicere deũ ſuum: aliud noĩare nomẽ dñi: ⁊ illud ſit pctm̃: hoc aũt tãtũ nefas vt etiam morte dignũ. Oꝛ uis hoc loco ita intelligẽdũ ſit qđ dictũ ẽ nomẽ dñi: vt cũ maledictio fiat. i. maledicẽdo noĩet. Quid ḡ diſtat inter illud pctm̃ ⁊ ħ tãtũ crimẽ: An forte hocip̃m repetẽdo mõſtrauit nõ leue eẽ pctm̃/ ſed morte puniẽdũ. Sꝫ qꝛ ꝑ diſtinctionẽ hoc intulit nõ dicens: nominans enim/ ſed nominãs ante ſub obſcurum factum eſt. et ideo ſi hoc recte intelligitur/ notandũ eſt locutionis genus. ¶ Eſicius. Lxx. Homo homo qui maledixerit deo peccatuꝫ accipiet: qui autem nominat nomen domini morte moriatur. tanq̃ maledicere deo ſit minus: et nominare nomen dei

¶ nõ vbiq̃. a ¶ Eccleſia vel corꝑib⁹ ſanctis: ꝫm illud: Templuꝫ dei ſanctũ ẽ quod eſtis vos. j. Cor. iij. d.

co ſctõ: qꝛ ſanctũ ſctõꝝ ẽ d̃ ſacri
a ficijs dñi/ iure ꝑpetuo. Ecce aũt a
¶ Spũalis ſapientie.
egreſſus fili⁹ mulieris iſraelitis:
a ¶ ſeculari ſapientia. ¶ catholicos.
quẽ peꝑerat d̃ virõ egyptio iter b
¶ ꝑ ſecularẽ ſcĩam impugnãs ſpũalem.
filios iſrael: iurgat⁹ eſt ĩ caſtr̃ cũ c
viro iſraelite. Cũq̃ blaſphemaſ d
a ¶ filiũ dicens minorẽ pr̃e: ⁊ hmõi.
ſet nomẽ: ⁊ maledixiſſet ei: addu
ctus ẽ ad moyſen. Vocabat̃ ãt e
¶ retributio vel pacifica.
mr̃ ei⁹ ſalomith filia dabri de tri/
b bu dan. Miſerũtq̃ eũ ĩ carcerẽ f
¶ Lex ſeruat blaſphemos euangelio iudicandos. ¶ in euangelio.
donec noſſẽt quid iuberet dñs.
¶ conſolando legi.
Qui locut⁹ ẽ ad moyſen dicẽs:
Educ blaſphemũ extra caſtra: ⁊ g
ponãt oẽs q̃ audierũt manus ſu h i
¶ qꝛ ꝯtra dñꝫ q̃ caput ẽ xp̃i blaſphemauit.
aſ ſuꝑ caput ei⁹: ⁊ lapidet eũ vni k
uerſus popul⁹. Et ad filios iſr̃l l
¶ Lxx homo homo. ¶ Scienter.
c loq̃ris. † Hõmo qui maledixerit
¶ penam peccati venialis.
deo ſuo/ portabit pctm̃ ſuũ: et q̃
a ¶ Scienter. ¶ Aq̃la: Vir q̃ blaſphẽauerit deũ ſuũ: ⁊ accipiet ſibi iniq̃tatẽ: ⁊ denominãs nomẽ dñi: morte moriat̃. b ¶ ſpũs. Dominus enĩ ſpũs eſt.
blaſphemauerit nomẽ dñi: mor
te moriat̃: Lapidib⁹ opp̃met eũ
¶ in eccleſia nutritus.
oĩs mľtitudo ppľi: ſiue ille ciuiſ:

Nico. de lyra

⁂ a ¶ Ecce autẽ egreſ. Hic ponit̃ caſus incidẽs de blaſphemo ĩ iurgio: ⁊ deſcribit̃ iſte caſus poſt deſcriptionẽ dictaꝝ ſolẽnitatuꝫ: qꝛ ĩ ſolẽnitatib⁹ ſolent hoĩes lauti⁹ comedere ⁊ bibere: ⁊ ꝑ cõſequẽs iurgari de facili: et inter iurgia ꝓrumpe ad blaſphemias: ꝑmo igit̃ deſcribit̃ hui⁹ blaſphemi trãſgreſſio. ſcđo punitiõis determĩatio/ ibi: Miſert eũ. tertio determĩatiõis executio/ ibi: Locutuſq̃ ẽ moyſes. Circa ꝑmũ ſciẽdũ/ ꝙ dicũt hic aliq̃ hebrei/ ꝙ iſte blaſphem⁹ eo ꝙ erat de tribu dan ex ꝑte mr̃is voluit figere tabernaculũ ſuũ cũ illis qui erãt de tribu dan: ſꝫ fuit ꝓhibit⁹ ab illo iuxta quẽ volebat figere tabernaculũ: eo ꝙ occuꝑabat ſpaciũ ſuum: ⁊ ſic rixati ſũt ad ĩuicẽ: ⁊ cã eoꝝ deducta ẽ ad moyſen: q̃ ſentẽtiauit cõtra illũ: qꝛ caſtra nõ ſituabant̃ ꝫm lineã matrũ ſꝫ patrũ: vt hr̃ Num. ij. a. vbi dicit̃: Singuli ꝑ turmas atq̃ vexilla ⁊ domos cognationũ ſuarũ caſtrametabunt̃. In hebreo hr̃: Et domoſ pr̃m ſuoꝝ caſtrametabũt: ꝓpter quã ſnĩam ꝯturbat⁹/ poſtq̃ exierat d̃ loco iudicij blaſphemauit nomẽ dñi: ⁊ iõ hic fit mẽtio exp̃ſſa de mr̃e ſua ⁊ de tribu dan: ⁊ ꝫm hoc exponit̃ lr̃a/ cũ dꝛ: Ecce aũt egreſſus. ſ. de loco iudicij vbi fuerat ꝯdemnat⁹. b ¶ Quẽ pe. ⁊c. Iſte vir egyptius fuit ille quẽ interfecit moyſes: ⁊ genuit iſtum blaſphemũ de adulterio: ꝓut tactum fuit Exodi. ij. c ¶ Iurgat⁹ ẽ in ca. i. ꝓpter ſituationem tẽtorij ſui ĩ caſtris ratione p̃dicta. d ¶ Cũq̃ blaſ. Hebrei dicũt: Cũq̃ explanaſſet nomẽ dñi. Dicũt em̃ aliq̃ ꝙ ĩ publico noĩauit nomẽ dñi tetragrammaton: qđ erat illicitũ noĩare niſi in ſacerdotũ bñdictiõib⁹: ⁊ illud nomẽ maledixit. e ¶ Vocabat̃ aũt mater ei⁹ ſalo. de qua dictum fuit Exodi. ij. f ¶ Miſerũtq̃ ⁊c. Hic ꝯn̄r põit̃ punitiõis ei⁹ determĩatio. et ſcđo ratione hmõi deťmĩatiõis fit q̃dã repetitio de lege tallionis/ ibi: Qui ꝑcuſ. Circa primũ dicũt aliq̃ hebrei/ ꝙ iõ fuit miſſus ĩ carcerẽ: donec ſuꝑ ħ ſciret̃ ſnĩa dei: eo ꝙ ignorabat̃ vtꝝ ĩcurriſſet penã mort̃. Alij aũt dicũt ꝙ bñ ſciebat̃ ip̃m ĩcurriſſe penã mortis: qꝛ iam p̃ceptũ fuerat a domino Exo. xxi. b. Qui maledixerit patri morte moriat̃: ⁊ multo fortiꝰ incurrit̃ hec pena ꝓ maledictiõe dei/ q̃ ẽ pr̃ oĩm ꝑ creationẽ: ⁊ ideo fuit recluſus vt ſciret̃ qua morte deberet mori: qꝛ ħ non fuit determinatũ a dñõ: ⁊ iõ determinat̃ hic cũ dꝛ: g ¶ Educ blaſphemũ extra caſtra: tanq̃ oĩbus abominabilẽ ⁊ execrabilẽ. h ¶ Et ponãt oẽs qui audi. ſ. ip̃m blaſphemantem. i ¶ Man⁹ ſuꝑ ſuꝑ caput. tãq̃ teſtes/ dicẽdo: Malicia tua te adduxit ad mortem/ non nos. k ¶ Et lapidet eũ vni. ppľs. ad terrorẽ alioꝝ. l ¶ Et ad filios iſr̃l loquer̃: proteſtãdo ꝙ ſimili morte moriet̃ q̃ blaſphemauerit nomẽ dñi.

⁂ Qui ꝑcuſſerit

✳ ⁊ ſucceſſerũt eis ſancti ep̃i imitantes ꝑfectionẽ apoſtoloꝝ/ qui ſimiliter tranſlati ſunt: et ſic erit de imitatoribus apoſtolorum vſq̃ ad finem mundi: ⁊ hec eſt mutatio dextere excelſi. a ¶ Ecce autem egreſſus filius mulieris ⁊c. Hic agitur de cuiuſdam blaphemi pena: ꝑ quam ſignificat̃ punitio hereticj qui blaſphemat eccleſiam dei/ cũ dicit̃: g ¶ Educ blaſphemũ extra caſtra. Nã heretic⁹ excõmũicãdus ẽ ⁊ ſeꝑandus ab eccl'ia: ⁊ ſi ꝑmãſerit obſtinat⁹/ iuſticie ſeculari debet tradi morte puniẽdus. iõ ſb̃dit̃: ¶ Et lapidet eũ vni. po. ⁊c.

✳ Qui ꝑcuſſerit

nare nomen dei ſit grauius: deus autē ⁊ dominus eſt. Unde
6.a Dominus deus tuus deus vnus eſt. Et alibi: Diliges domi/
2.c num deum tuū ex toto corde tuo: nomē eius qđ eſt: cuiuſ nomi/
natio ita punitur: Quare nomina dei in ſcripturis manifeſtan
tur: ſi q̄ nomināt ſic puniunt. Sed blaſphemia q̄ ſcient cōmit/
tit: maxīa pena vindicat. Un̄ qui pec
2.c cauerit ī ſpūm nō dimittet ei. i. qui in
ſciā blaſphemauerit: q̄ eſt donū ſpiri
tuſſancti. Un̄ ⁊ alij dat p ſpm̄ ſmo
ſcie ⁊c. j. Cor. xij. a. Maledicit ḡ deū
q̄ inſcient blaſphemat. ⁊ peccatum re
cipit. i. penam pctī: q: ſciam quā debe
bat hr̄e nō habuit. Nomen vero dn̄i
nominat q̄ in ſciā blaſphemat: hoc au
tē facit q̄ ei⁹ ſciam p ſpm̄ acq̄ſiuit. Ne
2.a mo em̄ poteſt dicere dn̄s ieſus niſi ī
ſpūſancto. Ideo iuſte ſine miſericor/
dia punitur: ſiue a patribus tanq̄ c/
uis eruditus: ſiue nouiter didicit tanq̄
pegrin⁹. Noīat aūt tal' ⁊ blaſphemat
ſic fili⁹ iſraelitidis noīauit ⁊ blaſphe/
mauit. a ¶ Qui percuſſerit ⁊ o.
Lxx. Qui pcuſſerit aīaʒ hoīs ⁊c. id ē
q̄ ad iniquitatē traxerit. Animā vero
animalem hoīem ītelligit: q̄ nō pcipit
q̄ ſūt ſpirit⁹ dei. j. Cor. ij. d. ¶ Aug⁹
Qui pcuſſerit aīam hoīs ⁊ mortuus
fuerit ⁊c. Nō ait qui pcuſſerit hoīem
⁊ mortuus fuerit: ſʒ aīam hoīs / cū po
ti⁹ feriat corpus. vn̄ Mat. x. e. Noli
te timere eos q̄ corp⁹ occidūt. Aīam ḡ
vitaʒ corpis appellat q̄ fit p animā. ⁊
hic voluit oñdere homicidā q̄ animā
hoīs pcutiat. i. pcutiendo vita hoīem
priuet. Cur ḡ addidit ⁊ mortu⁹ fuerit
ſi iam hoc ipō oñdit homicidiū q̄ ani/
mam hominis pcuſſerit. i. hō a pcutiē
te vita priuat⁹ ſit: an extra pōere volu
it quomodo accipiēdum ſit q̄ dixit ani
mam hoīs pcuſſam: ⁊ ſic ait: ⁊ mortu⁹
fuerit / tanq̄ diceret. i. mortu⁹ fuerit: h̄
eſt enim animā hoīs eſſe percuſſam.
b ¶ Fracturam pro fractura ⁊c.
Lxx. Contritionē pro cōtritione: id ē
ſi docendo: ſuadēdo: ſcādaliçādo ali/
quā ꝟtutē pximi cōtriuerit. c ¶ Dē
tem pro dēte. Uirtutē loquēdi. Dē
tes em̄ p verbis accipiunt. vn̄ Pſ.
9.g lvj. a. Filij hoīm dētes eoꝝ arma ⁊ ſa
gitta ⁊c. Et pulchriores ſūt oculi ei⁹ vi
no: ⁊ dētes eiuſ lac. can. Clariora em̄
⁊ apertiora ſunt verba euāgelij lacte
legis. d ¶ Qui percuſſerit iumē
tū ⁊c. Hec ſm lrām iudeiſ erāt neceſ
ſaria: q̄ nō poterant capere: ſi q̄s pcuſ
5.f. ſerit te in dexteram maxillā / prebe ei
⁊ alteram. Sed cum eſſent maliuoli
mala ī ferre volebāt / ⁊ nō pati. Ideo
metu alterne pene erāt a ſcelere reuo
candi. e ¶ Et adduxerūt ⁊c. Ex/
perimēto ipſo legē cōfirmatā oſtēdit:
vt ⁊ tu blaſphemare timeres: ⁊ pecca
tū fugeres: qđ nō ſolū pnceps: ſʒ tota
multitudo vindicat. Oēs em̄ communi
ter blaſphemos debēt pūire q̄ oīm au
ctori nō metuunt detrahere: ⁊ oēs ab
eo ſeparare.

¶ nouiter adiunctus
ſiue pegrin⁹ fuerit†: Qui blaſphe
¶ anime que eſt peccatum
mauerit nomē dn̄i: morte moriat
a †. Qui percuſſerit ⁊ occiderit ho a
a ¶ q̄ animalit viuit q̄
cōpat iumētis inſipiētib⁹: ⁊ ſilis fact⁹ ē illis.
minem: morte moriat. Qui pcuſ b
a ¶ q̄uis poplarē ⁊ hebetē errare fecerit ſe
ſerit aīal / reddet vicariū: id ē aīaʒ
ipſum compenſabit a ¶ peccati.
p aīa. Qui irrogauerit maculaʒ c d
a ¶ n̄ ex toto ad īpietatē traxerit. ¶ ſm cul/
cuilibet ciuiū ſuorū: ſic fecit / ſic fi
pā ſuſtinebit penā. a ¶ Si oculū ſciētie ce/
b et ei. Fracturā p fractura: oculū
cauit. a ¶ in futuro iudicio.
c p oculo: dentē p dente reſtituet.
¶ cuiuſcūq̄ . ſ. virtutē cōtriuerit ipi⁹ virt⁹
Qualē inflixerit maculā / talē ſu/
cōteret ⁊ p nihilo reputabit. a ¶ Stultū
d ſtiere coget. Qui pcuſſerit iumē/
hebetē. a ¶ ſeipm̄ p iumēto. b ¶ aliq̄ mō
nocēdo. c ¶ diſcretum rationalem
tū / reddat aliđ. Qui pcuſſerit hō e
a ¶ ipſe ſicut homo. b ¶ vel rectum.
minē / puniet. Equū iudiciū ſit i/ f
a ¶ nouiter eccleſie iunctus. b ¶ ab infan/
tia in eccleſia educatus.
ter vos: ſiue peregrin⁹ ſiue ciuis
peccauerit: q: ego ſuʒ dn̄s deus
veſter. Locutuſq̄ ē moyſes ad fi g
e lios iſrael: ⁊ eduxerūt euʒ q̄ blaſ/
phēauerat extra caſtra ac lapidi
b⁹ oppreſſert. Feceruntq̄ filij iſrl' ſic
pceperat dn̄s moyſi. Ca. XXV

Locutuſq̄ ē dn̄s ad h
moyſē ī mōte ſinai di
cēs: Loq̄re filijs iſrl':
f ⁊ dices ad eoſ: Quā i
¶ conuerſationē bonam.
do ingreſſi fueritis terram quam
¶ In lege ⁊ preceptis.
ego dabo vobis: ſabbatiçet ſab
a ¶ toto tpe preſentis vite. ¶ ſic. b ¶ vt
poſt ſabbatizet terra
g h batum domio. Sex annis ſeres
a ¶ Legē in cui⁹ opatiōe ppl's iudeoꝝ labo
rabat. b ¶ Euāgelicā vitā cui⁹ xp̄s vitis ve
ra. nos palmites pat agricola: Joh. xv. a.
agrū tuū: ⁊ ſex annis putab vineā
am tuam: colligeſq̄ fructus ei⁹:

ītelligēdū dictū fuit pleni⁹ Exo. xxi. vbi pleni⁹ actū ē đ lege ta L
liōis. e ¶ Qui pcuſ. ho. pu. ⁊ ſm expoſitores nr̄os ītelligi
tur de pcuſſiōe ad quā n̄ ſequit morſ: nec mutilatio: nec defor
mitas notabil': q: taliſ dʒ pūiri ad arbitriū iudicū. In heb. hr̄:
Qui pcuſſerit hoīem moriat Et dicit. Ra. Sa. q̄ loq̄t iſta lex
n̄ de q̄cūq̄ hoīe: ſʒ đ pr̄e: q: pcutiēs pa
trē graui pcuſſiōe dʒ mori. etiā ſi mors
nō ſequat: vt dictū fuit Exo. xxi. Uel di †23. q. 5. c.
cēdū q̄ loq̄t h̄ de hoīe gnālit ⁊ de pcuſ/ reos
ſione ad quā ſeq̄t mors. ⁊ repetit id qđ
in pricipio hui⁹ pt' dictū fuerat ad maio
rē expſſionē. f ¶ Equū iudiciū ⁊c.
Accipit hic peregrinus gentilis cōuer
ſus ad iudaiſmū: q̄ lʒ reciperet q̄tū ad
ea que ptinenēt ad ſalutē: nō tn̄ q̄tū ad
ea q̄ ſunt honoris in regimine ppl'i p q̄
đr aliq̄s ſimpl'r ciuis: ad qđ recipieban
tur aliq̄ gentiles cōuerſi poſt tertiā ge/
neratione: aliq̄ poſt decimā ⁊ aliq̄ nūq̄
vt hr̄. Deutro. xxiij. Si q̄s aūt iudeus
interfeciſſet gentilē nō cōuerſum ad iu/
daiſmū nō īcurriſſet penā mortiſ. ſm q̄
dicit Ra. Sa. prout expoſui Exođ. xxi.
g ¶ Locutuſq̄ ē moy. hic ponit exe
cutio pene ſm ſnīam dn̄i ꝯ blaſphemuʒ
ſupradictuʒ ⁊ patet littera.
⁎ a ¶ Qui pcuſſerit ⁊ occi. ⁊c Ille Moralit
moralit occidit hoīem q̄ ptrahit ipm̄ ad
mortalē culpā: ⁊ ſic incurrit mort' gehē
ne penaʒ. b ¶ Qui pcuſſe. aīal ⁊c.
inferēs em̄ dānū tenet ad reſtitutionē:
ſi non habet vnde debet agere penitē/
tiam ſm culpe quantitatē.

Glo. ordi. Ca. XXV

Locutuſq̄ ē dominuſ ⁊c. D
f ¶ Quādo igreſſi ⁊c. Eſi
cius. Terra cōuerſatio bona
đ q̄ đr Pſ. cxlij. c. Spūſ tu⁹ bon⁹ dedu
cet me ī trā rectā ⁊c. g ¶ Sex ānis ſe
reſ agꝝ tuū ⁊c Pū. ſ. ī hac vita ⁊ ī vi
ſibili creatura ſum⁹ quā ſignificat ſena
ri⁹. Sex em̄ dieb⁹ creata ſūt oīa q̄ vidē
tur: ſeptimo aūt anno ſabbatum erit ter
re dn̄i. Cum enim poſt preſens tēpus
ſabbatū vēit: de quo Paulus ait: Re Heb. 4. c
linquitur ſabbatiſmus ppl'o dei quē di/
es ſeptimus ſignificat: in q̄ req̄euit de⁹
ab opib⁹ ſuis. ſ. viſibilib⁹ iam non erit
opandi tēp⁹. h ¶ Seres agꝝ tu. ⁊c.
Per agrū ⁊ vineā cū iſtum ſeminari / ⁊ Agꝝ ſerere
illā āputari phibuit oē gen⁹ agri ītel
ligēdū ē: neq̄ ei ī oliueto vl' q̄libʒ alte/
ri⁹ generis agro aliquid operandū ſit.

Ni. de lyra

☞ Que ſpōte
Ca. XXV
Locutuſq̄ eſt ⁊c. Superi⁹
actū eſt de ſolēnitatib⁹ dierū: Diuiſio
hic ꝯñr agit de ſolēnitatibus
annoꝝ: ⁊ diuidit ī duas. in ptē pncipa/
lē ⁊ īcidētalē. ſcđa ibi: Qñ vēdes quip
piā. Pria adhuc ī duas. q: pmo agit đ
ſolēnitate āni ſeptimi. ſcđo de ſolēnita
te āni q̄nq̄geſimi. ibi: Nūerab q̄ʒ. Cir/ Annus ſep
ca pmū ſciēdū q̄ ann⁹ ſeptimus erat re timus
miſſiōis: q: tūc remittebāt debita n̄ po
tentib⁹ ſoluere: ⁊ ſui dimittebant liberi
Hoc tn̄ eſt ītelligēdū de īpotētib⁹ ⁊ ſer
uis iudeis vl' cōuerſis ad iudaiſmū: vt

Nico. de lyra

⁎ a ¶ Qui pcuſſerit. Hic occaſione huius addit repeten
do de lege taliōis / cū đr: Qui pcuſſerit ⁊ occiderit hoīeʒ morte
moriat. ⁊ ītelligitur de occidēte a pposito nō a caſu: vt ptʒ per
illud qđ hr̄ Exođ. xxi. vbi dicit q̄ īterficiens a caſu debebat ſal/
uari in ciuitate refugij. b ¶ Qui pcuſſerit aīal reddat vi/
ca. Id ē aīal eiuſdē ſpēi ⁊ valoris: vl' pciū ſm arbitriū iudicū
c ¶ Qui irro. i. fecerit. d ¶ Maculā. h̄ accipit macula pro
mutilatiōe ſeu leſione q̄ nō pōt curari ſine notabili deformita/
te: eo mō quo aīal dicebat maculatū ſm legē. Et q̄liter iſtud ſit
intelligendum dictum

habet Deut. xv. vbi agitur de anno. vij. q̄tum ad iſta. ſed
hic agitur de ipſo inq̄tum erat ſolennis ad quietem terre: ⁊
hoc eſt quod dicitur: i ¶ Quando ingreſſi fue. terraʒ
quā ego dabo vobis: ſabbatizet. quieſcēdo. Dicit autē
Aug⁹. q̄ terra colebat ſeptīo āno ⁊ ſemīabat: ſʒ n̄ colligebat
a dn̄is: ſʒ totū paupib⁹ dimittebat: ⁊ ſm h̄ ītelligit q̄es trē: q:
⁎ non exercebatur
Moraliter. h ¶ Locutuſq̄ eſt domin⁹ ad moyſen Moralit
⁊c. hic agitur de ſeptimo anno ī. q̄ quies erat terre cum dicit:
⁎ Septimo aūt

E ☞ a ¶ Que ſpōte ⁊c̄. Coꝝ.ſ.q̄ hic facimꝰ ī futuro fructū manducabimꝰ: vn̄ pſ̄.cxxvij.a. Laboꝛes manuū tuaꝝ q꞉ mādu. btūs es ⁊ bn̄ tibi erit. b ¶ Sed erunt ⁊c̄. Nō ꝓhibet dn̄s veſci q̄ ſpōte nata ſunt: ſed reponere ī vſum ꝓpꝛiū. c ¶ Nu

Quinq̄geſimꝰ q̄re in ꝑcepto

merabis quoq̄. Interrogemus iudeos ſi ſeptimū diē (vt aiūt) legiſlatoꝛ honoꝛauit: et ab opibꝰ vacare ꝑcepit: quare q̄nquageſimū annū celebꝛari ꝑcepit. Septē em̄ hebdomade annoꝝ.xlix. faciūt. Nō ḡ q̄nquageſimo vacare opteret / niſi myſteriū lex ſignificaret quod iudeoꝝ infirmitas nō capet. Duplex em̄ a deo oīm ſignificaꝛ cōſūmatio: vna cuiuſq̄ ſingularis: altera oīm cōmunis / quādo tp̄s operādi nō erit. In ſupioꝛibꝰ pꝛimaꝝ: in his inſinuat ſecundā. d ¶ Septē hebdomadas. In hebdomada dierum humanū ſeculū diuiditur. Cū igitur hic numerus multiplicatꝰ in ſemet ipſo fuerit: ⁊ tota cōpleta etas ſeculi: ⁊ tēpus diuolutū ad finē ꝑuenerit / ſuccedet quinquageſimus quaſi.xlix. anno ī quo erit reſurrectio: vn̄ ſubdit: Clangens buccina menſe ſeptimo ⁊c̄. Vn̄ apl̄s.j. Teſ.iiij.d. In tuba dei deſcēdet de celo: et moꝛtui qui ī chꝛiſto ſunt reſurgēt incoꝛrupti. Opoꝛtet enī ſuſcitantē ꝑcedere tubā: ideo ī quadrageſimo ⁊ nono anno in quo cōmunis ē cōſūmatio tuba canere ꝑcepit. e ¶ Mēſe ſeptio.

Septē etates mundi

Quia quaſi ſeptimo mēſe etatis mūdi xp̄s venit. pꝛimꝰ menſis qui in ꝑadiſo fuit. ſecūdus vſq̄ ad diluuiū. tertius vſq̄ ad abꝛaā. quartus vſq̄quo deſcēſum eſt in egyptū. quintus vſq̄ ad trāſmigrationē. ſextus vſq̄ ad aduentū xp̄i. ſeptimus ipſe aduētus. f ¶ Sāctificabiſq̄ an. Quaſi ī ſanctimonia expecteꝛ ⁊ cogiteꝛ: pacē em̄ debemꝰ ſequi et ſanctimoniam: ſine q̄ nemo videbit deū. g ¶ Vnuſquiſq̄. Patriarchaꝝ ⁊ ꝓphaꝝ. Eſt quedā familia hoſpitalis cui ꝑeſt abꝛaam. Eſt ⁊ alia caſtitatis / cui pꝛeeſt ioſeph. Eſt ⁊ alia māſuetudinis / cui ꝑeſt moyſes. h ¶ Quādo vendes ⁊c̄. Quiſq̄ vēdere pōt vel emere. Vnde Paulꝰ.j. Coꝝ.iij.d. Oīa vr̄a ſumꝰ ſicut ⁊ vos nr̄a. Hoc ꝑm lr̄aꝫ moꝛaliter infoꝛmat / vt ī cōtractibꝰ ꝓximis cōpatiamur: ne q̄s nimiū moleſtus de pauꝑeꝝ neceſſitatibus negocieꝛ: ne ſtudeat poſſeſſiones alioꝛū acquirere / ſꝫ indigētibus commodare: ⁊ commodata paulatim de fructibꝰ agroꝛū recipere.

[Text of Leviticus 25 (centre column), with interlinear glosses]

¶ Eterna requie.

Septio āt anno ſabbatū erit ter a

a ¶ q꞉ nihil erit neceſſe oꝑari: nec oꝑa legis vl̄ euāgelij. b ¶ ꝑ hāc cōem culturā māda

re requietōis dn̄i: agrū n̄ ſeres:

ta īplēdo. a ¶ a ꝑte totū denoīat. ¶ euangelica mādata pure obſeruādo. b ¶ coles

c ¶ Que naturalis lex ſuggerit nec doctoꝛe indiget nec lr̄is.

a ⁊ vineā nō pūtabis. Quē ſpon b

a ¶ Lxx. vuā ſctificatōis.i.myſteria xp̄i.

te gignit humꝰ nō meteſ: ⁊ vuas c

pꝛimitiaꝝ tuaꝝ nō colliges qua

ſi vindemiā: Annꝰ em̄ req̄etiōis

b terrę ē: ſed erūt vobis in cibū ti/ d

a ¶ quē īuitaſti n̄ vt ſuū ⁊ ācillā ſubiecisti.

bi ⁊ ſeruo tuo: ancillę ⁊ mercēnā

a ¶ Lxx. inq̄lino: id ē philoſopho qui adiacet tibi: qui terrā bonam intraſti.

rio tuō: et aduenę qui ꝑegrinaꝛ

a ¶ idiotis. b ¶ īfidelibꝰ māſuete factis.

apud te. Iūmentis tuis ⁊ pēcoꝛi e

¶ putabūt viuere in ſecula ſeculoꝝ.

bus oīa quę naſcunꝛ pꝛębebūt

c d cibū. Numerabis quoq̄ tibi ſe/ †

¶ Lxx. ſeptem requies.

ptē hebdomadas annoꝝ: id ē ſe f

pties ſeptē: q̄ ſil̄ faciūt q̄dragita/

e nouē: ⁊ clanges buccina mēſe ſe g

a ¶ ꝑfectionē ſignificat: q꞉ denariꝰ ꝑfectꝰ ē. b ¶ q꞉ bonitate ⁊ clemētia genꝰ hūanū ꝑfecte a coꝛruptione liberaꝛ.

ptimo: decimā die mēſis pꝛōpi/

tiationis tꝑe ī vniuerſa terra ve

¶ q꞉ oēs a coꝛruptiōe liberabūꝛ: quibus ī adā dictū eſt: Terra es ⁊ interrā ibis: Geñ. iij.d. ꝑm aliā lr̄am.

f ſtra: Sanctificabiſq̄ annū q̄nq̄ h

a ¶ oīm pctōꝝ oīm laboꝝ. b ¶ q꞉ generalis reſurrectio.

geſimū: ⁊ vocab remiſſionē cūn i

¶ vel tue.

ctis habitatoꝛibꝰ terrę vr̄ę: ipſe

¶ Initiatus vel remiſſiuus.

eſt em̄ iubileꝰ. Reuerteꝛ hō ad k

¶ Lxx. patriā: ꝑadiſū ſcꝫ q̄ vera patria ē.

g poſſeſſionē ſuā: ⁊ vnuſq̄ſq̄ redi

et ad familiam pꝛiſtinam: q꞉ iu/

bileꝰ ē / ⁊ q̄nquageſimus annus:

¶ vt ſupꝛa. ¶ q꞉ tp̄s fruēdi: nō operādi.

Nō ſeretis neq̄ metetis: ſpōte ī

agro naſcētia / ⁊ pꝛimitias vide/

¶ reponēdo in vſum pꝛopꝛiū.

mie nō colligetis ob ſāctificatio

a ¶ q꞉ reddet vnicuiq̄ iuxta oꝑa ſua.

nē iubilei: ſꝫ ſtātim oblata come

¶ a deo venimꝰ ad quē redeundū ē.

detis. Anno iubilei rediēt oēs

¶ patriam celeſteꝫ ſinguloꝝ remuneratio/nem: quia in domo patris mei manſiones multe ſunt: Joh̄.xiiij.a. ¶ docendo.

h ad poſſeſſiones ſuas. Qñ ven/ l

Ni.de lyra

☞ Iuxta nūeꝝ ✱ nō exercebaꝛ ꝓ vtilitate tempoꝛali colētiū. Oēs autē hebꝛei / ⁊ Andreas ſuꝑ locū iſtū dicūt / ꝙ terra anno ſeptimo nō colebaꝛ nec ſeminabaꝛ: et h̄ magis cōcoꝛdat textui: q꞉ ſtatim ſubditur: Sex annis ſeres agrū tuū. ſubditur: a ¶ Septimo aūt anno ſabbatū erit terre. Si enī coleret nō eſſet requies terre. vn̄ ⁊ ſubdiꝛ: Agrū nō ſeres ⁊c̄. b ¶ Que ſponte gignet humꝰ nō metes. Illa ſūt que naſcunꝛ in cāpis ex granis decidētibꝰ tꝑe meſſis abſq̄ alia cultura: ⁊ illa nō debebant dn̄i cāpoꝝ appꝛopꝛiare ſibi. c ¶ Et vuas pꝛimitiaꝝ tuaꝝ. Dicūt aliqui ꝙ loquiꝛ hic ď fructibꝰ vinee an̄ quartū annū q̄ erāt immūdi: vt habeꝛ.s̄.xix.ca. ſed nō eſt veꝝ: immo de fructibꝰ anni ſeptimi loquiꝛ / qui abſq̄ cultura naſcebanꝛ: vn̄ ꝑmittiꝛ: Anno vij. agrū nō ſeres: et vi.t. n̄ putabis: ⁊ de vtriſq̄ fructibus ſubdiꝛ: d ¶ Sed erunt vobis in cibū. q꞉ inde viuebāt cōmuniter dn̄i ⁊ ſerui / pauꝑes ⁊ ꝑegrini: etiā beſtie: nō ſolū domeſtice ſed etiā ſilueſtres. vn̄ ſubditur: e ¶ Iumētis tuis ⁊ peco. In hebꝛeo habeꝛ: Iumētis tuis ⁊ beſtijs. ⁊ ꝑ beſtias hic intelliguntꝛ aīalia ſilueſtria ꝑm hebꝛeoſ. f ¶ Nūerabis quoq̄. h̄ ꝯn̄r agiꝛ de ſolēnitate anni q̄nq̄geſimi: ď q̄ duplex ē opinio / tā apud hebꝛeos q̄̄ apud latinos: eo em̄ ꝙ diciꝛ hic: Numerabis quoq̄ tibi ſeptē hebdo. ⁊c̄. dicūt aliqui ꝙ annꝰ iubileꝰ erat vltimꝰ annus huiꝰ numeri.ſ.xlix. dicebaꝛ tn̄ quinquageſimꝰ reſpectu ꝑcedētis iubilei incluſiue: ⁊ ꝑm hoc annꝰ iubileꝰ erat idē cū anno ſeptio remiſſionis hebdomade vltime annoꝝ ꝑdictoꝝ. Alij aūt dicūt ꝙ annus iubileꝰ erat annꝰ īmediate ſequenſ annos.xlix. ꝑdictos. ⁊ ſic erat q̄nq̄geſimus a ꝑcedēti iubileo excluſiue. Et ꝑm hoc annꝰ iubileꝰ erat īmediate ſequens ānū ſeptimū vltime hebdomade: et tūc erāt duo anni ſibi ſuccedētes īmediate ī quibꝰ terra q̄eſcebat: ita ꝙ nō colebaꝛ nec ſemīabaꝛ: ⁊ vtriq̄ opinioni pōt lr̄a ď facili applicari. g ¶ Et clāges buccina. Dicūt aliqui ꝙ iſte clāgoꝛ fiebat mēſe ſeptimo anni ꝑcedētis iubileū: ſicut homīes an̄ natiuitatē dn̄i ꝑclamant feſtū / clamando natale natale. Alij autem dicūt / ꝙ iſte clāgoꝛ fiebat ſeptimo mēſe anni iubilei. ⁊ hoc videꝛ verius. vn̄ ⁊ vocaꝛ iubileus ab iſto clāgoꝛe ꝑm ꝙ dicit Ra. Sa. ⁊ rōnabiliter. vbi em̄ dicimus iubileū / ī hebꝛeo habeꝛ iobel qď ſignificat coꝛnu vel buccinaꝫ. vnde Exo.xix.b. vbi ďr: Cū aūt cepit clangere buccina. In heb̄ hr̄ iobel. h ¶ Sāctificabiſq̄ annū quin.i. applicabis ad diuinū cultū. i ¶ Et vocabiſ remiſſionē. q꞉ tūc remittebanꝛ ſeruitutes ⁊ debita: ⁊ etiā exuleſ ꝑmittebāꝛ redire ad t̄rā ſuā. vn̄ ſeq̄ꝛ: k ¶ Reuerteꝛ hō ad poſ. ſuā: ⁊ vnuſq̄ſq̄ redięt ad fa. ꝑſti. cetera patēt ex ꝑdictꝭ. l ¶ Qñ vēdes. hec eſt pars incidentalis in qua ponunꝛ duo incidētia ex ꝑdictis: eo enī ꝙ dictū ē īmediate ꝙ ī anno iubileo oēs redibāt ad poſſeſſiōes ſuas: ſequiꝛ ꝙ ✱

✱ a ¶ Septio aūt anno ⁊c̄. Per annū ꝟo ſeptimū pōt intelligi ſeptenariꝰ ꝟtutū q̄bꝰ q̄eſcit terra.i. hō ď t̄ra foꝛmaꝛ: vt hr̄ Geñ.j. q꞉ ꝑ q̄ttuoꝛ virtutes cardinales habet hō quieteꝫ in ſeipſo. Nā ꝑ temperātiā ⁊ foꝛtitudineꝫ q̄eſcūt vires concupiſcibilis ⁊ iraſcibilis a paſſionibus inoꝛdinatꝭ. Per pꝛudentiam aūt et iuſticiā q̄eſcunt intellectꝰ ⁊ voluntas a motibus ⁊ actibꝰ indebitis. Per tres ꝟtutes theologicas.ſ. fideꝫ / ſpem charitatē / quieſcit hō ī deo quiete: que daꝛ ꝑ gratiā in vita pn̄ti. † ¶ Numerabis quoq̄ꝫ tibi ſeptem hebdomadas annoꝝ. Hic agiꝛ de q̄nq̄geſimo anno / qui erat annus requietionis generalis: ꝑ quem figurata fuit requies patrie celeſtis: ꝓpter quod annus ille dicebaꝛ iubileus: ad ſignificādum continuam celeſtiū iubilationem. Pſ̄.lxxxiij.a. Beati q̄ habitant in domo tua domine: in ſecula ſeculoꝛū laudabūt te. Itē ī anno iubileo ſinguli redibāt ad poſſeſſiones ſuas: ī ſignū ꝙ ī patria celeſti ſinguli electi accedunt ad manſiones ſibi debitas ꝑm gradꝰ variꝰ os meritoꝝ: ꝓpt̄ qď dic̄ ſaluatoꝛ Joh̄. xiiij.a. In domo pr̄is m. mā. mľ. ſūt: ſi q̄ minꝰ dixiſſē vob: vado pare vob locū.

✱ Si attenuatꝰ frater

a ¶ Iuxta numerꝫ.i.ſm ꝟtutem cuiuſq̄ꝫ.anni em̄ etatē ſignificāt:in qua manifeſtat̄ quid poſſit q̄ſq̄ꝫ ſm corp⁹. b ¶ Q̄to plures.i.ſi pōt multū opari multū fructū exiget:ſi multū nō pōt:paꝝ repēdet.feret eī hic trigeſimū.iſte ſexageſimū:ille cē teſimū fructū. c ¶ Facite p̄cepta ꝛc̄. Ne q̄s audita moderatiōe ven dēdi ꝛ emēdi ſegnior fieret:ꝛ cōde/ ſceſſio ip̄a noceret:caute adiūgit:Fa cite p̄cepta ꝛc̄. Neminē ſiq̄dē vult vacare:ſꝫ ſꝫ ꝟtutē fructificare. Uir tutē q̄ꝫ ꝯſcientia cuiuſq̄ꝫ examinat. d ¶ Et iudi.ꝛc̄. Nō corrūpētes ī tētionē vl̄ opatiōez eoꝝ.velut ſi q̄s elemoſynā tribuit nō aliȷ̄ noceat,vt aliȷ̄ ꝓſit.p̄ceptū em̄ qd̄ elemoſynaꝫ fieri iuſſit iuſtaꝫ eē voluit. e ¶ Qꝛ ſi dixe.ꝛc̄. qꝛ ꝑ duos annos terrā vacare p̄cepat ne ꝯturbarent̄ tanq̄ꝫ ſolliciti q̄d comederent aut q̄d bibe/ rēt ait:Dabo bn̄dictōez meā ꝛc̄.Et notādū qꝛ cū chriſt⁹ dicat Mat.vi. d.Nolite cogitare de craſtīo.lex iu bet ne cogitēt d̄ trib⁹ ānis. f ¶ Da bo bn̄dic.ꝛc̄. Chriſtū. Un̄ bn̄dixi mus vob̄ in noīe dn̄i.i.chriſto q̄ eſt nomē pr̄is. Qui pr̄ez nob̄ noīauit ꝛ māifeſtauit:h̄ ī ſeptīo āno vēit.i. in ꝑfectiōe quā ſignificat ſenari⁹:ꝛ vt hoīez reformaret quē formaue/ rat die ſexto:qd̄ ibi ſext⁹ dies ibi ſe/ xtus dꝛ ān⁹:qꝛ int̄ formatiōez nr̄aꝫ ꝛ reformationē multa tꝑa defluxe/ runt. g ¶ Terra q̄ꝫ ꝛc̄. Aug⁹. Aliȷ̄ codices h̄nt: Terra nō venū/ dabit̄ in ꝓphanationē:ne q̄s.ſ.ter rā quā accepit a deo audeat vēdere ꝓphanis:q̄ in ea īpietatē exerceāt: ꝛ deos alienos colāt. Aliȷ̄ in confir mationē.i.nō ita ꝯfirmet̄ vēditio: vt in tꝑe remiſſionis nō recipiat eā vēditor:qꝛ mea eſt ꝛc̄. Ideo ſm p̄/ ceptū meū q̄ſquis habet vbi debet. h ¶ Si attenuat⁹ ꝛc̄. Que ſit no ſtra ſubſtātia quō eā alienam⁹:quō eā recipimus ꝑ ordinē docet:habet quiſq̄ꝫ poſſeſſionē bonā:ꝯuerſatio/ nē ſanctā:alius virginitatē habet: alius ꝯtinentia pollet:hic p̄eminet ſacerdotio/ille paupeꝝ patrocinio: q̄ſq̄ꝫ ſm ꝟtutē habet poſſeſſionē:ſꝫ ꝑ deſidiā cogitationes noſtre infir/ mant̄:ꝛ a ꝓpria poſſeſſione ex ꝑte cadimus:docet quomō reſtituatur. i ¶ Pōt redimere ꝛc̄. Scd̄m illd̄ Gal.vi.a. Si p̄occupat⁹ fuerit hō in aliquo delicto:voſ qui ſpiritales eſtis hm̄ōi inſtruite in ſpū leuitatiſ. alter alteriuſ onera portate ꝛc̄.ꝛ ſic liberare fr̄ēꝫ poſſumus a pauꝑtate ꝛ redimere poſſeſſionē ei⁹:vt q̄dā/ modo cōmunis ſit. k ¶ Uſq̄ꝫ ad annū ꝛc̄. Annus:qꝛ oēs horas in ſe habet:ꝛ dies/mēſes/ꝛ circūitus oēs:ꝑfectionē ſignificat.peccatum autē ꝑfectū ꝛ diuturnū:nō niſi ꝑfe/ cta penitentia emendat̄:in qua ieiu niū/oratio/cilitiū/elemoſyna/ꝛ la/ chryme ꝑagunt̄.ꝑ hec em̄ plena re/ miſſio acquirit̄. l ¶ Qui vendi/ derit domū ꝛc̄. Nō exprimit̄ ven ditor:nec ꝓpinquus dicit̄.non em̄ vnus eſt ſed totus populus:nec de cognatione iudeoꝝ/ſed ſodome et gomorre. ¶ Qui vēdiderit domū ꝛc̄. In ſuꝑiori capitulo ſpiritualem cuiuſq̄ꝫ ꝯuerſa/

a ¶ aliquā doctrinā bonā b ¶ eccl̄iaſtico: c ¶ diſ
des q̄uippiā ciūi tuo/vl̄ emēs ab eo:
cernēdo. ¶ Supra ꝟtutē doctrinā ingerēdo:one
a ne ꝯtriſtes frēꝫ tuū:ſꝫ iuxta nūeꝝ an/
ra īportabilia īponēdo. a ¶ vel laudis.
¶ ſm hoc ꝙ fructificare pōt diſcipulus.
noꝝ iubilēi emes ab eo:ꝛ iux̄ ſuppu/
b tationē frugū vēdet tibi. Q̄to pl̄es
anni remāſerit p⁹ iubileū/tāto creſcet
ꝛ p̄ciū: Et q̄ꝫto min⁹ tꝑis nūerauer͂:
¶ vel minus. ¶ vel emptori.
tāto mioris emptio ꝯſtabit. Tp̄s em̄
¶ graue onus imponēdo.
frugū vēdet tibi. Nolite affligere cō/
tribulos vr̄os:ſꝫ timeat vnuſquiſq̄ꝫ
a ¶ q̄ dicit:Tollite iugū meū ſuꝑ vos:qꝛ ſuaue ē ꝛ on⁹ meū leue:Mat.xi.d. ¶ q̄ dixi:Nō oēs ca/
c deū ſuū:qꝛ ego dn̄s de⁹ veſter. Faci/
piūt ꝟbū iſtud:q̄ pōt caꝑe capiat. ¶ ī mēoria.
d te p̄cepta mea/ꝛ iudicia cuſtodite/ꝛ ī
a ¶ .i.diuīa lege ſpūal̄ ſcp̄ture ꝛ bona ꝯuerſatiōe
plete ea:vt hitare poſſit͂ ī terra abſq̄ꝫ
quā de⁹ poſſidere ꝛ colere p̄cepit. a ¶ vitā etnā.
vllo pauore:ꝛ gignat vob̄ hum⁹ frū/
a ¶ Satiabor cū apparuerit glīa tua:Ps.xvi.d
ctus ſuos q̄buſ veſcamī vſq̄ꝫ ad ſatū
a ¶ vel diaboli vl̄ cuiuſlibet ꝑſecutoris.
e ritatē/nūlli⁹ īpetū formidātes. Qꝛ ſi a
¶ in cuiuſq̄ꝫ ꝯſummatiōe
dixerit͂:q̄d comedem⁹ anno ſeptīo/ſi
nō ſeuerim⁹/neq̄ꝫ collegerim⁹ fruges
a ¶ q̄ reformatus eſt homo
f nr̄as:dabo bn̄dictionē meā vob̄ āno
a ¶ hō. b ¶ q̄b⁹ in etna btītudīe nutriamur:q̄ b̄ chriſto iuuāte ꝟtutū ꝛ opeꝝ ſemīa iecimus.
ſexto/ꝛ faciēt fruct⁹ triū annorū:ſere/
tiſq̄ꝫ āno octauo/ꝛ cōedet͂ fruges ve
teres vſq̄ꝫ ad nonū ānū:donec noua
g naſcāt̄/edet͂ vetera. Terra q̄ꝫ nō vē/ b
a ¶ nō vr̄a q̄ aduene eſtis b ¶ naſcendo.
det̄ in ꝑpetuū:qūia mea ē:ꝛ vos ād/
a ¶ viuēdo q̄ cogimini migrare moriendo.
b ¶ qui celuꝫ ꝛ terram impleo:Hiere.xxiȷ̄.e.
uene ꝛ cōloni mei ēſtis. Un̄ cūcta re/
gio poſſeſſiōis vr̄e ſb̄ redēptiōis ꝯdi
a ¶ ꝑditis diuitȷ̄s ſpūalibus. b ¶ fidelis.
h tiōe vēdet̄. Si attenūatus frāt̄ tuus †
a ¶ diabolo ¶ cogitationē pcti ſuſcipiēs. b ¶ cō
vēdidērit pōſſeſſiūculā ſuā ꝛ volue/
uerſationem. a ¶ cognatione fidei.
i rit ꝓpinqū⁹ ei⁹/pōt redimere qd̄ ille †
vēdiderat. Sin āt nō habuerit ꝓxi/
¶ qui ſibi cōpatiat̄. a ¶ ſatiſfactionis.
mū:ꝛ ip̄ē p̄ciū ad redimēdū potuerit
¶ bone ꝯuerſatiōis.
īuenire:cōputabunt̄ fruct⁹ ex eo tꝑe
a ¶ peccauit. b ¶ ſatiſfactiōis ꝛ correctiōis.
q̄ vēndidit:ꝛ quōd reliquū ē/reddet
¶ opponet diabolo. ¶ ſatiſfactione reddita.
ēptori:ſicq̄ꝫ recipiet poſſeſſionē ſuā.
a ¶ opatio vl̄ ꝑ ſe vl̄ ꝑ ꝓximū. ¶ vt prauā cogita
Qꝛ ſi n̄ īuenerit mān⁹ ei⁹ vt reddat p̄
tiōez ad actū a ¶ diabol⁹ b ¶ praua ſuggerēdo
k ciū/hēbit ēptōr qd̄ emērat vſq̄ꝫ ad an
nū iubileū.ī ip̄o ei oīs vēditio redibit
a ¶ ſynagoga vēdit̄ ab his q̄b⁹ inhitāda dabat̄.
l ad dn̄m/ꝛ ad poſſeſſorē p̄ſtinū. Qui c

cuiuſq̄ꝫ ꝯuerſationē expoſuit:hic ge neraliter de ſynagoga vel eccl̄ia tra ctare intendit:quia eccleſia gentiuꝫ libertatē accipit:ſynagoga in ꝑpe/ tuū ſeruit:exceptis leuit͂:id eſt apo ſtolis:ꝛ qui adherēt eis. ¶ Orige. Qui vēdiderit domū ꝛc̄. De iacob ſcriptū eſt:Geñ.xxv.d. Homo ſim/ plex ꝛ habitans domi. ꝛ d̄ obſtetri/ cibus iudeoꝝ

Nico.de lyra

ſuas:ſequit̄ ꝙ poſſeſſiones non poterant vendi niſi vſq̄ꝫ ad iubileū: ꝛ ideo neceſſariuꝫ fuit determinare modum venditionis. Item quia di ctum eſt ſupra ꝙ ſeptimo anno non poterat ſemīari nec meti:oportebat determinare de modo prouiſionis: ꝛ ideo primo tradit̄ modus vendi/ tionis in generali.ſecundo modus ꝓuiſiōis anni ſeptimi ꝛ octaui/ibi: Qꝛ ſi dixeritis.tertio reuertitur ad modum vēditionis in ſpeciali/ibi: Terra quoq̄ꝫ. Circa primum ſcien/ dum ꝙ ex quo nō poterant vēdi poſ/ ſeſſiones niſi vſq̄ꝫ ad annum iubile/ um:ad hoc ꝙ eēt iuſta vēditio opor/ tet habere reſpectum ad terminum iubilei.vt q̄ꝫto plures eſſent āni vſ/ q̄ꝫ ad iubileum:tanto plus venderē tur:ꝛ q̄ꝫto pauciores tanto minus: ꝛ patet littera. a ¶ Qꝛ ſi dixeri/ tis ꝛc̄. Hic cōſequēter agit̄ de mo/ do ꝓuiſionis:quia dominus qui eſt verax ꝛ potens ad implēdum:dicit ꝙ anno ſexto terra ꝓferet fructus in tanta abundantia ꝙ etiā ſuffice/ rent ad ſuſtentationē hominū vſq̄ꝫ ad tempus quo noui fructus habe/ rent̄ de ſemīatis octauo anno.ꝛ pa tet lr̄a. b ¶ Terra quoq̄ꝫ. Hic re uertit̄ ad modū venditionis in ſpe/ ciali.ꝛ primo agit̄ de vēditiōe agro rū.ſecundo domoꝝ/ibi: Qui vendi derit domum ꝛc̄.tertio ꝑſonaꝝ/ibi: Si pauꝑtate cōpulſus. Circa p̄muꝫ determinat̄ ꝙ vendens poſſeſſionē ſuam ex pauꝑtate:poterat redime/ re ſi veniret ad pinguiorē fortunā: ꝛ ſimiliter ꝓpinquus eius ꝛ ſi em/ ptor leuaſſet aliquos fructus valor de precio debebat defalcari:ꝛ reſi/ duum reddi emptori. terra em̄ pro/ miſſionis erat ip̄ius dei immedia/ te.iudei autem ibi habitantes non erāt niſi coloni.ꝛ ideo dominus no luit eam aliter vendi ſeu alienari:ꝛ patet littera. c ¶ Qui vendide/ rit domum ꝛc̄. Hic agitur in ſpe/ ciali de venditione domoꝝ vbi de/ terminat̄ ꝙ

Mod⁹ vē/ditionis

Venditio domorū

Moralit̄

† ¶ Si attenuat⁹ frater tu⁹ vendiderit poſſeſſiunculā ſu/ am. Per fratrē attenuatū ſignifi/ cat̄ chriſtianus animi virtute deſti/ tutus qui vendit poſſeſſiunculā ſu/ am:id eſt animam ſuaꝫ diabolo per mortalem culpam. † ¶ Propin quus ei⁹ poteſt redimere: Id eſt ꝑ ꝓpinquum iſtum intelligit̄ pre dicator vel homo quicūq̄ꝫ bonus q̄ ꝑ bonam exhortationē ſuam vel cō/ ſilium reducit eum ad gratie ſtatuꝫ. c ¶ Qui vendiderit domū in/ tra vrbis ꝛc̄. Per vrbem eccleſia deſiguat̄:de qua dicit̄ Eſa.xxvi.a. Urbs fortitudinis noſtre ſion.ſal/ uator ponet̄

P

G cib⁹ iudeorū vl'hebreoꝝ:q꞉ timebāt obſtetrices deū fecerūt ſi/ bi domos Exo.j.d. Timor ergo obſtetricib⁹ cā fuit domoꝝ. Ja cob ꝟo ſimplicitas ⁊ innocētia domū inhabitare fecit vl'dedit: hec eſt dom⁹ nō manufacta in celis quā nemo edificare pōt:ni/ ſi cū timore dn̄i:nemo habitare niſi cū ſimplicitate mētis/et pu ritate cordis/ſed ſepe q̄ bn̄ agē/ do ⁊ bene viuēdo ⁊ recte credē/ do hāc domū conſtruxit/incurrit pctm̄ alicui⁹ debiti:et hāc a cru/ deliſſimo feneratore cogit̄ venū dare:⁊ labores ſuos ī alios trāſ fūdere:ſed clemētia legiſlatoris occurrit/vt infra certū tp̄s redi/ mi poſſit:ſi tn̄ man⁹ eius inuene rit p̄ciū penitētie.ſ. lachrymis cōgregatū ⁊ manib⁹.i. laborib⁹ boni opis inuētū:ann⁹ aūt eſt q̄ venit dn̄s mittere cōfractos ī re miſſionē/et penitētib⁹ dare ſalu tē. Dom⁹ aūt q̄ in celo eſt in ciui tate murata eſt. Murus celi fir mamētū eſt:hāc pn̄t habere pau ci:q̄.ſ.ꝯuerſationē habēt in cel'. Quib⁹ dicit̄.j. Cor.iij.b. Dei edificatio eſtꝭ. Alij hn̄t domos in vicis quib⁹ nō ē mur⁹:ſ3 ad/ iacet ager fecūd⁹:illi fortaſſe q̄ ſi bi p̄parāt habitaculū in terra vi uentiū. de quib⁹ dicit̄ Mat.v. a. Beati mi.qm̄ ipi poſſidebunt terrā. Jſtas domos ſi forte lap/ ſus acciderit/ſemꝑ eſt facl'tas re cuperādi. Si enī noſ aliq̄ culpa mortal'īuenerit nō ī crimīe mor tali/nō in blaſphemia fidei/que muro eccl'iaſtici ⁊ apl'ici dogma/ tis cincta ē:ſi vl'in ſmōis vel in
H moꝝ vitio ꝯſiſtat:ħ eſt vēdidiſſe domū q̄ in agro ē/vl' in vico cui mur⁹ nō eſt.hec ꝗ culpa/ hec vē ditio ſēꝑ reparari pōt/nec inter/ dicit̄ aliqn̄ de hmōi penitētiā a/ gere/ſ3 nō de grauiorib⁹ crimi/ nib⁹/qđ ē in īfidelitate īpeniten tē ꝑſeuerare vſq3 ad finē in iniq̄ tate ꝑdurare.in grauiorib⁹ cri/
† 14.q.3.c. putant minib⁹ enī ſemel tm̄ cōcedit̄ pe/ nitētie loc⁹ cōia q̄ freq̄nter īcur rim⁹/ſemꝑ pn̄iā3 recipiūt/ ⁊ ſēꝑ redimūt̄. a ¶ Agroꝝ iu.ve. Quia euāgelio ꝓximi ſūt/nō le/ gi. Jdeo ſꝑ pn̄t redimi ex q̄ chri/ ſtus vēit/ vſq3 ad ſcđm aduētu3 ꝑ pteſ redimūt̄. ¶ Lxx. Ad agꝝ terre eſtimabunt̄:de q̄. .d꞉:Si mile ē reg.ce.the.ab.in agro.i. euāgelio/in q̄ theſaur⁹ ē/myſte/ riū chriſti.ſ. b ¶ Edes leui. ⁊c̄. Si ſacerdotal' fuerit domus vl'leuitica/ vbicūq3 fuerit/ſiue ī ciuitate/ſiue ī agro/ſēꝑ h3 redēp tionē. Sacerdos mēs ꝯſecrata deō d꞉:⁊ vocat̄ leuita:q꞉ ſēꝑ aſ/ ſiſtit deo ⁊ volūtati ei⁹miſtrat. perfectus ergo virtute ⁊ ope in fide et actibus ſacerdos ⁊ leuita accipiendus eſt. huic ſi con tingit domum celeſtem vendere/ſicut Dauid qui aſpexit vxorē Urie ſtatim redemit dicens: pecccaui. Si etia3 ſcripturaſ di/ uinas legim⁹ et ſctōꝝ patrū in his delicta aliq̄ recēſem⁹ / ſi ſm aplm̄.j.Cor.x.c.dicim⁹: Quia hec oīa ī figura ꝯtingebāt ill'/ et ſcripta ſūt ad correptionē nr̄am:ħ mō ſēꝑ dom⁹eoꝝ redimi/ tur:q꞉ ꝓ culpis eoꝝ a doctorib⁹ ſatiſfactio reddit̄.oſtēdētibus ex diuīs ſcripturis hec formas fuiſſe ⁊ imagines futuroꝝ/non quib⁹ delicta ſctōꝝ arguerent̄:ſ3 q̄b⁹ pctōres in ſocietate ſctōꝝ vēturi oſtēderēt̄. Jta ergo poſſeſſio ſacerdotal' nūq3 a ſacerdo/ te ſeparat̄:etiā ſi aliqn̄ diſtricta fuerit ſēꝑ redimit̄: q꞉ charitas oīa patit̄:oīa ſperat/nūq3 charitas cadit:pōt aūt diſtrahi.i. in pctm̄ incidere:q꞉ pōt aliq̄s ſuꝑedificare/ligna/fenū/ ſtipula3 q̄ ſunt oꝑa

¶ legis ꝓphetie. ¶ hieruſalem.
vēdiderit domū ītra vrbis muros/habebit li/
a ¶.i.in vno tm̄ anno in q̄ chriſt⁹oīb⁹ remiſſionē dedit:⁊ ma xime iudeis:vn̄: Ut p̄dicarē ānū placabilē dn̄o. Eſa.lxvj.a.
cētiā redimēdi/dōec vnūs ann⁹ ipleat̄. Si nō
¶ in aduentu chriſti. ¶ diabolus.
redemerit ⁊ anni circul⁹fuerit euolut⁹:emptor
¶ demones.
poſſidebit eā ⁊ poſteri eius in ꝑpetuū: et redi
a ¶ Lxx.remiſſionē quā rogauit eis xp̄s dicēs: Pat̄ ignoſce ill':q꞉ neſ.q̄d fa. Lu.xxiij.e. b ¶ q꞉ ſine lege:vn̄ pagani dicūt̄
mi nō poterit etiā in iubileō. Sin aūt in villā
¶ gētilis eccl'ia. ¶ patriarchas ꝓphetas legem.
a fuerit dom⁹ q̄ muros nō h3:agroꝝ iure vēdet̄.
¶ remiſſione crucis.
Si ante redēpta nō fuerit:in iubileo reuertet̄
a ¶ quotquot eis ſociant̄. b ¶ aploꝝ q̄ hereditatē nō poſſi/ dēt in terra.
b ad dn̄m ſuū. Edēs leuitāꝝ q̄ ī vrbib⁹ ſūt ſēꝑ
poſſunt redimi: Si redēptę nō fuerint in iubi
a ¶ oēs familie aplis adherētes eoꝝ erāt poſſeſſiones.
leo reuertentur ad dn̄os:q꞉ dōm⁹ vrbiū leuiti
c carū ꝓ poſſeſſiōib⁹ ſunt int̄ filios iſrl'. Subur a
¶ apoſtolorum.
bana āt eoꝝ nō veneāt: q꞉ poſſeſſio ſēpiterna b
¶ dignitate:conuerſatione.
d eſt. Si attenuat⁹ fuerit frater tuus et infirmus
¶ oꝑatiōe ⁊ virtutū. a ¶ q̄ nūc ad fidē vēit. b ¶ q̄ adhuc errat huc et illuc.
manu:⁊ ſuſceꝑis eū q̄ſi āduena3 ⁊ ꝑēgrinū:et
a ¶ pane ꝟbi dei. b ¶ ne moriat̄ a deo a/ lien⁹. c ¶.i.ne abūdāti⁹ virtutū oꝑationē exigas.
vixērit tecū:nē accipias vſurāſ ab eo:nec āpli
a ¶ ne nimis opp̄mas eū angarijs. b ¶ quaſi imitare Pau lum dicentem: Factus ſum infirmis infirmus .j.Cor.ix.d.
us q̄3 dediſti. Time dēu3 tuū/vt viūere poſſit
frat̄ tu⁹ apud te.† Pecuniā tuā non dabis ei
ad vſurā:⁊ frugū ſuꝑabūdātiam non exiges.
a ¶ cui⁹ iugū ſuaue:q̄ hominē nolo peccare nec ſupra vires alicuius exigere.
e Egō dn̄s de⁹ veſter:q̄ eduxi vos de terra egy
pti/vt darē vob̄ terrā chanaā ⁊ eſſem de⁹ vr̄.
a ¶ virtutꝭ attenuatiōe. b ¶ precio doctrine ⁊ correctiōis. ¶ cōuertendū ⁊ corripiēdū ſe tibi tradiderit. c ¶ fidel' equa lis vocatione et conuerſatione.
f Si pauꝑtate cōpulſus vēndiderit ſe tibi frāt c
a ¶ nimia crudelitate affligēs. b ¶.i.non ſubdet̄ tibi tanq3 ſeru⁹:ſed libertate qua chriſt⁹ nos liberauit. c ¶ nō vere:q꞉ cito domum et agrum recuperabit.
g tu⁹/ nō eū ōppimes ſuitute famuloꝝ:ſ3 qūa/
ſi mercēnari⁹ ⁊ colon⁹ erit vſq3 ad annū iubi/

ſunt oꝑa pctī:q̄ ħ edificat diabolo domū vēdit:dat p̄ciū pctī/ ſatiſfactionē.ſ.deſiderij. c ¶ Suburbana ⁊c̄. Alij agri.i. ꝯuerſatiōes ꝟtutes ⁊ doctrine:hee ſepate ſūt a ciuitatib⁹eo/ rū q̄ ꝑ ipos cōſiſtūt:⁊ ſaluāt ⁊ nō vēdūt: q꞉ gratꝭ accipiunt̄: gratis dāt̄. d ¶ Si attenuat⁹ ⁊c̄. Mirare legiſlatoris ſa pientiā ⁊ pietatē:in humili bus enī ſublimia expōit: ſ3 l'rām ꝟo dat regulā pietatꝭ. e ¶ Qui eduxi ⁊c̄. Qua/ ſi ſicut de dominio egyptio rū vos liberaui: ⁊ abiectis pctōrib⁹ in terrā chananeo/ rū iā mādatā induxi:ita no/ lo vos ſub dominio pctōrū teneri/neq3 pctōꝝ ſocietatē amplecti.ſ3 cū penitere vo/ luerint ⁊ cohabitatiōe ⁊ fa/ cultatis largitiōe ſuſtētetꝭ. f ¶ Si pauꝑ ⁊c̄. Multa pietate l'ra plena ē: ſ3 ſpūal' ītellect⁹ plenior. g ¶ S3 quaſi mer. Uterq3 ſubdi/ tus eſt/ſ3 tn̄ ħ liber ē:ſic q̄ ꝑ vos ꝯuerſuſ ē ſbiect⁹q̄dē ē: ſ3 dignitate gr̄e diuīe fr̄ ē.
G Nec affligas

Nico.de lyra

terminat̄ ꝙ dom⁹ q̄ erāt in/ tra ciuitates vl' villas mura tas ſi vēderēt̄ poterāt redi mi infra annū vēditiōis:ali
a ter nō poterāt redimi de ce tero etiam in anno iubileo.
b Dom⁹ aūt q̄ erāt in vill' nō muratꝭ ſēꝑ poterāt redimi vſq3 ad iubileū:defalcatiōe tn̄ fctā de p̄cio quātū value/ rāt emptori. Ratio āt hui⁹ diuerſitatꝭ erat vt ciuitates ⁊ ville murate remāerēt ma gis populate:⁊ iō ſtatutum fuit vt dom⁹ illarum vēdite nō poſſēt redimi niſi primo anno/vt ꝑ ħ hoīes eſſēt mi/ nus ꝓni ad vēdēdū. Excipi unt̄ tn̄ ab ħ dom⁹ leuitaꝝ q̄ erāt ī vrbib⁹ muratꝭ/q̄ ven dite ab eis poterāt ſēꝑ redi/ mi mō ſupradicto. Cui⁹ rō aſſignat̄ ī l'ra:q꞉ leuite non habebāt ꝑtē ī agris ſic̄ alie trib⁹: ⁊ iō dom⁹ eoꝝ q̄ erāt ī vrbib⁹reputabāt̄ eis q̄ſi ꝓ hereditate agroru3:⁊ iō ſill' mō redimi poterāt. ⁊ pt3 lit
c tera. a ¶ Suburbana āt eo.nō ve.i. vēdēt̄. vn̄ ꝟſuſ. Exulo/vapulo/veneo fio/q̄ttuor iſta. Sēſū paſſi/ ui ſb̄ voce gerūt aliena:id ē ſb̄ voce actiui. b ¶ Quia poſ.ſē.ē. Suburbana enī ꝓprie dicta erāt q̄dā loca in circūitu ciuitatū q̄ erāt cōia: vt h̄r Num̄.xxxv. vbi iſta materia tāgit̄ pleni⁹:⁊ iō d꞉ ħ poſ/ ſeſſio ſēpiterna:q꞉ cōitaſ nō morit̄/ſ3 ꝑſone ſingl'ares. ⁊ ideo null⁹ poterat aliq̄d vēdere ibi/q꞉ nō habebāt aliq̄d ꝓpriū. c ¶ Si pauꝑtate. Hic ꝯn̄r agit̄ de vēditiōe ꝑſōaꝝ:vbi de/ ✻ terminat̄ ꝙ
✻ uator pōet̄ ī ea mur⁹ ⁊ antemurale. Dom⁹ āt ītra vrbem iſtā ſignificat ordīe3 vl' bn̄ficiū eccl'iaſticū. Jlle igit̄ domū ītra vrbē vēdit/q̄ ꝓ bn̄ficio vl' ordīe eccl'iaſtico ꝯſeq̄ pecuniā intē dit/ſ3 dicta dom⁹ īfra annū poterat redimi.ꝑ qđ ſignificabat̄ ꝙ ſi tal' ītētio corrupta manet ītra animū ꝑ pn̄ia3 p̄t deleri.ſi ꝟo trāſierit animū ꝑ factū exteri⁹ pena q̄ taxat̄ ī iure ꝑ pn̄ia3 nō remouet̄. Cetera huius capituli moralia ſūt vl' myſticatio parum valet ꝓpter quod pertranſeo.

a ¶ Nec affligas ⁊c. Quia in q̄ iudicas iudicaberis: ⁊ ea/ 7.a dē meſura q̄ menſi fueritis remetiet̄ vob. b ¶ Seruꝰ et an/ cilla ⁊c. Oñdit q̄d diſtet int̄ eos q̊s ex ĩfidelibꝰ deo ſaluamꝰ q̊ſq̧ iā fideles ⁊ nob ſiles voca/ tiõis ⁊ ↄuerſatiõis dignitate ꝓ tpe ꝟtutibꝰ attenuatos coꝛrigi/ mus. hi em̄ vſq̧ ad iubileū apd̄ nos opant̄. illi āt ꝟui ſūt ꝑpetui. c ¶ Qui ex ⁊c. Judeoꝝ cogna ti heretici: q̄ eadē nobiſcū p̄dicāt myſteria q̄ſi ſint in t̄ra vr̄a: ſ3 n̄ recte ⁊ ꝑfecte credūt. d ¶ Hos ha. ⁊c. q̊s d̄ gētibꝰ aut d̄ iudeis aut de heretic̄ ↄuertimꝰ q̄ſi ſer/ uos ⁊ ācillas ĩ ꝑpetuū acq̄rimꝰ: q: ꝓ eis doctrine pecuniā expē/ dimꝰ: ⁊ filijs vr̄is. i. diſcipul̄ do/ cēdos tradere poſſumꝰ: ſic̄ Pau lus tito cretēſes: timotheo ephe ſios docēdos cõmiſit. e ¶ Fra tres aūt q̄ſi ⁊c. Quaſi nõ ea/ dē dignitate apud vos erūt q̊s de impijs ↄuertiſt̄: ⁊ q̊s lapſos repaſtis. f ¶ Si inualuerit. Jd ē ſi nouit̄ fidei vr̄e ↄiūctus: ⁊ gētil̄ vel iudeus vel hereticus virtutibus claruerit vt poſſit ar/ guere ⁊ exhoꝛtari. ¶ Si inualu erit ⁊c. Scd̄m lr̄am q̄tū diligat libertatē oſtēdit. Jdeo em̄ iſrae/ litā alienis nõ ꝑmittit ſeruire: ſ3 p̄cipit redimi. g ¶ Qui volu erit ⁊c. Turpe ē em̄ hoīe3 ĩ fide ab ĩfantia nutritū taliū ſ͛bire ma giſteriū: q̄ repēte mgr̄i facti ſūt. vn̄ Hiero. Heri ĩ foꝛo / hodie in altari: heri ſocīꝰ hiſtrionū / hodie ↄſecratoꝛ ꝟginū. h ¶ Patruꝰ ⁊ patruelis. Patrueles ſunt q̄ nos ĩ fide genuerūt frēs eoꝝ cõ/ ſil̄es p̄dicatoꝛes filij fratrū diſci B puli ↄſiliū. i ¶ Cõſanguine/ us. Qui remotioꝛ patruo vl̄ pa 1.5.a trueli: ſ3 remotioꝛ affini. Qui eĩ ſuoꝝ ⁊ maxīe domeſticoꝝ cura3 nõ h3: fidē abnegauit. k ¶ Af/ finis. Jn cognatiõe fidei incar/ natiõis chꝛiſti: q̄ de carne eius ⁊ oſſibꝰ ſumus. l ¶ Sin aūt ⁊c. Pꝛo lib͛tate nr̄a ⁊ glīa ſpūſſctūs agit: ⁊ quēcūq̧ ꝟuū pctī ꝟtutibꝰ redimi p̄cipit. m ¶ Et ip̄e ⁊c. Qui pauꝑ factꝰ ē in pctō: cū ꝑ̄us ꝟtute ⁊ doctrina diues eēt recte ſeip̄3 liberat dū exhoꝛtādo ↄſulē do ad ꝟtutē reuocat. n ¶ Sup putat̄ ⁊c. i. tractādo apud ſe q̄ ꝟtute: q̄ coꝛrectiõe ſtudioſe pnīe remiſſionē pctōꝝ poſſit apꝑ̄hēde re ⁊ p̄cedere. Sic̄ em̄ q̄ pecuniā reddit ēptoꝛi ānū remiſſiõis n̄ ex pectat: ſic q̄ eq̄leſ ad d̄lēdū pctm̄ exq̄rit ꝟtutes: pnīa3 anticipat. Sic̄ çacheus q̄ multa abſtulerat ait: Luce. ix. b. Dimidiū bonoꝝ meoꝝ do paupibus: ⁊ ſi quē de/ fraudaui reddo q̄druplū. Jdeo 19.b. dn̄s ait illi: Hodie ſalꝰ huic do/ mui facta ē. o ¶ Reddet et p̄ ciū. i. ꝟm ea q̄ peccauit opoꝛtet p̄ciū reddē. Qd̄ gula peccauit/ ieiuniu3 coꝛrigat: qd̄ garrulitas admiſit / ſilētiū deleat. ⁊ ſil̄r con/ trarijs ↄ̄ria curant̄.

Nico. de lyra

✠ terminat̄ ꝙ ſi aliq̊s hebꝛeus eſſet ēptus in ꝟuū: vel hebꝛea in ancillam

a ¶ q: ꝑfectā pnīa3 ĩtegre mūdatꝰ ⁊ ꝑfectꝰ pōt opari apd̄

leū opab̊it̄ apd̄ te: ⁊ poſtea egrediet̄ cū lib̊ē

ſe. a ¶ ꝟtutibus q̄s hēbat anq̄ vēderent̄. ¶ ſanctoꝝ.
b ¶ ↄuerſatiõis ſoꝛtē ⁊ gr̄e quā dedit eis verus pr̄ deꝰ.

ris ſ̊uis: ⁊ reuertet̄ ad cognationē ⁊ ad pōſ

a ¶ q̄ſi ſel̄ facti ꝟui mei: ⁊ a ꝟuitute mūdi ⁊ diaboli libera ti ⁊ ſi ad modicum lapſi ſunt: nolo tn̄ vt dignitatē per/ dant in perpetuum.

ſeſſionē patrū ſuoꝛū. Mēi em̄ ſerui ſunt: ⁊

ego eduxi eos d̄ terra egypti. Nõ vēneent

a ¶ q̄ſi ēpti ſūt p̄cio magno: nolo vt fiāt ſerui hoīm.
¶ quē ↄuertiſti.

a ↄditiõe ſeruoꝝ: nec affligas eū ꝑ potētiā:

¶ quē p̄dicatiõe acq̄ſiſti.

b ſ3 metuito deū tuū. Seruꝰ ⁊ ācilla ſint vob a

a ¶ gētilibus q̄ nõdū credūt: ſpe3 tn̄ hn̄t fidei ⁊ ſalutis.
b ¶ iudeis q̄ nobiſcū legūt legē ⁊ ꝓphas: ſed nõ nobiſcū intelligunt.

dē natiõibꝰ q̄ in circūitu vr̄o ſūt: ⁊ de ādue b

c nis q̄ ꝑegrinant̄ apud vos: vel q̄ ex his na/

d ti fuerit ĩ terra vr̄a. Hos hēbitis famulos:

¶ diſcipulos veſtros.

⁊ hereditario iure trāſmittetis ad poſteroſ:

¶ id ē nulla remiſſiõe dimittent̄. ¶ ĩ fide vr̄a nutritos.

e ac poſſedebit̄ ĩ eternū: frēs aūt vr̄os filios

f iſrl̄ ne opp̄mātis ꝑ potētiā. Si inualuerit c

a ¶ opatio foꝛtitudo. ſ. b ¶ nõ hn̄s exhoꝛtatoꝛē vel ↄſi/

apd̄ vos mānꝰ aduene atq̧ ꝑegrini: ⁊ ātte/

liatoꝛē. a ¶ Qui olī fide eruditus ⁊ tibi ↄuerſatiõis ſoꝛ te eq̄tus. b ¶ ꝓ ꝟbo doctrīe. c ¶ ↄuerſatiõe3 ſuā dan

nuatꝰ frāter tuꝰ vēdidērit ſe ei: aut cuiq̧ de

do ſcilicet. a ¶ diſciplatu ſuo ſc3.

g ſtirpē eiꝰ: poſt vēditionē pōt redimi. Qui

a ¶ ꝓbatis fidelibꝰ. ¶ doctrīa data ne amplius eoꝝ do ctrinam querat.

h voluerit ex fribꝰ ſ̊uis / redimet eū: ⁊ patruꝰ

i k ⁊ patruel̄ ⁊ ↄſanguineꝰ ⁊ affinis. Sin aūt ⁊

l m n ip̄e potuerit / redimet ſe: ſupputatis dūta/

¶ ex q̄ peccauit. a ¶ ꝑfectā remiſſionē pctōꝝ.

xat annis a tpe vēditiõis ſue vſq̧ in ānnū

a ¶ mēſura pctī ↄſiderata: q̄ facit pctm̄ ſeruus ē peccati.

iubileū: ⁊ pēcunia q̄ vēditꝰ fuerat: iuxta an

noꝛū nūerū: ⁊ rõne mercēnarij ſupputata.

a ¶ Jd ē ſi multe ꝟtutes ⁊ actiões coꝛrectioneſq̧ neceſſa rie ſunt.

Si plūres fuerit āni q̄ remanēt vſq̧ ad iu/

a ¶ Si paucis. ſ. ꝟtutibus ⁊ coꝛrectiõibus pōt emēdari.

o bileū: ꝟm hos reddet ⁊ p̄ciū. Si pāuci / po

net rõnē cū eo iuxta ānoꝛū nūerū: ⁊ reddet

emptoꝛi qd̄ reliquū eſt ānoꝛū q̄bꝰ an̄ ꝟuiuit

a ¶ Jd ē ↄſideratis. ſ. pctīs q̄bus ſub pctō venūdatus ſeruiuit. b ¶ q̄ſi cõpatiēdo q̄totius ſuccurrere.

mercedibꝰ ip̄utat̄. nōn affliget eū violent̄

a ¶ Jd ē ſi eq̄libus pctō ꝟtutibꝰ ſeip̄m redimere nõ pōt.

in ↄſpectu tuo. Qꝫ ſi pēr hec redimi non

a ¶ ꝑfecta ⁊ diſtricta pnīa. b ¶ opibus bõis q̄ an̄ pctm̄

potuerit: ānō iubileo egrediet̄ cū libēr̄ ſu/

habuit. a ¶ ſuſpirātes ad libertatē. ¶ de mūdo.

is. Mei em̄ ſer̊ui ſunt filij iſrl̄: q̄s eduxi de

terra egypti. Ca. XXVI

¶ Qui illa egi ⁊ hec p̄cipio.

p q Ego dn̄s deꝰ veſter: Nõ faciet̄ d e

¶ auaricia eſt idoloꝝ ſeruitꝰ: Col. iij. a.

r vob idolū / ⁊ ſculptile: nec titu f g

ancillā deberet tractari amicabiliter: ⁊ nõ ſicut ſerui aliaꝝ nati onū: ⁊ in anno iubileo poterat talis egredi liber. ⁊ ſi annꝰ ſepti mus remiſſiõis veniret an̄ ānū iubileū poterat egredi ſil̄r vt di ctū fuit Exodi. xxi. Erāt em̄ oēs hebꝛei ſerui ip̄ius dei ĩmediate eo ꝙ redemerat eos d̄ ſeruitute egypti: ⁊ ideo nolebat eos alit̄ vēdi. Secꝰ āt erat d̄ ſeruis ēpt̄ aliaꝝ nationū. ⁊ h̄ eſt qd̄ ſ͛dit̄: a ¶ Seruꝰ ⁊ an. ⁊c. q̄ nõ ſunt ↄuerſi ad iudaiſmū. b ¶ Et d̄ aduenis. i. de ↄuerſis. ſic̄ pt3 Joſue. ix. Qꝫ gabaonite ſꝑ fue/ rūt ſerui multitudīs: l3 eēnt cõ/ uerſi ad iudaiſmū. Si āt aliq̊s iudeꝰ eēt vēditꝰ in ꝟuū alicui cõ uerſo ad iudaiſmū: potat redi/ mi ꝑ ſeip̄3 ſi pīguioꝛ foꝛtūa ſibi occurreret: vel ꝑ ꝓpinq̊s ſuos: defalcatiõe tn̄ facta d̄ p̄cio redē ptionis / q̄tū eiꝰ ſeruitꝰ valuerit ēptoꝛi. ⁊ h̄ ē qd̄ d̄r: c ¶ Si in ualuerit ⁊c. Et ſi p̄dict̄ mõis nõ poterit redimi: egrediet̄ li/ ber cū liber̄ ſuis ĩ āno iubileo. cuius cā reddit̄ cū d̄r: Mei em̄ ſerui ſūt filij iſrl̄ q̊s eduxi d̄ ter/ ra egypti: ⁊ ideo nolebat ꝙ poſ ſent vēdi ſimpl̄r ⁊ ad ſꝑ in ſerui tutem humanam. C

¶ Jn ca. xxv. vbi d̄r in poſtil. Sciēdū ꝙ annꝰ ſeptimꝰ erit re.

Additio. Qꝫ āt in an/ no ſeptīo nõ remittant̄ debita: niſi tm̄ nõ po tētibꝰ ſoluere: nõ credo ꝙ hēat fundamētū in lr̄a: nec hebꝛei q̄ in iſtis loc̄ lr̄a3 exq̊ſite ſequūt̄ h̄ dicūt: ſ3 ꝙ remiſſio debitoꝝ d̄ q̄ hic agit̄ ĩtelligit̄ generalit̄ tā de potētibꝰ q̄ ĩpotētibꝰ. Qua/ lit̄ aūt h̄ ſit ĩtelligēdū ꝓpꝛio lo/ co vidēdū ē. ſ. Deute. xv. ca. D

¶ Replica coꝛrectoꝛij ↄ̄ Bur/ geñ. Jllud qd̄ notat̄ ca. xxv. ꝑ/ tractabit̄ Deute. xv. j.

Glo. oꝛdi.

Ego do. Ca. XXVI q ¶ Non facietis. Cultū idoloꝝ tā viſibi lium q̄ inuiſibilium pꝛohibet. r ¶ Sculptile. Jn edificijſ do ✠ moꝝ ⁊

Ni. de ly.

Ego do. Ca. XXVI Poſtq̧ actū ē d̄ ſolēni tatibꝰ q̄ ꝑtinēt ad cultū Diuiſio diuinū. h̄ ↄn̄r inducit̄ ppl̄s ad obꝟuātiā eaꝝ. Et h̄ q̄druplicit̄. p̄mo ꝑ ꝓhibitiões. ſcd̄o ꝑ ꝓmiſ ſiões / ibi: Ego dn̄s: ſi ĩ p̄ce. ⁊c. tertio ꝑ cõminatiões / ibi: Qꝫ ſi nõ audierit̄ me. q̄rto ꝑ ↄſola/ tiões / ibi: Qꝫ ſi ⁊ d̄ his. Circa p̄mū ꝓhibet idolatriā: vt ĩduca tur ad obꝟuātiā cultꝰ diuini / cū d̄r: Ego dn̄s deꝰ vr̄: cui cultū la trie debet̄: ⁊ nulli alteri. Jō ſ͛ dit̄: e ¶ Nõ faciet̄ ⁊c. ſ. ope fuſili. ⁊ ſic ꝓhibet idolatriā in idol̄ metallic̄. f ¶ Et ſculpti le. ſ. ꝑ dolationem: ⁊ ſic ꝓhibet idolatriam in ſtatuis ligneis. g ¶ Nec titu. ⁊c. i. altaria ꝓ ✠ idolatria.

Moꝛalit̄. d ¶ Ego dn̄s. Moꝛalit̄ e ¶ Nõ faciet̄ ⁊c. Jlla q̄ po/ ✠ nunt in hu

G moꝛū et poſſeſſionibꝰ agroꝝ aliquaꝫ veſtri memoꝛiam ſculpe/
E re cupiētes a ¶ Nec inſig. ⁊c. Cumulū auri ⁊ argēti aut p̄/
cioſoꝝ lapidū in q̄bꝰ ſeducunt̄ auari/ſic gētiles in idolis.
b ¶ Cuſtodite. Ab omi malo abſtinēdo: ⁊ oī bono vacādo: h̄
eſt enī verū ſabbatū. c ¶ Si i p̄ceptꝭ ⁊c. Quid fieri/q̄d vita
ri deberet p̄dixit. In fine q̄ obſ̄uātibꝰ
p̄mia/ q̄ p̄uaricātibꝰ ſupplicia debean/
tur enumerat. ¶ Si in p̄ceptꝭ ⁊c. Hec
Bn̄dictiōeſ ſeruantiū mandata tn̄ ad lr̄aꝫ ſtare nō pn̄t. Multi enī in p̄/
ceptis dei ambulauerūt/ ⁊ mlt̄a aduer/
ſa paſſi ſunt. Illud magꝭ attēdere opoꝛ
tet: qꝛ cuſtodiētibꝰ mādata. xxx. bn̄dicti
ones lex ī pn̄ti ca. p̄dicit/ q̄s diſtinctas
in Lxx. editiōe īterp̄tū reperies: qꝛ do
minꝰ cū eſſet annoꝝ. xxx. vēit ad baptiſ/
mū/ vt in ꝑfecta etate donoꝝ ꝑfectionē
oſtēderet. Extūc enī euāgeliū p̄dicauit/
in q̊ ē oīs plēitudo vite ⁊ retributiōis
premiū obſeruatiōis legis q̄ in h̄ ca. ſignificat̄. ¶ Orige. Si lex
carnalis ē carnalit̄ obſeruata/ bn̄dictio
nes carnales tribuit. Si aūt vt Pau/
Ro. 7. c lo videt̄ ſp̄ualis ē ſp̄ualit̄ ītellecta: ſpi/
rituale dat/ obſeruata bn̄dictionē / aut
nō obſeruata maledictionē. vn̄ Eph̄. i.
a. Qui bn̄dixit nos in omni bn̄dictio/
ne ſp̄uali ⁊c. Ideo aūt ait: in omī bn̄di/
ctione. qꝛ ſciebat multa īplēda q̄ mādā/
tur in lege/ et in vnoquoq ꝓꝛios ago/
nes in q̄bus bn̄dictionē q̄ vinceret me
ret̄. Iuſtus v̄o q̄ſq ⁊ ꝑfectꝰ omī bn̄di/
ctione pōt bn̄dici / vt capiat bn̄dictioneſ
leuitici/ et libꝛi mumeri/ et gen̄. et noe ⁊
ſem/ et iaphet: et bn̄dictiōes iſaac ad ia/
cob / et iacob ad ioſeph / et ephꝛaim / et
manaſſen: ⁊ tandē ad. xij. patriarchas.
Ne enī illis ſolis cōuenire videret̄. iō
aplus ſp̄ualit̄ noīauit/ vt q̄cunq in ſp̄ū
vl̄ virtute/ vl̄ oīm vl̄ alicuiꝰ iſtoꝛū fuerit
poſſit bn̄dictiōis alicuius vl̄ oīm parti
ceps fieri/ ſi ſimilē ſp̄ūm ⁊ virtutē habu
it: ſicut Iohānes venit in ſp̄ū ⁊ virtute
helie. d ¶ Mādata mea. Quale ē
Ioh̄. 1. a illud: Qui ſabbatū nō cuſtodit ab omi
ſynagoga lapidet̄/ et hmōi. e ¶ Da/
bo vobis ⁊c. Lxx. Et dabo ſupfluū ē
nō tn̄ cōſuetudīe locutiōis nr̄e/ ſꝫ moꝛe
ſcripturarum additū. f ¶ Tempoꝛi/
F bus ſuis ⁊c. Orige. Tp̄e opoꝛtuno/
nō ebꝛio/ nō in aliȷ̄s occupato: pꝛudent̄
ergo cōuiciat doctoꝛ cui miniſtret pluuiā ⁊ tritici mēſurā: ⁊ cui
dꝫ lac dare ⁊ non det eſcā. g ¶ Terra gignet. Lxx. Ligna
cāpi dabūt fructū ſuū. i. motꝰ anime q̄ altioꝛes ſūt motibꝰ terre:
id ē carnis nr̄e: quoꝝ fructꝰ ſūt charitas/ iuſticia/ māſuetudo ⁊
ſimilia. h ¶ Pomis arboꝛes ⁊c. Orige. Nō pōt arboꝛ ma
Luc. 6. f la bonos fructꝰ facere/ neq arboꝛ bo. fru. m. fa. Arboꝛ bōa/ iu
ſticia/ pꝛudētia/ pietas/ ſap̄ia/ ⁊ alie mlt̄e q̄bꝰ ꝯſitꝰ ē paradiſus.
Pꝛoū. 3. c Sup oīa ē arboꝛ vite. ſ. ſap̄ia de q̄ d̄r: Lignū vite ē his q̄ app̄/
hēderīt eā. i ¶ Apph̄ēdet meſ. tri. ⁊c. Aīa q̄ germīat ex v̄
Tropolo. bo dei/ celeſti pluuia rigata/ germē ꝓducit ad meſſeꝫ. Meſſis
aūt purgāda ī area. i. ſēſus ī medio ꝓferēdꝰ/ ⁊ cū ceterꝭ docto/
ribꝰ vl̄ diuīs volumībꝰ ꝯferēdꝰ: vt ſi q̄d īane aut palee aut ari
ſte ſil̄e fuerit/ ſp̄ū diſcretiōis excutiat̄: et ſolū triticū cōſeruis in
Pſ̄. 103. c tp̄e diſpēſandū remaneat. ¶ Apph̄ēdet ⁊c. Panis enī coꝛ ho
minis ꝯfirmat/ vinū letificat: q̄ de ꝯtinētia/ de obſ̄uātȷ̄s ⁊ cu/
ſtodȷ̄s mādatoꝝ dicūt̄: frumētū videt̄ ex q̄ ꝯficit̄ panis q̄ coꝛ/
da cōfoꝛtat. Ea v̄o q̄ ad ſciam ꝑtinēt/ ⁊ occultoꝝ exploꝛatiōe le
tificāt mentē: vino ⁊ vindemie cōparāt̄. Coꝛ eī letat̄ cū obſcu/
ra explanāt̄. k ¶ Vindemiā ⁊c. Fructū aīe. Vindemia enī
arboꝝ ē: h̄ aūt ſil̄ habere. i. coꝛꝑe ⁊ aīa fructificare/ magne bn̄/
dictiōis ē. ¶ Eſiciꝰ. Cōgregās enī aīa virtutes ſuas/ moꝝ deſi
derat alias. Vn̄ ſeq̄t̄: q̄ retro ſūt obliuiſcēſ/ ad p̄oꝛa me extēdo.
Allego. l ¶ Vindemia oc. Orige. q̄ſi dicamꝰ: Semīaui q̄ legꝭ ſunt/
poſtea oꝛaui vt dn̄s daret nob̄ pluuiā/ in tp̄e facta ē meſſis: ite/
rū ſemino de ꝓphetica ſcp̄tura/ auditoꝝ noualia: poſt hec de e/
uāgelȷ̄s ſemino. Poſſumꝰ ꝑ totū annū ſemīare: poſſumꝰ ⁊ de
Gal. 6. b aplicꝭ lr̄is mlt̄a ſemīa iacere: in ſp̄ū ſeminemꝰ/ vt de ſp̄ū meta/
mus vitā eternā. m ¶ Panē vr̄m ⁊c. Qui de celo deſcēdit:
⁊ dat vitā mūdo/ nō q̄ plus abūdat malis ꝗ bonis. n ¶ Abſ
ꝗ pauoꝛe

ꝗ pauo. ⁊c. Si coꝛpꝰ ſtabile fuerit et aīa fructificauerit/ ſe/
curi erimꝰ in terra nr̄a: qꝛ caro nō cōcupiſcet aduerſus ſp̄ūm.

ꝯ* idolatria.

a loſ erigetꝭ: nec īſignē lapidē pōe a
tis ī t̄ra vr̄a/ vt adoꝛetꝭ eū: Ego
¶ non alius: nō idola.
b enī ſū dn̄s deꝰ vr̄. Cuſtodite ſab b
¶ nō vr̄a. a ¶ ſctīmonie ꝑfecte ſtudētes.
bata mea: ⁊ pauete ad ſāctūāriū c
a ¶ ſctūs habitās ī ſctīs diſꝑdēs q̄ tēpluꝫ
dei polluūt. b ¶ que ſunt recta via.
c meū: Ego dn̄s. Si in pꝛeceptis d
a ¶ ꝓficiēdo. ¶ ita. b ¶ quibus iubet̄ de
d cimas offerri et huiuſmodi.
meis āblāueritꝭ: ⁊ mandāta mea
e a ¶ ī memoꝛia. ¶ ītellexeritꝭ. b ¶ īpleueritꝭ
cuſtodieritis ⁊ feceritꝭ ea: dabo e
a ¶ v̄bi d̄i. vn̄: Expectet̄ ſic pluuia eloq̄. m.
f ¶ nō q̄ ſuꝑ iuſtos ⁊ īiuſtos. ¶ coꝛpus.
g vobis pluuiaſ tp̄ibꝰ ſuis: ⁊ terra †
a ¶ caſtitatē: ſobꝛietatē: abſtinētiā. b ¶ opi
bꝰ. ¶ v̄tutes. ſ. pietaſ: ſap̄ia: diſciplīa ⁊ alie
h gignit germē ſuū: ⁊ pomis arbo †
i res replebūt. Apph̄ēdet meſſiū f
¶ Eſiciꝰ. Bona coꝛpoꝛis: tritura enim eſt
fructuū terre.
k tritura vīdemiā: ⁊ vindemia oc/ †
¶ aliaꝝ virtutū ⁊ actionū. ¶ oꝑando.
m cupabit ſemētem: ⁊ comedetis †
¶ vt ſufficienter operemini.
n panē vr̄m ī ſaturitate: ⁊ abſq pa g
¶ qꝛ domus veſtra ſupꝛa firmā petrā.
uoꝛe habitabitis in terrā veſtra.
a ¶ in futuro. b ¶ ꝑfectā. ¶ nō huiꝰ mū
di. vn̄. Nō vēi mittere paceꝫ ⁊c. c ¶ q̄ poſu
it fines t. pa. ⁊c. Pſ̄. cxlvij. a. d ¶ a ſtrepi/
Dabo pacē in finibus vr̄is: doꝛ †
tu mūdi. ¶ moꝛiemini. a ¶ iuſtꝰ vt leo cō
fidit. ¶ qꝛ nō habebitis ꝓ q̄ terreamini.
o mietꝭ ⁊ nō erit q̄ exterreāt. Au/ h

Nico. de lyra

G Et gladi

a ¶ Nec inſignē lapi. ⁊c. In quo pꝛohi/
betur idolatria in imaginibꝰ lapideis.
b ¶ Cuſtodite ſabbata mea: Id
eſt ſolennitates que vocant̄ ſabbata:
quia in eis erat ceſſatio ab operibꝰ ſer/
uilibus/ vt patꝫ ex ſupꝛadictꝭ. c ¶ Et
pauete ad ſanctuariū meum: Id
eſt habete reuerentiā ad ipſum/ et non
ad idolatrie locū. d ¶ Ego dominꝰ
Hic cōſequenter inducit̄ populus ad
obſeruantiā pꝛedictoꝛū per ꝓmiſſiōes
bonoꝛum ſi ea obſeruauerint: ⁊ pꝛimo
ꝓmittitur eis vbertas terre/ cum dici/
tur: e ¶ Dabo vobis pluuiā tē/
poꝛibus ſuis: Id eſt cōpetentibꝰ ad
fructificationē terre naſcētiū. f ¶ Ap/
pꝛehendet meſſiū tritura vinde/
miaꝫ. Hoc eſt dictū: tanta erit copia
bladi ꝙ non poterit colligi ante tēpus
vindemie. ſecūdo pꝛomittit̄ eis ſecuri
tas ab hoſte/ cū dicitur: g ¶ Et abſ/
ꝗ pauoꝛe habitabitis. Quia ſine
ſecuritate v̄tilitas paꝝ aut nihil valet.
h ¶ Auferam malas beſtias ⁊c.
ꝯ* Ita ꝙ non
* nunt̄ in huiꝰ capituli p̄ncipio ſupi/
us ſūt poſita vſq ibi: d ¶ Si in p̄ce
ptis meis ambulaueritꝭ. Ubi ob/
ſ̄uātibꝰ dei mādata ꝓmittunt̄ bona tē
poꝛalia ſub q̄bus intelligunt̄ bona ſpi
ritualia p̄ncipalit̄ eſſe ꝓmiſſa. cuius ra
tio ē: qꝛ dei p̄miū p̄ncipalit̄ intētū nō ē
minꝰ bonū/ ſꝫ maiꝰ ꝗ opus meritoꝛiū.
Nā finis melioꝛ ē his q̄ ſūt ad finem.
bonū aūt tp̄ale minꝰ bonū ē ꝗ opꝰ me
ritoꝛiū: ꝓpter q̄d ſub bonis tp̄alibꝰ hic
ꝓmiſſis ītelligūt̄ bōa ſp̄ualia p̄ncipali
ter ꝓmiſſa/ cū dicitur: e ¶ Dabo vo
bis pluuias: Id eſt doctrīas ſalutif
eras: Deut. xxxij. b. Cōcreſcat vt plu/
uia doctrina mea/ fluat vt ros eloquiū
meum. † ¶ Tempoꝛibus ſuis.
Quia tempus eſt loquendi ⁊ tempus
docēdi: Eccs. iij. b. † ¶ Et terra gi
gnet germen ſuum. Per terram
intelligitur coꝛpus humanum/ quod fuit de terra foꝛmatum:
vt dicit̄ Gen̄. j. b. igit̄ terra gignet germē ſuū: qn̄ coꝛpꝰ huma
nū exercitat̄ ꝑ opꝰ meritoꝛiuꝫ. † ¶ Et pomis arboꝛes re
plebuntur: Id eſt vires anime interioꝛes bonis actibꝰ in/
terioꝛibꝰ applicabunt̄. f ¶ Apph̄endet meſſiū tritura
vindemiam. Per meſſes intelligunt̄ gētiles. vn̄ dicit ſal/
uatoꝛ de gentilibus Ioh̄. iiij. d. Ecce regiones iā albe ſūt ad
ad meſſē. Per vindemiā v̄o ſignificat̄ ꝯuerſio generalꝭ iudeo
rū. Eſa. v. b. Vinea dn̄i exercituū domꝰ iſrl̄ ē. Quā ꝯuerſio/
nē p̄ceſſit cōis ꝯuerſio gentiliū ſignificata ꝑ trituram meſſiū.
Quia tamen ante gentiles aliqui de iudeis fuerunt conuer/
ſi: ſcilicet apoſtoli ad pꝛedicationē chꝛiſti/ et plures aliȷ̄ ad pꝛe
dicationem petri: vt patet Act. ij. et. iiij. ideo ſubditur:
† ¶ Et vindemia occupabit ſemētē. Et hoc eſt quod di
cit Aplus Rom. xj. a. Cecitas ex parte ꝯtigit in iſrael/ vt ple
nitudo gentium intraret/ et ſic omnis iſrael ſaluus fieret. Et
bene ex parte et non ex toto. Nā aliqui iudei illuminati fue/
runt per chꝛiſti fidem ante gētiles: licet communis cōuerſio
gentiliū pꝛecedit communē conuerſionem iudeoꝛū. † ¶ Co
medatis paneꝫ veſtꝝ in ſaturitate. Hic eſt panis eu
chariſtie qui dat hic plenitudinē gratie: ⁊ poſtea dabit ſatieta
tem gloꝛie. g ¶ Et abſq pauoꝛe habitabitis in terra
veſtra. Nam in pꝛimitiua eccleſia fideles ſaltē quo ad mul/
tos ꝑſecutionibus non terrebantur/ ſed magis conſolabant̄
Act. v. g. Ibāt apoſtoli gaudentes a cōſpectu concilȷ̄/ quoni
am digni habiti ſunt ꝓ nomine ieſu cōtumeliā pati. † ¶ Da
bo pacem in finibꝰ veſtris. ſ. coꝛdis. de qua dicit Luc.
ij. b. Gloꝛia in altiſſimis deo: ⁊ in terra pax hominibuſ bone
voluntatis. h ¶ Auferā malas beſtias: Id eſt demonū
* furias quoꝝ

a ¶ Et gladius ⁊c. Quia pax erit in finib⁹ vr̄is: mō ex ↄcu
piſcētia ſūt bella ⁊ liteſ. b ¶ Inimicos ⁊c. Occiſi ieiunio/
orōne ⁊ ſilib⁹. vñ Matth. xvij. c. Hoc genus nō eijcit niſi cū
orōne ⁊ ieiunio. c ¶ Corruēt corā ⁊c. Lxx. In ↄſpectu ve
ſtro morte vr̄a. ſ. mortificat̄ mēbris vr̄is q̄ ſūt ſup terrā. i. for
nicatiōe/ īmudicia/ ⁊ hmōi. d ¶ Per
ſeqnt̄ ⁊c. Orige. Sic q̄nari⁹ ſapiēteſ
īdicat ⁊ īſipiētes. ita cētenari⁹ fideles
⁊ īfideles. abraā cētenari⁹ credidiſſe et
iuſtificat⁹ eē deſcribit̄: ⁊ pctōr cētū āno
rū maledict⁹ erit. ħ q̄z cētū īfideleſ q̄nq̄
ſapiēteſ pſeq̄nt̄. ⁊ cētū fideles n̄ tā nūe
ro q̄ pfectiōe ſignati: mlta īfideliū mi/
lia. Hi ſūt doctores q̄ fugāt īnūeroſ de
mones ne credētes decipiāt. ¶ Lxx.
Expellēt q̄nq̄ginta cētū. Quinq̄ginta
ſpūalē hoīez ſignificat: q̄ oīa dijudicat
⁊ a nemīe dijudicat̄: q̄ pfecta ⁊ diſcreta
vtit̄ ſciā: ħ q̄uis aſtutū ⁊ validū demo
nē q̄ ſup̄ cētū: vel q̄ legio appellat̄ ꝓpt̄
īobediētiā ſibi alioꝝ multitudinē pſeq̄
pōt ⁊ vīcere. e ¶ Et cētū ⁊c. q̄ n̄ tm̄
ſb̄tilē ſciāz: ſʒ ⁊ vitā pfectā hn̄t: q̄ ſpūa/
lit̄ deculpant̄: ⁊ iō cētū dicūt̄. ſ. q̄ cēte/
nos afferūt fruct⁹. f ¶ Reſpiciam
⁊c. Cui⁹ reſpect⁹ ē ſal⁹. Reſpexit dn̄s
petrū ⁊ fleuit amare. Si ſol ſegetē nō
reſpiciat māet īfructuoſa. Segetē cor/
dis nr̄i reſpicit de⁹: ⁊ radijs v̄bi ſui il/
lumīat: auget ⁊ mltiplicat vt magni ef
ficiamur: ſīc magn⁹ fact⁹ ē iſaac ⁊ ma/
gn⁹ moyſes ⁊ magn⁹ iohēs. g ¶ Cre
ſcere ⁊c. In opib⁹ bonis vt pua fiant
magna. vñ Mat. xxv. d. Q̄ď vni ex mi
nimis meis fe. mi. ⁊c. h ¶ Mltipli
cabimi ⁊c. Et pauca fiāt magna vel
mlta. Vn̄ ſi qď ē aliď mādatū in ħ v̄bo
reſtaurat̄: Mat. xxij. d. Diliges ꝓxi/
mū tuū ſīc teip̄m. i ¶ Et co. ⁊c. vet⁹
lex ⁊ ꝓphe: veťa veteꝝ q̄ an̄ legē fuer̄t
ab initio mūdi: venerūt euāgelia noua
⁊ aplīs his ſupueniētib⁹ vetera ꝓijcie/
m⁹. legē. ſ. ſʒ lr̄az vt ſtatuam⁹ ſm ſp̄m.
Vn̄ etiā q̄ vēiret hō ď celo ⁊ naſceret̄
hō celeſt̄: eram⁹ oēs ťreni: ſm imagi/
nē ťreni ſupueniēte nouo hoīe depoſu
imuſ veterē: ⁊ īduim⁹ nouū. k ¶ Po
nā ta. ⁊c. ſi p̄dicta hēm⁹ abiecto vete/
ri hoīe īnouatū ē cor nr̄m. Veīt ad noſ
de⁹ ⁊ hītabit ī nob̄. l ¶ Nō abij. ⁊c.
Orige. Audeo ⁊ dico: q̄r aīa dei xp̄s ē
ſīc ⁊ v̄bū dei ſapīa dei ⁊ v̄t⁹ dei. Tale
eſt ğ ac ſi dicat: nō abijciet vos fili⁹ me
us. m ¶ Aīa mea ⁊c. Aug⁹. Aīam
ſuā de⁹ vocat volūtatē ſuā. Nō em̄ eſt
aīal hn̄s corp⁹ ⁊ aīaz: neq̄ ſub̄az eius
ſilis ē aīe q̄ ē creatura ei⁹: ſīc ip̄e teſtat̄
Eſa. xlij. a. Oēm flatū ego feci. Sic ğ
cū oclos ſuos ⁊ labia ſua ⁊ ceťa mēbro
rū vocabula dīc: nō accipim⁹ eū forma
corpis definitū: p hec ītelligim⁹ effectū
opationū vel v̄tutū: ſʒ cū dicit aīa mea
volūtatē ei⁹ debem⁹ accipe: pfecta q̄p/
pe ⁊ ſimplex illa natura q̄ ď de⁹: n̄ cō/
ſtat ex aīa ⁊ corpore ⁊ ſpū: nec ip̄o ſpū
mutabil̄ ē: ſīc aīa: ſʒ ſpūs ē de⁹: ⁊ ſp idē
eſt apď quē nō ē trāſmutatio: hīc āt ac
cepērūt apollinariſte occaſionē q̄ dicūt
aīaz nō habuiſſe ieſuz. n ¶ Ambula
bo ⁊c. Hō fact⁹. vñ Baruc. iij. d. Hic
eſt de⁹ nr̄: ⁊ nō reputabit̄ alius ad eū.
Poſt hec in ťra viſus ē: ⁊ cū hoīb⁹ ↄūr
ſat⁹ ē. o ¶ Q̄ſi nō ⁊c. Obedientiū
bōa p̄cedēti ca. exp̄ſſit: q̄ āt ſint p̄uari/
catoꝝ mala in pn̄ti caplō oñdit: q̄ꝝ q̄/
dā ad lr̄am iudei paſſi ſūt. Oīa v̄o ſm
ſp̄m. p ¶ In egeſtate. v̄bi dei. vñ
Ioħ. vj. f. Dur⁹ ē ħ ſmo. Quis pōt eū
audire? Quia ītellectū leg̃ trāſgrediebant̄: vt euāgelicū teſta
mentū irritum facerēt: obſcure loquebat̄ eis ne intelligerent.

a ¶ demones. ¶ nō has corpales: q̄r neq̄
bone neq̄ male. b ¶ hoſtilis afflictio.
a feram malas beſtias: ⁊ gladius †
¶ Corpus ⁊ animā. a ¶ lege dei ar/
nō trāſibit terminos vr̄os. Per †
mati. a ¶ occiſi ieiunio. ¶ demones.
b c ſeq̄mini inimicos veſtros ⁊ cor/
¶ ſi caſt⁹ ſis excidit an̄ libido. ſi pi⁹ īpietaſ.
d ruent corā vobis. Perſequent̄ †
a ¶ q̄ ſpūaliter q̄nq̄ ſenſibus vtuntur.
b ¶ aſtutia pfectos.
quinq̄ de vobis centum alie/
a ¶ finitū ꝓ īfinito. b ¶ ↄrias v̄tutes.
e nos: ⁊ centū ex vob̄ decē milia.
¶ ſpūales. ¶ ſpūs qď ē v̄bū dei.
Cadēt inimici vr̄i gladio i ↄſpe/
¶ nō ſuſtinētes faciē veſtrā.
f g ctu vr̄o. Reſpiciā vos ⁊ creſcere a
¶ ope cōplebo.
h faciā: multiplicabimi ⁊ firmabo
¶ p̄dictū. a ¶ q̄ p legē ⁊ ꝓphas ꝓmiſſa ſūt
⁊ in bn̄dictionibus patriarchaꝝ.
i pactū meū vobiſcū. et cōedet̄ ve b
a ¶ ꝓmiſſa legis ⁊ ꝓphaꝝ. b ¶ euāgelic̄
tuſtiſſima veterū: ⁊ vetera nouis †
ꝓmiſſis. a ¶ tanq̄ maioribus. b ¶ tāq̄
ſupflua nouis cōpata. c ¶ firmiter.
k ſupueniētibus ꝓijcietis. Ponā c
a ¶ eccliaz. ¶ Lxx. teſtamentū nouum.
b ¶ quia eſt catholica ⁊ cōmunis.
tabernaculū meū in medio vr̄i:
l m ⁊ non abijciet vos anima mea. d
a ¶ ſʒ ſi q̄s ē purificatus vt ſit capax dei in
eo ambulat deus. ¶ eſſe apparebo.
n Ambulabo iter voſ: ⁊ ero veſter e f
de⁹: voſq̄ eritis mihi ppl̄s. Ego
¶ cū ſeruiretis.
dn̄s de⁹ veſter: q̄ eduxi vos ď ter
¶ demonū. ¶ Qui facit pctm̄: ſeruuſ eſt
ra egyptioꝝ: ne ſeruieritis eis: ⁊
peccati: Ioħ. viij. d. a ¶ ¶ pctōꝝ. b ¶ q̄s
īpoſuerāt q̄ vos ad captiuitatē deduxerāt
q̄ cōfregi catenas ceruicū vr̄aꝝ/ g
opere. ¶ ad deū
o vt incederetis erecti. † Q̄ſi nō h i
¶ aure cordis. a ¶ ope corpis. b ¶ ſʒ tra
audierit̄ me: nec fecerit̄ oīa mā
ditiōes vr̄as. ¶ ad libitū vr̄m exponēdo.
data mea: ſi ſpreuerit̄ leges me/
¶ nō ad volūtatē meā: ſʒ vr̄az īterp̄tādo.
as ⁊ iudicia mea ↄtēpſeritis vt
nō faciat̄ ea q̄ a me ↄſtituta ſūt:
⁊ ad ritū pducatis pactum meū:
ego q̄z hec faciā vob̄: Viſitabo k
¶ ire inuidie.
p voſ velocit̄ in egeſtate ⁊ ardore: †
a ¶ Interiores vñ excecati dicebāt: Si di/
mittim⁹ eū ſic oēs credēt ī eū: Ioħ. xj. f.
b ¶ vñ clamabāt q̄uſq̄ aīaz nr̄az tollis.
q̄ ↄficiat oculos vr̄os: ⁊ ↄſumāt †
a ¶ q̄r nō ē fertil̄ terra. ¶ doctrinā ꝓphaꝝ.
animas vr̄as † Fruſtra ſeret̄ ſe/ l

Nico. de lyra

Fugietis ne/
Ita q̄ nō nocebūt pſonis vr̄is nec bonis. Tertio ꝓmittit̄
eis fertilitas in ꝓle/ cū ď: a ¶ Reſpi
ciā vos ⁊c. ſīc ꝓmiſſū fuit abrae Geñ.
xv. Iō ſb̄dit̄: Et firmabo pactū meū vo/
biſcū. b ¶ Comedetis ve. veteꝝ. i.
fruct⁹ ťre ita abūdabūt: ⁊ tā bōe collectio
nis ⁊ maturitatis erūt: q̄ poſſent valde
diu ſuari ⁊ comedi a vob̄: ſʒ dimitteť ꝓ
pter nouos ſupueniētes. Quarto ꝓmit
tit̄ eis diuīa familiaritas cū ſua ꝓtectio
ne/ cuʒ ď: c ¶ Ponā ta. ⁊c. Vbi p ſi/
gna euidētia apparebit effect⁹ pn̄tie mee
in rn̄ſiōib⁹ diuis ⁊ ↄſilīb⁹. d ¶ Et nō
abij. ⁊c. q̄ſi abomīabiles: īmo habebit
voſ valde amabileſ. e ¶ Ambula. ⁊c.
voſ ꝓtegēdo ⁊ ↄſolādo. f ¶ Et ero ⁊c.
p veꝝ ⁊ ſpālē cultū. g ¶ Cofregi ⁊c. i.
abſtuli a vob̄ duriſſimā ſuitutē egypti q̄
tenebami aſtricti. h ¶ Vt icederetis
erecti. Mod⁹ em̄ depſſoꝝ ē incedere in
clinato capite: ⁊ q̄n liberant̄ caput eleua
re. i ¶ Q̄ſi nō audie. me. Hic ↄn̄r
īducit̄ pplus p cōminatiōes: ⁊ cōminat̄
eis dn̄s q̄ttuor mala: ſi nō ſeruauerint p̄
dicta: ⁊ ħ ↄ̄ q̄ttuor bōa: q̄ ſunt obſuātib⁹
ꝓmiſſa. Promiſerat em̄ obſuātib⁹ ſecu/
ritatē ab hoſtib⁹. Et iō nō obſuātib⁹ pri/
mo cōminat̄ īpugnationē hoſtiū/ cū ď:
Q̄ſi n̄ audierit̄ ⁊c. Sequit̄: k ¶ Viſi
tabo ⁊c. pueniēte ex īcurſu hoſtiū. Vn̄
ſb̄dit̄: l ¶ Fruſtra ſe. q̄ ab hoſtib⁹ de/
uorabitur.
furias q̄ꝝ p chriſtū reſtricta ē ptās. Moralit̄
† ¶ Et gladi⁹ nō trāſi. ⁊c. i. demonū M
v̄tus nō pualebit ſup vos. Pōt aūt ali/
ter exponi lr̄a ab illo loco abſq̄ pauore
habitabitis in terra. de terra viuentium
vbi nō eſt pauor hoſtiū: eſt etiā ibi pax q̄
exupat oēz ſenſuz. infernales etiā beſtie
nō hn̄t ibi acceſſium nec p ↄſequēs time/
tur ibi gladiuſ eoꝝ. † ¶ Perſequimi
ni inimicos ve. i. demōes. † ¶ Co/
rā vobis. Fugiētes: Iaco. iiij. b. Reſi
ſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Pōt hoc
etiā exponi de aplīs ⁊ alijs viris ſctīs q̄
fugabāt demones a corpibus obſeſſis.
a ¶ Reſpiciā vos. oculo. ſ. clemētie.
a ¶ Et creſcere faciā. Qď ptʒ īpletū
in multiplicatiōe ecclīe. b ¶ Et come
detis vetuſtiſ. vete. i. accipietis vob̄
illa q̄ ꝓmiſſa fuerūt antiq̄s p̄ribus. Vn̄
dicit chriſtus aplīs Luc. x. d. Multi re/ †
ges ⁊ ꝓphe voluerūt videre q̄ vos vi/ Deu. 28. b
det̄: ⁊ nō viderūt. † ¶ Et ve. no. ⁊c. Mala. 2. a
p veťa ſignificāt̄ bōa ťrena q̄ ꝓmitteba
tur in veteri teſtō Eſa. j. e. Si audierit̄
me bōa ťre comedet̄. p noua v̄o intelli/
gunt̄ bōa ſpūalia ⁊ celeſtia q̄ ꝓmittūt̄ ī
nouo: Matth. v. a. Btī paupes ſpū ⁊c.
Tpe v̄o noui teſtamēti mlťi a ſe abijciūt
bona ťrena ⁊ tpalia vt ↄſeq̄nt̄ ſpūalia ⁊
eťna: vt māifeſte ptʒ in paupib⁹ religio/
ſis. c ¶ Ponā ta. ⁊c. i. ecclīaz meā: ď
q̄ ď Apoc. xxi. a. Ecce tabnaculū dei cū
hoīb⁹ ⁊c. d ¶ Et nō abij. ⁊c. ſocietatē
vr̄az refugiēdo: Mat. vl. d. Ecce vobi/
ſcū ſuʒ oīb⁹ ⁊c. h ¶ Q̄ſi nō au. ⁊c. ħ
ↄn̄r trāſgreſſorib⁹ mādatoꝝ ſuoꝝ de⁹ cō/
minat̄ mala tpalia/ ſb̄ q̄b⁹ ītelligūt̄ mala
ſpūalia/ cū ď: k ¶ Viſitabo vos ⁊c.
ſb̄trahēdo a vob̄ bōa grē ⁊ glīe. † ¶ Et
ar. pmittēdo accēdi ī vob̄ ignē ↄcupīe ⁊
poſtea ignē gehēne. l ¶ Fruſtra ſe. i. †
fruſtra facietis opus bonum de genere. Deu. 28. d

 Que ab hoſti.

Philip. 3. c — a ¶ Fugietis nemine. Quia gẽtiles nõ ꝑſequẽt: ad expel/lendũ/ ſed feſtinãt ad ſalutẽ eoꝝ: ꝓm illud: Sequoꝛ aũt / ſi quo modo cõpꝛehẽdã. b ¶ Sin aũt ⁊c. Huiuſmodi diſtĩctiõibꝰ frequẽter vtiẽ: qꝛ ieſus frequenter pplm iudeoꝛũ cõuertere voluit: illi aũt noluerũt. vñ Luc. xiij. g. Quoties volui ꝯgregare filios tuos et noluiſti. Hoc aũt maxie eſt attẽdẽ/dũ: qꝛ cũ ſeptẽ coꝛrectiões cõminetur / cõtritionẽ ſupbe duricie / ⁊ dationẽ celi ferrei ⁊c. ⁊ ſex tm̃ / nõ ſeptẽ enũerat. Sed qꝛ ſeptenariꝰ ꝑfectus eſt numerꝰ p̃ſent⁊ vite / omnimodã plenã et integrã vindictã ſignificat. c ¶ Addã coꝛ. Lxx. Et apponaȝ caſtigare vos ſepties ⁊c. etiã hic ſupfluũ eſt. Septies auteȝ ꝓ omi numero eſt accipiẽdũ.

Joh. 8. d — d ¶ Et cõterã ſupbiaȝ du. ⁊c. Qua dicit⁊ ſemẽ abꝛae ſumꝰ / ⁊ nemini ſeruiuimꝰ vnq̃. Ideo gẽtibꝰ ꝑuietis. e ¶ Gladiũ. Spũs qđ

Eph. 6. c — ẽ verbũ dei: qđ ꝑ p̃dicatoꝛes iudeos ꝯuincit: nec vetus teſta. habere cũ euãgelio ꝯtradicãt. f ¶ In vꝛbes. Prophetas ĩ qbꝰ fideles munitiões / ⁊ ſalutẽ ĩueniũt: inimici fugiẽtes capiũẽ / illic moꝛiunẽ apt⁊ de chꝛiſto ꝓphetijs reſiſtere nõ valentes.

An iudei habeãt panem doctrinã. — g ¶ Ita vt decẽ ⁊c. Panẽ doctrĩe nõ habẽt iudei / except⁊ decẽ p̃ceptis: qꝛ verã ꝓphaꝝ expoſitionẽ chꝛiſtũ in pleriſq̃ ꝓphetatũ p̃dicantẽ fugiũt: alia q̃ ſũt in lege nolũt ſpũaliẽ accipe / nec pñt ad lr̃am ſtare. Locus enĩ deſtructuſ eſt in q̃ ſacrificia fiebant ⁊ oblationes: preterea multa ſunt in eis ridenda: ſicẽ lepꝛa parietũ / veſtiũ ⁊ ſilia. Sȝ decẽ mãdatoꝝ etiã lr̃am cuſtodiri ⁊ ĩpleri digna ẽ: nec mãdatuȝ ſabbati contrariũ eſt. Quis enĩ decẽ mãdatis inſertum ſit: nõ tamen ex eis eſt. Si autẽ ſpeciale ponimus mãdatum:

Oſee. 12. c — Ego ſum dñs deus tuus / qui eduxi te de terra egypti: de domo ſeruitut⁊: ꝑfectuȝ decẽ mandatoꝛum numerum inuenimus. Preterea ſpiritualem requiem ſignat / in qua nõ licet operari ſuilia. Hec ergo ſola panẽ faciũt ĩ pplo iudeoꝛũ: in clibano vno legali. ſ. et reddũt ad põdus nõ dilatãdo. ſ. ſȝ reſtrĩgẽdo ſenſus. Celeſt⁊ ꝟo doctrina euãgelica ſeſũ dilatat: vt mulierẽ videre ad ꝯcupiſcẽdũ adulteriũ dicat: ⁊ odiũ fr̃is homicidiũ. Ideo nõ ſatianẽ q̃ his panibꝰ nutriũẽ.

Moyſes ꝓpheta. — h ¶ Sin ãt ⁊c. Non ſolũ legiſlatoꝛ eſt moyſes / ſȝ ⁊ ꝓpha. ait enim: Deuẽ. xviij. c. Prophetam ſuſcitabit vob dñs de fr̃ibꝰ vr̃is / ipm̃ audite ſicut me. Qui cũ in alijs chꝛiſti figurã geſſerit. In h̃ q̃ȝ eũ expſ̃ſit. Sic enĩ dñs de excidio vꝛbis: de fine mũdi p̃dixit / ſic ⁊ ipſe. Naȝ que hic dicunẽ ad vltimam captiuitatem pertinent / quaȝ iudei ſuſtinuerunt: quia in chꝛiſtum manum miſerunt: nec ſolũ ad litterã / ſed etiam ſpiritualiter puniti ſũt: quia et legem pꝛeuaricati ſunt / et auctoꝛeȝ legis blaſphemauerunt. i ¶ Carnes filioꝛum: Id eſt diſcipulos quos vobis aſſumitis in filios ad eandẽ doctr. nam verbis callidis: et animam coꝛrumpentibus inducatis.

Cadetis ĩter

a ¶ gentilibus in chꝛiſtũ credentibus: q̃bꝰ inuidet⁊.
mẽtẽ: queȩ ab hoſtibus deuoꝛabiẽ. Po a
a ¶ vult⁊ dñi ſup faciẽ. mala ⁊c. Pſ̃. xxxiij. c. ¶ i ſanam faciem meam cõtra vos: ⁊ coꝛrue/ †
lutẽ gẽtiũ offendentes. a ¶ tanq̃ doctoꝛibus.
tis coꝛã hoſtibus veſtris: ⁊ ſubijciẽmini
a his qui oderunt vos: Fugietis nemine b
¶ in coꝛrectione.
b perſequente. Sin aũt nec ſic obedierit⁊ c
c mihi: addam coꝛreptões veſtras ſeptu d
¶ perfectionem pene voluiſtis.
d plum / ꝓpẽ peccata vr̃a: ⁊ ꝯterã ſuper/
¶ vt non pluat vobis doctrinam.
biã duricieȩ vr̃e: Dabo q̃ȝ celũ vobis de e
a ¶ diuinã ſcripturã vobis infructuoſam.
ſup ſicẽ ferrũ ⁊ terrã eneã. Cõſumeẽ ĩ caſ f
a ¶ quẽ diuinis ſcripturis ĩpenditis: qꝛ pꝛaue intelligitis. b ¶ exterioꝛ homo. c ¶ virtutum.
ſũ laboꝛ vr̃: nõ ꝓferet terra germen: nec †
¶ mẽtes. ¶ fructus deo acceptabiles.
arboꝛes poma p̃bebũt. Si ãbulauerit⁊ g
a ¶ nõ enĩ recte ĩcedũt q̃ leg⁊ ſẽſũ ⁊ ꝓphaꝝ ſb̃uertũt.
ex aduerſo mihi: nec voluerit⁊ audire me
¶ nõ iã coꝛrectiões ſȝ penã ꝑȝ ĩiq̃tatẽ vr̃aȝ. ¶ ꝑfectã
addã plagas vr̃as vſq̃ ĩ ſeptuplũ ꝓpẽ
vltiones. a ¶ demones. de quibꝰ dictũ eſt Job. xl. c. Omnes beſtie agri ludunt ibi.
pctã vr̃a: Emittãq̃ ĩ vos beſtiãs agri: q̃ h
a ¶ gẽtẽ pecoꝛibꝰ ſileȝ. b ¶ tã in numero q̃ȝ ĩ digni/
ꝯſumãt vos ⁊ pecoꝛa vr̃a: ⁊ ad paucita i
tate. a ¶ qꝛ nec aquã vite hñt: nec deũ ſuſcipiũt ho/
tẽ cũcta redigãt: deſertaq̃ȝ fiẽt vieȩ vr̃eȩ.
Quod ſi nec ſic voluerit⁊ recipe diſciplinã:
ſpitẽ. ¶ pꝛeuaricantes legem.
ſed ambulaueritiſ ex aduerſo mihi: ego
¶ inferendo vltionem.
q̃ȝ cõtra vos aduerſus incedã: ⁊ ꝑcutiã
a ¶ qui pꝛiꝰ coꝛripuerã: vt ſicẽ creſcit iniq̃tas creſcat ⁊
vos ſepties ꝓpẽ pctã vr̃a: ĩducãq̃ȝ ſup k
pena. ¶ vel vltionis.
e vos gladiũ vltoꝛẽ feder⁊ mei. Cũq̃ȝ ꝯfu l
f geritis in vꝛbes: mittã peſtilẽtiaȝ in me/ m
dio veſtri: ⁊ trademini hoſtiuȝ manibꝰ:
a ¶ firmamentum ſpiritualis doctrine.
g Poſtq̃ȝ ꝯfregero baculũ pãiſ ṽr̃i: ita vt n o
a ¶ decẽ legis mandata. ¶ lege.
decem mlieres in vno clibano coquãt
¶ doctrine. ¶ diſtricti ſenſus.
panes: ⁊ reddãt eos ad põdꝰ: ⁊ comede p
a ¶ qꝛ arta ẽ ⁊ pꝛaua doctrina. b ¶ vox chꝛiſti qui ait: Joh. v. g. Si crederitis moyſi crederitis foꝛſitan et mihi de me enim ille ſcripſit.
h tis ⁊ nõ ſaturabimi. Sin ãt nec ꝑ h̃ audieri⁊ me: ſed ambulauerit⁊ contra me:
a ¶ detrahentes doctrine ⁊ miraculis.
a ¶ inducendo captiuitatẽ. ¶ Cũ ſancto ſanctꝰ eris et cum peruerſo peruerteris: Pſ̃. xvij. d.
⁊ ego incedã aduerſus vos in furoꝛe cõ
a ¶ ꝑfecta vltiõe. ¶ . i. ſicẽ mltiplicaſt⁊ pctã: mltiplica
trario: et coꝛripiam vos ſeptẽ plagis ꝓ/
bo penas. ¶ ſicut maria filia eleaçari.
i pter pctã vr̃a: ita vt comedatis carnes q

c/* uoꝛabiẽ. a ¶ Ponã faciẽ meã cõ. vos. i. ẽ ĩtẽtionẽ ad vos ꝑſequẽdũ. ideo ſubdiẽ: Et coꝛruet⁊ coꝛã hoſtibꝰ vr̃is. et ſubdiẽ: b ¶ Fugiet⁊ nemi. ꝑſe. Ex nimio pauoꝛe: qđ eſt valde turpe. Secũdo cõtra fertilitatem quã pꝛomiſerat ſeruantibus mandata / cõminatur non ſeruantibus ſterilitatem / cum diciẽ: c ¶ Sin autem nec ſic obedierit⁊ mihi: Id eſt penas vos affligentes. d ¶ Septuplũ: Id eſt perfecte: quia ſeptenarius numerꝰ ꝑfectionẽ ſignificat. e ¶ Daboq̃ȝ celũ vobis deſuper ⁊c. Quia necros nec pluuia deſcendet inde ſup terram fecundandam. f ¶ Et terrã eneam. i. ſiccã ⁊ oĩno infructuoſam. tertio cũ diciẽ: g ¶ Si ambulauerit⁊ ⁊c. Cõtra fecũditatẽ ꝓlis cõmiaẽ eis paucitatẽ pleb. vñ ſequiẽ: h ¶ Emittãq̃ȝ in vos beſti. agri. i. feroceſ. i ¶ Que cõſu. vos. Deſerteq̃ȝ fiãt vie veſtre ꝓpẽ paucitatẽ habitatoꝝ ĩ terra / ⁊ nõ ſolũ cõminaẽ eis paucitatẽ ex deuoꝛatiõe beſtiaꝝ / ſȝ etiam ex gladijs inimicoꝝ. vñ ſubdiẽ: k ¶ Inducãq̃ȝ ⁊c. i. trãſgreſſionũ feder⁊ mei. l ¶ Cũq̃ȝ cõfu. in vꝛ. a facie gladij. m ¶ Mittã peſti. in me. ve. ⁊ trademi hoſ. ma. Ita q̃ nõ poteritis ibi ſaluari / ſȝ p̃ nimia miſeria ⁊ fame cogemini vos tradere hoſtibꝰ veſtris. n ¶ Poſtq̃ȝ cõfre. ba. pa. i. ſuſtamẽtum cibi. o ¶ Ita vt decẽ mu. ⁊c. i. ita parũ habebũt de paſta q̃ vnꝰ paruꝰ clibanꝰ ſufficit ꝓ decẽ domibꝰ. p ¶ Et reddãt eos ad põ. i. diſtribuãt in domibꝰ ſuis ad põdꝰ ꝓpẽ paucitatẽ. Dicẽ aũt h̃ Ra. Sa. q̃ in h̃ cõminaẽ eis dñſ coꝛruptionẽ bladi ⁊ paſte / intãtũ q̃ panes ĩde foꝛmati ĩ furno poſiti frãgerenẽ in ꝑtes minutas / q̃ extracte de furno diuiderẽẽ ad põdꝰ vt q̃libet mulier haberet ꝑtẽ ſuã debitã: vlteriꝰ cõminaẽ eis paucitatẽ cauſatã ex ſeipis / cũ dꝛ: Sin ãt nec ꝑ hec audieritis me ſed ambulauerit⁊ cõtra me ⁊c. Sequiẽ: q ¶ Ut comedatis carnes filioꝛũ veſtroꝝ et filiaruȝ veſtrarum. Quod fuit impletum in obſidione ſamarie

* a ¶ Que ab ho. deuoꝛabiẽ. i. a demonibꝰ ꝓpter finẽ intẽtiõis ꝑuerſe: qꝛ bonũ illđ nõ facietis ꝓpter deũ: ſȝ ꝓpter finẽ malũ. † ¶ Et coꝛruet⁊ coꝛã ini. ve. i. coꝛã demonibꝰ q̃ faciẽt vos ruere de pctõ ĩ pctm̃ / ⁊ finaliẽ in ĩfernũ. b ¶ Fugietis nemi. ꝑſe. i. peccabitis ex vr̃a malicia abſq̃ tẽtatione alia. e ¶ Daboq̃ȝ celũ vo. ⁊c. i. ſubtrahã a vob miſericoꝛdie mee teneritudinem. e ¶ Et terrã eneã. Nã ad ſubtractionẽ diuĩe gr̃e ſequiẽ mẽtis obſtĩatio q̃ ꝑ terrã eneã deſignatur. f ¶ Cõſumeẽ incaſ. la. vr̃. Quia ſine gr̃a nõ valet exercitiũ coꝛpis vl̃ mẽtis in opibꝰ de genere bonis. ꝓpter qđ ſequiẽ: † ¶ Nõ ꝓferet ⁊c. Que de facili pñt applicari: ideo dimitto ea ad ꝓlixitatem vitandam.

a ¶ Cadetis int ruinas. Ca
dit enī ꝑpl's cū phariſeis ſpūalit
cadentibꝰ/quos quaſi idola ad/
mirabat ꝑplus traditiōibꝰ eorū
itentꝰ. b ¶ Urbes vr̃as. Ad
lr̃am vl' libros ꝓphaꝝ in quibꝰ
ſactitatis fructū nō īueniūt.
c ¶ Tūc placebūt terre ſab
ba. ꝛc̃. Id eſt requies. ſ. voƀ fe/
riantibꝰ ꝛ a lege remotis: cū ī le
ge et ꝓphetis volūtatē vr̃am nō
īueniat. d ¶ Terrebit eoſ.
Sicut foliū fructū/ſic lr̃a abſcon
dit ſpiritū. Aufer folium/accipe
fructū. e ¶ Sonitꝰ foliŋ volā
tis ꝛc̃. hyperbole. Quia etiā le
uiſſima queq̄ formidabūt.
f ¶ Cadēt nullo ꝑ. Nō enī ꝑ/
ſequimur eos/ſed ſeq̄mur vt re/
uocemꝰ. g ¶ Corruēt ꝛc̃. Diſ
putantibus nobis cū eis/diuer/
ſa proferunt teſtimonia alterna/
tim/ſed alternis conturbabun/
tur verbis: alter alterum contur
bat dum ſubuenire videtur.
h ¶ Incircumciſa mens eo
rum. Quia incircūciſi corde vi/
tiorū polluti preputio. non enī
que in carne eſt circumciſio.
i ¶ Federis mei. Lxx. Pec/
cata iua placita habebūt penas:
ſcilicet quas pro peccatis patiē/
tur. k ¶ Quod pepigi cum
Nota iacob et iſaac et abraā. No
ta ꝙ temporis et generis ordi/
nem mutauit. Lxx. quoq̄ nō di/
cunt teſtamenti iacob iſaac ꝛ a/
braam: ſed teſtamenti iacob/te/
ſtamenti iſaac/teſtamenti abra/
B am/tria teſtamenta innuētes le
gem: ſcilicet prophetas et euan/
gelium. Antiquior lex/ antiqui
prophete: euangelium nouum
quod pre gratie plenitudine pre
ponitur velut iacob, qui tempo/
re et generatiōis ordine erat no
uiſſimus. Coniungitur ꝟo tan/
q̄ cognata et conuenientia.
l ¶ Terre quoq̄ memor e/
ro: que cum relicta fue. ꝛc̃.
Scpture. ſ. quā mādabo eiectis
iudeis q̄ eā ꝑuaricati ſūt vl' ꝑua/
ricabant ꝛ praue interpretaban
tur. m ¶ Attamē etiam cū
eſſent in terra hoſtili. Bene
in fine capituli blanditur: et q̄s
minis terruerat/promiſſis con/
ſolatur. n ¶ Non penitꝰ ab/
ieci eos. Cecitas ex parte con/
tingit in iſrael/donec plenitudo
gentium ſubintraret ꝛc̃.

☞ Nec ſic de

Nico. de lyra

ne ſamarie/vt habetur. iiij.
Reg. vj. ꝛ in obſidiōe hieru/
ſalem per Titum et Veſpaſia/
num: vt dicit Joſephus lib. de
iudaico bello quarto ibi.
a ¶ Deſtruam excelſa ve/
ſtra: ꝛ confrin. ꝛc̃. Contra di
uinam familiaritatem quā pro/
miſerat obſeruantibus manda/
ta eius comminatur eis ſubtra/
ctionem ſui auxiliŋ et totalē de/
lectionem/cum dicitur: Deſtru/
am excelſa veſtra: id eſt loca al/
ta in quibꝰ idolis immolabant.
Et abomina

filioꝝ veſtroꝝ ꝛ filiarum veſtraꝝ. Deſtru/ a
¶ principes: doctores. ¶ virtutes falſas.
am excelſa veſtra: ꝛ ſimulacra cōfringam.
a Cadetis iter ruinas idoloꝝ vr̃oꝝ ꝛ abomi b
¶ quā ꝓ peccatoribus poſui ꝛ neglexiſtis.
b nabit vos aīa mea/intātū vt vrbeſ veſtras
a ¶ in quibus nō habitē. b ¶ tēplū ſacrificia.
redigā i ſolitudinē: et deſerta faciā ſāctua/
a ¶ ſicut ante. b ¶ ſacrificioꝝ.
ria veſtra: nec recipiā vltra odorē ſuauiſſi/ c
a ¶ a voƀ auferēdo. b ¶ veſtrā ſcp̄turā. c ¶ admirādo
mū: Diſperdāq̄ terrā vr̃aʒ: ꝛ ſtupebūt ſu/ d
a ¶ gētiles quos putatis inimicos veſtros. b ¶ ſcriptu
ram intelligētes.
ꝑ ea inimici veſtri cū habitatores illiꝰ fue/ e
a ¶ vel ꝟo. b ¶ vt ſitis ſicut priꝰ erāt gētiles deū nō ha
rint. Vos aūt diſperdā in gēteſ: ꝛ euagina
bentes. a ¶ ꝟbi dei. b ¶ a deo vl'a ſctis. ¶ ad lr̃am
bo poſt voſ gladiū: eritq̄ terra vr̃a deſta
vl' ſcripturarum munitiones. a ¶ ſcripture. ſ. ve. te.
c et ciuitates vr̃e dirutę. Tūc placebūt terrę f
a ¶ quibus ſola et deſerta erit a vobis.
ſabbata ſua/cūct̄ diebꝰ ſolitudiſ ſuę. Qñ
a ¶ ꝯiūcti et ſubditi nouo teſtamēto: ꝛ ſi nolitis. b ¶ ab
inquiſitione noſtra.
fueritis in terra hoſtili/ ſabbatiçabit ꝛ reqē
a ¶ q: nō ē ſpecioſa laus ī ore pctōr̄ Ecci. xv. c. b ¶ pol/
ſcet in ſabbatis ſolitudis ſuę: eō ꝙ nō reqē
luta iniquitatibꝰ veſtris. a ¶ tēpore veteris teſtamēti.
uerit in ſabbat̄ veſtris: qñ habitabatis in
a ¶ poſt cladē et captiuitatem. b ¶ timēt enī litterā le
gis quā putāt diſcordare a nouitate euangeliŋ.
ea. Et q̄ de vobis remanſerint/dabo pauo
¶ gentiliū ad fidē conuerſorum.
d rē in cordibꝰ eoꝝ. In regiōibꝰ hoſtiū terre g
a ¶ nō vox ſed tm̄ ſonꝰ eoꝝ. ¶ lr̃e legalis quā vidēt ec
cleſiā negligere: et ſpūm in ea q̄rere. b ¶ ꝯſortiū fideliū
e bit eos ſonitꝰ foliŋ volāt̄: ꝛ ita fugiēnt q̄ſi
¶ verbi quod audient a fidelibus.
f g gladiū. Cadēt nullo ꝑſequēte: et corruent h
¶ diſputationes. ¶ quaſi victi.
ſinguli ſuꝑ fratres ſuos quaſi bella fugien
tes. Nemo veſtrū inimicis audebit reſiſte/
a ¶ nouum teſtamentum. b ¶ firmamentū erroris vr̃i.
re: peribitis inter gētes: ꝛ hoſtilis vos ter/
ra conſumet. Qꝫ ꝛ ſi de his aliqui remāſe i
a ¶ in ſtudio legis.
rint: tabeſcent in iniquitatibꝰ ſuis/in terra
a ¶ quā polluūt etiā ꝯuerſi ſꝑ ad legē ſuſpirādo. a ¶ q̄
inimicorum ſuorum: et ꝓpter peccata pa/
imitantur. a ¶ penitendo
trum ſuorū ꝛ ſua/affligent: donec ꝯfiteān
a ¶ quibus ipſis ſiles.
antur iniquitates ſuas/et malorum ſuorū
a ¶ verba mea negligēdo. ¶ vl' ex toto auerſi vl' ficte cō
rū recordēt q̄bꝰ ꝑuaricati ſūt i me: ꝛ ābula
uerſi. a ¶ peruerſus cōtra peruerſos.
uert ex aduerſo mihi. Ambulabō igitur ꝛ
a ¶ vñ ad emulatiōeʒ vos adducā nō in gētē. ¶ vñ ſm euāgeliū inimici ꝓpter vos.
¶ penitendo.
b ego contra eos: ꝛ inducam illos in terrā hoſtilē/donec erubeſcat incir
cūciſa mens eorum. Tūc orabūt pro impietatibus ſuis/ꝛ recordabor
i k fęder̄ mei/q̄ pepigi cū iacob ꝛ iſaac ꝛ abraā. Terrę q̄ʒ memor ero: q̄ k
a ¶ q: deſolata ab illis. b ¶ ipſi enī ſolitudinē fecerūt.
cū relicta fuerit ab eis/cōplacebit ſibi i ſabbat̄ ſuis/patiēs ſolitudinē
a ¶ vel aūt. ¶ ꝑuaricatiōis ſibi cōſciŋ. a ¶ nō faciētes vl' male ītelligētes. ¶ nō vr̃as.
ꝓpt illoſ. Ipi vō rogabūt ꝓ pctis ſuis: eo ꝙ abiecerit iudicia mea: ꝛ le
m n ges meas deſpexerint. Attamen etiā cū eſſent in terra hoſtili: non pe/

b ¶ Et abominabitur vos C
anima mea intantū vt vr
bes veſtras ꝛc̃. Subtrahen/
do effectum preſentie mee: etiā
a templo. ideo ſubditur: Et de/
ſerta faciam ſanctuaria veſtra.
c ¶ Nec recipiā vltra odo
rem ſuauiſſimum: Id eſt ſa/
crificia que tempore obedienti/
um tantum fuerunt mihi odori/
fera et placita. d ¶ Et ſtupe/
būt ſuper ea inimici veſtri.
De tanta abiectione veſtra.
e ¶ Cum habitatores illi/
us fuerint. Quod adimpletū
eſt quando rex aſſyriorum tranſ
tulit iudeos/et in ciuitatibus eo
rum habitare fecit extraneos: vt
habetur. iiij. Reg. xvij. Com/
minatur etiam perſecutionem ꝛ
abiectionem in terra aliena/ cū
dicitur: Vos autem diſperdam
in gētes/et euaginabo poſt vos
gladium. f ¶ Tūc placebūt
terre ſabbata ſua/cūct̄ die
bus ꝛc̃. Tūc enī quieſcet a cul/
tura propter defectum habitan/
tium/eo ꝙ tempore quietis ipſi/
us: ſcilicʒ anno ſeptimo et quin/
quageſimo non permittebatur
quieſcere propter cupiditatē iu/
deorum: et ideo tunc reddetur
ſibi quies maior et prolixior q̄
fuerit ſbtracta. g ¶ Terrebit Terror fo/
eos ſonitus foliŋ volantis/ liŋ volantis
et ita fugiēt quaſi gladiū.
Quia homines in terrore poſi/
ti ad modicum fremitum credūt
adeſſe aduerſariorum impetū.
h ¶ Cadent nullo ꝑſequē/
te: et corruēt ſinguli ſu. ꝛc̃. D
Quia homines ex terrore fugi/
entes frequenter cadunt in pre/
cipitia: et aliquando cadunt mu/
tuis gladiŋs non diſtinguentes
ſocios ab aduerſariŋs: vt habe/
tur Judic. vij. f. de fugientibus
coram Gedeone et ſociŋs eius.
i ¶ Qꝫ et ſi de his aliqui re
manſerint: tabeſcēt in ini.
Hic conſequenter inducitur po
pulus ad obſeruantiam manda/
torum per conſolationes: quia
quantumcunq̄ fuerint abiecti/ſi
aliqui remanſerint et afflictione
dante eis intellectū peccata ſua
recognouerint: et pro ipſis ora/
uerint/promittitur eis diuīa cō/
ſolatio. vnde ſubditur: Tūc ora/
būt pro impietatibus ſuis/et re/
cordabor federis mei ꝛc̃.
k ¶ Terre quoq̄ memor e/
ro: que cum relicta fue. ꝛc̃.
Reducendo ibi habitatores ſu/
os. Cetera patent ex dictis.

E a ¶ Nec ſic deſpexi ⁊c̃. Qui ſalutẽ oĩm volo. ĩdo poſt tãtas iniq̃tates etiã iudeoꝝ reliq̃as ſaluo. b ¶ Hec ſunt ⁊c̃. Uſq; ad certũ tp̃s leg? lr̃aꝫ ſignifi/
1. Coꝛ. 6. d cat obſeruãdã. Judeis q̃ꝫ os obſtruit: q̃ etiã nũc volũt ĩplere lr̃aꝫ cũ ille iã ve nerit q̃ tunc iudeis lac p̱ moyſen dedit nõ eſcã: p̱ ſe aũt pfecta dõauit. Jõ ait: Jnt̃ ſe ⁊ filios iſrl̃ vſq; quo. ſ. veniat ⁊ apiant̃ oculi cecoꝝ: ⁊ audiãt aures ſur doꝝ: vt relicta ſupficie lr̃e trãſferat le/ gẽ ad pfectionẽ grẽ: nõ ſoluẽdo: ſꝫ im/ plẽdo. c ¶ Jn montẽ ſinai. Nõ in ſiõ. vñ Pſ. lxxxiij. b. Uidebit̃ de᷒ de/ oꝝ ĩ ſiõ. Et ibidẽ. xlix. a. Ex ſiõ ſpẽſ de. De᷒ mãifeſte veniet. Et Malach. iij. a Sbito veniet ad tẽplũ ⁊c̃.

¶ reliquie ſalue fient

a nitus abieci eoſ: neq; ſic deſpexi vt ↄſumerent̃: ⁊ irritũ facerẽ pa/ ctũ meũ cũ eis. † Ego eñ ſũ dñs
a ¶ vt ſim dñs deus eoꝝ in ↄſpectu gentiũ
deus eoꝝ: ⁊ recoꝛdaboꝛ federis mei p̃ſtini: qñ eduxi eos de terra egypti in ↄſpectu gẽtium / vt eſ/ ſem deus eoꝛũ: Ego dñs deus.
a ¶ Nullo interrogante data. b ¶ Que a dño interrogato iudicata ſunt.
b Hec ſunt pꝛecepta atq; iudicia
a ¶ Generales. ¶ Anteq̃ꝫ veniret.
⁊ leges / quas dedit dñs inter ſe
c ⁊ inter filios iſrael in mõte ſinai p̱ manum moyſi.

¶ Jn ca. xxvj. vbi dicit̃ in poſtilla: Ponã tabernaculũ meũ ĩ medio vr̃i.

Additio. j. Licet planus ſenſus lr̃e huius qd̃ dicit̃: Ambulabo int̃ vos: poſſit intel/ ligi ſcꝫ vos ꝓtegendo ⁊ ↄſolando ꝓut in poſtilla: tñ vlterioꝛi ſenſu intelligit̃ ⁊ magis ꝓpꝛie: cũ deus in carne aſſumpta eſ/
Ambulare deum inter homines ſet ambulaturus greſſibus coꝛpoꝛalibus inter illos: ⁊ ſic illa ꝓmiſſio fuit impleta in aduentu chꝛiſti: quando chꝛiſtus in ꝓ pꝛia perſona diuina ambulauit inter filios iſrael: ⁊ erat eis deus ſcilicet populo cum quibus conuerſabatur qui eum ꝓ/ fitebantur dicentes: Tu es chꝛiſtus filius dei viui. Unde ſu per illud verbum: Ambulabo inter vos. Glo. Homo fact᷒. vnde hic eſt deus noſter ⁊ non reputabitur alius ab eo: poſt hec in terra viſus ẽ ⁊ cũ hoĩbuſ ↄuerſatus ẽ. hec in glo. Que nõ eſt eſtimãda myſtica expoſitio ſꝫ lr̃alis. Nã ex h̃ qd̃ dicit̃:
F Ponã tabernaculũ meũ in medio vr̃i: iã intelligebat̃ ambu/ latio diuĩa cũ eis: dãdo diuina rñſa ⁊ ꝓtegẽdo ⁊ ↄſolãdo ꝓ/ ut. ſ̃. fuit factũ Exo. in additiõe. xxxiij. Que q̃dem ambulatio ibi dicit̃: Cũ eis. cũ moyſes hec petẽdo diceret: Obſecro dñe vt gradiaris nobiſcũ. h̃ aũt nõ dicit̃ ſic: ſꝫ ãbulabo int̃ vos. ⁊ ero de᷒ veſter: q̃ſi manifeſte innuẽs ꝙ ambularet int̃ eos q̃ſi vnus ex eis. ſ. verus hõ. vñ ſubiũgit: Et ero de᷒ veſter. Et no tandũ ꝙ Ra. Moy. gerũdeñ. in ſua expoſitione multa de h̃ tradit: int̃ q̃ ſic dic̃: Oꝛ ĩ futuro tẽpe. ſ. meſſie pueri iſraelitici ſunt demõſtraturi deũ digito: iux̃ illud Eſa. xxv. c. Ecce deus noſter iſte: expectauim᷒ eũ. Jtẽ ⁊ antiq̃ nr̃i dixerũt: futuꝝ ẽ ꝙ deus exercebit̃ cũ iuſtis in h̃ ſeculo: in futuro tp̱e. ſ. tp̱e meſ/ ſie. Que q̃dẽ ꝓmiſſiões nũq̃ꝫ fuerũt ĩplete: ſꝫ ĩplebunt̃ in tp̱e pfectiõis. hec ille. Que q̃dẽ v̾ba manifeſte ↄſonant catholice veritati ſm̃ quã verus meſſias q̃ ẽ verus de᷒ demõſtrat᷒ fuit digito a puer? hebꝛeoꝝ ⁊ ramis ĩ die palmaꝝ: vt h̃r Matth. xxi. Qui q̃dẽ chꝛiſt᷒ ſepe exercitat᷒ ẽ ⁊ ↄuerſat᷒ cũ iuſt?. ſ. aplis tãq̃ꝫ ver᷒ hõ. Que q̃dẽ ꝓmiſſiões ꝓut iſte auctoꝛ ↄfitet̃ nũq̃ꝫ fuerũt ĩplete tp̱e veter? teſtamẽti: ſꝫ ſpectabãt ĩpleri tp̱e meſ/ ſie: vtinã iſte auctoꝛ ĩtellexiſſet ſeip̃m ⁊ bñ egiſſet. ¶ Jn ca. xxvi. vbi dꝛ in poſtil. Oꝛ ſi nõ audieritis me. Hic ↄſequenter inducit̃ populus p̱ cõminationes ⁊c̃.

¶ Additio. ij. Jſte maledictiões cõminatoꝛie q̃ in h̃ ca. cõ tinent̃ ꝓut cõit̃ exponunt̃ ſũt ꝓphetice: qꝛ oĩa penalia h̃ ↄtẽ ta ↄtigerũt illi pplõ in diũſis ⁊ varijs tp̃ib᷒. Sꝫ circa h̃ ẽ ad/ uertendũ ꝙ. ĩ. Deut̃. xxviij. ponunt̃ alie maledictiões ſeu cõ minationes que in multis aſſimilant̃ iſtis ⁊ inter vtraſq; ſm̃ Ra. Moy. gerundeñ. qui inter omnes expoſitoꝛes hebꝛeo/
rũ de hac mate/

rũ de hac materia mag? ꝓp̃e ſcp̃ſit: ẽ q̃ dã dr̃ia nõ modicũ attẽdẽda. ſ. ꝙ cõmi natiões ꝓphetice in h̃ ca. ↄtẽte ptinent ad captiuitatẽ babylonicã in q̃ fuerunt plenarie ĩplete. Cõminatiões v̾o ↄtẽte
Deute. xxviij. ptinẽt ad captiuitatẽ ro/ manã ĩ q̃ fuerũt plenarie cõplete: ⁊ ĩ q̃ etiã hodie ſm̃ ip̃m durãt: ex q̃ q̃dẽ ↄſi/ deratõe ſi bñ attẽdat̃ ꝓut in p̃dicto ca. Deu. dño diſponẽte declarabit̃ / ↄfũdi poſſet erroꝛ iudeoꝝ ĩpꝛouide ſpectãtiũ pñt? captiuitat? redẽptionẽ p̱ meſſiam inanit̃ ab eis ſpectatũ. Oꝛ ãt cõminati ones ꝓphetice in h̃ ca. ↄtẽte ptineãt ꝓ pꝛie ad captiuitatẽ babylonicã patet ex mult? q̃ ab ip̃o Ra. Moy. narrant̃ in ſua expoſitiõe in h̃ loco. Quoꝝ duo q̃ vident̃ ſufficere ad ꝓpoſitũ ↄcludendũ ad pñs oñdã ceter? omiſſis: vt tractent̃ in illo ca. ſup̃dicto Deute. xxviij. vbi dõ duce pleni᷒ tractabunt̃. Pꝛimũ q̃dẽ ex quo ptꝫ ꝙ hmõi cõminatiões ꝓpheti/ ce in hoc caplõ cõtente ptinent ad captiuitatẽ babylonicã ẽ: nã in hoc loco aſſignat̃ tanq̃ꝫ cauſa p̃cipua deſtructiõis eoꝝ pctm̃ idolatrie: in quo fuerũt frequẽter p̃uaricati iudei tp̱e templi p̃/ mi: ꝓut patet. iiij. Reg. xxj. ⁊ in q̃plurimis alijs locis: vñ hic dicit̃: Deſtruã excelſa veſtra: ⁊ ſimulacra ↄfringã: cadetis int̃ ruinas idoloꝝ veſtroꝝ: qd̃ quidẽ pctm̃ nõ inuenit̃ tp̱e tẽpli ſe/ cundi: ſꝫ potius ſacerdotes ⁊ alij viri ruſtici: q̃ tũc tp̱is populo p̃ſidebant reſtiterunt idolatrie vſq; ad martyriũ: vt ptꝫ. j. Machab. Scõm v̾o ex quo ptꝫ ꝓpoſitũ ſupꝛadictuꝫ: ſumit̃ ex parte durationis huius captiuitatis. ſ. babylonice: que ex iudicio di/ uino fuit cõmenſurata tẽpoꝛi q̃ nõ ſeruauerunt ſabbata terre. vñ dicit̃ hic: Tũc placebũt terre ſabbata ſua cũctis diebus ſoli tudinis ſue qñ fueritis in terra hoſtili ſabbatiçabit ⁊ req̃eſcet: eo ꝙ nõ requieuit in ſabbatis vr̃is qñ habitabatis in ea. Ex q̃ patet ꝙ tot annis terra eoꝝ requieuit in ſabbatis quot annis fuerũt in captiuitate babylonica. ſ. lxx. annis. vnde. ij. Paral. vlt. d. de duratiõe captiuitat? babylonice dꝛ: Et cõplet̃ ſmo ex oꝛe hieremie: Hiere. xxxix. qd̃ nõ poteſt dici de captiuitate eoꝝ hodierna que hodie tranſcendit mille ⁊ quadringẽtos annos ⁊ aliquot vltra. Ex q̃bus patet ꝙ maledictiones cõminatoꝛie cũ alijs ad hoc ptinẽtibus in hoc caplõ ↄtente intelligunt̃ eſſe totaliter implete in deſtructione hierl̃m p̱ chaldeos: licet par/ tialiter quedam eaꝝ fuerũt implete etiã in alia captiuitate cum dicit̃ hic: Ut comedatis carnes filioꝝ ⁊ filiaꝝ veſtraꝝ: quod fu it impletũ in obſidione hierl̃m p̱ chaldeos: iuxta illud Thꝛeñ. iiij. b. vbi de his q̃ ↄtigerunt in obſidione hierl̃m tempe chal/ deoꝝ dicit̃: Manus mulieꝝ miſericoꝛdiũ coxerunt filios ſuoſ: facti ſunt cibus earum. Jdem etiam fuit impletum in obſidio/ ne hieruſalem per Titum ſm̃ Joſephum: vt habet̃ in poſtilla: ⁊ ſic de quibuſdam alijs hic contentis que in vtraq; obſidione ſeu captiuitate contigerunt. Omnia tamen in hoc capitulo cõ/ tenta integraliter contigerunt in pꝛima captiuitate babyloni/ ca tm̃: nõ autem in ſecunda vt dictum eſt.

Replica coꝛrectoꝛij contra Burgeñ. Sed quod no/ tat Burgeñ. capitulo. xxvj. vt pꝛomotiuum chꝛiſtiane fidei tranſeat: dummodo cum ſenſu pꝛincipali qui ẽ de chꝛiſto: ſenſus littere pꝛimarius qui eſt de gubernatione populi per deſertum non abijciatur: ⁊ ſic terminantur replice in leuitico.

Glo. ordi.

Locutuſq;. Ca. XXVII
a ¶ Hõ q̃ ⁊c̃. Plena ſunt hec v̾ba pꝛudẽtia q̃ opoꝛte/ at agi vel minĩe: ſupi᷒ p̃cepit: nũc vl̃ ex toto vel ex p̱te agentiũ dignitatẽ expo nit: quid pfecta vita ⁊ quid mediocriſ: quid incipiens cognitionis dei habe/ at / differentias quoq; etatũ deſcribit.
de pe. di. j. ante. c. quẽ penitet. §. Jtẽ qui domũ b ¶ Aiaꝫ ſuã ⁊c̃. Aq̃la ⁊ theodotio admirabile. Symmach᷒: ſi ſep̱auerit. Lxx. honoꝛẽ aĩe ſue. c ¶ A vice ⁊c̃. Qñ pubes / foꝛtis / validus v̾tutib᷒ et
Tropolo. op̱ibus ĩ ſpũales inimicos. vñ Nũe/ ri. i. a. Oĩs maſculus a. xx. annis ⁊ ſu/ pꝛa: oẽs qui ambulant in virtute ſua
huius p̃ciũ

Ca. XXVII

a Locutuſq; eſt dominuſ ad moyſen dicẽs: Loq̃re filijs iſrael ⁊ dices
a ad eos † Hõ q̃ votũ fecerit voue
¶ totam vitam.
b rit ⁊ ſpopõderit deo aiaꝫ ſuã / ſb
¶ .i. xl. dꝛagmas.
eſtimatiõe dabit p̃ciũ. Si fuerit
¶ firmus ⁊ foꝛtis.
c maſculus a viceſimo anno vſq;

Nico. de lyra

Locutuſq; Ca. XXVII eſt dominus ad moyſen. Hec eſt quarta pars pꝛinci/ palis huius libꝛi pꝛout dictum fuit a pꝛincipio: in qua agitur de ſolutioni/ bus ⁊ etiam redemptionibus votoꝛum que ſunt quedam oblationes ſpecia/ les. Et pꝛimo agitur de voto obliga/ tis. ſecundo de conſecratis / ibi: Omne quod domino conſecratur. tertio de de cimis / ibi: Omnes decime. Pꝛima in duas. Quia pꝛimo agitur de redem/ ptione votoꝛum. ſecũdo remouetur cir/ ca hoc dubium / ibi: Pꝛimogenita ⁊c̃. Circa pꝛimũ pꝛimo agitur de voto cir/
ca p̱ſonã

A huius ꝑciū conuerſatio.ſ.⁊ vita ⁊ retributio quā ꝓ ſe offert deo. Quinquagi/
B ta ſicli ſunt.i.ſpūalis vita. Quinq̄geſimo enĩ die ſpūſſctūs aduēit/⁊ in q̄nq̄ge
ſimo āno plenarie daꝛ liberatio ⁊ terre reſtitutio. A.xx.ānis vſq̄ ad.xl.ĩtelle/
ctuſ ꝑfect⁹/foꝛtitudo ⁊ filioꝝ ꝓcreatio. Qui aūt ⁊ ĩtellectū hꝫ ⁊ foꝛtitudinē:vt
q̄ ĩtelligit faciat/⁊ filios ſpūales deo facere pōt:ꝑciū ei⁹ ē.l.dꝛagme.i.ꝑfectus
fruct⁹/⁊ ꝑfectiōiſ didragme:de q̄ dꝛ Mat.v.g. Eſto
te ꝰ ꝑfecti ſicꝫ ⁊ pꝛ vꝛ ꝑfe.ē. a ¶ Siclos. Ul' didra/
gmas ſexagenariū fructū.ſ.magnū q̄dē:ſꝫ cētenario
mioꝛē:qꝛ mlier ē q̄ viro miōꝛ ē. Mulieres tñ ſi ad ſū
mā mēſurā ꝑuenerit/⁊ ĩfirmitatē ſuā ĩtētiōe foꝛtitudi
nis trāſierūt/maſculi pñt appellari.vñ Pꝛo.xxxi.b.
Mulierē foꝛtē q̄s ĩuēiet? Quia ꝰ verā ꝯtinētiā hꝫ.x
xx.ſicli vl' didragme extimatio eſt.i. ſexagenarius fru
ctus.vñ.i.Tim.v.a. Uidua eligaꝛ nō min⁹.lx.ānoꝝ
b ¶ A q̄nto āt an.⁊c. Qui ſenſat⁹ eſt vt ꝑficere ĩ/
cipit:ſed cōuerſatiōe ieiunij nō pōt oꝛnari. c ¶ Uſ/
q̄ ad vi.⁊c. Qui ꝓficere cepit ſenſib⁹ quinq̄.ꝓue/
ctus enĩ ꝰ eſt ad ꝟtutē ⁊ ꝑfectionē.xx.enĩ annoꝝ foꝛ
tes ſūt atq̄ valētes. d ¶ Maſculus dabit.xx.ſi.
Ul' didragmas.i.xl.dꝛagmas.i.obolos q̄dringētoſ.
Quadragenari⁹ ꝟo ieiunij ⁊ oꝛationū ꝓuectū ſigni/
ficat. Tot enĩ dieb⁹ ieiunauit moyſes et helias ⁊ ipe
chꝛiſt⁹/⁊ poſt a diabolo ē tētat⁹: Mat.iiij.a. e ¶ Fe
mina decē. Ul' didragmas vl' ducētos obolos. Cu
ſtodiā.ſ.decē mādatoꝝ q̄ duplicāꝛ ꝑꝫ lrāꝫ ⁊ ſpm̄:in q̄
b⁹ nō ē ꝑceptū ieiunij:qd ꝓuectos decet nec dū ꝑfe/
ctos. f ¶ Ab vno mē. Uni⁹ mēſis ē q̄ nūc ĩ fide ge
nit⁹ ē.qb⁹ dꝛ.i.Pet.ij.a. Quaſi mō geniti ĩfātes ra
tionabiles ſine dolo lac ꝯcupiſcite ⁊c. g ¶ Quinq̄
ſicli. Ul' didragme.ſ.vt maſcul⁹ duplices ſenſus ha/
beat:et q̄ ſenſibiliꝛ audit intelligibiliꝛ ſuſcipiat. Sic
enĩ ad ꝑfectionē duciꝛ:ꝓpter qd cētū oboloꝝ eſt ꝑciū
eius:centenari⁹ enĩ ꝑfectus eſt. h ¶ Pꝛo femina
tres ⁊c. Pꝛo femina tres didragme.i.fides pr̄is et
filij ⁊ ſpūſſctĩ:vt coꝛde credat/ oꝛe confiteaꝛ / ⁊ ſint ei
due didragme.ſit aūt ei tal' fides ad ꝑfectionē. Tres
enĩ didragme ſex ſunt dꝛagme:et.lx.oboli qui nume/
rus ꝑfectionē ſignificat. Uñ ppl's iſrl' ſexcenta milia:
id ē.lx.miliadeſ hꝫ. Erāt enĩ in eis mediocriꝛ perfecti
B quaſi iā participes euāgelice ꝯuerſatiōis. i ¶ Sexa
genarius. Qui excellentiā conuerſatiōis ꝓmiſit ſi/
cut virginitatē vel mūdi abꝛenūciationē /ſed infirma
tus eſt. k ¶ Dabit quindecim ſiclos. Ul' didra/
gmas:que ſunt triginta dꝛagme.tres enĩ fruct⁹ bona
terra reddidit:centenariū.i.virginē eſſe: vel mundo
abꝛenūciare:ſexagenariū.ſ.continētiā:tricenariū: id
ē caſti cōiugij cōuerſationē. l. ¶ Si paup ⁊c. Qui
multū peccauit:ideo interꝑtat⁹ eſt aquila:ſi exceſſit.
m ¶ Stabit coꝛā ⁊c. Si enĩ quēlibet nob̄ ſubditū
dei ſeruitio obtulerim⁹:in miniſteriū nr̄m recipe non
debem⁹: ꝑmittētes ꝓ eo vl' melioꝛē vl' minus bonū.
n ¶ Et q̄tum iſti eſti. Id eſt q̄tum viderit eū poſ/
ſe ſatiſfactionis ĩpōet.ſ.ſi locuplex ē vt diſtribuat pe/
cuniā:ſi ſan⁹ ieiunet/oꝛet/laboꝛet. o ¶ Aial aūt.
Quia differētias oblationū q̄ ex nobiſipis ſūt ⁊ gra/
dus expoſuit:iā eoꝝ q̄ nob̄ tāq̄ pecoꝛa ſubditi ſūt:q̄ñ
ſit oblatio ſctā expōit. p ¶ Sctm̄ erit ⁊c. Scdm̄ le/
gem ĩmaculatū.ſ.⁊ mūdū: veluti ſi filiū/diſcipulū/ſer
uum vl' quēlibꝫ nobis ſubditū deo obtulerimus.
q ¶ Qꝫ ſi muta. Ut ſi duplex oblatio/⁊ inimic⁹ erubeſcat q̄ oblationē muta
re ſuggerebat. r ¶ Aial immū.⁊c. Eſici⁹. Que nō ſimul ⁊ vngulā findūt ⁊
ruminant immūda ſunt.vngulā findunt qui litterā ⁊ ſpiritū diſtinguunt. Ru/
minant aūt qui meditādo leges continuā habēt intentionē. Qui ergo filiū ta/
lem vel ſeruū vl' diſcipulū deo offert/qui nō ex malicia ſed ex ĩfirmitate:nec ru/
minat/nec vngulā findit:adducat eū ad ſacerdotē qui dijudicās vtrū bonū an
malū ſit ſtatu.ꝑciū.i.moderatū ĩponet iugū.i.mediocrē ꝯuerſationē:vt decli/
net.ſ.a malo et ꝓuehaꝛ ad melioꝛa/ĩter deteri⁹.ſ.⁊ meli⁹ ꝑm Symmachū / vt
poſſit dño offerri ¶ Sciēdū ē ꝙ aliud ē ſāctificari/aliud eſt ſctm̄ eſſe. Qd eniꝫ
ſāctificaꝛ ⁊ offerꝛ ſanctum incipit eſſe quod nō erat ⁊ paulatim augmētatur.
Quod ſanctum eſt et dei eſt non eget augmento/quia perfectum eſt. Bonum
eſt ergo alioꝛum doctrina et auxilio ſanctificari:ſed melius eſt talē eſſe qui ſe/
ipſum et alios poſſit ſanctificare/quod paucoꝛum eſt. Sanctificat ergo coꝛam
domino qui familiam ſuam ⁊ cognationem tam ſenſibilem q̄ intelligibileꝫ pu/
re et ſancte vult conuerſari vt ſit eccleſia dei. Si autem per ſe non ē idoneus
hoc facere:ſacerdos debet conſiderare vtrū bona an mala ſit. Ex diuerſis enĩ
conſtat perſonis/et ꝑm qd poſſunt debet iniungere eis
s ¶ Quintam partem. Mentē ſcilicet que regit quinq̄ ſenſus/ſine qua
virgines fatue ad nuptias non ſuſcipiuntur.

Homo ſi

¶ ſpiritualem.
ad ſexageſimū annū:dabit quin
vitā. ¶ vl' didragmas.i.cēteſimū fructū.
a q̄ginta ſiclos argenti ad menſu/ a
a ¶ q̄ſi cui hec ꝑfectō deeſt:ſꝫ ad aliā ꝓuehi
rā ſanctuarij:ſi mulier/triginta.
cupit. ¶ ſenſatus ſed nōdum ꝑfectus.
b c A quīto āt anno vſq̄ ad viceſi b
d mum/maſculus dabit viginti ſi/
a ¶ didragme. ¶ aꝛs mulier.
e f clos:femiā decē. Ab vno mēſe
vſq̄ ad annū quītū / ꝓ maſculo
¶ que minoꝛ et ſimplicioꝛ.
g h dabunꝛ q̄nq̄ ſicli: ꝓ femia tres.
a ¶ ſenex enĩ ĩfirm⁹ ĩ ꝓpoſito. b ¶ foꝛtioꝛ.
i k Sexagenari⁹ ⁊ vltra maſcul⁹ da
a ¶ vel dꝛagmas. b ¶ cuſtodiā.ſ.manda
toꝛum. ¶ infirmioꝛ ſicut foꝛnicatoꝛ.
bit q̄ndecim ſiclos: femia decē.
l Si paup fuerit ⁊ eſtiatiōeꝫ red/
¶ aliquā de ſupꝛadict?. ¶ offerēs ſcdo
m dere nō valebit:ſtabit coꝛā ſacer
n dote:⁊ q̄ntū ille eſtimauerit ⁊ vi
derit eū poſſe reddere tātū dabit
o Aial aūt qd imolari pōt dño ſi c
a ¶ id ē nō debem⁹ penitere ſi obtulerim⁹.
p q̄s vouerit/ſctm̄ erit ⁊ mutari nō d
¶ minus bono.
poterit: id eſt nec melius malo e
¶ min⁹ bonū. ¶ .i.volūtatē mutādi ha/
q nec pei⁹ bono. Qꝫ ſi mutauerit ⁊
buerit. a ¶ quod pꝛius erat datum.
ipm qd mutatū ē:⁊ illud ꝓ quo
r mutatū ē ꝯſecratū erit dño. Ani f
a ¶ hoc ad litterā ſtare non poteſt.
mal imūdū qd imolari dño non
pt ſi q̄ſ vouerit adduceꝛ aū ſacer
dotē:qui dijudicās vtrū bonuꝫ
an malū ſit ſtatuet ꝑciuꝫ. Qꝫ ſi
dare volueritis qui offert:addet g
¶ mentis ſapientiam.
s ſupꝛa eſtimationē quitā parteꝫ.

ca ꝑſonā hūanā.ſcdo de voto circa rē poſ C
ſeſſam/ibi: Aial aūt. Circa ꝑmū ſciendum ꝙ Uotū de ꝑ/
hō nō eſt aīal ĩmolaticiū:⁊ ideo votū factū de ſona huma
ꝑſona humana nō erat ſoluēdū per eius ĩmo na
lationē/ſeꝫ ꝑ redemptionē.ꝑſona aūt huma/
na ꝑm diuerſas etates
eſt maioꝛis vl' minoꝛis
valoꝛis/et plus et min⁹
poſſet vendi: et ideo ꝑꝫ
quattuoꝛ etates taxaꝛ
hic pꝛeciū redēptionis.
A viceſimo enim anno
vſq̄ ad ſexageſimuꝫ eſt
etas melioꝛis conditio/
nis. Unde ⁊ ꝑꝫ talē eta
tem numerabanꝛ illi q̄
poterant ad bella pꝛoce
dere: vt habeꝛ Nume.
i.et ideo votū factuꝫ de
perſona humana in ta/
li etate redimebaꝛ ma/
ioꝛi pꝛecio:ſcꝫ vir quin/
quaginta ſiclis: mulier
xxx.vota aūt facta in ali
is etatibus tribus:mi/
nus ꝓpoꝛtionabiliter/⁊
patet littera. a ¶ Ad
mēſurā ſan. Hoc di/
ciꝛ/qꝛ aliud erat pōdus
quo vtebanꝛ in ſāctua/
rio/⁊ quo vtebanꝛ ĩ pu
blicis negotiationibuſ:
de quātitate aūt ſicli di
ctū fuit Exo.xxx.
b ¶ A quinto auteꝫ
anno. Licet enĩ pueri
quinq̄ annoꝝ ⁊ vnius
menſis non poſſent vo/
uere/cū nō haberēt vſū
rōnis:poterant tñ obli D
gari voto parētū:vnde
⁊ anna maꝛ ſamueliſ fe
cit votū de ipſo/etiā an
teq̄ naſcereꝛ.i.Reg.i.
Cetera patēt in littera.
c ¶ Animal āt. Hic Diuiſio
ꝯñr agiꝛ de vot' factis
circa rē poſſeſſā/et ꝑmo
circa res viuētes.ſecun
do circa res nō viuēteſ/
ibi: Nō ſi vouerit do/
mum. Circa pꝛimum di
citur ſic: animal autem
quod ĩmolari poteſt.ſ.
tā rōne ſpeciei/ ſicut eſt
bos / ouis et capꝛa: vt
patet ex ſupꝛadictis. q̄
ratione indiuidui/vide
licet animal pꝛedictarū
ſpecierum non habens aliquā maculaꝫ.
d ¶ Sanctum erit: Id eſt applicatū ad ſa/
crificium domini. e ¶ Et mutari non po
terit. Alio animali/nec pꝛecio redimi:et ſi d
facto mutareꝛ ꝓ alio animali/ipſo facto vtrū
q̄ animal erat obligatum ſacrificio domini.
f ¶ Animal immunduꝫ. Dicit Ra. Sa.
ꝙ hoc non eſt intelligendum de animali im/
mundo ꝑm ſpeciem ſuam/vt poꝛcus vel hu/
iuſmodi:ſed de animali immundo ꝑm indiui
duum tm̄: vt bos/ouis vl' capꝛa habēs macu/
lā cōtractā poſt votū factū de ipſo/ꝓpter quā
offerri non poterant/ſed debebat redimi. de
cuius redemptione ab eo qui votum fecerat/
ſubditur: g ¶ Addet ſu. eſtima. quitā
par. Ratio aūt quare chari⁹ vēdebaꝛ vouē/
ti q̄ alteri erat:ne faciētes votū de reb⁹ ſuis
haberēt oculū ad rehabēdū illa q̄ vouebāt.⁊
per hoc votum eſſet deo minus gratum.
Homo ſi voue

E ☞ a ¶Hõ ſi vo.⁊c. In ſeq̄ntibus dicet: Om̄e qḋ dño ꝯſecrat̄ ſiue hõ
ſiue aĩal/ſiue ager redimi nõ poterit: h̄ āt domũ ⁊ agrũ redimi p̄cipit.
Sʒ forſan h̄ ſm̄ diuerſas intẽtiones offerentiũ decernit: tāq̄ʒ ibi non
habeat volũtatē vlterius habēdi qḋ penit⁹ ꝯſecrauit. b ¶Sin autē
ille ⁊c. Redimere ē ꝑ doctrinā ⁊ formulā vite familiā liberare: ⁊ q̄cq̄d
ſanctimonie obuiat diluere: adĳciet vero ad/
monitioni ⁊ edificationi ſacerdotis intelligē
tiam ⁊ frequentez cõmemoratione. c ¶Qz
ſi agrum poſſeſſionis ⁊c. Id eſt ſcriptu/
ram diuinam cuius vitis chriſtus: pater agri
cola. In hoc abſcondit̄ theſaurus: id eſt ſalu
taris p̄dicatio: in hoc diuerſa eſt cuiuſq̄ʒ poſ/
ſeſſio: modus.ſ. ſciendi quem ſibi quiſq̄ʒ obti
nere poterit. d ¶Si trigita modĳs ⁊c.
In triginta modĳs hordei vetus teſtamẽtũ.
In q̄nq̄ginta ſiclis vl' didragmis iuxta. Lxx.
ſpũalē ⁊ ꝑfectā doctrinā intellige. Sed quā/
do hec regula vel ꝑfecte dāda vel minuenda
ſit: ꝑ ſeq̄ẽtia intellige. Si ſtatim ab āno inci
Litteralit̄ piẽtis iubilei ⁊c. e ¶Si ſtatiʒ ab an.⁊c.
Id eſt ſi grē viā quā elegit vult ꝑ ſacerdotem
gubernari ⁊ ꝓduci: h̄ exigat ſacerdos. Qḋ
cum doceret̄ ꝑfecta ⁊ ſpũali doctrina ꝑcepit
nõ condeſcendens ei: q: nõ eſt neceſſe ei qui
donũ reuocationis accepit: ſed in doctrĩa fa/
ciat eum ꝑmanere quam tradidit. Si autem
diminutũ eſt aliquid de dono quod ꝑcepit:
⁊ ab eo in cõuerſatiõe decidit. hoc ē em̄ poſt
aliq̄ʒtulum iubilei agrũ cõſecrari. Sacerdos
autem reputat argentum in annos reliquos
vſq̄ʒ ad iubileũ: vt.ſ. penitẽtie diffiniat tẽpus
reliquũ: ⁊ detrahit̄ de p̄cio. Qz em̄ min⁹ fec̄
⁊ deterius vixit diminuit de dono: ⁊ fact⁹ eſt
infirmior ⁊ abiectior: h̄ tñ põt redimere agrũ
adĳciens quintā partē argenti ad p̄ciũ ſuuʒ
ſcʒ doctrine ſacerdotis ꝓpriũ intellectum: vt
ſ ſuĳp̄ius gubernator ⁊ doctor efficiatur. Sic
em̄ ager quē ꝯſecrauit offerens ſacerdoti ab
ip̄o poſſidebit̄. f ¶Addet q̄ntā ꝑtez ⁊c.
Sacerdot' doctrina Doctrine ſacerdot' ꝓpriũ intellectũ. doctrĩa
em̄ ⁊ inſtructiõe ſacerdotis p̄us gubnamur:
ſed poſtea ꝓficere/ ⁊ intellectũ nr̄m adĳcere
debemus. g ¶Sin aũt ⁊c. Ille conſecrat
Cõſecrare agrũ et re/dimere agrũ ⁊ redemit agrũ q̄ ꝯuerſationem ſuā alĳ
gubernandā ꝑmiſit. ſed eo iuuante ꝓuectus
ĩtellectũ ꝓpriũ addit: vt ſeip̄m regere poſſit.
Qui v̄o alio docente nihil ꝓficit: nec intelle
ctum addit: cui eſt ſemꝑ neceſſe doceri: ⁊ ſe/
pe prauis doctoribus acq̄eſcit: nõ põt quere/
re mercedē virtutis qua agrũ redimeret ve/
niente iubileo.i. tempꝫ remiſſionis tranſeun
te.ſ. p̄ñtis vite tempꝫ erit poſſeſſio ſanctifica/
ta dño. Conuerſatio em̄ quam ſemel vel alio
gubernante conſecutus eſt ſanctus erit dño.
Sed quemadmodum poſſeſſio cõſecrata ad
ius ꝑtinet ſacerdotum: eius em̄ lucrũ eſt qui
continue gubernat. h ¶Et nõ de poſſeſ/
ſione ⁊c. Quia neq̄ʒ de cuſtodia maiorꝝ ſuo
rũ: neq̄ʒ ip̄ſius emptoris fuerat. i ¶Sup/
putabit ſacerdos ⁊c. Recte ſacerdos cuʒ
eo qui fratrē ad penitentiā monuit/veram re
demptionē ſupputat qualiter.ſ. penitere de/
beat. ille em̄ diſtricte eius actionē ⁊ ꝯuerſati
onem nouit qui correxit: hic autem vt ſacer/
dos ꝑfectā redēptionē. k ¶Iuxta anno/
rũ numerꝝ ⁊c. Ex his ſcʒ que de penitentia
p̄dicat: ſcriptura em̄ eſtimatione iubilei vl' re
miſſiõis. l ¶Et dabit ille qui vouerat
eum domino. Non dicit dabũt: ſed dabit.
Et ſi em̄ cõmuni concilio ſacerdotis ⁊ eius q̄
ad penitentiā monuit: extimationis diffinitio
dat̄: ille tamen offeret eum qui ad penitendum excitauit: huic em̄ obe/
diet qui ⁊ ip̄e penitenti obligatur: vt qḋ ceperit ꝑficiat. m ¶In iu/
bileo autem reuertetur ad priorem dominum qui vendide
rat eũ et habuerat in ſorte poſſeſſionis ſue. Quia non ſtatim
cũ penitẽtia dat̄ vel diffinit̄ penitus mũdat̄: ſʒ ea pacta. ideo recte ait:
In iubi. āt ⁊c. pacta em̄ pnĩa ⁊ remiſſiõe ſuſcepta ꝯũſatiõis ſue agmē
ſuſcipiet. n ¶Ois eſtimatio ſiclo ſanctu. põdera. Ut oĩs dif/
☞ finitio ſanctis

a Hõ ſi vouerit domũ ſuā: ⁊ ſctifi a
cauerit dño: ꝯſiderabit eā ſacer/
dos vtrũ bona an mala ſit: ⁊ iu/
xta p̄ciũ qḋ ab eo fuerit ꝯſtitutũ/
¶tunc.
b venũdabit̄. Sin āt ille q̄ voue/
rat voluerit redimere eaʒ/dabit
q̄ntā ꝑtē eſtiatiõis ſupra: ⁊ hēbit
¶ q: ſctĩficatio domus ip̄i aſcribit̄.
c domũ. Qz ſi agꝝ poſſeſſiõis ſue b
¶ vt ſctũs ĩcipiat ec̄. a ¶ deputādo ſacer/
doti.
vouerit/ ⁊ ꝯſecrauerit dño: iuxta
a ¶ doctrinā xbi q̄ eruditus ē lege ſpũali.
d mẽſurā ſemẽt' eſtiabit̄ p̄ciũ. Si c
trigita modĳs hordei ſerit̄ t̄ra:
q̄nq̄ginta ſiclis venũdet̄ argẽti.
e Si ſtati ab āno icipiẽtis iubilei
vouerit agrũ: q̄ʒtũ valere põt tā
to eſtimabit̄. Sin āt poſt aliq̄ʒtũ
tempꝫis ſupputabit ſacerdos pe
cuniā iuxta annorũ q̄ reliq̄ ſunt
numerũ vſq̄ʒ ad iubileũ: ⁊ detra
het̄ ex p̄cio. Qz ſi voluerit redi/ d
f mere agrũ ille q̄ vouerat/addet
q̄ntā ꝑtē eſtiatē pecunie/ ⁊ poſſi/
a ¶ Id ē ꝑ ꝓpriũ intellectũ ſeip̄m regere.
g debit eũ. Sin āt redimere nolue
¶doctori.
rit: ſed alteri cuilibet fuerit venũ
¶ p̄cio doctrine.ſ. vt doceat̄.
datus: vltra eũ qui vouerat redi
a ¶.i. tpꝫe remiſſiõis trāſeũte.ſ. tpꝫe p̄ñt' vite
mere nõ poterit: q: cũ iubilei ve
nerit dies ſanctificatus erit dño:
⁊ poſſeſſio ꝯſecrata ad ius ꝑtinet
a ¶ q̄ illũ ꝯtinuo docuerũt. b ¶ xtus vel
vita p̄ris quā ip̄e negligēdo ꝑdidit.
h ſacerdotũ. Si ager ēptus ē/ ⁊ nõ e
a ¶ ſacerdotibus oblatus vt pctõris ſctā ef
ficiat̄ ꝯuerſatio. ¶ exhortādo arguēdo ne
terra ꝑdat̄ ex toto.
de poſſeſſiõe maiorũ ſctificatus
i fuerit/ dño ſupputabit ſacerdos f
k iuxta ānorũ nũerũ vſq̄ʒ ad iubi/
l leũ p̄cium: ⁊ dabit ille q̄ vouerat
m eũ dño: In iubileo aũt reuertet̄ g
ad p̄orē dñʒ q̄ vēdiderat eũ ⁊ ha
buerat in ſortē poſſeſſionis ſue.
n Ois eſtimatio ſiclo ſctũarĳ põ/ h

☞ a ¶Hõ ſi vo.⁊c. Hic ꝯñr agit̄ de redēptõe vo
torꝝ circa res inaĩatas. Et primo q̄ʒtũ ad domos. ſecũ
do q̄ʒtũ ad agros/ibi: Qz ſi agrũ. Circa primuʒ dicit̄
ꝙ redemptio voti facti de domo debebat fieri ſm̄ eſti
mationem ſacerdotis cõſiderato valore domus: ⁊ ſi
vouens volebat eam redimere
debebat ſuꝑaddere quintā ꝑtez
rõne. ſ̄. dicta. ⁊ ꝑtʒ lr̄a. b ¶Qz
ſi agrũ. Hic cõſequenter agit̄
de redēptiõe votorꝝ circa agroſ.
Et primo agitur de agro poſſeſ/
ſo ex hereditaria ſucceſſione. ſe/
cundo de agro poſſeſſo ex acqui
ſitione ſeu emptiõe/ibi: Si ager
emptus eſt. Circa primum ſcien
dum ꝙ redemptio agri taxaba/
tur ſm̄ q̄ʒtitatem ſementis quo
ſeminabatur. ⁊ hoc reſpicit agri
q̄ʒtitatē: quia q̄ʒto ager erat ma/
ior tanto plus requirebatur de
ſemente dum tamen eſſet ſemi/
nabilis per totum: ⁊ ſm̄ hoc ma
iori precio redimebatur. Item
ſm̄ diſtantiam ad annum iubile
um: ⁊ hoc reſpicit temporis du/
rationem. ⁊ ideo q̄ʒto plures an
ni erant ab obligatiõe voti vſq̄ʒ
ad annum iubileum: tanto erat
maius precium redemptionis: ⁊
iſte due conſiderationes tangũ/
tur/cum dicitur: c ¶Si trigi/
ta modĳs hordei ſerit̄ ter/
ra: q̄nq̄ginta ſiclis venũde
tur argẽti: Si ſtatim ab an
no incipiẽtis iubilei voue/
rit agrũ. Et ſic accipit̄ ꝓ quoli/
bet anno vnus ſiclus: quia a p̄n
cipio temporis huius voti vſq̄ʒ
ad iubileum erant quinquagita
anni. Si autē a voto facto vſq̄ʒ
ad iubileũ eſſent pauciores an/
ni: ꝓ quolibet anno deficiente a
p̄dicto numero defalcabat̄ vnuſ
ſiclus de p̄cio. d ¶Qz ſi volu
erit redimere ⁊c. Uendebat̄
autem ſibi charius q̄ʒ alteri: nõ
ſolum ratione ſupra dicta: ſʒ etiā
quia per hoc damnificabant̄ ſa/
cerdotes: quia qñ dictus ager al
teri vēdebatur/ in anno iubileo
reuertebatur ad ſacerdotes: ⁊
erat poſſeſſio cõſecrata dño. qñ
autem vendebatur ip̄i vouenti
in iubileo non reuertebatur ad
ſacerdotes: ſʒ remanebat ei qui
vouerat ⁊ redemerat. e ¶Si
ager. Hic ꝯſequẽter agitur de
agro poſſeſſo ꝑ emptionem/cuʒ
dicit̄: Si ager emptus eſt ⁊ nõ
de poſſeſſione maiorꝝ.i. parentũ
illius qui emit. f ¶Supputa
bit ſacerdos iuxta āno.⁊c.
Id eſt determinabit precium re
demptionis ſm̄ diſtantiā ad an/
num iubilei: quia q̄ʒto eſt maior
diſtantia a tẽpore voti facti vſq̄ʒ
ad iubileum: tāto debet eſſe ma
ius precium. g ¶In iubileo
autem reuertetur ad priorē
dñm qui vendi. eum. Et nõ
ad ſacerdotes: quia non poterat
vendi niſi vſq̄ʒ ad iubileum: vt patet ex ſupra dictis
xxv. ca. ⁊ ideo faciens votum de illo agro nõ poterat
illum obligare niſi vſq̄ʒ ad iubileũ: quia nihil iur' ha
bebat in eo vltra. ſecus aũt erat đ agro quē hēbat ex
hereditaria ſucceſſione: vt p̄dictũ eſt. h ¶Ois eſti/
matio. In p̄dictis redēptiõibus. i ¶Siclo ſanc.
pon. Quia alius erat ſiclus quo vtebantur in alĳs.
☞ Siclus vigin

G finitio ſanctis fiat ponderibus.i.de ſacra ſcriptu/ra venientibus. Exteriora ei pondera vt philoſo/phorũ vel hereticoꝝ:quib⁹ veritas et ꝑfectiones hominũ penſant/nec ſancta nec iuſta ſunt.

a ¶ Siclus viginti obol⁹ hꝫ:Id eſt decẽ mã data ſm litteram ⁊ ſm ſpi/ritũ intellecta. Quicũq; au tem aut legẽ aut euãgeliuꝫ renuit nõ habꝫ digragma: nec ei⁹ põdera ſunt ſancta.

b ¶ Primogenita que ad dñm ⁊c. Primogeni/ta tanq̃ pecora noſtra ſunt q̃ nobis obediunt filij ſerui et diſcipuli. Sed horum p̃/mogenita qui ſic obediunt vt alijs prebeant exempluꝫ ⁊ magiſterium: de quibus Luc.ij.d.dicit: Omne ma ſculinũ adaperiẽs vuluam ſan.do.vo. Aperit ei vul/uam generandorũ filiorũ: qui ſm deum incipit obedi re. Vñ.j.Coꝛ.iiij.d. Pau lus de Timotheo ait: Qui eſt filius meus dilectus in domio ipſe vos cõmone fa ciat vias meaſ ⁊c.

c ¶ Ne mo ſanctificare po.⁊c. Nõ q: ſanctificatiõe indi/gna ſint: ſed q: ſancta ſunt nec egent ſanctificari/vt fi/lius qui ſic patrẽ et matreꝫ honorat/vt etiã exemplum alijs fiat tanq̃ deo offerẽs honorẽ qui h̃ p̃cepit. Ser/uus quoq; q̃ etiã dñs car/nalib⁹ in ſimplicitate cordiſ nõ ad oculuꝫ ſeruit:ipi deo ſeruitutem impendit.

d ¶ Q si imundum ani.⁊c. Peccator q̃ nec legem ſuſcipit/et ſicut oportet meditatur:nec di/ſtinguere conat̃. Quicunq; ergo vehemẽter obe/diens eſt patri/domino aut magiſtro/nec tamẽ le gem meditatur aut diſtinguit:primogenitus qui/dẽ in pecoribus ſed imundus eſt.

e ¶ Et addet quintam partem precij. Doctrinam ei cũ in/tellectu offerens/et ſapiẽter regẽs. Inſenſati enĩ patris domini aut magiſtri eſt/obedientiã qui ad ſe pertinent ſubditos non docere/et eorũ vitaꝫ vt operentur ſm legẽ nõ diſponere. Addat igit̃ ſub/iectioni et doctrine intellectũ. Ipſe enĩ ſolus in p̃ſenti mundus eſt. Ideo ait: addet quintã partem precij.ideo non dixit:eſtimabit eũ ſacerdos.ſic. s.

f ¶ Omne quod dño cõſecrat̃/ſiue hõ ⁊c. Anathematiçare aliud eſt/aliud eſt ſanctificare. Quod enĩ anathematiçatũ eſt in nulli⁹ humanuꝫ vſũ nec ſacerdotis quidẽ reuerti põt. ideo qui de hiericho aliquid furat⁹ ẽ: q: anathematiçata erãt periit. Quecunq; aũt ab inimicis iure belli cũ qui buſ nõ debebat amicitia iũgi:filij iſrael rapuerũt: precipiente domino anathema fecerunt. Nos er go ſi pugnantes a demonibus ſpolia belli acqui/ſierimus/conſecrare deo debemus:vt nihil in eis proprie volũtatis habeamus ſiue homo ſit: id eſt ſue poteſtatis:et nobis cõuerſatione equalis:ſiue pecus:id eſt ſubiectus:ſiue ager:id eſt conuerſa/tio noſtre ſortis.

g ¶ Quicquid ſemel ⁊c. Iu re belli acquiſitum nõ poteſt aliquis inimicuꝫ ex/poliare/niſi perfecte ſubiecerit. Alligato enim for ti vaſa eius diripiũtur. Diabolo ergo alligato au ferentes ſpolia eius conſecramus domino: cum inſidijs eius preuenti /caput contriuerimus ſer/pentis. Mundi calcatis deſiderijs virtutibus ac quiſitis:hac victoria ditati que diripuimus recte deo offerimus. Sancta ergo ſunt et perfecta/ nec noſtra/nec aliorum diſciplina egentia:nec augmẽ tum/nec profectum ſuſcipiunt.

B Domini ſunt

---

a deraƀit† Siclus viginti obulos hꝫ. b Primogenita q̃ ad dñm p̃/tinẽt c nemo ſãctificare poterit et
a ¶ ſtudioſus in operatione mandatorum dei. b ¶ ſimplicitate placens.
vouere:ſiue bõs ſiue ouiſ fuerit/ d dñi ſunt: Q si immundum aĩal eſt/ redimet q̃ obtulit iuxta eſti/ e mationẽ ſuã:⁊ addet q̃ntã partẽ
¶ admonitione ſenſatum facere.
precij. Si redimere noluerit/ vẽ detur alteri:quantũcunq; fuerit f eſtimatum.† Oĩe qd dño cõſe/
a ¶ ſue poteſtatis. b ¶ alijs ſubditus.
cratur/ſiue hõmo fuerit ſiue ãĩal
¶ cuiuſlibet conuerſatio.
ſiue ager / nõ veneet nec redimi
a ¶ omnino alienatu a mũdo.
g poterit. Quicq̃d ſemel fuerit cõſẽ
¶ q: ſctĩſcõꝝ tota poſſibilitate ſua imitat̃
cratũ/ſanctũ ſãctoꝝ erit dño: Et omnis conſecratio q̃ offertur ab
a ¶ vt dicat: Viuo autem iam non ego: vi/uit vero in me chriſtus. Gal.ij.d.
hõmine nõ redimetur ſed morte

---

a ¶ Siclus viginti obo.hꝫ. Hoc dicit̃ ad determĩationẽ quãtita/tis ſicli ſãctuarij.ſiclus enĩ cõis erat maior/vt dicit Ra. Sa. q: cõtinebat xxiiij.obolos. Alij aũt dicũt ꝙ erat minor:dicẽtes ꝙ pond⁹ ſanctuarij erat duplex reſpectu põderis cõis.

b ¶ Primogenita. Hic remouet dubiũ circa p̃dicta:q: poſſet aliq̃s credere ꝓmogenita animaliũ poſſe cadere ſub voto.hoc remouet cũ d:

c ¶ Nemo ſãctifica/re poterit ⁊ vouere. Cui⁹ ratio ẽ: q: null⁹ põt facere votũ deo niſi de eo qd ſuũ ẽ. ꝓmogẽita aũt rõne ꝓmogeniture erãt ipſi⁹ dei/ vt ptꝫ Exo.xiij. et in pluribus alijs locis. † Exo.30.b Nu.3.g ezech.45.d.

d ¶ Q si imunduꝫ animal ẽ/redimet qui obtulerit iuxta eſti. Hoc nõ refert̃ ad ꝓmogenita in quib⁹ erat macu/la ꝓpt̃ quã nõ offerebant̃/ſꝫ redimebant̃: verũta mẽ in redẽptiõe eoꝝ nõ fiebat additio quinte par tis ſm ꝙ dicit Ra. Sa. hic aũt fit hmõi additio/ vt patet in lr̃a:⁊ ideo ſm ip̃m refert̃ ad ill'd qd ſu/pra dictũ eſt de redẽptiõe animaliũ mũdoꝝ ſꝫ ſpe ciẽ/ q̃ tñ nõ poterãt offerri ꝓpter maculã. hic auteꝫ loquit̃ de animalib⁹ alit̃ immũdis.q̃ licet nõ poſ/ſent offerri dño ad h̃ ꝙ aliq̃d de ipſis poneret̃ ſu/ꝑ altare:poterãt tñ offerri manib⁹ ſacerdot vt vẽ derent̃/et p̃ciũ in aliq̃ neceſſaria tẽpli cõuerteret̃: vt in reparatiõe cortinarũ vl' vtenſiliũ vl' hmõi: ſi tñ offerẽs volebat redimere/addebat quintã par/tem:⁊ ſibi chari⁹ vẽdebat̃ q̃ alteri rõne p̃dicta. † 12.q.2. nulli

e ¶ Oĩe qd dño cõſecrat̃. Hic agit̃ de cõſe/cratis:⁊ accipit̃ hic cõſecratio ꝓ deputatiõe alicu ius rei ad cultũ diuinũ abſq; reditu ad cõeꝫ vſuꝫ/ ⁊ tale q̃d nõ poterat vẽdi vl' redimi.⁊ ideo ſubdi/tur:

f ¶ Nõ redimet̃:ſꝫ morte mo. Sciendũ tñ ꝙ doctores tã catholici q̃ hebrei breuit̃ ⁊ ſupfi cietenus trãſeunt paſſum iſtũ:cũ tñ habeat mltos ſenſus vt videbit̃ ꝓſequendo:ꝓpter qd hic inten do diuti⁹ immorari. Ad intellectũ aũt ſequentiuꝫ cõſiderãdũ ꝙ vbi trãſlatio noſtra habet hic: Om/ne qd cõſecrat̃ dño ⁊c. In hebreo habet̃: Oĩe he rem dño. Herem autem in hebreo duplicẽ habet ſignificationem. Vno enim modo ſignificat ſan/ctificationem. Alio modo ſignificat deſtructioneꝫ non quamcunq;:ſed deſtructionem aliquã ad glo riam dei ordinatam / vt ſit ſenſus: Omne herem domino: Id eſt omne quod domino conſecratur vel deſtruitur: et aliquando contingebat ꝙ in eodem facto concurrebat herem ſm vtrãq; ſignificationeꝫ:licet in diuer/ſis rebus:ſicut in deſtructione ciuitatis hiericho q̃tum ad ciuitatem ⁊ ha bitatores fuit deſtructio facta ad dei gloriam ordinata:quia peccata illiuſ ciuitatis hoc meruerant/que per ſententiã domini erant punienda ciuita/tis euerſione et habitatorum occiſione. Q̃tum autem ad ſpolia ciuitatis que poterant cedere in cultuꝫ domini fuit ibi herem q̃tum ad aliam ſigni ficationẽ:quia aurũ et argentũ es et conſimilia fuerunt domino conſecra/ta/ita ꝙ non poterant alijs vſibus applicari. Aliquãdo ṽo accipiebatur herem in vno facto pro deſtructione tm̃. Aliquãdo vero pro ſanctifica/tione tm̃. Si autẽ accipiat̃ pro ſanctificatione tm̃/ſic talis ſanctificatio po terat eſſe in perſona humana/vel in animali/vel in re inanimata:ſm ꝙ di citur ĩ littera: Omne qd domino conſecrat̃/ſiue homo fuerit ſiue animal/ ſiue ager:et ſm hoc illud qd poſtea ſubditur: Non redimetur /ſed morte morietur.varie intelligitur.non enim homo domino conſecratus interfi/ciebatur/cum non ſit animal immolaticiuꝫ.ſimiliter nec ager conſecratus eſt mortis vel vite ſuſceptiuus loquendo proprie. et ideo oportet ꝙ acci/piatur mors equiuoce. Dicendũ igit̃ ꝙ ſi res conſecrata domino erat ꝑ/ſona humana/aut erat hebrea/aut gentilis. Si hebrea aut de tribu leui / aut de alia tribu. Si primo modo pueri a parentibus poterant conſecra/ri dño ad ſeruiendũ in tabernaculo dñi vſq; ad mortẽ:et hoc modo ſamu/el fuit conſecratus a parentib⁹ vt habetur.j. Reg.j.et codeꝫ modo videt̃ ꝙ leuita adultus poterat ſeipſum cõſecrare dicto modo: vt habet̃ Deut. xviij. videlicet quãdo leuites manẽs extra hieruſalẽ deuotiõe duct⁹ venie bat ad manendũ in hieruſalẽ vt miniſtraret in tẽplo. Si aũt quis eſſet de alia tribu nõ poterat ſic conſecrari:quia nõ erat licitũ ei accedere ad mini ſteriũ templi vel tabernaculi:ſm qd dicit̃ Nume.iij.b. Extrane⁹ q̃ ad mi/niſtrandũ acceſſerit morte moriet̃. ⁊ multomagis erat illicitũ gẽtilib⁹.po/terãt tñ ꝑſone de alijs tribub⁹ iſrael conſecrari dño in alijs pijs operibus exercendis:ſicut Samſon de tribu Dan fuit cõſecrat⁹ in abſtinẽtia ab om ni potu inebriatiuo et cibo immũdo.ad reprimendũ iugũ philiſtinoꝝ ſuꝑ iſrl:vt habet̃ Iudic.xiij.et ſilr filia iepte ad ſeruiẽdũ deo in vigilijs ⁊ ora/tionib⁹ viuẽdo in virginitate:ſm ꝙ dicũt Hebrei Iudic.xi.et de hoc ple/nius dicet̃ cũ venerim⁹ ad locũ illũ dño cõcedente. Si autẽ erat ꝑſona gẽ tilis:vtpote ſeru⁹ vl' ancilla homĩs hebrei/ſic erat res dñi ſui/et ꝑ conſe/quẽs poterat cõſecrare eã:q: erat ꝑſona ſerua ſimplr ⁊ ad ſemꝑ:nõ tñ cõ/ſecrabat̃ ad faciendũ opera leuitarũ/vt dictũ eſt.ſed ad quedaꝫ opa ſerui/

D Herem q̃d dicatur.

lia ad te

a ¶ Dñi ſunt ⁊c. Eius.ſ.q̄ mādata legis oꝑa tur:ſ; terrenā remūeratione ꝑſtolaṫ.ideo agit de frugib⁹ terre:decīa q̄dē.i.oꝑatio mādati ſancta ē:ſ; nō multū valet. S; vt valeat:q̄ntā ꝑtē addat.i.intelligentiā:vt q̄ ſurſum ſunt ſapiat ⁊ querat: vt ſic ſibi decima ꝓficiat. Eius em̄ qui terrena ſapit:decima quidē ſancta ē ſ; nō ipi:q² quā retributionem expectare debeat neſcit. b ¶ Si quis aūt ⁊c. Scd̄m litterā multa obſcura ⁊ iſolubilia legiſlatoꝛ interpoſuit:vt de āguſtijs lr̄e ad latitudinē ſpūs; curram⁹: que tūc bona eſt cū accipiṫ:quaſi inſtrumentum ad ſpirituale edificium. Differentiā ergo diſcipuloꝝ ꝓponit ſicut in pꝛimogenitis mūdis vel imundis:quidā cū obedientia legis meditationē ⁊ ſcientiā acquirūt:quidam ſolam obedientiam habent. Sic quidā operantes mandata ſapientiā terrenā habent:⁊ redemptione egent. Quidam nec redemptione egent:nec mutari debent tanq̄ ꝑfecti ⁊ cōſummati:fruges quoq; meſſem de ſemine dicit: ⁊ poma arboꝝ ſcd̄m tempus ſuu;.

16.q.7.c. oēs decime de deci.c.1

Tropolo. c ¶ Sub paſtoꝛis virga ⁊c. Uirga crucis.ſ.q̄bus fides ⁊ amicitia dei donat vt remūerenṫ ⁊ amici dei iuenianṫ. Un̄ Gen̄.xv.b. Credidit abꝛaā deo:⁊ reputatū ē ei ad iuſticiā:⁊ amic⁹ dei appellat⁹ ē.d̄ q̄b⁹ ſcp̄tū ē Ps.cxxxviij.d. Dinūerabo eos ⁊ ſuꝑ are.mľ. hi terenā nō hn̄t ſapiā;:nec in his q̄ agūt coꝛruptibilē q̄rūt retributionē. Ideo nō ſpāle aliq̄d eoꝝ:ſed quodcūq; egerit ſanctū eſt dño:nec eligereṫ inter bonū ⁊ malū.i.deterius ⁊ melius. Non em̄ facilis eſt eoꝝ diſcretio. Quia ⁊ ſi alterutrum ſuperāt ſicut ſtellam ſtella:omnes tamen in celo ſunt:ſicut qui celeſtia ſequunṫ:⁊ ab illo ſolo q̄ ſctōſ diſcernit cognoſcunṫ. d ¶ Nō eligetur nec ⁊c. Quia nullus eſt q̄ reſpui poſſit ⁊ qd̄ magis eligendū eſt:vel ſic nō eſt veſtre diſcretionis. e ¶ Si q̄s mutauerit ⁊c. Eſicius. Paulus ⁊ Barnabas aliq̄n diſſenſerūt.

Diſſenſio pauli et barnabe

Barnabas em̄ dicebat aſſumendū marcū:paulus āt eū qui ſemel receſſiſſet nō debere aſſumi. Paulus ꝗ aſſumpſit ſylā:q̄ſi deterioꝛe melioꝛē. S; vtrūq; ſanctificatū eſt dño: Act.xiij.a.

Act.13.a

Barnabas quippe aſſumpto marco nauigauit cypꝛum:qui ſecum p̄dicauit. Qui intantum claruit vt fieret vnus de quattuoꝛ euangeliſtis. Quod paulus retractans ⁊ cognoſcens:quia nullus ſanctoꝝ repudiandus eſt:nec facile diſcerni poteſt inter ſanctos quis bonus quis melioꝛ:marcum reuocauit/ſcribens ad Timotheū ait:Aſſumens marcum deduc tecum.eſt em̄ mihi vtilis in miniſteriū.ij.Timo.iiij.c. f ¶ Sanctificabitur domino ⁊c. Cū omniū curſus diuinus ſit ⁊ altus ⁊ ſuꝑne ꝯuerſationi ꝓxim⁹: fruſtra cōnaris hunc ſubducere:illum inducere ⁊ deo quaſi melioꝛem conſecrare. g ¶ Hec ſunt p̄cepta que man.⁊c.

Diſcipuli ꝑfecti

Diſcipuli noſtri qui ſunt ꝑfecti:nihil noſtri egent magiſterij.iō ait immūdoꝝ p̄mogenita eſſe redimēda:mūdorū vero nequaq̄:ſed nec dño ꝯſecrata:nec ea q̄ nouiſſime ſunt dicta:ꝑfecta em̄ demōſtrata ſūt: q² intentionē diuinā celeſtēq; gerūt.

¶ a peccato.

moꝛieṫ† Omnes decime terre/ſiue de frugibus/ſiue d̄ pomis arboꝝ/dñi ſunt:⁊ illi ſanctificanṫ. a

¶ vt ſibi ꝓſint.

b Si quis autē voluerit redimere b

¶ intelligentiā.

decimas ſuas/addet quintā ꝑtē earū. Omniū decimarū bouis ⁊ ouis et capꝛe:que ſub paſtoꝛis c virga tranſeunt:quicquid decimum venerit/ſanctificabitur domino:

¶ q² in his difficilis eſt diſcretio.

d Nō eligeṫ nec bonum nec

e malū:nec altero cōmutabiṫ. Si q̄s mutauerit:⁊ qd̄ mutatū eſt:et

f ꝓ q̄ mutatū eſt/ſanctificabiṫ domino:

¶ q² nihil deēſt.

g ⁊ n̄ redimeṫ. Hec ſūt p̄cepta q̄ mandauit dn̄s moyſi ad †

a ¶ q̄ poterat itelligere myſteria ⁊ p̄cepta.

¶ Qui ifirmi ⁊ nō capaces myſterij.

filios iſrael in monte ſinai.

Finit liber Leuiticus.

* lia ad tēplū vel miſtros ei⁹ neceſſaria:ſicut ē cedere ligna:⁊ poꝛtare aq̄s ad locū diuini cultus. Et h̄ mō ioſue decreuit gabaonitas in miſteriū ppli ⁊ altaris dñi:vt hr̄ Ioſue.ix. Hoc āt mō nō poterat ꝯſecrari ꝑſona hebꝛea:q² nō poterat eſſe ſerua ſimplr̄ ſ; tm̄ ad tp̄s.ſ.vſq; ad ſeptimū annū remiſſiōis. ⁊ ſi tūc nolebat egredi liber:manebat ſeruus vſq; ad iubileum ⁊ nō vltra:vt habeṫ Exo.xxi.⁊.s̄.Leuiṫ.xxv. Si aūt res conſecrata erat inanimata:aut erat imobilis vt ager ⁊ tūc diſtinguendū:q² aut erat ager de hereditate paterna. ⁊ tunc poterat dño ꝯſecrari:q² talis ager in iubileo nō reuertebaṫ ad pꝛioꝛē dn̄m:ſ; remanebit de poſſeſſione tēpli vel ſacerdotū. Si aūt ager eſſet acq̄ſitus ꝑ emptionē nō poterat ſic ꝯſecrari:q² in iubileo debebat reuerti ad pꝛioꝛē dn̄m:vt dictū eſt.s̄.de redēptiōe votoꝝ:⁊ ꝓpter h̄ vbi trāſlatio nr̄a ſic h;: Om̄e qd̄ dño ꝯſecraṫ:ſiue hō fuerit:ſiue aīal:ſiue ager. In hebꝛeo habeṫ: Siue ager poſſeſſiōis vel hereditatis ſue. Si aūt res ꝯſecrata erat mobilis vt auꝝ ⁊ argentū/es/ſericū:⁊ ꝯſilia de q̄bus poterāt fieri inſtrumēta tabernaculi vel tēpli aut alia neceſſaria ibidem:tūc poterāt dño cōſecrari:⁊ de cetero poterant ad vſus alios applicari:vt dictū eſt de p̄da ciuitatis hiericho:⁊ multa exēpla alia ad h̄ ſunt in ſcriptura. Si aūt res ꝯſecrata erat aīal:aut erat aīal imolaticium:⁊ tūc ſine mutatiōe aut redemptiōe immolabaṫ dño:niſi poſt ꝯſecrationē anteq̄ veniret ad locū immolatiōis fieret ineptū imolatiōi:vt ꝑ fracturam tibie vel alterius macule inſanabil:⁊ tūc interficiebatur abſq; vēditiōe ſeu redēptiōe:q² nō poterat alijs vſibus applicari. Si aūt nō eſſet aīal imolaticiū:ad tēpli tm̄ miniſteriū vel ſacerdotū vtile:vt equus:aſinus ⁊ ſiľia:tūc manebat in obſequiū tēpli vel ſacerdotū vſq; ad moꝛtē:ſicut de ſeruo vel ancilla dictum eſt. Si aute; accipiaṫ herem ꝓ deſtructione ad dei glīa; oꝛdinata:vt ſit ſenſus in allegatiōe.s̄.poſita. Om̄e qd̄ dño deſtruiṫ ⁊c.tūc taľ deſtructio aut erat ex ſnīa dñi:aut iudicū locū eius tenētiū:aut ad iplēdū ꝓmiſſu; deo factū. Si pꝛimo mō:tūc talis deſtructio erat ſimplr̄ inferenda:⁊ h̄ ſiue eſſent ꝑſone hūane:ſic̄ de chananeis ſentētiauit dn̄s vt interficerenṫ a filijs iſrael:ſcd̄m ꝙ diciṫ Nūe.xxxiij.e. Cū trāſierit; ioꝛdanē intrātes terrā chanaā:diſꝑdite cūctos habitatoꝛes regionis illius:excepti tm̄ fuerūt gabaonite:eo ꝙ pꝛincipes iſrael incōſulto dño iurauerāt eos nō occidere: ⁊ ꝓpṫ h̄ moꝛs eoꝝ coꝛꝑalis fuit mutata in ciuilē ꝑ ſeruitutē:vt hr̄ Ioſue.ix.ſiue eēnt bꝛuta aīalia. ⁊ ideo ſaul q̄ in occiſiōe amalechitaꝝ ex cupiditate pepcit aīalibus pinguioꝛibus de quoꝝ moꝛte dn̄s ſentētiauerat:ſicut ⁊ de hoībus fuit a dño repꝛobatus:vt habeṫ.j.Reg.xv.ſiue eſſent res inaīate:vtpote ciuitates ſic deſtructe:q² nō debebāt vltra reedificari.vn̄ Ioſue.vj.d.diciṫ: Maledictus vir q̄ ſuſcitauerit ⁊ edificauerit ciuitatē hiericho. Si āt talis deſtructio erat inferēda ex ſnīa iudicū locū dei tenentium:ꝓpter qd̄ dij appellanṫ: Exo.xxij.d. Dijs nō detrahes.talis ſnīa erat executioni danda abſq; redemptione aliq̄:videlicet qn̄ aliq̄s ꝑ eos erat moꝛti adiudicatus:maxime ꝓpter homicidiū:nō poterat p̄cio aliquo redimi vita eius. vn̄ Nūe.xxxv.d.diciṫ: Nō accipietis p̄ciū ab eo q̄ reus eſt ſanguinis:ſtatim ⁊ ipē moꝛieṫ. Alio mō talis deſtructio inferebaṫ ꝓpter adimpletionē ꝓmiſſi deo facti:ſcd̄m ꝙ habeṫ Nūe.xxi.a. vbi diciṫ: At iſrľ voto ſe dño obligans ait: Si tradideris pplm̄ iſtū in manu mea:delebo vꝛbes eius:⁊ ibidē ſubdiṫ: Et vocauit nomen loci illius hoꝛma. qd̄ ſignificat deſtructū: ⁊ deſcendit ab herem quod ſignificat deſtructionē.vn̄ vbi trāſlatio noſtra h; hoꝛma:ſcriptura hebꝛaica habet herima. Noīa em̄ hebꝛea ſcripta lr̄is latinis minus ꝓpꝛie ſcribunṫ cōiter. Ex p̄dictis ꝑ; ꝙ cū diciṫ: Om̄e qd̄ dño ꝯſecraṫ nō redimeṫ/ſ; moꝛte moꝛietur. moꝛs em̄ in diuerſis accipiṫ equoce:q² leuite ꝯſecrati diuino cultui dicebantur moꝛtui:ſic̄ apud nos religioſi moꝛtui mūdo dicunṫ. Agri ⁊ res inanimate ꝯſecrate moꝛi vel moꝛtue dicebanṫ: ſicut poſſeſſiones eccľie dicunṫ amoꝛtiçate. ⁊ eodē modo dicendū eſt de ſeruis ⁊ ancillis. Aīalia v̄o immolaticia moꝛiebanṫ ꝓpꝛie ꝑ imolationē. Silr̄ ⁊ hoīes ⁊ aīalia moꝛti adiudicata ꝑ occiſionem. Ciuitates aūt deſtructe dicebanṫ eſſe ſimilitudinarie moꝛtue:quia nō erat reditus ad eaꝝ reedificationem:ſicut in hoībus ⁊ aīalibus nō eſt reditus de moꝛte ad vitam. Sciendū etiā ꝙ conſecratio p̄dictoꝝ aliq̄n cedebat in vtilitatē ſacerdotum.aliq̄n aūt in neceſſaria ipius templi:ſcd̄m ꝙ cōſecrans expꝛimebat in ꝯſecrādo:de illis tm̄ que poterant venire in vſum ſacerdotum vt ſeruus ancilla ⁊ ꝯſiľia. a ¶ Oēs decime. Hic ꝯſeq̄nṫ agiṫ d̄ decimis q̄ dicunṫ ſctīficate dño:q² erāt deputate ad ſuſtētatōe; leuitaꝝ. b ¶ Si q̄s aūt vo.⁊c. Cuius cā ſup̄dicta ē de redēptōe votoꝝ. c ¶ Que ſub paſtoris v̄ga trāſeūt. Modus ē em̄ paſtoꝝ cū v̄ga nūerare aīalia egredientia de caulis ad paſtū:⁊ ſilr̄ cū reuertunṫ ad caulas. Cetera patēt in lr̄a. Ultio recapitulat dicēs: Hec ſunt mādata ⁊c.⁊ patet.

Moꝛaliter. † ¶ Hec ſunt p̄cepta que mandauit dominus ⁊c. Hic agitur de voto ⁊ eius redemptiōe. Duplex autem votum hic tangitur.

* vnū de ꝑſonis

A Unũ de perſonis alius de rebus poſſeſſis: et inter res iſtas
cõputanť ſerui ⁊ ancille: quia ſunt quedã res dñi ſui: licet ſint
rõnales creature. Quantũ ad primũ votũ fit diſtinctio perſo/
narũ ſm ſexũ ⁊ ſm etatẽ ⁊ ſm preciũ quo vendi poſſent: et ſic
maior eſt redemptio viri per votũ deo obligati ꝙ̃ mulieris: ⁊
ſimiliter maior eſt redemptio viri in etate fortiori. ſ. a. xx. an/
no ⁊ ſupra vſ ad ſexaginta ꝙ̃ añ. xx. annũ et poſt ſexaginta.
Igiť ꝑ etates ſexus ⁊ fortitudines myſtice deſignanť diuerſi
ſtatus in quibus hoĩes ad plura vel pauciora deo ſũt obliga/
ti. Nã laici obliganť ad obſeruãtiã ꝓceptoꝝ. Clerici ꝟo in ſa
cris ordinib⁹ cõſtituti cũ hoc obliganť ad obſeruãtiam caſtita
tis: pſone ꝟo religioſe cũ hoc obligate ſũt ad viuendũ in obe/
dientia ⁊ ſine ꝓprio. Inter religioſos autẽ aliq̃ plus alijs ſm
artiorẽ regulã ⁊ ſtatuta ſunt obligati. Prelati vero ad ponẽ/
dum aĩam ſuã ꝓ ſubditis qđ eſt maximũ obliganť. Scđm igi
tur qđ in diuerſis ſtatibus pſone deo in maiorib⁹ ſunt obliga
te: ſm h̃ pro votis ſuis dant deo mai⁹ p̃ciũ ſi bñ obſeruẽt ſuũ C
ſtatũ: ceteꝛ tñ parib⁹. ſ. ꝙ equali charitate opeñť ⁊ hmõi: ⁊ h̃
ꝓportionabiliter intelligẽdo: et ſm hoc expectãt a deo maius
p̃miũ. Res aũt q̃ deo ꝑ votũ obliganť ſũt ſerui/ancille/dom⁹
⁊ agri vt patꝫ in textu: ⁊ ꝙ̃to ſunt maioris valoris tanto ma/
ior eſt voti redemptio in illis duntaxat q̃ poterant redimi: nã
aĩalia ĩmolaticia deo redimi nõ poterant/ſed oportebat ea ĩmo
lari. Per redẽptiões igiť iſtas myſtice ſignificatur ꝙ illi qui
de rebus poſſeſſis plus expendũt in obſequijs diuinis/mai⁹
premiũ expectãt a deo. ceteris tñ paribus. ſ. facultate/charita
te ⁊ huiuſmodi que ad meritum operanť: nam pauper vidua
que duo minuta miſit in gaçophylatiũ plus obtulit deo ꝙ̃ di/
uites qui magna miſerant munera ſm teſtimonium ſaluato/
ris Mar. xij. et Luc. xxj.

Poſtilla Nicolai de lyra et moralitas eiuſdẽ ſu/
per Leuiticum finiunt.

Prefatio in librum Numeri.

B Liber iſte et ordine hiſtorie/ et myſterio quarto
loco ponitur in lege. Ordine hiſtorie: quia in le
uitico qui tertius eſt agitur de vtenſibilibus ta
bernaculi/ ⁊ de ordine leuitarũ ⁊ ſacrificij. Hic
aũt de dedicatione tabernaculi agitur/ qui ſcilꝫ
de leuitis: quid de vtenſibilib⁹ tabernaculi por/
tare debeant. Myſterio hoc oſtenditur. Excubare circa taber
naculum depoſitũ vt dicitur ternis tribubus in ſingulis quar
tis: per quod ſignantur. xij. apoſtoli per quadripartitum or/
bem fidem ſancte trinitatis docuiſſe. Sed etiã inter figuras
quadratura nihil firmius eſt: quaternarij quo operis perfe
ctio cõmendať. Quarto die facta ſunt luminaria: quarta etas
i.1.c ſub dauid fuit robuſtiſſima: quarta etiã etas hoĩs fortiſſima:
quattuor aũt recepti ſũt q̃ ſcripſerũt euãgelia. Inter dona ſpi/
50.a rituſſcti fortitudo/ ⁊ inter penitentiales pſalmos: Miſerere
mei deus quartus eſt: in quo de humilitate (ꝑ quã ſumus for
.9.b tes) agiť: Inter noĩa dñi quartũ eſt fortis: precedunt admira
bilis/ ꝯſiliarius deus. Sequiť pater futuri ſeculi/ p̃nceps pa/
cis ⁊ ſimilia. In hoc quo libro eoꝝ qui numeranť fortitudo
oſtendiť: dũ hi qui etate ⁊ ꝟtute bello ſunt apti numerari iu/
bẽtur. Liber numeri q2 in eo numeranť iſraelite: Tum inde:
Tũ quia mãſiones a rameſſe vſ ad iordanẽ. Sed quia in fi
.10.c gura oĩa contingebant illis/ ⁊ lex erat vmbra futuroꝝ: ita
legenda eſt hiſtoria/ vt nõ amittatur allegoria. Numerati ſũt
iſraelite ſoli: nõ proſelyte ⁊ alienigene qui erant inter illos:
B nõ tamẽ oẽs: q2 nec pueri nec femine/ ſed tantũ viri qui apti
bello erant. Etenĩ alieni a deo gentiliũ ſpurcitia: vel crudeli/
tate iudaica/ vel etiã chriſtiani puerilẽ leuitatẽ: vel molliciem
femineã habentes/ inter filios dei nõ numeranť. Nõ ſunt nu
merati in egypto: ſed poſt transierunt mare rubrũ/ poſt co/
lumnã ignis: in mãſione iuxta ſina: q2 manentes in tenebris
peccatoꝝ nõ ſunt dei: ſed mũdati baptiſmo ⁊ armati manus
impoſitione. Manſiones merito. xlij. cõputanť a prima que
fuit in rameſſe vſ ad iordanẽ: vt ꝑ hoc ſigneť nos ꝑ tot gra/
dus virtutũ aſcendere in celũ: quot generationibus chriſtus
ab abraã deſcendit ad mariã. Intentio moyſi in hoc opere eſt
chriſtianũ pplm ⁊ eius ꝓfectũ: ⁊ aſcenſum a terra in celũ: per
iſrl'⁊ per. xlij. manſiones deſignare. Per iſrl' enĩ chriſti ppls:
per ꝓgreſſus manſionũ ꝓfectus virtutũ ſignificať. Ordo li/
bri talis eſt: primo duces populi ⁊ pplm circa tabernaculum
numeratos per quadrũ collocat. Leuitas a numero exceptos
ad miniſteriũ tabernaculi deſtinat. deinde tabernaculũ dedi/
catur/ ⁊ modus oblationũ/ et cathalogus manſionũ cõputať.
Deinde ꝓphetia balaã a rege balach ad maledicendũ pplm
dei inducit. In fine ſex ciuitates ordinantur: tres vltra tres
citra iordanẽ: ad quas cõfugere qui nolens ſanguinẽ ꝓximi
effunderet. Leuite inter tabernaculũ ⁊ ceteros filios iſrl' ex/
cubantes/ diuiſi per amramitas ab oriente per caathitas ab
auſtro/ ⁊ gerſonitas ab occidente: meraritas ab aquilone/ ſi/
gnificant prelatos eccl'ie qui ſunt medij inter miniſtros taber
naculi: quibus in tꝑalibus ꝓuident/ ⁊ inter laicos: quibus in
ſpũalibus preſunt. Amramite. i. moyſes ⁊ aaron ⁊ horũ filij:
inſpiciũt ⁊ inuoluunt tabernaculi ſecretiora: ⁊ introducentes
caathitas dant eis ꝓprijs humeris portanda inuoluta: vt vi/
dẽtes nõ morianť. Nõ ſunt enĩ ꝓpalanda eccl'ie myſteria ni/
ſi ſummatib⁹ viris. i. moyſi ⁊ aarõ: q2 ĩfirmi ĩde ſcandaliçanť.
Unñ ⁊ liber euangelij p̃ſbytero ⁊ diacono portať apert⁹: alijs
vero clauſus. Gerſonite aũt ⁊ merarite q̃ ſunt indigniores ca
athitis: nõ ꝓprijs humeris/ ſed bobus ⁊ plauſtris ſua portãt
.9.c onera. Quia q̃ vult venire poſt me/ me ſequať. q. per mortẽ.
Et quanto magis q̃s vult tãto maior ꝑſecutio. Bñdicetis filijs Bñdictio
iſrael/ ⁊ dicetis ⁊c̃. Ab h̃ loco ſumpta eſt benedictio quã facit ꝙ̃ facit ep̃s
ep̃s. Duo digiti q̃ eleuanť iuncti legẽ ſignificant ⁊ ſacerdotiũ
que ꝑ moyſen ⁊ aaron intelliguntť. Tres verſus q̃ ſequũtur
continent illã trinã petitionẽ q̃ fit in verbis ep̃i. Petitur gr̃a
ſpũſſancti: vera ſalus: pax eterna. Deinde ſequiť diſtinctio ꝑ/
ſonarũ/ ſemper his verbis: Qđ ipẽ p̃ſtare digneť/ qui cũ p̃re
⁊ ſpũſctõ viuit ⁊c̃. In tabernaculi dedicatione oblata ſũt mu/
nera a p̃matibus in vſum eiuſdẽ/ ⁊ ſuſtentationẽ leuitarũ: qđ
hodie fit cũ dedicať eccleſia aliqua. Sicut ⁊ laicoꝝ conſuetu/
dine mulieri cũ deſpõſať viro multa dona offerunť. Et domi
nus filijs iſrael in egypto in die quo educeret: ꝯceſſit argẽtea
vaſa. Et poſt mare rubrum nõ duxit eos ſtatim recta via con/
tra hoſtes/ ne territi retro abirent/ ſed ꝑ circũitũ: deinde p̃ce/
pit ne temporis re. p. t. Caute oĩa ꝓuiſa. Introeũtibus enim
in eccleſiam p̃mo decor eius oſtendendus eſt/ vt appetať: nõ
miſeria/ vt timeať. Similiter ⁊ merarite. ¶ Orige. diuinis Qui nõ fu/
numeris nõ oẽs digni ſunt/ ſed certis p̃rogatiuis deſignati. erit nũerati
Unde in hoc libro ne mulieres educunť ad numerum: pro
feminea. ſ. ĩfirmitate/ ne ſui tã vita moribuſ degenereſ:
nec egypti iſraelitis admixti/ vt alienigene et barbari. Soli
iſraelite numeranť/ ⁊ nõ oẽs: ſed a. xx. annis ⁊ ſupra. Nec tñ
etatis habeť obſeruatio/ ſed ⁊ bellici roboris. Deſignať enĩ
ꝑ verbũ dei vt numereť omĩs q̃ ꝓcedit in ꝟtutem iſrael. Pu D
erilis etas non numeratur/ niſi p̃mogeniti: aut de ſacerdotali
vel leuitica ſtirpe. Feminaruꝫ vero nulla numerať. Poſſunt
hec vacua eſſe myſterijs? Procurauit hoc ſolũ ſpũſſanctus q̃
hec dictauit/ vt ſciremus qui numerati ſunt/ et q̃ non. Quis
dabiť ex hoc ꝓfectus his qui ſacris voluminibus geſtiũt eru
diri? Sed (q2 ſm Paulũ lex ſpiritalis eſt) ſi tranſcẽdero pu/ Ro. 7. c.
erilis etatis inſipientiam: vir factus depoſuero que ſunt par/ 1. Co. 13. d.
uuli/ ⁊ factus fuero iuuenis qui vincam malignum: aptus vi/ 1. Joh. 2. b
debor his qui ꝓcedunt in virtute iſrael: et diuinis numeris
dignus. Cui aũt ineſt puerilis ⁊ lubricus ſenſus/ vel feminea
⁊ reſoluta ſegnicies vel egyptij vel barbari mores: apud deũ
in ſancto numero nõ habeť. Innumeri aũt apud ſalomonem Eccs. 1. d
dicuntur eſſe qui pereunt. Numerati autem omnes qui ſal/
uandi ſunt. Et de ſtellis diciť Ps. cxlvj. a. Qui numerat mul
titudinẽ ſtellarum ⁊c̃. Et dominus etiam capillos capitis di/
ſcipuloꝝ dicit eſſe numeratos: non qui tondenť/ vel proijciũ/ Mat. 10. d
tur/ vel etate pereũt: ſed qui in naçareis erant/ quibus inerat Judic. 15. c
ꝟtus ſpirituſſancti ad proſternendos alienigenas. Uirtutes
ergo animi et multitudinẽ ſenſuum de mente tan de capite
apoſtoloꝝ prodeũtes/ capillos capitis appellauit. ¶ Idem il Quõ ppls
lud quo conſideremus ꝙ nõ ſtatim vt egreſſus eſt de egy/ numeratus
pto populus numeratur: adhuc eniꝫ perſequebatur pharao.
Sed nec cum mare rubrum tranſient venit in deſertũ. Non/
dum enim temptatus: nondum ab hoſte fuerat impugnatus
confligit contra amalech ⁊ vincit. Nec numeratur adhuc: nõ
enĩ ſufficit ad perfectionem tendẽti vna victoria/ nec accepto
manne cibo/ ⁊ aque de ſequenti petra poculo: nondum enim Exo. 17. c
ea que numeris ſunt apta adoleuerant. Tabernaculum teſti/ Jt i. 16. c
monij conſtruitur/ nec adhuc numerandi tempus: lex per mo/
yſen datur: mos ſacrificiorum traditur/ purificationum ritus
docetur: ſanctificationũ leges ⁊ ſacramenta condũtur/ ⁊ tunc
ad numerum iuſſu dei populus adducitur. Uide ergo quan/
ta tibi tranſeunda: quanta toleranda: quot ꝓfectibus: quot
temptationibus: quot prelijs: ſcilicet pugnandum: quot vin/
cendum/ vt pertineas ad diuinum numerum: ⁊ inter ſanctas
tribus numereris/ ⁊ poſſis viſitari ⁊ ꝑ dei ſacerdotes aaron